ॐ

THIRUMALIRUNJOLAIMALAI

(SRI ALAGAR KOVIL)

STALA PURANA

By

K. N. RADHA KRISHNA, B. A., B. L.

with a Foreword by

Sri C. RAJAGOPALACHARIAR

Published by

SRI KALLALAGAR DEVASTANAM

MADURA

PRINTED AT

HARISAMAYA DIVAKARAM PRESS

MADURA

 1942 [Price Rs. 3—8—0

श्रीः

Table of Contents.

7. PART III.

(i) விருஷபாத்ரி மஹாத்ம்யம்

SRI:

PREFACE.

"Thirumalirunjolai" otherwise known as Then Thirup-Pathi was considere by the Great Alwars to be as great in sanctity and importance as the Sri Kshirabdi itself. As the head is considered to be the most important member of the body, so was this Thirumalirunjolai considered by the Great Alwars as the Head of all the Kshetras. Even Sri Vaikuntam and Sri Thiruvenkatam were only of secondary importance according to them. In the pre-Christian era this Stala was known as Thirumal Kunram, Irun-Kunram and by various other names. Great as has been the glory, sanctity and popularity of this most exalted place of worship and pligrimage, unlike other Stalas it had no single and distinct Stala Purana of its own! What went by the name of the "Thirumalirunjolai Stala Purana" was but a collection of references to this Stala in the Varaha, Brahmanda and Vamana Puranas and which is stated to have been collected by the Great Sage Sutha Puranika and expounded to the sages of the Naimisharanya as "Vrishabadhri Mahatmya".

It is indeed a fortunate feature that unlike the majority of the Stalas, this Kshetra possesses references right from the mystic Pauranic past down to the present day. The earliest Sangam works like the Paripadal, Pathuppattu, Silappadigaram etc. have very many absorbing and interesting references to this Stala. All the Alwars of the Vaishnavite hierarchy have visited the Stala and done Mangalasasanam here, and six of them have contributed 123 Pasurams to the Lord of this Kshetra.

Sri Udayavar's connection with this Stala has many interesting traditional episodes which have been noticed in their respective places in the Introductory Part.

Other works of Literature that bear upon this Stala or have particular references to this Stala and throwing ample light upon the greatness of this place, as far as available and possible, have been noticed in their appropriate places in the Introductory Part.

And above all, the wealth of inscriptional records of this place noticed in the Annual Report of South Indian Epigraphy has furnished a great amount of invaluable information which has thrown a flood of light upon the varying fortunes of this Fort and Temple City that have been closely linked with the fortunes of the Royal Houses of the Pandyas, Vijayanagar, the Banas etc. My thanks are due to Rao Bahadur Sri C. R. Krishnama Charlu B. A., Superintendent for Epigraphy for the facilities he has afforded this Devastanam for taking notes of some of the inscriptions copied by the Epigraphical Department. I am also grateful to Sri V. Venkatasubba Aiyer of the Epigraphical Department for readily complying with my request to take copies of all the inscriptions in the Temple that were still left undeciphered by the Department.

Yet by far the most valuable and of immediate practical value to the Devastanam would have been the Koil Olugu and the various other Devastanam records which went into the custody of the East India Company when the Government of of this part of the country and the administration of this Devastanam was assumed by the Government in 1799. When the Government divested themselves of the administration of this Devastanam, these Records were not restored back to the Devastanam. While the restoration of the records would have been of incalculable value and benefit to this Devastanam, and their retention by the then Government could have been of no practical use to them, their non - availability now is the more regrettable and unfortunate. And

consequently I had to get on with the preparation of the history of the Stala without the help of these valuable and important records.

In the interests of this Institution and for the benefit of the pilgrim public and worshippers etc, it was deemed necessary and desirable to have this rare Stalapuranam known as "Vrishabadhri Mahatmya" published in Sanskrit with a translation of the same also therefor, and consequently I applied for the necessary sanction for their publication to the Hindu Religious Endowments Board of Madras. The H. R. E. Board were also pleased in their L. No. 35554/37/1C. dated 22—6—37 to accord me the necessary sanction for the printing of the Stalapurana and make it available for sale to the pilgrims, worshippers and others.

In the Board's Order No. 5083 dated 5—12—41 also, the Hindu Religious Endowments Board advised the publication of the History of this Stala embodying therein the important and special features of this temple. I am deeply thankful and grateful to the Board of Commissioners of the Hindu Religious Endowments, both past and present, for their enabling me to discharge this pious and sacred duty.

The publication has been unavoidably delayed owing to various administrative preoccupations and difficulties, and it has been the will of Providence to enable the completion of the work though somewhat late.

My enquiries into the existence and procurability of the Stalapurana proper for a long time did not bear fruit. When I was almost at the point of giving up the attempt an old and rare manuscript of this Stalapurana in Grantha characters and somewhat damaged and worn out in places was placed at my disposal by Sri Paramaswamy Battar, the Alangara Battar of this temple, who providentially found it amidst his ancestral

heirlooms. The present edition is based mainly upon this manuscript. The late Sri Vijayendracharlar of Madura had a manuscript copy which consisted of chapters 1 to 6 only and which was made available to me. Though fragmentary, this also was very useful so far as it went for finding out the correct rendering of those portions of this Stalapurana.

There was another manuscript copy which was also unfortunately an incomplete one consisting only of 10 chapters of this Mahatmya and belonging to Sri Parthasarathy Iyengar of Akula Mannadu, Andhra Desa. He was kind enough to place this manuscript copy also at my disposal.

Very many of the great Eighteen Puranas now available in Bombay only represent what alone was made available to the Printers and Publishers there and they were in consequence not complete and exhaustive. Hence my attempt to verify these chapters of the Vrishabadri Mahatmya in the Bombay editions of the Vamana, Varaha, and Brahmanda Puranas did not bear out any fruit. Hence I had to depend for the publication of this Stalapurana mainly upon the three manuscripts mentioned above, which though coming from distinct persons and distant districts happily coincided to a substantial extent so far as they went. There were differences in readings in certain passages no doubt even amongst these three manuscripts which wherever I found them to be noteworthy, I have indicated in the foot notes.

Since the manuscripts of the Stala Purana I was able to procure were in the Grantha characters, I had the same rendered into the Devanagari script so that it might be of universal use.

And for the benefit of the Tamil-knowing public, a translation in Tamil has been prepared for the Stalapurana which is printed as Part II of this work. The Tamil Translation of the Mahatmya was entrusted to Sahitya Siromani and

Sahitya Visaradha, Pandit Sri V. Venkatasubramania Sarma, chief Pandit of the Sri Sundararaja Gurukula at Alagar Hills. Brahma Sri Narayana Iyengar a learned Pandit and Bagavatar of Madura has also rendered valuable assistance in the Translation of the Mahatmya. I owe a word of apology for having kept the translation as close to the original as possible without making the language of the translation more readable and literary in which case the spirit of the original might have undergone a change that might not have been justified. I am thankful to these gentlemen for their kind and valuable help rendered in the Translation of the Mahatmya.

I am much indebted to Sri Paramaswamy Battar, the Srirangaraja Battar of this Temple, for his having placed at my disposal the rare cadjan leaf Grantha manuscript copy of the Sri Sundararaja Kavacham and the unique Ashtotharam of Sri Sundararaja for publication along with the Mahatmya, thereby placing the devout public under a deep debt of gratitude to him for bringing within their easy reach these rare gems of devotional literature. "Sundara Bahustavam" on Sri Sundararaja, a daily Parayana work for ardent and devout Sri Vaishnavas, the relevent Pasurams on Sri Sundararaja and this Stala by the ancient Alwars from the "Nalayira Divya Prabandam" and a few of the most important and ancient works on Lord Alagar and this sacred place, have also been added for the benefit of the devout readers.

The many and varied items of importance noticeable in this Stala, Historical, Religious, Cultural, Epigraphical and Archaeological have all been succinctly noticed in an Introductory Part which may interest the general scholar or student interested in research work. In the compilation of this Part of the work I am much indebted to the many valuable works noticed in the Bibliography annexed to this work.

For the enchancement of the utility of this work, I request the readers of this Stalapurana to be kind enough to send in their useful suggestions and criticisms which will be thankfully received and incorporated in the next edition of this work.

The major portion of the photos published in the work has been taken by Sri Muthayya Pillai, a popular artiste of Madura who has taken much interest in their neat and careful execution. For reproduction in this work, Sri Vaduvure K. Duraiswamy Ayyangar, our popular Novelist and Research Scholar has been kind enough to place at my disposal certain valuable sketches of the ancient Egyptian Emperors etc. wearing the Vaishnavite caste marks and published in his "Long Missing Links". I am much indebted to him for this valued help. The blocks have almost all been prepared by the Sri Vivekananda Press of Madura to whom also are my thanks due for their neat, prompt and attractive execution.

My thanks are also due in an abundant measure to Sri Harisamaya Divakaram Press of Madura and its pious proprietor Sri R. Ramanuja Alwar for their characteristic and unstinted zeal and earnestness with which they have carried out the whole printing of the work entrusted to them and in the satisfactory execution of which they have spared no pains.

I am profoundly grateful to Sri. C. Rajagopalachariar (Ex-Premier to the Government of Madras) for his generous kindness in contributing a valuable Foreword to this Stalapurana, even in the midst of his very many great preoccupations that weigh heavily upon his hands at this critical period of the history of our Motherland.

Sri Kallalagar Devasthanam,
MADURA,
2—2—42.

K. N. RADHA KRISHNA,
Executive Officer.

श्रीः

FOREWORD.

How one wishes that our Stala Puranas were written by men who had more confidence in truth and depended less on pious propaganda! Yet this form of literature has served as one of the means whereby the culture and traditions of our land have been preserved, and the struggling historians of India are grateful even to the authors of these local exaggerations for furnishing some glimpses into the past which it is the Historians' work to unravel. The public, especially, the devout and the scholarly owe a deep debt of gratitude to Sri K. N. Radha Krishna who has spared no pains to bring out this valuable book on the famous Alagar temple near Madura. It is a matter for congratulation that in spite of difficulties the compiler has gathered a great deal of information which may help those who apply advanced methods of research in the work of diving into the past of a country wherein the muse of history has been sadly neglected in the past. Sri Radha Krishna has increased the usefulness of his publication by the inclusion of many very interesting plates and a plan of the temple topography. Alagar temple and the temple at Srirangam are two ancient pagodas of the South which served as forts as well as places of worship. The traditicn of "Padinettampadi Karuppan" in the Alagar temple unfolds to us a grand achievement of compromise. Our forefathers knew how to gather people to their standard. The Kallars were made the guardians of the fort of Alagar temple. The sacred ash distributed in this Vaishnava temple shows the possibility of catholicity that were foreseen long ago in spite of severe sectarian divisions.

Sri Radha Krishna has asked me to write a foreward. I can see no reason or merit in me for this request except that the Alagar temple was opened to the Harijans along with the other great temple in Madura dedicated to Sri Meenakshi Amman, and I am mixed up with this movement of reform.

31st January, 1942.

C. Rajagopalachari.

SRI:

List of Illustrations.

Part I.

Books Consulted, Quoted or Referred to.

Abidhana Chintamani
Agneya Purana
Alagar Anthathi
Alagar Kalambakam
Alagar Killai Vidu Thoothu
Alagar Kovil and its Inscriptions - Sri V. Venkatasubba Iyer
Alagar Pari Padal
Alagar Pillai Tamil
Alagar Malai - R. Thirumalai Iyengar
Al Quran
Alli Arasani Malai - Pugazhendi Pulavar
Alwar Acharyal Abidhana Vilakkam - T. D. Ramaswamy Ramanuja Dasar
Alwargal Charitram - C. R. Srinivasa Iyengar
Aravidu Dynasty - Rev. Father Heras
Ashtaprabandham
Bagavata Purana
Balijavaru Puranam - S. P. Narasimhalu Naidu
Barata Venba
Bhavishya Purana
Bible
Brahmanda Purana
Brahma Purana
Brahma Samhita
Brahma Vaivartha Purana
Brahmiya Silpa
Brihma Samhita
Buddhism - Rhys Davids
Codex Sinaiticus
Dharma Rajya
Divya Suri Charitam
Dyana Bindu Upanishad
Epigraphical Reports (Annual) - Southern Circle
Garuda Purana
Gita Govinda
Gnana Sara
Godha Parinaya
Guruparampara Prabhavam
Halasya Mahatmya
Hamsa Sandhesa
Hindu America - Chaman Lal
History of Civilization in Ancient India - R. C. Dutt
History of England - Tout
History of Industan - Orme
History of Madura Nayaks - Satyanandha Iyer and S. Krishnaswamy Iyengar.
History of the Tamils - P. T. Srinivasa Iyengar
Iconography - Elements of Hindu - T. A. Gopinatha Rao
Jagannadha Kshetra Mahatmya
Janana Sagaram
Jeevaka Chintamani
Journal of the Royal Asiatic Society
Karanagama
Kasyapa Silpa
Koil Olugu
Krishna Karnamritham
Krishna Leela Tharangini
Kudal Puranam
Kunruthor Adal
Kural
Linga Purana
Lives of Alwars
Long Missing Links - Vaduvur K. Duraiswamy Iyengar
Madathu Varalaru
Madura Country - J. H. Nelson
Madura District Gazetteer - W. Francis
Mahabarata (Sanskrit) - Nirnayasagar Press Edition
Do. (Tamil) - Nallapillai
Maha Vamsi - Upham
Mana Sara
Manu Smrithi

Matsya Purana
Megha Sandesa
Mohanjo Daro - Bherumal Mahir Chand
Mohenjo Daro and the Indus Civilization - Sir Jhon Marshall
Mooshika Vahana
Mudgala Purana
Murugan Stuthi
Nalayira Divya Prabandham
Naradha Purana
Navaratna Chintamani
Nootrettu. Thiruppathi Anthathi
Oosi Muri - Idaikkadar
Other worlds than ours - R. A, Proctor
Padma Purana
Palani Stalapurana
Panini
Patanjali
Pari Padal
Periplus
Periya Purana
Pingala Nigantu
Prameya Sara
Prapannamritha
Prayoga Sara
Puranas in the Light of Modern science - K. Narayanasamy Iyer
Raja Ratnakari
Ramanuja Nootranthathi
Ramayana
Royavachakamu
Roopa Mandana
Rudra Yamala
Sanathkumara Samhita
Saradha Tilaka
Satagopar Anthathi
Satyagiri Mahatmya
Scientific American
Shodasa Kalamalai
Sidhanta Siromani
Silappadhigaram
Silpa Sara
Silpa Sangraha
Siva Purana
Skanda Purana
Solamalai Kuravanji
South Indian Shrines - P. V. Jagadisa Iyer
Sri Bashyam
Srivilliputhure Stalapurana
Sukra Niti Sara
Sundara Bahustavam
Sundararaja Ashtotharam
Sundararaja Kavacham
Sundararaja Stotram
Suprabedhagama
Tamil Varalaru - K. S. Srinivasa Pillai
Thirumurugatruppadai
Thiruppugal
Thiruvilayadal Puranam
Vamana Purana
Varaha Purana
Vayu Purana
Vijayanagar - A little known chapter of Vijayanagar - Dr Krishnasamy Iyengar
Do. - A Forgotten Empire - Rev. Father Sewell
Do. - A never to be Forgotten Empire - Suryanarayana Rao
Vishnu Darmothara
Wonderlands and New Lights - Vaduvur K. Duraiswamy Iyengar
Yoosoof Khan - S. A. Hill.

श्रीः

THIRUMALIRUNJOLAIMALAI

(SRI ALAGAR KOVIL)

STALA PURANA

PART I.

Introduction to the Stala Purana.

ஸ்ரீ:

SRI SUNDARARAJA "EKANTA SEVA"

முடிச்சோதியாய் உனது முகச் சோதி மலர்ந்ததுவோ!
அடிச்சோதி நீநின்ற தாமரையாய் அலர்ந்ததுவோ!
படிச்சோதியாடையொடும் பல்கலனாய் நின்பைம்பொன்
கடிச்சோதி கலந்ததுவோ! திருமாலே! கட்டுரையே.

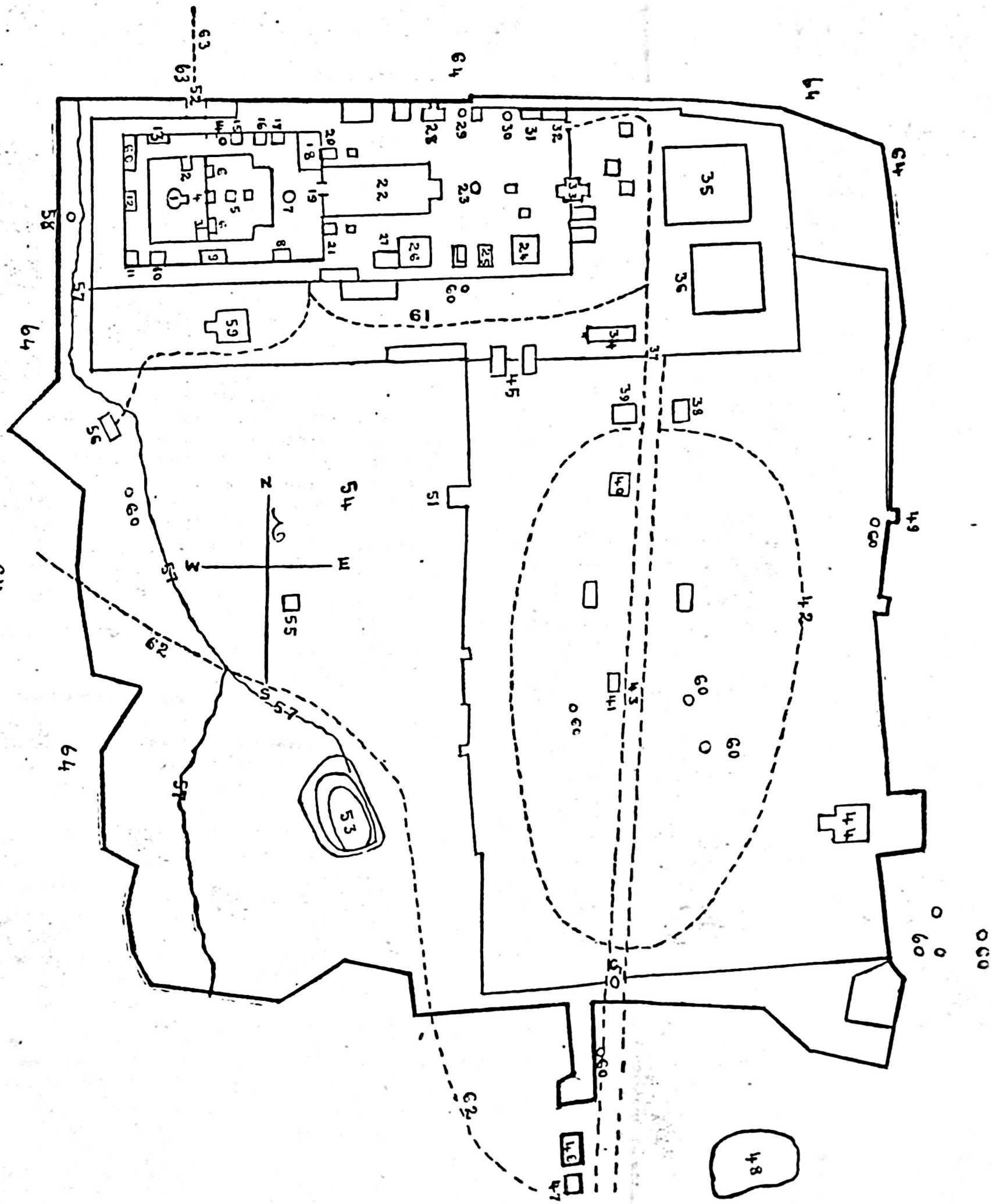
—Sri Nammalwar.

ॐ

यज्जातीयो यादृशो यत्स्वभावः
पादच्छाया संश्रितो योऽपि कोऽपि ।
तज्जातीयस्तादृशस्तत्स्वभावः
श्लिष्यत्येनं सुन्दरो वत्सलत्वात् ॥

—*Sri Koorathalwar.*

Plan:- Forts of Algapuri and Hiranyan with Thirumalirunjolaimalai Temple.
(Alagar Kovil.)

Scale 1" = 6 Chs.

(For details see next page.)

EXPLANATION OF THE PLAN.

1. Garbagriham and Somachchanda Vimanam - Within Nangal Kunram Prakaram.
2. Sri Kshetra Pala's Sannidhi- 'Munayadarayyan Thirumantapam"
3. Sri Valamburi Vinayaka's Sannidhi (do.)
4. Aryan Vasal.
5. Aryan Mantapam with Sri Pakshiraja's Sannidhi - Once Gold Plated.
6. Raghava Raja's Padiyetha Mantapam.
7. Golden Dwajasthambam.
8. Sri Alwar's Sannidhi.
9. Sri Kalyana Sundaravalli Thayar's Sannidhi.
10. Sri Sudarsana's Sannidhi.
11. Sayyadesa "Palliyarai" with Ivory Vimanam and the Golden "Bala Gopalan Thiruppalli Kattil."
12. Sri Yoganarasimha.
13. Sri Godha's Sannidhi.
14. Thiru Malaikkinar.
15. Sri Saraswati's Sannidhi.
16. Yagasala.
17. Sri Dasavathara Sannidhi.
18. Kovil Pon Meinda Perumal Thirumantapam.
19. Thondaman Gopuram with the Famous Wooden Carved Doors
20. Sri Rama's Sannidhi.
21. Sri Krishna's Sannidhi.
22. Sri Kalyana Mantapam with its Rich Sculptural Works.
23. Sri Govardhana Fountain.
24. Kodai Thirunal Mantapam (Choultry.)
25. Sri Manavala Mamuni Sannidhi - Ruins
26. Sri Udayavar Sannidhi.
27. Thirumalirunjolai Jeer Mantapam.
28. Kudhirai Vahana Mantapam.
29. Sri Rama Kalanjiyam with Gaja Lakshmi's Shrine.
30. Sri Lakshmana Kalanjiyam.
31. Yathirajan Thirumuttam.
32. Vandivasal.
33. Sri Padinettampadi Gopuram and Shrine,
34. Yanaivahana Mantapam.
35. Pushkarani.
36. Mound where on stand Mudi shed and Sacrificial Altars beneath which is reputed to exist a Siva Temple.
37. Hiranyan (Iravan) Fort Gate.
38. Thiruthther Nilayam.
39. Thirumalai Nayak's Palace.
40. Thirumalai Nayak's Mantapam, housing the Statue of Thirumalai Nayak and Muthalu Nayak with their consorts.
41. Sri Srinivasan's Sannidhi Ruins.
42. Thiruthther Veedhi.
43. Mayya Veedhi - Central Main Road.
44. Agni Pushkarani.
45. Raya Gopuram.
46. Vijaya Dasami Mantapam.
47. Alangara Vinayagar.
48. Sri Narayana Pushkarani "Perumal Urani"
49. East Fort Gate.
50. South Fort Gate.
51. West Fort Gate.
52. North Fort Gate.
53. Aramaththu Kulam - "Arama Vapi"
54. Periyalwar Nandavanam.
55. Periyalwar's Mantapam.
56. Sadirilamadavar Sannidhi.
57. Thiruchilambaru - Sri Nupura Ganga.
58. Alagiya Manavalan Kinar.
59. Vasantha Mantapam with its famous Mural Paintings.
60. Minor Shrines.
61. Vasantha Agraharam.
62. Upper Ghat Road to Nupura Ganga, Periya Aruvi etc.
63. Lower Ghat Road leading to Hanumar Theertham, Garuda Theertham, Nupura Ganga, etc.
64. Lord Alagar's Hills.

N. B:-Space prohibits noticing in detail the Alagar's Hills, with their very many Theerthams, Shrines, Mantapams etc, as well as the noticing of the many and numerous minor shrines and various other items and objects of interest such as the Gurukula, the Library, the Museum etc. etc.

श्रीः

CHAPTER I.

A bird's eye view of THE HISTORY OF THIRUMALIRUNJOLAIMALAI.

Origin of the Temple and its Fort.

The History of this temple, unlike that of the other Temples of India, is of a peculiar nature. For, the History of this Temple apart from its mystic origin, and taking it up at least from the period of known references, is almost coeval with the history of the kingdoms that flourished in this part of the country. Like the *Vatican City*, the Fort of Alagapuri with its City and Temple of Thirumalirunjolai has ever been more or less a Socio-Religious centre of activity. After the original consecration by Dharma Devata and Visvakarma, the later extensions of the Temple and the City Fortifications were constructed or rather renovated by King Malayadhwaja Pandya son of Kulasekhara the Founder of the Pandyan kingdom and dynasty and the reputed father of Goddess Sri Meenakshi. King Malayadhwaja and his host of successors were the immediate patrons and protectors of this institution. The existence of the Fort and Palaces go into the remotest past. Cf: "மதில்சூழ் சோலைமலைக்கரசே" which means "Oh! Thou King of the Solai Malais enshrined in a Fortified Temple" in one of the Pasurams of Sri Periyalwar who is reputed to have flourished about B. C. 3055.

Patronage of the Temple by the Pandya Dynasty.

As regards the long array of the Pandyan Kings, patrons and devotees of this Temple, there is no authentic single record. Various lists of Pandyan Kings of the Pandyan Dynasty have been given by various scholars, but unfortunately no two of them agree. Certain kings and certain capitals can with certainty be fixed which have corroborative contemporary references.

Such references are to be found in the Ithihasas of the Ramayana and the Mahabharata, and various works of Literature by contemporary poets and scholars and also in such of the ancient inscriptions as abound in this Temple and elsewhere that are left extant after many a vandalistic destruction.

Patronage of the Temple by other Dynasties also.

This Temple was not only under royal patronage and protection from time immemorial but was also the residence of many a royal dynasty as the existence of the ruined forts and battlements, palaces and gateways demonstrate to this day, and which will be all noticed in their appropriate places herein. Next to the Pandya dynasty, the other Royal Houses' that either reigned over this Temple-City or had it under their royal protection were the dynasties of the Chola, the later Pandyas and the Royal Houses of Ceylon, Bana, Hoysala, Vijayanagar, and the Naicks, though for brief spells the Maharattas and the Moslems in their sovereign capacity looked after the welfare of this Temple until at last it went over to the hands of the East India Company in 1790.

Who were these Pandyas?

Who were these Pandyas who seem to have built the Temple of Lord Alagar even before the 'avatar' of Sri Meenashi? Where did their Kingdom exist? Who were the members of their dynasty? When did they flourish? Who were those devout Pandyas who have so indissolubly linked their history with this Divine Kshetra which has necessitated a reference to them in these notes? An answer to these and other kindred questions will swell to many pages. Yet we cannot refrain from having at least a skeleton idea of the above items so far as it is relevant to this Kshetra.

The Pandyas traced their descent from the Aryans— References in the Ramayana.

To find out who these Pandyas were we have to go back to such ancient Sangam and the immediate post Sangam

works which all trace the lineage of the Pandyas from Chandra 'The Moon'. They were hence Aryans. It is worthy of note that the Telugu-speaking Andhras, the Malayalam-speaking Keralas, the Canarese-speaking Cannadas and the Tamil-speaking Dramidas (द्रमिडाः) were all Aryans. References to the Pandyas are to be found in very many ancient works including the Ramayana and the Mahabharata.

ततो हेममयं दिव्यं मुक्तामणि विभूषितम् ।
मुक्ता कवाटं पाण्ड्यानां गता द्रक्ष्यथ वानराः ॥

Ramayana Kishkinda Kandam Sarga 41—Stanza 19.

तथैवान्ध्रांश्च पुण्ड्रांश्च चोलान्पाण्ड्यान्सकेरलान् ।

(ibid) Sarga 41 St. 12.

Scholars think that when Sri Rama went to Ceylon the then reigning Pandyan monarch was Anantaguna Pandya with his capital at Kavatapuram.

Theory of the descent of the Tamils from China.

Of course Scholars take a pride in ascribing to the Triple Tamil Royal Dynasties of "Moo-Vendar" "மூவேந்தர்" an origin that may be at once interesting and intriguing. One school of scholars theorise that the Tamils descended into upper India from China via the Himalayan Passes and occupied the territory of which Tamra-Lipti or "Tamluk" in South West Bengal was the capital and that they derived their name of Tamils from that City and that they after several thousands of years got lower down into the south of the Peninsula. The first batch is stated to have gone to the farthest south and that they were the Pandyas; they are reputed to have styled themselves as "Pazhayar" பழையர்—cf பழையமாறன். This term or its synonym "பாண்டு" is stated to give the word "பண்டையர்" for the elder colonists. And "பண்டையர்" stood transformed into Pandyas,

They say the second batch of colonists occupied the middle portion of the South and they were the Cholas. The Cholas were known as திரையர் since they came to the south by the sea route. Cf. Thondaman Ilan-Thyrian தொண்டமான் இளந்திரையன். The third batch of colonists is stated to have occupied the north and western portions of South India and they were the Keralas or Cheras. The Cheras are stated to have been known as Vanavar (வானவர்) or Celestials. Cf. Cheran-Vanavar (சேரன்வானவர்). These scholars successfully point out the striking similarity between the Chinese language of the celestial nation and the Tamil language as illustrated hereunder:

Tamil	English	Chinese
(Nee) நீ	you	(Nee)
(Nan) நான்	I	(Gnan)
(Yam) யாம்	We	(Yam)
(Pen) பெண்	Girl	(pen)
(Kan) கண்	Place	(Kan)
(Yeer) ஈர்	Two	(Yeer)
(Mai) மை	Collyrium	(Mai)

Still others opine that the Tamils were a branch of the Lemurians that went up north from the Lemurian continent for purposes of colonisation and that they were the Dravidian races. What—ever may be the theories as regards the original home of the Pandyas they styled themselves as Aryans and were ascribed by the ancient writers to a Solar or a Lunar lineage and as such were Aryans. Whatever lineage modern controversial scholars may be pleased to ascribe to them, these ancients that are now no more to take part in the controversy, themselves chose to claim their lineage to the Solar or Lunar dynasties only.

Where and when did the Pandya Kingdom exist?

The ancient Pandya country was bounded on the east by the sea, south by the river Pahruli and the country beyond, west by the sea and on the north by the river Kumari while that

of the Tamil Country as a whole was during the time of Silappadigaram situate between Vengadam and the Kumari Sea—("நெடியோன் குன்றமுந்தொடியோன் பௌவமுந்தமிழ் வரம் பறுத்ததண் புன னன்னாடு")–Silappadhikaram Venirkadhai ll 1 and 2. Their original capital was Mathura (Then Mathura) far south of the Kumari (now submerged). They were at least as ancient as the Ramayana and the Mahabharata as referred to elsewhere herein. In some of the oldest Tamil works the extent of their country and the vastness of their literature are all gloriously referred to. Between the Pahruli river and the Kumari river alone, which had become submerged in the ocean, there were 49 Nadus comprising the following :—

(1)	Thenga Nadu	7	(5)	Kunram Nadu	7
(2)	Mathura Nadu	7	(6)	Guna Karai Nadu	7
(3)	Mun Palai	7	(7)	Kurum Panai Nadu	7
(4)	Pin Palai	7			
					49

Beyond the Pahruli river there was the Then Pali etc. The extent of these 49 Districts was 700 Kavudams (about 1000 miles). Evidently this refers to a period anterior to the period of the Ramayana. For, it is stated that these 49 Districts alone comprised about 700 kavudams. And still further south, the country of Then Palai is referred to. For what distance further south, Then Palai extended, there is no information available in Literature. Whatever that may be, the fact remains that Lanka was situate on the Equator and in the Meridian called the Lanka Meridian and that the distance between the Mahendra Mountain, the more or less partially submerged hills and Lanka was about 100 yojanas (hundred here may be an approximate round figure) or 800 miles. The present distance between the partially submerged Mahendra Hills (about 9° north of the Equator) and the Equator may be about 650 miles From these factors we may fix up with some tolerable

certainty Lanka, the Mahendra, the Kumari River, the Pahruli River and the 49 Districts including Then Mathura and Then Palai.

The first deluge. There have been more than one submersion here. One submersion saw the disappearance of the country beyond the Kumari Kodu. Another and earlier one saw the disappearance of Lanka itself which might have been a part of Lemuria or Then Palai or an island by itself, but whose distance from the mainland which might have been slight in the beginning having become broadened latterly to 100 Yojanas at the time of the Ramayana. To identify the Simhala Dwipa with Lanka where the Chiranjeevin Sri Vibhishana is reigning is not warranted. There is nothing improbable in the famous Mahendra Range and the Agastya Hills and the Kumari Hills (குமரிக்கோடு) of the early Sangam works, all coalescing in the southern regions and branching into those small hillocks that one sees submerged in the sea where laves the triple commingled waters of the Bay, the Sea and the Ocean. All the vast countries between the Kumari River and Lanka including the Then Palai having all become submerged in successive deluges, the proud literature of this region too is no more extant, but a few scattered remnants alone remain. A long line of Pandyan Emperors, guardians and custodians of the 1st Sangam held sway up to Kadungon Vazhuthi's time. During his reign practically the whole of the Then Pandya country with its capital of Then Mathura was submerged by the ire of the ocean.

Having lost their capital Then Mathura and the country around including the Pahruli River, the Kumari Hills etc., (பஃறுளி யாற்றுடன் பன்மலையடுக்கத்து குமரிக் கோடும் கொடுங்கடல்கொள்ள—Silappadigaram xi ll-19 and 20) by the inroads of the sea, the Pandyas went up north, and established their capital at Kavatapura. At that time though the river Pahruli and Kumari Hills were gone, having been submerged in the Indian Ocean, the Kumari 'River' remained and vast countries south of the Kumari also. The river

Kumari was a great Thirtha resorted to by all. Sri Hanuman crossed over to Lanka from this Kumarikkodu main land and the partially submerged Mahendra Mountains, for the Mahendra Mountains were not like the other ranges high and lofty but were low and surrounded by the ocean Cf.

चित्रसानुनगः श्रीमान् महेन्द्रः पर्वतोत्तमः ।
जातरूपमयः श्रीमान् अवगाडो महार्णवम् ॥

Kishkinda Kanda Ch. 41 St. 21.

This was the Second Sangam Age. The events mentioned in the Ramayana occurred during this age. Cf. the reference to Kavatapuram in Sri Valmiki Ramayana (supra).

The Second Deluge.

Then there was yet another deluge. In this great deluge the famous Kavatapuram with its gates of gold and pearls and rubies got submerged in the ocean. Once more the Pandyas had to go further north and found a new capital. This time it was at Manalure. This was the city so constantly referred to in the Mahabaratha.

References in the Mahabharata.

The references to "Pandya" "Dramida", "Manalure" etc. in the following excerpts from the Mahabaratha are interesting.

समुद्र तीरेण शनैः मणलूरं जगामह ।

Adhi. 235—St. 20.

दूतेन तरसा चोलं विजित्यद्रमिडेश्वरम् ।
ततोरत्नान्युपादाय पाण्ड्यस्यविषयं ययौ ॥

Sabha 33—St. 20.

पाण्ड्यं द्रमिडराजानं श्वशुरं मलयध्वजम् ।
सदूतैस्तं वशेकृत्वा मणलूरेश्वरं तदा ॥

Sabha 33—St. 29.

ताम्रपर्णीं ततो गत्वा कन्यातीर्थमतीत्य च ।
दक्षिणां च दिशं सर्वां विजित्य कुरुनन्दनः ॥

Sabha 32—St. 75.

सतं (अगस्त्यालयं) प्रदक्षिणं कृत्वा मलयं भरतर्षभ।
लङ्घयित्वा तु माद्रेयः ताम्रपर्णीं नदीं शुभाम्॥

Sabha 33—St. 31.

The Maritime Greatness of the Pandyas.

It should be noted that at this time of the Mahabharata period, the River Kanya Thirtham was resorted to by 'Madhreya' and *the river was crossed* by him. Note these words "अतीत्यच" in the above excerpt; and then he goes and conquers the country further south also—दक्षिणाञ्च दिशंगत्वा etc., going further south after crossing the Kumari. This was the Third Sangam age. How long was their capital situate in Manalure it is difficult to say. But from the inscriptions so far deciphered it appears that the capital might have been changed from and rechanged to this place more than once. Or it may be quite possible there might have been more than one city of that name. There is now a place called Manalure a few miles east of Madura, which is reputed to have been a Pandyan Capital. There is another Manalure near Tinnevelly, and which Sri. P. V. Jagadeesa Iyer states was the Pandyan Capital. But the references to Arjuna having reached Manalure "समुद्रतीरेण शनैः" make us doubt if there might not have been a sea-coast city by the name of Manalure. Moreover there are constant references to the city of "Alaivai" being the Pandyas' Capital. Or could Manalure and "Alaivai" be one and the same city? Scholars think that the Pandyas had their capital sometimes at Uragapura the maritime city of Negapatam a flourishing city even during the time of the Mahabharata. The Pandyas were a maritime *nation* and there are many references quoted by scholars as to the maritime greatness of the Tamils.

i. In Sangam Literature they are often referred to as பெருநீரோச்சுனர்.

ii. Their conveyances for trade or war in the seas were called நாவாய் (Navy)

iii. The Romans, the Greeks, the Carthaginians, the Assyrians, and the Egyptians, were trading with them.

iv. Egyptian mummies were being clothed in South Indian fabrics.

v. The raison d'etre for the Pandyas having the "Meena Kethana" or the Fish Emblem for their flag is stated to be in significance of their absolute freedom and mastery over the many oceans as the Fish itself enjoys in its watery element.

(cf. also the references under the heading "Objects of interest")

The maritime fame of the Pandya Nad was so vast and great in those ancient days that it evoked not only surprise and admiration from other nations, but kindled also fear, envy and jealousy among many. W. H. Schoff refers to the extent of South Indian trade to Egypt and other countries in the IIIrd Millenium B. C.—" thousands of years before the emergence of the Greeks from savagery". A highly developed commercial system prevailed for the interchange of the Egyptian and South Indian products in those times. In the high water mark of the ancient South Indian civilisation, one of the Dravidians' pride was their active Merchant Marine that plied between Europe, Africa and India. The Indian Merchant Marine, it should be remembered had access to Greece and Rome via the Suez Canal which was dug by one of the Sesostrises in the XXth Century B. C. and re-dug again and again up to the XVth Century B. C. and lastly by Darius in the Vth Century B. C. The flourishing trade referred to in the Periplus (80) A. D. as having been in existence between India, Malaya, Malacca, China etc. in the XIIth Century B. C. and the reference by Strabo the historian (25 B. C.) that he himself saw about 120 ships ready to sail on their voyage from Hormus to India are all revealing to a degree. Our surprise will be the greater and the

fact will appear to be a sort of revelation to us when we see Fa Hian in his Memoirs (a work of 400 A. D.) referring to a *Merchantship of the Brahmins* which went from India to China via Java and Sumatra in which he travelled along with a crew of 200 who had provided themselves with provisions for a journey of 50 days!

In all probability the Pandyas might evidently have had their court some time in their inland capital city and some time at the sea coast capital city, which is not imprabable.

Chitravahana Pandya-contemporary and father-in-law of Arjuna.

During the time of the Mahabharata, the name of the Pandyan King that ruled over the Pandya country with Manalure as capital was Chitravahana (मणलूरेश्वरं राजन् धर्मज्ञं चित्रवाहनम्— Adhi P. 235–S. 17). His daughter was Chitrangada who married Arjuna, their offspring being Babruvahana (Cf. Adi Parva ch. 63 St. 81) Cf. also the reference by Murunjiyur Mudinagaroyar a contemporary of Perunchotrudhyan Cheraladan describing the latter as having supplied the Pandava army with food for all the 18 days of the war.

The Great Sangams or Academies of the Tamils & their Pandyan Royal Patrons.

In the preceeding paragraphs, reference has been made to the "Sangams". Various have been the versions prevalent with regard to the origin, composition, duration and activity etc. of the Sangams. It will be beyond the scope of this work to enter into a detailed disquisition of the same. Hence a short reference only is given below about the "Sangam" that was so dear to our Lord Sri Sangathazhagar or Alagar, "President or Founder of the Sangams". But according to the Halasya Mahatmya (51st Leela) when Brahma had finished 10 Asvamedha sacrifices at a holy place on the Ganges near Kasi he wanted to have the Avabritha Snana bath in the Ganges with his 3 consorts. While

on their way Saraswathi tarried a bit behind attracted by the melodious music of a celestial minstrel. When Brahma noticed her absence during the bath he cursed Saraswathi to be born upon the earth 48 times. On entreaty the punishment was reduced, with a concession that she may be born simultaneously in 48 forms at one and the same time representing each full letter of the Sanskrit Alphabet. Each form became a Tamil poet of extraordinary brilliance adorning the 1st Sanga Palagai of Madura with Sri Sundara Linga presiding over them as the 49th poet during Vamsa Sehhara Pandya's reign. This in short is the origin as per the Mahatmya.

According to Kalamegha Pulavar and certain other poets, the particulars obtainable with slight modifications, are as follows :—

I. Sangam.

(i) Place of Existence:—Then Mathurai.

(ii) Duration :—From Kaychina Vazhudhi to Kadungon Vazhudhi (89 Pandyas of whom seven were poets): 4400 years.

(iii) Number of poets :—4449 poets (according to Kalamegha) 549 Members (according to Veera-chozhiyam)

(iv) Prominent poets of the period:—Agasthya, Siva, Kumara, Virisadayattanar, Mudinagarayar, Panam-paranar, Tholkappiyanar, Nidhi Kizhavanar, Adhankottasiriyanar.

(v) Important works of the period :—Agathiyam, Tholkappiyam, Kakkai Patiniyam, Avaniyam, Natratham, Vamanam, Paripadal, Jayantam, Gunanul, Muthunarai, Muthu Kurugu, Kalaniya Virai (consisting of Iyattamil, Isaittamil and Nadakattamil).

II. Sangam.

(i) Place of existence:—Kavatapuram.

(ii) Duration :—From Vendod-Chezhian to Mudithirumaran (59 Pandyas of whom 5 were poets)—3700 years.

(iii) Number of poets :— 3700 according to Irayanar Agapporul: Members 509.

(iv) Prominent poets of the period :—Vellure Kappyian, Siru Pandarangan, Thirayanmaran, Tuvaraikoman, Kiranthayar.

(v) Important works of the period :—Kali-kurugu, Vyalamalai Agaval.

III. Sangam.

(i) Place of existence :—Uththira Mathura.

(ii) Duration :—Mudithirumaran to Ugra-peru-Vazhudhi during whose reign the Sangam was dissolved; (49 Pandyas of whom 3 were poets): 1850 years.

(iii) Number of poets :—449 : Members 49.

(iv) Prominent poets of the period :—Irayanar, Ugra Peruvazhudhi, Kapilar, Baranar, Nakkirar, Perundevanar, Nachchumanar, Kulapathi Nayanar, Alangudi Vanganar, Tiruvalluwar, Avvai etc.

(v) Important works of the period:–Nedunthogai, Kurunrhogai, Natrinai, Aga Nanooru, Pura Nanooru, Ainguru-nooru, Pathirru Pattu etc. Thirukkural was the last work of this period (2000 years ago).

Post Sangam period.

(i) Duration:—200 years.

(ii) Prominent poets of the period :—Athi Veera Rama, Pugazhendi, Ottakkooththar, Kambar, Ambigapathi, Tamil Dandi, Villipuththurar etc.

Roughly the above analysis gives us the information that the Sangams flourished for about 10,000 years, and had nearly 200 Pandyan Monarchs as their Royal Patrons and of whom about 15 were Royal Poets. The Sangams were graced by nearly 10,000 Poets with a membership of about 1200 and an ocean of glorious literature.

Seeing the low depths to which the once mighty Sangam had fallen some noble souls under the leadership of Sri Pandithurai Thevar have on an auspicious date 15—9—1901 started a Fourth Sangam under the patronage of the noble house of Ramnad. May the all merciful Lord Sangathazhagar shower his choicest blessings once more on these efforts of His devotees.

The IIIrd Deluge.

As alrady noticed, the Pandyas seem to have ruled long with Manalure as their capital. Again owing to the ire of the ocean the river Kumari became submerged in the ocean in the deluge that set in at the end of the Treta Yuga and the advent of the Kali Yuga. Maritime Manalure (for we find from the inscriptions that there have been more than one Manalure) if such a one existed, must also have been washed away, for, we find the Pandyan Kings having shifted their capital to Kurukapuri at the mouth of the Thamraparni (Korkhi, Kurugure or Kolki of the Periplus.)

The various capitals of the Pandyas.

The Pandyan capital then changed to many other places. Kalyanapuram seems to have been another capital when Madura did not come into existence at all, its site having been a Kadamba Forest. The other capitals seem to have been Alagapuri (Thirumalirunjolai), Uthirakosamangai, Nallure, North Madura, Madura, Madakkulam, Varadhavalam and lastly and finally Madura. There appears to have been more than one Madura in existence. Sri Nakkirar refers to a Madura east of Thirupparangunram. One Kulasekhara whose father was Sampanna Pandya is stated to have been the king who established his capital at Kalyanapura.

The Pandyan monarchs referred to in the Puranas.

We shall just have a glimpse of some of those sovereigns who had the Meenakethana as their Royal emblem, consequent on their deep devotion to the first or Matsya Avatara of the Lord,

and also of the later sovereigns who were connected with the History of our Temple as noted in the inscriptions at Sri Alagar Temple or otherwise. In the Sthalapurana of Sri Alagar Hills (Ch. IV) Kulasekhara Pandya father of Malayadhwaja Pandya is referred to and the future birth of Sri Meenakshi also as daughter of Malayadhwaja is hinted therein. Hence the earliest Pandya referred to in Puranic Literature now extant is Kulasekhara. The names of the Pandyas noticed in the Madura Sthalapurana are noted below:—

Kulasekhara:	Founder of Madura. He changed his capital from Kalyanapura to Madura.
Malayadhwaja:	Son of Kulasekhara. Reputed to have reigned for 10,000 years.
Thatathaka:	(Sri Meenakshi) married to Sundara Pandya.
Ugra Pandya	Married Kanthimathi, daughter of Soma Sekhara Chola of Kanchi.
Vira Pandya:	
Abisheka Pandya:	
Vikrama Pandya:	Jain Cholas' Invasion-Anamalai episode.
Raja Sekhara:	
Kulothunga:	10,000 wives and 60,000 children.
Anantaguna:	Nagamalai and Pasumalai episodes. *Sri Rama's visit to Alagar Hills.*
Kula Bushna:	Jain Cholas' invasion.
Rajendra:	War with the Cholas and then four Pandyas after him.
Sundareswara—	Padasekhara: War with the Chola. Chola drowned in the Madura ditch.)
Varaguna:	
Raja Raja:	

Suguna and then 23 Pandyas after him.

Kirthi Vibhushna. 23rd from Suguna. Deluge took place in this reign.

Vamsa Sekhara: Halasya town created to the south of the Vrishabagiri or ***Alagar Hills.*** First Sangam stated to have been established.

Vamsa Choodamani: Contemporary of Nakkirar, Kapilar and Banar; and after him 14 other Pandyas.

Kulesha: Fifteenth from Vamsa Choodamani.

Arimarthana: Contemporary of Manicka Vachaka and nine other Pandyas.

Jagannadha: and nine other Pandyas.

Kubja: Ninth from Sri Jagannadha and contemporary of Gnanasambhanda.

The difference in the names of these Pandyas ***i. e.,*** the Sangam Pandyas and the Puranic Pandyas is significant—the latter having predominantly Sanskrit appellations.

Kubja Pandya's successors.

After Kubja Pandya 5 other kings seem to have reigned as follows :—

(i) Nedunchezhiyan I. (50—75 A. D.) was the King referred to in the Silappadigaram. It was he who executed very unjustly Kovalan the husband of Kannaki the would be Patni Devata or our Lady of Chastity. It is also stated that he was known as Ariya-Padai-Kadandha-Nedun-Chezhiyan. 'Ariya Padai Kadanda' may mean either he crossed the Fort and cantonment of Ariyapadai (near Chola-Maligai near Kumbaconam) or one who defeated the Aryan troops.

(ii) Verri—Ver—Chezhiyan (75—90 A. D.)

(iii) Nedun-Chezhiyan II (90—128 A. D.)

(iv) Ugra-Peruvazhudhi (128—140 A. D.) who captured Kanapper and who was a contemporary of Avvai, Nayanar etc.

Kural was published by Sri Thiruvalluwar in his court before a brilliant assembly of '48'

(v) Nedu Maran: (140—150 A. D.) These are the Pandyas in short that are referred to in the Puranas.

A glimpse at the history of the Pandyas.

Broadly speaking the history of the Pandya Nad can be divided into the following distinctive periods:—

(i) From the earliest times or the mythical period up to the reign of Kaychina Vazhudhi (Then Mathura).

(ii) From Kaychina Vazhudhi to Kadungon Vazhudhi (Then Mathura.)

(iii) From Vendod Chezhiyan to Mudithirumaran (Kavatapuram etc.)

(iv) From Mudithirumaran to Kulasekhara (Manalure.)

(v) From Kulasekhara the founder of Madura to Kubja Pandya–the Puranic Pandya (Madura)

(vi) The Kalabhra Interregnum.

(vii) The first Empire-from Kadungon to Raja Simha II (590—920 A. D.)

(viii) The Cholas Suzerainty 920—1190 A. D.

(ix) The Second Empire 1190—1324 A. D.

(x) The Sultanate 1324—1378 A. D.

(xi) The Suzerainty of Vijayanagar and he Viceroys of Vijayanagar 1379—1451 A. D.

(xii) The Bana Pandyas. 1451—1499 A. D.

(xiii) Ascendancy of Vijayanagar 1499—1565 A. D.

(xiv) The Nayak Dynasty 1559—1736 A. D.

(xv) Chanda Sahib's usurpation 1736—1739 A. D.

(xvi) The Maharatta Intervention 1739—1744 A. D.

(xvii) The Mahomedan Intervention and anarchy 1744—1790 A. D.

(xviii) The British assumption 1790 A. D.

From the first up to the sixth period above mentioned there is very little of recorded or authentic history to proceed upon. There are some materials available for the period subsequent to the Kalabhra Interregnum. In the succeeding paragraphs it is proposed to deal with such of the monarchs as may have had any connection either directly or indirectly with the fortunes and the history of Sri Kallalagar Fort and Temple.

The 1st Pandyan Empire and its Emperors:—590–920 A. D.

1. *Kadungon* 590—620 A. D. Some scholars think that this Emperor could be the Kadungon Vazhudhi the last Emperor of the 1st Sangam Age which can scarcely be the case for obvious reasons.

2. *Maravarman Avanisulamoni* 620—640 A. D. He was the son of Kadungon.

3. *Sendan Jayantavarman* 640—670 A. D. He was Avanisulamoni's son.

4. *Arikesari Parankusa Maravarman,* who is supposed to have been the son of Sendan, reigned from 670 to 710 A.D. He conquered the Paravas and subjugated the country of Kurunadu. He took out expeditions against the Keralas and the Pallavas. He was a victor in the battles of Pali, Nelveli, Sennilam and Vilinam. Some identify this King with either Ninra Sir Nedumaran or Kun Pandya, contemporary of Gnanasambhandha and Siruththondar. He is reputed to have performed a Hiranya Garbha and a Thulabhara.

5. *Kochchadayan Rana Dhira Jatila,* who reigned from 710 to 740 A. D. was the son and successor of Arikesari. He had the Birudas of Vanavan, Solan, Chembiyan etc. probably with reference to the conquests he had in those Kingdoms. He captured Mangalapuram (Mangalore). His other Birudas were "Madhura Karnatagan" and " Kongar-Koman "

6. *Maravarma Pallava Bhanjana* alias *Raja Simha I*, son of Ranadhira succeeded his father in 740 A. D. and reigned overhis father's empire till 765 A. D. He was one of the most renowned of the Pandyan monarchs. His campaign against the Pallava Nandivarman and his capture of Nandigrama after a prolonged siege and his subjugating the Pallavas after a series of battles procured him the title of "Pallava Bhanjana". In the battles of Neduvayal, Karamadai, Mannikkurichchi, Thirumangai, Puvalore, Kodumbalure and Kulambure he was victorious. He renewed Kudal, Vanji and Koli. He celebrated the ceremonies of Tulabhara and Hiranya Garbha. His Agnapti Marangari is reputed to have constructed the Sri Narasimha's temple at Anamalai (in 770 A. D.) near Alagar Hills as disclosed by the inscriptions found there.

7. The next Emperor that succeeded to the Imperial Throne of the Pandyas was Raja Simha's son *Maranjadayan or Jatila Varman Nedunjadayan Parantaka I* otherwise popularly known also as *Varaguna Maharaja* (765—815 A.D.) His father's Agnapti Marangari continued to be his minister also. Marangari who was also known as Madhurakavi is not considered by scholars to be identical with the Alwar of the same name. Marangari's brother Maran-Eyinan, Murthi-Eyinan, and Sathan Ganapathi were all Maha Samanthas of the Pandyan Emperors.

8. *Sri Maran Sri Vallabha* deciple of Sri Periyalwar, (815—862 A.D.) succeeded his father Varaguna Maharaja. His Birudas were " Ekavira ", "Parachakra Kolahala". He is referred to in certain Alagarkoil inscriptions. M. E. R. 313/30 an inscription in the second year of his reign styles him as Thribhuvana Chakra Varthin Konerinmaikondan Sri Vallabha Deva. A tax free gift of the village of Kunjarangudi by one Alagandar alias Tannila Pallava Rayan of Korkaiyure in Kuda Nadu for the expenses of the sacred bath, offerings, and worship of Lord Alagar and his Nachiar when they are seated in the *Sundara Pandyan Mandapa* on the day of Visakha in the month of Ani

with a view to secure merit for his sister, is detailed in this inscription. The inscription is dated 2nd year of Sri Vallabha and hence is of the year 817 A. D. This inscription is also important, in that it gives a long list of the taxes etc. that prevailed during the period. The tenure *Karanmai* is also referred to. The inscription also refers to the fact that this Endowment is supported by a copper plate, stone inscriptions and the fixing of Thiru-Azhikkallu the usual forms then prevailing. There is also another inscription which has reference to Sri Vallabha on a detached stone slab fixed into the south wall of the Munayadaraiyan Thirumandapam. The contents of the same could not be easily deciphered.

An inscription dated the fifth year of Sri Vallabha inscribed on 3 faces of a broken pillar found partly buried in the Temple area and now preserved in the *Sundararaja Museum* at Alagar Hills refers to the throne of Sri Vallabha as "*Veera Simhasana*" and that Thirumalirunjolai then formed part of Kil-Iranya Muttam. Some reference to the offerings for the "*Alwars of the Sannadhi*" at Sri Alagar Hills is made therein, thus showing that the worship of the images of the Alwars has begun in a regular manner even as early as the begining of the IXth centry A. D. Sri Vallabha took out expeditions against the Gangas, the Cholas, the Pallavas, the Kalingas, the Maghadas etc. His victories at Kudamukku (Kumbaconam), Karur, Vilinam and against the Ceylonese King Sena I are important. He seems in the end to have been defeated at Tellaru and Arasalaru by Nripathunga Pallava.

9. Sri Vallabha left two sons, *Varaguna Varman* and *Veera Narayana Sadayan alias Parantaka II*. Varaguna the elder succeeded his father on his death and reigned from 862-880 A.D. He sustained a severe defeat at Sri Perambiyam in 880 A.D.

10. After him came *Parantaka II* (880-900 A. D.) His military prowess also was not of a high order. He is stated to have got defeated at the hands of some of his neighbouring kings.

11. *Maravarman Raja Simha II* (900-920 A. D.) was the last of the Emperors of this period. He was defeated by Parantaka Chola I in 907 A. D. and Madura too was afterwards captured by Parantaka and annexed to the Chola Kingdom. With this the first Empire of the Pandyas ends and the supremacy of the Cholas begins from now.

The Cholas' conquest & their Supremacy (920-1190 A. D.)

From 920 to 1190 A. D. the Cholas were holding their sway over the Pandya Nad also.

After the defeat of Raja Simha II and his flight from Madura in A.D. 920 *Parantaka Chola I* exercised full sway over Madura. But in 949 A. D. the Rashtrakuta King Krishna III defeated the Cholas at the battle of Takkolam and killed also Rajaditya the eldest son of Parantaka, when after a period of nearly 30 years the Pandyan Kindom regained a bit of its freedom, under the efforts of a certain *Veera Pandya* who took the head of the Chola (probably that of some Chola Prince) at the battle of Chivur that was waged against Parantaka II (Sundara Chola).

But a few years afterwards, Aditya II son of Parantaka II avenged his father's defeat by defeating Veera Pandya in battle by capturing him and putting him to death.

In 985 A. D. *Raja Raja* ascended the Chola Throne and reigned till 1016 A. D. S. I. I. Vol. II page 250 refers to his having conquered the Pandyas. The name of the Pandya King that was stated to have been defeated by Raja Raja was Amara Bujhanga. M. E. R. 80 of 1910 refers to a gift of lands by Raja Raja the Great to Lord Alagar. During his reign the Chola yoke was borne quietly by the Pandyas. So far as recorded inscriptional evidence goes M. E. R. 80 of '10 is the earliest Chola inscription found in this Temple.

The Chola Pandya Viceroys.

After Raja Raja's demise his son *Rajendra* who was also called Madurantaka by his father succeeded him (1013-1033 A. D.) Rajendra took out an expedition against the Pandyan King in the 10th year of his reign and after conquering him in battle he installed his son "the glorious Chola Pandya" as the Viceroy of the Pandyan Kingdom and made the Pandya Nad a protectorate of the Chola Empire. The first royal Viceroy was *Jatavarman Sundara Chola Pandya* son of Rajendra I (1020—1045 A. D.) He was known as Siyan Sri Chola Pandya Dewa. Reference is made to this monarch in M. E. R. 4 of '32 at Sri Alagar Temple. All the succeeding Viceroys also were known as "Chola Pandyas". After Rajendra the Chola Emperor came *Rajathiraja I* (1033—1053 A. D.) Viceroy Jatavarman Sundara Chola Pandya alias *Siyan Sri Chola Pandya* continued in this reign also till 1045 A. D. After him came the Viceroy *Maravarman Vikrama Chola Pandya* (1045—63 A. D.) During the next reign of Rajendra Deva (1053—1063 A. D.) also the Chola Yoke was peacefully borne by the Pandyas.

The Emperor *Veera Rajendra I* (1063—1070 A. D.) who came next appointed his son *Gangaikonda Chola* as Viceroy of Pandyamandalam with the title of "*Chola Pandya*". During his reign there was a revolt of the Pandyas. The Pandyan chief was trampled to death by a furious elephant.

The system of Chola Pandya Viceroys continued up to Kuloththunga's accession (I070 A. D.) *Kuloththunga alias Rajendra II*, reigned from 1070 to 1119 A. D. This Chola emperor was a Chalukya. At first he put the five Pandyan chiefs to flight when they attempted a rebellion. But later during his reign itself the Chola empire began to weaken with the result that the Pandyan feudatories began to gradually shake off the Chola Protectorate. This was the Kuloththunga whom the Vaishnavites called "Krmi Kanda Chola" contemporary of Ramanuja.

End of the Chola Protectorate and the attempt of the Pandyas to re-establish their sovereignty.

The most powerful of the 5 Pandyan feudatories was one *Jatavarman Sri Vallabha.* He reigned at Madura east of Madakkulam. His throne is referred to as "Pandya Rajan Kalingatharaiyan". And his palace was called "Alagiya Pandyan". Coins "Drammas" were in use then. Co-Regents of this King seem to have been Parakrama Pandya and Vira Pandya. Sri Vallabha later assumed the name of *Cholantaka. Maravarman Thribhuvana Chakravartin Parakrama Pandya Deva* was the successor of Sri Vallabha. He seems to have reigned for sometime also as a contemporary of Kuloththunga.

Next to Parakrama Pandya Deva came *Jatavarman Parantaka Pandya* who along with Vikrama Chola, son and successor of Kuloththunga seems to have defeated the Telinga Bhima of Kulam.

Next came *Maravarman Sri Vallabha* (1132—1169 A.D.) His throne was "Munaiyadaraiyan" in the palace at Thirunelveli in Kil-Vembanadu.

Between 1073—1173 A. D., the Chola Pandyas seem to have continued their reign, though some of the Pandyan chiefs also were ruling in the outlying portions. The Chola Suzerains during this period being Kuloththunga I (1070—1120 A. D.), Vikrama Chola (1120—1135 A. D.), Kuloththunga II contemporary of Sekkizhar and Ottakkuththar and who plated the Chidambaram Temple with gold (1135—43 A.D.), Raja Raja II of Cholamaligai (1143—1164 A. D.) and Rajathiraja II (1164—1178 A. D.) who helped in the fratricidal wars between the Pandyan chiefs. The Pandyan fratricidal wars between 1136 to 1173 A. D., took place between Sri Vallabhas' son *Kulasekhra* and another pretender *Parakrama* connected with the extinct Pandya dynasty and who were ruling in the outlying Pandyan capitals. These fought with each other for the Madura throne of the Pandyas. About the year 1173 A. D. the Chola's

(Rajathiraja II) hold over the Pandya Nad was lost or lessening on account of the prowess of Kulasekhara. After the assassination of Parakrama Pandya and Kulasekhara's usurpation, there was an intervention by Ceylon on the side of Parakrama's son Veera Pandya and the army of Kulasekhara was at first defeated at the naval engagement near Rameswaram when Rameswaram was annexed to Lanka and then again at the battle of Thiruppathure and Amaravathy, where to a distance of 3 Leagues it was all a vast mountainous heap of dead bodies of the vanquished armies. This war in which many a naval and land battle were fought between Lanka and Pandya at last ended with the defeat of Kulasekhara Pandya and the enthronement of Veera Pandya in 1173 A. D. Veera Pandya (1173—1190 A. D.) was only a king in name, the Pandya and the Chola countries having become at this time subordinate to the valiant Parakrama Bahu of Ceylon (according to Mahavamsa). But according to the Chola version, Kulasekhara with the help of Rajathiraja II and his minister Pallavarayar defeated the Ceylonese Lankapura Dandanayaka and others and got himself restored to the throne. Kulasekhara was succeeded by his son Vikrama Pandya. But Veera Pandya son of Parakrama again sought the help of Ceylon. Veera Pandya was defeated at Nellure in 1188 A. D., by Kuloththunga III. Kuloththunga then restored Vikrama to the Madura throne.

The successor of Kuloththunga III was his son Raja Raja Deva III whose weakness led to the occupation of the Chola country by the Hoysalas under Vira Someswara. Vikrama Pandya the erst while feudatory of Kuloththunga III taking advantage of the weakness of Raja Raja Deva III, became independent. Parakrama Bahu of Ceylon was also now dead. The powerful and influential *Jatavarman Kulasekhara* now began to lay the foundation for the beginning of the Second Pandyan Empire which had a brilliant period of its history from 1190—1324 A. D.

The Second Pandyan Empire—1190—1324 A. D.

The first great emperor of the Second Empire was *Jatavarman Kulasekhara I* (1190—1217 A. D.) There are a number of inscriptions of this emperor at Sri Alagar Hills. Some of the more important are M. E. R. 275, 276, 279, 280, 281, 295, 296, 298, 299, 300, 301, 302, and 303 of 1930 and 22 and 23 of 1932.

(a) Birudas. Many of these inscriptions begin with the introduction "பூவின்கிழத்தி" or "பூவிகிற்கிழத்தி" (M. E. R. 295 of 30), some of them begin with "பூதலமடந்தை" (M. E. R. 300 and 301 of 30) and some with "பூதளவனிதை". One of the birudhas of the Emperor was also "*Rajagambhira*".

(b) Malavarayar was his minister and his name is referred to in a number of these inscriptions. Another minister of his was Mantri Aditta Devan alias Pallavarayar of Perumanalure and Jayankonda Chola Sri Vallavan in Anda Nadu is also referred to (M. E. R. 275 of 30). The name of another officer of this Emperor, named Kalaveli-Nadalwan of Alagaimanagar in Vadakalavali Nadu is also referred to (M. E. R. 276 and 299 of 30). Kalingaroyar alias Alagapperumal (M. E. R. 296 of 30) of Andanure in Muthurru-Kurram also seems to have been one of his many ministers.

(c) The Emperor is stated to have been holding his court at Madura east of Madakkulam.

(d) The name of his throne is mentioned as "Malavarayan" (M. E. R. 275—279 of '30). Another throne of his was called "Kalingarayan" M. E. R. 302 of '30, 29 of '24), yet another was also referred to as "Munaiyadaraiyan" (M. E. R. 660 of 16). The throne mentioned in M. E. R. 295 of '30 is "Veera Simhasana".

(e) His palace at Madura was known by the name of "*Puhalubaranan*".

(f) His queen was Dharanimulududaiyar (தரணிமுழுதுடையார்). She was also called Avani Mulududaiyar.

(g) Inscriptions M. E. R. 279, 295 and 302 of '30 refer to this monarch as, having subdued the Villavar, Chembiyar, Viratar, Varatar and Pallavar.

(h) The endowments made by this monarch have been many and varied. The following are referred to in the inscriptions.

(i) Remission of taxes on the lands formed into a village called *Thirumalaiudayan Vilagam* for meeting the expenses of worship and offerings in the temple as *Devadana Irayili*. are found in (M. E. R. 275 of '30).

(ii) Endowment of lands at *Edaikkatture* alias *Alagiyapandiyanallure* by Kalaveli Nadalwan of *Alagaimanagar* in Vadakalaveli Nadu for the Lord Sri Paramaswami at Thirumalirunjolaimalai at Kiliranya-muttam is referred to in (M. E. R. 276 of '30).

(iii) Remission of taxes is made on certain lands in *Raja Raja Nallur* of Thirukkanappere Kurram constituted into the village of *Sundarathol-vilagam* for feeding the Brahmins in the Kulasekharan Mutt during certain festivals in Adi, Arpisi, Margali, (M. E. R. 279 of '30) and Chitra (M. E. R. 280 of '30). This Endowment was known as "*Madappura Irayili*". Provision for "Manjalkappu" and "Sandu" is made in M. E. R. 279 of '30.

(iv) Remission of taxes is found made on certain lands purchased for the purpose of digging a channel for growing red lilies. (M. E. R. 295 of '30).

(v) Do. for upkeep of the said channel (M. E. R. 296, 298, and 299 of '30). The channel was called "*Thirumangai*" and was situate at the spring head at the Thalai Aruvi at the top of the Hills. This charity is styled as "*Thiru-odaippuram*".

(vi) Certain taxes on lands in *Solakulantaka Chaturvedi mangalam*, a Brahmadeya in Paganure-Kurram, are found

remitted for certain charities. This gift was at the instance of Queen Dharanimulududaiyar. The purpose of the gift is stated to be the upkeep of a Flower Garden founded by her near the spring at the top of the Hill. These were called "*Ramanujan Thiru-nandavanam*" and "*SengalanirThiruvodai.*" The endowments are styled as "*Thiru-nandavanappuram*", and "*Thiru-vodaippuram*" (M. E. R. 300 of '30).

(vii) Remission of taxes on certain other lands gifted at Solakulantaka — Chaturvedimangalam is also noticed. Purpose of the gift was to meet the expenses of the daily Thirumanjanam of the deity and for the morning offerings on the day of Uththiram in every month in the temple. The gift is at the instance of Queen Dharanimulududaiyar and is called "Devadhana Iraiyili" (M.E.R. 301 of '30). The dittams prescribed for the daily Thirumanjanam as (சந்தனக்காப்பு கழஞ்சம் கற்பூரம் நாலு மாவும் குங்குமம் இரண்டு மஞ்சாடியும் அகில் etc.) as well as that for the monthly Uththiram are interesting.

For Thiruvuthiram in the month the *dittam* was:

1	Paruppu for Thiruppanagam	1 Kuruni
2	Rice	1 Kuruni
3	Ghee	1 Nazhi
4	Ghee for Porikkari Amudhu	1 Alock
5	Kari-Amudhu	64 Palams
6	Sugar	1 Palam
7	Pepper	1 Ulakku.
8	Jiragam (cumin)	½ Chevidu
9	Salt	(not clear)
10	Adaikkai Amudhu (Arecca nuts)	32
11	Ilai Amudhu (Betels)	1 Bundle.

(M. E. R. 301 of '30)

(viii) Remission of taxes on certain lands for the maintenance of flower garden and for growing red lilies for the temple and for a "*Thirunanda Vilakku*" are found in (M. E. R. 302 and 303 of '30).

(ix). The grant of the village of ***Punarkulam*** by the assembly of Parantaka Chaturvedimangalam in Ari Nadu and the remission of the taxes thereon are referred to in M. E. R. 22 and 23 of '32. The purpose of the grant was repairs to the temple undertaken by Ilaya-Villi-Dasar in the IIIrd Thirumuttam and the Thirumadhils thereat.

(j) (i) In (M. E. R. 275 of '30) the king is described as Kochchadayan Thribhuvana Chakravartin Kulasekhara Deva.

(ii) The unit of linear measurement during his reign was known as "***Veera Pandyan Kol***" and the unit of measure was "***Veera Pandyan***" (M. E. R. 275 of '30).

(iii) The extent of lands in areas of 'Velis' as in the Tanjore District is also mentioned in M. E. R. 279 of '30. "***Sri Vaishnavas***" and "***Nambu Seivars***" of Sri Paramaswami temple are referred to in M. E. R. 279 and 280 of '30.

(iv) Reference is made to the worship of "***Sri Palliyarai Nachiyar***" and endowments made for her worship in A. R. 276 of '30. The ***Palliyarai Naehiyar Vigraha*** is now missing and the worship stopped long since. Recently the Palliyarai worship has been revived owing to the munificence of one Sri Somasundaram Chettiar of Nattarasangottai.

After Jatavarman Kulasekhara I, his brother ***Thribhuvana Chakravartin Maravarman Sundara Pandya*** I, the younger of the two sons of Vikrama Pandya, succeeded. He reigned from 1216—1238 A. D. Jatavarman Kulasekhara II was co-regent with him in or about 1238. There are a number of inscriptions which belong to this monarch Jatavarma Kulasekhara II found in the Alagar Hills. Some of them are M. E. R. 282 and 288 of '30 and 11 of '32. Some of his inscriptions begin with the expression "பூமருவிய" and some with "திருமடந்தையம்" (M. E. R. 282 of '30). He is also referred in the Thirupparankundram inscriptions. His ministers were Malavarayar, Raman alias Pallavarayar, Mantri of Perumanalure (M. E. R. 282 of '30).

He held his court at Madakkulam Palace. His conquests were also important. His conquest of the Chola country is referred to in M. E. R. 282 of '30. He is described as "One who was pleased to take the Chola country". In M. E. R. 282 of '30 he is also described as "Sonadu Kondan", and this was in the 5th year of his reign.

Some of his endowments are referred to below:—

(i) Remission of taxes on lands in Meliranyamuttam. The Endowment is referred to as "*Thiruvodaippuram*" for the up-keep of a channel dug by the Mantri of Perumanalure (M. E. R. 282 of '30).

(ii) Remission of taxes on 10 mahs (a measure prevelant in Tanjore District) of lands in *Raja Choodamani Chathurvedi Mangalam* in Ala Nadu is mentioned. The endowment was for the maintaining of eight perpetual lamps in the temple. The endowment was made by one Thiruvudayal a lady of the royal household (M. E. R. 288 of '30). The charity is called *Thiruvilakkuppuram.*

(iii) Remission of taxes on lands and endowed for the temple for the offerings of the God during the service called the "*Kurukulaththarayan sandi*". This was instituted in his own name by Sirrurudayan Soran Uyyanindraduvan alias Kurukulattarayan of Tadanganni Sirrur in Thirumalli Nadu (M. E. R. 11 of '32).

Next to Maravarman Sundara Pandya I, *Maravarman Sundara Pandya II* ascended the throne on 13—7—1238 and reigned for a period of about 15 years till 1253 A. D. During this Monarch's reign the meddlesomeness of the Hoysalas of Mysore was very great through their military officers Varadanna Dandanayaka and Appanna Dandanayaka. Reference to this monarch is made in the following inscriptions at Alagar Hills. (M. E. R. 277, 278, 289, 291, 292, 304, 305, 308 of '30 & 9, 17, 18, 19 and 24 of 32.)

His inscriptions generally begin with the expressions "பூமலர்திருவும்", "ஜயமடந்தையும்" and "திருநிலமடந்தை" (M.E.R. 277, 278, 289, 291, 304 of '30 and 9 & 17 of '32). One of his Ministers was a certain Malavarayan. His capital was at Madakkulam. His throne was called "Malavarayan" (M.E.R. 291 & 304 of '30.) The names of some of his relatives are referred to in M. E. R. 291 of '30 as "*Mamadi*" and this is probably the Hoysala King Vira Someswara Deva. In another inscription M. E. R. 24 of '32 a Vikramachola Deva is referred to as the king's brother-in-law.

His sway is stated to have extended to the countries of Hoysalas, Pundras, Kalingas, Ilam, Kadaram, Gaudam, Telingana, Sonagam, Chinam, Thuluvam, Guhiram (Kadiram) Kurjaram, Posalam, Bobbalam, Magadam (M. E. R. 277 of '30, 291, 304 and 278).

The endowments referred to in the inscriptions connected with this Monarch are the following:—

(i) Remission of taxes on lands and grant of land as "*Madappuram*". Purpose of the endowment was the feeding of the "*Tridandi Sanyasins*" and "*Ekaki Sri Vaishnavas*" and "*Vidhyarthis*" and visitors in the *Thirunadudayan Mutt* in the temple. (M. E. R. 277 and 278 of '30). This Mutt was founded by *Arayan* Thiru Nadudayan alias Nila Ganga Arayan.

(ii) Remission of taxes on some villages and of the Padikaval on Sadakkudi as *devadana* in favour of the temple was made for the purpose of providing for certain offerings etc during the "*Sundara Pandyan Sandi*" instituted in the name of the King (M. E. R. 289 of '30).

(iii) Remission of taxes on the village of Thirukkottiyure in Kerala Singa Valanadu was made for meeting the expenses of certain offerings and other expenses during the service called "*Posala Veera Somidevan Sandi*" instituted in the temple in the name of the Hoysala King (M. E. R. 291 of '30).

(iv) Remission of taxes on *Sirudhure* in Sola Pandya Valanadu was for meeting the expenses connected with the "*Akalanka Nadalwar Sandi*". This service was instituted by Akalanka Nadalwan (M. E. R. 304 & 305 of '30).

(v) Remission of taxes on certain lands in *Padirikkudi* in Then Parappu Nadu and the grant of the land by Kannada Deva in the name of his younger brother Hoysala Deva were for the supply of flower garlands to the temple. (M. E. R. 308 of '30). The charity was named "*Thirumalaippuram*".

(vi) Remission of taxes on lands granted as Devadana in *Vanavan Mahadevi Chaturvedhimangalam* in Vembu Nadu was for meeting the expenses of offerings to the Lord on the day of Sadayam in the month of Mina, being the natal star day of the King's elder brother Annalvi Chokkanadhar (M. E. R. 9 of '32).

(vii) Remission of taxes on *Marudhure* in Then Parappu Nadu was granted for the maintenance of the "*Sundara Pandyan Nandavanam*" and for provision of lights during processional days. (M. E. R. 17 of '30).

(viii) Remission of taxes on certain lands was also granted for meeting the expenses of a "*Thiruvodaithirunandavanappuram*" which was instituted by Kulasekharaperumal Dasan in the name of Araiyan Thirunadudayan alias Nilaganga Araiyar of Kilaikodumalur alias Madhurodayanallur in Vadathali Sembi Nadu.

(ix) Remission of taxes on the villages of *Irappaikulam* and *Vadamuri* was made for certain charities in the Temple. The grant was made by the assembly (Mahasabhai) of Parantaka Chaturvedhimangalam of Ari Nadu. The village of Irappaikulam was popularly called *Sangathazhaganallur* named after our Lord Alagar one of whose popular names was "Sangathazhagan".

Other important items referred to in the inscriptions are the following :—

Inscription M. E. R. 292 of '30 during this monarch's reign refers to the Hoysala King *Nissanka Pratapa Chakravarthi Vira Someswara*. The Hoysala is referred to as "*Samastha Bhuvanasraya*". This inscription has reference to the contents of M. E. R. 291 of '30. Inscription M. E. R. 308 of '30 also refers to Hoysala Deva. A number of Birudas of the Hoysala King are found in M. E. R. 292 of '30. A portion of which runs thus: "भुवनाश्रय श्री पृथ्वी वल्लभ महाराजाधिराज परमेश्वर द्वा (धा) रापति पुरवराधीश्वर यादवकुलाधीश्वर सर्वज्ञ चूडामणि मलराज राज-मलवरुलु गण्डकदन प्रचण्डगण्ड भेरुण्डने काङ्गवीरण संहायशूरशनिपार-सिद्धि ...... निर्मूलन पाण्ड्यकुल समुद्धरण चोलरा ...... निस्संगप्रताप-चक्रवर्ति पोशल श्री वीरसोमेश्वर देवर......" etc. (some of the letters are lost and some indistinct). Fixing of "*Thiru Azhikkallu*" is referred to in M. E. R. 308 of '30.

The next king was Maravarman Thribhuvana Chakravarthin *Vikrama Pandya Deva*. He appears to have *reigned between 1249–1255* A. D. Probably he was a *co-regent* for some time.

Inscription M. E. R. 25 & 27 of '32 belongs to this monarch's reign. There is another inscription of Vikrama Pandya M. E. R. 297 of '30 which was in the 2nd year of his reign. Inscriptions M. E. R. 25, 26 and 27 of '30 run up to his 5th and 6th regnal years.

In one of his inscriptions we find the expression "திருமகள் ஜயமகள்" (M. E. R. 297 of '30).

The next King after Vikrama Pandya was Thribhuvana Chakravarthin *Sri Veera Pandya Deva* (*1253—1260* A. D.)

Inscription M. E. R. 27 of 3'2 refers to his regnal year 5. From a perusal of M. E. R. 25 to 27 of '32 he seems to have been the immediate suecessor of Vikrama Pandya.

Reference to Veera Pandya Chakravarthi and his "*Adukkalaipuram*" grant to Ramanuja is mentioned in M. E. R. 325 of '30.

Endowments made during his reign were the following:—

The Endowment in M. E. R. 297 of '30 was in cash. The amount was 3 "*Anai Achchu*" and 24 "*pazham-kasu*" which was equal to 8 "*Anai Achchu*". It was directed in this inscription that this amount was to be under investment with the Kanakkan and Bandari in charge of the Sri Bandaram of this temple, and out of the interests accruing from which certain lamps were to be lit up in the temple with one Ulakku of Ghee by the measure called "*Solai-Piran*" (M. E. R. 297 of '30.)

The tenure *Karanmai* is referred to in M.E.R. 25 of '32. The servant's name is mentioned as Kannan Narayanan of Kalanikkarai in Malai Mandalam. The varieties of taxes etc. that prevailed during the period, and references to "Thiru Azhikkallu" and "Achchu-kasu" are also all made in M. E. R. 25 of '32. "*Ilanjinaikkallu*" is referred to in M. E. R. 26 of '32.

A very interesting feature of this and various other inscriptions is that whenever the grant is by some assembly of some village etc. stanzas similar to the following appear at the beginning of such inscriptions:—

ஸ்வஸ்திஸ்ரீ [...] ஸத்க்ஷ ஸம்வேதா ஸம்ப்ருத
ஸ்தாந ஸம்ஸ்தாந காரணம் |
உதம் ஸ்ரீகோவிந்தஜோதெள
வாஸிநஃ ப்ராஸாதம் ஸமேரஃ ||

(M. E. R. 26 of '30)

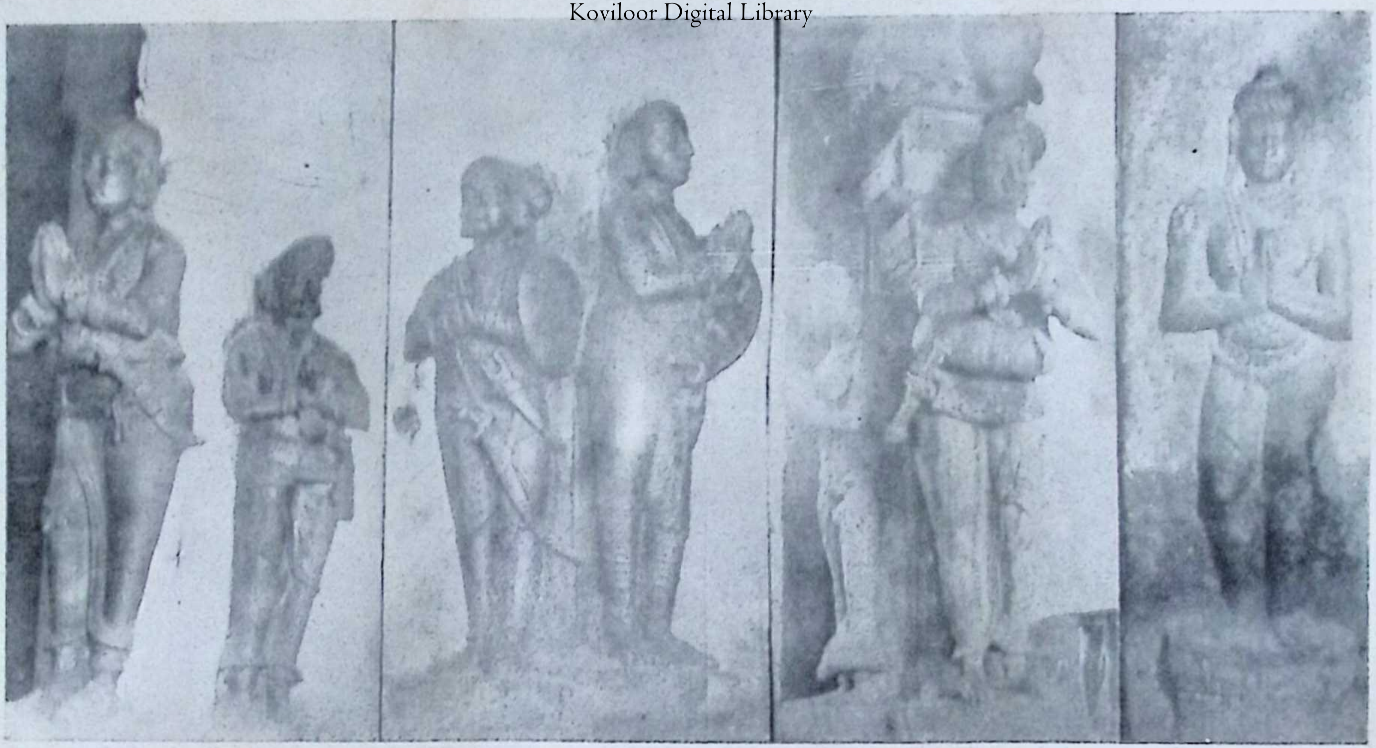
Another noteworthy feature in this and various other inscriptions is the description of the person to whom and the place, time and circumstances where, when and under which these grants were made along with other details; The following example will be instructive on this point. After citing the Mangala sloka, Inscription M. E. R. 26 and 27 of '32 proceeds thus:—

3. Inscription in "Sundara Pandyan Ponmeviya Mandapam". Shows "Pandyan Royal insignia" and the "Birudhas" of Jatavarman Sundara Pandya Deva who ascended the throne on 20—4—1251. *(To face Part I pp. 9 and 33).*

4. Vijaya Nagar "Royal Insignia"—Their coin pagoda had on one face the **Pagoda or Temple** and on the other side had the impression of the **Varaha Avatara** of Mahavishnu; their Family deity. The English have called the coin "Pagoda" and the Indians called it "Varahan". The inscription opposite is dated—1546 A. D. *(To face part I,* page

I II III IV V VI VII

5. (i) Thirumala Nayak King of Madura (1626—1653) (ii) Muthalu Nayak, brother of Thirumala Nayak, and second in the Government, (iii) and (iv). Royal Marshals of Thirumala fully accoutred with military vestments and arms guarding the Sayyadesa (Palliyarai). Their swords, shields, daggers, crossbelts etc. may be noted. (v) Queen of Thirumala. (vi) Thirumala. (vii) Thondamanar, Builder or Renovator of the Gopuram of the same name. (*To face Part I pp. 54, 55, 221, 227, 250, 251*).

"மலைமண்டலத்து கழனிக்கரை கண்ணன் நாராயணனுக்கு, ஆனி அனிழத்துக்கு அதியழகியான் மண்டபத்து, தியாகன் சிறியான் பந்தர்கீழ், கோயில் அலங்காரன் பீடத்து இருந்து, சடகோபன் பாட்டு கேளாநிற்க, அரி நாட்டு பிரம்மதேயம் ஸ்ரீ பராந்தக சதுர்வேதி மங்கலத்து சபையார்"—etc.

M. E. R. 26 and 27 of '32 also refers to '*Pannir Adi-Kol*' and other linear measurements. The terms "*Chei*", and the coin "*achchu*" are also referred to. The *varam* rates in kind for Nanja, Punja, Kurunchi, Naththam, gardens, tanks, tank beds and for the lands that are channel-irrigated and lift-irrigated for the various kinds of crops, whether for paddy or other miscellaneous grains are all dealt with in detail. The noting of the favourable scales of *Varam* also is significant.

Jatavarman Sundara Pandya Deva I.

This monarch ascended the throne on 20—4—1251, and reigned over the kingdom till 1270. A. D. He was one of the greatest of the Pandyan emperors and during his time the Pandyan Empire reached its height of glory and splendour. The extent of the Empire also was at its greatest during his reign.

Jatavarman Nayanar Veera Pandya and Annalvi Kulasekhara are supposed to have been his co-regents. Inscriptions M. E. R. 84 of 29' and 320 and 321 of '30 in this temple refer to this Emperor.

The Birudas of this Emperor inscribed in Grantha in M. E. R. 84 of 29 are noted below:—

1. स्वस्तिश्री ... ... समस्त जगदाधार सोमकुलतिलक मधुरापुरि माधव केरलवंश निर्मूलन लङ्काद्वीपलुण्ठनद्वितीयराम।
2. चोलकुलशैल कुलिश कर्णाटराज विद्राणकारणकरिकूग पाकल विविध रिपु दुर्गमर्दन विरगण्ड गोपालविपिनदा।
3. वदहन काञ्चीपुर वराधीश्वर गणपति हरिणशार्दूलनेल्लूर पुर विरचित वीराभिषेक प्रणतराजप्रतिष्ठापक।
4. महाराज राज परमेश्वर त्रिभुवन चक्रवर्ति श्रीसुन्दरपाण्ड्यदेव etc.

From the above we find he was called:— 1. "Samastha Jagadhadhara" 2. "Somakula Thilaka" 3. "Madhurapuri Madhava" 4. "Kerala Vamsa Nirmulana" 5. "Lanka Dwipa Lundana" 6. "Dvitiya Rama" 7. "Chola Kula Saila Kulisa" 8. "Karnaga Raja Chidrana" 9. "Kagava Kari Kuga Pakala" 10. "Vividha Ripu Durga Mardhana" 11. "Vira Ganda Gopala Vipina Dava Dahana" 12. "Kanchipura Varadhiswara" 13. "Ganapathi Harina Sardhula" 14. "Nellura Pura Virachita Veera Abhisheka" 15. "Pranatha Raja Prathishtapaka" 16. "Maharaja Raja Parameswara Thribhuvana Chakravarthi Sri Sundra Pandya Deva."

Among his other titles were the following:— 1. "Emmandalamum - Kondaruliya" 2. "Maharajadhiraja" 3. "Hema Achchadana Maharaja" 4. "Maragata - Prithvi - brit" 5. "Raja Surya" 6. "Raja Tapana" 7. "Kshiti Pati Ravi" 8. "Ellam Thalaivan" 9. "Kodanda - Raman." and 10. "Kovil Pon-Meynda Perumal"

It is found from the above and from M. E. R. 332, 340 and 361 of '31 that this Emperor brought the whole of South India including Cuddappa and Nellore, under his sway. He captured the Chola country and regranted the same to the Chola Monarch. He punished the Hoysalas and annexed the Kongu country. Kanchi appears to have been his second capital. Ceylon too was firmly held down. The Keralas were made vassals and tributaries. He conquered the Kadava chieftain Kopperunjinga. The Magadai country (Salem and South Arcot) also came under his conquests. Soon after the conquest of the Magadhai, Coimbatore also fell to him. He killed the Telugu Chola ruler Ganda Gopala in battle. The defeat of the Kakatiya King Ganapathi soon followed his campaign against the Telingas and their defeat in the battle at Mudugure. It is stated that he drove the Bana Chieftains into the forest and the Aryas to Peraru. His victories at Kannanure, Koppam and Sendamangalam are stated to be outstanding ones.

His Thulabharams at Srirengam and Chidambaram and his Veerabhishekams at Nellure and Srirengam were celebrated ones.

His endowments were liberal and magnificent. He was generous and tolerant to all religions and sects. Temples of Sri Vishnu, Sri Siva, or Pallies of Sri Buddha or Sri Mahavira equally benefitted at his hands.

It was he that covered the roofs of the temples of Srirengam, Sri Chidambaram and Sri Thirumalirunjolai with Gold plates and earned the unique title of "*Hema Achchadana Maharaja*". Inscription M. E. R. 320 and 321 of '30 refer to the remission of taxes on the lands in Siruvellarai. "*Chedirayan Peetam*"; "*Kulasekharan Pandal*", and "*Sundara Pandyan Mandapam*", where the God was seated and the recitation of "*Sadagopan Pattu*", when the Grant was made are mentioned. The festival of "*Kaisikotsavam*" in the Karthigai month is also referred to. The grant is called "*Archchanabaga-Irayili*".

Maravarman Kulasekhara I was the next Emperor who ascended the throne in 1268 and reigned till 10–6–1311. It was during his reign in A. D. 1290 Hazrat Sultan Ali Uddin Sahib invaded Madura. The name of the Kazimar Street of Madura City is attributed to Kazi Syed Tajuddin Sahib, a follower of Hazrat Sultan.

Kulasekhara's co-regents were:—

1. Maravarman Vikrama Pandya 1283—1296 A. D.

2. Jatavarman Sundra Pandya II 1276—1293 A. D.

3. Jatavarman Sundara Pandya III 1303—1319 A. D. (Legitimate son of the Emperor and also known as Kodandaraman.)

4. Jatavarman Veera Pandya II 1296 A.D. (Illegitimate son of the Emperor).

This Emperor led an expedition against Parakrama Bahu of Ceylon in 1284 A. D. and vanquished that King. Among his feudatories were Mahabali Vanadhirayar. He reigned from his capital at Viradavalam in Uragure Kurrum a sub-division of Tenkarai Raja Gambira Valanadu and Jayankonda Solapuram. His thrones were called "*Kalingarayan*" and "*Kachchikku-vachchan*". Among his many Birudas the more important are "*Cheranai Venra*", "*Kollam-Konda*", and "*Buvanaika-Vira*" (M. E. R. 318 and 319 of '30). Among the endowments of his period the chief one was the grant of certain lands in five villages purchased and separated from the Nadu, made tax free, and granted in 222 shares to 216 Brahmins of Kulasekhara Chaturvedhimangalam to the temple of Alwar set up here and as Vritti for these Brahmins. Reference to the "*24 feet Sundara Pandyan Kol*" and the area of a '*Mah*' as being comprised of 256 kulis and the measure called "*Veera Pandyan Kol*" are made. (M. E. R. 318, 319 of '30). M. E. R. 323 of '30 refers to a tax free gift of a "*Thiruppanippuram*" of the village of Perungarunai Chaturvedhimangalam a Brahmadeya in Sundara Pandya Valanadu. The grant was made to one Alagar Thirusirukkar an Ekaki Sri Vaishnava of the temple. The item of Thiruppani was the construction of the "Kodanda-raman Thirumadhil". "Kodandaraman" is supposed to be one of the names of Jatavarman Sundara Pandya III. At the close of the reign of the Emperor his two sons the legitimate Sundara Pandya and the illegitimate Veera Pandya both fought for the throne. A fratricidal war took place in 1310 between them which was an easy invitation and opportunity for Malik Kafur to pounce upon enfeebled Madura and capture the Pandyan Kingdom. For the vassal Rama Varman Kulasekhara the Chera King of Travancore also, it was an occasion to regain his independence and capture portions of the Pandyan Kingdom.

Jatavarman Sundara Pandya III. (1310—1315) A. D. It was during these co-regents' reign that Marco Polo visited the

Pandya Nad. His travels refer to Kayal near Korkhi on the Thambraparni. He describes the Pandya country as extending from Quilon to Nellure and calls it "the greater India", "the finest and noblest province in the world" and so on. He refers to the then Pandyan Emperor as "*Sunder Bendi*". Chinese chronicles speak of an ambassador of this Pandyan emperor to Kublaikhan the Mongol Emperor. Contemporary Persian historian Wassaf says that all the splendour of the west came from the Pandyan Kingdom which was so situated as to be the " key of the Hind ".

Jatavarman Parakrama Pandya I. (1315–1324 A. D.): It was during this Parakrama's reign Malik Naib Kafur (Athi Sultan Malik Naib of Farishta) that Madura was invaded in 1324, and the shameful crime of the destruction of Madura Fort, City, and Temple was perpetrated. The whole city was razed to the ground under the orders of Kafur except the sanctum sanctorum of Sri Meenakshi Sundareswaral shrine at the time.

After Jatavarman Parakrama Pandya, *Sundara Pandya Deva* (1324–1342 A. D.), *Jatavarman Veera Pandya* (1342 A. D.) and *Parakrama Pandya* (1342–1365 A. D.) seem to have held some sort of sovereignty over certain portions of the Pandya Nad, though at Madura proper the sway of the Moslems was complete.

The controversies over the identity and age of the "Sundara Pandyas": Consequent upon the mention of a large number of Sundara Pandyas, serious controversy prevails as to Kun (Sundara) Pandya's date. Wilson would have it as 1028 A. D. Taylor would have it as 1320 B. C. and Nelson would satirically demonstrate it to be 3119 B. C. on the ground that since Kun Pandya was made Sundara Pandya by Gnana Sambandha, and since Nelson's contemporary Peetadhipathi at the Madura Gnanasambandha Mutt was the 277th Matathipathi, and since if a Matathipathi's regime could be fixed at an average period of 18 years for each of the 277 Matathipathis,

it would work out to 3119 B. C. From Raja Ratnacari (Upham Vol. II Page 8) we see that Gnana Sambandha went to Ceylon and preached Saivism in the 1362nd year after Buddha's death. This gives us the year of Gnana Sambandha as 819 A. D. Sundara Pandya's wife is stated to be Vanitheswari or Mangayarkarasi daughter of Karikala. It is stated that it was this Karikala [Kuloththunga I had another name as Karikala] who persecuted Sri Ramanuja. If so, this would throw some light on Ramanuja's age also as well as that of his Royal disciple Peddata Hoysala or Vishnu Vardhana. Nelson's theory that the "Sunder Bendi" of Marco Polo (1288–1293 A.D.) could be Gnana Sambandha's contemporary Sundara Pandya is not convincing, since the date of Marco Polo is stated to be the end of 13th century. But Marco Polo's contemporary Sundara Pandya (Sunder Bendi) may be someone of the many Sundara Pandyas that graced the throne of Madura and possibly Jatavarman Sundara Pandya III.

Though innumerable were the monarchs of the Pandyan Dynasty, for they trace their descent from the Solar and Lunar dynasties and their names and kingdoms find references in the Ramayana and the Mahabaratha, scholars have been able to fix up in their research 72 Pandyan monarchs of the 1st Series, ending with the name of Kubja (Kun) or Sundara Pandya. According to Wilson after these 72 Monarchs, one series of 12 Pandyas beginning with Somasundara reigned and then another series of 14 monarchs began with Chandrakula Deepa. But Nelson's researches reveal after these original 72 monarchs 41 Pandyas who reigned as per the list given by him, the last of whom is stated to be Parakrama Pandya who was conquered by the Moslems.

However doubtful may be the ascertainment of the names of the Pandyas and their period of sovereignty before 1173 A.D. the date of the accession of Veera Pandya, it may be supposed that we are on firmer ground from Veera Pandya' regime onwards.

Moslem Rulers of Madura.

After the driving away by Malik Kafur of the Pandya King Parakrama from Madura, seven Moslem rulers for 48 years ruled over the Madura country. They were:—

1.	Malik Kafur the invader	1324—1327 A. D.
2.	Alla Udin Khan (Jalal Uddin Asan Shah)	1327—1333 A. D.
3.	Utham Udin Khan	1333—1336 A. D.
4.	Kutbuddin	1336—1341 A. D.
5.	Makkal Uddin	1341—1348 A. D.
6.	Savada Malik & Ahed Malik	1348—1360
7.	Fendak Malik	1360—1372 A. D.

This period of 48 years was a reign of terror and practical anarchy under these eight chiefs.

Intervention of Vijayanagar—Vijayanagar Viceroys at Madura.

Bukka Rayar of Vijayanagar took pity at the devastated and deplorable condition of the Pandya country and sent his general the famous Kumara Kampanna Udayar in 1371 A. D. to the Pandya Nad. Deliverence from the existing thraldom of this country was soon effected by this general in 1372 A.D. And when on the day of deliverence, the temple of Sri Meenakshi was opened and which was kept closed all along since 1324 A. D. the priests having all fled the country, it was found that the Pooja flowers effered to the Deity 48 years ago were as fresh as if the pooja was done but the previous day.

From 1372-1404 A. D. or for 32 years Kampanna Udayar and his successors Embanna and Prakasa governed the coutry; and then from 1404 to 1451 A. D. Lakshmana Naicken and Narasu Naicken & Mathanna Naicken servants of Vijayanagar, ruled the country for 47 years.

Re-instatement of the Pandyan descendants on the Madura throne by Vijayanagar,

In 1451 A.D. the then Viceory of Vijayanagar (Lakkana) under the orders of Vijayanagar installed on the throne of Madura, the descendants of the last Pandya line. There were 4 rulers in that line viz,, Sundara Thol Maha Vilvinatha Rayar or Mahabali Vanadha Rayar son of Mahabali Bana who embraced the Prabandic Vaishnavism as taught by Sri Manavalamamuni (M. E. R. 307 of '30 and 85/29 and 1 & 12 of '32) Kalayar Somanar, Anjatha Perumal and Mutharasa Thirumalai Mahabali Vanatharayar. Some opine that in the basin of the Palar there were certain Bana Chieftains with the title of Mavali Vanatharayar and that some of them were transferred to Madura during the reign of Kuloththunga III (1261 to 1272 A. D.) and were exercising some sort of sovereignty in certain portions of the Pandya Nad even during the reign of the Moslems from 1324—1372 A. D. These Banas reigned from 1451 to 1499 A. D. The greatest monarch in this line as noticed in the inscription (M.E.R. 307 of '30) was Thirumalirunjolai Ninran Mahabali Vanatha Rayan Uranga Villi, Dasan. To him Thirumalirunjolai owes many of its proud possessions, endowments and improvements. It was this dynasty that is stated to have constructed the present big Gopurams of Sri Meenakshi Temple also at Madura 1451—1499 A. D. The Biruda of this monarch "Thirumalirunjolai Ninran" is significant and make us infer that he might have had his capital and court at Thirumalirunjolai itself which event might have given him this title.

Mahabali Banadiraja.

There are only 2 inscriptions of this Monarch in this temple Viz. M. E. R. 307 of '30 and 85 of '29. M. E. R. 307 is found on the south wall (Inside the Aryan Mandapam). The particulars as regards the year of the inscription is stated to be as follows:— 'Saka' 1386 - Dharana year - Mesha masa - Poorva paksha-Sapthami-Sukravara-Punarpoosa nakshatra- (A.D. 1464).

This inscription refers to a tax-free gift of the village of *Kulamangalam* in Meliranyamuttam in perpetuity for one Thiruvalan Somayaji who to the utmost satisfaction of the Lord and his monarch Thirumalirunjolai-Nindran Mavali-Vanadharayan-urangavilli-dasan had completed the renovation of the temple from the (உபானம்) upana to the (ஸ்தூபி) stoopi. This gift is purported to have been made by the Lord himself when he was seated in the Sundarapandyan Mandapam in the Kulasekharan Pandal in the presence of the God and Goddess and certain others namely 'Kudavar' — 'Kovanavar' — 'Poo iduvar' — 'Thalai iduvar' — 'Anukkar' — 'Kanakkar' and others, evidently the sibbandhis of the Devastanam. M.E.R. 85-29 found on the base of the western wall of the Sri Thayar shrine states that the length of the space therein marked and specified by a particular line indicates the standard linear measure that went by the name of 'திருமாலிருஞ்சோலை நின்றான் மாவாலிவாணாதிராயன் மாத்திராங்குலம்' (Thirumalirunjolainindran Mavali Vanadharayan Mathrangulam). There is another Mavali Vanadha Rayar referred to in another inscription at Sri Alagar Hills, i. e., M. E. R. 12/32. The latter bears the date:

"Saka" 1528–Parabhava-Dakshinayana–Hemantharitu–Dhanurmasa–Aparapaksha Sapthami--Guruvasaram – Uttira nakshatra-Soubagya-and.........karana (A. D. 1606).

This refers to the fact that the Apppanthiruppathy temple was constructed and the deities therein installed by Rengayyangar son of Rappoola Appayyangar. The deity there is known by the name of 'Thiruvengadamudayan.' Appanthiruppathy was also called as Sri Alagar's 'Therkuveedu' (தெற்குவீடு). The gift purports to be of the village of *Pannaippacheri* by Mavalivanadharayar. The object of the gift is 'worship of Thiruvengadamudayan' and 'repairs to this temple'. It is stated therein that the property should be managed by the Trustees of Sri Alagar Hills, and its income should be remitted into the treasury of the Lord Sri Alagar and the expenses of the temple of Appanthiruppathy to be met from the Alagar temple. We do not know

what have become of those endowments nor is this temple now under this Devastanam. The usual injunction against the transgressor of the charity to merit the sins of murdering his own father and mother and the murder of "Karampasu" on the banks of the Ganges, is ofcourse still in this inscription, commencing with the stanza " Dhana palana—etc".

The Bana Pandyas.

These " Bana-Pandyas " or as Nelson and others would have it the "Vilvinatha" dynasty having become extinct, the sovereignty of the country was again directly assumed by Vijayanagar through her Viceroys in or about 1500 A. D. The first Viceroy after this Vilvinatha dynasty was Narasu Naicker. The Viceroys of Vijayanagar though they were at first ' Viceroys ' in the real sense of the term, obedient and faithful subordinates to the throne of Vijayanagar, after the battle of Thalikkotta in 1565 A. D. effective control over these Viceroys having been lost, they became practically independent sovereigns from that period.

Emperors of Vijayanagar:

Since almost every sovereign of Vijayanagar or Vidhyanagara, almost from its foundation in 1335 A. D. and beginning from the reign of Harihara I (1335—1355) was directly administering the Fort, City and Temple at Thirumalirunjolamalai through his Viceroy or king of the Nayak dynasty of Madura, as may be seen from the wealth of the inscriptions in the Temple and which will be noticed in their appropriate places, a mention of some of these personages would no doubt be appropriate and is hence noted below:—

The Ist or the Sangama Dynasty:

The following Emperors graced the House of Vijayanagar since the founding of Vijayanagar at Hampi in 1335 A. D. Harihara I 1336—1355 A. D., Bukka I 1355—1377 A. D. (Brother of Harihara and contemporary of Sayana), Harihara II (daughter's son of Bukka I) 1377—1404 A. D., Bukka II (son)

1404—1406 A. D., Devaraya I 1406—1422 A. D., Vira Vijaya 1422 A. D., Prauda Devaraya II 1422—1449 A. D., (Nicola Conti's visit.), Mallikarjun 1449—1465 A.D., Virupaksha (brother of Mallikarjuna) & Prauda Deva Raya. 1465—1485 A. D.

The IInd or the Saluva Dynasty.

The next two sovereigns were of the Saluva Dynasty, founded by Saluva Mangu and Gopan Arya ruler and minister respectively of Narayanavaram. They were Narasinga Saluvan (acc. 1486 A.D.) whose minister was the famous Saluva Thimma or Appaji and Immadi Narasayya (acc. 1492 A. D.)

The IIIrd or The Thuluva Dynasty.

Then came Narasa Rayalu of the Thuluva Dynasty whose minister was also the famous Saluva Thimma Raja or Appaji. By his first wife Dipamba Devi he had Veera Narasimha Rayalu (1497—1509 A. D.), and by the second wife Nagambika Devi he had the great Krishna Deva Rayalu 4—2—1509 to 19—11—1531) and by the third wife Umambika Devi he had Achyutha Deva Rayalu (15—8—1530 to 25—1—1541 A. D.) and who all successively were reigning as emperors of Vijayanar, and Rayar Appaji continuing as Minister in all these four reigns. The arrivals of Vasco de Gama in 1498 A. D., the Marquess of Almeyda's embassy and the Italian traveller Varthoma all took place during the reign of Vira Narasimha Rayalu.

Of the Vijayanagar Emperors that were most prominently connected with this Devastanam, we find from the inscriptions that, Krishnadevaraja (1509—1531 A. D.) Achyuthadeva Maha raja (1531—1542 A. D.) Sadasiva Maharaja (1542—1570 A. D.) Rama Raja Thirumalaideva Maharaja,. (1546—1565 A. D.) and Veera Venkatadeva Maharaja (1566–1589 A. D.) have all taken a very prominent part.

Of course, among the Vijayanagar Viceroys and the Nayak Kings, there have been many who have been devout and munificent in their services to the Lord of this temple, but the

names of the Emperors above mentioned stand prominent among such devotees.

The first Vijayanagar Imperial Donor as noticed above was *Krishnadeva Maharaja* (1509—1531 A. D.) Inscription No. 90/29 found in the south wall of the Sri Padinettambadi Gopuram gives much valuable information.

The inscriptions of Krishna Deva Maharaja generally begin as follows:—

ஶுபமஸ்து: ஸ்வஸ்திஸ்ரீமந் மஹாமண்டலேஸ்வரந் ராஜாதி ராஜந் ராஜபரமேஸ்வரந் பாஷைக்கு

தப்பு வராயரகண்டந் ஹரியராயவிபாடந் மூவராயர கண்டந் ராஜதிஸ்வகண்டந் கண்ட நாடு

கொண்டு கொண்ட நாடு கொடாதான் பூர்வ பஸ்சிம தக்ஷிண உத்தர ஸமுத்ராதிபதி ஸ்ரீகிருஷ்ணதேவ மஹாராஜந் ப்ருதிவிராஜ்யம்பண்ணி அருளாநின்ற etc. etc.

The inscription is dated as follows:— Saka 1435 — Srimukha—Dakshinayana—Saradritu–Ashada Sukla–Paurnima–Adityavara—Vriddhiyoga......Karana—Uttiradam (A. D. 1513). It will be interesting to note that Krishnadeva Maharaja is referred to as "Poorva Paschima Dakshina Uththara Samudrathipathi." He is referred to have belonged to the Kasyapa Gotra Asvalayana Sutra. It appears from this inscription that the Car Festival of Sri Alagar took place on Uttiradam in the month of Adi. Now the Car festival is celebrated on the Ashada Paurnima day. The inscription refers to the gift of two villages by name *Samayanallure* and *Saththamangalam* and situate on the northern bank of the river Vaigai in Pandyamandalam. From out of the income of which certain charities by the name of '*Krishna deva Maharaja Avasaram*" were to be performed when Lord Sri Alagar was seated in the Car during the Car Festival and to Sri "Thirumalirun-jolai-nindrarulia Parama swamigal." The gift of the 2 villages is stated to include all the Nanja, Punja,

Natham, Padugai, Tope, Thuravu, Kudigal and other 'Samasthapprapthi' with the Nidhi, Nikshepa, Jala, Pashana, Yakchini, Agami, Siddha, ………… or the 'Ashta Boga Dasa Swamiyam'. The gift was made through Immadi Veerayya Dandeswara on behalf of the Emperor. The offering to the Lord is stated to consist of three kalams of rice per diem with 18 varieties of preparations with five kinds of vegetable preparations, besides, 5 kinds of 'Thiruppaniyarams' etc. Quantities of sandal and cocoanuts, betel nuts, camphor, garlands of ordinary flowers etc. are all specified. The gift is stated to have been entered both on Copper plate and stones and ends with the usual references to 'Dana Palana Yor Madhye etc."

Krishna Deva Raya is stated to have made a brother of his, Thirumalai Raja, Chief Justice of the realm and appointed Venkatadhri, another brother of his, the Generalissimo of the Empire.

Appayya Dikshitar, Vedanta Desika and Sambasiva Chariyar were some of the 8 gems that adorned Krishna Deva Rayar's court. It was Krishna Deva Raya who was the first to introduce the Ryotwari system in his empire. Many a famous temple at Hampi owe their origin to this great Emperor. His benefactions to various temples were numerous and limitless. Krishna Deva Raya's pilgrimage to Sri Alagar Hills and his having stayed there for 3 days is referred to in the *Raya Vachakamu*. Even the Italian traveller Barbosa and the merchant, writer and traveller Damengoe Poes speak to his many munificent gifts to the temples of Srirengam, Thiruppathi etc., and to the greatness of his empire. It was during the reign of Krishna Deva Raya that Vijayanagar was in its height of glory.

The next monarch connected with this temple is *Achyutha Deva Maharaja* (1531—1541) A. D. The inscriptions connected with this Emperor are M. E. R. 88 of '29, 330 of '30 and, 30 of '32. M. E. R. 88 of '29 is an inscription on the northern

wall of the Padinettambadi Gopuram. It has the following in its colophon

दानपालनयोर्मध्ये दानाच्छ्रेयोऽनुपालनम् ।
दानात्स्वर्गमवाप्नोति पालनादच्युतं पदम् ॥
स्वदत्ताद्द्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपालनम् ।
परदत्तापहारेण स्वदत्तं निष्फलं भवेत् ॥

The inscription bears the following particulars as regards its date: —

Saka 1454—Nandana—Uttarayana—Saradritu—Meena Ravi–Poorvapaksha—Prathama–Budhavara–Aswathi-Vishkamba yoga—Simha-karna—Yugadi-Punyakalam (A. D. 1532)

The Birudas of this Emperor were:— "Pandi Mandala Sthapanacharian", "Sozhamandala Prathishtacharian", "Poorva Dakshina Paschima Uttara Samudra adhipathi", "The conqueror of Ilam", "Emmandalamum Thirai Kondan" (எம்மண்டலமும் திரை கொண்டான்), " Sreeveerapratapa Srivira". etc.

This pious gift is made on the *yugadi* Punyakalam. The auther of the gift is referred to as Visvanatha Nayak son of Nagama Nayak, *oozhiyam* of Achyutha Deva Maharaja. The gift is referred to as 'Thiruvidayattam' and made 'Sahiranya Udhaka Dhara Poorvakamaha' to Lord Sri Alagar. The endowed property was the village of *Adanjiyure* situate in Kunraththure Sirmai on the northern banks of the River Vaigai. Other details are the same as in those of the endowment made during the time of Krishna Deva Maharaja. But the reference to the injunction "Dhana Palana-Yore-Madhye" is fuller. M. E. R. 330 of '30 on the right wall of the Tondaman Gopuram inscribed during the reign of this Emperor bears the following particulars as regards its date:—Saka 1464 — Subakrithu—Uttarayana—Grishmaritu-Mithunamasa–26th date-Poorvapaksha-Prathama-Ekadasi-Punyakala-Sukravara-Sathyayoga-Simha-karana-Anuratha nakshatra

(A. D. 1542). Certain cash endowments are referred to in it as follows :—

Out of the 1200 Pons which is the tax due to the Government the same is assigned to Lord Sri Alagar's treasury. Out of which 500 Pons are to be deemed as Achyutha Deva Maharaja's Dharmam, 400 Pons are to be deemed as Queen Varadarajamma's Dharmam, and 300 Pons are to be deemed as Prince Chikka Deva Maharaja's Dharmam. This charity is made through Varanasi Varadappa Annarayyan. The details of the offerings are all elaborated. The Nirmalya Neivedyam is directed to be given to the Sri Vaishnavas. The threat and injunction that he who transgresses this charity merits the sin of killing the "Karampasu" on the banks of the Ganges etc., etc.. stand of course in the inscriptions.

The Italian traveller Ferno Nuniz visited Vijayanagar during this reign and is stated to have given a very vivid description of the Empire and its emperor. It was during the reign of Achyutha Deva Maharaja that Marshal Nagama Nayak was sent to Madura to help Chandra Sekhara Pandya against the agression of Vira Sekhara Chola's invasion when Nagama proved traitorous to the throne of Vijayanagar.

After Achyutha his son *Venkata I or Venkatadhri* came to the throne (1542 A. D.) and being but a boy was an Emperor only in name and that for a period of six months only. His uncle is stated to have murdered the boy, mismanaged the Government and finally committed suicide.

The next Vijayanagar Imperial Donor was *Sadasiva Deva Maharaja 1541—1590 A. D.* He was the son of Renga deceased brother of Achyuta by the same mother. He was merely a puppet in the hands of the three brothers Rama Raja, Thirumalai Raja and Venkatadhri. Rama Raja and Thirumala had married the daughters of Krishna Deva Maharaja and were hence very powerful. The brothers were actually ruling the

realm among themselves, Sadasiva being but a nominal sovereign. It was this Rama Raja that was defeated and slain in the battle of Tallikotta on 23—1—1565. The inscriptions of the temple that refer to this Monarch are M. E. R. 86/29 and 237 and 328 of 1930. M. E. R. 86/29 is found on the northern wall of the Padinettambadi Gopuram and bears the following particulars as regards its date.

Saka 1466—Kurothi—Uttarayana—Sasiraritu—Kumbha masa—Poorvápaksha Ekadasi—Adhityavara—Poosa nakshatra —Sobana yoga — Palava karana (A. D. 1544). The inscription refers to a gift of certain properties in *Nalukottai Sirmai* in Kálavelvinadu by one Peddarasa .son of Arikala Periammarasa of Udhdhagiri and belonging to Kasyapa Gotra and Apasthamba Sutra. The endowment is made for Peddarasa's mother Basavamma. The offerings to Sri Lord Alagar are detailed as "Sengazhunir Thirumalai", (செங்கழுனீர் திருமாலை) "Thiruppaniyaram" (திருப்பணியாரம்) "Suhiyan" (சுஹியன்) and other rice preparations. The injunction against the transgressor of the charity to merit the sin of having killed his own Guru in addition to others is mentioned herein. M. E. R. 327 and 328 of '30 also refer to the endowment of Peddarasu above mentioned and appears to be in acknowledgment of Peddarasu's gift and an undertaking by the temple authorities to carefully execute the trust. Inscription mentions the measure called "Solaipiran". Reference to the Thirumanjana Theertham of the Lord Sri Alagar having been brought from the Thalai Aruvi or the "Spring Head" is also found herein.

The next Emperor in this line whose name is associated with the temple is *Rama Raja Thirumalai Deva Maharaja*. M. E. R. No. 1-29 and 30 of 1932 and M. E. R. No. 93-29 found in this temple refer to this Emperor. Of these inscriptions M. E. R. 93 is most important from a historical point of view. This inscription is found on the Eastern wall of the ruined Roya gopuram. The inscription begins thus:—

शुभमस्तु॰

श्रीमते रामानुजाय नमः।

श्रीरङ्गाचार्य गुरवेनमः।

एतत्सौन्दरराजस्य विष्णोर्वेद सहोदरम्।
सुसुरशिरश्चूडारत्नं सङ्गारि शासनम्।
स्वस्तिश्री विजयाभ्युदय कल्यब्द ... ...
हरेर्लीलावराहस्य दंष्ट्रादण्डस्सपातुवः।
हेमाद्रिकलशा यत्र धात्री चन्द्रश्रियन्दधौ॥
... ... प्रमेय एव विष्णोर्नाभीकमल संभवात्। ... ...
पुरूरवानाम तस्यायुर्नहुषोस्य ... ... etc.

The inscription is mutilated and indistinct and a perusal of the same reveals many errors also.

The date of the inscription as found therein, is as follows:- 'Kali' 4497—'Saka' 1468—Parabhava—Purattasi—Paurnima—Guruvara (A. D. 1546).

The inscription is both in Grantha and Tamil and gives the geneology of the Kings of the Aravidu Dynasty. The purport of the inscription as stated therein is the inscribing of Sriman Maha Mandaleswara Rama Raja Thirumalai Deva Maharaja's Vamsavali. The importance of this inscription lies in the fact that *the inscription belongs to A. D. 1546* wherefrom it is seen that this Roya Gopuram must have been in existence long prior to this particular year and that it must have been constructed by some personage who must have lived prior to 1546 A. D., and this fact clinches the controversy raging as regards the constructor of the various Rayagopurams in the Presidency. In the face of this discovery the theory that Thirumalai Naik who reigned from 1623 to 1656 A. D, was the personage who constructed these Royagopurams could not be supported. Besides Thirumalai Naik the first independent King of Madura who

dared to throw off the yoke of Vijayanagar and sever every link that Madura had with that empire, could scarcely have been the person interested in inscribing in this Rayagopuram either the Royal Insignia of the Vijayanagar emperors or the names of the emperors of the Aravidu Vamsavali that are to be found there described at some length. Another important inscription of this monarch is M. E. R. 1-32 of the same year (first Avani Parabhava) and found on the northern wall of the circumambulatary verandah around the central shrine of this temple. It is a very long inscription in Tamil which gives details of the various duties pertaining to the Sibbandhis of this Devastanam. It purports to be a fresh revision of the duties as well as the privileges of the Sibbandhis (Nirvahamdars) both of the 'Samanyar' and 'Sozhiyar' classifications. It is also stated therein that the fixing of the duties closely follows those that were fixed for the Service Holders (Nirvahamdars) during the time of Mavali Banadarayar. One noteworthy feature of this inscription is that in those days it is found that the Emperors themselves were settling down the rules and regulations observable in the debutter institutions and that too in their immediate presence.

The names of the Nirvahamdars referred to therein are as follow:—

1. Soundaraththol Amudhar 2. Thirumalai Nambi 3. Alangara Nambi 4. Solamalai Nambi 5. Sadagopa Nambi 6. Deivasikhamani Nambi 7. Thirumalirunjolai Nambi 8. Vada mamalai Amudhar 9. Thiagamseida Amudhar 10. Seranarayana Amudhar 11. Kulasekhara Vizhipparayan 12. Soundara-raja-priyan.

The inscription is styled as "Basha Paththaram". It is stated that there were 24 Kaniyakshi Nirvahams as follows:—

1. Thirupathi Kaniyakchi (10) 2. Nambimar Nirvaham (4) 3. Thirumalai Andar Mudaliar Tholappar (2) 4. Samanya

Battar (2) 5. Sozhiya Battar (2) 6. Koil Kanakku (2) 7. Samaya Kanakku Sethipa Rayar (1) 8. Kaikolar (1):— Total (24).

In the revision of the Establishment, the number of Sri-padamdars was fixed at 30 of whom 15 were to be Samanyar and 15 were to be Sozhiyar. Similarly the Paricharagams were fixed up at 10, of whom 5 were to be Samanyar and 5 were to be Sozhiyar. The remuneration for these Paricharagams was fixed at 3 Panams per head per month and some other minor details are also mentioned therein. An undertaking is given by all these Sibbandhis (Nirvahamdars) that they will discharge their duties as detailed in this "Basha-Paththiram," and they take the vow that if they fail to discharge their duties they will become 'Drohis' to the feet of the Lord, Sri Alagar and and incur the sin of having murdered their respective father and mother on the banks of the Ganges. The inscription is also signed by the Sibbandhis (Nirvahamdars). Inscription M. E. R. 29/32 refers to the gift made by one Ilaiyanayinar alias Tiruppani Pillai as another gift of Thirumalai Deva Maharaja. Inscription M. E. R. 30/32 is in fragments. One refers to AchyuthaDeva Maharaja and another mentions Queen Varadarajamma and Thirumalai Deva Maharaja.

It was during this riegn the battle of Tallikotta took place on 23—1—1565 from which time started the decline and fall of the mighty Vijayanagar Empire.

Another monarch that we come across in the inscriptions here is *Sri Veera Venkata Deva Maharaja*, the Aravidu Monarch that reignd at Penukonda and who subsequently removed his Capital to Chandragiri. An inscription of his reign is found on the south wall of the Sri Padinettambadi Gopuram in the Temple. The inscription M. E. R. 91/29 bears the following date: 'Saka' 1511 — Virothi year — Dakshinayana—Varsharitu Sravana masa — 2nd date — Poorva paksha — navami — Mrigaseersha Nakshatra — Palava Karana (A. D. 1589). This

refers to a gift of a village called *Kavundanpatti* alias *Ramanujanallure* by Sundarattol Udayar Mavali Vanadarayar. The purpose of the gift is the perpetual feeding of 12 Srivaishnavas in the temple out of the income of this village, besides providing free quarters.

The Aravidu Dynasty. 1567—1644 A. D.

The kings of that line were:—

Thirumala 1567–1572 A. D. He was the brother of Rama Raja who was practically the founder of the Dynasty. He removed his capital to Penukonda in 1567 A. D. after the sack of Vijayanagar in 1565 A. D. This dynasty ruled at this capital till its extinction in 1613 A. D.

Sri Ranga I, son of Thirumala—1573 A. D.

Venkata I or Venkatapathi Deva Raja, 3rd son of Thirumala — 1585—1614 A. D. He removed his capital to Chandragiri. It was he that gifted to the British the Madras site for them to build the Fort St. George. He was a contemporary of the famous Robert de Nobili.

Sri Ranga II. 1642 A. D.

Viceroys of Vijayanagar at Madura.

Since Vijayanagar ruled Madura through its Viceroys and since almost all of these viceroys also took a deal of devotional interest in this Temple City their names also are noted below;

Narasu Nayakkan	1500 A. D.
Tennamma Nayakkan	1501 to 1515 A. D,
Tanjore Narasa Pillai	1515 to 1519 A. D.
Kurukuru Thimmappa	1519 to 1524 A. D.

The above viceroys were sent to Madura by Krishna Devarayar.

Kattiyam Kannayya or Kamayya Naidu	1524—1526 A. D
Chinnappa	1526—1530 A. D.

Iyyakarai Veyyappa (Jagadeva) 1530—1535 A. D.
Visvanatha Nayakkar Ayyan 1535—1544 A. D.

Visvanatha was one of the greatest statesman of all times. His elaborate inscriptions at the west of the Padinettambadi Gopuram (M. E. R. 88 and 89/28) give much valuable and interesting information. His great faithfulness to his master the Emperor which put to shade even his filial affection, when he offered to march in battle against his own father, the rebellious and treacherous Nagama, is a romantic chapter in Vijayanagar History. After his viceroyalty came Varathappa's (1544—1545 A. D.) then Dumbichchi's (1545—1546 A. D.) then again Visvanatha's (1546—1547 A. D.) and after whom came Vittalraja or Rama Raja the royal viceroy from Vijayanagar from 1547–1558 A. D. Many references to him are found in the inscriptions running down the Garbagraha at Sri Koodal Alagar Perumal Temple of Madura. From 1558—1560 A. D. there were three rulers by the names of Thimappa, Chellappa and Pattukkottai Virappa.

Nayak Kings of Madura subordinate to Vijayanagar:

1. *Visvanatha I.* 1558—1563 A. D. With 1558 A. D., the actual Viceroyalty ceased; and when in 1559 A. D. the Pandya line became extinct with the death of Veerapandya—Chandrasekhara's son — General Visvanatha who had married Princess Kanchala daughter of the Vijayanagar Rayar, was created by Vijayanagar as King of the Madura Country in subordination to the Empire of Vijayanagar on 15th Karthigai Rowthri (1559 A. D.) Viswanatha was one of the most ardent devotees of Lord Sri Sundararaja. He was the founder of the Nayak dynasty of Madura and its greatest sovereign. He constructed the dams Peranai and Chittanai across the river Vaigai.

When Visvanatha became king Ariyanayaka became his General and Prime Minister also. He was also General and Financier at the court of Vijayanagar before he came to Madura. The story of the Cobra-di-Capella shading from the Sun's rays

with its spread-out rearing hood the Vellala baby Ariyanayaka at Meyppadu village near Conjeevaram is a popular one even to this day. He was the 'patron saint' of Madura Poligars as Nelson puts it since it was he who constituted the 72 Palayagars of Madura for protecting the 72 Bastions of the Madura Fort that was extended and renovated by him. He was the builder of the thousand pillared Mandapam in Sri Meenakshi Temple and the donor of *Veppangulam* and *Kurunthangulam* villages to Lord Alagar. He was the founder of the Ariyanayaka Mudaliar Kattalai in this Temple. Ariyanayaka died in 1600 A. D. during the reign of Lingama and Visvappa.

2. *Kumara or Peria Krishnappa* 1563—1573 A. D. was the son of Visvanatha.

3. *Krishnappa alias Peria Veerappa* and *Visvanatha II* (sons of Periya Krishnappa) 1573—1595 A.D.

4. *Lingama* and (Viswappa) *Visvanatha III* (sons of Krishnappa) 1595—1602 A. D. They put up the Lingama Nayakkan Thope and constructed the Vapi (Big well) in the Alagar Hills.

5. *Muthukrishnappa* 1602–1609 A. D. He made Sadayakka Thevar, (Sethupathi of Ramnad) in 1605 A. D. until which time the Ramnad Dynasty was driven to the North up to the Kaveri by the Kurumba Prince of Alakapuri. Robert de Nobili was preaching at Madura in 1606 A. D. during this reign.

6. *Muthu Virappa* 1609—1623 A. D.

7. *Thirumalai Naik* 1623—1659 A. D. During the reign of Thirumalai Naik the suzerainty of Vijayanagar was overthrown and Thirumalai Naik became an absolutely independent sovereign. He proclaimed his independence from the House of Vijayanagar. It was this Thirumalai Naik who constructed a Palace at Thirumalirunjolaimalai, the Yaga Salas of the Temple and also the Palliyarai with its ivory Vimanam and ivory

Palanquin, etc. and who was also responsible for the renovation of the Prakaras, the Abhisheka. Mandapam and numerous other constructions. The inscription on the lintel of the Mandapam in front of the present Sri Krishna's shrine shows that the original Mandapam was constructed by Thirumalai Naik. He beautified the Madura Pagodas and built the famous palaces thereat. His endowments were many and numerous. Thirumalai Naik was so fond and kind and proud of his brother Muttalu Naicker or Kumaramuthu that he was associating his brother's name along with his own as his second in the Government. Wherever there may be statues of Thirumalai Naik and his consort, we may notice those of his brother and the latter's consort too opposite to or adjoining them, and this is particularly so in this temple in more than one place.

8. *Muthu Alagiri or Muthu Virappa II* 1659–1660 A.D.

9. *Chokkanadha* 1660–1682 A. D. His famous Minister was Chinnathambi Mudaliar. It was in this reign in 1675 A. D. that Ekkoji invaded Madura. The great comet was visible for three days in 1680 A. D. An inscription M. E. R. 28-32 belonging to the period of Chokkanadha Naik, bearing the year Saka 1587– Prabhava—Panguni 7th, refers to a gift of certain lands endowed by Chetlure Narayana Iyengar for certain festivals in the Temple. This is one of the most interesting and instructive inscriptions in the temple. Reference is made in the inscription to the existence of Sri Vedanthacharya's Sannadhi; the details of the Temple Dittams for Nithyappadi and certain Viseshappadis are very elaborately mentioned in this.

10. *Renga Krishna Muthu Virappa III* 1682—1689 A. D. Mangammal mother of Renga Krishna was regent from 1682 to 1704 A. D.

11. *Vijaya Ragunatha Chokkanadha* son of Renga Krishna 1704—1731 A. D.

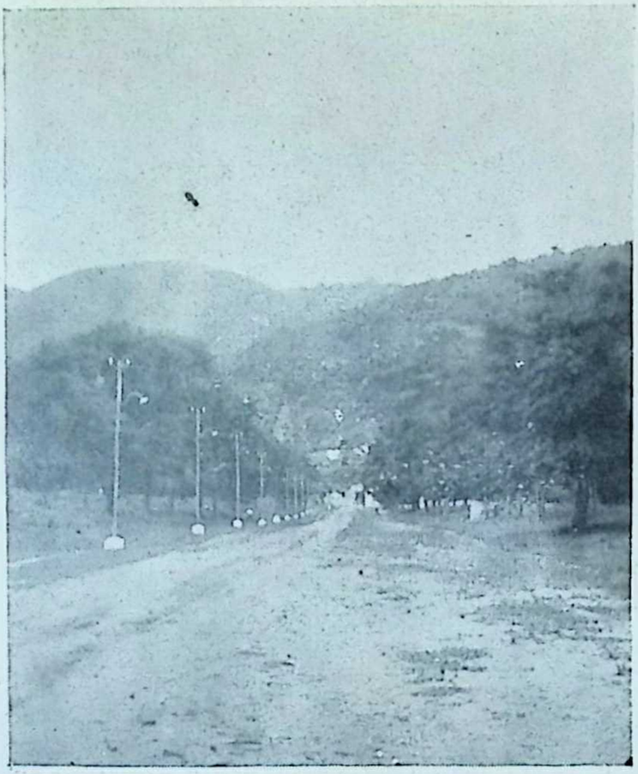
12. *Meenakshi Ammal* (wife of Vijaya Ragunatha who fled to Sivaganga) 1731—1736 A. D.

13. *Bangaru Thirumala* (adopted son) 1736 A. D.

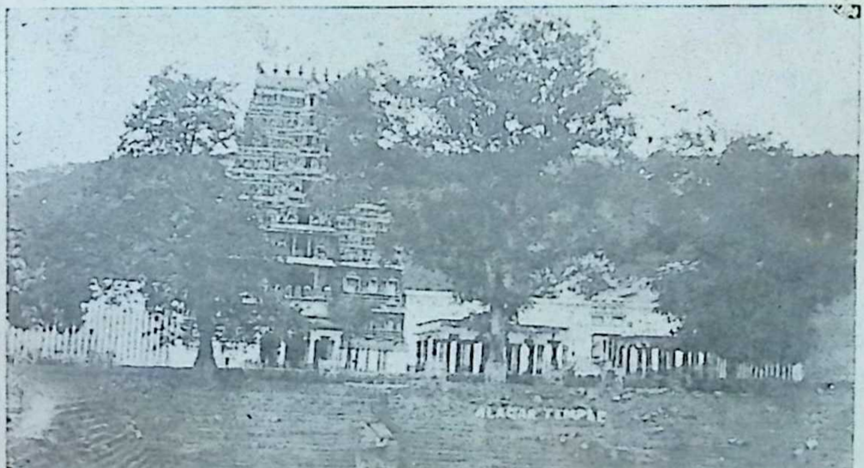
14. *Vijaya Kumara* 1752 A. D.

The Nawabs of Arcot and their allies the East India Company.

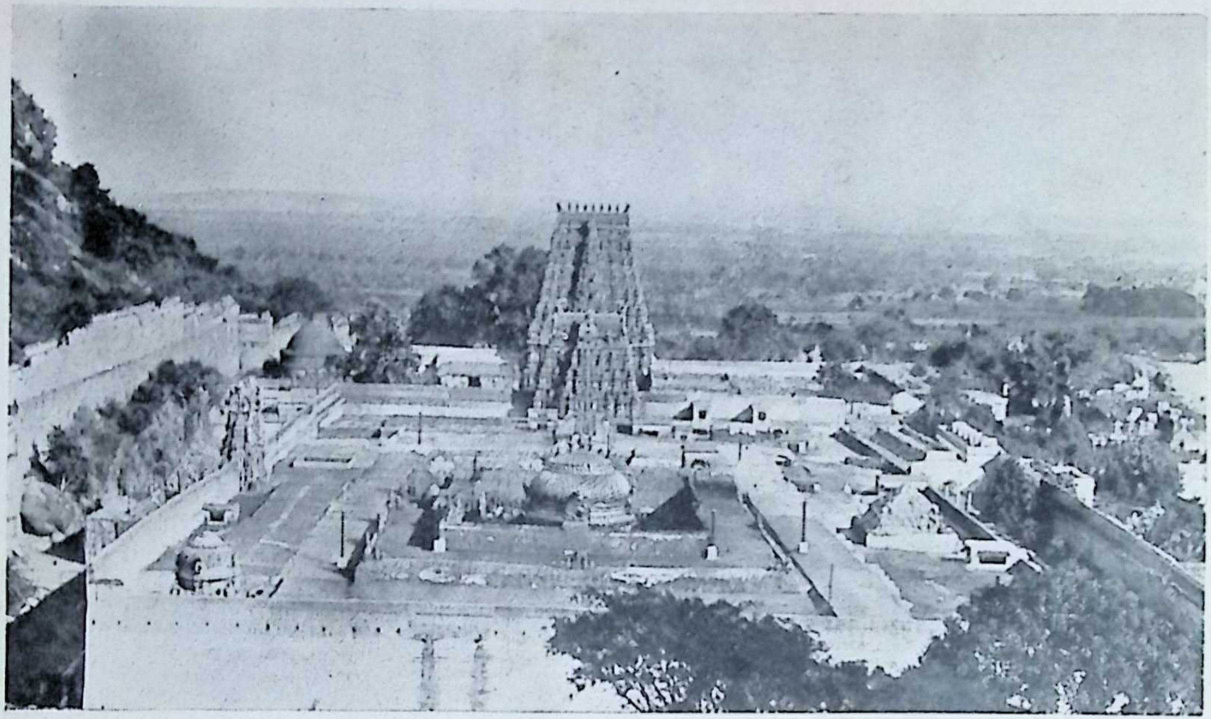
With Bangaru Thirumala the Nayak Dynasty of Madura became extinct and the country passed into Muhammadan Rule and practical anarchy prevailed. When Chanda Sahib, General of Dost Ali Khan, Nawab of Arcot, was sent to conquer the southern kingdom for being given to his son Safdar Ali Khan he captured the country and its Queen Meenakshi by fraud and chicanery. It was Chanda Sahib (1736—40 A. D.) that first seized all Temple Lands of the Madura District including those of Alagar and annexed them to the State. From 1737 to 1801 A.D. the Nawabs of Arcot were nominally in Sovereignty over the Madura country, but a practical state of anarchy prevailed, a short resume of which will be relevant since the Thirumalirunjolai Temple suffered much during the Muhammadan Rule. From 1736 to 1739 A. D. Chanda Sahib was in supremacy when the Temples underwent untold misery and hardship. When in 1739 Raghuji Bhonsle (at the people's request) marched towards the south to save Madura from the tyranny of the Moslems and when Dost Ali Khan was defeated and killed in an engagement at Pondicherry, Chanda Sahib immediately surrendered Madura to the Satara Mahrattas. From 1739 to 1744 Mahratta Rule prevailed. It was during this time that the accounts and records of the Devastanams came to be kept in the Mohdi script. Then followed the invasion of Madura by Nizam-ul-Mulk, the first Nizam between 1744—1748 A. D. and the Mahratta Governors Morari Rao and Appaji Rao representatives of Raghuji Bhonsle of Satara were driven away from Madura (1744 A. D.) The appointment of Anwarrudin Khan as

6. " The Central Main Road with in the Fort of Alagapuri flanked by Mounds and Ruins on either side awaiting excavations (*To face Part I*—Page 220).

7. "Sri Padinettambadi shrine" — with the Pushkarani in front (*To face Part I* — Pages 75, 210-215, 224).

8. A bird's eye view of Sri Alagar Kovil (*To face Part* I Page 159)

"क्षेत्राणामुत्तमं क्षेत्रम् ज्ञात्वा शीघ्रफलप्रदम्" ।—Part II. Adhy. II. Sloka 14.

Nawab of Arcot, Carnatic and Madura took place in 1744 A. D. He in his turn gave this country to his two sons Mahomed Ali and Makhfuz Khan at his death in 1748 A. D. In 1749 A. D. Abdul Rahiman another son of Anwarrudin was appointed Governor of Madura. But Allam Khan, a partisan of Chanda Sahib, usurped the seat in 1751 A. D. And after the death of Allam Khan in 1752 A. D. Madura was left in the hands of Governor Mayana and two other nominees. And it was then in 1752 A. D. (20th Karthigai) Vijayakumara, son of Bangaru Thirumala was crowned as the king of Madura by Mayana and others with the help of Ramnad and Sivaganga. But unable to retain his sovereignty, the Nayak House fled to Vellakurichi in Sivaganga soon after. And on 5—3—1755, Madura was surrendered to Colonel Heron by Governor Mayana and he fled to Thirumohure. Colonel Heron followed the usurper and attacked and captured Thirumohure Fort and Temple and carried away the Pagoda Idols as booty and left the administration of Madura in the hands of a Faujdar or Military Governor and an Amaldar or Civil Governor. At Thirumohure Colonel Heron with a rashness, says Nelson, "of which an officer in his position ought to have been heartily ashamed carried a torch to the gates of the Temple and set fire to some bundles of straw which he caused to be piled against them". The troops were permitted to plunder the famous Temple when they carried away all the idols of worship there. Orme justly observes that this act brought upon them who were guilty of it a vast amount of odium and detestation.

From 20—5—1755 Barkatulla or Danish Mund Khan was made Governor of Madura. His misappropriation of the Temple funds and his sequestration of the Temple Revenues for state purposes and his heavy hand over the Hindus are painful episodes in Debutter History. Even the minimum paditharams to the temple were stopped by him.

On 28th and 29th May, 1755 Colonel Heron marched through the Nattam Pass where a big battle took place. In this battle Colonel Heron was defeated and all his Troops were massacred and many of the Temple Idols were recovered. Better days dawned and on 6—4—1756 Yusoof Khan was made Governor of Madura. After he became Governor of Madura, he had to contest against very heavy odds, both from internal and external enemies. Madura itself was in the hands of rebels and in October 1757 Sholavandan Fort was captured by Hyder Ali of Mysore and he plundered the country round about Madura. The mutilation of the Idols in the Nayakkar Kalyana Mahal in Thirumalirunjolai Malai, the plunder of its vast and phenominal wealth, the final devastation of the City and Fort of Alagapuri now seen in ruins, and the demolition of the Palace of the Nayaks thereat, are all stated to have been the result partly of Hyder's depredations. Yusoof marched against Hyder and in November 1757 a second battle at the south of the Nattam pass between Yusoof Khan and Hyder Ali took place and the latter was defeated and he fled to Dindigul. Until 1763 A. D. Madura was under the Governorship of Mohamed Yusoof Khan. The first act of his Governorship, after Madura surrendered into his hands on 8—9—1758, was the restoration of the revenues in a large measure back to the Sri Kallalagar and other Devastanams concerned and his redressing the Temple grievances caused by Danish Mend Khan alias Barkat Ali. This great and distinguished warrior and statesman unconquered and unconquerable in battle and the gallant soldier of many a campaign was treacherously seized and "with a want of mercy which at this time seems all but inexcusable was hung like a dog" says Nelson. His remains are stated to be interred in the "Khan Sahib's Pallivasal" at Madura. Of him Col. Fullerton says, "His whole administration denoted vigour and effect, his justice was unquestioned, his word unalterable, his measures were happily conceived, and firmly executed and the guilty had no refuge from punishment ... ...

(his example shows) wisdom, vigour and integrity are of no climate or complexion." Such in short was the character of the administrator who saw the injustice of the confiscation of the debutter properties of Sri Kallalagar and other Devastanams and had them, when he came to power, restored in part at least. The peace and quiet which Mohamed Yusoof Khan was able to restore in this turbulent and anarchical time and part of the country was but short-lived. For, immediately after his death in 1764, the Kallars of Melur gave too much trouble, and the East India Company had to send five Battallions of sepoys and 1500 cavalry under Captain Rumley. On the Kallar's refusal to surrender and consequent upon their armed and hostile preparations Captain Rumley surrounded Vellalapatti, the Kallar's stronghold, about four miles from Alagar Hills, fired at the Kallars and set the whole village to flames. 3000 of the Kallars were then slain in the engagement. Defeated and discomfited the Kallars surrendered to the Captain whom they then hailed as "Rumley Swami".

Then from 1764 to 1785 practical anarchy prevailed once more and Hyder's second invasion took place in 1780 when at last in 1785 Madura was annexed by the British formally and the first Collector Mr. Mc Leod joined duty on 6—9—1790. Anarchy continued till 1796 and Mr. Mc. Leod and his successors were only Collectors in name till the appointment of Mr. Thomas Bowyer Hurdis on 31–8–1796, who administered the country with some real power and usefulness till 1803.

The East India Company—1801-1817.

When Mr. Hurdis the 1st Collector of the Madura Country took charge of this District he simultaneously also assumed the Trusteeship of this Devastanam in 1801, and then again as Trustee under Regulation 17 of 1802. With unflinching energy and with the greatest devotion he tried to evolve and restore some order and form where utter confusion and chaos erstwhile

prevailed in this ancient ,but ramified and complicated religious institution. Though valuable materials were available for his help in the vast inscriptions in this temple to restore perfect order and form in the Temple administration, still, considering the vast work that lay before him when for the first time he took up his charge of this Madura country and also the administration of this temple on behalf of the British Government, he without going into the details, carried on as it were a sort of summary administration of this temple which apparently was all that was possible at such a time and under such a situation and circumstances. The credit of reducing *in a way* to record the pre-existing customs and practices to be observed in the temple and the services therein and the emoluments attached thereto though at least in a fragmentary way were all his own. And the records and settlements and orders of Mr. Hurdis form as it were the MAGNA CHARTA of this temple.

The Board of Revenue—1817-1863.

Guided by these orders, settlements, and records of Mr. Hurdis, was the administration of this temple carried on by the succeeding Collectors of this District till 1817 when the management was assumed by the Board of Revenue who carried on the administration from 1817 till 1863 when the admistration of Religious institutions were handed over to the Temple Committees under Act XX of 1863.

The Temple Committees—1863-1929.

When the change in the management and handing over charge of the administration to the Temple Committees took place in 1863, by some great and unforseen misfortune or misadventure certain initial errors were committed, which created a deal of chaos, and confusion in the administration of the Sri Kallalagar and other Devastanams. When the Government divested itself of its position of Trusteeship from itself and delegated its functions to the temple committees, which newly created

bodies having had no part or lot in the temple administration or in the knowledge thereof for such a long spell of 63 years as stated above, knew practically nothing of the complicated details of this administration in the absence of Records of the previous Administration. Some of the chief initial errors were as follows:—

(i) Non-Delivery of the Devastanam Records.

(ii) Non-Delivery of the Devastanam Villages.

(iii) Depriving Lord Alagar of the Service Inam Villages, and the issuing of the Title deeds in the name of the Service Holders instead of in the name of Lord Alagar.

(iv) The Governmental appropriation of the Poruppu.

(v) The gradual interference with and final assumption by the Government of Lord Alagar's Hills.

Non-delivery of the Records of the Devastanam:—

If those valuable records of this administration were handed over to the Committee, these would have gone to show:- (i) The properties which the Devastanam possessed. (ii) The incomes derived and derivable from them. (iii) The administrative correspondence, proceedings, orders etc., that would go to establish not only the rights of the temple but also its liabilities to those that may have to do anything with this temple whether they may belong to the establishments or outside agencies and which would act as it were the established Debutter law on the customs, usages, sampradayams etc., etc., of this ancient temple (iv) The various peculiarities and importances of ceremonials, festivals and nityappadi rites and observances followed and given effect to in the worships connected therewith. (v) The history of the Sri Kallalagar Devastanam Temple so far as could be gathered therefrom.

The administrative records of this Devastanam during the Governmental management thereof from 1801 to 1863 A. D. are

absolutely of no interest or use to the Government, while they are the life fountain as it were to this administration. It goes without saying that especially in cases in which the rights of the temple and the obligations of those connected with the temple come into operation it has now become so easy for the obligors, to make light of the temple's rights, to supress their duties or obligations to the irreparable detriment of the Devastanam, resulting in the impoverishment of the temple's possessions, wealths and incomes and in ineffectiveness of the services and inefficiency in control and in irreligious irreverance in the mind of the temple goers and also in a consciousness of pitiful impotence to do any effective good in the mind of the administrator. Is it not just and necessary that this temple should be restored all the documents referred to above, before utter ruin overtakes such ancient shrines like these, in these days of irreligious irreverences and iconoclastic movements ?

Resultant confusion:— The non-possession of these important records have also been the cause of very great confusion in the administration of this Devastanam besides causing untold losses, sufferings and hardships, as noted hereunder:—

(i) Trespasses and occupation of temple properties run galore.

(ii) Even the daily routine of duties by the temple subordinates are sadly neglected and could not be enforced with rigour and discipline in the absence of records that would help or support a disciplined administration.

(iii) The administration is in complete oblivion as to what are all its properties, what are all their rights and obligations, what are all the income and expences of this institution etc, in short, what all they own and what all they are bound to protect. It would be extremely painful reading to note that it was in ignorance of these things, this institution has lost a good deal and its very existence has been seriously jeopardised. The

three outstanding instances are:—(a) The partial divestment of the Manibham villages (b) The loss of the Hafta Devastanam villages and (c) The assumption and annexation of the Sri Alagar's Hills which is the Great Temple sung of by the saints.

Service Manibhams:— In this institution, the deity has been endowed with extensive villages out of the income of which the services of the temple were maintained — the service holders to enjoy the income so long as they did their duties properly and so long as they fulfilled the required conditions for service. The service holders were called Nirvahamdars. These service holders or Nirvahamdars took full and ample advantage of the confused condition of affairs when the management changed hands from the Government to the Committees and began to lord over the temple administration trying to appropriate to their personal uses these religious service inam lands which were granted by the ancient kings and pious worshippers to this temple which was the absolute grantee, rent free either partially or whoolly. When Mr. Hurdis assumed charge of the administration, he for the sake of convenience, devised a novel, idea of handing over the villages belonging to the Devastanam to the Service Holders along with Pattayams detailing the conditions of Service and enjoyment of the Holding which arrangement could at best be a temporary one and which could neither bind Mr. Hurdis himself nor his successors nor this institution for ever. The conditions imposed by Mr. Hurdis are in each case that the land will be liable to resumption or zufti the moment it is found that the services were not performed either properly or not at all or that such manibhams are in any way alienated, and at the same time entailing loss of office and their supersession.

During the Inam settlement, proper materials having not been probably and possibly placed before him, the Inam Commissioner, issued the title deeds of these lands and villages, not in the name of this temple and the deity thereof who were

the grantees thereof and for whom they were endowed, but issued them in the name of the oft changing service holders. This was against the principle enunciated in the preamble to Reg. VII of 1817. The appointment or recognition or continuance in office of the various service holders ultimately rested with the temple administration, the service holder for the time being, being allowed the license to enjoy the income alone of the properties—the ultimate right, title, and interest in the endowed lands and villages always resting in the temple or the deity. Ignorance of this basic principle and non-representations of these rights by the then Devastanam administration might have been responsible for the wrong and illegal and unjust procedure involved in the issuing of the title deeds in the names of the service holders.

This irregular procedure of depriving the Devastanam of its right to have the Title Deed in its own name and issuing it in the name of the Service Holder has been found to create many an anomaly and a dead lock. The right of the Service Holders in these Inam villages was but a privilege to enjoy the income only in lieu of salary. Their rights would have to be recognised only thus far and no further. But the mischief that is wrought now by the grant of the T. D. in the name of the Service Holders is incalculable and needs no elaboration.

Of course when proper materials were placed before the Inam Commissioner for rectifications of such mistakes they were no doubt rectified, by them, by cancelling the Title Deeds issued in the name of the Service holders and reissuing the Title Deeds in the name of the Deity as was done in the instance of the Coimbatore Devastanam Committee which has been restored by such rectification of the Inam Commissioner's mistakes, the rights of the temple administration to resume the lands in cases where it comes to their notice that the service was not rendered or that the manibhams were alienated (vide G. O. No. 164 Rev. Mis. dated 16—2—1893) wherein, in no uncertain langu-

age the Government has laid out after a very deep deliberation, the wholesome principle that "the Servants of the Temple should not be treated as independent inamdars. This power (Powers of Resumption etc.) also should be restored back to the Devastanam and the R. D. O's powers of interference removed."

Appropriation of the Villages of the Devastanam — Lord Alagar's Temple: now practically a Landless institution.

This great and ancient institution is second to none in all India in point of sanctity and popularity. But one would be surprised to see that such a mighty institution possesses practically no immovable property worth the name excepting a few acres of land and a few buildings which altogether may not fetch even one or two thousand rupees per annum.

Lord Alagar's ancient possessions:—Ancient inscriptions and records show that this Devastanam owned very vast estates and a large extent of lands extending for miles and miles to the north of the Vaigai. The famous Sri Alagar hills area wherein the Temple is situate belonged to Sri Alagar. Innumerable villages once under the possession and enjoyment of the Devastanam are no longer so now. Constant changes in the ruling dynasties of the Pandya Nad and the intervening anarchies and civil wars had contributed in no small measure to the dwindling of the vast and extensive domains of Sri Alagar into the present interesting ruins of the ancient Fort of Alagapuri with its still mighty and extensive walls and debris. Little by little gradually all the vast estates of Sri Alagapuri inclusive of certain rich and fertile villages, some scores in number and producing enormous revenues, were forcibly taken hold of, by daring and adventurous and impious usurpers, some of such confiscations having been made by the Nawab Chanda Saheb, Barkat Ali, etc. etc. Latterly of course Nawab Wallajah's Amaldar or general Md. Yusuf Khan, saw the monstrous injustice of this deprivation and confiscation of the villages of this ancient Devastanam and tried to ameliorate

in a small-measure the grievous injustice perpetrated to this and certain other ancient shrines and attempted to substitute for these confiscations a money payment of Ch. 12000 for the Paditharam expenses of this temple in Fasli 1176 which Nawab Wallajah afterwards reduced to 6000 Ch. P. A.

Mr. Hurdis' assumption, enquiry and findings.

When the British Government assumed charge of the Administration of this province and simultaneously with that the administration of the Sri Kallalagar and other institutions also, on 31—7—1801 by the terms of a treaty between Nawab Wallajah and the East India Co., the Ist administrator Mr. Hurdis scrutinized the justice and propriety of the confiscation of these extensive villages and the grant of a money equivalent of 12000 Ch. at first and then the reduction of the same to 6000 chakrams etc., as stated above and came to the following findings and conclusions viz:—

(i) That the villages belonged to the Sri Kallalagar etc., Pagodas and that they were enjoyed by them was unquestionable.

(ii) That they were confiscated by the preceding Governments and that they were never restored was also true.

(iii) That Mohamed Yusoof Khan first fixed a commutation of 12,000 ch. in Fasli 1167 in view of the loss of the confiscated villages to these Pagodas.

(iv) That the Nawab Wallajah subsequently reduced them to 6000 chakrams in F. 1175.

(v) That these 12000 and then 6000 chakrams were at first paid from out of the Wallajah's coffers.

(vi) That subsequently Md. Yusoof Khan struck upon the idea of meeting these 6000 chakrams not from the Nawab's treasury but from levying and exacting a quit-rent or poruppu. (but really reviving the Devastanam's poruppu due to it from

its service-holders) upon the rent free service manibham lands endowed to the temples and allotted to the temple servants for their maintenance so long as they were rendering their services properly.

(vii) That this poruppu levied and collected from the service Manibham villages of Lord Alagar was paid back to the Paditharam expenses of Lord Alagar's temple.

Mr. Hurdis' proposals on the above findings and conclusions.

Having arrived at the above findings and conclusions Mr. Hurdis came to the decision that the grant of 6000 ch. where 12000 was previously granted, was unfair and that the grant of 12000 ch. P. A. should be again restored for ever, under certain restrictions and that the villages and their Revenues should be permanently annexed to the Circar. Mr. Hurdis opined that "this proposed sum would amply suffice if properly expended for the performance of all necessary services and ceremonies. And on the other hand, there would not be any superfluous funds at the disposal of the Church (Devastanam), out of which Brahmins could pay for their indulgence in their habitual vices"!

Mr. Hurdis further opined :—

"That the poruppu ought not to be held to be part of the Jama, because it was always paid back to the Hafta Devastanam as soon as collected, in order to provide for the paditharam expenses, the burden of which fell on the circar when it first assumed all the lands of the Hafta Devastanams". Hence he thought it advisable therefore to omit this item in his Jamabandi statements and which he did and was continuing to pay back to the managers of the temples for application to the paditharam, the poruppu (now reduced during Mr. Hurdis' time to ch. 5506–7–12) collected from the Service Holders or Sibbandi Manibham villages"—a policy of robbing Peter to pay Peter himself.

Government Order dated 3—1—1803 re: the restoration of the villages.

But with these proposals of the Collector Mr. Hurdis, the Government did not agree; and so the Board of Revenue wrote back to the Collector on 3—1—1803 stating that the assumed Devastanam villages must be given up to the Pagodas. They added in their memorable communication:—

"The subject of the Devastanam lands is of great importance to the happiness of the people, and the attention paid to the interests of the pagodas by the immediate officers of the Government has been attended with the beneficial consequences to the religious establishments in the different parts of the Peninsula. The Governor-in-council being therefore desirous, that the ceremonies and festivals of the temples at Madura should be re-established by the appropriation of the former funds for their support, has been pleased to direct, that you proclaim the restoration of the lands resumed from the pagodas by the Late Government."

How strong are the orders of the Governor-in-council and how just and liberal their judgment and how explicit and peremptory their orders were, could be judged by the wording of the above orders. But unfortunately these orders were issued to an Officer who held strong contrary views and prejudices in the matter. Mr. Hurdis was practically the 1st Collector of the Madura country as it was then known. Evidently he thought that his views and conclusions were not such as could be so lightly ignored or set at nought, by the orders of the Board of Revenue and nay, even by the orders of the Governor-in-council.

Government Order not given effect to:

In the result he did not obey the orders above referred to and did not proclaim the restoration of the resumed villages as per the Governor-in-council's order of 3—1—1803.

It should be also remembered that there was no effective voice to be raised in support of the interests of these Devastanams. For, the Government itself as loco parentis was administering these Devastanams as Trustees and if any justice had to be done, it must depend upon the good sense and conscience of the Collector-Trustee, and nobody else.

Collector Mr. Parker's proposal dated 14—4—1849.

Then on 14—4—1849 Collector Mr. Parker made a proposal to the Government for restoring about 22 out of 58 villages belonging to the Sri Kallalagar and 6 other Devastanams. But nothing came of this proposal.

Collector Mr. Clarke's proposal dated 12—8—1859.

Again, on 12—8—1859 Collector Mr. Clarke made a recommendation in pursuance of the proceedings of the Board of Revenue, under order dated 26—2—1859 upon an order from the Government, wherein he stated that not only all the assumed Devastanam villages should be restored back to the Sri Kallalagar and other respective Devastanams to whom they severally belonged, but also the surplus revenue which the Government had collected and of which they were accountable to the Sri Kallalagar etc. Devastanams should also be handed back. This surplus according to Mr. Clarke amounted in 1859 to Rs. 13,32,269 and odd in favour of these Devastanams during their period of management, after deducting the amount of the annual allowance paid since 1802, and after meeting all expenses incurred in repairs and other charges.

After stating what Mr. Hurdis had done in this matter and the proposal of Mr. Parker referred to above, Mr. Clarke observes that "he (Mr. Parker) appears to have over-looked one very material point in the consideration of this subject viz; the order of the Government to proclaim the restoration of these lands whereby it appears to me they gave up altogether any right which they may have derived from the Mahomedan Govern-

ment in these lands and constituted themselves simply the Trustees of these endowments, on behalf of the pagodas.

"I therefore," wrote Mr. Clarke "conceive that we are morally as well as in strict justice bound to restore the whole of the villages with their immense revenue of Rs 73,336—14—8 to the pagodas."

But little was done upon this report and recommendation of 12—8—1859 of that generous-minded Collector Mr. Clarke up to this year of Grace. And this great and ancient institution has to rest content with the Dastic or annual allowance of about Rs. 5000—0—0 sanctioned on 28—1—1802 in lieu of the vast and fertile villages about 58 in number assumed by the Government.

Resumption of poruppu.

As mentioned already the service-holders were given the privilege of enjoying the income of the Manibham villages in lieu of salary. Among other conditions attached to these manibham holdings such as spiritual, canonical, educational, and physical qualifications and due and faithful and obedient services, there was an additional liability on the part of the Manibham holder to carve out a portion of the income of these manibham villages and remit it to the Treasury or Amisham of Lord Alagar for the general expenses of the temple, and known as poruppu as already stated. This poruppu from the Devastanam land which was always (from time immemorial) going into the coffers of the Devastanam was latterly and illegally diverted to the Government treasury without understanding its nature, origin, rights, customs and practice. When the Government were managing this Devastanam, their agents were collecting these for the temple during the 63 years of their management. When afterwards they divested themselves of their control over this institution, they did not restore these Devastanam Poruppus to the Devastanam itself and appropriated the same to the Govern-

ment Treasury, and what was all along and hitherto collected for the temple, thus came to be diverted to the Government treasury quite ignorant of their origins. How and when, during the Government's Trusteeship this diversion happened, we are not now in a position to state accurately. But it must have been somewhere between 1801 to 1863 during which period the Government were acting as Trustees of this institution.

Appropriation of "Sri Alagar's Hills" by the Government.

Another equally important item of property also which we have lost very recently, is the famous "Sri Alagar's Hills" otherwise known as "Then Thiruppathi". These Hills were till 1886 in our absolute possession and enjoyment. But by some grevious error the Government annexed these Hills. The enjoyment of Sri Alagar Hills by the Devastanam has now practically vanished except in respect of a few items as per G. O. No. 2111 Ms. Development, dated 25—8—1939. The Government which managed the Hills as the Trustees of the Temple till 1863 and which handed over the Trusteeship to the new body of Trustees under Act XX of 1863 cannot with any consistency annex these Hills and thereby attempt to extinguish the proprietory rights of the temple to the Hills. How the Temple administration also failed to advance their claim to these Hills when the Government attempted at annexation, remains a mystery.

The Hindu Religious Endowments Board,

After the advent of the H. R. E. Act and the Board constituted thereunder, the Temple committee of this Devastanam was abolished in the year 1929, and the administration of this Devastanam is now directly under the aegis of the H. R. E. Board itself.

CHAPTER II.

REFERENCES IN OTHER WORKS.

Classical and Literary:—

We have seen in the previous chapter how the history of this temple and the history of the Temple Fort and City were coeval with the history of the Pandya and other dynasties that ruled over this part of the country. So great was the fame and renown of this Temple and so high was the veneration and sanctity in which this Kshetra was held by the whole Indian continent and that too from the remotest periods, that references to the same have been found in the Ithihasa of the Mahabharata, various Puranas and other literary works. A few of the more important ones alone are attempted to be referred to here.

The Mahabharata:

Yudhistira has visited these Vrishabadhri Hills and its Tirthams during his Tirthayathra, cf.

ऋषभं पर्वतं गत्वा पाण्ड्येषु नृपपूजितम् ।
वाजपेयमवाप्नोति नाकपृष्ठे च मोदते ॥

Vana Parva—83 Adhyaya—St. 21.

Vamana Purana.

Chapters 10, 43, 44, 45 and 46 treat of the episodes of Yama, Markandeya and the greatness of Sri Sundararaja or Lord Alagar and the Sri Nupura Ganga.

Brahmanda Purana:

Chapters 55, 72, 91, treat of Kubja Pandya's episodes and the greatness of the Sri Vrishabadhri, Sri Nupura Ganga etc.

Varaha Purana.

Chapters 40, et seq treat of the episodes of Sri Mandooka Maharshi and the greatness of these hills and the Thirthams etc. therein.

Agneya Purana.

Thulakaveri Mahatmya, Chapter 19 therein has references to Arjuna's Theertha Yatra to these hills and their Thirthams.

ततो जगाम धर्मात्मा वृषभाद्रिं हरेः प्रियम् ।
यत्र नूपुरनद्याख्या साक्षात्स्रवति जाह्नवी ॥

अदाद्द्रव्यं चतुर्लक्षं विप्रेभ्यस्स्नानपूर्वकम् ।
पाण्ड्यस्य तातवर्यस्य भगवन्नूपुरच्युता ॥

श्रीकान्तप्रेषिता गङ्गा साक्षात्प्रवहति स्वयम् ।
तीर्थे नूपुर नद्यास्तु स्नात्वा दानं चकार सः ॥

सा नूपुरनदीनाम्ना गङ्गा पतति जाह्नवी ।
तत्र द्वादशरात्रन्तु स्थित्वा दत्वा धनं बहु ॥

प्रणम्य वृषभाद्रीशं ततोऽगान्मोहनं पुरम् ।

Halasya Mahatmya.

In Chapter 35—Leela 29–Stanza 19—57 etc., the following reference is found.

स्वापदान प्रसिध्यर्थं वृषभं वृषभाचलम् ।
अकरोत्सुन्दराधीशो हालास्योत्तर देशके ॥

स्वकीयं स्थूलरूपञ्च तत्र स्थाप्य वृषोमहान् ।
सूक्ष्मरूपेण चाऽगत्य पुर आस्ते स पूर्ववत् ॥

आसीनं सुन्दराकारं सुन्दरेशपुरोवृषम् ।

वृषमालोकयन्नेव सुखमास्ते स्वधामनि ।
यत्काले वृषभाद्रिश्च समुद्भूतोऽति पावनः ॥

तत्काले रघुनाथोऽपि लक्ष्मणेन समन्वितः ।
सीतां हनुमता ज्ञात्वा लङ्कापुरनिवासिनीम् ॥

सुग्रीवेण ससैन्येन चाऽययौ वृषभाचलम् ।
रामं द्रष्टुम्आऽगतेन मया मलयपर्वतात् ॥

प्रभावं सुन्दरेशस्य ज्ञात्वा रामो महाद्भुतम् ।

Sri Villipuththure Stalapurana.

The Purana of Sri Villipuththure and the Vrishabadhri Mahatmya are interwoven in many ways. Sri Mandooka Maharshi who was cursed by Sri Durvasa on the Nupura Ganga Banks, had his Sapa Vimochana at Sri Villipuththure. The Mandooka Parvatham at Sri Villipuththure was the hill on which Sri Mandooka Maharshi was doing his penance. The shrine of Sri Sundararaja up above the hills in what is known as Kattalagar Koil is one of the most famous shrines of South India.

Jagannadha Kshetra Mahatmya: Ch. V. Page 20 St. 20.

In this reference is made to this Kshetra as follows:—

श्रीरङ्गं वेङ्कटाद्रिञ्च श्रीमुष्णं वृषभाचलम् ।

Sri Sanatkumara Samhita.— The following reference is found therein.

कार्तिकेयवपुर्धारी यतिशेखरभावितः ।
लोकार्चामुख्यमूर्तिश्च केशवाद्यवतारवान् ॥
यजुर्वेदशिखागम्यो वेङ्कटो दक्षिणास्थितः ।

Sri Satyagiri Mahatmya:— (Page 77, Ch. IV, St. 15.)

In this is found the following reference.

वृषभाद्रौ महापुण्ये नदी नूपुरसंज्ञिका ।

Brahma Samhita: of Skanda Purana.

In Gurugita (34th Chapter in Skanda Purana,)—Ashtami Pradhakshina Mahathmya or Moksha for Katora Papi, when describing the boundaries of Madura the following details are found.

वृषाद्रिरुत्तरे तस्मिन्स्कन्द नूपुरजाऽपगा ।
लोके नूपुरगङ्गेति प्रसिध्या वृषपर्वते ॥
उपत्यकायां श्रीविष्णुः परस्वामीति विश्रुतः ।
तत्रस्थितं गुहं ध्यायन्वर्ततेऽद्यापि वर्तते ।

Sri Godha Parinayam: (Tenkasi Sri Vidya Prasada Press-1896).

This is a work of Sri Vedathi Natha Battar of Srivillipuththure who is stated to have flourished several centuries ago.

Sri Periyalwar when he goes to Thirumalirunjolai accompanied by his daughter Sri Godha, addresses her thus when approaching the Kshetra.

"वत्से वसत्यस्य तटेवंनाद्रेः ससुन्दरः सुन्दरभाहुनाम्ना ।
अलंकरोति एनं अपत्यमभ्देः अङ्घ्रिया सुन्दरवल्लरेति ॥
तस्येदं अतितुङ्गं अष्टादशसोपान विभूषितद्वारं मणिगोपुरं आलक्ष्यते ।
कुरुशिरसा प्रणिपातम्" ॥ Then they enter the Temple.
श्रुत्वापितुर्वचोगोदा नत्वातुङ्गवनाचलम् ।
विलङ्घ्यगोपुरद्वारं विवेशहरिमन्दिरम् ॥

Sundara Bahustava: (By Sri Kurathalwar).

Sri Kurathalwar was the foremost desciple of Sri Ramanuja. It is alleged he lost his eyesight by the brutal tyranny of the Chola King's courtiers. Sri Kurathalwar is said to have got back his eyesight by praying to Sri Sundararaja in this soulful poem of his. His age was about 1095 A. D.

Skanda Purana.

At Giri Prakara Kandam Ch. 24 Palani Stalapuranam this stala is referred to in Stanza 10 page 362 as Pazhamudhirsolai. At page 97 stanza 6 the other name of this stala is given as Solaimalai. Stanza 23 at page 55 is very interesting and enlightening in that it settles a long raging controversy as to whether this is a Subramanya Stala or a Vishnu stala. This stanza reveals that this stala was as great to Subramanya as it is for Vishnu Cf.

கண்ணோராயிர மேற்கொடு காண்பதரிதா மெம்
மண்ணாரையிலுதித்த கண்ணாரிரண்டுடையோன்
விண்ணாறுத "கார்மேனியன்" வீற்றிருப்பது பூந்
தண்ணொறுவுமிழ் பழமுதிர் சோலை வேதண்டம்.

Confer: Kalambagam for a similar reference.

(Ibid) In Parvati Parameswara Samvadham—Rama Katha Prasthavam—Sanjeevi Parvata Episode-reference is made to this Vrishabhadhri.

Skanda Purana: Thirukkuttala Padalam.

This stala is referred to therein thus:

முத்திதரு பேரழகர் திருமலையி னிடையுற்றோம் (12)

(கந்தபுராணம்) பக்கம் 16.

"எழமுதி னைப்புனத் திறைவி முன் புதன்
... ...
... ... பழமுதிர் சோலையம் பகவற் போற்றுவாம்"

"வளர்ந்த அழகிய தினைப்புனத்திலிருந்த தலைவியாகிய வள்ளியம்மையார்க்கு முன்னாக தம்முடைய விருத்தப்பருவமானது மிக்க இளமையின்பத்தைப்பெறும்பொருட்டு தமையனாகிய விநாயகக்கடவுள் இளமை மிக்க யானையாக வருதலை விரும்பிய பழமுதிர் சோலை தலத்தில் எழுந்தருளிய கடவுளை யாம் துதிப்பாம்"

(Ibid) Utpaththi kandam p. 16

The Nalayira Divya Prabhandhams.

The songs of Periyalwar, Sri Andal, Sri Nammalwar, Sri Thirumangai Mannan, Sri Peyalwar, and Sri Boothaththalwar, are already excerpted from the Divya Prabhandham and are printed in this Book so far as they relate to this stala. The songs of the 12 Alwars are 4000 in number and are divided into 24 Parts. Of this 123 stanzas concern Thirumalirunjolai Malai. The following analysis will be useful.

(a) The 4000 songs of the Nalayira Divya Prabhandham are classified as follows:—

1	Thiru-Pallandu	12	Sri Periyalwar.
2	Thiru-Mozhi	461	
3	Thiru-Pavai	30	Sri Godha
4	Thiru-Mozhi	143	
5	Thiru-Mozhi	105	Sri Kulasekhara

6	Thiru-chchanda-Viruththam	120	Sri Thirumazhisai
7	Thiru-Malai	45	Sri Thondaradippodi
8	Thiru-palli-ezhuchi	10	
9	Amalanadhi Paran	10	Sri Thiruppanar
10	Kannunir Siruth-thambu	11	Sri Madhura kavi
11	Periya Thiru-Mozhi	1084	Sri Thirumangai
12	Thiru-kurunthandagam	20	
13	Thiru Nedunthandagam	30	
14	Iyarpa 1st Thiruvanthathi	100	Sri Poihai Alwar
15	Do IInd	100	Sri Boothaththalwar
16	Do IIIrd	100	Sri Peyalwar
17	Nan Muhan Thiruvanthathi	96	Sri Thirumazhisai
18	Thiru-Viruththam	100	Sri Nammalwar
19	Thiruvasrayam	7	
20	Periya Thiruvanthathi	87	
21	Thiru-vezhi-kurrirukkai	1	Sri Thirumangai
22	Siriya Thiru Madal	77½	
23	Periya Thiru Madal	148½	
24	Thiruvai Mozhi	1102	Sri Nammalwar
		4000	

(b) The numbers of songs attributed to the Twelve Saints are given below:—

1	Sri Poihai Alwar	100
2	Sri Boothaththalwar	100
3	Sri Peyalwar	100
4	Sri Thirumazhisai	216
5	Sri Nammalwar	1296
6	Sri Mathura Kavi	11
7	Sri Kulasekharalwar	105
8	Sri Periyalwar	473
9	Sri Andal	173
10	Sri Thondaradippodi	55
11	Sri Thiruppanar	10
12	Sri Kaliyan	1361
		4000

(c) The saints that have sung of this Stala of Sri Thirumalirunjolaimalai and the number of songs connected with this stala are noted below:—

1	Sri Booththaththalwar	...	2
2	Sri Peyalwar	...	1
3	Sri Nammalwar	...	46
4	Sri Periyalwar	...	34
5	Sri Andal	...	10
6	Sri Kaliyan	...	30
			123

(d) Of the twenty four parts above referred to and into which the "4000" is divided, the first ten Prabhandhams are known as Mudal-Ayiram or 1st Thousand. 11 to 13 (3 Prabhandhams) are known as "Periya Thirumozhi" which is called the 2ndThousand. 14th to 23rd (10 Prabhandhams) are known as "Iyarpa" or 3rd Thousand and the 24th Prabhandham or Thiruvaimozhi is the 4th Thousand.

The aetiology for this arrangement is stated to be as follows. From "Thiruppallandu" upto and including 'Amalanadhiparan', 'Pranava' or 'Omkara' is stated to be expounded, and hence finds its place as the first Thousand—'Kannunir-Chiruth. thambu' expounding as it does the purport of 'Namo-vachya' is placed next. From "Periya Thirumozhi" to "Periya Thirumadal" the Prabhandhams are stated to expound the secrets of the Great Sri Narayana Mantra and that the "Thiruvaimozhi" has been placed in the last as it establishes the principles of the Visishta Advaita Philosophy. This is stated also to be the order in which the "4000" were given to Sri Nadha Munigal by Sri Nammalwar when Sri Nadha Munigal pleased him with the chanting of the "Kannunir Chiruth-thambu" in his Deva Gana Mahima.

The Divya Prabhandhams are considered to be the quintessence of the Vedas, nay, even more; for the Vedas complain yet

"यतो वाचो निवर्तन्ते अप्राप्य मनसासह" while the Prabhandhams are stated to have realised the Lord. Hence when the Lord starts out in his temple processions in his Archavatara aspect, the Prabhandhams are chanted before and the Vedas after Him only. Sri Thondaradippodi's Thirumalai is stated to be the essence of Vedanthas; the Thiruchchandaviruthaın of Sri Thirumazhisai that of the various Sastras; and that the Thiruppavai and Thirumozhi represented the essence of the 108 Upanishads; while the Thirumozhi of Kulasekahra and the Thirumozhi of Periyalwar were respectively the essence of the Ramayana and the Bagavatha. The Thiruvirutham (Rig Veda), the Thiruvasrayam (Yajur Veda), the Periyathiruvanthathi (Atharvana Veda), and the Thiruvaimozhi (Sama Veda) are considered to be the essence of the four Vedas as noted against each. Just as the Vedas have their Vedangas namely Siksha, Vyakarana, Chandas, Niruktam, Jyothisham and Kalpa so also these Dravida Vedas are stated to have their Dravida Veda Angas in the form of Periya Thirumozhi, Thirukkurunthandagam, Thirunedunthandagam, Thiruvezhukurrirukkai, Siriya-Thirumadal and Periya Thirumadal. The Lord has said "मासानां मार्गशीर्षोऽहम्" Bagavadgita X. 35.—of the months I am "Margha Sirsha". Sacred as this month is to the Lord, Saint Thirumangai with the blessings and permission of the Lord brought Nammalwar from Thirukkurugure to Sri Rangam and started the Festival known as "Thiruvadhyayana Uthsava", beginning the festival from Margazhi Sukla Paksha Ekdasi for ten days and chanting the vedas in the day and the Dravida Veda of Thiruvaimozhi in the night. This Festival after certain vicissitudes was renewed by Sri Nadha Munigal by starting a 10 days festival from Prathama to Ekadasi with the chanting of the first two thousand and calling it the "Pagal Paththu Festival" and chanting the other two thousand in the next ten days of "Ira Paththu Festival" from Ekadasi onwords. It is because the Lord is intently hearing the chantings of these Vedas before him during

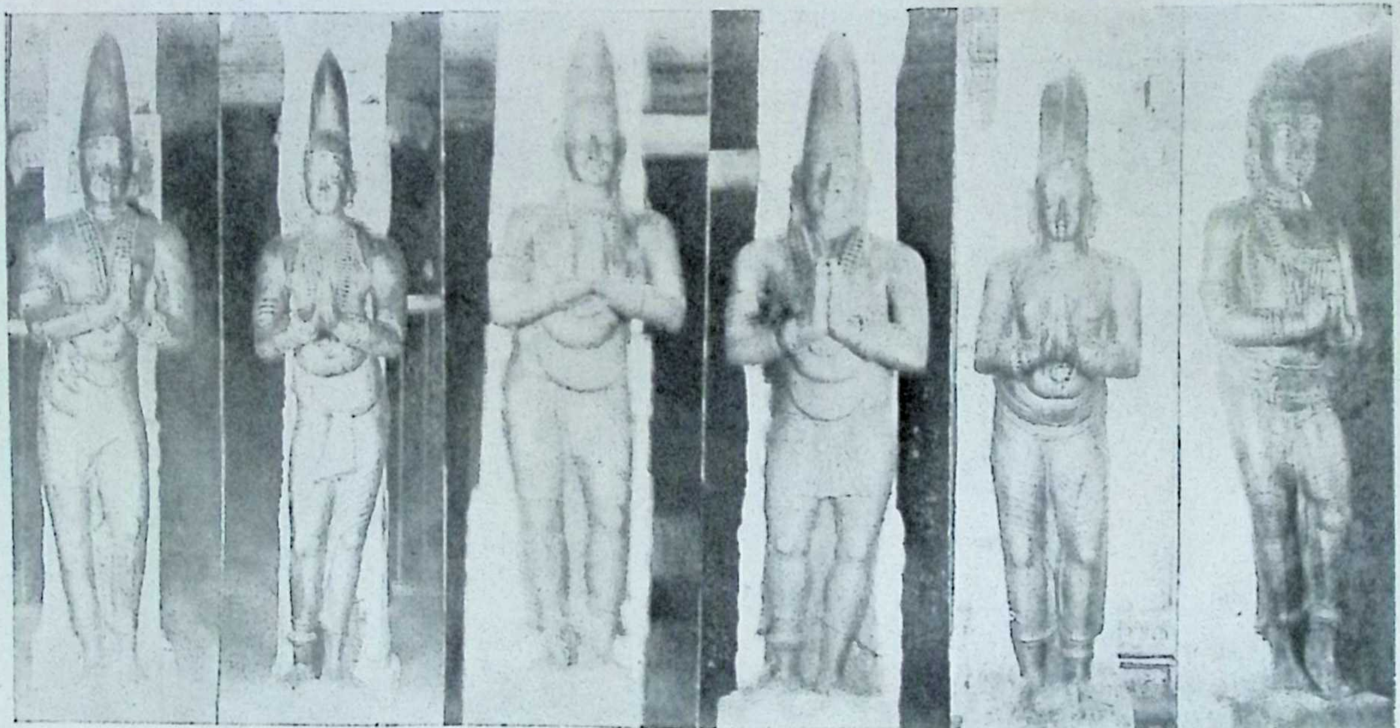
these festivals, these could not be chanted in the houses for this period and has to be begun with Pallandu after the Iyarpa Sathumurai in the Temples. That the greatness of the Prabhandhas is as great as the Sanskrit Vedas could also be seen from the Sampradaya that the Uthsarjana Kala (non-chantable days) of the Dravida Vedas begin from the Thailaḳkappu day or Thirukkarthigai day upto Margali Sukla Prathama and the Upakramakala or (chantable days) begin from that day.

Owing to the greatness of Sri Ramanuja's Nurranthathi நூற்றந்தாதி or "Prapanna Gayathri", that also has been included in the Dravida Vedas.

In the printing of the Prabhandhas connected with this Kshetra as an appendix to this work, certain 'Thalams' and 'Ragams' are noted. Orthodox Vaishnavite Sampradayins would object to these on the ground that they are innovations, and do not correctly represent the ancient "Pans" and "Thalams" but, since in some ancient and authoritative publications these were found noted, the same has been included — and after all when chanting of the greatness of the Lord, the devotee commits no transgression in choosing the Ragam and the Thalam that the finds easy, and congenial and adapted to him !

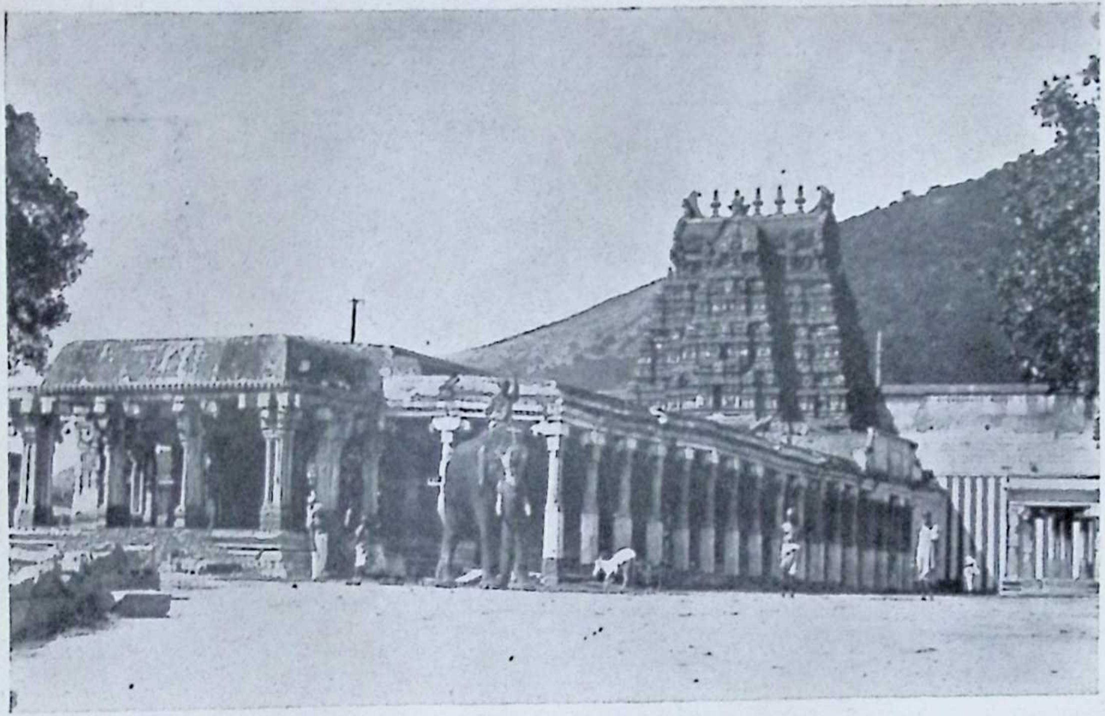
There is a tradition that these Four Thousands were almost completely lost but for a few which were kept in remembrance at Kumbaconam, and that they were got back to this world, by Sri Nammalwar again appearing in this mortal world and reciting all the '4000' once more and which Sri Nadamunigaḷ took down to dictation.

It would be interesting to note a similar tradition prevailing amongst the Saiva Siddantins. It is stated that the hymns of Appar (49000), Sundarar, (37000) and Sambandar (16000) passed away into oblivion. And that Sri Nambiyandar Nambi of Thirunarayure got them rescued–312 songs of Sri Appar, 100 of Sri Sundarar and 384 of Sri Sambandar through the grace of

I II III IV V VI

9. " The Statuary at Sri Alagar Hills" i to iv. Vijayanagar Viceroys. v. A Donor of distinction. vi A *Lingayat Personage* with a *Lingam Pendant* in his necklace or Kantabharana. (*To face Part I. pp.* 54, 173, 228).

10. "Kalyana Mantapam" whose construction is ascribed to the Vijayanagar Emperors' Viceroys — Krishnappa (alias Periya Veerappa) and Viswanatha II (*To face Part I* page 54).

Sri Vinayaka during the reign of Kulothunga 1st (A. D. 1190.) It is still more interesting to note that subsequent discoveries have revealed 11 songs of these saints found engraved on the stone wall of the Temple at Tiruvidavayil in the Nannilam Taluk (Tanjore District.)

Silappadikaram: (Canto II. Lines 87 to 138)

This ancient classic of Ilangovadigal a work of about 2000 years ago gives us one of the most vivid and beautiful descriptions of this ancient and holy place in the Chapter entitled "Finding of the Forest". The relevent passage where a Brahmin describes to Kovalan, the hero and Kannaki and Kaunti, the way to Madura is excerpted elsewhere as an appendix to this book. The purport of this passage is thus translated by the late Sri M. V. Subramania Iyer, M. R. A. S.

"Go by the track which has the Mount called "Sirumalai" on its right and reach "Thirumalkundram", and by the left you will come across the way to a cave beyond the forest containing deep ponds in which winged beetles sing melodious songs and intersected with clumps of trees, low fields and cool flower groves.

"Inside the above cave, there are three Poigais called "Punya Sravanam", "Bavakarani" and "Ishtasidhi", which are so sacred that their names have spread far and wide and so renowned that they are worthy of universal and perpetual admiration, owing to their being praised by the Devas.

"If among these, you bathe in "Punya Sravanam", you will understand the Grammar of "Ainthira Viyakaranam" written by Indra. If, again, you bathe in "Bavakarani" you will have an insight into the previous birth which has led to the present one. (But), if you bathe in "Ishtasidhi", you will attain whatever you think of.

"If you desire to enter the above cave and worship (with folded hands) the beautiful feet of Him, the Supreme One Who

is in that very exalted Mount and go round it thrice, meditating (on Him) with your mind and praising (Him) with your tongue, from under the shade of a Kongu tree having bright flowers of blossomed buds on the banks of the Silambaru which has penetrated the land so that it may be cleft in twain, there will come out a Maid, like a streak of gold and lightning, having hair which may be arranged in five ways with shoulders wearing a curved Thodi (Ancient Vanki).

"And she will say "I live at the foot of this Mount. I am called 'Varothamai'. If you can but tell us the things that give us pleasure in this world, pleasure in the next and *the* plesure which endureth for ever, over and above the other two, I shall be yours. Oh you the great ones! I shall open for you this door".

"In the good way opened and pointed out by her, many are the great ways at intervals. (Beyond), there is a double door. Further on, there will appear a Maid, fair as a picture painted (on a canvas) and, if you tell her what the pleasure is which hath no end, she will grant the (above) three things which you desire.

"Even if these things be not told, I shall not injure you but make you go your own long away. If however, these things be told, I shall take you to the Poigais and show them to you with their names.

"If you bathe in any of the Poigais, according as you may desire, meditating on, and praising, with your tongue, the two Manthras of "five letters" (Panchakshara) and "eight letters" (Ashtakshara) (appertaining to the Vedas) difficult of recitation and comprehension, the benefits resulting therefrom will be such as cannot be attained by even those engaged in penance.

"If you do not desire the benefit of such Poigais, you may preferably think of the Bright Feet resembling lotus flowers of Him Who is on that mount; and then you will behold the Flag whereon is painted the Figure of the (Garuda) Bird and His

beautiful Feet will receive you—relieving you of the pain of birth".

Navaratna Chintamoni Churukkam "100".

At page 39 of this work a reference, to these Hills is made and the same is excerpted as an appendix to this book.

Paripadal.

This ancient classic of Ilamperuvazhudhiyar (100 B. C.) has been expounded by Maruthuvan Nallachyuthan.

The 15th Stanza of the Pari Padal refers to this Stala and the same is also excerpted as an appendix to this book.

The excerpt gives us an interesting revelation that at the time of the Paripadal the Lord was worshipped here as Sri Krishna and Sri Balarama who were both inseparable and who were compared to the Sea and the Mirage, or Word and its Meaning. The shrine of Balarama is nowhere found in these Hills now. Nor for the matter of that anywhere else in India for the present. The cult of Balarama, and installation and worship of his idol, and constructing shrines for him and worship being offered to him seem to have been quite common during the Sangam and pre-Sangam periods. Paripadal was a work of more than 2000 years ago. But even then this stala was considered to be of very great and ancient renown :.

Oosi Muri.

The author of this classic was the famous poet Idaikkadar, who lived about 2000 years ago at Thirumalirunjolai or Irungunram (இருங்குன்றம்) as it was more popularly known in his time. Idaikkadar was the president of the "Maruththuva Manram" (மருத்துவமன்றம்) at Thirumalirunjolai. This Medical Academy was the foremost one at the time in the country and attained much popularity under Idaikkadar's aegis. Interesting and valuable references to this Medical Academy or Maruththuva Manram at Irungunram (Sri Alagar Hills) and

much valuable information concerning this place are found in this poem. The poem is so named as "Oosi Muri" since it is one in the writing of which the style or Oosi or Ezhuthani fails to perform its function properly or efficiently, and because the finesse of the poem is such that its full greatness and glory could be appreciated only in its musical setting and could not be completely reduced to writing in the palm leaf with the help of the material Oosi or style.

Thirumurugattruppadai.

This was a work of the last Sangam. This poem is stated to be the 1st of the Pathuppattu. The author of this work is the famous Nakkira Devar son of Madhurai Kanakkayanar. Sri Nakkirar was the President of the then Sangam of 49 Poets who were all more or less divinely inspired poets. The work possesses a splendid commentary by Nachchinarkiniyar but which is considered to be caviare to the general. The work is in praise of Sri Subramanya and the six places where he is in Sannidhya. The six places are called Padai Veedus of Sri Murugan. They are as follows:—

(i) Thirupparangundram—place of Sri Deva Sena's marriage which is considered to be the *Mooladhara Stala*.

(ii) Thiruchchir Alaivai or Thiruchchendure — scene of Soora Padma's vanquishment — *Swadhishtana Stala*.

(iii) Thiruvavinangudi or Palni — *Manipooraka Stala*.

(iv) Thiruveragam or Swamimalai–Gurumurthi Avasara darsan — *Anahata Stala*.

(v) Pazhamudhirsolai or Alagar Malai — *Visudhi Stala*.

(vi) Kunruthore Adal — *Agnya Stala*.

Besides the Six Padai Veedus, the more important Stalas that go to comprise the Kunruthore Adal Stalas are; Thiruttani (place of Sri Valli's marriage), Kunnakkudi (Bala Subramanya), Sikkil (Singara Vadivelar), Mayilam or Thirumayil Adi

(Mayoora Vahana), Kathirgamam, Thiruvengadam, Thiruththanigai, Tiruchchengadu, Thirupporure etc.

In praising the Lord of these hills Sri Nakkirar says that He is so easy of approach to His Devotee where ever he may happen to feast Him, whereever He may be prayed for, whereever the Devotee in his exuberance of sprit may dance in trance, be it a hill or a dale, forest or a Sola, bed of a river or bank of a tank, whether in the village en route or the junctions of the roads whether they be threefold fourfold, or fivefold or whether under the shades of a Tree or on a shadeless open. The whole description with reference to Pazhamudhir Solai, made by Sri Nakkirar nearly 2000 years ago looks so exactly correct to-day that one cannot but identify every item described here in this work with those now noticed in the Grand March of Lord Alagar during the Chaitrotsavam from Sri Alagar Hills to Vandiyur and back. From the slaughter of the sheep, the Aradhanas in the Mandapams and Sholas, the songs, the dance, the trance, the music, the showering of flowers, the burning of the incence etc. up to the final Aradhana, it is difficult to miss the significance.

The reference to "குருதியோடு விரை இயதூ வெள்ளரிசி சில்பலி செய்து" in II 233-A of Thirumurugattruppadai and which means "pure white rice offered to Sri Muruga as a small offering after being mixed with blood" when his worship is being carried on, has a significance which has to be pondered over in this Temple, where sheep and goat and fowl are slaughtered for offering in their thousands. The aetiology of this in a Vaishnavite Temple has baffled the investigation of scholars. As Mayon or Black God was the god of the Mullai or pastoral region so Seyon or Red God was god of the Kurunji country. Seyon was the Murugan of the Kurinji or hilly country. Being the patron of pré-nuptial love his devotees would offer him balls of rice mixed with the red blood of the goats sacrificed as per their vows. Being a hunter the weapon favoured by him is Vel or Spear. These Vels are offered at Sri Alagar Hills by Devotees even to-day

and these are placed at Sri Padinettambadi shrine; some silver ones also fall in the offertory. On account of the Vel being his chief weapon he was hailed in the Kurinji as Velan or spear man and his priest was also called a Velan. Can the priest at the Sri Padinettampadi shrine who is a Velan be in any way connected with these offices? The frenzy, the obsession, the magic rites, the songs, the Veriyattam, the readings of the past, the predictions for the future, the diagnosis of the diseases, the diagnosis of possessions of spirits and devils, cures prescribed for these ills and sores, all these that one sees in the Temple area even now would afford ample materials for a thoughtful solution.

There is a controversy raging about the identity of Pazhamudhirsolai with Thirumalirunjolai. Many state that they are identical. But scholars like Sri P. T. Srinivasa Iyengar are of the view that it is not and advance the theory that "பழமுதிர் சோலைமலைகிழவோனே" simply means "Lord of the Hill on which there are orchards where fruits mature". (History of the Tamils P. 564.)

There is yet another set of scholars who entertain no doubts as regards the identity of Pazhamudhirsolai or Solamalai with Alagar Hills. The reasons advanced by Sri V. Venkatasubba Iyer of the Epigraphical Department in his excellent brochure on "Sri Alagar Hills and its Inscriptions" are excerpted below for the interest it bears on the subject. At page 4 (ibid) it is stated that Alagar Koil must have been a Saivite centre before it was changed into a Vaishnavite one because:—

(a) The presiding deity is known only as Paramaswami in inscriptions.

(b) there are shrines to Vigneswara and to Kshethrapalaka in the temple where the "prasadam" is still the scared ashes.

(c) there are shrines for all the minor deities of the Saivite Hierarchy within the Fort and

(d) much importance is attached to Karuppannaswami sanctum near which a Subramanya shrine is also said to have existed.

Murugan Stuti: St. 5:

The existence of Sri Subramanya's shrine in this Solai Malai is referred to in "Murugan Stuti". The reference is excerpted below:—

விட தூதரோடு வரும்போது ஒம்மை வெகுவாகு—நம்பினேனே
குறவாது வள்ளி யிடமாக வந்து மயிலேறி வந்த—செல்வா!
திடமாக சோலை மலை மீதில் வாழும் திருமால் தமக்கு—மருகா
வடமான பழனி வடிவேலு நாதா வரவேணு மென்றனருகே.

Thiruppugal:

The author of this work is the famous Sri **Arunagirinathar** son of Sri Pattanaththar. He refers to Pazhamudhirsolai or Solamalai in about 16 stanzas. Please vide stanzas 510 to 525 at pages 400 to 412 in Volme I of "Thiruppugal" published by Messrs. E. M. Gopalakrishna Kone of Madura. The age of Pattanaththar is ascribed to various dates by Scholars. But we must remember that Pattanaththar was so named because of his citizenship in Pattanam or Pugar or Kaveri Poom Pattanam whose submersion in the sea is believed to have occurred shortly after Kannaki's translation to Divinity and which is acknowleged by many to have taken place about 2000 years ago. The relevant portions are excerpted as an appendix to this book.

Alagar Anthathi:

Alagiya Manavala Dasar alias Pillai Perumal Iyengar was the author of this poem. The whole work deals with the glory of the Lord and the Thirumalirunjolai Mount. Pillai Perumal Iyengar was also known as Divya Kavi Alagiya Manavala Dasar. He was a disciple of Parasara Battar, son of the great Kooraththalwar, Sri Ramanuja's ardent disciple. Since Parasara Battar was born in Saka 1045 or A. D. 1123, Pillai Perumal

Iyengar must have flourished about 1150 A. D. during the reign of Maravarman Sri Vallabha. Pillai Perumal Iyengar is reported to have been the son (or according to others grandson) of Thiruvarangathamudhanar, a disciple of Sri Bashyakar and author of the famous Ramanuja Noottran-thathi. The theory that he was a contemporary of Thirumalai Nayak is not borne out. His place of birth is stated to be Thirumangai in the Chola country. He was the Pandiyan king's Rayasam. He was a very devout Bakta. When once in the royal presence, he was suddenly rubbing his cloth with his hands as if galvanised saying the while "Krishna, Krishna". Questioned on this, the devotee replied, that Sri Ranganatha was just then in the car in the car processionat Sri Rangam and that the curtain of the car caught fire by a near by torch and that he was fast putting out the fire that way. This was immediately verified and found true. He was the author of the "Ashta Prabhandhams", consisting of Thiruvaranga Kalambagam, Thiruvarangathu Anthathi, Thiruvarangathu Malai, Sri Ranganathar Oosal, Thiruvengada Malai, Thiruvengadathu Anthathi, Alagar Anthathi and Nootrettu Thiruppathi Anthathi.

Alagar Pillai Tamil:

This was a work by Swami Kavi Kala Rudhrar of Vembattur. He is stated to have belonged to the family of Thirumalai Andar an Adhyapaka of this temple and is believed to have flourished about 200 years ago. The work is in praise of Lord Alagar following the "Pillai Tamil Literature".

Alagar Kalambagam.

The author of this work is one Kavi Kunjaramier of Vembattur. Some say it is Hari Baktha Navalar. Some others are of opinion that it is the work of not one author but a joint work of all the Sanga Pulavars of Vembattur., It is an ancient work several centuries old. Being a very popular one the work is printed as an appendix to this book. The greatness of this Kshetra is refered to in its very first stanza thus:—

"பழமுதிர்நான்மறை குமுறப்பதின்மர்கள் முத்தமிழ் முழங்கப்
பழமுதிர் பூஞ்சோலைமலை"

How these hills were once reverberating ever with the chantings of the four Vedas that had no origin, and with the songs of the *Ten Alwars* in the Dravida language and how beautiful these hills were with their Sholas full of fruits and flowers ever showering on their emerald slopes, could be seen from this reference. It also appears that during the time of this poet, the poems of the *Ten Alwars* were prevalent, the 1st three Alwars being taken as a single entity. His age must therefore have been long before Sri Nadha Munigal who had collected only what was revealed to him.

The reference by Kalambagathar to this stala being a Subramanya stala also is significant and noteworthy.

அஞ்சாரலும் மணிநீராறுங் கிடைக்கரிய
மஞ்சீரமாருவனகிரியே—பஞ்சவர்தம்
பங்கங்களைந்தான் பனிரண்டுகண்ணறுவர்
பங்கங்களைந்தான் பதி.

which can be translated thus :—"Oh Thou Vanagiri (Sola Hills) blessed with the rare and noble epithet of Manjira, whose slopes are beautiful, whose rivers bear excellent waters ever flowing, cool as the black clouds, who art the Pathi (Thiruppathi or Holy Place) of Lord Alagar who saved the Pancha Pandavas from the disgrace caused to them and who has ever by his side Sri Subramanya (the Six faced or Twelve eyed God) the unique God!

Alagar Killai Vidu Thoothu:

The author of the work was Pala Pattadai Chokkanadha Pillai of Vandiyure who flourished about the end of the 17th century or beginning of the 18th century. For the composition of this poem the then Nayak King of Madura gave the poet certain manibhams which have been recognised by the British Government in T. D. No. 950. This work has now been

12

published with an instructive introduction and notes by Mahamahopadhyaya Sri Dr. உ. வே. Swaminadha Iyer. The work belongs to the Sandhesa or Toothu class of literature like the Mega Sandhesa of Sri Kalidasa and is stated to possess high literary merits.

Solamalai Kuravanji:

This is a work by Kavi Kunjara Barathi of Perungara dealing with this stala.

Shodasa Kalamalai:

This is a work by Jambuliputhure Krishna Iyengar having reference to this stala.

Prapannamritam.

This is a work by Sri Anantarya. This work treats of the history of the Sri Vaishnavas of South India. Reference is made in the work to the fact of the idol of Sri Renganatha having been removed from Sri Rengam to this Temple during the Mahomedan invasions. Tradition says that the idol was kept hidden in a well here called Manjal Kinar or Alagiya Manavalan Kinar (அழகிய மணவாளன் கிணர்) which is situate in the valley and river bed west of the Temple.

Janana Sagaram:

This is a work by the famous Boga Muni. References to Sri Alagar Malai, the divine damsels, Karuppannaswamy Temple, the caves, the Doors, the forests, the Sapta Rishis, Sapta Kannikas, the Temple of Thirumal, the Devatas the Jyotir Vriksha are all made. This is excerpted as an appendix to this book.

Jaina works.

There are eight mounts which the Jains hold sacred even to this day. Of which this Thirumalirunjolaimalai is one. Cf. the reference:

"பரங்குன் றிருவகம் பயாரம் பற்றி
இருக்கின்ற போரக்கைடாளை—அருங்குன்றம

என்றெட்டு வெற்பு மெடுத்தியம்ப வல்லார்க்குச்
சென்றெட்டுமோ பிறவித்தீங்கு."

Raya Vachakamu.

This is a Telugu work dealing with the life and history of the Vijayanagar Emperor Krishna Deva Maharaja. When dealing about the travels of Krishna Deva Maharaja, the work states that the Emperor halted at Sri Alagar Hills for three days in February 1517.

Divya Soori Charitham.

This is a work of Sri Garuda Vahana Pandithar who was a contemporary of Sri Manavala Mamuni (A. D. 1600). The meeting of Sri Godha and Sri Sundararaja at Tallakulam is described in this work along with the exchange of Garlands and other details that seem to have been in observance even in those early days.

Sri Hamsa Sandhesa. (St 49)

This is a work of the great Sri Vedanta Desika who was born in I269 A. D. The following beautiful reference is found in stanza 49 of the poem.

नित्यावासं वृषभमचलं सुन्दराख्यस्य विष्णोः
प्रत्यासीदन् सपदि विनमद् भागदेयं न तस्याः ।
यस्योत्सङ्गे वलि विजयिनस्तस्य मञ्जीरवान्तम्
पाथोदिव्यं पशुपति जटास्पर्शशून्यं विभाति ॥

Sri Sundararaja Stotra.

A poem on Sri Sundararaja is attributed to Sri Sankaracharya's authorship. According to Sri N. K. Venkatesam Pantulu's researches (Darma Rajya 28–1–37), Sakara's age is stated to be 509 B. C. to 447 B. C., and which he says is fixed on "absolutely historical, literary and traditional evidence and based on our own national sources and rules of reasoning." But Sri Sitarama Sastry ascribes the 6th centuary A. D. as Sri Sankara's age. And Sri Surya Naryana Rao states that his date

of birth was the Vaisaka Sukla Panchami of the year Easwara corresponding to the Vikrama Saka 14 (44 B. C.)

Koil Olugu.

According to this work during Malik Kafur's invasion of the south, and during his attack on Sri Rangam, Sri Pillailoka-chariyar is stated to have carried Lord Sri Renganatha in Saka 1249 or A. D. 1327, to Joythishkuti and then to this Thiru-malirunjolaimalai for safety's sake. Sri Renganatha was at Alagar Hills for one year. It was during Sri Renganatha's stay at the Hills the famous well called "Alagiya Manavalan Kinar" is stated to have been constructed. Tradition says that Sri Renga-natha was secreted here. The Koil Olugu goes on to state that Sri Renganatha then departed (probably due to the advent of the Mahomedan army still further south) to Calicut, Thirukkanambi, Punganure, Thirunarayanapuram, Thiruvengadam, Singaraya-puram, etc. when after a long period of about 43 years, Sri Renganatha came back to Srirengam in saka 1293 or 1371 A. D. on the 17th of Vaikasi Parithapi and was duly installed by Kop-panna Udayar (Gopan Arya of Gingee) Viceroy of Vijayanagar (Olugu p. 119). It appears that Sri Renganatha had been taken to Sri Alagar's Fort (Thirumalirunjolaimalai) on a previous occasion also, during the time of Uyyakondar, Manakkal Nambi, and Alavandar when Orissa invaded Srirengam. During this time Sri Renganatha stayed here for one year (Ib. 37). Thrice has Sri Renganatha come out of Srirengam, out of which on two occasions the then practically impregnable Fort of Alagar at Thirumalirunjolaimalai afforded safety and protection. On the 3rd occasion it is stated that it was to Delhi that Sri Renganatha was taken.

Sri Ramanuja Nootranthathi, Nootrettu Thirup-pathi Anthathi, Sri Satagopar Anthathi, Sundara Bahu Kavacham, Sri Sundraraja Ashtotharas. Kurunthore Adal, etc. are some of the other works of remote periods that have reference to this Stala.

CHAPTER III.

INSCRIPTIONS AT SRI ALAGAR HILLS.

Their Age.

Though the inscriptions in the Temple and the Hills are found to be in more than one language and character such as Tamil, Telugu, Grantha, Brahmi, and Vatteluthu the major portion of them are in Tamil. About 120 inscriptions are so far copied by the Epigraphical Department. They belong to the Pandya, Chola, Chola-Pandya, Hoysala, Vijayanagara, Bana, and Nayak dynasties. Some of these belong also to the pre-Christian period.

The inscriptions in the Pancha Pandavar Padukkai are in the Brahmi character, but in the Tamil language. The cave wherein these are inscribed, the images inscribed in the boulders thereat, and the inscriptions found therein are brought under the protection of the Ancient Monuments Preservation Act. This is supposed to be one of the earliest Tamil inscriptions so far discovered. The inscription gives the names of the persons supposed to be Jains or Buddhists who constructed the cave and the fountain and of the persons that occupied the same. The inscription is believed to belong to the 3rd century B. C. The names referred to in this are Vanigan Nedumalan,. Vanigan Ulanathan, Sikaramaran and Tara Ani. The Jain immigration here might have taken place in the last quarter of the 4th century B. C. Sri. P. T. Srinivasa Iyangar refers to the advent of the Jains and Buddhists to the South at p. 142 and 143 of his book "History of the Tamils." He states that the great "Chandra Gupta like many other Indian monarchs was possesed by a sudden access of vairagya and in one night gave up sword and sceptre and became a Jaina ascetic and one of the 12,000 disciples of Bhadra Bahu. He trudged on foot along with his master and fellow disciples to Sravana Belgola (Hassan, Mysore).

There Bhadra Bahu and Chandra Gupta stayed, the others going to the Pandya and Chola Countries. ... ... Chandra Gupta ... ... starved himself to death practising the Jaina rite of Sallekhana. These Jaina ascetics resided in natural caves in the Hills of the Tamil Districts and left inscriptions behind them." It may be possible that this is one such cave.

M. E. R. 80 of 1910, of the year 1008 refers to Raja Raja Kesari Varman alias Sri Raja Raja Deva I, and M. E. R. 4/32 refers to Siyan Sri Chola Pandya. An inscription M. E. R. No. 292/30 belongs to the Hoysala period (1223–1252 A. D.) and to the King Nissanka Pratapa Chakravarthi Veera Someswara Deva. The majority of the other inscriptions belong to the Pandya period, the earliest of them being that of Sri Vallabha of the year 862 A. D.—M. E. R. 313 of 30.

One or two inscriptions are supposed to belong to the Bana period also.

Certain other inscriptions like M. E. R. 1 and 30/32 and 327, 328, and 330/30 do belong to the Vijayanagar period. They refer to the period between 1500 to 1600 roughly. Of the Nayak inscriptions those of the great Viswanatha, Thirumala and Chokkanatha are noticed.

The country around Alagar Hills is particularly rich in ancient inscriptions of the 3rd century B. C. many of them being in Pali or Brahmi and a few in Vatteluthu. Those in Anamalai near Alagar Hills abound in Brahmi, Pali, and Vatteluthu. The inscriptions in Kalugumalai at Mangulam 3 miles from Alagar Hills are in Pali. In Arattapatti, 4 miles from Alagar Hills we have inscriptions in Pali, Brahmi, and Vatteluthu all of very ancient origin. The name of Ajjanandhi the greatest Jaina Teacher is made mention of in the Anamalai inscriptions.

In Anamalai there are inscriptions of Sundara Pandya Chola Deva, Viceroy of Rajendra Chola I (M. E. R. 64/05) and

of Parantaka (906—947 A.D.) the latter being in Vatteluthu and the former in Tamil.

Mention of Alagar Hills and Thirumalirunjolaimalai is made in a number of inscriptions in other places also.

An inscription at Sivilepperi (M. E. R. 408/06-1021 A. D.) refers to Sri Alagar Temple at Thirumalirunjolaimalai.

Two inscriptions at Conjeevaram (M. E. R. 531 and 538 of 1919) state that the Vijayanagar Emperor had extended his sway up to Thirumalirunjolaimalai.

An inscription of Udumalpet (Coimbatore Dt.) M. E. R. 135/09 in Grantha and Tamil during the reign of Veera Pandya Deva (1207—1252 A. D.) refers to a gift to the *10 Alwars* in the Temple of Lord Alagar, the first three being treated as one, at Thirumalirunjolamalai in Keela Iranya Muttam in Pandi Mandalam of certain lands situate in Ulagudaya Piratti Chaturvedi Mangalam in Raja Raja Valanadu.

An inscription at Dadikombu M. E. R. 3 of 1894 of the year 1586 refers to the Thirukkalyanam of Lord Alagar being performed at the Sundara Pandya Mandapam of the Temple.

An inscription in the southern wall of the Garba Graham of Sri Kattalagar Koil near Srivilliputhur has reference to the Thirumalirunjolaimalai Kshethra. Being on a detached stone and the connected stones having been misplaced, the contents could not be clearly deciphered. This does not appear to have been brought to the notice of the Epigraphical Department who may be able to throw more valuable light upon the connection between this Kattalagar Koil and Thirumalirunjolamalai referred to in the said inscription.

A Tamil copper plate with Rev. Mr. Jones of Pasumalai is stated to refer to a gift of lands to a Vaishnavite Mutt at Alagar Hills.

Another Tamil copper plate grant with the present Zamindar of Velliyakundram refers to an ancestor of his having been made the Pathukaval for Alagar Hills by the King Thirumala Naik.

The latest inscription within the Temple area and found near the Sri Padinettampadi Sannadhi is the one that refers to the charities of that great philanthrophist Pachayappa Mudaliar. It is of the year 1799.

Aetiology of these Inscriptions.

It is a fact well within the knowledge of every Hindu, that in almost every one of the myriads of temples with which this ancient and famous Holy Land of Baratha Varsha is studded, there is one inscription that stands out pre-eminently and as if it were a common factor to all of them, that arrests the readers' attention and puts forth a mute and solemn appeal to his heart on behlf of the devout personages of the distant ages past and who are now no more to plead their cause but through their advocates in the form of inscriptional stones. These inscriptions begin with the expression "दानपालन" etc. (Vide page 46 supra). Its purport is as follows:—

"Of the two acts Viz. the 'Dana' or act of endowing and 'Palana' or act of protecting and administering the endowment made, the act of 'Palana' does certainly far excell the act of 'Dana'. For by 'Dana' one but attains Heavenly Bliss, but by 'Palana' one attains the stage of oneness with the Lord. Moreover by 'Palana' of other's 'Dana' one attains a two fold or redoubled merit than even that of one's own 'Dana'; but by coveting and appropriating another's 'Dana' one loses absolutely all the merits of even one's own accumulated 'Danas' as well."

It is a common practice amongst the Hindus, to whom their whole life is one of Religion, and an intensified one at that, at every stage of their life from entrance to exit, to wish to safeguard by all possible means they could concieve of, the

performance of their charities etc., for which they endow any properties. For protecting their endowed properties they would plant for boundary stones what are called the sacred "Thiru Azhi Kallu" thinking that the Divine Discus engraved in the boundary stones will protect the endowed properties from spoliation. In addition they would inscribe the factum of endowment in copper plates and granite stones also, besides cadjan leaf, as permanent pieces of evidence of their endowment. Out of intense devotion and faith and in their extreme anxiety for the conduct in future of the endowment they have made, they would insert pathetic and prayerful poetic pieces addressed to the Lord for obtaining His Blessings. They would couple such prayers with didactic extracts from the sacred commandments as the one excerpted at page 46 supra, for guidance of the future generations. And side by side with such prayers, didactical advice and mild warnings, we would come across with what may at first look like an incongruity but which are not really so, but only necessary and customary refrains in inscriptions of this sort viz. words of grave threats, that those who obstruct the even conduct of the charities, or covet the endowed properties which have been endowed *to endure and continue so long as the Sun and the Moon last,* will certainly obtain the punishments ordained for killing one's own spiritual preceptor and one's own parents, and the "*Karam Pasu*" or the black uddered cow, on the banks of the Ganges. This was and is the Hindu's simple faith. Ages have not changed this faith. Imperial palaces and poor men's cottages have been and are still permeated with such simple faiths. A perusal of such inscriptions made on the walls of this Sri Kallalagar Temple not by any ordinary, illiterate, uncultured rustic but by the great and noble and cultured Princes, Kings, and Emperors of the Chola, Pandya, Hoysala, Vijayanagar and other Houses will afford instructive and interesting reading (M. E. R. 86, 88 & 90 of '29 and 308 of '30 etc.)

The value of these Inscriptions.

Besides effectuating the pious one's desire to 'perpetuate in writing for the benefit of posterity, acts of charity and meritoriousness in the form of various kinds of endowments essentially religious and charitable in nature, the incidental importance of some of these inscriptions which somewhat savour of the secular also are very great. They reveal to generations yet unborn very valuable informations of great historical, geographical and sociological interest.

What monarchs reigned and over what realms and what were their achievements, are all liberally recorded in many an inscription as one many glean ftom the eulogical "Birudas" or Prasastis of the monarchs concerned. Inscriptions like M. E. R. 291 of '30 etc. reveal the interesting information that some of the Pandyas exercised their sway over the Mahomedan Countries, Telugu Countries, China, Indo—China and the like.

Certain inscriptions at Sri Alagar Koil go to the extent of giving even minute particulars such as the names of the ministers of the kings, or their relatives and friends. For example, the names of Malavarayar, Kalingarayar and Annalvi Chokkanatha, Mamadhi Hoysala etc. in M. E. R. 8, 9 & 18 of '32 and 279, 282, 289 & 304 of '30 etc. reveal interesting connections.

Some inscriptions give even details of the cities where from they governed and where they held their courts and where their palaces were situate etc. From some of these we see that Madakkulam was the Capital of the Pandya Jatavarman Kulasekhara and Maravarman Sundara Pandya, and that their contemporary was Hoysala Nissanka Pratapa Veera Someswara Deva. Some others give the information that Maravarman Kulasekhara Pandya held his court at Viradhavalam (vide M. E. R. 275, 278, 282 & 319 of '30 etc.)

What is still more noteworthy in these inscriptions, is that they give the distinct names for their thrones also which

these monarchs graced during their spacious reigns. Vide reference to the thrones of:—

"*Veerasimhasana*" of Sri Vallabha and Vikrama Pandya, M.E.R. 297 of '30 and of Kulasekhara M.E.R. 300 & 304 of '30 and a broken stone pillar in the museum.

"*Kanakasanam*" of Kulasekhara M. E. R. 275 & 302-30.

"*Malavarayan*" of Sundara Pandya and Kulasekhara Deva—M. E. R. 275, 277, 278, 291, and 304 of '30.

"*Kalingarayan*" of Kulasekhara M.E.R. 295 & 302 of '30.

"*Chola Pandian Simhasanam*" M. E. R. 306 of '30.

"*Kachchikkuvachchan*" of Maravarman Kulasekhara M. E. R. 318 & 319 of '30.

It followed as a matter of course that they were equally particular in designating with distinguishing nomenclature the various objects of their endowments. It was a common feature with the Pandyan Sovereigns to present the Deities of their worship with Peetams: Vide reference to Chedirayan Peetam in M. E. R. 307 & 320 of '30, "Kalingarayar Peetam" in M. E. R. 302 of '30, and "Koil Alangaran Peetam" in M. E. R. 26 & 27 of '32. These were some of those referred to in the inscriptions noted. It would be of interest to note that, there is a reference to a *Chedi Rayan* Flower Pavilion in Inscription No. 106 of the North Thiruppathi inscriptions. Besides these, when certain renovations were being effected in 1938 in the Aryan Mandapam, a Peetam frcm beneath the flooring of a room there at was excavated. The Peetam is of very fine and exquisite workmanship, and is of a big size and bears on it the inscription "*Veeran Arasan Peetam.*" This is now preserved in the Parivattam room. The Peetam is 1'·5" in hight, 6'·1" in length and 5'·8" in width.

Pandals.

In those early ages it appears that constructions and endowments of canopies for the Lord was a favourite mode of

offering. These Pandals or canopies were given distinctive names also. "Kulasekharan Pandal" in the Sundara Pandyan Mandapam is often referred to—M. E. R. 307 & 320 of '30. "Thyagam Siriyan Thirumoothin Pandal", is also of frequent reference.—M. E. R. 26 & 27 of '32 etc.

"Thiruppallikkattils".

Offering or presentation of bed-steads to the Lord was another pious kind of gift. An inscription M. E. R. 306 of '30 refers to the existance of one such gift that went by the name of "Malavarayan Thiruppallikattil". And quite recently in 1937, a Golden Thiruppallikattil of exquisite workmanship was discovered in one of the recesses of the Temple. It was found engraved with the words "Bala Gopalan Thiruppallikkattil", which happy revelation led to its renovation and restoration to its legitimate use. Many of these Peetams, Pandals, and Thiruppallikkattils, probably works of wood and Gold and silver have almost all disappeared having become preys to the devastating hands of either looters, or the inexorable hand of time.

Records of Rights and Privileges.

Disputes when settled either as regards the right or privilege of any individual are often recorded in these inscriptions. Inscription M. E. R. 286 of '30 is an instance where a "Theertham" dispute is stated to have been settled between Thirumalai Andar and Battar by Vaidhyappa Dikshithar and 3 other Arbitrators in 1651 A. D.

Registration of Sales and Transfers.

Sales and transfers of lands and villages and other properties with details of the vendor and vendee and the terms and conditions of the alienations are often recorded in this manner. The sale of certain lands in Idaikkatture alias Alagiya Pandiyanallure by Kalavali Nadalwan of Alagai-

managar in Vada Kalavcli Nadu to Aditha Devan alias Pallavarayar of Perumanalure in Anda Nadu and who was a Minister to Jatavarman Kulasekhara is referred to in M. E. R. 276 of '30.

Registration of money dealings.

Even dealings in money, the investments made, the interest settled and specified are also recorded. M.E.R. 297 of '30 states that during the reign of Maravarman Vikrama Pandya Deva a resident of Thirukkottiyure in Keralasinga Valanadu had invested 11 Acchu with the Temple authorities, with interest accruing from which the burning of a lamp in the Temple had to be maintained.

Coinages in Vogue:

What coinages were in vogue during the various dynasties are also referred to:

Ezhakkasu—The prevalance of this coin is referred to in inscription M. E. R. 7 of '32.

Pazhamkasu—Three pazhamkasus were equivalent to one Achchu—M. E. R. 297 of '30.

Achchu or Anai Achchu: (M. E. R. 297 of '30 and 24 to 27 of '32) was the chief coin during the reign of Maravarman Vikrama Pandya Deva (1255 A. D.) and Jatavarman Veera Pandya (1260 A. D.)

Pon: (M. E. R. 330 of '30) This was the chief coin prevalent during the regin of Achyuta Deva Maharaja (1542 A. D.)

Panam: 10 Panams were equivalent to 1 Pon.

Chakram: (M. E. R. 87 of 29) This coin was prevalent during the reign of the Vijayanagar Emperor Sadasiva Deva Maharaja (1535 A. D.)

Fanam: This coin in the end of the 17th Century or beginning of the 18th century, according to a Jesuit's letter of

1713, could in ordinary seasons fetch "8 Marakkals" or large measures of excellent husked rice. This would keep a man in food for more than 15 days! This fanam was equivalent to 2¼ d. in English coinage. The 8 Marakkals were equivalent to 96 lbs. of excellent husked rice. In 1866 the price of paddy was 20 lbs. per Re. or in other words in 1713 a penny brought 40 lbs. of rice which in 1866 bought only 4/5 of a lb. or in the words of Mr. Nelson, the value of money has risen more than forty fold!

Of the above, Chakaram and Panam (Fanam) survived to the East India Company's period.

During the company's period 80 cash = 1 Fanam and 45 F = 1 Pagoda.

Measurements: (Linear, Weight and Bulk).

Reference to the following kinds of measurements are noticed in the inscriptions of the Temple: "*Matrangulam*": This is a unit of linear measurement standardised and fixed by the King, Thirumalirunjolai Ninran Mahabali Bana Raja Uranga Villidasa with the actual length inscribed and found in the back wall of Sri Thayar's Shrine in this Temple (1464 A. D.)—M. E. R. 85 of '29. Various other kinds of linear measurements referred to are "Veera Pandian Kol"—M. E. R. 275 of '30, "Pannir Adi Kol"—M. E. R. 26 of '32, "Sundara Pandian Kol"—M. E. R. 318 & 319 of '30, and "Vanadarayan Kol—M. E. R. 31 of '32 etc. "Kuli" is equal to 256 units of 24—ft Kol of "Sundara Pandyan Kol".

"Kazhanju", "Palam", "Thooku", "Podhi" were measurements of weight.

"Solaippiran"—M. E. R. 328 of '30—"Thirumalaippiran", M. E. R. 87 of '29, "Veera Pandian" M. E. R. 275, 318 & 319 of '30, "Valayirkkal"—M. E. R. 322 of '30, were various kinds

of measures prevalent. Mention of Kuruni, Padakku, Thooni, Marakkal, Kalam, are found in M. E. R. 26 of '32 (A. D. 1255).

Recording of Tenures,

The prevailing Tenures, and rates for leases etc., such as Kadamai and the like were all duly noted. "Karanmai Tenure" is noted in M. E. R. 16 & 25 of '32 etc. M. E. R. 8, 26 & 27 of '32 etc. give details of the lease shares which the cultivator has to give his land-lord in respect of Eka Bogam, Iru-Bogam, Kuruvai cultivation, Channel irrigated lands, Pickotta well irrigated lands, Punja lands, and in respect of certain special crops such as Samai, Varagu, Thinai, etc.

Taxes.

What kinds of taxes, and rates and levies were in vogue in those ages can also be gleaned from a perusal of the inscriptions M. E. R. 276, 308, 315, 318, 319 of '30, and 25 of '32 etc. The following are referreed to :—

Achchuvari	Mara-vari
Alvari	Masi-Pattam
Anai vari	Monan-Pattam
Antharoyam	Olai Ezhuthu Viniyogam
Chekkirai	Olukka-Vari
Eri vari	Padikkaval
Eriminpattam	Panju Pili
Idai-vari	Pasu-vari
Ilanjinai Peru	Pattam
Ina-vari	Peru-vari
Kadamai	Pon-vari
Kariyavaraichi	Pura-vari
Karpoora Vilai	Sandi Vigrahapper
Karthigai-Pachchai	Thadippadakku
Man vari	Thalai-Oppu-Manai Vari
Manai-vari	Thari Irai
Marakkalam	Thattara-Pattam

Thidal-vari	Vendukol Viniyogam
Uladan-kudi	Vettipattam
Ulvari	Viniyogam
Vannara kasu	Vivaha vari
Vasal-Peru	

Trades and Tariffs.

If one is interested to know in what kinds of articles were people trading in, in those times and what duties and rates were levied thereon etc., inscription M. E. R. 309 of '30 may be perused. This gives particulars of the various trades in which the merchants from the "56 countries of India" were engaged in that once famous Emporium of Trade—Appanthirupathi—now a deserted village. The rates at which the articles were there sold are also mentioned in detail.

Territorial Divisions:

From the inscriptions we find that the territorial divisions of the country were known by various names which again and again underwent various changes in their designations. Kingdoms or major provinces went by the names of Mandalams such as Pandya Mandalam, Chola Mandalam, Tonda Mandalam, Malai Mandalam, etc. Mandalams were sub-divided into Koshtas or Kottams, or Divisions. Each Division had a Fortress under the governance of a Chieftain. These Chieftains were known in ancient times as "Kuru Nila Mannar" while the crowned heads of Mandalams were known as Kings. These divisions were again subdivided into 'Nadus' and each Nadu in its turn was sub-divided into villages and cities with the names of Parru. These designations obtained during the early Pandyan period. In the later Pandyan period the designations were respectively Mandalam, Valanadu, Nadu, Muttam, and Kurru or Kurram. The designation for Nadu as "Sirmai" seems to have been introduced about the 15th century A. D.

I II III IV

11. Sculptural works in the "Kalyana Mantapam"—Period of Vijayanagar Empire - Circa 1500-1600 A. D.—(i) Lakshmi Varaha (ii) Visvaroopa Krishna (iii) Garudaruda Mahavishnu (iv) Anjaneya. (*To face Part I*—Pages 225 and 226).

I II III IV

12. Sculptural works in the Kalyana Mantapam (contd.)— (i) and (ii) Narasimha Avatara Vishnu with Hiranyakasipu. (iii) Manmatha (iv) Rathi. (*To face* Part I. Pages 225 and 226).

These names underwent a change during the Vijayanagar suzerainty. A considerable village occuppied by a major population of the Telugu community was usually called "Ur". A Kalla village went by the name of Patti or Kuruchi. A fortified village was called a Kottai. A village rich in rice fields and belonging to Brahmins was a "Mangalam". Ordinary Tamil villages were Gramas or Kudis. A Mahanam was a collection of Marava Villages. The district predominating with a Kalla population was a Nadu. The largest divisions of the kingdom were called "Sirmais".

Of the most prominent *Vala Nadus* mention is made of Kerala Singa Valanadu, Sola Pandya Valanadu, Vira Pandya Valanadu, Raja Gambhira Valanadu, Sundara Pandya Valanadu, Jayangonda Sola Valanadu, Nithya Vinodha Valanadu, etc. etc. Of the most prominent *Nadus* mention is made of Vadaparappu Nadu, Tenparappu Nadu, Anda Nadu, Kalavali Nadu (North and South), Ala Nadu, Iranya Mutta Nadu, Kuda Nadu, Thuvarapati Nadu, Then Pidu Nadu, Peravure Nadu, Karanilakkudi Nadu, Vembu Nadu, Tirumalli Nadu, Sembi Nadu, Ari Nadu, Vadatalai-chembil Nadu, etc.

Of the *Kurrams*, Milali Kurram, Thirukkanapper Kurram, Paganure Kurram etc. may be mentioned.

Villages gifted to the Brahmins for imparting spiritual service and instructions to humanity had a distinct designation often coupled with the names or Birudas etc. of their reigning monarchs that donated the same, such as, Raja Choodamani Chathurvedi Mangalam—M. E. R. 288 of '30, Chola Kulantaka Chathurvedi Mangalam—M. E. R. 300 of '30, Kulasekhara Chathurvedi Mangalam–M.E.R. 314 & 318 of '30, Samanta Narayana Chathurvedi Mangalam—M. E. R. 322 of '30, Chola Pandya Chathurvedi Mangalam, Chola Antaka Chathurvedi Mangalam, Parantaka Chathurvedi Mangalam, Perungarunai Chathurvedi Mangalam, Vanavan Mahadevi Chathurvedi Mangalam etc.

A eleventh century inscription, M. E. R. 276 of '30 reveals that Thirumalirunjolai was situated in the Kiliranya Muttam in Rajendra Chola Vala Nadu of Raja Raja Pandya Nadu.

Names of Streets and Quadrangles.

Very interesting information as regards the names of streets also such as "Thyagam Siriyan St.", (M. E. R. 14 of '32) and names of Quadrangles such as "Sundara Pandyan Thiru-Muttam", (M. E. R. 306 of '30), "Yathirajan Thirumuttam" etc., are also to be met with.

Processional Car.

It appears that even the processional Car was given a special name. The Lord's Car here was known as "Amaitha Narayanan" Car - M. E. R. 14 of '32. Scores of thousands of people even now gather at the Alagar Hills during the Ashada Pournima to have a *darsan* of the Lord seated in the Dola, swung to a Mancham in the beautiful decorated Car as described below:—

डोलायमानं गोविन्दं मञ्चस्थं मधुसूधनम् ।
रथस्थं केशवं दृष्टा पुनर्जन्म न विद्यते ॥
व

Gotrams and Sutrams.

Another noteworthy feature in the inscriptions is that they disclose the names of Gotrams and Sutrams also of the donors and devotees of the Lord. In those days (M. E. R. 327 & 328 of '30) all classes of the Dwijas seem to have been punctilious about the perpetuation of their Gotras and Sutras. Uddagiri Peddiraja is stated to have belonged to the Kasyapa Gotra and Apastamba Sutra, M. E. R. of 86 of '29. Mahapradani Veerayya Dandeswara also belonged to the Kasyapa Gotra but Aswalayana Sutra. M. E. R. 90 of '29. (A. D. 1513.) M. E. R. 327 of '30 mentions Nagayya Nayak, of the Achyuta Gotra.

Duties and Pivileges of the Sibbandhis or "Thozhil and Swatantra Attavanai".

That the inscriptions that are to be found in ancient temples do refer to the Endowments made for the upkeep and maintenance of the institutions is quite a common feature. Inscriptions that refer to other matters such as the governance of the temple are rather rare. The inscriptions of Sri Alagar Hills are unique in all India in this aspect also, in that they have recorded the duties (Thozhil) and rights (Swatantrams) of the Sibbandhis or servants of this Temple. To avoid laches in services and to prevent disputes arising on these and kindred matters such a record of rights and duties was an essential desideratum. And strangely enough even the biggest institutions have been silent over this matter. But in Sri Alagar Hills they find a place in the inscriptions. An inscription (M. E. R. 1 of '32) in the north wall of the second Prakara, inside, records the fact that on a previous occasion the Thozhils and Swatantrams of the Sibbandhis of the Devastanam were settled by the King Mahabali Banadarayar (1464 A. D.) and that it was subsequently reviewed by King Thirumalai Deva Maharaja and settled that the old settlements of the Thozhil and Swatantra Attavanai of Banadaraya should continue to be followed in future also. And this was formally recorded as a "Basha Patram".

Designations of Services etc.

What classes of Sibbandhis were on duty in the Temple and how they were designated and what other classes of people were connected with the Temple affairs are also to be found detailed in M. E. R. 13, 18, 25 & 26 of '32 and 280, 284, 307 and 325 of '30 in distinctive periods: Some such are noted below.

Alangara Nambi	Arayar
Anukkar	Battar–Samanyar
Apoorvins	Battar-Soliyar

Deiva Sikhamani Nambi
Kanakkar-Kulasekhara Vizhupparayar
Kanakkar-Samayakkanakku Chediparayar.
Kanakkar-Soundirarajapriyar
Kaniyakshi Nirvahamdar
Kovanavar
Kudavar
Kurai-Iduvar
Nambaduvar
Nambu-Seivar
Pon-Iduvar
Poo-Iduvar
Samanyar
Samprathi
Satakopa Nambi
Sera Narayana Amudhar
Sirukkar
Solamalai Nambi
Soliyar
Soundira-thol-Amudhar
Sripadam
Thazhai Iduvar
Thirumalai Andar Mudaliyar
Thirumalai Nambi
Thirumalirunjolai Nambi
Thozhappar
Thridandins
Thyagam Siriya Perumal Amudhar
Vadamamalai Amudhar.

Objects of the Endowments,

Every Religious or Charitable Endowment be it a village or certain lands in a village, had for its object either the performance of certain spiritual and efficacious services, productive of highest merit to the donor, or the fulfillment of a vow undertaken or prayer heard and granted or the instituting of certain worships to prevent certain apprehended evils and dangers to the donor or the performance of certain other meritorious deeds and actions.

The exactitude with which these endowments are made and recorded is instructive and interesting reading. When an endowment is made, the facts as to during what festivals or auspicious occasions it came to be made, in what Mandapam it was made, and when Lord was seated under what particular canopy or seated in what particular Peetam, or when what particular songs were being heard by the Lord were they made are all

vividly portrayed. Needless to mention the other details of a formal endowment for which a reference may be made to M. E. R. 26, and 27 of '32 etc.

Endowments referred to in the inscriptions.

These consist of immovable properties such as Villages either in whole or in part, or lands, Topes, gardens, Odais etc. Often times they consisted of mere money grants which were invested either in the Temple Treasury or outside agencies out of the interest accrueing from which certain specified services had to be attended to. Sometimes the endowments will take the form of movables such as stones and pillars for Thiruppanis, lamps and lights, or Pooja and Aradhana vessels, and a thousand and one other article needed in a Devastanam that are also recorded as items of endowment. The following classification has reference to a few of such endowments culled illustratively only.

Immovable properties *(villages)*

This ancient Devastanam *was* one of the richest in all India. Its wealth of properties movable and immovable was at a staggering figure. Ancient inscriptions and records disclose what vast estates and a large extent of the country extending for miles and miles to the north of the Vaigai in one continuous stretch was owned by this Temple. The famous Sri Alagar Hills some 45 sq. miles in extent and whereon this Temple is situate was practically a part of the shrine and its *Res Sacra*. Countless were the villages and lands which this institution once possessed and enjoyed. Its wealth and opulance were once so magnificent that there was a much parodied Tamil proverb current which meant that "all the wealth of Sri Renganatha of Sri Rengam put together will not be equal to the value of even a single jewel (viz. the stirrup) of Lord Alagar". Constant changes in the ruling dynasties of the Pandya Nad and the intervening anarchies and civil wars were to a considerable extent responsible for the dwindling of the vast and extensive domains of Lord

Alagar, into the present interesting ruins of the ancient Fort of Sri Alagapuri with its still mighty and extensive walls and debris, and also a few acres of lands mostly bought in items, a tope or two, and a few buildings that could be counted in one's fingers. Often the invading hordes confiscated vast extents of the properties of the Lord both movable and immovable. And in times of anarchy or civil wars daring adventurers and impious usurpers were no less active in plundering what little that remained. In many ways and on various occasions were the properties of the Lord plundered and despoiled. We shall note here below but a few of such properties that are found to have been owned by the Lord. A list of the same will be staggering and thought provoking. A perusal of the same by such of those that my happen to possess some of these in these years of grace may make them feel uneasy from the realisation of the fact of their being in possesion of property that is *Res Sacra*. Obliging laws there are enough and in plenty to protect such possessions and besides the récital here is only for the acadamical interest the subject bears.

These beautiful Hills themselves were and are yet the objects of worship. A perusal of the songs of the Alwars, Acharyas, and other saints and poets will show in what deep veneration were these sacred hills held by the pious devotees (q.v.)

Adanji in Kunrathure Sirmai Endowed by Visvanatha Nayak son of Nagama Nayak and General of Achyutha Deva Maharaja of Vijayanagar.—M. E. R. 88 of 29 (1532 A. D.)

Amaradakki in Meliranyamuttam—M.E.R.318, 319 of '30.

Arasoore in Keeliranyamuttam—M. E. R. 318, 319 of '30.

Chera Narayana Puram — M. E. R. 273 & 274 of '30, Endowed at the instance of Alagaperumal, brother-in-law of the King.

Ilangoneri— Endowed by Mahabali Bana — M. E. R. 91 of '29, — 1589 A. D.

Irappaikulam and Vadamuri — Endowed by Parantaka Chola M. E. R. 24 of '30, also called Sangathalaganallure.

Kalanikkarai— M.E.R. 25 of '30, by Maravarman Tribhuvana Chakravarthi Vikrama Pandya Deva.

Kavandanpatti (alias) *Ramanuja Nallure* – Endowed by Venkata Deva Maharaja.

Kilaparittiyur (Thiruvadanai Taluk) – Arthajamakattalai.

Kudikkadu (Tiruppathure Taluk)

Kulamangalam—Meliranya Muttam – By Mahabali Banadaraya—M. E. R. 307 of '30.

Kunjarangudi (Tiruvadanai Taluk) — By Sri Vallabha M. E. R. 313 of '30,

Kuraiyara Valvitta Perumalnallur Endowed for Emberumanar Shrine— M. E. R. 16 of '32.

Marudangulam — Padirikkudipparru— (Then Pida Nadu) M.E.R. 326 of '30.

Marudur (Tenparappu Nadu) M.E.R.17 of '32,—by Maravarman Sundara Pandya.

Mosukkudi (Siva Ganga Taluk)

Pannaippachcheri — by Mahabali Banadaraya—M.E.R. 12 of '32.

Perumal Nallure (Madura Taluk)

Perungarunai Chaturvedi Mangalam–In Sundara Pandya Valanadu—M. E. R. 323 of '30.

Perungarunai—M. E. R. 312 of '30.

Punarkulam—By Jatavarman Sundara Pandya Deva—M. E. R. 22 of '32.

Raja Raja Nallure alias Sundarattol vilagam— M.E.R. 279 of '30.

Sadakkudi (Madura Taluk)—By Maravarman Sundara Pandya M. E. R. 289 of '30.

Samaya Nallure and Sathamangalam (Madura Taluk)- By Immudi Veerayya Dandeswara, general of Krishna Deva Maharaja—M. E. R. 90 of '29—1513 A. D.

Sangattalaganallur — M. E. R. 24 of '32.

Sathamangalam (Madura Taluk)—M. E. R. 90 of '29.

Sengulam–By Parakrama Pandya Deva–M.E.R. 21 of '32.

Silaiyethi Cheri in Nalukottai Sirmai of Kalaveli Nadu by Peddaraja during the reign of Sadasiva in 1544—M. E. R. 86 of '29.

Sirudavur in Chola Pandya Valanadu (Madura Taluk)— By Maravarman Sundara Pandya.—M. E. R. 304 of '30)

Sundarattolvilagam—M. E. R. 14 of '32 and 279 of '30.

Tadanganni Sirrure—M. E. R. 11 of '32.

Tirukkottiyur (Thiruppattore Taluk)—by Maravarman Sundara Pandya — M. E. R. 291 and 292 of '30.

Tirumalai Udaiyan Vilagam by Jatavarman Kulasekhara M. E. R. 275 of '30.

Vadamadurai (Madura Taluk)

Vilathure and Ilangoneri (Madura Taluk)–M.E.R. 87/29

Veera Panjara Vilagam—M. E. R. 275 of '30.

Immovable properties (Land).

Besides the whole villages mentioned above, this institution was being constantly endowed with lands for various purposes. Such endowments of lands were made in the following villages.

Alagiya Pandian Kulam

Andanure

Devimangalam, Valalavoy — By Jatavarman Sundara Pandya—M. E. R. 317 of '30.

Idaikkattur alias Alagiya Pandyanallur — By Jatavarman Kulasekhara—M.E. R. 276 of '30.

Kambavur-Tuvarapadi Nadu—M. E. R. 315 of '30.

Karichcheri (Vaigaikarai Sirmai)—M. E. R. 87 of '29 —1535 A. D.

Kariyeri—M. E. R. 329 of '30.

Kollangulam—M. E. R. 10 of '32.

Kulasekhara Chaturvedimangalam—M. E. R. 318 of '30.

Meliranya Muttam—M. E. R. 282 of '30.

Nalu Kottai Sirmai (probably Nilakkottai) — M. E. R. 86 of '29.

Narinji—

Padirikkudi (Tenparappu Nadu)—M. E. R. 308 of '30.

Perumalnallur — By Parantaka Chaturvedimangalam Sabhayar to Ilaiyavillidasar—M. E. R. 10 & 22 of '32.

Raja Choodamani Chaturvedi Mangalam — M. E. R. 288 of '30.

Raja Raja Nallure alias Sundara Thol Vilagam— By Jatavarman Kulasekhara—M. E. R. 279 of '30.

Samantanarayana Chaturvedi Mangalam (Thirumalirunjolaimalai)—M. E. R. 322 of '30.

Silaiman—

Siruvellarai — By Sundara Pandya Deva—M. E. R. 319 & 320 of '30.

Sola Kulantaka Chaturvedi Mangalam—By Jatavarman Kulasekhara—M. E. R. 300 of '30.

Tenure—M. E. R. 287 of '30.

Ulagudaippiratti-chaturvedi-mangalam.

Vanavan Mahadevi Chaturvedi Mangalam—M. E. R. 9 of '32.

Vandiyure—

Agraharams:

Inscription M. E. R. 287 of '30 refers to the formation of an *Agraharam* for the Sri Vaishnavas engaged in the Service of the Lord.

Madappuram:

Endowments under this head are made for the construction of Mutts (Matams), their upkeep and the feeding of the Brahmins, Students, Sanyasins, Apoorvins, Ekankis, Pilgrims, and the like. In these Mutts reading and expounding of the Mahabartha, the Ramayana, the Puranas etc. were to be done. The Pandyas were particular about such services to humanity. Hence even in such a small place as Thiruttangal (Sattur Tk.) a Mutt was established for these purposes by Soran Uyya Nintraduvan alias Gurugulattarayan, Lord of Tadanganni, under King Sundara Pandya in 1227 A. D. Being one of the most sacred shrines in this land and resorted to by pilgrims from the Himalayas to the Cape Comorin and being also the seat of one of the most important Peetams founded by the great Sri Ramanuja, this holy place abounded in a large measure with various kinds of Mutts; a few of them are referred to here below:—.

Sri Ramanuja's Matam.

This is the most important of all. This is presided over by a Jeer from the earliest times since its foundation up to the present time. A list of the names of the Jeers who adorned this Peetam is given in the Madathu Varalaru. The greatest of the Jeers that adorned this Peetam was Manavalamamuni (B. 1371)—the eighth Jeer of the Peetam here, the first being Sri Ramanuja himself.

Kulasekharan Matam—M. E. R. 279 & 280 of '30.

This Mutt was founded by Siraman Uyyavandan (alias) Munaiyadarayar of Kappalure for feeding Brahmins in this Mutt in the months of Adi, Arpisi and Margali during certain festivals. This was founded in the reign of Jatavarman alias Tribuvana Chakravarthin Kulasekhara Deva in the year 1249 A. D. The lands of this endowment are in Raja Raja Nallure of Thirukkanapper Kurram constituted as the village called Sundara Thol Vilagam.

Thirunadudayan Matam—M. E. R. 277 of '30.

This was founded by Araiyan Thirunadudayan Nilagangan of Kilai Kodumalure alias Madurodayanallure for feeding the Tridandi Sanyasins and Ekaki Sri Vaishnavas. Endowments of tax free lands were made for this Matam by Tribuvana Chakravarti Koneri Meikkondan.

Amaitha Narayanan Matam—M. E. R. 13 of '32.

This was founded probably by Alagan alias Akalanga Nadalvan for the feeding of the Tridandi Sanyasins and Apoorvins. This was founded in the 13th century A. D. A tax free gift of lands is made for this Mutt.

Vanadarayan Matam—M. E. R. 13 of '31.

This was another Matam enjoying similar privileges.

Ramanujakootam—M. E. R. 87 of '29 (1535 A. D.)

Various endowments for this Ramanuja Kootam by Kondu Chetty and Rama Chetty are referred to. Provisions for the Aradhana of the Lord and the feeding of people in the Ramanujakootam from out of the income of Karcheri are referred to.

Feeding Charities—M. E. R. 13 & 31 of '32, 87 & 91 of '29, 276, 279, 285 of '30.

These were many in those days. The following are a few of such Charities:

"Rama Chettiar Ubayakattalai"—for feeding at Ramanujakootam after Neivedyam to Lord Alagar — M. E. R. 87 of '29 (1535).

"Haridasa Thinnapp's Kattalai"—M. E. R. 12 of '32 for the Sri Vaishnavas, M. E R. 91 of '29—(1589) during Mahabali Bana Raja's period. For the Sri Vaishnava feeding during "Iyal–goshti" in the Adi Festival see M. E. R. 285 of '30.

Adukkalaippuram.

This kind of endowment is for certain services in the Temple kitchen or Madappalli. One such is made to a certain person called Ramanuja by the King Vira Pandya in the latter half of the 13th century A. D., M. E. R. 325 of '30. Another such Adukkalippuram is endowed by one Alagan alias Akalanga Nadalvan of the village (newly formed) of Sundaratholvilagam to provide for worship during the Arasamikaman Sandi in the 13th century—M. E. R. 14 of '32.

Thiru-Malaippuram.—M. E. R. 308, 315 and 316 of '30.

Thiru-Nandavanappuram.—M. E. R. 89 of '29, 271, 272, 300, 302, 303 of '30 and 17, & 18 of '32.

Thiru-Odaippuram. M. E. R. 282, 295, 296, 298, 299, 300, 302, 303 of '30 and 18 of '32.

For centuries past, the Nandavanams and Odais of the Lord were great and far famed. In the Puranas, the Hills themselves were called "Udhyana Sailas" or garden hills or Solai Hills. As if to fulfill the desire of the Lord "अलङ्कारः प्रियोविष्णुः" the Kings and Emperors of yore, the Pandya, the Bana and the Nayak, each took particular care to see the Nandavanams and Odais kept in good and proper condition, the former to yield the flowers of the lands and the latter to yield the flowers of the waters. Not only the monarchs, but even the ordinary devotee would make endowments either for

starting a Nandavanam or Odai or for its upkeep or for maintaining the persons that pluck the flowers or prepare the garlands and supply the same to the Temple.

Nandavanams and Odais were consecrated and provisions for the preparation of garlands of sorts like Thirumalais for the dailies, Viseshappadis and festivals, decoration garlands Thiruthulai garlands etc. were all duly made by the donors like those mentioned below:—

1. Kanchipuram Sattan Alavandan (alias) Akalanka Rayan—M. E. R. 272 of '29.

2. Arayan Thirunadudayan (alias) Nila Ganga Arayar.

3. Kulasekkara Perumal Dasar—M. E. R. 18 of '32.

4. Raman Kannapiran (alias) Kali Kadinda Pandya Devar—M. E. R. 271 of '29.

5. Queen Dharanimuladudayar—M. E. R. 300 of '29

6. Hoysala Kannada Devar—M. E. R. 308 of '29

7. Ramayya Dandanatha Sokkayya Dandanatha of Kashmeera Desa—M. E. R. 315, 316 of '29.

8. Maravarman Sundara Pandya Deva–M.E.R. 7 of '32.

9. Irappure Renga Iyengar—M. E. R. 89 of '29.

10. Raman (alias) Pallavaraya, Mantri of Perumanalure–M. E. R. 282 of '30.

In those early days the endowments for the Nandavanams were known as Thiru-Nandavanappurams, those for the maintenance of Odais and tanks for growing red-lilies or blue lilies were known as Thiru-Odaippuram , and those for making provisions for the preparation of garlands etc., were known as Thiru - Malaippuram. The Nandavanams at Thalai - Aruvi (Spring Head)–(M. E. R. 300 of '29) founded by Queen Dharanimulududayar, Queen of Jatavarman Kulasekhera I (1190 A. D.)

was the most famous one. It no longer exists. It is now called Alagar Thoppu. And owing to its unkempt condition due to the Hills having been out of the Devastanam's possession or supervision, it is sometimes called Azhugaththoppu. Though the ancient and magnificent Nandavanams etc., like "Sengalaneer Thiru-odai' — (M. E. R. 302 of '30), — "Thirumangai Odai" (M. E. R. 295 & 298 of '30),—"Sundara Pandya Nandavanam" —(M. E. R. 17 of '32) and "Ramanuja Thirunandavanam"— (M. E. R. 300 of '30) are all gone, the few that exist viz. the North Nandavanam and Sri Periyalwar Nandavanam are well worth a visit. May God grant that these His Hills may once more become His "Udhyana Sailas" in fact, as they are in name too even now. The deep and extensive tank thereat with its spacious ground around the same and the picturesque setting in which the whole is situate is still known as "Aramam" which gave another name to the Hills as "Arama Saila". Or Could this "Arama" be a remnant of some ancient "Sangha Arama" of some ancient Buddhist Colony who also seem to have settled in these parts when Buddhism was in its heydays of glory?

Thiruppanippuram: M. E. R. 12 & 22 of '32 and 83 of '29 and 323 & 331 of '30.

These are endowments made for the purpose of renovations of the Lord's Temple with its various shrines, sub-shrines, Mandapams, Gopurams, Thirumadils, etc. As an instance of this may be cited the endowment made of the village of Perungarunai Chathurvedi Mangalam, a Brahmadeya in Sundara Pandya Valanadu. This was entrusted to one Alagar Thirusirukkar an Ekaki Sri Vaishnava of the Temple. He constructed a Thirumadhil here and called it "Kodanda Raman Thirumadhil" named after the King Jatavarman Sundara Pandya Deva one of whose surnames was Kodanda Raman—M. E. R. 323 of '30.

Another such Thiruppanipuram was during the reign of Jatavarman Kulasekhara, of the village of Punarkulam, granted

as Devadayam by the assembly of Parantaka Chathurvedimangalam in Ari Nadu. The person that was entrusted with the Tiruppani work was one Ilaya Villi Dasar — M. E. R. 22 of '31.

Sandis: M.E.R. 8, 9, 11&14 of '32 and 284, 289, 291&301 of '30

It is quite an ordinary and widely prevalent human desire at all times and in almost all climes to make endowments for the worship of the lord by means of Abishekam (Holy Bath), offerings of Neivedyams (Food etc.), and the performance of Archanas (or reciting the sacred names of the Lord with flower or *Kunkumam* offering either 108 times or 300 times or 1008 times) on days either auspicious or inauspicious with appropriate prayers for either. Such special worships are offered either during the devotee's Janma Nakshatra (Natal Star), Janma Vara (natal week day), Janma Dina (Annual birth day) and so forth. There have been quite a number of such endowments named after the Donors, a few of which are mentioned below:—

(*a*) *Uthiradam Sandi.*

Uthiradam was the natal star of the King's elder brother Annalvi. On this day every month Lord Alagar and His consorts were given sacred bath, offerings etc. when they ware seated in the Sundara Pandyan Mandapam. The villages of Vilathure and Ilangoneri in the Sola Pandya Valanadu were gifted for this purpose—M. E. R. 8 of '32.

(*b*) *Sadayam Sandi:*

This was instituted for the benefit of king Sundar Pandya's (I), elder brother, Annalvi Sokkanadar for his annual birthday's Kainkaryam, for the worship of the Lord Sri Paramaswami on the Sadayam day in the month of Meena every year. Lands were granted as Devadana in Vanavanmahadevi Chathurvedi Mangalam in Vembu Nadu — M. E. R. 9 of '32.

(*c*) *Kurukulatharayan Sandi:*

This was an endowment by Sirrurudayan Soran Uyya Ninraduvan alias Kuru Kulathu Arayan of certain lands in

Vadatalaichembil Nadu. They were endowed for the purpose of certain offerings to the Lord—M. E. R. 11 of '32.

(*d*) *Arasamikaman–Sandi*: (Akalanka Nadalwan's Sandi.)

This was instituted by Alagan alias Akalanga Nadalvan when the Lord was in the Amaithanarayanan Car in the Thiagam Siriyan Street during the recitation of the Satagopam M. E. R. 14 of '32.

(*e*) *Kulasekharan-Sandi*:

This was a Sandi instituted after the name of the King Kula Sekhara Pandya—M. E. R. 284 of '30.

(*f*) *Sundara Pandyan Sandi*. M. E. R. 289 of '30.

This was instituted in the name of the King Maravarman Sundara Pandya Deva. For the offerings and other expenses of this service certain villages, and remissions of taxes on certain other villages have been made as well as the *padi - kaval* on the village of *Sadakkudi*.

(*g*) *Hoysala Veera Someswara Sandi*.

This was instituted in the name of King Maravarman Sundara Pandya Devas' uncle (Mamadi), the Hoysala King. The taxes on the village of Tirukkottiyur were remitted for the purpose of meeting these expenses—M. E. R. 291 to 293 of '30

Recitation of the Prabandhas:

Endowment for reciting "Kodaippathu" hymns of Sri Andal (M.E.R. 3 of '32), hymns of "Satagopa" (M.E.R. 14 of '32) and the chanting of "Iyal" during festivals (M. E. R. 285 of '30) are noticed in the inscriptions referred to.

Thiruvidayattam to Lord Alagar: M.E.R. 292 of '30 & 25 of '32

These kinds of endowments are for the offerings and worship of the Lord. An endowment for this purpose is made of the village of Thirukkottiyure in Keralasinga Valandu. This

endowment was made by the King Maravarman Sundara Pandya on behalf of his uncle the Hoysala King Nissanka Pratapa Chakravartin Vira Someswara Deva.

M. E. R. 88 of 29: This endowment of the village of Kunrathure was made during the Yugadi Punyakala on 1st Mina, Nandana year, Saka 1454 (1532 A. D.) by Viswanadha Nayak son of Nagama Nayak for Lord Alagar's Thiruvidayattam. M. E. R. 317 of '30: This endowment of Devimangalam etc was for Lord's Thiruvidayattam by Mahipalar of Cheranarayana puram.

Sthambams (Pillars)

While royal personages were keen and enthusiastic in endowing the Temple of the Lord with lands and villages, humbler folks had their own modest ways of participating in the Lord's Kainkaryams. Presentations of stones for pillars in the construction of Mandapams in the temple were instances of this class of humble offerings. A few of such instances are noted hereunder:—

(a) Inscription M.E.R. 5 of '32 in the Aryan Mandapam states "This pillar was set up by Kuttan Attiyure (alias) Sundara Pandya Vilupparayar a Vellala residing at Thirumalirunjolai.

(b) Another pillar in the same Mandapa bears a similar inscription.

(c) Inscription M. E. R. 6 of '32 (same Mandapa) states: "This pillar was set up by Vankurugur Nagaran Battan of Cholantaka Chaturvedimangalam.

(d) Inscription M. E. R. 29 of '32 states: "This stone (the right wing stone in the Sri Padinettambadi Gopuram) was presented by Ilayanayinan (alias) Thiruppanippillai as the gift of Thirumalaideva Maharaja.

Thiru-Vilakkuppuram: M.E.R. 4, 17 & 21 of '32 and 288, 290, 296, 297, 298, 302, 309, 326 & 327 of '30.

Endowment for the burning of perpetual lamps is always a passionate desire for ardent devotees in all ages. Such endowments are quite a common feature now. Even in those ancient times it was very much in vogue. A village called Sengulam is endowed for such a purpose by one Magadha Nayanar alias Parakrma Pandya Mahabali Bana Raya, (M. E. R. 21 of '32). Inscription 326 of '30, refers to the provision for the burning of a lamp in the Alangara Mandapam or Munayadarayan Thirumandapam. Inscription M. E. R. 327 of '30, refers to the provision for burning lamps in the Sri Senai Mudaliar Sannadhi.

(b) *Deepa Stambams*: M. E. R. 4 of '32.

These were also quite common gifts then as it is now. Such a present seems to have been made by one Solai Senda Piratti wife of Kasyapan Narayanan Araisu of Chola Pandya Chatruvedimangalam a Brahmadeya in Karunilakkudi Nadu to God Sri Thirumalirunjolai Paramaswami in Kiliranyamuttam situated in the Rajendra Chola Valanadu a division of Raja Raja Pandya Nadu during the reign of Jatavarman Siyan Sola Pandya Deva.

(c) *Processional Deepams*: M. E. R. 17 of '32.

For burning the torches on processional days, an endowment for ghee is found to have been made of the village of Marudure in Thenparappu Nadu during the reign of Maravarman Sundara Pandya Deva.

Maintenance and other Grants:

Grants for maintenance were made either for services performed or to be performed. M. E. R. 306 of '30 in Grantha and Tamil was made to one Thiruvalan, of a house and some perquisites *(Kalavarisai)* for this having been instrumental in the building of certain *Mandapas* and *Gopuras*. M. E. R. 318 &

319 of '30 was a grant of a *Vritti* to 216 Brahmins, the endowed village being named Kulasekhara Chaturvedi Mangalam by Maravarman Kulasekhara. M. E. R. 322 of '30 was the grant of an *Agrahara* to 32 Brahmins by Pallavarayar of Chakrapani-nallure, the village being called Samanta Narayana Chaturvedi Mangalam.

Yagnopavitham: M. E. R. 284 of '30.

For the supply of Yagnopavitham or sacred thread every day to the Lord, there were some endowments. From inscription M. E. R. 284 of 1930, it appears that one *Arayan* Sadagopadasan of Idaikkatture was supplying the same.

Civet: M. E. R. 329 of '30.

The Moolandavar of this Temple, Sri Paramaswami has to be given constantly the "Punugu Sattam" for meeting the expenses of which, lands appear to have been endowed at Kariyeri by a certain Visaiya Deva of Vikramasolan Madiri-mangalam in Peravure Nadu, a division of Jayankondasola Vala-nadu. From the inscription wherien this is referred to, it appears that Sri Parmaswami was also known as Sri Alagar during this period.

Sadasevai.

These Sadasevai Endowments are quite common. M. E. R. 302 of '30 is an endowment by one Alagarappan Thirumudisuttu Nambi of Perungarunai a village belonging to the Temple (14th Century). Devout worshippers with a view to their spiritual uplift are stated to have made engravings of their fiigures or names in pillars and pavements and noted underneath "This is so and so's Sadasevai". The object of these "Sadasevais" is not very clear.

Mandagappadi Aradhanas: M. E. R. 311 of '30.

This inscription dated 21st, Vaigasi Visvavasu, Saka 1527 (1605 A. D.) begins thus:—

पतत् सुरासुरादीश मौलिमाला विभूषितम् ।
श्रीमत्सुन्दरराज भृत्यवर्गस्य शासनम् ॥

and refers to an endowment of certain lands out of the income from which Aradhanas for Lord Alagar had to be performed when He visits the Thiruvengadamudayan Temple at Appan Thiruppathi.

Abisheka—(Thirumanjana) or Sacred Bath: M.E.R. 301 & 313 of '30.

This was done daily in those days for which endowments were made. It is in the modern times only that Vaishnavite Temples do not observe this regularly.

Daily Aradhanas: M. E. R. 86, 87, 88 & 89 of '29 and 271, 272, 275, 276, 285, 287, 293, 301 & 313 of '30.

For the daily aradhanas of the Lord various kinds of provisions are found made. For provisions of offerings of Cocoanut and plantains and other offerings. M. E. R. (88 & 89 of '29 and 304, 309, 313, 317, 328, & 330 of '30), for offerings of garlands M. E. R. (86 of '29 and 271, 315 of '30) for cakes of sorts M. E. R. (86 of 29), for Tennayakka Kattalai, Tirumalai Deva Maharaja's Artha Jama Kattalai etc M. E. R. (1 of '32), for Archana Bagha Kattalai M. E. R. (320 of '30) etc., may be referred to. Such endowments are common and frequent.

Viseshappadis—M. E. R. (90 of '29 and 279, 285, 287, 301, 310, 311 of '30 and 28of 32.

Besides the daily worship, worships on weekly, fortnightly and monthly Erupadis were also provided for. For the Ekadasis, Dwadasi, Amavasya, Paurnami, Matha Pirappoo Uthiradam etc., the Lord was taken in procession, and Aradhanas etc., were offered to him in the four pillared Mandapam in the Yathirajan square. For dittams and details of worship a reference may be made to the inscriptions noted above.

Festivals.

From the earliest times our Lord has been a Nityotsava Perumal. We note from the inscriptions the following festivals and festivities have been in observance:—

i Chitrai Thirunal—M. E. R. 280 of '30

ii Vaigasi Thirunal—M. E. R. 285 of '30

iii Ani Visakam—M. E. R. 282 and 313 of '30.

iv Ani Anilam (Anusham)—This festival was conducted in the Adiyamalagiyan Mandapam M. E. R. 26 and 27 of '32.

v The Adi Brahmotsavam—This was the big Car festival of ten days when the Car named "Amaitta-narayanan" was dragged on the ninth day of the festival—M. E. R. 90 of '29. Krishna Deva Maharaja endowed the Samayanallure and Sathumangalam villages for this Festival; M. E. R. 280 & 285 of '30.

vi Arppisi-Talai Aruvi Uthsavam—M. E. R. 279, 285 & 286 of '30.

vii Karthigai-Kaisigam — M. E. R, 320 & 321 of '30 etc.,

viii Margali Thirunal—M. E. R. 279 of '30. An inscription on the east wall of the 3rd Prakara refers to the "Sirappoo" performance during the 3rd day of the Rappattu festival by the Jeer of the Temple. The inscription belongs to the reign of Kulasekhara.

ix Thiru Adhyayana Festival—M. E. R. 28 of '32.

x Thiru Azhi Thirunal—M. E. R. 28 of '32.

xi Magha Sadayam–done under the endowment of Sokkanadar brother of Maravarman Sundara Pandya II.

Besides the above the days sacred to the worship of the Elementals such as the Festival of Vinayaka Chaturthi (Sravana

Month) sacred to Prithivi, the 18th day Festival of Ashada sacred for Appu, Krithika Festival (in Karthigai) sacred for Tejas, Saraswati Pooja Festival sacred to Vayu and Sankaranthi Festival sacred to Akhas are all regularly observed.

Money Grants—M. E. R. 87 of '29, 330 of '30 and 31 of '32.

Such kinds of endowments do appear to be quite common even in those vary early days. M. E. R. 31 of 1932 which is in Vatteluthu refers to such a gift of money. The object was a feeding charity.

Inscription M. E. R. 87 of '29, refers to a gift in money in the Chakram coins. The object of the endowment was for meeting the expenses for one Avasaram for Lord Alagar. Inscription M. E. R. 330 of '30 refers to a money gift of 500 Pons by Emperor Achyuta Deva of Vijayanagar, 400 Pons by Empress Varadarajamma and 300 Pons by Prince Chikka Deva for certain worships.

Dittams and Budget

Inscription M. E. R. No. 28 of '32, 7th Panguni 1665 A. D. or Saka 1587, is of very great interest and importance in that it gives even the minutest details for the dittams prescribed for all the Sannadhis of the Devastanam and for all occasions of worship such as Daily, Weekly, Monthly, Viseshappadis and Festivals.

Miscellaneous Inscriptions:

Before closing this portion of the subject special mention has to be made of two gifts of the King Mahabali Bana (1464 A. D.) which are extant to-day and which are worth seeing:—

An interesting relic in the Museum is a small artistically made grinding stone one span in length, 18 fingers in breadth and 8 fingers in height bearing the following inscription:

"திருமாலிருஞ்சோலை நின்றான் மாவலிவாணாதிராயர் உறங்காவில்லி
தாஸன் ஆன சமர கோலாஹலன்."

This is made out of marble and is intended for grinding the "Pachchai Karpuram and Kunkumapoo" intended to be mixed with the sandal paste for the Lord's Aradhana.

The other gift is a big silver Kalasappanai, presented by this king with its weight and his name noted therein.

Sign Boards:

The ancients had a fancy it appears for engraving before their habitations their names in a prominent manner to show the ownership of the mansions they owned. The following wording show the nature of the same.

"இத்திருமாளிகை தியாகம் சிரிய பெருமாள் etc."

This stone piece is now placed as a jamb at the northern entrance to the Temple.

A modern endowment

Before the Sannathi of Sri Padinettambadi a little to the South of it there is a tablet whose inscription states that the pious Pachayappa Mudaliyar had given an endowment of one lakh of pagodas for feeding the pilgrims that visit the Temple.

SRI:

CHAPTER IV.

VRISHABADHRI MAHATMYA
or
The Thirumalirunjolaimalai Stala - Purana.

Christianity has its Christ, Mahomedanism its Prophet Mahomed, Buddhism its Gautama Sakya Muni, Zoroastrianism its Zoroaster, Confucianism its Confucius, Taoism, its Lao-tze and so on for their founders, but, for Hinduism who can define or demonstrate a single founder for it ? For, its religion is eternal, Sanathana, without a beginning and without any human origin. The Bible, The Koran, the Zend Avesta, the Tripitakas, the Confucian Analects, Dialogues etc were all teachings of the respective Prophets.

But there is no single man-expounded book for Hinduism. From the all - pervading, ever-existing, blissfull music of the spheres and from that which is beyond Nada, Bindu, and Kala were revealed the Four Vedas upon which the 18 Smritis, the 18 Puranas, the 18 Upa Puranas and the Ithihasas of the Ramayana and the Mahabharatha were but elucidatory commentaries. A study of the Srutis and the Upanishads for the more advanced, the Smritis for the less advanced and the Ithihasas and the Puranas for the ordinary is ordained. Since mere abstract Truths like God, Soul, Higher Worlds etc. and discussions of a metaphysical nature could not be easily comprehensible to the minds of the ordinary people, symbolic representations, stories of abstract matters, dogmas at some places, explanations of the fundamental abstracts, of the Srutis and Upanishads woven in an attractive form, atonce comprehensible and impressive in the Purnas and Ithihasas are intended for the common people. For, the Vedas themselves have to be explained only in the light of the Ithihasas and the Puranas.

इतिहास पुराणाभ्यां वेदं समुपबृंहयेत् ।

The Purana is, as it were, the magnifying glass through which we discern the mysteries of the Vedanta. Puranas may seem to contain certain inconsistent, inexplicable or contradictory statements. On this score the western educated scholars often condemn them. On the other hand the eastern scholars want the contents to be left unquestioned and expect a wholesale cent per cent belief in the statements contained therein. Both are two extremes. By a proper study and by a proper application they must be reasonably interpreted and correctly understood and the truths assimilated, without forgetting the fact that these various Text-Books as they were, are prescribed for men, according to the stages or standards of their evolution, culture and progress. What are these Puranas? Who wrote them? And what do they treat of?

That great sage Sri Vyasa is the Composer of the Puranas. His service to humanity requires notice. He knew the Absolute Brahman the Highest Being and the Ultimate Reality to be devoid of any attribute, any name or any form; but as a practical teacher, he knew too that the conception of the Absolute is not within the reach of any except a very few. He has hence written the Puranas, so that the Bhakta can by intensity of devotional exercise obtain the fruits of devotion and finally can by further effort attain even a knowledge of the Absolute Brahman, even through devotion just as by self-realisation. For practical wisdom which combined economy of effort and maximum of benefit by adopting the doctrine of the Absolute Brahman to the needs of the devotee without impairing in any way the truth of the doctrine, Sri Vyasa is inimitable. The goal "Nirguna" is thus reached through the easy pathway of "Saguna." The Puranas therefore only contain the message of the Vedanta. All our gratitude must therefore go forth to Sri Vyasa Bhagavan.

The definition of a Purana according to Amara Simha the Lexico-grapher in the court of Vikramaditya (56 B. C.) is as follows:—

सर्गश्च प्रतिसर्गश्च वंशोमन्वन्तराणि च ।
वंशानुचरितं चैवपुराणं पञ्चलक्षणम् ॥

i. e. a Purana should have 5 Lakshanas or characteristics or topics discussed (the Bhagavata Purana speaks of 10 Lakshanas).

i. Sarga — Primary creation—cosmogony.

ii. Pratisarga—Secondary creation—destruction or renovation with chronology.

iii. Vamsa—Genealogy ot Gods, Asuras and Patriarchs.

iv. Manuantara—Sovereignty of Manu or periods of time called Manuantaras.

v. Vamsanucharitam — History of Solar and Lunar Races and their descendants.

Other works define the word Purana as follows:—

पुरापिनवं ॥

There are three classes of Puranas which are sacred to either Brahma or Vishnu or Siva. They are said to contain 4,00,000 Stanzas as follows:—

Brahma (Rajasa)			*Vishnu* (Sattwa)		
1.	Brahmanda	12,000	7.	Vishnu	23,000
2.	Brahma Vaivarta	18,000	8.	Naradiya	25,000
3.	Markandeya	9,000	9.	Bhagavata	18,000
4.	Bhavishya	14,500	10.	Garuda	19,000
5.	Vamana	10,000	11.	Padma	55,000
6.	Brahma	10,000	12.	Varaha	24,000
		73,500			1,64,000

Siva (Tamasa)

13.	Matsya	14,000
14.	Kurma	17,000
15.	Linga	11,000
16.	Vayoo (Siva)	24,000
17.	Skanda	81,000
18.	Agni	15,400
		1,62,500

Grand Total 4,00,000 Stanzas.

A reference to the contents (more important only) of the subjects treated in the above Puranas are noted below:—

1. *Brahmanda*—This exists in fragments only. Adhyatma Ramayana forms part of this. Chapters III, IV & IX of our Stala Purana of Sri Vrishabadhri Mahatmya form part of this Brahmanda Purana.

2. *Brahma Vaivarta*—Sri Krishna's history is the main portion; deals with the loves of the Gopis and Radha in the Brindhavana. Some think this to be sectarian. But three other parts of the Book deal with Brahma, Devi and Ganesa.

3. *Markandeya.* The chief subject dealt with here is Sri Chandi or Durga and her worship — a portion popular to day also and is a Parayana Book in many Hindu households. This Purana treats also of creations, Manus and Manuantaras. Birth, death, sin and Hell also are all dealt with. Episodes of Vrithra's death, Bala Deva's Penance, Harischandara Upakyanam, Vasistha's and Viswamitra's hostilities are all described.

4. *Bavishya.* Bavishya Uththara is a continuance from the main Purana. This is more or less a compendium of religious rites and worships. Varna Ashrama and Karma Bagha are detailed. Conversations between Krishna and Shanta, Vasishta,

Naradha and Vyasa . and the greatness and glory of Sun and his worship are described. Maghas or Sun worshippers (from Saka Dwipa) are referred to herein.

5. *Vamana*. The efficacy of Linga Worship, Daksha's sacrifice, Kama's Dahanam, Uma's marriage, Karthikeya's birth, Vamana Avatara, and Bali's subjugation are some of the main items dealt with; besides these, this Purana is most important from the point of view that chapters II, V, VI, VII, and VIII of our Stala Purana of Sri Vrishabadhri Mahatmya form part of this Vamana Purana.

6. *Brahma*. Creation, Solar and Lunar Dynasties, Yoga and a description of certain Stalas of Orissa dedicated to Siva, Jagannadha and Surya are the chief themes herein.

7. *Vishnu*. In the first part, creation of Vishnu and Lakshmi, episodes of Dhruva, Prahlada etc., are noticed. In the second part the seven islands, the seven seas, various other regions, the planetary system etc, are dealt with. In the third part, Vedas, Puranas, Varnas, Ashramas, Acharas and the Karmas are elaborated. While in the fourth part a description of the Solar and Lunar dynasties is given. In the fifth and sixth, Krishna's life, Bakthi and Yoga are all very vividly portrayed.

8. *Naradiya*. There is also another work, Brihad Naradiya. Vishnu Bakthi, prayers to Vishnu, observance of various Vaishnavite rites and ceremonies are the chief subjects in this work.

9. *Bhagavata*. This is the holiest of all the Puranas. Cosmogony, greatness of Vasu Deva, various incarnations, various Bakthas' episodes, a history of the Solar and Lunar Dynasties, are all found here. But the main theme is Krishna's Life, His sports and activities.

10. Garuda. This treats of Creation etc. Main themes are Tantric rituals and observances and also the last obsequial rites. Astrology, palmistry, medicine etc., are also dealt with The Original Garuda Purana is supposed to be lost.

11. Padma. Next to Skanda this is the most voluminous Purana. Vishnu Bakthi, use of Vaishnava marks on the body, Vishnu's incarnation, construction of images for Vishnu, Stala and Thirtha Viseshas besides the usual topics of Sarga and, Prathisarga etc, are found described.

12. Varaha. Vishnu Bakthi and Prayers for Vishnu etc., are the main themes here. Accounts of various Thirthas and Sthalas of Vaishnavic importance are also detailed. Chapters I and X of our Stala Purana of Sri Vrishabadhri Mahatmya form part of this Varaha Purana.

13. Matsya. Matsya Avathara, Parvathi Parinaya, Kumarasambava, and various Stala Mahatmyas besides the usual topics of Sarga, Prathisarga etc. form the subject of this Purana.

14. Kurma. Vishnu's incarnation, worship of Siva and Durga, and hymns to Maheswara etc are described besides the usual Puranic topics.

15. Linga. Linga's Udhbava and humbling of Brahma and Vishnu are the chief topics discussed here. The Vedas, proceeding from the Linga the great fiery effulgence, story of Siva's 28 incarnations just like the 24 incarnations of Vishnu and 24 incarnations of Buddhas before Gauthama Buddha, are all mentioned. Wilson's remark in his perface to Vishnu Purana (page Lxix) that the reference to the Linga worship "*is all mystical and spiritual*" is noteworthy.

16. Vayoo. This is also called Siva or Saiva purana; Efficacy of Yoga and the glory of Siva with whom the Yogin is to be finally united is its distinguishing portion. Other usual Puranic descriptions are also found.

17. *Skanda.* This exists in fragments only. Kasi Kanda describing Benares and its temple is very popular. Utkala Kanda relating to Orissa and Jagannath is Vaishnavic. Various Samhitas and Mahatmyas are interesting and instructive. Our Alagar Hills are referred to in the Sri Kuthala Mahatmya, in the Palni Sthala Purana, Giri Prakara Kandam and in the Brahma Samhita, Guru Geetha Adhyaya—all in this Purana.

18. *Agni.* Tantric rituals, mystical forms of Siva worship form the distinguishing charecteristics of this work. Other subjects, that are dealt with here besides the orthodox Puranic topics are War, Laws, Medicine, Rhetoric, Prosody, Grammar as well as Vedas and Puranas.

The main and central truth in all thePuranas, whether their praises pertain to Brahma, Vishnu or Siva, is that they all deal with different aspects of one Absolute God. The Vishnu Purana (Amsa Ist Ch. 2) says

सृष्टिस्थित्यन्तकरणाद् ब्रह्मविष्णु शिवात्मिकाम् ।
ससंज्ञां याति भगवान् एकएवजनार्दनः ॥

i. e. there is but one God Janardhana who takes the title or designation of Brahma, Vishnu and Siva (संज्ञां) as and when he takes up the functions of creation, protection, and destruction respectively. In the same work Amsa I Ch. 8, Siva is identified with Vishnu, and Lakshmi with Parvathi. Padma, Bhagavata, Kalki, Linga and various other Puranas are to the same effect. Sectarianism, and fanaticism is a deplorable development of the later days.

According to Vedanta Sutras the words Brahma, Vishnu and Siva are merely designations of the offices of creation, preservation and destruction, which are held by the developed competent and evolved souls, Brahma holding his office for hundred Brahmic years, Vishnu for 100 Vishnu years, (one day of Vishnu being equal to 100 years of Brahma) and Siva for

Hundred Siva years (one day of Siva being equal 100 Vishnu years.) Now when this book goes to the press the present holder of the office of Brahma has seen fifty years of life completely and has just entered his 51st year, first month, first Paksha, and the first day of it, we being in the second half of the Ist day in its 3rd Muhurta now and in the Kalpa called Sweta Varaha Kalpa, the Manvantara being Vaivaswata (7th of the 14th), and in the 28th Mahayugah of the 71 Mahayugas (or Ashtavimshatitame) and in KaliYuga of which 5041 years are now gone we being in the 5042nd Year 13—4—1941. Some may think that this is too much to ask one to believe in this modern rationalistic age! But a little patience and a little careful reasoning, will convince one, of these great truths. According to the *Scientific American* (1923) the age of the present earth was calculated after discussion at 500 million years. Professor Russel (1921) fixed it at 1000 to 8000 thousand million years. Dr. K. S. Krishnan in his recent lecture at the Madras Presidency College on 14–10–41 demonstrated it at 200 crores of years. According to our Vedic, Puranic and astronomical calculations, as set out above, the age of the present earth is put down at 1,955, 885,042 years on 13—4—1941 (1st Chitrá Vishu) or 714,404,131,059 days on the said date! Though another class of astronomers has put it at 1960 million 853 thousands and 029 years up to this year. Scientific calculations, and Geological, Archaeological, and Anthropological discoveries are beginning to remove the miasma that surrounds the vision of even some of our own Indian scholars who have been lulled into the belief that Sastras have no scientific foundation, that our Sankalpas and observances, religious and spiritual, are but superstitions and ignorant ordainments born out of degenerate, diseased and decadent imagination. Pity it is that some of the scholars steeped in Modern Education and 'Kultur' with practically little or no knowledge, study or research into our own ancient learning, religion and culture should attempt the

role of the critics and authorities and pretend to pass on their views and opinions little dreaming of the devastating destruction the spread of such ideas may work upon humanity. It is well that they should remember before they ventilate their half baked ideas the injunction of the Lord in the Gita:

यद्यदाचरति श्रेष्ठः तत्तदेवेतरो जनः ।

The following stanzas from the Dhyana Bindu Upanishad are worth pondering over in this connection.

हकारेण बहिर्याति सकारेण विशत्पुनः ।
हंसहंसेति अमुं मन्त्रं जीवो जपति सर्वदा ॥
शतानि षट्दिवारात्रं सहस्राण्येक विंशतिः ।
एतद् संख्यान्वितं मन्त्रं जीवो जपति सर्वदा ॥

The "Hamsa" mantra referred to herein is a very exalted Mantra. It goes by the name of "Ajapa Gayatri". The effect of the sound impulse of this "Ajapa Gayatri" is always "Excelsior". These are no mere fantastic assertions. Modern Science has demonstrated and Scientists like Lissajou, Honore and a host of others have proved that musical notes and sound, properly produced in due form and rhythm do generate figures and forms of definite shape, size and attraction. Need we wonder then at the mystic knowledge of the ancient sages who knew the secret and potency of the vibrations of sounds and numbers with which they conjured up the elemental powers of the universe to respond to their prayers, chantings, and invocations?

From the above extract from the Dyana Bindu Upanishad we understand that the Jiva is always uttering this Mantra called 'Hamsa', 'Hamsa', by its going out during the breathing with the letter 'Ha' and coming in again with the letter 'Sa'. Both during the night and the day the Jiva is uttering this Mantra 21,600 times with his 21,600 breathings. This is a physiological, fundamental, self-evident scientifically established

fact and truth in a normal human being. Where the normal is not observed, it is evident he the 'Jiva' is a slave to his 'breath'. The object of the Jiva should be to conquer his breath (Hamsa - Swan) and ride over it at his pleasure and keeping it (Hamsa - Swan - Breath) completely under his control as the Hamsa-vahin Brahma has done. The mystic number 21,600 has to be noted and studied. It is 108 × 200 times. The number 108 has very great mystic powers. Every god has to be given his Archana with 108 names. The Upanishads are 108 in number. The Stalas of Vishnu are 108 in number. The Pancharatra Samhitas are 108 in number and so on.

The Yugas are again all multiples of this 21,600. The days of Brahma, Vishnu and Siva are all again multiples of this 21,600. Above all, and startling as its may seem the L. C. M. of the siderial periods of the various planets noted herein and governing and influencing this planet of "Boo-Loka"—Earth, and which periods run into several places of decimals according to Astronomical calculations, gives the figure 4,320,000,000, again a multiple of 21,600 *the number referred to in the Dhyana Bindu Upanishad!*

According to up to date Medical investigations a normal healthy man has 15 breaths per minute, or in other words 24 Hours × 60 × 15 breaths or 21,600 breaths !—*the number referred to in the Dyana Bindu Upanishad* !

60	Nadis	—	1 Vinadi
60 3600	Vinadis or Nadis	—	1 Nazhigai
60 21,600	Nazhigais or Nadis	—	1 day
360	days	—	1 year.

Kaliyuga consists of 4,32,000 years. Dwapara Yuga consists of 8,64,000 years. Thretha Yuga consits of 12,96,000 years, and Krita Yuga consists of 17,28,000 years, or a Chathur Yuga or *Mahayuga consists of 4,320,000 years.* 1000 Mahayugas are

equal to 1 Kalpa or a day of Brahma. 71 Mahayugas are equal to 1 Manvantara and 14 Manvantaras are equal to 1 Day of Brahma without the Sandhis. But one Full day of Brahma or a Kalpa is made up of 14 × 71 Mahayugas plus the evening and morning Sandhis of 6 Mahayugas or a Total of 1000 Mahayugas or in other words 1000 × 4,320,000 or 4,320,000,000 years. 360 such days make one Brahmic Year. 100 such years are a day to Vishnu—and a 100 Vishnu Years make one Siva Year. This *day of Brahma* is stated to be a period when all the Planets return to the same point in the Sun or the first point of Aries at the horizon of Lanka on the Equator and whose Longitude is 76 degrees east from Greenwhich and which will be the L. C. M. of the periods of the various planetary motions, being their siderial periods as follows:—

Mercury	87.9693	days
Venus	224.7008	„
Earth	365.2564	„
Mars	686.9795	„
Jupiter	4332.5848	„
Saturn	10759.2200	„
Moon	27	„ 7 hours 45′ 11.5″

The L. C. M. of these gives 4,320,000,000 siderial years—the figure above referred to—i. e. This solar system will exist but for only one Brahmic Day or a Kalpa of our Astronomy.

The mystic link existing between the Mantra 'Hamsa' or as it is otherwise called "Ajapa Gayatri" and the lives of man, Brahma, Vishnu and Siva and the mystic links of the number 108 or 216 or 432 etc can scarcely escape the observant and enquiring soul. Each Manuantara has a fresh Indra, Manu, Sapta Rishis etc. and is followed by a Deluge lasting for one human Krita Yuga submerging the whole earth. An ordinary Yuga is similarly followed by a Deluge submerging only portions of the earth below the Meru or the Himalayas.

Similarly the links that exist between the "Be-ings" and the heavenly bodies and their presiding deities are all scientific truths. Mrs. Marcia Dodwell (Madras) has thus stated in a lecture reproduced in the *Dharma Rajya* 15—7—37—"I, often have a remark like this made to me—" I want to believe that there is a connection between the Planets and the Earth and living beings; all this old wisdom I can not help believing in my heart; but my head tells me it is all nonsense; so, what am I to think? ". She answers this question by a reference to two great figures who have contributed so much to the knowledge of man in Science and Spirituality. After referring to Rudolf Steiner's researches, she says that " *the ultimate nature of Matter is not energy but something like Will. When the scientists realise that this Will is the Divine Will, the process will be complete.* " Then Mrs. Dodwell refers to the experiments of Mrs. Kolisko, one of those enthusiastic scientists who proceeded to investigate Rudolf Steiner's theory. The experiments of Mrs. Kolisko were investigations into the relationship between Planets and Metals. Rudolf Steiner has found that Planets exercise marked influence on metals when they are in soluble condition than in solid form. Mrs. Kolisko has proved this by placing pieces of blotting paper in different solutions. When by capillary action the solution rises up in the blotting paper and dries, they leave difinite distinct characteristic patterns for gold, tin, silver, etc. Permutations and combinations of these were tried and experimented. It was found that whenever Jupiter and Moon, the two planets corresponding to Tin and Silver respectively are in conjunction or opposition their typical pictures vary. But by next day there were typical pictures of tin and silver, Mrs. Kolisko is also stated to have found that on great religious festivals she procured some very striking patterns from certain solutions.

In this connection a memorable pronouncement of Dr. M. R. Guruswamy Mudaliar may be referred to. In his presi-

dential address in the Scientific Session of the 10th Conference of the Licentiates in Indian Medicine held at Madras (29-12-40) he has stressed the point that Astrology should be made a subject of study for students of Medicine in our Universities. In ringing words he declares as follows:—"Let them (the sceptics) that think the stellar bodies have no influence over men, however realise that the cosmos is a unity, and space and time, as we know them, are illusory, and mystery if still mysterious, becomes at any rate logical. The seed planted in the earth becomes a plant. Why? Is it not a mystery? Why it should do so? It has been such a common - place occurrence that it has not been thought about and does not appear to be a mystery It appears quite natural. Because the influence of the stars on human beings are not so patent it is considered an impossibility but to the ancients it was a common place affair." "The Hindu" has devoted a notable sub - leader in support of this plea for inclusion of the subject of Astrology, the predictive science *par excellence*, as a subject of study in our University Curriculum. How could one have any doubt as regards the influence of Heavenly Planets and stars upon this Earth and things that are there when we have even ocular demonstration thereof. The connection between the tides and the Moon's progress is too well-known to all. Even the illiterate rustic knows that bamboos when cut during 'Pournima' become rotten and decayed soon; but if cut in Amavasya they endure for a very long period. A quack (?) knows that herbs procured on particular days have varying degrees of effect. How the magnetic needle exhibits minute changes of direction in its efforts to turn towards the sun's direction, varying in its oscillations, has been detailed by R. A. Proctor in his "Other worlds than ours," at page 26. Simultaneously with the appearance of signs of disturbance in the solar photosphere there ware magnetic storms upon the earth consequent on the disturbances of the terrestrial magnetism. In one such instance that occurred in 1859 "Telegraphic

communication was interrupted, and at a station in Norway the telegraphic apparatus was set on fire; Aurora appeared both in the northern and southern hemispheres during the night that followed; and the whole frame of Earth thrilled responsively to disturbance which had affected the great central luminary of the solar system.........There is a bond of symathy between our Earth and the Sun...........Mercury and Venus surely respond even more swiftly and more distinctly etc." (Ibid Ch. III page 30, 31).

These and a thousand other grand truths and the relationship of the microcosm to the macrocosm and their final "ONENESS" constitute the teachings of these Puranas and Upa Puranas with their Panchalakshanas or Dasa - Lakshanas.

STALA PURANA.

This holy Kshetra has a Stala Purana of its own. It is known as *Vrishabhagiri or Vrishabadhri Mahatmya* the name Vrishabhagiri being the ancient name of these Hills. Rishaba is stated to stand for 'OM'. For, after the Deluge that alone remains. According to Skanda Purana, Dharma Devata or Divine Law also assumes the form of Vrishabha or Bull. The composition of this Stala Purana is fundamentally different from that of the other Stalapuranas that we have so far met. For, this Stalapurana is not a single work of a single author, but a congeries of works by various Rishis, collected and arranged in a single work.

In the 1st Chapter we find the Munis of Naimisharanya [Some identify this place with the Railway Station called Nimssr in Oudh] headed by Saunaka assembling on a morning after the daily performance of their Japas, Tapas and Homas,

and requesting that Great Pauranika Sri Suta, the Sishya of Sage Vyasa and the holder of the great secrets of the Puranas, to describe to them the greatness of the most famous Kshetra, when he was seated in the Brahmasana. Sage Suta replied:

अहं धन्यतमो विप्रः प्रतिलोम कुलेष्वपि ।
महत्तमानां कृपया दौष्कुल्यमपयाति मे ॥

i. e. O! Ye Sages, though by birth I do not belong to the highest caste, still by the grace of the Great Ones, purged of the *doshas* of birth, I have been raised to the highest scale of Brahmanhood", and having so stated Sage Suta began to expound to the assembled sages the greatness of this Vrishabadhri as far as he knew and was informed. One of the many ways in which the ancient religion of Hinduism was kept alive, was by the institution of Purana Patana of which the greatest protagonist of all times was Sage Suta Puranika. But this is now of late for obvious causes and reasons getting into desuetude.

The work consists of twelve *Adhyayas*. The first and tenth Adhyayas are stated to be taken from the Kshetra Kanda of Sri Varaha Purana. The second, fifth, sixth, seventh and eighth Adhyayas are stated to have been taken from the Kshetramahatmya Kanda of Sri Vamana Purana. The third, fourth, and ninth Adyayas are stated to be taken from the Brahmanda Purana. And from another work called Varaha Sesha Purana are stated to be taken the 11th and 12th Adyayas.

The subjects dealt with in these Adyayas refer to the Mahatmya of the Kshetra and the Vrishabhadri Hills, the Mahatmya of the Noopura Ganga, the Swaroopa Darsana and Vaibava of Sri Sundararaja and the episodes of Brahma, Darma Devata, the Kinnara and Gandarva Bakta, Markendaya Maharishi, Mandooka Muni, Malayadwaja Pandya, Kubja Pandya, and Ambarisha etc. Interspersed amidst these thrilling chapters we come across the descriptions of

the natural beauty and scenery of these hllls such as the description of the Moonlight night at Hills (Slokas 30½ to 37½ ch. II), the description of the Noopura Ganga (Slokas 57 - 72½ Ch. I.), the description of the Vrishabhadri Hills (Slokas 35½ - 56½ Ch. I). etc. that are real gems in literature. While among the prayers and praises being Stotras addressed to Sundararaja, those by Dharma Raja (S. 65 - 71½ Ch. II), those by Brahma (S. 75 - 94 Ch. V), those by the Gandarvas and Kinnaras (Slokas 10 - 19 in Ch. VII), those by Malayadwaja Pandya (S. 57 - 67 in Ch. X), and those by Sri Suthapas or Mandooka Muni as he came to be known afterwards (S. I - 23½ in Ch. XII), are unique and unrivalled in their soulfulness. And above all, the Suguna and Nirguna Brahma Varnana of Sri Mandooka Maharishi (S. 1 - 35 and 85 to 88 in Ch. XII) is full of bliss and ecstatic joy.

It will be futile to attempt to abridge the contents of this charming Stalapurana of 794 stanzas in a short introduction. The original Stalapurana in Sanskrit with a translation in Tamil of the same, for the parayana of the devout Bakta has been published in this Volume. The translation has been attempted to be more in conformity with the original, though at the sacrifice of some of the artistic touches that might have made it more readable. The aim of this publication having been chiefly to make it a daily Parayana Book for the devotees of Sri Sundararaja it has been thought fit and desirable to collect within its compass such of the more important of the other connected works about Sri Sundararaja in this volume.

Sundararaja Kavacham.

With that aim in view a very rare manuscript copy of Sri Sundararaja Kavacham stated to have been revealed to Sri Naradha by Brahma having been made available to me in time, the same has been included in this volume.

Ashtotharas.

Besides, two extant Ashtotharas among the many attributed to the Lord, were also made available to me by the Sthaniks of the Temple. They have also been included in this volume. With regard to the first of these Ashtotharas it has to be noticed that unlike the other Ashtotharas that we come across, in this particular one, each Nama covers a line or one half of a full Anushtub and refers to a distinct scene, idea, episode or description of the Lord. Such kinds of Ashtotharas are extremely rare in the land. These Ashtotharas being intended for devout meditation by the Bakta, in the expectation that it would be made the fullest possible use, it has been especially included in this publication.

Sundara Bahusthavam.

Among the many Vaishnavite Stotra Patas, Mukunda Mala of Sri Kulasekaralwar, Devaraja Astakam of Sri Thirukkachi Nambi, the Gadyatrayam of Sri Udayavar and the Panchastavam of Sri Kurathalwar and the other works of Alawandar, Parasara Battar, Nadathure Ammal, Kooranarayana Jeer and Vedacharya Battar are considered to be worthy of daily Parayana. The brightest jewel of them all is stated to be the Sundara Bahustavam among the Panchastavam of Sri Koorathalwar, the foremost Chela of Sri Ramanuja.

Sri Koorathalwar is stated to have resorted to the feet of Sri Sundararaja at the Hills and to have begun to sing of Him in the 232 stanzas of the greatness of the Lord of his heart Sri Sundara Bahu or Sri Sundararaja—and his lost eye-sight is stated to have been miraculously restored here. Sri Koorathalwar's episode is no fable. He was a historical personage that lived but a few centuries ago during the reign of King Kulottunga Chola I (1070—1120). No wonder that every devout Astika whether in happiness or distress finds his peace and solace in the

Parayana of the Sundara Bahustava. Seeing that this publication would have looked a void without this crest-jewel the same has been included herein.

Nalayira Divya Prabhandam.

In this work has also been included the songs poured forth by Sri Peyalwar, Boothathalwar, Nammalwar, Thirumangai Alwar, Periyalwar, and Sri Andal in their ecstatic praise of the Lord of their heart, Sri Sundararaja.

Owing to considerations of space, it has not been posible to include in this publication—innumerable other works concerning Lord Sundararaja, such as Alagar Killai Vidu Thuthu, Alagar Pillai Tamil, Alagar Paripadal, Parimel Alagar, Solamalai Kuravanji, etc. etc., all of which praise the Lord and this Kshetra in a thousand ways and tongues. It was not without a pang that I had to omit them now, and reserve them for publication in a future volume or series. I had to content myself with the publication in this volume of such of those works only which were in their nature Puranic and fit for a daily Parayana.

Pre-eminence of this Stala.

The Light Beautiful — The Jyotis of the Upanishads- The Param Jyotis that Seers have seen (Sundarabahustava S. 17, Nammalwar's Thiruvaimozhi I. 3. 3.), manifests in manifold ways for the welfare of the Universe as Param, Vyuham, Vibhavam, Antharyami, and Archa.

i. In Vaikunta, as Sri Narayana with His consorts, He is visible to Anantha, Garuda, Vishvaksena, and other Nitya Muktas (Param).

ii. In Kshirabdhi, as Sankarshana, Pradyumna and Anirudha, He is visible to the Devas and the Maharshis. (Vyuham)

iii. In the Dasavataras in this world, He is available to those contemporaries who are blessed to know Him (Vibhava.)

iv. In the hearts of Yogis, and Sidhas He is available to those who strive after Him (Antharyami).

v. For ordinary mortals, He is available for worship in the Temple and other places of worship in Archa Roopa (Archa).

We are now concerned with the 5th class only viz. places in which He has manifested Himself in Archa Avatara. Sri Narayana is stated to be in special Sannidhya in 108 Kshetras Among these 108, three are considered to be foremost in their greatness. According to Sri Thiruvarangathamudhanar, they are Vaikunta, Venkata, and Malirunjolai; and according to Perundevanar these three are Thiruvengadam, Solamalai, and Thiruvarangam.

தேனோங்கு சோலைத் திருவேங்கட மென்றும்
வானோங்கு சோலைமலை யென்றும்—தானோங்கு
தென்னரங்க மென்றும் திருவத்தியூரென்றும்
சொன்னவர்க்கு முண்டோ துயர்.

—Barata Venba—Bhishma Parva

But Sri Nammalwar, the greatest of all Vaishnavite Saints, is very emphatic on this head. According to him the Lord is said to be in the fullest Sannidhya in four places: Viz, Vaikunta, Kshirabdhi, Thiruvengadam and Thirumalirunjolaimalai. Of these four, he compares Vaikunta and Thiruvengada to the body and Kshirabdhi and Thirumalirunjolaimalai to the head, thereby showing his preference for the greatness of Thirumalirunjolaimalai. cf N. D. P.—Nammalvar Thiruvaimozhi VII. 10—8.

Name of the Stala.

This Kshetra, pre-eminent among the Eighteen Vaishnavaite Stalas in the Pandya Nad, is known by many names. A few of the more common ones are the following: Vrishagiri,

Vrishabagiri, Vrishabadhri, Vrishadri, Simhadri (Pre-eminent among the Hills), Kesavadhri, (Hill where Sri Kesava resides) Vanadhri, Vana Saila, Vanagiri, Aranya Saila, Udhyana Saila (Hill full of Sholas of Trees) and Savanadhri (Hill where Sacrifices and Yagas are ever performed), Irun Kunram, Malirunkunram, Thirumal Kunram (Hill of Vishnu), Alagar Malai (Lord Alagar's Hill), Alangaran Malai (Hill belonging to the all beautiful Lord), Sola Malai, Thirumalirunjolai, Thirumalirunjolaimalai (Hill were resides Thirumal or Vishnu), Thiruvarai, Then Thiruppathi, Pazhamudhir-Solai, Pazhamudhirsolaimalai, Kula-Boodhara, Sanjivi Parvatha, Sripathi, Darmachala, Thirumalai, Brahma Parvatham, Mandooka Parvatham, Arayan Malai (Periyalwar's N. D. P.) etc. with other mounts as Kulamalai, Kolamalai, Kulirmamalai, Kotramalai, Nilamalai, Neenda Malai, etc—It may be noted that our tradition is to name our mountains often by the names of the Deities who are in Sannidhya there.

The reason for these Hills being known as Vrishabagiri is stated to be as follows. During the Pralaya, Dharma Devata (Yama or Vrisha) desirous of saving himself from destruction prayed to Vishnu and obtained the boon of bearing the Lord himself on his back. Dharma Devata having a Vrishaba Roopa, (Dharma being also a synonym of Vrishaba) these hills were known as Vrishabagiri.

தரும மோருருத்தாங்கி மால் பத்தியின் றலைப்பட்
டொருமை யோங்கிய மாலிருஞ்சோலை சூழ்நாட்டின்
பெருமையாவரே பேசுவார்.

Kudal Puranam—Nagarappadalam—1.

Another legend attributed is as follows. When the Jain Manthravadhins exercised their necromancy and sorcery to kill Ananthaguna Pandya by sending an Asura in the orm of a cow by the grace of Sri Soma Sundara,

Nandi went against this Maya - Pasu and had it doomed to destruction and this is now the Pasumalai. Nandi left his form behind him as Vrishabagiri — Paranjoti Munivar Thiruvilayadal Puranam.

Situation of the Stala.

In the 1st Chapter of the Stalapurana its boundaries are thus stated:—Ten Yojanas north of Malaya Parvatha, six Yojanas south of the Sahaja, six Yojanas east of Varaha Parvatha, and seven Yojanas west of the Ocean.

These hills are situate 13 miles north-north-east of Madura being between Latitude 10. 3 and 10. 10 and Longitude 78. 12 and 78. 20 and covers an area of about 40 sq. miles. The temple and fort are at the foot of the Hills at a height of about 900 ft above sea level, the highest point of the Hills being about 3000 ft. above the sea level.

Hill itself object of worship.

Here the object of worship is primarily the Hill itself. A mere mention or recitation or pronouncement of the single sacred word "Thirumalirunjolaimalai" is stated to carry with it the highest divine bliss by making realisation of God to him and in him immediately possible. Please see the stanzas poured forth by the great saints Periyalwar, Boothathalwar, Thirumangai Alwar, Peyalwar, Sri Andal, and Nammalwar, in their heart's ecstasies on the Divine realisation by them in the "Nalayira Divya Prabhandams." Out of the 123 stanzas devoted to this temple and Hills more than a hundred stanzas are devoted to the praise of these Divine and sacred Hills mainly.

As Burnett so aptly and clearly put it to those of the modern way of thinking in his famous lectures of 1888, – " God chooses the place for His manifestation, and no mere act of man, nor choice on his part, can constitute a sanctuary, and that the

greatest and holiest sanctuaries are those which according to tradition He had been known to frequent from time immemorial". The reason for the greatness, esteem and veneration in which these Hills are held by the pious world is due to the fact that the Lord was sought here, and that He in His infinite mercy has also manifested Himself to His worshippers here. For the Faithful and the Believing the evidence of His presence in these Hills are unmistakable.

It is the traditional faith of the Hindus, that according to his desires God manifests to him in the place and in the form suitable for his emancipation and spiritual progress. He is consequently believed to have his "Homestead and Domain," as Burnett would put it, in particular spots on the earth's surface, for the benefiit of His worshippers and which sanctuary exactly resembles private property. It is His Temple. It is His Sanctuary. It is His Holy residence which man cannot appropriate for his uses. And "no one", as Burnett says, "is permitted to appropriate the soil or make private invasions on the pertinents of His Sanctuary." To the Hindu mind, and to those who understand the Hindu mind, this connection of particular spots with particular Gods is of fundamental importance and is a fact that is at once easily grasped and appreciated.

The Universality of its Sanctity:

The poems of the Alwar saints, practically the whole of them will *each show that the mount itself was considered to be the temple of God.* The following is a sample of such stanzas:

" It is proper only to reach without sloth before the disappearance of youth of growing brightness, Thirumalirunjolai Mount, which is a beautiful temple of prosperity, where abides Thirumal who has surpassing and extraordinary qualities of brightness and which is surrounded by groves of youth".

What is the most noteworthy feature in those 123 stanzas is, that in every one of them this name of "Thirumalirunjolai-malai" is mentioned and then its glories and attributes are afterwards depicted and is always referred to as "*The temple where abides Lord Vishnu*" as the refrain of the songs.

Not only in these ancient works, but also by the later day poets similar references and praises are made. In almost all the 100 stanzas of the "Alagar Anthathi" a work referring to the praises and the glories attributed to the Lord and His Mount, similar references are in abundance. Here are a few examples.

"Do not even the illiterate fools become Muktas (Liberated ones) on the very day they approach Vrishabhagiri"?–30.

"Oh mind! worship the Mount embraced by the moon and which belongs to Him."

" Many will be re-born owing to failure to utter the Japa that "Thirumalirunjolai Mount belongs to the red eyed Mal or Vishnu etc"—58.

"O Mind! our sin will vanish the moment we worship with our eyes this Solai Mount etc... ... " 61.

" If we praise Vrishabhagiri which has the beauty of the beautiful Silambaru ... we may obtain the lofty Vaikunta."—76.

The Sri Alagar Hills are an integral and inseparable part of Sri Alagar Temple. Sri Krishna's favourite resort is this, for the reason as Kalambagathar puts it, because this was the 'Vrishaba' hill and Sri Krishna was born in the Vrishaba Lagna. The one cannot exist without the other. Their mutual glory, sanctity and greatness are inseparably interdependant and interwoven as may be seen from the following few points alone amongst others, detailing the importance and sacredness of the Hills.

The ancient Paripadal refers to the fact that people of the time in all the four quarters considered these Hills as the very embodiment of Sri Mahavishnu and were accustomed to *worship the Hills by turning to the direction in which the Hills were situate and offer their prayers* as the Moslem in his prayers turns to the direction where Mecca is situate.

In the 1st Chapter of the Purana (S. 73—79), it is stated that even the Devas wondered at the extreme spiritual efficacy of these Hills and that they used to come in their Aerial cars to witness the Men and the Devas, Women and Goddesses, Rishis and Siddhas, the high and the low, resorting to these Hills and its Thirthas *and losing all sense of distinctions and realising a universal oneness* and all these even by a mere sight and *darsana* of these Hills. How true is this even today!

Natural Scenery.

There are many spots in Thirumalirunjolai entering whereon man forgets himself and begins to feel as if he is in tune with the infinite. Nature here often charms him and dumb-founds him. In certain places he finds himself as if he is glued to the spot or magnetically attracted. The visitor if he is anxious to flee from the cares and turmoils of a warring world of passion and pain, worry and annoyance may experience some calm and peace in such spots like, the Camping grounds in the outer Fort area, the Yatirajan quadrangle facing the western and northern Hills, the North Adi Veedhi facing the Western Hills and Kshetrapalakan Kallu, the Nandavanam in the valley, the Madhavee Mandapam, the Periyalwar Gardens facing the Hills and the Somachchanda Vimana and the terrace and the Vimana area facing the hills on the west and the north.

There are lots of other places also to which the visitor will feel involuntarily attracted. The peace, the quiet, and the calm that slowly but irresistably steals over the visitor

disarming him of all other worldly thoughts and ideas, excepting the impermeation of a spiritual thrill is one to be experienced in those magnetic areas and words would fail to adequately describe them.

The name of the Lord of these Hills.

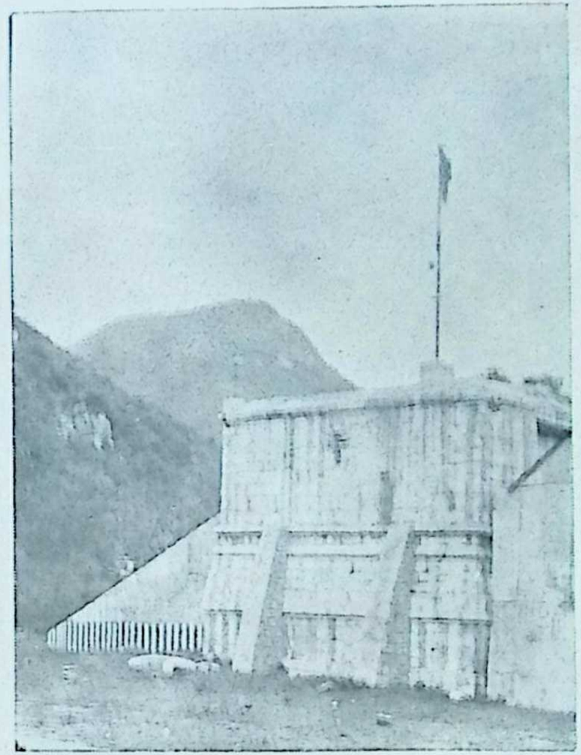
Various have been the names of that "Param Jyotis" that has manifested itself here to the welfare of the Universe. Many an Ashtothara and Sahasranama chant them. But the more popular of the names of the Lord are, Alagar (the Lord Beautiful), Alangaran, Vrishadisa, Malalangaran, Malai Alangaran, Vrishabha-dri-Natha or Solai Malaikkarasar (Lord of the Vrishabhadhri or Solai Hills), Paramaswami (the great Lord), Deiva Sikhamoni, Sundara Raja (King of All Beauty), Sri Bhuja Sundara or Sundara Bahu, Sundara–tholudayan (Lord possessing the most beautiful Shoulders), Sangathazhagan (The beautiful Lord founder of the Sangam), Mayavatharan, Mamayan, Vanchakkalvan, Kallazhagan and a host of other significant names. He was known as Sangathazhagan because it is stated that he was the original founder of the Tamil Sangam Cf. சத்தத்தமிழ்ப்புலவர் சங்கத்திருப்பிரியான் சார்பு" (அழகர் கலம்பகம் 68), "சங்கத்தழகர் அந்தாதி நடாத்தத் தலைக்கொள்வனே" Alagaranthathi 1st stanza. Though every one of these names is extremely charming and enchanting the Lord seems to delight in his being sung as "Alagar". Could it be because of this that Poet Kamba Nattazhwar has been so constantly praising His avatar as Sri Rama thus "அஞ்சனக்குன்ற மன்னஅழகன்", "அந்தமில் அழகன்," "அல்லையாண்ட மைந்தமேனி அழ்கன்", "மையோ, மரகதமோ மறி கடலோ, மழை முகிலோ, அய்யோ விவன் வடிவென்ப தொரழியாவழகுடையான்" "அகத்துறையழகன்". Could the Poets Kambar and Koorathalwar and others have had in their minds the prowess of the shoulders of the Lord's Sri Ramavatara, when they rapturously sang as "தோள்கண்டார் தோளே கண்டார்" "सुन्दरं सुन्दरभुजं परमस्वामिनं हरिम्", "सुन्दरायतभुजं भजामहे" etc.

13. "The Arama" (of the Buddhists) with the "Aramathuk-kulam". In the back ground are "Roya Gopuram", "Thondaman Gopuram", "Padinettambadi Gopuram", the Golden "Somachchanda Vimanam" and the "Thirumalirunjolaimalai". (*To face Part I*—page 167).
Part III—Page 156).

" கிளரொளியிளமை கெடுவதன் முன்னம்
வளரொளி மாயோன் மருவியகோயில் "

— நம்மாழ்வார்.

14. "Velli Malai"—The hill seen in the back ground of the ancient car stand—Presided over by Sri Velli Malai Andi—said to be sacred to Subramanya and whereon the Karthigai Dheepam is lit up.

(*To face Part I* — pp. 206, 222).

15. "Aryan Mantapam"—known also as "Sundara Pandyan Koradu"—plated with Gold by Jatavarman Sundara Pandya Deva, the "Hemachchadana Maha Raja"—1251 A. D. (*To face Part I pp. 33, 34, and 229.*)

16. "Padinettambadi Gopuram"—Sri Periyalwar thus describes it to Sri Godha:

"तस्येदं अतितुङ्गं अष्टादश
सोपान विभूषित द्वारं
मणिगोपुरं आलक्ष्यते ।
कुरु शिरसा प्रणिपातम् ॥"

(*To face* part I, page 75).

17. "Sri Padinettambadi Shrine" Back view - "Swastika" engraved in the middle of the Gopuram is noteworthy (*To face Part I — pp.* 75, 210—215, 224).

The rapturous and soulful melody with which Sri Godha bursts forth in praise of His beauty in a song when first she sees the Lord along with her father is inimitable. Note every one of the words in the reference in Godha Parinaya:

अलकसुन्दरं आननसुन्दरं नयनसुन्दरं अंशसु सुन्दरं ।
चरणनाभि सरोरुहसुन्दरं विनमतिस्म हरिंकरसुन्दरं ॥

And this description was copied by others also Cf. "குழலழகர், கண்ணழகர், வாயழகர், தோளழகர், தாளழகர், கொப்பூழின் எழிலழகர், ஸர்வாங்க ஸுந்தரர்" etc. Dazzled by His beauty and brilliance that robs one of his sense of mortal surroundings, the great Nammalwar in his fulness of love and devotion in a Ninda Stuti describes him as "வஞ்சக்கள்வன் மாமாயன்".

To so fondly describe the Lord of their hearts is a common theme with these transcendental poets. In the Krishna Karnamritha Poet Leela Suka thus describes Sri Krishna.

मायात पान्थ! पथिभीमरथ्याम् दिगम्बरः कोऽपि तमालनीलः ।
विन्यस्त हस्तोपि नितम्बबिम्बे धूर्तस्समाकर्षति चित्तवित्तम् ॥

i. e. Oh thou Traveller (the devout aspirant) do not stray forth along the paths on the Banks of the Bhima, for there roams a thief, a Digambara (an unclad Being), an Unkown Being, Dark Blue as the Tamala leaves, posing both of His hands on his Nithamba (as if in intent and earnest search for His victims) with the object of robbing away their wealth called the Mind (chiththa) of the travellers. Cf. also St. 181–Ch I ibid. Cf also Sri Valmiki's description

रूपौदार्यगुणैः पुंसां दृष्टि चित्ताप हारिणम् ।

and the Tamil proverb "நாடறிந்த கள்வன் நாரணனவன்" etc. It is a universal truth that "Beauty is Truth and truth Beauty". Beauty and Truth need no extraneous or adventitious aid for its charms. And nowhere is it more emphatically described than in the oft-quoted stanza of Sri Nammalwar.

"முடிச்சோதியாய் உனது முகச்சோதி மலர்ந்ததுவோ" etc. (N. D. P.)
"பரஞ்சோதி நீ பரமாய் நின்னகழ்ந்துபின் மற்றோர். etc." ibid.

The various names of Lord Alagar were no mere formal names to be searched for in dusty canonical records. They were all real, living and powerful names to conjure with as they were. It has been our traditional privilege to name our children and to name our villages after our Lord. The evidence of it could still be seen in this Holy Land. People bearing the names of Alagar, Mayalagan, Solai, Solaimalai, Paramaswami, Sundaram, Sundarabhujam, Sundarabahu, Sundaratholan, are quite common to these days. Similarly are the names of villages such as "Sundaratholvilagam," "Sangathazhaganallure", "Alagar Adi", "Alaga Puri", "Sundararajan Patti", "Alagaimanagar,", "Alagiya Pandya Nallure," etc. are well known ones. The glory and sanctity of these divine Hills and the Lord of these Hills, is not the theme of any stray work or two, but forms the subject of many an ancient work as may be found in the bibliography referred to in this note. Popular as Sri Sundara Raja or Alagar has been, Temples were erected for him in various places in South India. The Temple of Alagar Sri Sundara Rajaswami at Tadikombu, bearing an inscription of Tirumal Naicker in 1629 A. D. and containing also the best sculpture in the Taluk is well worthy of a visit. The famous Kattu Alagar Temple in Sri Villiputhure, with its Nupura Ganga !, Sathapas !, etc is of very hoary antiquity. Gudalure in the Periyakulam Taluk has also a Temple dedicated to Sri Alagar. Sevilipperi in the Tinnevelly District, also known as Ten-Thirumalirunjolai with its presiding deity of Sri Alagar is another popular *stala*. Evidently people that migrated from Thirumalirunjolai have named their new colonies after their original homes.

Adhi Alagar Koil.

In the Taluk of Melure, in Sillappanayakkanpatti Firka, about two miles south of Nattam on the northern slopes of

the Sri Alagar Hills, almost on a line to the North of Sri Alagar Koil and at about a distance of eight miles thereform, there is situate an ancient ruined temple that goes by the name of Adhi Alagar Koil. The Temple is in an almost completely ruined condition. A few feet south of the central shrine are the ruins of a small shrine stated to belong to Padinettampadi deity. There is also a silted up Pushkarani near by. The local tradition is that this was the original Alagar Koil from which Sri Sundararaja migrated to his present southern shrine centuries ago. The mutilated idol of Sri Sundararaja here is of exquisite beauty and workmanship. The idols of Sri Thayar and an Alwar are in a tolerably good condition. The idol of Sri Anjaneya and a Nagar are somewhat mutilated. This temple area is reputed to contain untold treasures. The stones of the ruined walls of the Temple disclose a number and variety of inscriptions in Grantha and Tamil. These may yield very valuable information to the Epigraphist, if the deciphering is urgently attempted before the stones are lost. The stories current locally about this Temple are soul thrilling. The area where the Temple is situate is highly mystical and magnetic. Until it pleases the great ones to reveal the greatness and sacredness of this extremely holy spot by the necesssary resuscitation, renovation and restoration it is not deemed desirable (so say they) that the lay pious should divulge the supernatural experiences felt to prevail here.

The Cosmopolitan Character of this Stala.

One need not wcnder at the vast number of names this Holy spot bears and the vast works of literature bearing theron, for it has been considerd as the most sacred and holy spot in all universe resorted to for worship by all classes, castes, and creeds. Here, in this temple, one would see Sri Ganesa, Sri Bairava etc., all aspects of Sri Siva, worshipped side by side with Sri Vishnu. Here, in this shrine both Sri Siva and Sri Vishnu are equally

worshipped and both are held in high reverence. Many a Saivite considers this as one of the six Padaiveedus or sacred haunts of Lord Subramanya. And it is so referred to and alluded to as Pazhamuthir Solai in the ancient Tamil Classics also. So great has been its sanctity and so powerful has been the All-Merciful Lord here, that the praises and glories of "Parama Swami" (The great Lord) which is another name attributed to Him have been sung by diverse saints and in distant ages and have been the theme of many a work and in many a language. The orthodox Saivite and orthodox Vaishnavite worship here feeling absolutely no difference in the aspects of the Lord. Devout Christians like Mr. Rouse Peter (a former Collector of this District), Mr. Robert Fischer, Mr. Robert Foulkes, Mr. Elliott Garrett and a host of other eminent and pious Christians have found comfort and their hearts' solace in the presence of the Great Lord here. These all have presented many a jewel to Lord Alagar. Even the Muslim could not refrain from his quota of worship before this Lord and he too would give his own votive offerings of his "lungis" and the like to this Lord of his heart.

Origin of this Temple.

The origin of this ancient shrine known as Ten-Thiruppathi is shrouded in the mythological past. Sri Periyalwar in 3055 B. C. or about 5000 years ago from now, sings of the glory of the Lord and addresses Him as "மதிள்சூழ் சோலமலைக்கரசே" which means "Oh Thou King of the Solamalai enshrined in a Fortified Temple," thus showing the existence of a fortified temple from 3055 B. C. even. To Sri Dharmaraja and Sri Visvakarma is attributed the Sri Somachchanda Vimana of the Lord. To King Malayadwaja is attributed the fortifications etc. of the temple. References to this great temple are found not only in many a Purana like Brahmanda, Vamana, Varaha, Skanda, etc. but also in the Ithihasas of Sri Ramayana and Sri Mahabaratha, as already noted, and also in various other works which all sing of the Great Lord of these divine Hills, and referred to elswhere.

The earlist known reference to these Divine Hills are found in the songs of Peyalwar and Boothathalwar (C. 4120 B. C.) stanzas 48 and 54 of 11—Thiruvandadhi (N. D. P.). And next to these Saints of Dwaparayuga, come the Alwar saints of the Kaliyuga Viz: (1) Nammalwar (3102 B. C.), (2) Periyalwar (3055 B. C.), (3) Andal (3044 B. C.), and (4) Thirumangai Alwar (2604 B. C.) who have all poured their hearts' ecstacies in memorable poems of melodious music and highest thoughts which now form the daily recitations in their prayers in the Vaishnavite world.

The great world teachers like Sri Ramanujacharya, Sri Sankaracharya etc. have also given forth their spiritual ecstasies in the praise of Lord Alagar. Not only that, even the Royal poets like Ilam Peruvazhudhi, Ilankovadigal etc. who flourished in those distant ages have also sung in praise of the Lord of the Alagar Hills.

Importance of a Stala Yatra to these Hills.

Stalas or Religious Centres are either Swayam Vyaktam or otherwise. Such centres where the *Paramatman* manifests Himself *suo moto*, without any initial invocation as in the cases of *Arsha and Manisha Prathishta* centres, are considered to be *Swayam Vyakta Kshetras* The very name of Thirumalkunram or Thirumalirunjolai is a clear evidence of the fact that this is such a *Swayam Vyakta Stala*. Such *Stalas* are rare and very few. Added to the self manifestation of the *Paramatman* here, it is worthy of note that the Poojas and Aradhanas were performed here by Dharma Devata, Brahma, Indra and other gods innumerable, by all the Rishis of our land, divine and transcendental in their nature, and by almost all the ancient kings mentioned in our Puranas and Ithihasas, not to speak of other exalted saints, seers, and Bakthas among the mortals—who have all created a store of spiritual magnetism in this Kshetra that can scarcely be rivalled. The tradition here is that Indradhi Devatas, Brahma and the Nityasuris do perform their daily

Poojas here in the night to Lord Paramaswami or Alagar after the Poojas by the mortals are over after the daily Ardhajama. Even to this day strange sounds, melodious music and incidents thrilling in their nature and character are stated to be experienced. Herein then lies the truth and cause and significance of the unique influence and unique power of the magnetism of this Kshetra. It is therefore best to remember that Thirumalirunjolai is no holiday resort, or place that has its archaeological and antiquariam relics with interest only for the student and historian whether Indian or International, or a place that exists but to charm the passing tourist with its arresting arts and touching beauties, or as a museum or store house where artistic idols and images are preserved for the connoisseur to gaze at or the vulgur to gibe at, or a centre that generates or nurtures irreligious movements and enterprises. If the aspirant and devotee will just disabuse himself of these notions, and will but remember that this has ever been and is still a great centre of tremendous activity possessing powers and forces that will either attract or repel the incoming pilgrim according to his aims, aspirations and desserts, and if he will but approach this stala in a spirit of reverence and devotion as a true and sincere aspirant, he is sure to be helped to attain the highest *Sreyas* by the ready response, the stored up magnetism of the Kshetra accords him. Let not the aspirant be discouraged by the act of the stray few that thoughtlessly or with other motives decry our religions, deride our philosophy and despise and scorn our Archavatara Worship, little knowing of the consequences of their sacrilegious actions. It is therefore but just, proper and imperative that every *astik* should obey the injunction of the broad hearted Saint Sri Nammalwar in his famous Thiruvaimozhi excerpted below:—

“ கிளரொளி யிளமை கெடுவதன் முன்னம்
வளரொளி மாயோன் மருவிய கோயில்
வளரிளம் பொழில்சூழ் மாலிருஞ்சோலை
தளர்விலராகில் சார்வது சதிரே”.

CHAPTER V.

SHRINES AND SUB-SHRINES OF THE STALA.

Agamic Attributes.

According to the Vaikhanasa Agama a temple of Vishnu must consist of Seven Avaranas or Prakarams. Even Siva's Temples like those of Dharasuram etc. contained seven Prakaras, but they are almost all in ruins now. Of all the Temples in India, Srirengam alone now possesses all the seven ordained Prakaras, but it is doubtful if all the Parivara Devatas continue to exist even there up to this date. According to the number of the Parivara Devatas that are placed in the Avaranas and according to the number of Avaranas a Temple possesses, they fall into one or other of the classifications such as (1) Uttamottama, (2) Uttama - Madyama, (3) Uttama - Adhama etc. classes. The existence in this Temple of Adhitya, Kshetrapalaka (Rudhra) etc. of the 7th Avarana Devatas, Halesa of the 6th Avarana Devatas, the Sapta Matrikas etc. of the 5th Avarana Devatas, Vishnu, Guha etc. of the 4th Avarana Devatas, Raka, Saraswathi etc. of the 3rd Avarana Devata, Garuda, Narasimha etc. of the 2nd Avarana Devatas, and Vishvaksena etc. of the 1st Avarana Devatas, probabilise the fact that the Temple at Thirumalirunjolai also must at one time have been a Sapta Prakara Kshetra though now some prakaras seem to have disappeared and some of the idols misplaced. The Avarana Devatas are, according to the Vaikhanasa Agama, 138 in number. The worship to the above deities are all carried on according to the Vaikhanasa Agama; and this Temple is considered to belong to the Uttamottama class.

Archavatara Worship.

The worship of Archavatara is as old as the Vedas and Agamas running into the remotest past. When Arjuna remonstrated with Sri Krishna that he would not break his fast without his Siva Pooja of the day and which he could not perform

that day, his pooja idols having been left behind him, his craving for a concrete form for his Siva Pooja was satisfid by Sri Krishna sitting down and folding down his legs and arms in such a way as to resemble a Siva Linga. So does Ekalavya proceed to make an image of Drona for his Acharya worship and Aradhana to attain the proficiency in the arts he wanted to learn. Excavations in many places like Mohenjo Doro etc. reveal innumerable proofs of idol worship aeons and aeons ago. Panini (6th Centry B. C.) refers to idol and Temple worship. Patanjalai (2nd Cy B. C.) refers to such worship. It was quite common in the time of Yaska. Temples are mentioned in the Ramayana (VI Bk 39th, ch. St. 21.) The inscription on a Garuda Stamba at Besnagar records its Prathishta in honour of Sri Vasudheva by the Bakta Heliodoros son of Dion of Taxila in the reign of Antalkidas (175 B. C.)

Hagiolatry and other kinds of Image Worship.

In the South Indian Temples we generally come across besides the idols for Archavatara worship with a variety of sculptures, idols, and alto-rilievos. The raison d'etre behind them are varied.

i. The constructor or builder of a Mantapam or a Temple believing that if his form carved out in the floor where the devotees pass or walk on, is touched by the dust of the feet of the worshippears, he attains the highest merit. Hence he causes his form to be engraved on the floor just at the place where the devotees mostly crowd and gather or pass.

ii. A donor who has made substantial endowments for services in the temple has an appropriate image set up. The images will be either in a posture of worship standing and with hands folded in salutation, or it would be one carrying a perpetual burning lamp in its hands or it may be made to appear as if wielding and plying the Fly-Whisks or Chamarams, or the image is made to hold a sword or a spear or a dagger in a guarding or protecting attitude.

iii. Oftentimes the son makes an idol for his mother or father or the wife for her husband in memory of the Donations or services done to the temple.

iv. In South India especially Hagiolatry having become almost quite as common as Archavatara worship, worship of the images of the saints, seers, and Acharyas have become quite a common feature. The worship of the saints have been going on in this Stala for about a thousand years so far as recorded evidence goes.

Ancient Temple Construction.

The South Indian sculptors were always careful in the selection of their materials for their work. Raja Raja I brought the idol for Sri Brahadiswara from the Nurbadha. Seran Senguttuvan brought the stone for the idol of Kannaki "Our Lady of chastity" (vide Silappadhigaram) from the Himalayas. Emperors like Raja Raja were very particular in selecting the stones for their works. The juice of certain *Mulikas* applied to the surfaces of rocks on a full moon day is reputed to turn that besmeared surface either white or red or leave no mark. That which turned white was used for the working of the idols of Gods. That which turned red was used for the idols of Goddesses, and that which exhibited no change was used for ceiling, flooring, pillars and the like. Ancient structures like those of Sri Brahadiswara and Sri Thirumalirunjolai are all reputed to have been constructed on this principle.

As already observed elsewhere, this Temple City was not built by one single devotee be he a monarch or his humble subject, or in one single reign or even during one single dynasty for that matter. Its various towers and turrets, its walls and Tirumadhils, its forts and fortresses, mansions and palaces, its various shrines, halls, Mantapams and Vimanams, its fine Pandals and costly canopies, colonnades and cloisters were all constructed in distinct periods by distinct individuals and monarchs

of various dynastics, ranging over many centuries. In this chapter a few of those shrines only that are historically traceable are noticed.

Universality of the worship.

Numerous were the shrines and subshrines in this Temple City. There was absolutely no difference between the Saivite and the Vaishnavite sects that came here for worship. From time immemorial devotees have been holding this place as sacred to Siva and Subramanya as to Vishnu. Nor were there the disputes between the various sects of Vaishnavas such as Vaikhanasa, Pancharathra, Thengalai and Vadaglai etc. As already observed men of every caste and creed made their obeisance here. Even in the most flourishing days of Jainism or Buddhism people were most tolerant before the great magnetic force that reigned supreme here from time immemorial as may be seen from the following stanza of Sri Thirumangaimannan (IInd Thousand Ninth 10, 8th Thirumozhi).

> "புந்தியில் சமணர் புத்தரென் றிவர்கள்
> ஒத்தன பேசவு முகந்திட்டு
> எந்தைபெம் மானிமையவர் தலைவர்
> எண்ணிமுன் னிடங் கொண்ட கோயில்"

Prevalence of Buddhism and Jainism at Alagar Hills.

These religions exercised a great sway and influence in the Pandya Nad during their predominance in India. Their influence was particularly great in and around these Hills, and the villages nearby. During a greater portion of the period these religions were spreading, pervading and fllourishing, they were not aggressive, hostile or proselytising. Without being antagonistic or fanatical they existed in a democratic spirit and sustained themselves as different schools of thought. The intolerance and fanaticism that we read of in literature were the unfortunate productions of later day bigots. No wonder that in these tolerant Alagar Hills flourished Buddhism and Jainism in times

of yore and their great teachers like Ajja Nandhi presided over their numerous Chelas in the cloistral seclusions of these hills and the villages on their slopes. One cannot but bow his head in love and reverence to the great and noble propagandist that spread out the following panacea throughout the length and breadth of the then accessible world. We shall have but a glance at the following excerpts from the Edicts of Asoka:—

Edict I.

"One must not, here below, kill any living animal by immolating it, not for the purpose of feasts."

Edict II.

"Everywhere in the Kingdom of the king Piyadasi, beloved of the Gods, and also of the *nations who live in the frontiers, such as the Cholas, the Pandyas, the realms of Satyaputra and Keralaputra, as for as Tambapanni, and in the kingdom of Antiochus, king of the Greeks and of the kings who are his neighbourers*:—everywhere the king Piyadasi, beloved of the Gods, has provided medicines of two sorts, medicines for men and medicines for animals. Wherever plants useful either for man or for animals were wanting, they have been imported and planted. Wherever roots and fruits were wanting, they have been imported and planted. And along public roads, wells have been dug for the use of animals and men.

Edict III.

"... It is good and proper to bestow alms on *Brahmans and Sramans*, to respect the life of living beings, to avoid prodigality and violent language.

Edict IV.

"...A respect for living creatures, a tenderness towards them, regard for relations and for Brahmans and Sramans, a

dutiful obedience to father and mother, and obedience to aged men. Firm in religion and in virtue, they will inculcate religion. For, the teaching of religion is the most meritorious of acts.

Edict V.

"...The practice of virtue is difficult and those who practice virtue perform what is difficult."

Edict VI.

"...Render them as happy as possible here below, may they obtain happiness hereafter in heaven."

Edict VII.

"...That all sects may live unmolested in all places. Possess a control over their senses, purity of soul, and gratitude and fidelity in their affections."

Edict VIII.

"...These, then, are my pastimes;-visits and gifts to Brahmins and Sramans, visits to aged man, the distribution of money, visit to the people of the Empire, their religious instructions, and consultation on religious subjects.

Edict IX.

".. The practice of religion is meritorious in the highest degree. Regard for slaves and servants, and respect for relations and teachers are meritorious; tenderness towards living beings and alms to Brahmans and Sramans are meritorious.

Edict XI.

"...There is no gift comparable with the gift of the religion, the intimacy of the religion, the relationship of the religion."

Edict XII.

"...It is true, the prevelance of the essential virtues differs in different sects. Hence concord alone is meritorious, so that all bear and love to bear the beliefs of each other.

Edict XIII.

"...There is no country where bodies of men like the Brahmins and Sramans are not known."

XVI. "...*Security for all creatures, respect for life, peace and kindliness in behaviour.* It is in these conquests of religion that the beloved of the gods takes pleasure, both in his empire and in all its frontiers with an extent of many hundred Yojanas. Among his (neighbours) Antiochus, king of the Yavanas, and beyond Antiochus, four kings, Ptolemy, Antigonas, Magas, and Alexander; to the south, among ths Cholas and Pandyas, as far as Tambapanni and also the Henaraja Vismavasi; among the Greeks and Kambojas, the Nabbakas and the Nabbapantis, the Bhojas, and the Petenikas, the Andhras, and the Pulindas;—everywhere they conform to the religious instructions of the beloved of the Gods.

XVIII. "...The rule is this; Government by religion, law by religion, progress by religion and security by religion."

XIX. "...What is this religion? *Religion consists in doing the least possible evil and the greatest possible good, in mercy, charity, truth, and purity of life.*

XX. "...It is necessary to examine one's self carefully and to say—I will not harbour envy, nor calumniate others."

Even Buddha never dreamt or intended that he was "founding" a new religion. His belief until the last was that he was only correctly explaining the ancient religion in its pristine purity that had become rather clouded, and as they prevailed in a corrupted form among the Brahmans, Sramans, Nirgranthas (including ascetics), Ajivakas and others. These Sramanas were a hoary institution even before Gauthama who was hailed as a "Budha". There were 24 Budhas before him. Many were the sects of these hoary Sramanas that existed before and during

the time of Gauthama. Gauthama joined one such sect or re-formed and started it with a new name as Sakya-putriya-Sramanas. He taught nothing new, discovered nothing new. The gems were all there, but lacked the cohesive Sradha or training in character. This he supplied by his pious life, the world embracing sympathy and impressive preaching. When his father rebuked him for begging his bread unlike the scions of his Royal Race, Gauthama replied "you and your family may claim descent from kings, my descent is from the Budhas of old." There is a Jataka story referred to by Sri P. T. S. Ayyangar at p. 48 in his "History of the Tamils" where Rama was stated to be a Bhodhi Satta who after many births was born as Gauthama. "Budhism never assumed a hostile attitude towards the great religion of India......Hindus went to Budhist monastries and universities and Budhists learned from Brahman sages. The same kings protected the followers of both systems of religion ...... One king was often a Budhist and his son an orthodox Hindu; and often two brothers followed or favoured the two religions without fighting. Every Court had learned men belonging to both the religions and Vikramaditya's court was no exception to this rule". [R. C. D, Volume III. page 217.] Particulars are given as to the form which an idol of Budha should have in Brihatsamhita 58th chapter, Agneya Purana ch. 49, Vishnu Dharmothara etc. All these show the religious tolerance that once prevailed in the land.

The following are stated to be some of the evidence that go to show either Budhistic influence or that Buddhism once fllourished at Sri Alagar Hills.

The Buddhistic Inscriptions at Sri Alagar Hills in the spot known as Pancha Pandavar Padukkai.

The curvilinear Vimana and the Amalaka Dome or Stupi of the Central Shrine are stated to bear resemblance to the

Bhuddhistic Stupas whose peculiar characteristics they are. Absence of pillars, pilasters are also stated to be other characteristics.

The circular pillars yet to be seen in certain portions of this shrine as at Dasavatara Sannadhi, Padinettambadi Front Mandapam, the pillars yet standing in the ruins of the habitations in the fort area etc.

The site of the Arama south of the Periyalwar Nanda-vanam which is even to this day known as "Arama-thu-Karai," evidencing the existence of a Sangha Arama (abodes of Buddhist Monks.)

The vast influence which Buddhists and Jains seem to have exercised at Sri Alagar Hills and referred to by Sri Thiru-mangai Mannan's pasuram already referred to.

The two Grand Circular buildings now known as Rama and Lakshmana Granaries.

Disappearance of certain shrines :

Many of the ancient shrines that are reputed to have once existed here as already noticed in the previous chapters have become lost or ruined due to wars and strifes among powers that bade for the supremacy of the Pandya Nad or owing to other causes. Among such may be mentioned the shrines of Sri Bala Deva, Sri Krishna, Sri Srinivasa, Sri Sudarsana, Sri Siva, Sri Subramanya, Sri Vedanta Desika and the like. The main idols of these shrines, are nowhere to be seen now. But the belief is that they must be lying buried some where in the areas thereabout. A few metallic idols of these shrines appear to have been removed into the main temple premises. The shrine of Sri Sudarsana appears to have been in the hills where from the idol has been removed some time ago, but when exactly it was done and reinstalled within the main temple is not known.

Other idols like those of Sri Nataraja, Sri Sivakamasundari etc., appear to have been sold away about 40 years ago. Those that still remained viz, Sri Krishna, Sri Srinivasa, Sri Anjaneya etc., were reinstalled in 1935. A study of the shrines and deities in this temple, is of extreme interest and are briefly referred to below. The worship at Alagar Hills is in the Shat Bera Vidhana though Bhrigu refers to only Pancha Beras according to the Vaikanasa Agama. (ध्रुवं तु ग्रामरक्षार्थमर्चनार्थं तु कौतुकं। स्नानार्थं स्नपनं प्रोक्तं बल्यर्थं,बलिबेरकं । उत्सवं चोत्सवार्थं च पञ्चबेराः प्रकीर्तिताः).

Sri Paramaswamy.

This is the name of the Lord in the Moolastana in the central shrine. The seva here is one of the grandest and most impressive and arresting. The Lord is worshipped here with the Panchayudhas. He is in the standing or Stanaka posture with Sri Devi and Sri Boodevi on either side. In every Vishnu Stala the Chakra is held as an Udhyoga Chakra, but here the Chakra is held in the Prayoga aspect and consequently the Sannidya of the Lord is one of very great magnetic potentiality. The other places where Prayoga Chakra is donned are at Parameswara Mangalam and Ariyambakkam as referred to by Sri H. Krishna Sastri (South India Images of Gods and Goddesses pp. 20 & 21.)

Sri Sundararaja.

He is also called Alagar and is the Uthsava Bera, considered to be the most beautiful idol in all India. His Thirumanjanam should be done with Sri Noopura Ganga water only. When done with other waters the Lord turns black in colour.

The ways in which our ancient Idols for worship were produced were atonce mystic and mysterious. Even in their production there has always been a divine touch. Readers might remember the wonderful description which Hoeuen Tsang (629—645 A, D.) has given about the copper statue of Maheswara at

Benares which was 100 feet in height, atonce grave and majestic and appearing to be really endowed with life! Similarly when Sri Sundara Raja is worshipped once, though but for a few minutes only, he fills your heart's space to its full and remains there still affording you darsana for years together whenever the mortal mind finds opportunities to think of Him and the Seva afforded to him at Sri Alagar Hills.

Sri Solaimalaikkarasar.

By this name is the Lord referred to in the Nalayira Divya Prabhandham. In Sanskrit Puranas he is referred to as Sri Vrishadrisa or Sri Vrishabadrinatha. The idol is one of solid Aparanji gold. There are only two places where the Lord is worshipped in the form of idols made in solid gold. Ananthasayanam (Travancore) is one and the other Sthala is this Thirumalirunjolai.

Other Shatbera Idols are, Sri Sundara Bahu the Yaga Bera, Sri Eruthiruvudayar or Sri Srinivasa with Ubaya Nachiar in solid silver, sung of by Sri Godha in her Divine songs and Sri Nithyothsavar or Bali Bera also in solid silver. All are of Prabhandhic fame and referred to therein. The idols of Sri Sundarabahu, Sri Eruthiruvudayar and Sri Nithyothsavar have all the Prayoga Chakras.

Sri Vinayaka or Sri Vigneswara—Lord of Obstacles:

Sri Vinayaka is aspected here in the *valamburi* posture. The devotee is given Viboothi Prasadam here. Ganapathy or Vignesa or Vinayaka or Pillayar has many a varient form and title. He is one of the oldest deities man has begun to worship. Mudgala Purana mentions as much as 32 Ganapthies though the Silpasara refers but to some of them only. The Saradha Thilaka referes to 57 forms of Ganapathy. He is such a popular deity in the world that many nations worship him. According to Babu Nagendra Nath Basu he is worshipped by the Budhists as "Vinayaka". The Japanese worship him as

"Binayakia". Asoka's daughter is reputed to have constructed a Temple to Sri Ganesa in Nepal in the 3rd Century B. C. His popularity has given him for worship an Ashtothara and Sahasranama as in the case of Sri Vishnu and Sri Siva.

Ganapathy is represented with an Elephant head, the origin of which in short is this. When Sri Parvathi went to her bath, she created an image out of turmeric and enlivened it with life and commanded this being to keep watch outside her bath room. Siva who desired to meet Parvathi then, was prevented by this Guard when Siva in anger cut off the Guard's neck. On Parvathy's entreaty to restore him back to life the head of a living being sleeping with its head placed northward was directed to be cut off and joined to the severed trunk of the Guard. An elephant announcing to the description was readily found, whose head was utilised for the purpose. Siva adopted him as his first boy and made him the Lord of the Ganas. The stories given by the Brahma Vaivarta Purana, Linga Purana, Siva Purana etc. are different, consequent on the aeons or *kalpas* of creation.

The forms and weapons attributed to him are varied and different. Generally he is represented with a single head and four hands. "Mooshika Vahana" the most popular Stotra of Genesa was until recently an obligatory study for every Brahmin child to learn by rote and recite daily. "Kasyapa Silpa" and "Sukra Niti Sara" differ in the description of his weapons and number of hands and his Vahana. Sri Heramba Ganapathy at Sri Nilayathakshi Amman Temple at Negapatam has five heads, ten hands, with appropriate Ayudhas and is seated on a lion as his vehicle. Ganesa is a Brahmachari. But as Vallabha Ganapathi he has his consorts. Some times he is depicted with the Ashta Siddhis.

Thr trunk or proboscis is generally turned to the left side only. The trunk turning to the right is very rare. In this temple

at Alagar Hills this peculiarity of the trunk turned to the right may be noticed. This is rather rare. He is hence known here as Valamburi Vinayakar. In Sri Alagar Hills, Vinayakar is seated on a pedastal with the right leg hanging from the pedastal and the left only resting on it. He has four hands with their usual weapons etc.

His is a special worship here, though the sanctum of Vishwaksena (whom Vaishnavites worship before beginning all good actions) is also situate in the north Prakara.

It may be remembered that it was Ganesa who wrote Mahabaratha to the dictation of Sri Vyasa.

"Avani" was his favourite month. Hence his worship during his "Vinayaka Chathurthi" was and is being held in Avani, because he was the first God and was always worshipped first and first in the year too. According to Nachchinarkiniyar, the ancients calculated the year some 7000 years ago beginning with Avani as the first month of the year. He is given a special worship here on the Vinayaka Chathurthi day with Nupura Ganga Water Thirumanjanam etc.

Sri Senai Mudaliar or Sri Vishvaksena;

In the Sannadhi of Sri Vishvaksena the devotee should not fail to have darsan of Sri Vishvaksena and Sri Jaya Devi (Uthsava idols); in one and the same Peetam. According to the Vaikanasa Agama his Consort is Jayavati seated on his right. But according to the Pancha Ratra his consort is named Soothravati and is seated on his left side. Sri Vishvaksena has four hands, but has no Sri Vatsam and Yagnopavitam etc. so as to distinguish him from Maha Vishnu who has his four hands also. Sri Vishvaksena is also depicted with two hands only. It is stated that Kamyarthis should worship Vishvaksena with four hands, and Moksharthis should worship him with two hands only. In this Stala he is seated with Jayavati and has but two hands only.

Sri Bairava or Kshetrapalaka.

After worshipping in the Sri Senai Mudaliar Sannadhi the devotee has next to worship Sri Bairava in the shrine next to the former. The devotee here sees Sri Bairava in his grand and imposing aspect with his protruding tusks, teeth or fierce fangs and with his Soolam or trident and his dogs, his pet creatures. Formerly tradition says that the keys of the temple after the Ardhajama was over, would be entrusted to Sri Bairava and placed at his door step to be taken back in the next morning for opening the temple and shrines. When one day when the Battar forgetfully left his child inside the temple and remembered the fact after his locking the door and came back for the keys to the Sannadhi of Sri Kshetrapalaka, the stern voice of Sri Kshetrapalaka bade the Battar come in the next morning assuring him that the child would be safe. But the distraught Battar was insistent; when, the irate deity threw the child out. The vengeful Battar in consequence is stated to have abstracted a portion of the Kala or Sakti of Sri Kshetrapalaka and had it re-installed in a rock called the Kshetrapalakan Kallu in the Hills which is also to this day worshipped by the devotees and shown to the pilgrims for obeisance. In this Sannadhi also the Battars give the worshippers "Vibboothi Prasadam," which may look as a rather strange phenomenon in this most orthodox Vaishnavite temple of Then Thiruppathi. The "Prayogasara" states that any worship or ceremony or function carried out in a Siva temple without first worshipping Ksehtrapalaka is absolutely bereft of any fruit, being destroyed by him. "Mayura Banja" identifies Kshetrapalaka with Mahakala and Bairava. "Silpa Sara" identifies him with Vatuka Bairava. In the "Sri Bali" ceremony he is addressed as Maha Bairava. Bairava is a god born of the blood of Siva. According to the Tantrasara there are eight forms of Bairava. Kshetra Palaka occuppies a very important place in the Siva Temples. He is the Field Marshal as it were while Ganapathy

and Skanda are mere Generals before him. His sway and authority is even superior to that of Chandesa, the deity that superintends the Temple. He is worshipped as Alkondar at Thiruvadi and Dharasuram. But what is the reason for his finding a place of worship in this Vaishnavite Temple and that too next to Vishvaksena ? His is a terrific aspect of Siva according to the Saiva Agamas. His worship is not so common in the Chola and Pandya Nadus as it is in the north. Benares is his chief place of worship. His idols could be seen throughout India. The Karanagama and the Suprabedhagama give full details of this aspect of Siva. Pingala Nigantu says that Sri Kshetra Palaka is 1/10,000 th part of Siva. While Rudra Yamala speaks to 64 aspects of Kshetra Palaka or Bairava. But the Siva Purana calls Bairava the "Poorna Rupa" or full form of Sankara and states that those whose intellect is darkened by *maya* are not able to understand the superiority of this aspect of Siva. Vishnu Darmothara and Rupa mandana also give details of the worship of this deity and his aspects. He was the most popular deity among the Pasupatas, Kalamukhas, and Kapalikas, and the Lingayats. The Lingayats were very devout adherants to these aspects of Siva and went in even so for as to offer their heads to propitiate Siva as may be seen from the inscriptions in the Nandi Mandapa in the Sri Sailam Hills. If so, had the Lingayats, anything to do with this Temple? An answer is fortunately available and would afford important materials for scholars of research as well, as much as to devotees. Near the present Alwar Sannadhi, there is a statue of a Lingayat dignitary whose photograph is reproduced here in this book. One may notice in it the "Lingam" which the Lingayats generally attach to their neck string in the form of a necklace. Basava was the foundar of the Lingayat faith. He was an Andhra Brahmin by birth and a nephew of the minister to king Bijjala (1160–7) of the Kala Churya dynasty that ruled over the Kingdom which had its captial at Kalyani. Later he married Bijjala's sister and became also his prime minister. Jainism was then very predominent. When Basava introduced his new

faith there was a revolution in the State in which unfortunately King Bijjala lost his life. Basava though for a time had to flee from Kalyani, went on propagating his new faith till his death in 1168 A. D. The existence of the Lingayat's Statue in this temple shows that the new faith had once many adherents in these parts. When and how it flourished and then decayed and lost its influence is a problem for scholars of research to solve. Reference to the existence of the Sannadhi of Kshetra Palaka is found in the Sthalapurana also Ch. IV. St, 53. (q.v.) Little need we wounder at the worship of Siva and Vishnu in the same Temple here. There is nothing uncommon in this, except what we see in later day exotic fanaticism. The early Alwars made no disinction between Siva and Vishnu. (Cf. Peyalwar's Pasuram.)

தாழ்சடையும் நீள்முடியும் ஒண்மழுவும் சக்கரமும்
சூழரவும் பொன்னாணுந் தோன்றுமால்—சூழும்
திரண்டருவிபாயும் திருமலைமே லெந்தைக்கு
இரண்டுருவு மொன்றா யிசைந்து.

Cf. also Mahabaratha, Santi Parva, Moksha Dharma St. 26 & 27.

प्रमाणानि हि पूज्यानि ततस्तं पूजयाम्यहम् ।
यस्तं वेत्ति समां वेत्ति योनुतं सहिमामनु ॥

रुद्रो नारायणश्चैव सत्वमेकं द्विधा कृतम् ।
लोकेचरति कौन्तेय व्यक्तिस्थं सर्वकर्मसु ॥

The existance of the Shrines of Siva and Vishnu in the same Temple and side by side is quite common. A few of such places are, Sikkal, Thirukkoshtiyure, Mahabalipuram, Thirumayyam, Chidambaram, Thirukkurungudi etc. The deep and mystic significance of the close proximity of the Sannadhis of Sri Vishvaksena and Bairava should be noted and pondered over.

Sri Kalyana Sundaravalli.

This Sannadhi is next in importance to the main shrine only. It is situate in the Southern Prakara. The Sannadhi is

known as Thanikkovil Thayar Sannadhi. Poojas are offered here on all the Six Kalams of the day. The Prasadam offered here to the devotee is the "Haridra Choornam".

Sri Godha.

In her shrine in the north Prakara Sri Godha holds a unique place here. Sri Godha's Uthsava idol is in a sitting posture here which is rather rare. Sri Sundararaja in his Thirukkalyanam day gives *darsan* with his four consorts viz Sri Devi, Sri Boodevi, Sri Kalyanasundaravalli and Sri Andal—a rare *darsan* available in Thirumalirunjolamalai only. Sri Godha's great devotion to her Lord can be seen in the following stanza:

साद्दृमात्रे सहसैव तस्मिन्, मनोभवाक्रान्तमना भभूव ।
पार्श्वे तु संवीक्ष्य पयोधिकन्यां, असीत् सलज्जा पुनरायताक्षी ॥

She marries Alagar both in the form of Sri Renganadha and Sri Sundararaja. The author of Killai Vidu Thuthu has a fine reference to this incident in his exquisite poems:—

"எரணிபொன்னரங்கத் தெம்பிரான் போல் எவர்க்கும்
தாரணி ஙல்காத தம்பிரூன்"

thus hinting that Sri Renganadha has garlanded many a consort, while Sri Alagar will bestow his garland only to Sri Godha. Her name Godha in tamil (Kothai) means a "Malai" or garland. She is so called since she has presented the lord both with her "Pa - Malai" and "Poo - Malai" ie. garland of poetry and garland of flowers. Her deep devotion to the Lord of these Hills is thus referred to in the Sri Villiputhure Sthalapurana. (Published by Kavi Booshanam Sri Narasimhacharya Swami, Harisamaya Divakaram Press, 1939).

श्रीरङ्ग वृषभाद्रीशो ममनारायणः पतिः ।
नान्येमर्त्याः इमे सर्वे सचमां परिणेष्यति ॥ Ch. 8 Sl. 46,

Every *astik* child knows of the great love Sri Godha bore for her Lord and the incident that gave her the name of Soodi-

kkodutha - Nachiar. Born an *ayonija* like Sri Sita Devi, in the Thulasi Garden of the great Periya Alwar and as an Avatar of Sri Boo Devi according to some, or as a conjoint Avatar of Sri Sri Devi and Sri Boo Devi according to others, her position has been unique in many ways. Like a lightning flash the Goddess disappeared after a short span of 14 years in the mortal world. She had a message to deliver which she did while yet a child; and leaving behind her her indelible impress she merged herself in the bosom of her Lord, whence she came. The great message which Godha delivered was that one should not be merely passive till the Lord in his infinite mercy approaches the devotee to give him deliverance, but one must seek him out and go to him to be merged in him as She herself has done. That was the basic difference between the method of the Eleven Alwars and Sri Godha's special approach. Like Jaya Deva the author of Gita - Govinda, like Leela Suka in Sri Krishna Karnamritha and like Thirtha Narayanaswami in his Sri Krishna Leela Tarangini, her theme in her Thirumozhi and Thiruppavai has been, the Jeevatma and Paramatma Samyoga, the highest attainment that Saints strive after. No doubt, Periyalwar, Kaliyan and Nammalwar take up such themes as these but Sri Godha's Thiruppavai and Thirumozhi which are stated to be the quintessence of the Upanishads is unique and preeminent above all. Sri Godha's appearance upon this earth is ascribed to Kali 97 A. D. She has her regular Shat Kala Pooja. The devotee is given here, "Haridra Choorna Prasadam" as in Sri Thayar's Sannadhi.

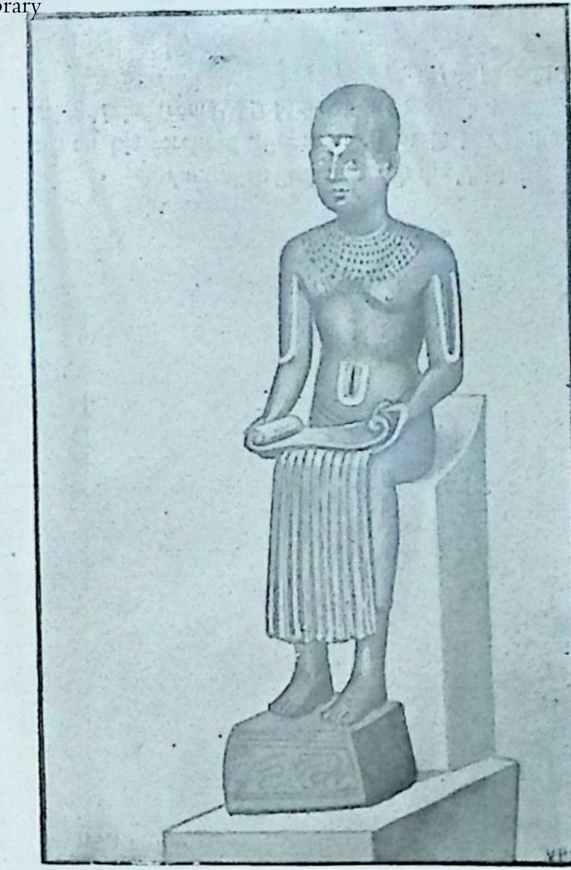
Sri Sudarsana.

This is pronounced to be the grandest Sudarsana's Sannadhi in all India. The Moolastana a big square elaborately and very scrupulously inscribed with the most orthodox and Sastraic emblems and symbols in the various contours and boundaries and with Sri Sudarsana in life lke form conforming in full

18. An Emperor of Northern Egypt (Memphis) of the XIX Dynasty–A Raja Rishi with Vaishnavite caste Marks on the head dress, forehead and all over the body and holding the sacred Sadari on his lap Reproduced at p. 185 of the 'Long Missing Links' from p. 38 Bible Dictionary appended to the Holy Bible edited by the American Revision Committee. *(To face Part I — Page 210.)*

By courtesy of Sri Vaduvure K. Doraiswamy Ayyangar.

19. The Deviser & Builder of the very first Pyramid during the third Dynasty of Egypt—A saint with Vaishnavite Caste Marks on the forehead & all over the body. Reproduced at P. 185 of the "Long Missing Links" from the "Egyptian Myth & Legend"–Page 368.

(To faee Part I —Page 210.)

20. Khufu, the Great, the famous Egyptian Emperor of the fourth Dynasty, who erected the Greatest of all the Pyramids - with Vaishnavite Caste Marks on the forehead and body Reproduced from Page 134 of the "Egyptian Myth and Legends" at page 177 of "Long Missing Links'. *(To face Part I*—Page 210).

By courtesy of Sri Vaduvure K. Doraiswamy Ayyangar,

21. An Australian Bushman with the Vaishnavite Caste Mark on his forehead (Reproduced at P. 185 of the "Long Missing Links" from P. 55. Manual of Geography)

(To face Part I— Page 210.)

to the Dyana sloka, giving Darsan in the centre. The Uthsava idol conforms in full to the Mooolastan, excepting in size and in the fact of its having the Sudarsana Yantra and Mantra, inscribed in full in the appropriate position and manner. So powerful is this Sannadhi here, that an Archaka is stated to have lost his eyesight some years ago when he attempted to copy down the Yantras and Mantras inscribed on the Uthsavar Sudarsana. It is a very ancient Sannadhi though the place wherein it appears to have been re–installed is of later origin. The ancient shrine of Sri Sudarsana appears to have been situate high up in the Hills, which subsequently fell into ruins, after which the re–installation might have taken place in the Temple proper. The Sannadhis of Sudarsana where He is in his full power and Sannidhya do appear to have been consecrated at hill tops or on the cool banks of Tanks or Water falls as in the case of Sri Sudarsana at North Thiruppathi. The Chakkrapani temple at Kumbakonam seems to be the only temple specially and separately dedicated for this Deity, while in certain important temples he has a separate Sannadhi only. The deity here completely conforms to the 'Silpa-sara' description, One can worship here Sri Sudarsana's sixteen hands and the sixteen weapons held therein viz, conch, discus, bow, arc, sword. arrow, trident, noose, goad, lotus, thunderbolt, shield, plough, pestle, club, and spear. His fiery aspect, triple eyes and protruding teeth are noteworthy. Fully decorated is he seen in the *shatkona yantra*. This is the frontal *Darsana*. A *darsana* of the back side discloses a *Jwala Narasimha* with a *Trikona Yantra*, and in *Yogeswara* posture. An old inscription of the Pandyan period (M. E. R. 290 -'30) refers to an endowment of certain villages with whose income ghee had to be provided for the lamps in Sri Sudarsana's Sannadhi.

Sri Lakshmi Narayana, Sri Lakshmi Narasimha, Sri Lakshmi Varaha, Sri Rengamannar and Sri Godha are worshipped in the corridor in the western Prakara.

Sri Yoga Narasimha.

There is more than one Sannadi for Sri Narasimha here. But the Sannadhi of Sri Yoga Narasimha in the western prakara is a very ancient one, and much resorted to by the worshippers. The aspect of Sri Narasimha is considered to be very stern, serene, austere and august. He is also known as Jwala Narasimha. So great is his Ugra Thapas, that fire is believed to emanate from the depression in the crown of his head. And one may see to this day the opening in the ceiling of the Prakara provided for the exit of the fire emanations, though right through it pass the Sun and the Moon and the Rain which all fall straight on the crown of the Lord's head. Just to assuage the fiery heat of his Thapasya, he is given his daily Thirumanjana Abishekam of gingelly oil, milk, curd etc with specially procured Noopura Ganga Water brought from two miles up in the hills and in a ceremonious manner. The great Pachayappa of blessed memory has instituted a Kattalai for the Lord both for his Abishekam and Neivedyam which is scrupulously being observed to this day. A tablet of the year 1842 at the Sri Padinettampadi Gopuram gives details of this philanthrophist's endowments of a lakh of Pagodas with the income there from certain poojas and neivedyams have to be done at the Temple. The tablet requests the reader of the inscription to see and report upon any irregular or imperfect performance of the charity. Another Yoganarasimha is in the first Prakara of the Lord on the northern side. There is a Nrisimha idol in the Dasavatara Sannadhi and another is installed at the entrance to the East Fort Gate and there are two others also in the Kalyana Mahal. Just as in the North Thiruppathi, worship to Sri Narasimha here is a unique feature—quite in keeping with the following prayer:

माता नृसिंहः पिता नृसिंहः भ्राता नृसिंहः सखा नृसिंहः
विद्या नृसिंहः द्रविणं नृसिंहः स्वामी नृसिंहः सकलं नृसिंहः ।

इतो नृसिंहः पुरतो नृसिंहः यतो यतो याति ततो नृसिंहः
नृसिंह देवात् अधिकं न किञ्चित् तस्मात् नृसिंहं शरणं प्रपद्ये ॥

Gita Acharya - Parthasarathy:-

None should miss the arresting vision of Sri Parthasarathy Krishna addressing the suppliant Partha who after casting away his conch, Gandeepa and arrows stands trembling and in surprise with hands folded and rapt in reverence and hearing attentively to the Gita Upadesa of the Lord who has just assumed his Visvaroopa aspect. It is a grand conception of the sculptor who has translated the whole vision in a single piece of granite. Sri Krishna, Sri Partha, the bow, the conch, the arrow, the chariot etc. excepting the wheels of his chariot are all chiselled in one single piece of stone. This is a unique piece of art which the devotee shold not miss to have a Darsan of.

Sri Sutapas or Mandooka Maharishi:-

One of the most important worship in the temple is that of Sri Sutapas. His long bath in the Sri Noopura Ganga and the supposed slight he was thought to be guilty of by Sri Durvas (son of Atri and Anasuya and afraid of whose ire even Siva used to dance to please him), the Vala Kilyas, and other sages who had all come to visit this sage in his Asrama here and who were all made to wait a long time, since Sri Sutapas was engaged in his Agamarshana Snana and did not notice their presence, and the consequent curse bestowed on him by the sage Durvasa where by Sutapas was turned into a frog and from which he was releived by the grace of Sri Sundararaja and which episode gave him the title of Mandooka Maharishi, give the back ground for the Stalapurana episode so beautifully described in chapters III, XI & XII of the Vrishabadri Mahatmya.

Sri Ashtabuja Krishna and Sri Nartana Krishna:

They are inimitable in their pose and grandeur. After their worship, the devotee should not miss worshipping Sri Krishna

with Sri Lakshmi in his Vakshastala. The idol is a unique work of art, Lakshmi is of gold and Sri Krisnha idol is a pancha-loka one. How the Stapathi was able to so fix up the gold image of Sri Lakshmi on the Panchaloka body of Sri Krishna, only connoisseurs of art could appreciate.

Sri Saraswati's shrine.

This is situate west of the Yagasala. Worship to Sri Saraswati is another special feature in this Vaishnavite temple.

Dasavathara Shrine.

Quite another interesting feature of worship in this temple is the Dasavathara Sannadhi. The idols of the Dasavathara are all unique in their conception and grandeur. The Matsya and Koorma Avatars are quite life–like in their execution. A few avatars like, Varaha, Parasurama, Balarama are missing and. at present not traceable. The worship of Dasavathara Idols is a rare and unique privilege which is afforded to the pilgrims only in this hoary stala.

Of the Hindu triad, Vishnu alone as holding the office of Protector has often to incarnate in Avatars in this world for the protection of the good and the punishment of the wicked and for the establishment of Dharma as the Lord discloses in the Gita:

परित्राणाय साधूनां विनाशाय च दुष्कृतां ।
धर्मसंस्थापनार्थाय सम्भवामि युगे युगे ॥

The following are stated to be the 10 Avatars of Vishnu.

1. Matsya (Fish)
2. Kurma (Tortoise)
3. Varaha (Boar)
4. Nara-Simha (Man-Lion)
5. Vamana (Dwarf) developing into Trivikrama
6. Parasurama (Avesa)
7. Ramachandra (Partial)
8. Krishna (Full)
9. Budhdha
10. Kalki.

Of the above, five Avatars only, Varaha, Narasimha, Vamana, Rama and Krishna are generally installed for worship. The remaining five Matsya, Kurma, Parasurama, Budhdha and Kalki are not generally worshipped as the principal deities in a Temple. Kalki of course is not yet incarnated as an Avatara in this cycle. Parasurama is stated to be an 'Avesa' Avatara since after meeting Sri Ramachandra, Vishnu's influence in Parasurama passed on to Sri Rama. Krishna's Avatar is stated to be a Full Avatara. The remaining Avatars are stated to be only partial. According to Bagavata Purana, Vishnu has 24 aspects. They are as follows:—

1. Kesava
2. Narayana
3. Madhava
4. Govinda
5. Vishnu
6. Madhusudhana
7. Thrivikrama
8. Vamana
9. Sridhara
10. Hrishikesa
11. Padhmanabha
12. Dhamodhara
13. Sankarshana
14. Vasudeva
15. Pradhyumna
16. Anirudha
17. Purushothama
18. Adhokshaja
19. Narasimha
20. Achyutha
21. Janardhana
22. Upendra
23. Hari
24. Krishna

All these forms of Vishnu are carved on the walls of the temple at Nuggihalli, as also in two pillars called Chatur-vimsati Pillars at Seringapatam, with names and forms engraved and on a beam in the temple at Belure, the ancient Kuntala-desa also, are those 24 Murtis or forms of Vishnu found engraved. The date of these sculptures is 1249 A. D. Belure is one of Sri Ramanuja's Pancha Narayana Prathishta Stalas. (Belure, Tal-kad, Melakote, Tonnur and Gadag). Of the 10 Avatars mentioned above a certain orthodox section object to the inclusion of the Buddhavatara. They rely upon an

unauthorized stanza which brings in 3 Ramas, Viz. Parasurama, Rama Chandra and Balarama, thereby introducing Balarama and ousting Budhdha. When Balarama is acknowledged as an Avatar or Amsa or manifestation of SriAdhi Sesha, the serpent, how could he be treated as an incarnation of Vishnu is a question. Lakshmana who was an incarnation of Adi Sesha is not sought to be included as an Avatar of Vishnu. The "Brahmiya-Silpa" does not include Budhdha in the Avatars of Vishnu, but has Krishna in his place.

The "Mana Sara" gives complete details for the making of Budhdha Idols.

According to the following verses Balarama or Halesa comes next to Sri Rama; and Bala Deva has had but three temples in all India—Puri (where he is depicted along with his sister Subhadra and Krishna), Tiruchchanur and Alagar Hills. Some scholars think that Bala Deva had a temple at Pugar also, the submerged Kaveripumpattanam.

मत्स्यः कूर्मो वराहश्च नारसिंहश्च वामनः ।
रामो रामश्च रामश्च कृष्णः कल्की जनार्दनः ॥
जलजौ वनजौ ह्रस्वः त्रिरामः कृष्ण (or बुद्ध)—कल्किनौ ॥

In the Sankalpas performed at Gaya, the expression Budhdha Avatara Stala is stated to be used. Jayadeva, author of Gita Govinda when he is singing of the 10 Avatars, sings of the Budhdha Avatara as follows:-

निन्दसि यज्ञविधेरहह श्रुतिजातं
सदय हृदय दर्शित पशुघातं
केशव धृत बुद्ध शरीर—जय जगदीश हरे ॥

Gita Govinda, 1st Sarga, 9th Song.

The 10 Avatars represent the 10 stages of Evolution, as Sri Narayanaswami Iyer puts it in his "Puranas in the light of Modern Science" (to which work I am much indebted.)

"Puranas are no mere fairy tales", he says, "Though old, they are perennially new, the more we apply the modern science to them. The more we go into them, the deeper is the knowledge we get out of them. Only they have to be approached with a proper reverential spirit."

Shrine of Koil Thiruppalliyarai Nachiar,

This is not identified now. Idol also is missing. M. E. R. 276 of '30 mentions an endowment for this Deity, of a village called Veera Panjara Vilagam by one Sambiyatherayar.

Salagramas.

A Darsana of the Salagramas of this temple should not be missed by the Devotee. There are several hundreds of these Salagramas here and are in worship either in the Nitya Aradhana Receptacle or in the garlands of Sri Sundararaja or that of Sri Paramaswami. They are all in various sizes, various forms and various colours. They are stated to have been got from either the Gandaki or Nepal or from the Chakra Thirtha at the Hari Parvata in the Avanti. Megasthenes refers to the existence of gold in the Salagrama. Though bejewelled in a garland form they are too weighty to be easily handled by one single individual. These Salagramas are stated to represent the formless Brahman. Their inside represent varied kinds of "Chakras" formed therein by Sri Vishnu himself in the guise of a "Vajra Kita". These Salagramas are stated to originate on very rare and auspicious occasions and constellations and are reputed to grow on for 1000 years and over. There are scores and scores of varieties of these Salagramas. They go by the names of the first nine Avatars, the Navagrahas, various aspects of Siva, Vishnu and Saivite and Vaishnavite Saktis and energies. But they are mostly Vaishnavite. The Salagrama of Vasudeva is reputed to be white in colour, that of Hiranya Garba is blue, Pradhyumna is red, Vishnu is black, Narayana is dark green, Narasimha is tawny and Vamana is deep blue. They are reputed to have highly mystical powers and indescribable virtues. Quite

recently a Salagrama which was a Matsyavatara and which was placed on the banks of a Tirtha in a receptacle, when the devotee (owner) got down for his bath in the Tank, the Salagrama is reputed to have moved out of the receptacle and followed the devotee into the Thirtha wherein it tried to disappear. Various tests are known by which a genuine Salagrama is found. When they are placed in Milk or Rice, they are stated to increase in bulk and weight. When a pointed purified pin like end (generally a style is used) is placed on the crest of the Salagrama, it is found to turn round and round in Pradakshina form. Salagrama Abisheka waters are distributed in this Sannadhi every day for the pilgrim and worshipper. So great is its spiritual influence that even to-day oaths in Courts and Tribunals, in the French settlements of Karaikal, Pondicherry etc. are administered to Hindus with the waters from a Stali wherein the Salagrama and Thulasi leaves are placed. Fortunate and blessed indeed is he that gets a voluntary gift of a genuine Salagrama for his Pooja and worship from a really devout Adhikari.

Dwara Palakas:-

These are the guardians placed at the entrance of the temple. They are Gods and have their daily worship along with the Suthu-Kovil Gods. The Dwarapalakas at the First entrance are known by the names of Chanda and Prachanda, those at the second entrance as Jaya and Vijaya and those at the third as Harabadhra and Subadra. Their protruding canine teeth and the Ahvana and Niryana Mudra poses of their hands are their distinguishing characteristics. Generally they have four hands. But the southern Dwara Palaka in the First outer entrance in this temple has *six hands* which is a unique feature, though the Silpa Sara enjoins but four hands only.

Alwar Sannadhi.

Quite in keeping with its hoary past and being one of the greatest and leading Vaishnavite Stalas, there is a special

sanctuary here housing all the Alwars. Both the Moolasthan and Uthsavars can be worshipped just before going to the Sri Thayar Sannadhi. For the upkeep and Vritti of the Brahmins of Kulasekhara-Chathur-vedimangalam and for the temple of Alwar set up at Alagar Hills, certain lands (222) shares were, granted by Maravarman Kulasekhara Deva I, while he was seated in his throne 'Kachikku-Vachchan' in his Palace at Viradavelam in Urayure Kurram a subdivision of Thenkarai Rajagambira Vala Nadu (M. E. R. 318 of '30).

Alwars. The title of "Alwar" means one who merges deep, deep in the ocean of the Bliss of the Lord's Love or Bakthi. They are twelve in number. They are conceived to be the divine insignia etc of Sri Mahavishnu who is said to have directed them to assume births in this mortal world, at different Kshetras and during different ages and in various castes etc. for teaching and guiding the mortals in the right path of Bakthi. A tabular statement is attached to this showing their Avatars in the order as accepted by the orthodox school of Vaishnavite scholars, showing particulars of the dates of their birth, their Amsas, parentage, the number of years they lived among the peoples of the world, the writings attributed to them and the Sanskrit names by which they were hailed by their contemporaries. Of the twelve Alwars Poihayar, Boothathar and Pey Alwar and Thirumazhisaiar took their origin at the end of the Dwapara Yuga and the rest in the Kali Yuga. Their places of origin were all situate in the Chera, Chola and Pandya Nads i. e.,, the Tamil country or Dravida Desa. Of these twelve, the births of five are superhuman in origin as noted in the table. One Sri Kulasekhara was a king who had his sway over the three Kingdoms of Chera, Chola and Pandya. Nammalwar was a Vellala and Thirumangai, a Kalla and the rest were of Brahmin parentage. The years some of them are stated to have lived are phenominal. While Sri Godha was in the world of mortals but for a brief spell of 14 years and Sri Nammalwar for

a small span of 35 short years, the first four Alwars are stated to have lived for 3000 and 4000 and odd years.

All these Alwars have not visited all the 108 Vaishnavite Stalas. Sri Thondaradippodi and Sri Panar know no other Divya Desas but their Srirengam. Periyalwar has visited only five Stalas. Sri Andal knows but three Viz. Srivilliputhur, Thirumalirunjolai and Srirengam. Kulasekhara has visited seven. But Thirumangai has visited 86 Stalas, the greatest number of them all. Kulasekhara is stated to have visited Thirumalirunjolamalai and made Mangalasasanam therein but no "Pasuram" is available in support thereof. Of these Alwars, only six according to some have visited Alagar Hills and made Mangalasasanam there. But according to the authors of Alagar Kalambakam all the "Ten Alwars" (i e. the Twelve Alwars excepting Sri Mathura Kavi & Sri Godha) are stated to have visited the Stala and sung of our Lord Sri Alagar-of. "அழகர் பதின்மர் அருந்தமிழ் கொண்டார் etc." St. 4, Alagar Kalambakam. Sri Godha on account of her pre-eminent positon as the consort of the Lord is not considered by some as one amongst the Alwars. Short details connected with their life history and their connection with this Kshetra are noted herein. The names of the Alwars are thus commonly refererd to:—

> பொய்கையார் பூதத்தார் பேயார் புகழ்மழிசை
> அய்யன் ஓர்மாரன் சேரலர்கோன்—துய்யபட்ட
> நாதனன் பர்தாள் தூளி நற்பாணன் நன்கலியன்
> ஈதிவர் தோன்றத் தடை வாமிங்கு
>
> —Sri Manavala Mamuni.

Sri Boothathalwar.

He is the second of the three Mudhal Alwars, the First being the great Ayonija Muni Sri Poihai Alwar. He was born in the Dwapara Yuga in the year Siddarthi-8,61,902 (B.C. 4202) as detailed in the tabular statement. He was born the very next day to that of Sri Poihi Alwar's Avatara. His place of birth was Thirukkadan Malli or Mahabalipuram the sea-shore

city, in the Tondai Nadu. Some works state that he was born in the Kurukkathi flower (குருக்கத்திமலர்); others have it in the Nilotpala (नीलोत्पल). His Amsa is that of the Kaumodhaki Gadha or club. He lived for 3120 years.

Three songs or Pasurams connected with Thirumalirunjolai are attributed to him.

Sri Peyalwar.

He was the third in order of the date of birth among the three Mudal Alwars, having been born the very next day after Sri Bootham. It was at Mylapore or Thirumayilai and in the sacred well of Sri Madhava Perumal Temple in a Red lily flower his origin is attributed. His Amsa is that of Nandaka or Sword. His other name is "Mahadahvaya" since he was the greatest Baktha of the age and since it was through his instrumentality God appeared unto Sri Thirumazhisai.

He was called "Peyalwar" because he would behave like one possessed as it were of some spirit. Deep in contemplation, meditation or enjoyment of the glories and glorious attributes of the Lord, he would be always found forgetting himself and his surroundings, dancing or singing, roaming or jumping with joy, seeing the Lord everywhere, feeling his presence everywhere, laughing and weeping and his eyes rolling and melting with pleasure and joy and vanishing himself as it were in divine bliss and ecstacy. He is reputed to have lived for 3325 years. The episode of the Mudal Alwars meeting each other at Thirukkovilure and the appearance and blessings of the Lord to them on one stormy and wintry night in a cold and chill payal is one that every Astika is familiar with. The broadness of their heart and the charitable generosity of their disposition towards others who like themselves were placed in apparent adversity is a theme so near and dear to every one of us, since it strikes a familiar and sympathetic chord in our hearts and make us cherish for ever the noble qualities of our common heritage,

placing the necessity of our neighbour first even before our own. This great saint has given one Pasuram for Thirumalirunjolai.

Sri Periyalwar.

As might be seen from the Tabular Statement, according to the orthodox dating, he was born in 47 Kali or B. C. 3056 at Srivilliputhure. He was of Brahmin parentage belonging to the Soliya sect. His father was one Mukunda Battar. His mother's name was Padmavalli. He was the Amsa of Sri Garuda, the protector of the Vedas. His other name was Vishnu Chitta. He was laterly offered the appellations of "Villiputhure-veda-kon" by the people and "Battarpiran" by King Sri Vallabha. In all his works he uses the name of Vishnu Chitta only as his colophan. His guru was Sri Senai Mudaliar from Sri Vaikuntam. His favourite object of worship was the Krishnavatara. His main object in life was to rear Thulasi Nandavanam and present flowers and Thulasi to Sri Vatapatra Sayin of Srivilliputhure. The important incidents of his life were :—

(i) His meeting of Sri Vallabha, King of Madura when he was patrolling the city in the night like Calip Harounal-Raschid of later days and raising in the King the desire to find out ways and means for attaining one's "Atma Sreyas".

(iii) His establishing in the court of Madura, amidst the greatest of professors versed in Buddhism, Jainism, Saivism, and Sakta, Sankya, Mayavatha, Vaiseshica, Pasupata etc. cults, the greatness of Sri Mahavishnu as the Param Jyothis and Param Thatwam and triumphantly accepting the huge sum of money presents tied to a pole which voluntarily came near him.

(iii) The episode of Sri Godha, his Ayonija daughter (q. v.) and his visit with her to Tirumalirunjolai and praising the Hills as greater than Lord Alagar!

(iv) His authorship of the universally famous Thiruppallandu (12) and Thiru - Mozhi (461). He lived for 85 years and has given 34 songs for this Stala.

Sri Thirumangai Mannan.

He was born in the village of Thirukkurayalure near Thiruvali - Thirunagari in the Thirumangai Nad of the Chola Mandala. He was born in Kali 398—B. C. 2714. He belonged to the Kalla caste. His father Neela was a trusted and brave general of the Chola monarch. He is reputed to have been in his former births a Brahmin by the name of Kardhaman in the Kritha Yuga; a Kshatriya and King by the name of Uparisravas in the Threta Yuga; a Vaishya by the name of Sankapala in the Dwapara Yuga; and a Kalla in the Kali Yuga. He was known by many other names. The name of Parakala was given to him because of the great valour he displayed in many great battles. He was made also a subsidiary prince and ruler of a state for his services to the Chola. His romantic meeting with the divine damsel Kumudhavalli was the cause of his becoming the recipient of divine grace and blessing. To obtain her favours the devotee had first to obey all her commandments, first to become a Vaishnavite undergoing the Pancha Samskaras, then to feed 1008 Sri Vaishnavas every day for one full year etc. etc. Impoverished at these Kainkaryams he decided to become a Robinhood or a Robert Macaire and relieve the wicked but wealthy people of the burden of their riches for diversion to charitable and religious purposes, and which according to the philosophy of this devotee was an ordained Dharma but no sin.

With the assistance of his able and formidable lieutenants who all delighted themselves in their respective and significant soubriquet, Nir-Mel-Nadappan (one capable of walking on waters) Nizhalil - Othunguvan (one who merged and hid himself even in the shadows), Chayai Pidippan (one who will drag his victim to him by catching hold of the victim's shadow), Thaloothi, Thora Valakkan, Usara Thonguvan and others, he was doing this Bhagavata Kainkaryams. While this devotee was engaged in this strange Kainkaryam riding on his horse Aadalma (ஆடல்மா), the

Lord decided to give him emancipation and with Sri Devi, disguising themselves as travellers appeared to stray in the path of these redoubtable banditti, and confronted them. Needless to state that they were soon relieved of their belongings. The *toe - ring of Sri Devi* alone remained and even this the devotee had no mind to forego. He hence pretended to fall at her feet as if it were in deep devotion and began to pull it out with his teeth. First by the Padha-Rajas of Sri Devi he got his Lakshmikataksha and Anugraha. Immediately was he hailed as "Are you our Kaliyan?" (one who has conquered the influence of Kali?) Even yet his Bagavata-Baktha-Kainkaryam which was the article of faith with him was too deeply rooted in his mind and made him attempt to walk off with the booty, but the booty though bagged and bundled in portable size and form proved to be a burden beyond the power of man to lift up. Kaliyan atonce charged the Lord of being a necromancer and threatened the traveller to teach him the art. The generous traveller yielded and drawing the bandit's frank and earnest ear close to His mouth gave him the "Sri Ashtakshara" and blessed him with His hands. Light dawned immediately upon the Bandit chieftain and he atonce realised that it was Sri MahaVishnu himself who had played this Leela for emancipating him. Forthwith Sri Narayana revealed himself to him in his true aspect and showered upon him all kinds of blessings.

Born himself a poet, and initiated too by Sri Naryana himself, need we say that the poet, and the seer in him grew resplendent and glorious for the benefit of the universe and poured forth the great truths of religion in various tunes and themes that earned him the titles of "Nar-Kavi-Peruman", "Arul-Mari", "Kaviloka Divakaran", "Chathushkavi Sikhamani", "Shat Prabhanda Kavi" etc. etc.

He has visited as per divine command almost all the Thiruppathis. He was a contemporary of Sri Gnanasambandha

whom he is reputed to have met at Shiyali and got a present of the 'Vel' from him.

He is reputed to have plunderd the Budhdha Vihara and its golden idols at Negapatam and constructed wherewith the various outer forts of Srirengam temple. He has visited Thirumalirunjolai and his songs concerning this Kshetera are 30 in number. He lived for 105 years.

Sri Nammalwar.

He was born on the 43rd day after the beginning of the Kali Yuga, 3102 B. C. His birth place was Thiruk-kurugure on the banks of the Tambraparni in the Pandya Nad. He was by birth a Vellala. His parents were Sri Por-Kari and Srimathi Udaya-Nangai. Having been childless for long the couple made Tapasya to the Lord at Thirukkurungudi and were blessed with a child who later became the greatest of Alwars. Some refer to his Avatar thus.

कृतेऽत्रिसूनुर्भगवान् त्रेतायां रघुनन्दनः ।
द्वापरे नन्दसूनुश्च कलौदेवः पराङ्कुशः ॥

Nammalwar was the Amsam of the Lord, Kausthuba and Vishvaksena and the Lords of the Panchayudhas. Hence he was known as the possessor of the Ashtamsas.

The Urangappuli sacred to Nammalwar.

There is an interesting history connected with this Tree. Trees of the Tamarind class generally close their spread out leaves on the approach of night and spread them out again on sunrise. An exception to this was the Urangappuli Tree at Tirukhurungudi. 21 years before the birth of Nammalwar, this Tree, an Avatara of Adhi Sesha came into existence on Mula Nakshtra in the month of Ani of the year Iswara. This Uranga Puli, the Avatar of Adhi Sesha was affording shelter and protection from rain and sun and fog and what not to Sri Nammalwar

seated in Samadhi under its shades. Nammalwar, had many names given to him. One such name was "Sata Kopa". The baby in the womb according to our ideas and conceptions is divine and omniscient. It is the Boosparsa or according to some the Sirodaya just when it is entering this world that is the occasion for a particular "Vayoo" called "Sata" to envelope the babe and make it forget its divine quality and making it under go the ignorance and sufferings of mortals. The story is that when the babe (future Nammalwar) was about to be born, this "Sata Vayoo" attempted to envelope him. Sri Nammalwar with a "Hoomkara sabda" made it vanish out of sight, thereby himself keeping and preserving the qualities of omniscience and other divine qualities with which Nammalwar was ever endowed. Hence his name "Sata Kopa". Since Sata Kopa centred his whole faith and object in the Lord's feet, the Lord's feet (Sandals) was given the name of the Saint namely "Sata Kopa." Another name given to him was "Maran" which means "Opposite". For, since his birth unlike other children he never showed the characteristics of the mortal children such as wakefulness, hunger, crying and playing etc; with various nature's calls absent and living without milk or food and exhibiting no other worldy act up to his 16th year, immersed as he was in Samadhi, his life was remarkable in many ways. His worldly existence was but for 35 years only as in the case of Sri Sankara or Sri Vivekananda.

The first occasion after his birth when he opened his eyes and spoke was, when Madura Kavi his would-be Sishya guided by the light in the south which he ultimatly traced to Nammalwar's Tapo Vrikhsha came from Ayodhya by divine call. Divine lights or Stars guiding great and good men to the places where Avatara Purushas are born is not without a parallel. In the Bible it is stated that when Christ was born in Bethlehem certain Heavenly lights or stars guided certain Sadhus there. Madura Kavi was pretty old when he approached Nammalwar and Nammalwar was but a boy of sixteen just attempting to

open his eyes to aspect the world around. Can not one see a parallel in this:

चित्रं वटतरोर्मूले वृद्धाः शिष्याः गुरुर्युवा ।
गुरोस्तु मौनं व्याखयातः शिष्यास्तु छिन्नसंशयाः ॥

He was called "Vakula Barana" because he was presented with a Vakula Mala by the Lord at Thirukkurugure. His name "Parankusa" has to be traced to the fact that he acted as "Ankusa" to the heresies that prevailed during his time. He was called "Nammalwar" by the Lord himself because he was the dearest and nearest of Alwars to the Lord's heart.

According to the Sri Vaishnava Hageolists, the various Alwars are compared to various limbs of Sri Nammalwar as follows:-

1.	Bootham	Head
2.	Poihai & Sri Pey	Eyes
3.	Periyalwar	Face.
4.	Thirumazhisai	Neck.
5.	Kulasekhara and Panar	Hands.
6.	Thondaradippodi	Chest.
7.	Thirumangai	Navel.
9.	Madhura Kavi	Feet.
9.	Nammalwar	The being that has the above limbs.

The posture of Sri Nammalwar's Vigraha placed in worship in the many Vaishnavite shrines of South India differs from that in these Hills. Elsewhere the hand has the Gnana Mudhra or Chin Mudhra. But here the pose is Anjali Hasta. Is it so because of his earnest prayer and supplication to the Lord to vouchsafe to him an answsr to his query in the following Pasuram?

முடிச்சோதி யாய்உனது முகச்சோதி மலர்ந்ததுவோ?
அடிச்சோதி நீநின்ற தாமரையாய் அலர்ந்ததுவோ?
படிச்சோதி யாடையொடும் பல்கலனாய் நின்பைம்பொன்
கடிச்சோதி கலந்ததுவோ? திருமாலே! கட்டுரையே.

Namma!war was one of the most devout Bakthas of Sri Alagar. His songs in connection with this Stala are 46 in number.

Acharya Sannadhi.

Being a stronghold of Sri Vaishnavism, the Vaishnavite Acharyas had special pre - eminence here. This Stala has one of the Peetams of the 74 Simhasanadhipathis installed by Sri Ramanuja. The Jeer here is hailed as "Thirumalirunjolaimalai Jeer" A special Arayar also was instituted for this Sannadhi. He was hailed as "Thirumalirunjolaimalai Arayar".

Sri Ramanuja.

The Sannadhi of *Sri Ramanuja* or "Emberumanar" the greatest protagonist of Sri Vaishnavism in India was constructed and the idol of Sri Emberumanar was set up by one Thunjalurudaiyan Uyyavandan alias Sundara Pandyan Kalinga Rayan. The idols of Sri Ramanuja here are stated to bear a striking resemblence to those at Melkote and Sri Perumbudure which are reputed to possess idols of Ramanuja set up in his own life time and with his approval. This Kalingarayan who constructed the shirne endowed also the same with the village of Kuraiyaravalvitta Perumal Nallure, for meeting the expenses of offerings etc. for this shrine (M. E. R. 16/32). The shrine dedicated to Sri Ramanuja has been very popular here. According to the Madathu Varalaru, Sri Senapati Jeer was the first Jeer anointed in the Peetam here by Sri Ramanuja. It is stated therein that he was responsible for consecrating the Emberumanar Sannathi and the installation of the Emberumanar idol there at, while Anantharaya set up the idol of Ramanuja at North Thiruppathi and instituted the Adhyayana festival there during which the recital of Ramanuja Nootranthathi was caused to be made. The Thirumalirunjolai Malai Jeers who presided over the Peetam

here have been paying very special attention to this shrine. Since the association of Sri Ramanuja with this temple had certain special significance in his life's varied episodes, and since Sri Ramanuja is counted as the first Jeer of the Thirumalirunjolai Jeer Peetam according to the Madathu Varalaru, a short sketch of his connection with this Stala is hereunder given.

Sri Ramanuja was born in Kali 4118 or 1017 A. D. corresponding to Saka 939, Pingala, Chaitra Sukla Panchami, Guruvara and Ardhra Nakshatra as Seshamsa. It may be noted that the dates of birth of both Sri Sankara & Sri Ramanuja are in Sukla Panchami & Guruvara & Ardhra Nakshatra. According to the Guruparampara, Sri Ramanuja was in his mortal coil for full 120 years i. e, till 1137 A. D. or 1155 (according to some). In 1025 A.D. he had his initiation into the Vedas by his father Kesaval Arya or Kesava Somayaji himself. His mother was Kanthimathi. He continued his studies under the fostering and tender care of his father till 1032. In 1032 he was married. Then from 1033 to 1037 he began his Vedantic studies under the famous Yadhava Prakasa. It was in 1037 the fateful pilgrimage to Benares was undertaken when an incident on the way ended in the separation of Sri Ramanuja from Sri Yadavaprakasa. Young Ramanuja (he was not yet 20 even then) with his wife and aged mother settled at Kanchi quitting his birth place of Sri Perumbudure. While at Kanchi, with his mother's blessings and under her advice, he continued his studies at home by himself till his 25th year. When in 1042 came the call from Sri Alavandar through Thiruvarangaperumal Arayar to go to Sri Rangam, he went and returned to Kanchi the same year and stayed there till 1047. For a short while, for a period of six months, Sri Ramanuja studied under Periya Nambi at Maduranthakam when an unfortunate domestic difference seperated the Chela and the Guru and which ended in Ramanuja's assuming Sanyasa Asrama in 1047. His first disciples were Mudaliyandan alias Dasarathi and Koorathalwar alias Sri Vatsanka Misra. Soon after Sanyasa

the saint repaired to Sri Rangam where he effected many retrenchments and reforms in the Great Temple. Sometime after he began his Stalayatra. One of the places he visited was Thirumalirunjolaimalai. It was during his visit to this place that he fulfilled in actuality 4000 years afterwards what Sri Godha had manasically offered to the Lord – 100 Thadas of Akkara Vadisal and 100 Thadas of Butter. It was in recognition of the fulfillment of her Kainkaryam to Alagar, Sri Godha hailed Sri Ramanuja as "Koil Annan". This incident is referred to in St. 106 of Yatiraja Vaibhava of Sri Vaduga Nambi.

तद्वद्दिव्यस्थलेष्वप्यति महिमसु तत्सूरि गोदा प्रतिष्ठां
कृत्वा सर्वत्रतं चाध्ययनमहमपि प्राज्यहैयङ्गवीनम् ।
प्राज्य क्षीरोद्गुडान्नं वृषभगिरिपति प्रीणनार्थं निवेद्य
श्रीमान्रामानुजार्यः कृतबहुमतिरप्यास गोदाकटाक्षैः ॥

After his return from the Yatra, Sri Bashyam was begun. Then in 1078 began the persecution by the Courtiers of Kulothunga Chola, which made him leave Sri Rangam to Tondanure or Tinnure near Melkote after worsting in discussion Sri Yadhava Prakasa with regard to the Tapta Mudra controversy and converting him to his faith and also after converting his cousin Govinda Battar manager of Kalahasthi Temple and giving him the name of Embar. It was at this period that Yagna Moorthi was converted and given the name of Arulala Perumal Emberumanar, the author of Gnanasara and Prameya Sara. The next most important conversion was that of the Jaina King Bitti Deva of the Hoysala country and re-naming him as Vishnu Vardhana in 1080. The removal of Sri Govinda Raja's Idol from its Temple at Chitra Kutam (Chidambara) took place in 1087.

While at Tondannre, Sri Ramanuja finished the construction of the lake Thirumula Sagara with the help of Vishnu Vardhana. This marvellously beautiful lake called "Lake of

pearls" (Moti Talab) from the crystalline nature of its waters, by Nazir Jang in 1746, is fed by the Yadhavanadhi. And while staying at Melkote the costruction of the Temples of Sri Thiru-narayanapuram etc. were finished again with the help of Vishnu-vardhana. It is statad that it was with the munificence of this Vishnu Vardhana the 5 Narayana temples were constructed by Sri Ramanuja Viz. Vijaya Narayana at Belure (Hoysala capital), Kirthi Narayana at Talakad, Thirunarayana at Yadhavadhri (Melkote) and the temples at Gadag and Tonnure.

It was when he was engaged in these temple building activities, news reached Ramanuja of Kulothunga having died in 1117. This Chola king, the patron of Sekkilar who wrote the Periya Purana, had many aliases such as, Anapaya Chola, Tiru Nitru Chola, Krimikanda Chola, Karikala Chola, Rajendra Chola etc.

In 1118 Ramanuja visited Thiruppathi and gave his decision re: the identity of the idol there as to whether the idol was Vishnu or Siva. In 1125 Sri Ramanuja returned to Srirengam and finished his Sri Bashyam. He stayed there till his Siddhi in 1137. Sri Ramanuja has seven popular names (in addition to others) given to him on various occasions as follows:—

i. During the Namakaranam, on the 12th day of his birth he was given the name of "Ilaya Alwar" by Periya Thirumalai Nambi.

ii. After the Ashrama - Swikaranam, he was hailed as "Ramanuja" by Deva Perumal.

iii. After he went to the Sannadhi of Srirenganadha the Lord blessed him with the title of "Udayavar".

iv. The great Thirukkoshtiyure Nambi seeing his glowing qualities of head and heart proclaimed him as "Emberumanar".

v. His great works religious, spiritual and humanitarian, and his fullfilment of the Manasic Nivedhana contained in her song "நாறு நறும்பொழில்" etc. made Sri Godha address him as "Koil Annan" in all affection and love.

vi. His marked wisdom and knowledge pleased Sri Saraswathi at the Saradha Peetam so much as to bestow upon him the name of Sri "Bashyakar".

vii. When he performed the Sathabishekam, he was crowned with the appellation of "Yati Rajan."

The Gurus of Sri Ramanuja were 5 in number as follows:—

i. Periya Nambi (Samasrayana Achar)

ii. Thirukkottiyur Nambi (Charama Sloka Upadesaka)

iii. Periya Thirumalai Nambi (Sri Ramayana Guru)

iv. Thirumalai Andar (Expounder of Bagavad Vishayam, Thiruvaimozhi etc,)

v. and Thirukkachi Nambi (Atma Swaroopa Upadeshaka)

In the Sannadhi of Udayavar the devotee can have darsan of his great chela *Sri Koorathalwar*, whose unintentional punning upon the words "Drona" and "Siva" is alleged to have been the immediate cause of the ire of Kulothunga's court and which resulted in Sri Ramanuja's leaving the Chola Country and Kurathalwar's loosing his eyesight by his own applying Pacha Karppooram to his eyes which he determined should not see the Chola fanatics. His special connection with this temple and claim for the grace of Sri Sundara Bahu has already been noticed re: the discussion of "Sundara Bahustavam" in which he has poured forth his heart's devotion. The life like resemblance of Sri Kurathalwar here has dumb founded many a casual visitor or worshipper at the wonderful cunning of the hand of the unknown Phidias that sculptured this image. This is pronounced by the Hagiologist savants to be the finest idol of Sri Kurathalwar so far extant.

Sri Udayavar's Guru the famous *Thirumalai Andar* could be worshipped next to Sri Suthapas.

The shrine of *Thirukkachchi Nambi* could be visited in the shrine next to Sri Udayavar's. Thirukkachchi Nambi was Sri Udayavar's Guru and he was born in 1044 A. D,

A spacious shrine was constructed for Sri *Manavalamamuni* by the King Mavali Vanadharayar in or about 1464 A. D. at the instance of Yathiraja Jeer, nominee for this Jeer's post by Sri Manavalamamuni at Thirumalirunjolaimalai after the resuscitation of the defunct Jeership. The shrine is now in ruins pending renovation and the idol is now housed in the Alwar's Sannadhi. Acharya Manavalamamuni according to Sri Pillai Lokacharya's work Yatindra Pravana Prabavam a work dealing with the life and works of Sri Manavalamamuni, his date of birth is given as Kali 4371 - Sadharana year - Arpisi month - Sukla Chathurthi - Thursday and Moola Nakshatra–Saka 1293 - A. D. 1371. Sri Manavalamamuni has visited Srirengam in A. D. 1425 or Saka 1347 and effected many reforms there and was expounding and propagating the greatness of the Visishtadvaitha Sidhdhantham.

Sri Vedanta Desika.

The shrine of Sri Vedanta Desika could not now be identified, nor could the existence of the idol be at present traced out. That such a shrine and such an idol did exist is evidenced by an inscription which has been copied by the Epigraphical Department (M. E. R. No. 28/32).

The catholicity of the Prabhandic Religion.

The tolerance of the Alwars and Acharyas and the great catholicity of their teachings and tenets are some of the most important aspects of their philosophy. So far as "Guru Sishya Bava" was concerned Sri Vaishnavism knew no distinction of caste. Character, learning and culture was the only test and criterion of either. A Brahmin may have a non - brahmin of

whatevor grade as his chela *provided* he was otherwise fit. Cf. Thondaradippodi Alwar's pasuram.

i. பழுதிலா வொழுகலாற்று பலசதுப் பேதிமார்கள்!
இழிகுலத்தவர்க ளேனுமெம் மடியார்களாகில்

ii. Cf. Nammalwar's pasuram.

குலந்தாங்கு சாதிகள் நாலிலும் கீழிழிந்து
எத்தனை நலந்தானிலாத சண்டாள சண்டாளர்களாகிலும்
வலந்தாங்கு சக்கரத்தண்ணல் மணிவண்ணற் காளென்றுள்
கலந்தார் அடியார் தம்மடியா ரெம்மடிகளே.

iii. Cf. Kurathalwar's Sloka.

यज्जातीयो यादृशो यत्स्वभावः पादच्छाया संश्रितो योऽपि कोऽपि ।
तज्जातीयः तादृशः तत्स्वभावः श्लिष्यत्येनं सुन्दरो वत्सलत्वात् ॥

One of Ramanuja's Guru was Thirukkachchi Nambi a non - brahmin disciple of Alavandar.

Ramanuja after his bath in the Kaveri used to return supporting himself on the arms of Pillai Uranga Villidasar a non - brahmin by birth and his favourite Chela. Maraneri Nambi a Chela of Alavandar is stated to have belonged to the Panchama caste.

Vilanjolai Pillai a disciple of Pillai Lokacharya is stated to have belonged to the Panchama caste.

Sri Ramanuja had the temples of Melkote, Belure, etc. thrown open for one day in the year for Harijan worship. These few instances alone will suffice to show the large hearted nature of these saints and seers of Vaishnavism.

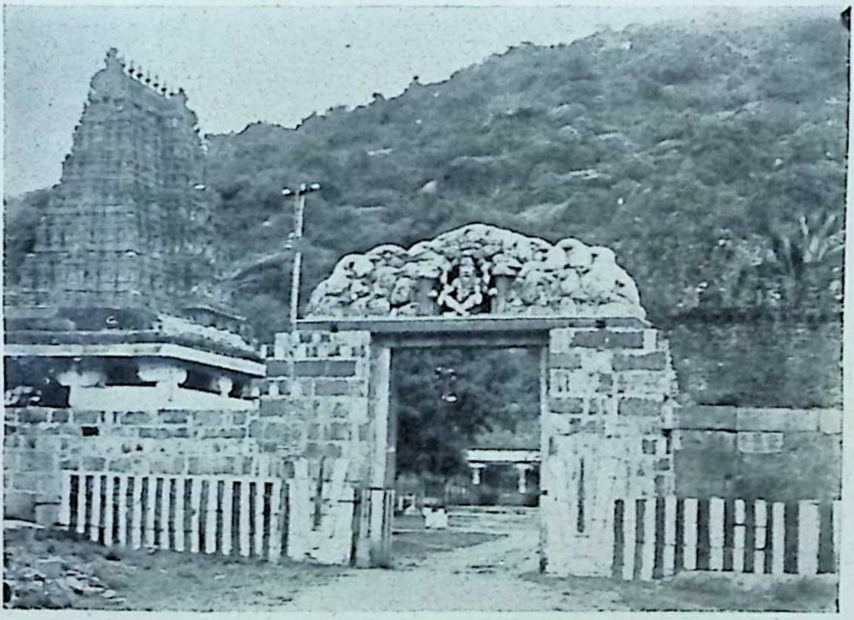
Sri Sadirila Madavar.

This is a Sannadhi of Prabhandhic fame. It is the Sannadhi of the Sapta Matrikas who are Brahmi, Maheswari, Kaumari, Vaishnavi, Varahi, Mahendri, and Chamundi. The 1st five are according to Silpa Sangraha supposed to represent the energies of Brahma, Maheswara, Kumara, Vishnu, Varaha and

22. "Madhavee Mantapam" at the Sri Noopura Ganga Water Falls-of Pre Historic Period - Renovated 1938. (*To face Part I* page 240 & *Part II*-Page13).

"मञ्जीरतटिनी तीरे माधवी मण्टपात्पुरः" Adh. II. Sl. 18-Part II.

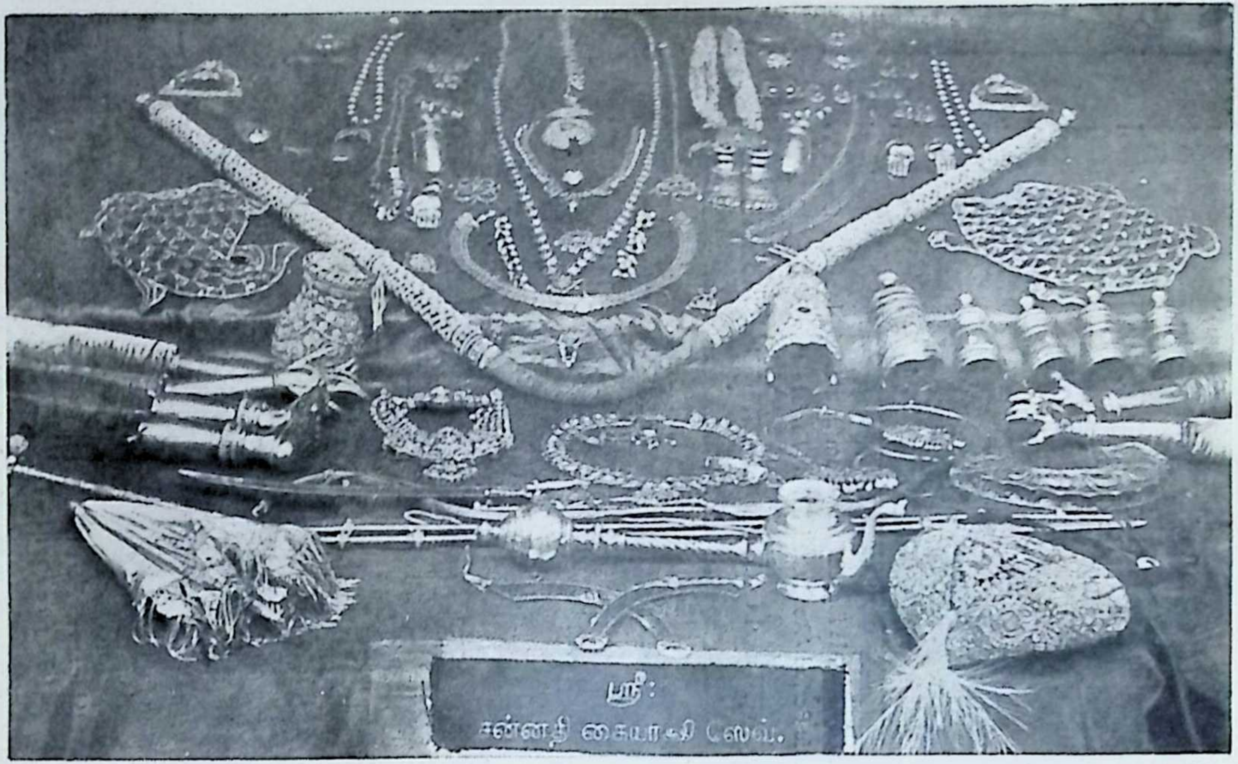

23. "Hiranyan Fort Gate" Pre Historic Period - Renovated 1938—
(*To face Part I*—Page 222).

माता नृसिंहः पिता नृसिंहः भ्राता नृसिंहः सखा नृसिंहः ।
विद्या नृसिंहः द्रविणं नृसिंहः स्वामी नृसिंहः सकलं नृसिंहः ॥

इतो नृसिंहः पुरतो नृसिंहः यतो यतो याति ततो नृसिंहः ।
नृसिंह देवादधिकं न किञ्चित् तस्मात् नृसिंहं शरणं प्रपद्ये ॥

—Part I. pages 178, 179.

24. A few of the valuable jewels of the temple (*To fuce* Part I. Page 247).

Indra. These possess their Lords' vehicles and weapons too. This Sannadhi is situate at the south end of the Hills. Daily, weekly and periodical Poojas are offered here. The worship of the seven Matrikas or seven mothers or mother worship as it is called is according to some, Dravidian in its orgin. Others say it is Aryan. Aryan or Dravidian, the mother Goddess or the Great Mother has been under worship universally. The Mohenjo Daro, Harappa and Chanhu Daro excavations also have revealed the cult of the mother worship. In Syria and Asia Minor also, the Babylonians, the Syrians, the Phrygians etc. were worshipping the great mother as "Ma", an abbreviated form evidently of Uma. In the Hittite (Siddhantee) empire which had been flourishing from 3000 B. C. to 500 B. C. and even subsequently also though that empire ceased to exist, the whole of their country was studded with many temples almost rivalling the temples and deities with the Parivara Devatas also that we find in South India. The very plan and construction of these temples, the Gods and Goddesses installed therein, the rituals and forms of worship observed there by the Priests and Devadasis, with the observances of pollution and even exclusion, the performance of the very festivals like the Thirukkalyanam festival, the Teppam festival around the central Nirazhi-Mandapam, the Deepotsavam or Sokkappanai (Bonfire) Festival, and innumerable other festivals with their big processions and paraphernalias and resorted to by pilgrims from far and near and even from India itself! carrying their votive offerings and observing tonsure or the shaving of the head, sacrifices etc. were all thoroughly Indian in origin. So popular were these temples even upto the 4th centry A. D. If Thillai Sri Nataraja had his 3000 priests, it was nothing in comparison to the number at this temple at Hieropolis with its 5000 priests or the 6000 priests of the temple of Comana!. The description of these temples by Lucian of Samosata (150 A. D.) who had personally witnessed miracles and worships with their customary rituals and ceremonials, and the

allusions thereto by Macrobius (400 A. D.), Strabo, Pliny etc. (2nd century A. D.) may be strange and striking to the modern doubting critics. The greatest of their temple was to the east of the Mount Tauras. (Vrishabagiri). Some of the Gods and Goddesses that "make their presence felt in no doubtful way", and referred to by Lucien are the following :

i. In the inner sacred shrine is the gold idol of the God seated on a Bull ! with a trident in his hand !

ii. Near that God is the gold image of the Goddess seated on a Lion ! The Goddess has a sceptre in one of her hands, and a distaff in another. She has a girdle round her waist, Her ornaments of various precious gems and stones flash like fire. These are offerings from Egyptians, Indians, Ethiopians, Medes, Armenians and Babylonians. The greatest and most wonderful gem she wears called Lychmis which flashes a strange and wonderful light "in the night time which makes the whole temple gleam brightly as by the light of myriads of candles.........The gem has the likeness of a bright fire". The marvel about this image is that it appears to look at one straight and in the face which-ever direction one may assume.

iii. Then there is the Sun God.

iv. There is another God "Sandan" having almost all the forms and attributes of "Skandhan".

v. Another goddess is "Naked, with dishevelled or radiate hair" resembling our "Kali".

The description and attributes showered upon the Goddess, the presiding deity, corresponds to Sri Lalita. Her Namavali and Stotra is chanted during worship. Singing, playing upon pipes, and shaking of rattle, accompany the worship.

The following interesting items are also noteworthy.

i. The fishes of different kinds in this Hieropolis Temple Pushkarani when called by names appear when so called - a common sight in the holy Thirthas of South India.

ii. In Syria there are several sacred Thirthas which worshippers bring in their sealed vessels which after being inspected by the Temple Officials and broken by them, their contents are poured on the deities as Abishekam as it is even now being done in Madura, Rameswaram and Benares.

iii. In the festival of the Pyre or the Lamp, trees are hoarded and set fire to and the God is carried round it.

iv. On certain days people congregate before the Temple entrance and have their back lashed while their accompanying band plays the pipes, beats drums, or sing divine and sacred songs - a constant sight at Sri Alagar Hills.

v. The Thirukkalyana festival (Divine marriage) is an annual festival.

vi. The first growth of the hair of chidren is dedicated to the deity and the shave is given to the Temple. Locks of hair are often put in gold or silver or ordinary vessels and offered to the temple with *their names inscribed there in*. Lucian avers in his writings that his Vessel of hair was still in the Temple there with his inscribed name.

vii. One difference between the Sacrificial ceremonial at Hieropolis and South India is that in the former place sacred water alone is sprinkled on the sacrificial victim at the altar, the actual slaughter being done outside, while in South India it is not so.

viii. Any one that sees a corpse should not enter the the temple on that same day but he may enter afterwards after purification.

ix. Those who have got death pollution should not enter the temple for 30 days. They can enter afterwards after shaving their heads and undergoing purification.

x. The Dove is sacred to the Goddess and is held in her hand. Cf. 282nd mantra in *Trisati*.

xi. There were "Pandas" or "Vadhyars" as in Indian holy Kshetras, and they were called "teachers" in Syria.

vii. The temple of Babylos celebrates a festival similar to the "Holy Festival"

xiii. Hanging the garments on sacred Trees was quite a common feature.

xiv. Brahmins, settled in Egypt, Palestine and other countries as stated by Philo the Jewish historian, Pliny and others.

Miss Wanda Dynowska (Poland) and Miss Pascaline Mallet (France) who were making a spiritual pilgrimage throughout India and who had the highest praise for the innate kindness of Indian nature, the occult power of Hindu Temples and the spiritual quality of Indian music have stated that they were much impressed by the occult power of Hindu Temples and that these Hindu Temples were like charged Batteries of power and that *Except in two places dedicated to the world mother in Poland, she had not experienced such power any where in the west and* that the occult power at Chidambaram, Madura and Trichandure was slightly different one from the other, but that in each case, the temple had a highly charged store house of power. The cult of the "Mother worship" in Poland and temples dedicated for the purpose in Poland referred to by Miss Dynowska may be surprising indeed. But what is more wonderful is the reference in Skanda Purana, (Kalanidhi Press Edn. p. 129), that of the 64 *Sakti Peetams* dedicated to the world mother Para Sakti, the 19th Peetam known by the name of '*Neela Sarswathi*' Peetam is located in China !

Sri Naganadha's shrine.

This is in the Madhavi Mandapam. Nagas are found engraved on the faoe of the Hill itself. It enshrines hundreds and hundreds of Nagas or serpent images. Serpent veneration is vastly prevalent here. Naga images in stone with one, three, five, seven and even eleven hoods are installed and worshipped.

Serpent worship seems to have been older than that of the Vedic deities even. Childless people often resort to Snake worship. The worship seems to have heen universal. Snake worship is referred to in the Buddhist's "Niddesa" as prevailing in the fourth century B. C. even. The emperors of Vijayanagar were also devout Naga worshippers. The Naga shrine which they built at Vijayanagar has been a very famous one.

Sree Rakkayee Amman.

Sri Rakkayee was the second daughter of Angirasa Maharishi, born to his wife Sraddha Devi who was the daughter of Kardhamaprajapathi and his wife Devahoothi Devi. Their other children being Sinivali, Guhu, Anumathi, Usakathya, and Brahaspathi. Sri Rakha married Dhadha one of the 12 Adithyas born to Kasyapa and Adhithi. The most sacred day for Sri Rakha's (Rakkayee's) worship is the Amavasya day of which she is the Adhishtana Devatha. She presides over the Thirthas and the Sthalas in the Hills and people in their scores of thousands resort for a bath in the holy Thirtham and for her worship on full moon days even to this date.

According to the Vaikhanasa Vaishnavite Agamas she is one of the Parivara Devatas in a Vishnu Temple and has to occupy the 3rd Avarana, her position being North North West to the Moolasthana, her sister Sinivali's position being North North East in the same Avarana. Next to Sri Sundararaja and Padinettambadi the shrine of Sri Rakha is the most popular one in these Hills. She is thus referred to in the Vaikhanasa Agama.

उत्तरे दक्षिणाभिमुखा हेममिश्रसिताभारक्ताम्बरधरा
पद्महस्ता द्विभुजा कृष्ण कुञ्चितमूर्धजा शुकस्वरवा ।
हंसध्वजवाहना राकाद्यक्षरबीजा अभिजिज्जाता
राका "राकां मुख्यां रक्ताङ्गीं वराननाम्" इति ॥

Sri Anjaneya and Sri Garuda Shrines.

At their respective Theerthams Sri Anjaneya and Sri Garuda are held in great veneration.

Vellimalai Andi.

This is the name attributed to the God presiding over the southern hill known as Vellimalai. A temple called "Subbayya Kovil" is stated to be in an inaccessible portion of this Vellimalai Peak where Sri Subramanya is stated to be in full Sannidhya. The annual Karthigai or beacon light festival is being carried on, on the summit of the Vellimalai, after worships and offerings are given to that universally revered Deity, the great Sri Vellimalai Andi.

Kshetrapalakan Kallu.

This is that famous and Venerated white piece of projecting perpendicular rock stated to be presided over by an Amsa of Sri Bhairava or Kshetrapalaka and resorted to by the devout pilgrim for making his offerings of grains, cooked food etc. reckless of the steep ascent.

Uranga Puli.

This is stated to have been planted by Thirumangai Alwar and Kumudha Valli.

Village Deities.

Strange as it may appear, within and around this Temple and Fort areas there are a lot of deities, some fearsome in appearance, and some without any symbolic representations by way of idols and images. Those represented by images are: Kamakshi Amman, Uthanda Rayan, Nallathangal, Sapta Kannikhais, Karuppanna Swami, Ayyanar, Kathavaraya Swami, Sinna Karuppanna Swami, Muthu Karuppanna Swami, Durga, Mahishasura Mardhani, Sri Maha Kali etc. Those without images but are worshipped under groves of trees or certain fixed places or platforms are Ther - adi - Mondi Karuppan, Gummatti Kottai Karuppan, Muthalamman etc.

Flesh and blood are offered to some of them as propitiatory offerings in the form of slaughter of sheep, fowls, pigs, etc. These are all stated to be the guardian deities of the Fort. Their

worship is conducted by certain non-Brahmin Poojaris who belong to the Potter, Maravar, or Tailor castes. Besides their daily Poojas, special Poojas are offered to them before big festivals or functions. Fire - walking, lashing oneself with a whip, walking on nailed sandals, carrying on head the decorative Karagam with 7 or 9 or 11 vessels placed one over the other in pyramidal form are special features connected with their worship.

Gopura Sanyasi.

A sage is said to reside in the North (inner) Gopura of the Main temple. His Leelas are many and wonderful. Many an atheist and agnostic or doubting Thomas has had lessons here not easily forgettable. There is a special Dittam in the budget for his due worship and Aradhana.

Sri Rama Devar.

Learned people say that there are 18 Sidhdhas who preside over the destinies of the world and each having a special sway in certain specified sphere or centre. There are various versions as to who these 18 Sidhdhas are. One scholar who has made some researches in this matter (Pandit Sri Somasundara Desikar) gives the names of the 18 Sidhdhas and their centres as follows:—

1.	Thirumular	Chidhambaram
2.	Rama Devar	Sri Alagar Hills
3.	Kumba Muni	Kumbakonam
4.	Idaikkattar	Thiruvaranai (Arunachala)
5.	Danvantri	Vaidhisvarankoil
6.	Valmikar	Ettugudi
7.	Kamala Muni	Madura
8.	Boga Nathar	Palani
9.	Machchamuni	Thirupparangunram
10.	Konkanar	Thirupathi
11.	Patanjali	Rameswaram
12.	Nandi Devar	Shiyali

13.	Bodha Guru	Setu
14.	Pambatti	Sankarankoil
15.	Sattamuni	Jyothi Rangam (Srirangam)
16.	Sundaranandar	Thiruvarur
17.	Kudhambar	Mayavaram
18.	Gorakkar	Poyyure

But according to the Abidhana Chinthamani the names of the 18 Sidhdhas vary from the above list. It is also stated that there are 9 Sidhdhas of a different category who have the appellation of "Nadhar" attached to them. But from the above we see that the great Sidhdha who presides over these Alagar Hills is Sri "Rama Deva"

Thiruvengadamudyan Temple.

This temple at Appanthiruppathi (M. E. R. 12 of '32, 308, 310 & 311 of '30) was constructed by Ranga Iyengar son of Rappula Appaiyengar and was endowed with extensive properties. Mavali Vanadharayar, not the one referred to in inscription (M. E. R. 307 of '30) A. D. 1464, but a later monarch of the same name–(M. E. R. 12 of '32)–A. D. 1606, has made very vast endowments for this temple. The Temple was very popular. Merchants of the 56 countries are stated to have made contributions to this temple and its upkeep. It was called Alagar Therku Veedu. Lord Alagar went to this temple on certaln festivals. This Temple was called the Abimana Temple of Lord Alagar. Its administration was subordinate to the Alagar Devasthanam. The Dittams for this temple and the fact of the Battars of this temple doing services in this sub - temple are all detailed at length in this inscription (q. v.)

Shrines not now identified.

The following shrines could not be identified:-

i. Raghunathar's shrine (M. E. R. 287 of '30)
ii. Atkondavinnagar Emberumanar (M. E. R. 317 of '30)
iii. Thirukkottiyurtanda Perumal (M. E. R. 321 of '30)
iv. Vedanata Desika. (M. E R. 28 of 32.)

v. Palliyarai Nachiyar (M. E. R. 276/'30).

vi. Bala Deva's shrine.

vii. Subramanya's shrine.

Sri Bala Deva's Shrine.

In ancient times the two most favourite deities of the Tamils were Krishna and Bala Deva. Krishna was (நெடியோன் or மாயோன்) Nedion or Mayon and latterly corrupted into Mayan. Bala Deva was Valiyon (வாலியோன்) or Vellaiyon and latterly corrupted into Vellayyan. Mayan and Vellayyan are two of the most popular Tamil names in certain castes. Temples for Krishna are found every where. But the Bala Deva cult for some reason or other deteriorated and the Bala Dava temples as seperate ones and Baladeva idols as special deities therein are nowhere to be found. But the existence of Bala Deva's and Krishna's temples side by side are referred to as having existed at Kaverippumpatnam (Silappadigaram (v) lines 71 and 72 ch. IX page 10), and at Sri Alagar Hills (Paripadal, St. No. 15). The cult of the worship of Sri Krishna and Sri Bala Deva was not confined to India alone but seems to have been prevalent in far distant countries also. In the time of the Armenian monarch Valarshak (149–127 B. C.), west of Lake Van, an Indian colony was reputed to have been flourishing there. It is stated that the Temples dedicated to Sri Krishna and Sri Bala Deva there and in certain Mediterranean islands, were very famous and popular. This might probably have been the age of Paripadal, since we find therein reference to the worship of Krishna and Bala Deva as being the most prominent and popular deities and referred to as having been in worship at Sri Alagar Hills in Paripadal works. In the fourth century A. D. St. Gregory the illuminator in a fanactical mood had these Temples destroyed with the help of his Christian disciples, razing them to the ground, killing the priests, breaking the idols and building churches for Christ where Sri Krishna and Bala Deva stood. (J. R. A. S. 1904 pages 309-314.)

Ancient Vaishnavism did once spread not only in such remote places as Armenia the Mediterranean and the countries thereabouts but also in other continents such as Africa and Oceania. Some of the early Pharaohs of Egypt like Khufu etc. of the 4th dynasty are stated to have been wearing the "Namam" or the Vaishnavite caste mark. Some of the Pharaohs are stated to have been wearing even the "Dwadasha Namams" on their body, donning the Jogi or Jeer cap and carrying the Sri Sadari and clad in the short Sanyasin's garb (vide Egyptian Myth and Legend pp. 134, 368 etc., and Bible Dictionary appended to the Holy Bible edited by the American Revision Committee p. 38). Some of the Bushmen of Australia also are stated to be wearing the Vaishnavite caste marks. The portraits of these Pharaohs and the Bushmen are found reproduced in a Journal "Wonderlands and New Light" by Sri Vaduvur Doraisamy Iyengar to which the reader is referred for further interesting details.

Sri Periyalwar's Shrine.

Either through the southern gate in the Adi Veedhi after passing through the Yathirajan Street, or through the Vasanta Agraharam and park on the south of the temple, access may be had to the ruins of the shrine that is supposed to be the last resting place of Sri Periyalwar; the theory is probably based on the tradition that Sri Periyalwar spent his last days in Thirumalirunjolai in fulfilment of his desire expressed in his song st. 4 of the third Thirumozhi in the fifth Ten of the First Thousand in the Nalayira Divya Prabhandams.

Sri Padinettampadi Karuppanna Swami.

He is the last but not the least in importance of the deities that have to be noticed here. Next to Sri Moola Andavar's this is the most venerated sannadhi in this temple. The shrine is also commonly called Padi Kaval or Padivasal. The only other "Padi Kaval Gopuram" conected with an ancient shrine is the one that goes by this very name in North Thiruppathi. One of

the most prominent of the non - brahmanical deities which abounds in their legions in the Dramida Desa is this deity known as Karuppanna Swami. He is most popular in the Kallar Nad. He is reputed to be the deity brought "from the North" and worship to him is stated to be done with face turned to the North. There are many aspects of Sri Karuppanna Swami for e. g. Periya Karuppan, Chinna Karuppan, Mandai Karuppan, Sangili Karuppan, Thotti Karuppan, Gummatti Karuppan, Karuppan, Palaya Karuppan etc. In the Chola and Pandya Nadu people often name their chidren as "Padinettampadiyan". Who is this deity in the heirarchy of the Gods of South India? What is his origin? Which is his chief place of worship? and a number of kindred questions arise as regards this most important and popular of the Indian gods. His ehief place of worship and pilgrimage is these Alagar Hills or Thirumalirunjolaimalai from where his rituals and ceremonies are copied in all other places. Here, in these Hills he is known as Karuppanna Swami, Padinettampadi Karuppan, Padinettampadiyan, Krishnaputra etc. etc. His origin is obscure. His Dyana Sloka given below gives an idea of his form and attributes:

> वन्दे बालार्कवर्णं (कालाभ्रवर्णं) द्विभुजमसिगदा धारयन्तं सुदंष्ट्रं
> भीमं भीमाङ्गरूपं प्रणतभयहरं पादुकारूड नृत्तं ।
> बालं बालार्क कान्ति हसित वदनहकामदं कुञ्चिताङ्गि
> व्याकीर्णं केशबन्धं सरसिजनयनं श्यामलं कृष्णपुत्रं ॥

Some times he is worshipped in the form of an idol. He is represented with an uplifted Bill-Hook, Sword, a Sukkumathadi or club, a spear, a trident etc and walking on sandals. His form is shown as warlike and ferocious. Clubs, Spears, Bill - Hooks, Sticks, Chains, etc., are his symbols and favourite weapons. These, as well as cradles, sandals, etc., are presented to him as votive offerings by his devotees who have had their prayers fulfiled. Often times he is worshipped as without any form. But yet imagination craves after a concrete form. Strange as it may

appear, at Sri Alagar Hills where he receives universal worship and recognition and which is reputed to be his premier place of worship there is no idol dedicated to him! And the Big Doors of the Main Gopuram now known as Padinettampadi Gopuram alone are chosen as symbols for worshipping this deity here. The doors are supposed to have been made of Sandal wood. Pooja is offered to the doors by besmearing the same with sandal paste, with camphor and saffron mixed thickly thereto. Parivattams, flowers, garlands, etc., are used for decorations. Naivedya of cooked rice, cocoanuts etc., and black gram cakes are also offered. Vibuthi is the Prasadam, the worshipper is generally given. A heterogeneous worship prevails. Not the temple Battars of the Vaikhanasa pursuation, but the Sannadhi Paricharakas offer Pooja daily to this deity.

There is a Poojari of the potter caste who breaks the worshipper's cocoanut and offers Vibhuthi to the devotees. Twice in the year 2 Poojaris of Madura come and worship here on Amavasya and Pournami days of the Adi month.

Why is he worshipped in the Doors of the Main Gopuram of the Temple with the passage permanently blocked with the shutting of the Doors and the same conserved for worship? These doors are never opened except for the passage of Sri Chakrathalwar during the Brahmotsavas and for affording ingress to the oath taker. For routine use another passage has been opened some thousands of years back, north of the main entrance, called "Vandi Vasal". Great is the awe and veneration in which this deity is held. When cases Civil, Criminal or Revenue are decided on oaths, oftentimes the courts of Madura, Ramnad and Tinnevelly send the parties here to take the oath decided upon. Elaborate ceremonies and formalities are prescribed upon for the oath taking ceremony, a detailed description of which will much swell the pages of the work. Suffice it to say that 90% of such cases are generally amicably settled even at the last moment when the oaths are just about to be administered!

For, the litigant is in such dread and fear at the wrath of the deity if his conscience is guilty of a false oath. For, it is a universally acknowledged fact that the 'false-oath-taker' meets with dreadful calamities and miseries at no distant date after this sinful oath is taken. For, it is stated:

त्रिभिर्वर्षैः त्रिभिर्मासैः त्रिभिर्पक्षैः त्रिभिर्दिनैः ।
अत्युत्कटैः पुण्यपापैः इहैव फलमुच्यते ॥

This is no recent institution. Oath-taking before this Sannadhi is a custom several centuries old. There is an inscriptionally recorded instance of the year 1651 A. D. (M. E. R. 286 of '30) when a Thirtham dispute was settled by this oath-taking ceremony.

Many are the stories that are current as regards the origin of this Padinettampadi. The most popular version is given below. Ages and ages ago the king of Malabar, desirous of having Sri Alagar Sundararaja worshipped in his own country made many attempts to carry away the idol by force. Since the fort of Alagapuri was so well guarded and rendered impregnable by the monarch of the place, the king of Malabar wanted to carry the idol away by fraud and stratagem. He commanded 18 of his expert Mantra and Tantravathins to go to Sri Alagar Hills and carry away the idol as best as they could. Seeing that physical removal of the idol was an impossibility, they remained unseen by application of unguents to their foreheads and began to perform Japa every day and gradually abstract the Kala of the Lord for being reinstalled in another image to be made at Malabar. Some of the Battars of the place who were adepts in the Mantra and Tantra Sastras by their superior prowess detected the fraud and treachery and nipped it in the bud by easily arresting these strangers and sending them to their doom underneath the 18 steps of the Gopura. Then, the deity whom these 18 adepts worshipped and who accompanied them for their help, assured the Battars that henceforth he will stay at the

Gopuram and Guard the Temple and protect everything and prayed at the same time that the daily Ardhajama Nirmalya Naivedyam and garland of the Lord might be given to him, the Lord of the 18 steps. The Battars agreed and as requested by this Guardian Deity the Nirmalya Naivedhyam is being given to him till this day. He is reputed to be staying at these 18 steps and hence his name "*Lord of the 18 Steps.*". Why Eighteen? What mystery envelops this mystic "18" we know not. It remains yet unravelled, as so many other "Eighteens" are. Eighteen are the Siddhantas of Astronomy, Smrithis, Puranas, Upa - Puranas, Bashas, Desas, the Kandas of the Mahabarata, the days of War of the Mahabarata, Gunas, Mulikas etc. etc.

Shrowded in mystery as the origin of the Sri Padinettampadi is, people began to attribute various kinds of absurd stories or theories as to its origin. The following is one such and is excerpted from "Village Gods of South India" (Ch. VIIpage 113-115) Needless to say that it is full of incorrect statements and which are all put in italics here.

Madurai-Viran.

"The following story is current about Maduraiviran in the folklore of South India. He was a soldier in the service of the Naick King of Madura, some centuries ago. The King's daughter fell in love with him. So Madurai Viran gave up his position and all his prospects of promotion and went off with the King's daughter. After their death both Madurai Viran and the King's daughter were deified and worshipped. *Madurai Viran is also known as Padinettampadi Karuppan, or the guard of the eighteen steps,* because, in the courtyard of the Azhagiriswami temple which is one of the richest shrines in all India, there is a flight of eighteen steps, *nine of which lead up to a platform on one side while nine lead down from it on the other. On the platform is a huge image of Karuppan, twenty feet high, with enor-*

mous eyes as big as umbrellas. The image is covered with spears, guns (!) *and arms,* which people who have made vows come and offer to Karuppan. The room where the treasures of the temple are kept is locked up every night, and *the key instead of being taken away, is placed on the platform in front of the image.* It seems an invitation to burglars; but nobody would ever dare to take the treasure which is guarded by Karuppan. It is said, in the folklore of the country, that some centuries ago, eighteen Mayavis, or magicians, so called from the illusion Maya, which they produce in the minds of the people, came to the shrine of Azhagiri with the intention of carrying away the essence of the sanctity of the shrine and transporting it elsewhere. Their idea was to carry away the spiritual essence of the god in a wooden cylinder. The god Azhagar, the beautiful one, became aware of the plot to carry away his essence, and so he entered into the body of a small boy, and by his mouth informed the king of the intended outrage and asked him to prevent it. He also told the king that the Mayavis would render themselves invisible by a black paste which they put on their foreheads. *The king consulted Ramanuja who was his family priest,* and Ramanuja advised him to shut the doors of the temple and then *pour boiling rice water into the courtyard so that the steam arising from it might melt the paste.* This was done, and the Mayavis, becoming visible were arrested by the king's soldiers and put to death and each one was buried under one of the eighteen steps leading up to the *platform on which the image of Karuppan stands,* as a solemn warning to all liars and thieves. Civil suits in the Madura district are constantly brought to the temple to be settled by reference to Karuppan. If a man will *swear in the presence of the image* that his claim is a just one, the claim is admitted to be true, as it is supposed that no one would dare to swear falsely before Karuppan."

CHAPTER VI.

Items of Sculptural and Archaeological Interest.

This ancient Barata Varsha has been famous and pre-eminent in many ways in this world and has been shining like a crest-jewel ever since the dawn of human civilisation. Chief among the causes that contributed to this unique position she has been occupying was the marvellous advance her ancient artistes had made in the field of Archaeology in which India has ever been and is even to this day excelling over other countries. Needless to say that India reached a perfection in these arts, unknown in many other countries and the evidence for the same has been best preserved mostly in our ancient shrines and temples, studded throughout the length and breadth of this holy land. Sculptural and Architectural monuments have been truly considered as "Frozen Music", "Frozen History" or "Lasting Links" that bind the unknown past, with the bound less future. Even in their ruins' these mighty monuments and mutilated sculptures of an age gone by, still hold the torch aloft for man's quest after the Light Divine. Among our ancient Shrines and Temples which have been the main centres where these have been preserved to a tolerable degree and are still reputed to be famed for their Sculptural and Architectural beauties, the Temple of Lord Alagar at Thirumalirunjolaimalai occupies a unique position.

There are many items of interest both historical and archaeological in this Temple and its picturesque environments, of which the most important ones alone are noticed below.

This Temple - City consists of two Forts. One, the Fort of Alagapuri which is about 2400 ft by 1200 ft. and the other the Fort of Iranyan or as some style it, the fort of Iravan, both comprising an area of more than 100 acres. The main Temple is situate in the latter or inner Fort. The outer fort had within

its circuit the ancient and famous city of Alagapuri over which Queen Ulupi is stated to have reigned. There is also a tradition that it was Queen Alli or Chitrangadha that ruled in the Alagapuri Fort. This is not probable. Her principal capital was Manalure, otherwise known as Manipura. Needless confusion has been brought upon, in an effort to identify Ulupi with Chitrangadha by scholars. Professor H. H. Wilson refers to Ulupi as the daughter of the Serpent King of Manipura (J. R. A. S. Vol. III Art. IX page 199). Captain Fell opined that the reference to the episode of Chitrangadha as daughter of Malaya Dwaja was an interpolation in the South Indian recensions of the Mahabaratha consequent on the fact that Chitrangadha's father is referred to as Chitravahana else where. He did not, it is stated, feel it safe to identify Malaya Dwaja with Chitravahana. He further felt difficulties in trying to identify Madura with Manipura. Sri. V. Kanakasabhai also has shared in these views.

A careful analysis of the relevant passages in the Mahabaratha will reveal the fact that Chitravahana Pandya having been one of the foremost monarchs of the Pandyan Dynasty had many other names besides this one. Poet Puhazhendi in his immortal poem "Alli Arasani Malai" calls him as Chitrangadha Pandya and states that his daughter Queen Alli married Partha or Arjuna in her twelth year and bore him a son Babruvahana by name. The Tamil Prose Editions of the Mahabaratha which closely follow the poetic compositions of the work by Nallapillai refers to Chitravahana with other names also such as Meenavan, Vazhudhi - Maran, Gouriyan, Usithan, Koodar-Koman, Thennavan, Panchavan etc. In the Nirnayasagara Press edition of the Mahabaratha one can clearly find that Chitravahana had many names such as Pravira, Malaya Dwaja etc. His capital was Manalure or Manalura Pura. Manalure itself was known as Manipura (ibid). Manalure or Manipura could not be identified with Madura, they being distinct Pandyan Capitals at far distant periods. Manalure was Chitravahana's Capital as well

as that of his famous daughter Queen Chitrangadha or as she was more popularly known as Queen Alli (Adhi Parva 63 - 81, 235 - 17) Chitrangadha had another Capital by name Allinagaram. It was near the precincts of Manalure, that Arjuna was engaged in battle with his own son Babruvahana Chitrangadha's son and became worsted by him when he visited this City once again when he followed his brother's Asvamedha Horse (Asvamedha Parva - 79) Sahadeva also has visited this Manalure when engaged in the military exploits connected with the Rajasuya Dig Vijayam of his brother. Babruvahana was considered as the 'son' of Chitravahana, his maternal grand father, by the Putrika - Putra - Dharma Nyaya. This Pravira or Chitravahana or Malayadwaja was killed in the battle at Hastinapura by Aswathama (Karna Parva Ch. 56 - 1 to 44) after a most thrilling contest. While Kauravya was the name of Ulupi's father and Iravan was the name of her son through Arjuna whom she has married (Adhi Parva 234-35), it is difficult to understand why should any occasion have arisen for trying to identify Ulupi with Chitrangadha and land oneself in consequent complexities?. It may be also noted that for the great function at the Aswamedha Sacrifice at Hastinapura, Babruvahana goes there along with his mothers Chitrangadha or Alli and Ulupi, the Naga Queen. (Asvamedha Parva Ch. 89).

The tradition that the Naga princess reigned at Alagar Hills is highly probable from tbe fact that Alagar Hills is one of the favourite places of Naga worship as evidenced by the hundreds of Nagas, in the Naganathar Temple there. In the Naganathar Temple at the Madhavee Mandapam high up in the Hills, one can see to this day Nagas chiselled on the rocky face of the Hill itself. That Queen Ulupi was a Malabar lass or a Naga princess and "belonged to a land near the Pandya country" as opined by scholars is confirmed by the fact that the Chera Kingdom was during this time a most powerful and extensive kingdom.

We have come across, in the various histories of our land with glowing descriptions of the Great Forts and fortified cities in our ancient land. Many of them are now no more. Even the historic Forts of Tanjore, Trichinopoly and Madura etc., though they belong to our present millennium are now no more. Razed to the ground and with no substantial historic remnants to remind us of our past mighty prowess, they all stand obliterated. Fortunately and providentially there yet stands the fort of Alagapuri guarding within its mystic enclosure Lord Alagar's shrine. It is surely the hand of divinity that has chosen yet to preserve the Fort of Alagapuri at once historic, romantic and picturesque. The remnants of the various fortresses, fortalices, bastions and the high and mighty ramparts with impregnable battlements built with unscrutable contrivances and designs make one's imagination reel with the thoughts as to how our ancients had designed their organisations both defensive and offensive. In the absence of these informations from our histories we have naturally to seek them from our classics like Silappadigaram, Jeevaka Chinthamani and other works. These give certain details of our ancient defensive and offensive weapons, which must be applicable to Alagapuri Fort also, since from Sri Periyalwar's time (B. C. 3055), it was a fortified city, as already noticed. Silappadigaram (XV 207—216) and Jeevaka Chinthamani a Jaina Work, (1 St. 101—104) give a detailed description of the ancient missiles of war as obtained during the reign of Nedunchezhian and his succeeding Pandyan monarchs. They were as follows:—

Mechanical tigers, monkeys, big storks, angry owls, elephants, and angry looking snakes that swallowed men, eagles that looked like Yama, pigs, swans that spat fire, cruel horses that of themselves charged the enemy, bows that shot their own arrows, fowls that pecked at the assailants, angling rods, slings that vomitted stones, thin ropes that cut off heads, machines that threw out stones, spears, arrows, and resembling human statues;

beams which crushed heads; beams so arranged as to fall on those that would force open the gate; machines that poured and shattered all around boiling copper, boiling steel, boiling oil; the hundred killer, machines for throwing down and beating people; visible demons; swords that went on killing the foe; burning balls of iron; carts that were propelled by machinary; engines like the black-fingered monkeys for biting foes; missiles such as spears, lances, iron forks, stakes, chains, bundles of arrows etc.

Both the Alagapuri and Hiranyan forts are surrounded by strong, massive, broad and high walls with a number of battlements, and fortalices which are still strong and in good condition in many places. The walls of both the forts form a very interesting piece of study. The ravaging hand of time has not been harshly laid upon the ancient walls of Queen Ulupi's city though more than 5000 years have now gone by. After a scrutiny of the construction of the fort walls of both the inner and outer forts, Sir James Grigg until recently finance Member to the Government of India, and who some time ago visited this institution said that the *zig zag* way in which the stones were dressed for the construction of the walls of the fort and the aspect of its battlements reminded him of similar structures in the ruined fort walls of Troy and other contemporary cities.

There are four main gates to this temple. The chief and most important of which is the Stone Gateway in the South Fort Wall. Entering the fort through this gate and passing through the picturesque Central Main Road flanked by beautiful avenues, the visitor will notice on his left at its northern end, a most wonderful structure, a protected monument, going by the name of Thirumalai Nayakkar Mandapam. It is a magnificent building in which we could see the statues of Thirumalai Nayak and his Queen and his brother Muthalu Naick (the second in the government) and his consort, wrought on two opposite pillars, which are admirable pieces of work that should be preserved for the nation.

The full life-size statue of Thirumalai Nayak in this Mandapam is considered to be the finest, the grandest and the most life like one so far found available or extant though there are many available ones even in the Prakara of this very temple as well as at Madura, Srivilliputtur and Thirupparangundram. Every one of these is fashioned by a master of the art. The name of the Phydias that was responsible for these magificent statues is stated to be Thirumala's Royal Sculptor and Architect, Sumantra Moorthi. As one author puts it "even the fair round belly for which he was notorious is realistically and unflatteringly depicted" in these Thirumala's Statues. The description of Thirumalai Nayak by Father H. Heras in Q. J. M. S. XV. 209 - 218 excerpted below is most faithfully and exactly illustrated in the Statue at Alagar Hills. "Thirumala is shown here as the heir of all the bodily characteristic of the Nayak family, but all these qualities are developed in him in an extraordinary manner, as showing practically that all the good qualities of his ancestors were combined in him and carried to a supreme degree of perfection. His broad jaw, his powerful shoulders, his tremendous hips, his strong gigantic legs, and even his protuberent abdomen bulging out over the belt, are some of those features which we may see in almost all the preceeding statues, are here carried out to an extreme degree of development. These bodily characteristics in the Statue of Thirumala are but a manifestation of the spiritual qualities inherited also from his forefathers." The building wherein these are housed is in a ruined condition and is engaging the attention of the Devastanam at renovation. Just opposite the Nayakkar Mandapam and west of the Big Car Stand and Mandapam one could stroll along the vast and spacious Palace of the Nayaks with its high domes and vaulted structures now in the last stages of crumbling ruination. Even in its ruined condition the palace reminds one of the great and vanished might and glory of the Nayak Kings of yore. A walk through and round the cloisters and halls of these vanishing structures is thrilling and thought provoking to a degree, a thing more fit for

experience than for description. From Alagapuri Fort there are two entrances to the inner fort, that of Raya Gopuram and the Iravan or Hiranyan Fort Gate.

Car Stand and Mandapam with its gorgeous Car.

Opposite the Palace on the eastern side of the central street there is the Car Stand with its "gorgeous Car". Here once stood the "Amaitha Narayanan Car" referred to in M. E. R. (13, 14, 15/32).

Of the three Gopurams of note in this temple, "Raya Gopuram," "Padinettampadi Gopuram" and "Thondaman Gopuram" (M. E. R. 306, 331'30) each has a special note of interest. Raya Gopuram having a historical importance and the Padinettampadi Gopuram having a religious importance and the Thondaman Gopuram the reminiscence of a Bakta's devotion.

The Iravan or Hiranyan Fort Gate.

This is reputed to have been once a grand entrance. Until about a year or two ago, it was completely dilapidated but is now renovated to afford a safe passage to the inner areas.

Raya Gopuram.

Some attribute the construction of this Raya Gopuram to Thirumalai Nayak. According to the Mruthyunjaya Manuscripts 64 such Gopurams are said to have been commenced. But according to the History of the Carnatic Governors, 96 such Gopurams are said to have been commenced. The Raya Gopuram here is in an utterly dilapidated condition. Seeing that it was in a dangerous condition the passage is now closed for traffic. But it is well worth a visit on account of its splendid accumulations of excellent stone carvings and its historic connections. Rama Raja Maharaja, and Thirumalai Deva Maharaja are stated to have begun the construction of these many Gopurams. None of which was ever completed. Scholars are not agreed as to the probable or possible reasons for the abandonment of the works in

their half finished condition. Even in their present condition these Gopurams are worth preserving. All these have been laid out on a grand and mighty plan, almost all similar in design but for their varying sizes. Such Gopurams are even to this day found at Madura, Srirengam, Chidambaram and various other places. But none can vie with the height, size and grandeur and the fine carvings of the imposing structure at Sri Alagar Hills. One can to this day see its massive pillars and stately gateways standing to a height of about 50 ft and over. The construction of these Gopurams have been regular feats of engineering, commanding the admiration of the world for centuries and centuries. Other noteworthy features about this Gopuram are, the engravings and inscriptions there at carved in Grantha and Tamil. The pillar door-post on the western side of the entrance a monolith some 50' X 3' bears the Royal emblem and insignia of the Vijayanagar dynasty. One can clearly note with interest the Boar (Varaha), Conch, Chakra, Crescent and the Sword—all emblems of the Vijayanagar Kingdom. There is one other ancient shrine where the emblem of Vijayanagar Royal House is found engraved. This is in North Thiruppathi. But the engraving there is neither clear nor very distinct and complete as it is in the Sri Alagar Hills. Here the engravings are more instructive. Just on the opposite pillar there is engraved the crescent Moon to show the lunar dynastic descent of the Vijayangar kings and beneath which is an inscription of the year 1546 A. D. giving the names of the various kings of the Aravidu Dynasty-M. E. R. 93/29.

Yanai Vahana Mandapam.

Originally this must have been one of the most popular Sannadhis of the city. It might have been even the Sangam mentioned Bala Deva's or Krishna's shrine or some other equally venerated shrine. It is a lofty structure, full of excellently carved pillars and statues and attractive friezes depicting the Leelas and Avatars of Sri Maha Vishnu supported on rows of colonnades.

The premises of this Shrine are now used for the Mandagappadi of the Lord during the Yanai Vahana Seva of the Brahmothsavam.

Passing the Yanai Vahana Mandapam, one approaches the Sri Padinettampadi Sannadhi. The visitor makes his obeisance there to Sri Padinettampadian and his Gopura. In Sri Godha Parinaya, Sri Godha when approaching this temple is said to have been deeply touched by the admirable beauty of this Padinettampadi Gopuram. From this it appears that the existence of the Gopuram is more ancient than Sri Godha's time. Sri Periyalwar when he takes his daughter, Sri Godha to Sri Alagar Hills and when he had just neared the Temple addresses his daughter in a deeply devotional and reverential manner as already referred to at page 75 supra. It is clear from the excerpt from the Godha Parinaya (page 75) in what high esteem were the "18 steps" and the high, lofty and beauitiful Gopuram was held and with what deep veneration and piety and fear Sri Periyalwar enjoins upon his daughter Sri Godha to perform the profoundest pranamams towards this shrine even with her head touching the ground. Note every word of his injunction and command "कुरु शिरसा प्रणि पातम्" Another noteworthy feature was that the Temple was stated to have been entered not by the Padinettampadi Gopura Dwara but through another entrance, (विलङ्घ्य गोपुरद्वारम्) opposite to which is reputed to be the Pushkarani of the Temple of Subramania which tradition says now lies buried underground and on the south of the Pushkarani.

Access to the Temple is then had through the entrance called Vandivasal situate to the north of Sri Padinettampadi and west of the ancient entrance to Hills. Entering this Vandivasal the visitor finds himself in the place called Yathirajan Thirumuttam—a spacious quadrangle of 300 X 150 ft.

Sri Rama and Sri Lakshmana Graneries.

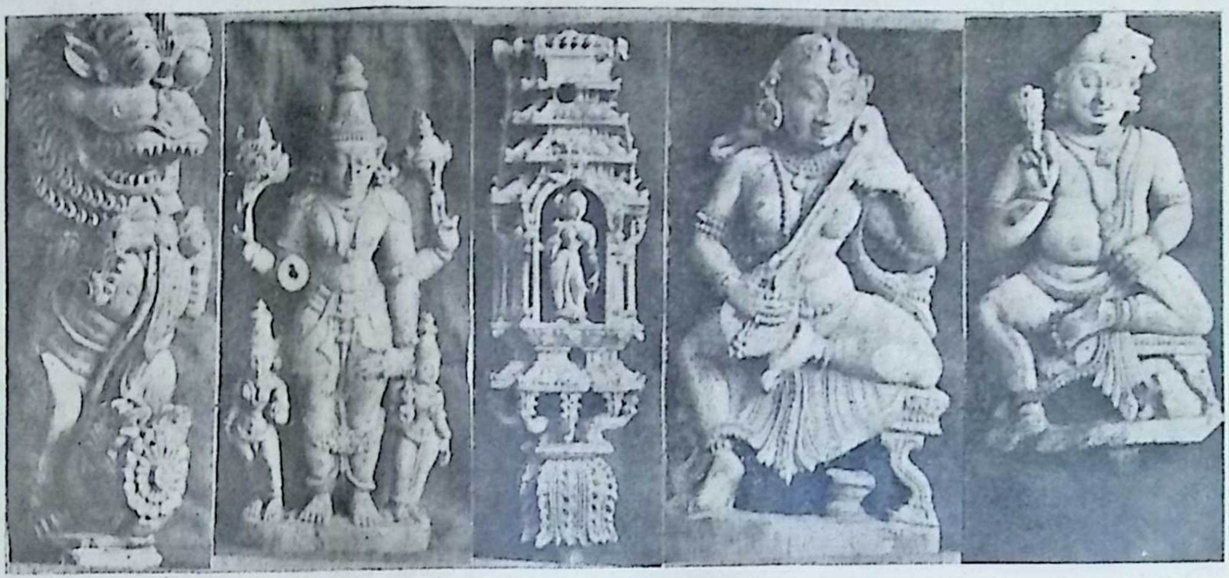
In the Yathirajan square on the northern side of it two ancient dome-topped structures reminiscent of Budhistic architecture

I II III IV

25. "Ivory Vimanam Decorative figures" (contd)—wrought in Ivory.–housed in the "Sri Sundararaja Museum" (i) Rati (ii) Gandharva couple (iii) A Singing Gandharva being wafted in the clouds, (iv) King and his consorts.

(*To face Part I* — Page 250.)

26. " Ivory Vimanam Decorative figures "—wrought in Ivory.—during Thirumala Nayak's reign (1623—1659 A. D.)—housed in the "Sri Sundararaja Museum"—(i) A yali (ii) Sri Sundararaja with Sri Sridevi and Sri Boo Devi (iii) Sri Godha in the Car (iv) Sri Saraswathi (v) King Thirumala Nayak. (*To face Part I* — Page 250).

and of a very peculiar design and workmanship are noticed. These are stated to be the ancient granaries of the Temple. Both had fallen into ruins. After necessary renovations both have been converted into reservoirs for storing water for the inhabitants of the Temple and fort areas.

Kodai Thirunal Mandapam.

This is situated on the southern side of the Yathirajan Square and just west of the back portion of the Padinettampadi Gopuram. The first three days of the Chaitrothsavam is performed here. On ordinary days, it is converted into a choultry for the pilgrims' stay.

Sri Manavalamamuni Sannadhi.

This is situated west of the Kodai Thirunal Mandapam. Since the Garbhagraham has fallen into ruins and decay the idols have been removed to the inside of the temple and housed along with the Alwars. West of the Manavalamamuni Sannadhi are the Sannadhis of Sri Udayavar and Sri Thirukkachchi Nambi.

Kalyana Mandapam.

In this quadrangle and joined to the Thondaman Gopuram of the temple is one of the most ancient and magnificent pieces of architecture the visitor has ever met. It is the famous Kalyana Mandapam of the Nayak period as may be seen from the style and technique of the sculptures. The two statues at the eastern side at the entrance to this three aisled Mandapam, flanked by verandahs on either side and supported by artistic colonnades, represent the Kings that were responsible for the construction of this grand edifice. They are supposed to be Krishnappa or Periya Veerappa and Visvanatha II (Brothers and joint Kings 1573 - 1595). The sculptural beauty one meets with there is unrivalled and unsurpassed, which for boldness of design and fineness of execution have few equals or rivals, but for a few other similar works in the temple of Sri Meenakshi at

Madura. These monolithic works executed with the greatest artistic skill is an admiration even for the most carping critic. The two aspects of Sri Nrisimhavathara, Sri Krishna, Sri Garudaruda Vishnu, Rati and Manmatha, Sri Trivikrama, Sri Lakshmi-Varaha, all full size representations are simply marvellous and seem to be divinely inspired. For delicacy of detail and exuberance of decoration, and fancy's freedom to which the Alagapuri Phydias has given the fullest play in these statues and alto-relievos, it would be indeed difficult to find parallels. Almost every 'Rasa' is here represented. The refined grace with which Sringara is depicted in Manmatha and Rati, the terrible Raudra and the awe inspiring Veera depicted in both the statues of Sri Nrisimha and the soul curdling Bayanaka and Bibatsa depicted in the face and frame of Hiranyakasipu, the marvellous nature of the Adhbutha in the statue of Trivikrama Avatara, the benevolence or the Karuna in the face of the Viswaroopa Krishna's statue, the Vatsalya portrayed in Lakshmi-Varaha and the serene Santi and the deeply devotional posture of humility of Sri Anjaneya depicting a selfless Bakti are all items each worth a study by itself. In every idol you can meet the vandal's hand at work. But such a fate was inevitable in the peculiar conditions of our history. Such special Kalyana Mandapams are very rare and are to be met with, in a few great ancient shrines only. Velure in the North Arcot District can boast of a fine Kalyana Mandapam where also the South Indian, Sculptor has exhibited the cunning of his hand. The sculptures there also are said to be of a marvellous nature. It is said that the East India Company contemplated the careful removal of the Mandapam in parts and parcels to be re-erected at Brighton in England under the ægis of the then Prince Regent. But the vessel which was to have carried this Sacred Treasure to the English shores is stated to have foundered in the sea and the design consequently abandoned.

Thondaman Gopuram.

This is next entered from the Nayakkar Kalyana Mahal. This Gopuram with the grand Dwarapalakas of peculiar workmanship is reputed to have been constructed by Thondamanar son of Kalingaroyar of Seluvattur whose figure is sculptured in one of the Pillars in the Mandapam. Its age is difficult to be fixed. (M. E. R. 331 of 29). But it must certainly have been prior to the Nayak Dynasty when the later Kalyana Mandapam was built. Being the central and main Gopuram its date must have been during the early Pandyan period. Though the origin of the construction of the temple is ascribed to the mystic past, recorded evidence shows that the temple was renovated from the Upana to the Stupi by Tiruvalan Somayajee under the orders of Mahabali Urangavillidasa Banadhiraja in the year 1464 A.D. (M. E. R, 307/30). There have also been subsequent periodical renovations.

After entering the Thondaman Gopuram one approaches the famous Golden Flag Staff beneath which local tradition says untold treasures lie buried. This is the third Prakaram of the temple.

Alwar Sannadhi Mandapam.

Just turning to the left we enter this Mandapam. In this corridor there are four noteworthy statues that have a peculiar fascination for the scholar and the connoisseur. The first and the fourth statues seem to be wearing some Yagnopavitham. The Panchakachcham, the Pavitramala, the Tengalai Thiruman and their short ear - rings are their distinguishing features. The next statue, the one on the left hand side of the entrance to the Alwar Sannadhi, seems to be that of some distinguished personage probably a royal one as seen from the Veera Srinkala, the Noopura (anklet), the bracelets, and the necklace with the pendant or Padackam, besides the tell - tale dagger tucked up in the belt. The head gear resembles the "Thopparam" worn by the Kandhadai Sathadha Sri Vaishnavas that perform the Thiru-

meni Kaval Kainkaryam. This head gear almost resembles the Arayar's Prapannabaga but it does not hide the ears which the latter does. This statue is 5'5" and stands on a pedestal of 1'8" and the whole is sculptured in one single piece of granite 9'x3½'x1⅔'. The statue that stands third from the right side of the entrance to the Sri Alwar Sannadhi stands full 5'5" and is similar in size and dimensions to the second one and represents a Lingayat devotee. The devotee that has a statue put up for him could have been no ordinary personage. His Veera Srinkala, the bracelets, the armlets, with fingers profusely ornamented with finger rings and the dagger hanging in his belt and peculiar head dress all show him to be some royal personage or a person of rank and distinction who must at the same time have been either a munificent donor to this shrine or must have been connected with some great and substantial Thiruppani or at least renovation. The problem of the presence of the statue of this Lingayat with his Tripundram, Thilakam and Rudraksha Mala besides the necklace with the Lingam pendant hanging on his chest and with ear rings of Rudraksha beads all demonstrating a strong Saivite leaning in this orthodox Vaishnavite shrine, is an intrigueing one. Lingayats are stated to be staunch Saivites, orthodox in their faith and rather intolerant of Vaishnavism. While so, how could the presence of the statue of a Lingayat, who evidently must have been a most ardent devotee at this Hill Shrine, be satisfactorily explained? Moreover, the very place, situation and order in which these statues are placed appear to be so inappropriate and out of place that makes one think that these pillars and statues have been purposely taken away or removed from a more prominent place and relegated to an unimportant or less prominent quarter. Some critics place very much reliance upon these points in support of their theory that this Hill Shrine was at one time a great Saivite or Subramanya Sthala. Any how this is a problem for scholars of research to solve.

Mettu Krishnan Koil.

What is now called the Mettu Krishnan Koil (M. E. R. 84 of 29) was constructed originally by Sundara Pandya Deva. The Mandapam in front is called "Koyil Pon Meinda Perumal Thiru Mandapam" which means that this Mandapam was constructed by Sundara Pandya who was responsible for gilding and plating the temple with gold through out. Evidence of such Gold platings of even the floorings here has been in abundance until lately, in such places as the Aryan Mandapam and even now there are traces of this gold platings. This Sundara Pandya Deva has constructed a similar gold plated Mandapam at Srirengam. He has also installed at Srirengam an idol called "Pon Meinda Perumal" and his consort "Sera Kula Valli". He constructed there Alagiya Manavalan Mandapam, and Thirumuttin Pandal etc and plated these with gold.

After the construction of this Sundara Pandya Mandapam it became the chief Uthsava Mandapam where from, the decorated deity always started in procession. Here it was that the famous Kulasekharan Pandal or canopy was installed and Chedirayan Peetam (M. E. R. 320/'30) constructed for the deity to be seated during the Thirukkalyanam. The celebration of the Thirukkalyanam here, is referred to in an inscription at Tadikombu Temple also (M. E. R. 3 of '94).

Aryan Mandapam.

Crossing the main aisle and the Golden Dwajasthamba the visitor enters the famous Aryan Mandapam that was once fully plated with gold. As soon as the flight of steps to the Aryan Mandapam is ascended, one faces atonce the marvellously carved and chiselled stone pillars, all monoliths and some of them scooped out to represent smaller encircling pillars within its circuit, exhibiting carvings of Yalis with rolling balls of stones inside their mouths. The Subramanya and Nrisimha and other figures carved in the pillars exhibit the utmost fastidious-

ness of the Sculptor. The roofing of this Aryan Mandapam is unusually fine. The wide stone eaves of this grand and imposing Mandapam are made of huge blocks of granite some of them several feet long with proportianate breadth. The upper sides of these eaves are so fashioned as to exhibit a graceful double curve while the lower portions disclose some of the finest carvings representing long, thin, wooden rafters as they were, radiating as if from a central point above the building and strengthened by purlins executed in complete relief. Similar eaves surround the porch of the Mettu Krishnan Koil. These must have occupied the unknown Phydias an expense of time and energy that must have been very great. If a paralled to these fine works has to be seen, one can see it in the Sri Subramanya Shrine at Sri Brahadiswara Temple at Tanjore. This Aryan Mandapam is a very ancient structure containing a wealth of inscriptions in "Vatteluthu" "Grantha" and "Tamil" and "Tamil" of the early Pandya, Raja Raja Ist and other Cholas and later Pandyas as well. Its age is surmissed to be of the 6th or 7th Century A. D. It appears to have been built or renovated by Raghava Raja son of Thomarasyya (M. E, R. 83 of '28) and he called it Padiyetha Mandapam. Raghava Raja's figure sculptured on the right hand side of the entrance to the Padiyetha Mandapam stands in good relief and is worth seeing. This Padiyetha Mandapam has become to be subsequently known also as Aryan Mandapam. Though Raghava Raja has constructed this Aryan Mandapam, various other devotees also seem to have helped in its construction. This is evidenced by the inscription in the various pillars which have been given by various devout individuals, whose names are noted in the donated pillars (M. E. R. 5 of '31, and 314 of '30).

Munayadaraiyan Thirumandapam.

From the Aryan Mandapam one enters the Maha Mandapam or Koil Alangaran Thirumandapam and which was also called Munayadaraiyan Thirumandapam after the name of the

donor who constructed the same. Ponparri Udayan Monnai Piran Viradamudithaperumal Munayadaraiyan seems to have been his full name. The title "Munayadaraiyan" seems to have a regal connection. The Temple of Kapileswaram at the foot of the Kapila Thirtham Hill at Thiruppathi owes its origin to a Prince Rajendra Chola Brahma Marayan Munayadaraiyan (M. E. R. 270 and 291 of 1930 etc). The entrance to the Munaiyadaraiyan Mandapam is known as "Aryan Vasal". Probably it was guarded by the warriors from the north in the same manner as the Goorka Guards are now a days engaged in places that need special, careful and efficient watching. The Chola King also had a special fancy for the Arya-Padais or Aryan Battalions. Just as in modern days, cantonments for the military are established near capital cities, in the Chola period also the kings had such cantonments near their capitals; and unlike the present cantonments the ancient ones were known by the class of the military that occupied the cantonments. For example, the Arya Padaiyure near Chola Maligai (Kumbakonam) the Chola capital, was the cantonment of the Aryan Battalion. Similarly there were other classes of Battalions occupying cantonments in other surrounding quarters around Chola Maligai, like Pompappadaiyure, Puduppadaiyure, Manalpadaiyure etc. Padaiyure means a military cantoment. The name Arya (Battal) Padai Vasal or entrance in the Srirengam Temple must have had a similar origin. From the Koil Olugu it is seen that the Aryabattal Vasal has been in existence since Kali 360.

From the Munaiyadaraiyan Thirumandapam one enters the second Prakaram of this Temple in which there is a raised platform 3 ft. above the yard that surrounds the central shrine. At a place marked with a brass plate in the northern wing one can have a splendid Darsan of the Golden Sri Somachchanda Vimanam. In the Munaiyadaraiyan Mandapam, at the entrance to the central shrine can be seen the huge bronze Dwar-Palakas of exquisite beauty and workmanship.

Nangal Kunram Prakaram.

The Nam Kunram or Nangal Kunram Prakaram, so named from the fact, as tradition has it, that all the Gods clustered around Sri Sundararaja in this Kunram and in this space for perpetual presence and Darsan and each claiming this Kunram as "My Kunram" and so on, is reached after passing through the Maha Mandapam and Ardhamandapam and is Pranavakara in shape circling around the central Sannadhi. The circular apse is quite an uncommon one. This Prakaram has many windows of artistically wrought stone trellis works of various designs.

Sri Somachchanda Vimanam.

This is stated in the Puranas to have been constructed by Visvakarma himself in the shape or Akara of the Moon. The meaning of the express ion Somachchanda is "beautiful like the moon". (சந்தம் - அழகு). The Darsan of the Somachchanda Vimanam and the Paravasu Devar in the Vimana is one of the rarest and most magnificent ones the devout pilgrim should not miss to have in his Yatras. The architecture of the central shrine is of the Vesara Type. The shrine is circular. The Prakaram is circular. The origin of this portion of the shrine is in the mythical past. For a clear Darsan of the Vimana one would have to go up the terrace, through the terrace door, the key of which will be with the watchman on duty at the Golden Flag Staff.

Vasanta Mandapam.

After finishing a round along the Mandapams enumerated above, the visitor should not fail to see the ancient Vasanta Mandapam which became ruined some years ago and which has now been renovated recently and where except on the Vasantha festival days, Sri Sundararaja Gurukula is run. In this antique building a small island - like building is situate for seating the Lord and for flooding the surrounding depth of the tank - like construction with water all around for a cool Darsan in the Vasanta Rithu.

Alagiya Manavalan Thirumandapam.

From M. E. R. 306 of '30, it appears that there was such a Mandapam here. But this could not now be identified. It is worthy of note that in Srirengam, Emperor Hari Hara II of Vijayanagar had constructed a Mandapam called Alagiya Manavalan Thirumandapam and installed an ivory Thiruppallikkattil and Mancham. It is therefore not unlikely that the Mandapam of this same name at Alagar Hills might have been constructed by the Emperor Hari Hara himself. It might also be possible that the same Hari Hara was responsible for the famous ivory Vimanam etc., here.

The Malaikkinar.

Right in front of the Sannadhi of Sri Godha or Sri Bhoodevi (Sri Godha was but an incarnation of Sri Boodevi in this Kali), there is a beautiful stone well (now unfortunately filled up with earth) that still goes by the name of Malai-kinar. Tradition has it that in the interior portions of this well an idol of Sri Bhoodevi of exquisite beauty has been installed in ancient ages and that it was customary in this temple to have all the Nirmalya Garlands and Flowers of the Sannadhi consigned to the care of Sri Bhoodevi in this well. For, it is but appropriate that Sri Bhoodevi as the consort of the Lord should get back the flowers that she generated and gave to the Lord as "Soodikodutha Nachiyar" and one cannot also miss the mystic significance of this Malai-Kinar existing right in front of the Sannadhi of Sri Soodi-kudutha Nachiyar herself at Sri Alagar Hills. Another noteworthy feature is that Sri Ramanuja who was also known as Koil Annan (which means that he was the spiritual brother of Sri Andal and so styled in recognition of his services of fulfilling Sri Andal's vow of offering hundred Thadas of Akkaravadisal to Lord Alagar in times gone by) and who was an ardent devotee of Sri Andal or Sri Boodevi, seems to have set up similarly an image of Sri Bhoodevi at North Thiruppathi Temple also in a well constructed there, for the purpose of the consignment of the Nirmalya Flowers.

In front of the Malai-kinar and facing Sri Godha, stand the statues of the Brother Kings appearing to be the same that adorn the Kalyana Mandapam, and supposed to be Krishnappa alias Periyaveerappa and Visvanatha II (1573 to 1595 A. D.) Each has an anklet in his right leg, one bracelet in his right hand, 5 in the left hand, and 3 armlets in the right hand. They wear ear-rings of Rudraksha beads and Rudrakshamalas also. Their head-gears resemble those of the Vijayanagar sovereigns.

Madhavee Mandapam.

It is evidently so called because of the flowers of the sacred Madhavee creeper (மல்லிகை) overhanging this Mandapam once. These Madhavee Mandapams must have been very popular ones in those anceint ages. Poet Kalidasa refers to one such in his Meghasandesa II. 15 (प्रत्यासन्नां कुरबकवृतेर्माधवी मण्डपस्य) This is a very ancient structure, and one constantlv referred to in the early works such as the Stalapuranam etc. The indecipherable inscriptions and the various statues and alto relievos point to a very early age when this could have been constructed. Needless to say that even what we now see there cannot but be merely later renovations during the Pandya and Nayak dynasty some of whose statues adorn this place now. The sacredness of the place is buried in the mystery of the past.

The Temple Wooden Carvings.

Not hours, but days it would require for studying the grace and beauty of the exceedingly wonderful carvings in wood one is fortunate enough to meet with in this Temple. Some old door frames containing some of the best carvings are now carefully preserved in the Museum. The two massive main entrance doors in the Thondaman Gopuram covering a gateway of some 9' x 18', have some of the most exquisite and delicate carvings known in these parts. These doors are very old, probably a thousand years in age. They represent scenes some

hundreds in number depicting the various aspects, Avatars, Leelas or episodes of both Siva and Vishnu without any the least distinction. They are all executed with the greatest artistic skill. Scholars are of opinion that these are some of the rarest and most beautiful carvings in wood that they have ever met with.

Mural Paintings in the Vasantha Mandapam.

When visiting the Vasantha Mandapam, one should not also miss to see the beautiful fresco paintings in colour of various scenes from the Ramayana and various scenes from the Mahabaratha in the ceilings and portions of the walls of this structure around the four Cloistral walks surrounding the central Mandapam and in the central mandapam also. They speak of the dexterity of the artist of centuries now gone by.

Other items of importance.

The Kanu Mandapam and the Tandalai Kovil ruins are seen on the way to Sri Noopura Ganga, after a bath in the Narayana Vapi. The next Thirtham and spring to be visited is the Hanumar Thirtham and shrine and then the Garuda Thirtham and shrine. Then we pass by the Sola Malai Mandapam on our left side to the Noopur Ganga at the Madhavee Mandapam. The scenery here is simply charming and bewitching. It is one of the finest beauty spots in South India. When once the devotee or pilgrim or the traveller goes there he forgets himself practically enchanted by the environments. He is loath to depart and return back. This is a thing for actual experience and enjoyment. Description is bound to be absolutely inadequate. Owing to the existence of the wild beasts like the hyena, the bison, the porcupine, etc., people would not stay there in the nights. Now the building that was thoroughly dilapidated has been completely renovated and kept protected with bars of iron so that those who want to stay there in the nights also can conveniently stay. A kitchen room also is constructed for the convenience of the pilgrims.

Pancha Pandavar Padukkai.

Students of History and Archaeology will not rest content when on a visit to Sri Alagar if they do not visit the famous Pancha Pandavar cave in the Hills about half a mile east of the Temple through a steep and dangerous ascent, with no beaten track to trace his way; for, in some places he would have to walk on an apology for a foot path, in another he would have to fix his weary legs on a tottering iron foot ladder provided by the Government, in certain places walking over a slippery boulder smooth and sleaky, and in other places often lying down and crawling like a crab through a small crevice in the rock; for, the short hight of the place here will not enable one to walk erect; after all these, one will finally reach a haven of safety with a cool spring filled with ambrosial water, beneath the shades of a bulky banyan tree and disclosing a big cavern. Seated in the cave one can see the world spread out before one with all its charm and glory. The verdant valleys below, the bright and beaming sun, the cool zephyr all envoloped as it were within the blue expansive canophy of the skies, make one feel as if one is put in tune with the infinite. This cavern has a small hall inside and a number of stone beds of different sizes from 6 to 9 ft. in length and from 2 to 3 ft. in breadth. The Brahmi inscriptions of the 3rd century B. C. and the quaint figures engraved thereon will murmur to the interested student what part the Jain and the Buddhist monks have been playing in these parts in those remote ages. One may notice there, an image engraved in a Siddasana posture. It is stated that it is noted in the inscription there that it was the work of the famous Ajjanandhi (referred to in the Jivaka Chintamani also) the great South Indian Jaina teacher of repute and widely known in many Jaina centres like Anamali, Aivarmalai, Uthamapalayam etc.

Just above this cavern, on a big boulder, there is an interesting inscription in Brahmi characters also supposed to be of the 3rd century B. C. The inscription is highly import-

ant in that it is considered to be one of the earliest inscriptions of the Tamil Nad. The fact of the cavern having been made what it was and of the Spring having been properly laid out, was all due to the charity of one Tara Ani and Sri Kara Maran whose names are noted there. Two other names are deciphered by the Epigraphists as Vanigan Nedumaran and Vanigan Ulanathan who are supposed by scholars to have been the occupants of the Cave. These early Buddhists were very particular in the selection of the spots for their Tapasya. Compare the following description of a cave at Mahintala similar to the above hill cave which Rhys Davids gives at pp. 230 and 231 of his work on Buddhism:- "Here on this precipitous western side of the hill, under a large mass of granite rock at a spot which, completely shut out from the world affords a magnificent view of the plains below, he (Mahinda, Asoka's son) had his study hollowed out and steps cut in the rock by which alone it could be reached. There also the stone couch which was carved out of the solid rock, still exists with holes either for curtain rods or for a protecting balustrade beside it. The great rock effectively protects the cave from the heat of the sun, in whose warm light the broad valley below is basking. Not a sound reaches it from the plain, now one far-reaching forest, but then full of busy homesteads......I shall not easily forget the day when I first entered that lonely cool and quite chamber so simple, and yet so beautiful where more than 2000 thousands years ago the great teacher of Ceylon had sat and taught and worked through the long years of his peaceful and useful life". How exact in almost every detail is this Ceylon cave with the cave of these Hills! One is almost tempted to exclaim in wonder and surprise, "could it have been that Mahinda himself on his way to Ceylon halted here and constructed this cave and later constructed the Mahintala cave after this model?"

Renovations and Thiruppanis.

These have been done constantly by the devotees of the Lord, from kings to peasants. Jatavarman Kulasekara, Jata-

varman Sundara Pandya, Mahabali Banadhiraja, Thirumalai Nayak are some of the innumerable royal devotees who have done substantial Thiruppanis. The construction or renovation of the 3rd Prakara is attributed to Thirumal Nayak (1623) whose statues adorn this Prakara in 4 places, at the entrance to the Padiyetha Mandapam, at the juncture of the South and the West Prakarams, at the entrance to the Palliyarai, and at the entrance to the Yagasala. Thiruvalan Somayaji Dikshitar (1464) was responsible for the renovation from the Upana to the Stupi and the construction of the Amudhu Mandapam, Gopuram and various other Thirumandapams - M. E. R. (306, & 307/'30). The Thirumadhils of the 2nd Prakara were renovated by Alagar Thiru Sirukkar. Scholars identify this Thiru Sirukkar with the Ilayavillidasar who is inscriptionally recorded as the renovator of the 3rd Prakara wall, known as "Kodandaraman Tirumadil - M. E. R. 323/'30. This Sirukkar was an Ekaki Sri Vaishnava of the Temple during the reign of Jatavarman Sundara Pandya one of whose titles is stated to be "Kodanda Raman" and which name was given to the 3rd Prakara wall, probably having been constructed by him.

In this round the Devotee would have visited almost all the most important places except the Alagiyamanavalan Thirumandapam M. E. R. 306 of '30 already referred to, Adiyalagiyan Mandapam M. E. R. (26 and 27 of '32) and "Gangayanattan Viragavalasu Mandapam" M. E. R. (28 of '32) which are all not easily identifiable. If the pilgrim or student has some time to spend and is anxious and curious to put himself in communion with the activities of the citizens of this ancient city of ages gone by, he may tap the elevated eastern and western mounds on either side of the Central Main Road or Mayya Veedhi or the vast wastes still further east or west of the Car Streets with a mass of extensive ruins and high heaped debris of royal palaces, princely mansions and ordinary dwellings. Even a few feet of digging will disclose a ruined wall or flooring which might once have been a

house or a mansion buzzing with life of the members of a once happy house-hold. He may come across with a pestle or a mortar or a grinding stone which an householder, fleeing for his life from a murderous invader, would have found useless and difficult to carry. If the visitor is more fortunate, vessels and utensils or trinkets and jewels and coins too may be his lot to pick up. He can pick up also cannon balls that have been available in decent numbers. Here and there he will meet with stumps of pillars and ruined shrines and temples mutely murmuring their tale of woe. Who knows that there may not be treasures of art and civilization and knowledge underneath these mounds and ruins richer and more glorious and instructive than those of a Luxar or a Mohanjo Daro, or a Harappa (Hara Pada). For these are the ruins of a city that once was the capital of Queen Ulupi and then of the Pandia, Nayak and various other dynasties.

CHAPTER VII.

THE THEERTHAS Etc. OF THE STHALA.

Every hoary Kshetra has its Theertha Visesha. The Theerthas are reputed to bestow immense blessings upon the devotee. They also possess highly curative properties. Such Theertha Vishesas will be confined in many Kshetras to one Theertham only, but in some very ancient Stalas to more than one, and such number rarely exceeds 2 or 3. It is only in very rare instances like Rameswaram, the Theerthams are very many, but the number will have a limit even there. But here in Thirumalirunjolaimalai their number is in myriads, say the Seers. Says Sri Periyalwar:

ஆயிரம் தோள்பரப்பி முடியாயிரம் மின்னிலக
ஆயிரம் பைந்தலைய அனந்தசயனன் ஆளும்மலை
ஆயிரம் ஆறுகளும் சுனைகள்பல வாயிரமும்
ஆயிரம் பூம்பொழிலு முடைமாலிருஞ் சோலையதே!

But are these thousands of rivers, Thousands of springs etc. visible to us mortals?' They are not. Some pious Sanyasins even to day go up the Hills and stay for weeks together for their Tapasya in mysterious places where no ordinary man dares to stay even for a single night. Strange and thrilling are the stories that one hears of, as regards the Theerthams, Herbs, Wealth, and Holiness of these Hills. This is neither the place nor the purpose of these notes to enter into their details here. A very short resume only is purported to be given here with reference to these Holy Theerthams. The great Theerthams of Punya Sravanam, Bava Harani, and Ishtasiddhi so grandly and vividly described in the Puranas and Silappadhikaram are not identifiable or traceable now. But Mother Sri Noopura Ganga is there showering Her blessings on her devotees that resort to her.

Sri Noopura Ganga or Silambaru.

This famous and holy water - fall is believed to have its origin from the Noopura (an ornament worn in the leg) of Sri

Mahavishnu. When His feet in His Trivikrama Avatara was washed by Lord Brahma the waters sticking to the Noopura of the Lord began to issue forth as a spring and this spring is stated to be the "Noopura Ganga". It is at a distance of about 2 miles up the hills from the temple, at a height of about 2000 feet above the sea level. Its source is not perceptible. But one could only see the water at the exit of the Gomukhi rushing and gushing forth like an "elephant's trunk". Great sanctity is attached to these waters, and high curative properties as well and are reputed to be rich in iron and copper. A bath in the water fall on the Dwadeshi, New Moon, Full Moon and Eclipse days as well as on the Tuesdays of the weeks is considered highly efficacious. After its emergence from the bosom of the rocks, it forms into a rivulet and goes by the name of the Thiru Silambaru, flowing in a southerly direction for some miles and then emptying itself into the irrigation tanks thereabouts. This is described in the ancient works as "Then Aru" or "River of Honey" owing to the splendid taste its water bears. गङ्गा स्नानम् तुङ्गापानम् is a much parodied expression. But the waters of the Noopura Ganga excel both Ganga and Thunga both in the sacredness of the bath and in the efficacy of the water for drinking purposes. The water of this Noopura Ganga is often packed and sent to distant parts of India by devout worshippers as in the case of the water of the Ganges. It is a well known fact and an insolvable problem for Scientists and Bacteriologists that a peculiar property is possessed by the waters of the Ganges in that the bacteria die in the waters of the Ganges proper, while they multiply in their myriads in the waters of the wells and tanks and other storages near by. Dr. Hankin, the Government Bacteriologist of Allahabad has experimentally demonstrated the destruction of the cholera microbes, the moment they are put in Ganges water. Being a perennial stream, until recently this Silambaru as its name implies was always flowing with the waters from the waterfalls with its tinkling music throughout

all the seasons of the year in more or less volumes. But alas! it has now of late become farcical to call this river "Silambaru", for what was once a cool and perennial and full flowing stream, has now become all in a sudden but a dark, deep and barren ravine full of pebbles and rubbles for reptiles to hide and rest. And even at its head the once famous Noopura Ganga has but a diminished flow only. The Silambaru, to bathe in which the pilgrims congregate, in their thousands, is now stated to be in a way a Kaliyuga disappointment. But all the same this is yet a perennial place of pilgrimage and is resorted to by hundreds and at times thousands of pilgrims every day for its holy baths. Whether in the higher worlds, or on this Earth or even in our own body, Sèers say that three magnetic Currents prevail. In the human body, they are Ida, Pingala, and Sushumna. On this terrestrial globe they are Ganga, Yamuna and Saraswati, the last being supposed to be flowing latently as an Antarvahini River. The Divine Ganga of Solar Current in the Higher Worlds which Baghiratha the solar king tried to bring down into this Earth formed one of the 3 currents in the Higher worlds. The Noopura Ganga is stated to be more efficacious than the Ganges itself.

In these Alagar Hills, which alone were preserved in the Pralayas and where Sri Mahavishnu is in Sannidhya, the Ganga which sprang from the Noopura of his foot evidently represents the Divine Current. The Garuda and the Hanumar Theerthams represent the other magnetic currents. Besides the Noopura Ganga the many tanks in the Alagar Hills like the Bandari Vapi, the Arama Vapi, the Agni Pushkarani, the Krishna Vapi, the Dakshina Narayana Pushkarani, the Uthara Narayana Pushkarani the Mangala Theertham (Manjal Kinaru or Alagia Manavalan Kinaru) etc. are all now deprived of their sources of supply and it would be a horrible sight to have a look at them with their deep and empty and parched up hungry bowels. A bath in the Noopura Ganga which is stated to be also

known as "Ishta Siddhi" fulfills whatever desires one may cherish. She has given Vishnu Salokya to Dharma Devata, 'Vishnu Sameepya to Brahma, Vishnu Saroopya to Suthapas or Mandooka Muni and Vishnu Sayujya to Marichi and other sages as they all respectively desired. Mortals, if with a pure heart and mind, take a bath in this Noopura Ganga either on Tuesdays or Dwadasi days and more especially in the Sukla Paksha Dwadasi day in the month of Arpisi, they are stated to attain the highest Sreyas. Even the birds and beasts and the most degraded of sinners also are no exception to this, for they also along with the Mortals and Immortals obtain the greatest and most transcendental bliss.

The Hanumar Theertha and Shrine.

This is an ancient and very holy Theertha situate at a height of 1068 ft. and at a distance of 1¼ miles up the hills from the temple. It is highly venerated and resorted to by the pilgrims.

The Garuda Theertha and shrine.

This is situate at a height of 1108 ft. and at a distance of 1½ miles up the hills and is a similar Thirtha held in high and equal esteem with Sri Noopura Ganga.

The Pandava Theertha and shrine.

A pilgrimage to the same and a bath in the same is reputed to confer high spiritual efficacy.

The Periya Aruvi.

This is situate on the northern slopes of the Hills and at about a mile north of the Sri Noopura Ganga, of which it is stated that even a look at the same will ward of all sins.

The Uthara Narayana Vapi.

It is situate a little to the north of the temple. The waters of this Theertha alone should be used for the bath of the

temple Parivara Devatas and Bakta Bimbas, as well as for the cooking of all the offerings to the various Sannadhis or shrines in the Hills and the Fort areas. People are not allowed to get into the Theertha. But buckets are provided with which they may draw water therefrom.

The Venu Theertha. or Moongil Gavi.

It is another holy spot reputed to be resorted to by the sages in the Hills.

The Kadhali Vapi or Valai Gavi.

It is another and similar holy spot.

The Brindha Vana or Mattuppannai.

It is another mystic spot which is stated to be resorted to by the Divine cows of the Hills, and for a darsan of which the anxious pilgrim is not afraid it is stated, to attempt his desperate climbings.

Thirumanjana and Thiruvaradana Theertham for Lord Alagar.

Every temple in India has its holy Theertha which may be either a tank or a well either within its precincts or close by. The water to be used either for the Pooja purposes or for the bath of the deity of the temple, is generally taken only from that ordained and sanctified source. Here the source for the supply of Theertham to Lord Alagar is the Noopura Ganga only. Everyday throughout the year, whatever be the season or the weather, men have to plod up the weary hills all these 2 miles either way with a heavy pot on head to fetch this holy water. It is a weary and onerous task. But it has to be done all the same. Manibams are also attached to this service. The formalities attached to this daily supply of water is peculiar and interesting. The man that brings the water takes it not direct to the Temple Sannadhi from the fountain head. He has first to take it to the Sannadhi of Sri Padinettampadi (the

divine watchman of the temple), place it in reverence before the Sannadhi and then he is supposed to swear that this water was brought by him in a pure manner from the Noopura Ganga only and from no other source. After which ceremony the pot of water is taken in procession in Pradakshana with music and temple paraphernalia etc. to the Lord's presence. Such are the formalities observed in the Theertha affairs in this temple. And the Lord is so very particular and stirct with his daily supply of Noopura Ganga water that even when he goes to Vandiyur and Madura 15 and 18 miles off, He insists on this, his daily supply of water from the Noopura Ganga direct. One may wonder and question within himself as to why these hard and fast restrictions and why this punctilious observances of this order for these thousands of years. These questions are difficult to answer. But there is this glaring fact which itself may serve at once as an answer first but at the same time start a problem for savants and scientists for solution. That secret is, the Great Lord Alagar, the inimitably beautiful Lord as he is in all the universe, immediately changes colour and turns black, if any other water of this world but His Noopura Ganga water is used for his Abisheka. It is a problem too deep to be dilated upon here.

The Stala Vriksha.

Every Stala has its own Stala Vriksha, which is reputed to have miraculous properties. The devout pilgrim and worshipper never fails to circumambulate the stala Vriksha whose fallen leaves, he reverentially picks up and applies them to his eyes and dons them in his head with deep veneration. But in mystic stalas like these hills which have no known origin, such Stala Vrikshas change with the Yugas in their efficacy and sanctity! Here, in the Kritha Yuga it was the "Banyan", in the Thretha Yuga it was the "Arasu", in the Dwapara Yuga it was the "Bilva", and in the Kali Yuga it is the "Puthra Jeevi" or

Pratipa Dhruma." What is this Pratipa Dhruma or Putra Jeevi it could not be definitely ascertained. Some say it is the sandal wood tree and some say it is the Bilwa only. There are others who say it is a Jyothir Vriksha. From the description in Silappadhikaram it is deemed to be "Karnikara". Sri Bogar the great Siddha and Yogin has revealed in certain stanzas of his Janana Sagaram that it is "Jyotir Vriksha". Even Mohanjo Daro had its Stala Vriksha worshipped in due from. There it was the 'Pipal' according to Rev. Fr. Heras and the discoveries of Sir Jhon Marshall.

CHAPTER VIII.

JEWELS AND VAHANADHIS.

Though the value of the jewels in this temple is not so much as it might be in certain other institutions like Thiruppathi or Rameswaram or Madura, being worth only between two to three lakhs of rupees, still many of the gems and jewels here are admirable, rare and of great antiquity.

In ancient works like Navarathna Chinthamani etc. this Thirumalirunjolai has been reputed to be the storehouse of vast and valuable gems and pearls. Every one knows the expression "அரங்கன் சொத்து அழகர் அங்கவடிக்கு காணாது." i. e. all the wealth of Sri Renganadha put together will not be equal to the value of even a single jewel viz. the stirrup of Sri Alagar. So vast and immense has been the wealth of the deities here! To the Lord's Karuvelam, various kings of the Pandya, Chola, Bana, Hoysala, Nayak, Kerala, Mahratta, Marava and other dynasties, besides various other devotees, have made their combined contributions. Contributions of jewels to the Lord's Karuvelam have been made not only by the devout Hindu but also by devotees belonging to other religions. Contributions from Messrs. Rouse Peter, Robert Foulkes, Walter Elliot Garret and others are still to be found in the Lord's Karuvelam and are all in constant use for the Lord.

Some of the rarest and most ancient jewels that can be found in the Lord's Karuvelam are the various Padakkams and other ornaments, Navarathnams of superb sizes, not available in these modern days. Though there are many kinds and varietes of gems, our ancients considered that of these nine only were of primary importance Viz., "வஜ்ரம், (வைரம்), வைடூர்யம், முத்து, மாணிக்கம், மரகதம், புஷ்பராகம், பவளம், நீலம், கோமேதகம்."

The Navagrihas (the Sun, the Moon, Mars, Mercury, Jupiter, Venus, Saturn, Euranus and Neptune) are respectively

stated to represent the nine precious stones or jewels (diamond, pearl, ruby, emerald, Cat's eye, opal, amethyst and sapphires) Set in armlets or bracelets they are worn as amulets in propitiation of the Navagrahas who are reputed to influence these jewels and their wearers.

The *Diamond* that secures, promotes and sustains 'Love', the *Emerald*, that guards against witchcraft and abichara prayogas and endures to eternity, the *Amethyst* that wards off evils of sorts, the *Jade* that roots out all internal evils, the *Sapphire* that keeps melancholy at bay, the *Topaz* that plays the shield against bunacy, the *Agate* that keeps off the brutes and beasts of prey and acts as a charm against dreams, the *Onix* that maintains and increases the domain of the owner—were all treasures, this institution was proud to possess. Many of these could still be seen in the Karuvelam. The best he loves, the ardent devotee places at the feet of the Lord. Hence these treasures in our ancient Devastanams. The pious Hindu's intense faith is that Mountains, Salagramas, and the various gems female and male all grow and increase and have life in them as men possess. Hence he attaches peculiar merits to the presentation of gems and jewels to the Lord.

The size and workmanship of the jewels here and their attractive appearance can all be appreciated to the full only if one has a look at these ornaments.

One jewel needs some special mention, and that is the "Salagramamalai". The Salagramamalai of Sri Sundararaja and Paramaswami which are made of some of the rarest and holiest selections in this ancient institution, covered in simple mounts of gold and strung into a garland is a very rare and magnificent ornament. It is a universally acknowledged fact that there is some magnetic and indescribable beauty and attraction the devotee feels on having a Darsan of the Lord with his Salagramamalai on.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

11 12 13 14 15 16 17

27. Ivory works of Art belonging to Thirumal Nayak's reign (1623—1659 A. D.)—Housed in the 'Sri Sundararaja Museum'—I & II "Sidukkuvari" and "Comb" offerings of Thirumala Nayak to Lord Alagar—now in use during the Ennaikkappu Festival at Nupura Ganga Water Falls; 2, 4, 13, Danseuses with distinct poses, 5. A Danseuse clad in Leaves in a dance popular in those ages; 3, 12, 14. 15, 16, 17 a few of the Figures pronounced to be some of the finest works of Art; 6. A China man; 7—Thirumala's minister (?) 8-A Yali; 9-A warrior in flight; 10-The Mediterranian Priestess in Bronze.

To face p. 273.

chanks (Turbinella pyrum) are very rare. They are considered to be very sacred. The place of their origin is only the Mahodhadhi, where from they are obtained on very rare occasions during auspicious constellations. The only other exceptional place of their origin is the famous and sacred Sankha Theertha (Thirukkalikkundram) where at regular auspicious intervals once in twelve years, a solitary Valamburi Sankam makes its appearance after showing certain supernatural signs of its intended visitation, on which occasion, all the Temple Sibbandhis and the town's people accompanied by the Temple Music and Paraphernalia go to the Sanka Theertha to give a reception to the Sankam in a suitable manner.

Vahanadhis.

This Temple Vahana Sala possesses some of the most beautiful Vahanams and is well worth a visit. They are mainly Golden, some are in silver and some in ivory. The horse Vahanam and the Sesha Vahanam are reputed to be the finest and the grandest available in any Devastanam.

Works of art in ivory are stated to have been once of a marvellous nature in the South of India. The unique Ivory Chapparam of Sri Rangam (now no more in existence) was a wonder of the 15th century and was stated to have been constructed in Saka 1392 (1470 A. D.). This Thirumalirunjolai also is reputed to have possessed an Ivory Chapparam and an Ivory Palanquin. The Chapparam is not extant. Remnants of the Ivory Palanquin are preserved in the Sri Sundararaja Museum.

The Ivory Vimana and Bedstead.

In the south west corner of the IIIrd Prakara facing east is the famous bed chamber or Palliyarai of the Lord. Its entrance is reached by a flight of long and broad steps opposite to which stand the statues of Thirumala Nayak and his Queen and his brother Muthalu Naick and his consort in worshipful and serviceful posture. While at the entrance to the

Bed Chamber stand the statues of Thirumal, Muthalu and their generals in full military accoutrements and standing guard with shields and swords in a posture atonce zealous and pious. Inside this bed-chamber is preserved to this day the traditional Ivory Bedstead stated to have been the Kainkaryam of Thirumal Nayak. Its workmanship though antique is yet unique and of a rare and extremely fine quality. The bed-stead is 12ft length, 10ft in breadth and 15ft. in height. The whole bed-stead is surmounted on a pedestal of rare and finely wrought polished black stone of exquisite workmanship, with four similarly carved black stone pillars in its four corners supporting the ivory Vimanam. This Vimanam is constructed in a pyramidal Gopuram like structure and is wrought on an interior wooden frame work which is covered with ivory and adorned with a number af figures all carved out in ivory. The ivory canopy is studded with a number of colored ivory pendants of "lotus flowers". The carvings in ivory enter into very minute and very intricate details and are presumed to be the rarest in existence.

Bala Gopalan Thiruppallikkattil

This is an ancient piece of workmanship, dating from the Pandyan period. Its age is surmised to be of the 11th or 12th century A. D. Still others ascribe to it the Paripadal age when the Krishna and the Balarama cult was most predominant here, basing their reasoning on the mention of "Balagopalan" engraved in the Peetam, and when the presiding deity was worshipped only as Krishna and not Alagar which is stated to be a later name gave to the lord. It is gold plated and bears the inscription

"பால கோபாலன் திருப்பள்ளிக் கட்டில்"

CHAPTER IX.

DEVOTEES AND PATRONS.

Devotees: Great and many have been the devotees who made penance in these Hills and have had their prayers granted. Gods and Demi-Gods, Rishis, Saints, Alwars, and Acharyas, Kings and Peasants have all been blessed in their devotion to the Lord here who has Sri Siva ever by his side. Brahma, Indra, Yama, Sapta Mathrikas, the Gandarvas, the Kinnaras, Anjaneya and Vainatheya, Sri Rama, Sri Lakshmana, Sri Sita, Vibeeshana, Markandeya, Yasodha, Gautama, Sanakadi Maharishis, Saunaka, Dalabya, Parasara, Pulasthya, Marichi, Maithreya etc. have worshipped here. Prahlada, Pururavas, Mahabali, Ambarisha, Pancha Pandavas, Indradyumna, Malayadwaja, Kubja Pandya, Chandra Ketu, and legions of others of the pre-historic period were ever at the Lord's feet here. Coming to historic memory all the Alwars and Acharyas and countless others formed the brilliant galaxy of Sri Sundararaja's worshippers. Were these all?

From time immemorial our Lord Sri Sundararaja has been held in the highest esteem and greatest veneration by the Indian religious world. The word "Indian" is advisedly used, since in this peculiar shrine, Lord Alagar, the presiding Deity embraces amongst His countless devotees not only the Hindu but also the pious Mahomedan, Christian, Parsee and many a man of many other creed. One striking peculiarity especially noticed in this temple, a peculiarity not generally met with anywhere else, in the thousands of the great temples that are studded all over India, is that all castes and creeds not excluding the so called Depressed and Suppressed classes have ever been enjoying the privilege and glory of worshipping Lord Sundararaja here in their time-honoured method of bathing the Lord with the waters, they themselves would touch and bring in their bags of leather. Thus is the great Lord sung of in the ancient poems:—

"To whatever caste, His devotee may belong, of whatever nature he may be, or characteristic he may have, in short who ever he may be or what ever he may be if he (the devotee) but seeks the shadow even of the Lord's feet, that very moment does the All Merciful Lord Sundara Himself assume, out of His unbounded filial affection, the caste, the nature, and the characteristic of His devotee and folds him up in His Divine Embrace. (Sundara Bahustavam St. 30)

Patrons

An enumeration of the Royal Patrons of this temple will swell to a pretty long list and still may be an incomplete one at that for want of further researches in that direction. All the same a glance over the inscriptions (so for deciphered) reveals the following Royal personages who have all contributed in some form or other to the Divine Kainkaryam. The list includes Kings of the Pandya, Chola, Hoysala, Kongu Chola, Bana, Nayak, and other dynasties: Some of them are:—

1. Maravarman alias Sri Maran Sri Vallaba—M. E. R 313 of '30.

2. Jatavarman Kulasekhara I (and Queen Darani Mulududayar)—M. E. R. 275, 276, 279, 280, 281, 295, 296, 298, 299, 300, 301, 302, and 303 of '1930 and 22 and 23 of '32.

3. Maravarman Sundara Pandya I—M. E. R. 282 and 288 of '30 and 11 of '32.

4. Jatavarman Kulasekhara II—M. E. R. 22 & 23 of' 32.

5. Maravarman Sundara Pandya Deva II—M. E. R. 277, 278, 289, 291, 292, 304, 305, and 308 of 1930 and 9, 7, 17, 18, 19 and 24 of '32.

6. Maravarman Vikrama Pandya Deva—M. E. R. 25 to 27 of '32 and 297 of '30.

7. Jatavarman Veera Pandya Deva—M. E. R. 25 to 27 of '32 and 297 and 325 of '30.

8. Jatavarman Sundara Pandya I—M. E. R. 84 of '29 and 320 and 321 of '30.

9. Maravarman Kulasekhara I—M. E. R. 318, 319, and 323 of '30.

10. Jatavarman Sundara Pandya III.

11. Jatavarman Parakrama Pandya I.

12. Raja Raja Kesari Varman (alias) Raja Raja I—M. E. R. 80 of '10.

13. Rajendra Chola I.

14. Jatavarman Siyan Sri Chola Pandya-M. E. R. 4 of '32.

15. Vikrama Chola Deva.

16. Kongu Chola Veera Rajendra.

17. Kongu Chola Vikrama Chola.

18. Hoysala Nissanka Pratapa Chakravarthin Veera Someswara Deva (Kannada Deva)-M. E. R. 291, 292 & 293 of '30.

19. Krishna Deva Maharaja—M. E. R. 90 of '29.

20. Rama Raja Thirumalai Deva Maharaja— M. E. R. 1 and 29 of '32 and 93 of '29.

21. Achyuta Deva Maharaja (& Queen Varadarajamma)-M. E. R. 88 of '29, 330 of '30 and 30 of '32.

22. Venkata Deva Maharaja—M. E. R. 91 of '29.

23. Sadasiva Deva Maharaja—M. E. R. 86 of '29, and 237, 327 and 328 of '30.

24. Thirumalirunjolai Ninran Mahabali Vanadhiraja—M. E. R. 1 and 12 of '32.

25. Mahabali Bhanadhi Raja Uranga Villidasan—M. E. R. 307 of '30.

26. Mahabali Banadhiraja Sundaratholudayan.

27. Maghada Nayanar (alias) Parakrama Pandya Mahablai Bana Rayar—M. E. R. 21 of '32.

28. Visvanatha Nayak—M. E. R. 88 and 89 of '29.

29. Thirumalai Nayak.

30. Chokkanatha Nayak—M. E. R. 28 of '32.

CHAPTER X.

CULTURAL EMINENCE OF SRI ALAGAR HILLS.

A local tradition has it that Sri Sundararaja was the founder of the famous Tamil Sangam. Hence his name "Sangathazhgan". Kalambaghathar refers to Him as "தமிழ்த்தலைத் தலை" and as "தண்டமிழ்ச் சங்கத்தனி யிறையவனே". Even villages endowed to Lord Sundararaja were known by their having been named in remembrance of this. Please vide reference to Sangathazhaganallure etc. (M. E. R. 24 of '32.)

His being hailed lovingly as "Sangathazhagan" and His connection with the great Vidhyapita at Sri Alagar Hills are often referred to by the poets (Cf "சுத்தத் தமிழ்ப்புலவர் சங்கத்திருப் பிரியான் சார்பு)"— Alagar Kalambagam—St. 68

It is a fact well worth our remembrance that these hills were resorted to by those who wanted to reach the highest limit of knowledge, religious or secular. As that charming and fascinating guide, philosopher and friend Sri Varothama would naively put it, those that resorted hither for pelf, power and plenty, or for knowledge immeasurable and unattainable or for wisdom divine, would have to resort to the different springs and wells of knowledge pure and undefiled in these holy Hills mystic in their origin and magnetic in their effects. Day in and day out these vast Hills were ever reverberating with Vedic chants and hymns which so affected even the other animate creations here that they became subjects of common reference cf.

சுகமும் பிகமும்மறை யோதுஞ் சோலைமலையிலலங்கார
ரிகமும் பரமும் வகுத்த பிரானெல்லாப் பதமுந்தரவாழ்வீர்
மகமும் தவமும் செய்த தொக்குமானந்தனைக் கும்பிடு வானும்
செகமும் பரவுஞ்சிலம்பாற்றுத் திருநீர்படியு மொருநீரே

Kalambagam—101

If even the Thiryaks like the parrot and the peacock should imitate the Vedic hymns and chants of man and try to vie with him in his holy aspirations, these regions should certainly be an earthly Vaikunta par excellence. In ages gone by the greatness of our country was due to our unique culture nurtured and preserved by our forefathers in our ancient seats of learning and piety. A Gurukula, a Vidhyapita, a Patasala, a Sanga, or a University or by whatsoever name one may call it, such an institution was always considered to be an integral, indispensable and inseparable appanage of any Kshetra of importance. This Thirumalirunjolaimalai was one of such great centres where the Sangam had its first birth through Lord Sundararaja's Grace.

Even in the middle ages, spacious days as they were, in this holy Kshetra flourished various Mutts and schools presided over by eminent teachers, and scholars. They were not only seats of learning and centres of religious activities for the elders, but were always Gurukulas; for the young Vidyarthis whose entire care was in the hands of the more than paternal Gurus that presided at the Yathirajan Mutt, Kulasekaran Mutt, Thirunadudayan Mutt, Vanathirayan Mutt, Amaitha Narayanan Mutt and a host of other Mutts.

It is worthy of note that references are made to students that found their board and lodge in the "Thirunadudayan" Mutt."—M. E. R. 277, and 278 of '30. (13th century A. D.)

The chanting of the Vedas and the recitation and singing of the Vedic Hymns during Yagas and Yagnas for the sacrificial Ahudhis, the existence of innumerable mutts and centres of learning in the big streets of Thirumalirunjolai that were buzzing with life and activity and the existence of the famous Golden Halls, Mandapams, and Palaces are all vividly portrayed in the works of Sri Arunagirinatha son of the great Pattanathu

Swamigal of Pugar or Kaverippoompattinam, the city that was swallowed by the ire of the ocean in the Pre-Christian era. From such sources we understand that even during his days Thirumalirunjolai was maintaining its 'pre-eminence and grandeur and cultural glory and that its decadence must have been only in days subsequent to Sri Arunagirinathar. Cf: the excerpts from the Thiruppugal. (Part II p. 182, St. 513)

It has been the peculiar privilege and glory of this holy country to spread its culture far and wide. North India had its Nalanda, Taxilla, Benares, Vikrama Sila etc. mighty centres of learning, nourished and fostered by large-hearted souls. South India too did not lag behind, but vied with the north in no mean proportion. The Vidhya Pita of Salotgi in the district of Bijapore founded by the Rashtrakuta King Krishna III in the 9th century A. D. and attached to the temple of Sri Trayi Purusha boasted of as much as 27 Boarding Houses for the students of the Vidhya Pita. That at Ennayiram in South Aroct founded by Rajendra Chola had in its highest classes about 400 students who were imparted instructions in all the Vedas, Vedantas, Agamas, Prabandhas, Language, Literature and Philosophy. The famous Vidhya Pita at Thirumukkudal in Chengleput District founded in the 11th century by Vira Rajendra Chola and attached to the Sri Venkatesa Perumal temple there at, had besides its colleges, a College Hospital, and a Public Hospital also that went by the name of "Vira Cholan". The Hospitals were not mere dispensaries but were full fledged hospitals possessing up to date conveniences and comforts, with beds for in-patients, and well trained nurses and various other Sibbandhis catering to the needs of the poor and needy that resorted thither. In the 11th century A. D. when in England "even the houses of the rich were very rude and ill-built being constructed mainly of wood,, (Tout's History of Great Britain p. 51), Thirumukkudal could boast of up to date colleges and hospitals. When the life of the Briton was rude and "the times were

rude and it was hard to make strong men obey the law" and when "even murder could be allowed by a money payment" called Wergild (p. 52 ibid), the students of Thirumukkudal and other Vidhya Pitas in their hundreds and thousands were engaged in their serene studies.

The Vidhya Pitas in Malkapuram (Guntur), Punnavayal (Tanjore), Sri Parameswara's at Talgunda (Shikarpure), Hebbal (Dharwar), Jatigarameswaram (Chitaldrug), Bijapore and Tavargere etc., (Karnataka), Thiruvottiyure (North Arcot), and Thribuvanai (Pondicherry), were all no mean institutions.

A record dated 2—3—1048 (Thribuvanai) discloses that the Vidhya Pita there at which was attached to the Sri Varadaraja Perumal Temple there, was one of the most popular institutions of the period imparting instruction in the Srutis, Upanishads, Sastras, Prabandhas, Vedanta, Vyakarana, Rupavatara, Vaikhanasa Sastra etc.

The Vidhya Pita at Thiruvottiyure specialised in Saiva Sidhdhanta, Prabhakara, Rudra–Yamala, Purana, Siva Dharma, Vyakarana, Soma Siddhanta etc.

The Madura College of Philosophy had during the days of the Vijayanagar Empire 10,000 students on its rolls. (Cf: History of the Aravidu Dynasty—Heras.)

These Sangams, Manrams, Mutts, Vidhya Pitas etc. were endowed with substantial properties; whose enormous incomes kept the Guru and the Chela and the Sibbandhis therein far above want and care. The public also gave their "Mahi-mais". The average number of students assigned to a teacher as personal 'charge' (ward) was about 20 under normal circumstances.

The ration for an ordinary student was about 6 Nalis or 4½ seers of rice for each and half a 'kalanji' of gold for one year (let it be remembered that our principal coins in those spacious days of the Chola and the Pandya were of gold or silver and not of copper, bronze, nickel or would be aluminium

coins). Half a 'kalanji' of gold (Rs. 2) was more than sufficient for a student of those days. A student of the highest classes (Mimamsa, Vedanta etc.) had this increased by 60 per cent while the teacher who was expected to have a normal family of 6 souls was remunerated with an income that would be sufficient to maintain 18 souls. Properties endowed to teachers, scholars priests etc. went by the names of Vedavrithi, Battavrithi, Vaidhyavrithi, Maruttuvapperu, Archanavrithi etc.

M. E. R. 277 and 278/1930 (inscriptions in the North wall of the first Prakaram-outside in this temple) refers to endowments made for meeting the expenses of the Vidhyarthis etc. at Thirumalirunjolai. The most arresting feature of all our ancient Vidhya Pitas was that all our Vidhyarthis or students were *not only taught free but were also lodged free, fed free and clothed free!*

Medical Academy.

The Maruthuva Manram presided over by the great Idaikkadar at Sri Alagar Hills 2000 years ago was one of the most famous in the world. (Cf: page 83 and 84 supra.)

All these Mutts and Manrams have now disappeared. The reputation of these Hills as a great and ancient seat of learning now stands gradually diminished to extinction and lying spell-bound as it were in a sort of mysterious stupor. All that remain now to remind us of its past greatness and glory are the remnants of certain works of art, sculpture, painting and the like which still evoke the admiration of savants and connoisseurs. The following few references will show the preeminent position Barata Varsha blessed with such centres as Thirumalirunjolai occupied in the ancient cultural world.

Dr. Cousins, Professor of Modern English Poetry in the University of Tokyo (now of the Travancore University) in one of his lectures delivered under the Travancore Education Department of Art and Culture, sometime ago, has stated "In

extent the Cultural Empire of India has had no equal in human history". In illustration of this he has referred in his lecture to (i) the presence of a Budhist temple in Singapore with the idol of Buddha and other Hindu images (ii) the frescoes of the Hori-Yuji temple painted in pure Ajantan manner by the Korean pupils of the Indian artists of the 7th century (iii) India's culture spreading to Russia in the 3rd century (iv) and to Khotan and Tibet and South East Asia and the Pacific and Polynesia (v) and the Vatican Latin publication referring to the Gymnosophists or "Naked Philosophers" of Ethiophia-in the 1st century A. D. who were Indian Sages from India.

The United Press of London in an article excerpted in the Hindu of 27—4—36 has the following among other interesting things. "The accidental discovery of an ancient manuscript, following the explotion of a Japanese bomb which blew away a part of the Chinese wall four years ago, now gives the world amazing facts about the Chinese civilisation thousands of years old. ......The manuscript reveals three important facts.

i. The laws of Manu written in Vedic Language ten thousand years ago were the basis of the Chinese Law.

ii. "......The Darwinian theory of human evolution is nothing new but was known and accepted in China seven thousand years ago.

iii. The secret of incredible longevity was held by Patriarchs in those days." After referring to the researches and investigations into the above by Sir Augustus Fitz George, Professor Anthony Craeme and Sir Wallace Budge of the British Museum who were of opinion that these discoveries had even greater value than the Codex Sinaiticus the United Press quotes Prof. Craeme as observing. "We have also found and proved that in those days there was a distinct relationship between the peoples of India, America and China. We actually found reference to the ruined cities, which have been found in the centre of the Peruvian forests."

In a note in the Hindu dated 4—2—1930, we find reference to the Pre-Historic Rock-Paintings stated to be 10 to 20 thousand years old discovered on the Kabra Pahad and Singanppore Hills (Raigarh State) 11 miles west of Naharpali Railway Station (B. N. Ry,) These paintings are stated to tally on the one hand with the recently discovered pre-historic cave paintings of France, Spain and Italy and on the other hand with certain others existing in Africa, America and Australia. Closest resemblance between the Indus Valley civilisation and the Atlantic civilisation of 12,000 years ago in the Shot-el- Djarid of North Africa is demonstrated in the excellent article on the subject by Count Alfred A. Hessenste in The Hindu dated 4—8—'33.

Mr. Chaman Lal's "Hindu America" (New Book Company, Hornby Road, Bombay) may be also referred to in this connection. The author herein gives very interesting revelations as regards the ruins of Temples in North and South America and the culture and life of the Mayas, the Aztecs and the Incas whose civilisations and literature far superior to any in Europe were wiped out by the Spanish invaders. He also refers to the social, religious, political and cultural influences which the Surya Vamsha Rulers of India who established Kingdoms in Asia, Europe and America, had exercised over those continents.

The Brahmins and the Budhists in those ancient days carried their culture and philosophy into the various parts of the world. The Chitpavan Brahmins of the Bombay Presidency are stated to be the descendents of those Brahmins who for a time colonised in Egypt and then returned to their ancient home. Dion Chrysostam refers to a Colony of Brahmins at Alexandria in 100 A. D. (History of Tamils—320). Ancient writers refer to the exchange of Embassies between Augustus Ceasar and the Indian Kingdoms in 30 B. C. The Dravidian colony of the Brahuis in Baluchistan, is still a living example of the spread of the Dravidian culture even in the Pre Mohenjo Daro days.

Scholars of research have successfully demonstrated the spread of Dravidian culture in Persia, Mesopotomia, Armenia and even in distant Gaul and Central Europe.

The Ayurveda of the Hindus with the 'Salya', 'Salaga', 'Kaya Chikitsa', 'Butha Vidhya', 'Kumara Britya', 'Aagda', 'Rasayana', and 'Bajikarana' as expounded and proclaimed by Charaka and Susruta, their subtle chemical processes of solutions, evaporations, calcinations, sublimations, and distillations and their practical all-embracing botanical knowledge, their geography, and their wonderful surgery including such operations as lithotomy and extraction of foetus-ex-utero, and their 127 marvellous surgical instruments, some of them so sharp as to divide a hair longitudinally" have been remarkable to a degree. Referring to the decline of all sciences, all arts and all literature in India during the past 1000 years, R. C. Dutt says "Social and religious degeneracy paved the way to ruin and political disaster completed it. The causes have acted and reacted on each other and the loss of political independence induced a grosser national ignorance, an unhealthier superstition, and a more hurtful system of social rules. It will be of some interest to Hindu readers to know, when foreign scientific skill and knowledge are required in every district in India for sanitary and medical work, that 22 centuries ago Alexander the great kept Hindu physicians in his camp for the treatment of diseases which Greek physicians could not heal, and that 11 centuries ago Caliph Haroun Al. Raschid of Baghdad retained two Hindu physicians, known in Arabian records as Manka and Saleh as his own physicians." (R. C. Dutt's Civilisation in Ancient India. Vol III pages 394 and 395).

Ctesias (V Century B. C.) Hippocrates (V century B. C.) Theophrastus (IV century B. C.) and Dioscorides (I Century A. D.) refer to the Hindu system of *Medicine* and have borrowed their *Materia-Medica* from Hindus. Nearchus states Greeks knew no medicine for snake-bite while Indians

cured it easily. Arrian refers to the Greeks applying to Brahmins, when indisposed, for cures and "who by wonderful and even more than human means cured, whatever could admit of cure".

Arya Batta (476 A D.) was the first Hindu writer on Algebra. He calculated the *earth's circumference* at 3300 Yojanas - (a yojana is 4 Crosas)

Varaha Mihira of Avanti (505 A. D.) wrote his great Encyclopedic *Brihat Samhita*, in or about 505 A. D. a work of 106 chapters relating to Sun, Moon, Earth and Planets.—(Ch. 1–20); rain, winds, earthquakes, meteors, rainbow, dust-storms, thunder-bolts etc.,- (Ch. 21 - 39); plants, vegetables, commodities, manufactured and unmanufactured- (Ch. 40-42); house-building, gardening, temples, images, and portents-(Ch. 43-60) Biology and Ethnology-(Ch. 61-78). precious stones, furniture etc.–"From diamonds to toothbrush" as R. C. Dutt says-(Ch. 79-85); Omens-(Ch. 86-96). marriages, Zodiacal divisions etc-(Ch. 97-106). Ch. 14-is a complete geography of India mentioning provinces and towns and Ch. 58 contains-Rules for the construction of various images Viz. Vaishnavite and Saivite and Gods like the Dikh-Palakas, Buddha, Arhat (Budhist saints), Surya, Bala Deva etc. The worship of the all-benevolent and calm souled God (Buddha) is referred to in Ch. 60 showing the tolerance that prevailed during his time.

Bhaskara Charya's (1114 A. D.) *Sidhanta Siromoni* including Bija Ganita (*Algebra*), the Lilavati (*Arithmetic*) the Goladhyaya (*Spherical Trigonometry*) are world-known works, solutions in some of the remarkable problems of which were not achieved in Europe till the 17th and 18th centuries. "The science of Algebra indeed received a remarkable degree of development in India; the application of Algebra to Astronomical investigations and to Geometrical demonstrations is a peculiar invention of the Hindus and their manner of conducting it has received the admiration of Modern European Mathematicians.

"While such was the progress made in India in Astronomy, Algebra, Arithmatic and Trigonometry, the science of Geometry was lost. The Hindus had discovered the 1st elementary laws of Geometry in the 8th century before Christ and imparted it to the Greeks; but, as the construction of altars according to Geometric rules fell into disuse, Geometry was neglected and Geometrical problems were solved by Algebra......Arabian writers translated Hindu works on Algebra in the 8th century A. D. and Leonardo of Pisa first introduced the science to Modern Europe. In Trigonometry, too, the Hindus seem to have been the earliest teachers in the world; and in Arithmetic they invented that system of decimal notation which the Arabians borrowed from them and taught in Europe aud which is now the property of the human race!" (R. C. Dutt's civilisation in Ancient India, Vol. III. pp. 380 and 381).

CHAPTER XI.

OBJECTS OF INTEREST.

Some striking peculiarities noticed in the Temple

Ghee and its importance in the Temple.

As soon as the devotee enters the temple he meets with lamps fed with ghee in every shrine including the big Thiruvakshi, and other various lamps in other entrances; oil is taboo in this temple. For the Abishekam of the Lord, for the voluntary offerings to the Deities, for the preparation of various other kinds of Neivedyams that are also made in the Temple kitchens for the other lamps that pour forth their lustre and light up this magnificent edifice, for the many torches that are carried in their scores for the innumerable festivals of this temple, not only in the Sri Alagar Hills and Fort Areas but also when Lord Alagar camps at Madura or Vandiyur etc., leagues and leagues off, it is the Temple Ghee that would be used.

Neivedyams peculiar to this Sannadhi.

The specially ordained Neivedyams that are prepared with scrupulous care in this Sannadhi are the "ரொட்டி" Rotti and "லட்டு" Laddu served with butter for the Visvaroopa Darsan, the rice cake or Dosai for the Seva Kalam, and the Samba for the Ardhajama for which the devotees would be waiting in a big congregation or Goshti. Akara Vadisal is another Neivedhyam that is especially famous here, and has a legend behind it. When Sri Godha was here she offered this Neivedhyam most pleasing to her Lord Sundararaja "manasaically" which was practically and actully fulfilled and performed laterly by Sri Ramanuja centuries afterwards, by which fulfilment of Sri Andal's Manasic vow Sri Ramanuja earned the title of "Koil Annan". This episode and incident is referred to else where in these notes.

Special offerings:

It would be also interesting to note what kind of Neivedyams or Special offerings were made on special occasions. A few items are noted below:

i. *Adi Car Festival*: A few of the items are: 18 Thaligais of Rice (One Thaligai is equal to one Padakku of Rice), 5 Kari Amudhus, and 5 Thiruppaniyarams, Thiru-kkularpani etc. M. E. R. 90 of '29 (1513 A. D.)

ii. *Thalai Aruvi Festival*: (at Sri Hanuman Koil Mandagappadi) - M. R. 285 of '29. A few of the varieties are 50 Adirasams, 50 Vadais, 50 Suhiyans, 6 Marakkals of Pori Amudhu, 2 Pongal Tattu Thaligais and 2 Thaligais of Dadhiyodhanam.

iii. *Monthly Viseshappadis*: (at the four pillared Mandapam at Yathirajan square). The Neivedhyam offered on these occasions were 12 Paniyarams, and 2 Padis of Vadapparuppu.

iv. Varanasi Varadappa Annarayyan's kattalai (Achyuta Deva Maharaja's officer) offered 15 Thaligais of rice at one padakku of Rice per Taligai.

v. *Uthiram* (Monthly): The Neivedhyams were as in the monthly Viseshappadis.- M. E. R. 301 of '30.

vi. *Vaikasi Mandagappadi*: (at the four pillared Mandapam)- 200 Adirasams, 200 Vadais, 200 Suhiyans and 2 Kalams of Pori Amudhu.- M. E. R. 285 of '30 (1656 A. D.)

vii. *Mandagappadi* (Before Vedantachari's Sannadhi.): The Neivedhyams offered in this mandagappadi were on a very grand scale.- M. E. R. 28 of '32 (1665 A. D.)

Puli-odarai	8 Kalams	Panagam	40 Kalams
Dhadiodhanam	8 Kalams	Adaikkai amudhu	1600
Pori amudhu	8 Kalams	Ilai amudhu	1600
Paniyarams	1600	Sandanam	16
Adirasams	1600	Plantain fruits etc. etc.	
Vadais	1600		
Suhiyans	1600		

Thulasi.

It is common in every Vaishnavite Temple that the Prasadam of Thulasi would be distributed in the Sannadhi after the Aradhanas are over; but in this Then Thiruppathi as in Vada

Thiruppathi, Thulasi is not given to the devotee, the expression "அழகர் மணம் கொடார் அரங்கன் இடம் கொடார்" (மணம்=துளசி). has become a universal proverb in the Tamil World. All the Nirmalyam flowers of the Lord were hence being thrown in a well here called "Malai Kinaru" (q. v.) which can be seen to this day.

Paricharakas.

Until quite recently the Madappali Neivedhyams are stated to have been prepared by Smartha Cooks and seems to have been a special feature here.

"Vibuthi Prasadams".

Orthodox Vaishnavas do not wear Vibuthi or distribute it to others. In this Temple the distribution of Vibuthi Prasadam in Sri Vinayakar's Sannadhi and in Sri Kshethrapalaka's Sannadhi by the priests of the Temple is a noteworthy feature.

Animal Sacrifice.

Enquiry from learned men go to show that no where is an'mal sacrifice made, either to Vaishnavite deities or to the Higher deities of the Saivaite hierarchy. It is also stated that Karruppanna Swami of Padinettampadi is a deity to whom such sacrifices should not be made. But we see every year sheep are slaughtered in their thousands besides other kinds of sacrifice such as fowls etc, within the Temple area. If these sacrifices are not for Sri Lord Sundararaja or for Sri Karupanna Swami to whom else are these sacrifices made is a problem for investigation. If the devotee is questioned about this, he would say "I made a vow to Padinettampadian. My prayers were heard by him and I am offering the sheep in sacrifice in fulfilment of my vow." The slaughter of the sheep in their thousands within the premises of Thirumalirunjolaimalai Temple is a problem difficult for solution as so many other problems here are.

Thirumanjanam Theertham.

Lord Sundararaja is being given his Abishekam and sacred bath only with the waters of Sri Noopuraganga with

the norma already noted (vide p. 244 supra.). These norma have been copied in the North Thiruppathi also. At first in that Kshetra the Thirumanjana water was being brought from the Papanasa water falls by the Thirumalai Nambi service holder there. Feeling that it was rather onerous, Sri Alavandar directed its discontinuance and permitted the use of the well water after obtaining the Lord's permission for the same. Here no other water but that of the Noopura Ganga should be used.

Perspiration.

Some twenty or twenty-five years ago when the heat was unbearable a few drops of perspiration are stated to have been noticed in the body of the Lord's idol by the Archakas and shown to the members of the Temple committee and this was then considered to be a bad omen. Necessary purificatory ceremonies are stated to have been performed. It is stated in the Agamas that the appearance of drops of tears in the eyes or drops of perspiration on the body of the idol always foretell some feature calamities and this would be noticed only in those temples where the Lord is in his full Sannidhya and the poojas are strictly in observance.

Arayar Seva.

The word Arayar by itself means அரசன் or King. சபா நாயகன் is its significance when the word is used in conection with this institution. The Arayars were a particular class of Kainkaryaparals attached to this institution whose duty it was to recite the Prabandams tuned to music and accompanied with "Abhinayam" in the presence of the assembled devotees in the Sabha Mandapam of the Lord when he presides over it. 'Arayars' are referred to in M. E. R. 277 and 278 of '30. Sri Periyalvar in his Pasurams refers to these hills as "எரிதிரளும் ......அரையன் மலை."

Prarthanas or Vows.

In fulfilment of his vows the devotee performs certain Prarthanas in this temple which are no where else to be seen in the whole religious world. So ancient and immemorial have been these kinds of Prarthanas that their origin is lost in obscurity. They are very peculiar in nature, and defy explanation or investigation. A mystical halo seems to surround them. So far, none has been able to unravel their mysteries, though many have been the infructuous attempts to probe into their secrets. These Prarthanas are the following.

Water Syringe.

A bag is formed out of the viscera of the newly sacrificed goat with a small narrow nozzled outlet. This bag is filled with water scented with rose water or other valuable scented essences. Often times the same is coloured with Turmeric. The devotee undertakes a vow of fast and prayer for a fortnight before the Chitra Pournima, and on the day of the Pournima when the Lord enters the river Vaigai at Madura these devotees, composed of all classes of people without any distinction of caste such as approachables or unapproachables, touchables or untouchables, gather at a certain Mandapam known as Ramarayar Mandapam and by pressing the bag of water syringe the water therein through the nozzle so that the water so forced out bathes the Lord, his Vahana and the Priest, when he in procession enters the said Mandapam. This generally goes on for 5 or 6 minutes. When thousands of bags are so syringed simultaneously from all around, the whole area would appear to have undergone a cloud burst as it were.

The Thiree.

A mammoth cone-like torch made fully of cloths and good clean rags and some 3 to 5 feet or so in height and about 6 inches to 18 inches in diameter at the base strongly stitched and tied and auspiciously coloured over with turmeric

and spotted with saffron etc, is fed and lighted with ghee constantly at the base portion. The devotee who takes the vow fasts and prays for fourteen days before the Chitra Pournami or Adi Amavasya and on the Pournima or Amavasya day appears before the Lord and dances in ecstacy with the Lighted Thiree. The heat generated, the light and flame thrown out and wafted, the smoke and smell emanating both with the dance and the wind and bodily oscillations would not be bearable under normal circumstances.

The Coir Whip.

This is generally from 5 to 10 ft. in length. It is made with a taparing end, the handle portion being generally 1½" to 2½" in diameter. Steeped and dried in turmeric water, the devotee that takes the vow as aforesaid starts on his pilgrimage to the Lord's shrine with the whip on hand. At every few steps, he stops and dances with the name of the Lord "Govinda" in his lips and mercilessly lashes himself with the rope in his hand which produces a tremendous splashing noise.

The sword and the Bill hook:

Some devotees after the observance of fast and prayer as stated above take up a sword or Bill hook and march on dancing and pronouncing the Lord's name "Govinda, Govinda"

The Bull and the Big drum.

Another class of devotees drives a Bull with a big drum placed on it. Playing upon the drum, and praising the Lord's name in chorus with a big following they go their way to worship the Lord.

The Komali etc Show.

Yet others there are who dress themselves in a quaint manner, don a ludicrous Komali cap on their heads, hide their faces with a false artificial one made hedious by a set of imitation teeth of two rows of small conch shells strung in rows (சோழி) and like the above sets of devotees, go to worship the

Lord in batches and crowds with the name of the Lord "Govinda" on their lips.

Some give the following origin to the above peculiar vows. It is stated that in ages gone by, these parts of the country were vast and wild forest regions infested with beasts and wild animals. And so when the processional deity had to be taken out once a year, the wilds had to be cleared, the wild animals had to be terrified out and the hot sand tracts had to be kept cool for walking by being syringed with water all of which customary Kainkaryams are stated to be continued to this day the *raison d'etre* for the same having been forgotten.

Other Vows.

Curious, and many of them unusual (so far as other institutions are concerned, but here quite common), are the forms the vows of devotees do assume. The ex voto cradles at the Padinettampadi and other Sannadhis represent the grateful recognition of childless ladies who had their prayers for the birth of children heard and gratified. The painted babies are also for a similar purpose and often for the infantile diseases duly cured by the grace of the deities. There are also Silver and Gold Ex Voto objects such as various parts of the body various kinds of animals, birds, reptiles, pestilential insects, arms, etc., etc., which could be in one way or another connected with the sufferings, troubles and visitations from which the devotee would have prayed for relief and which the devotee in grateful recognition of relief granted, brings to the offertory of the Lord. Tonsure ceremony i.e. the first shaving of the heads of children generally is an offering to the deities here. Subsequent shavings too when specially vowed for, offerings of live goats, fowls, cows, calves and bulls in quite a good number are also offered to the diety here as votive offerings.

Golden Vimana.

The huge Golden Vimana that adorns the Lord's Garbagriha seen for miles around, of impressive and artistic

workmanship is one of the few Vimanas in India that has commanded the admiration of the whole world.

Prayoga Chakra.

Unlike as in other Sannadhis, Sri Paramaswami has his Chakra here in the Prayoga aspect. It is stated to be an Ugra pose, observable in places where the Lord is in his full Sannidhya (p. 168 and 169 supra)

Solai Malaikkarasar.

This is the presiding aspect of the Lord of these Solaimalais or Thirumalirunjolaimalai. The idol of the Lord is in solid Gold. (p. 169 supra)

Sudarsana.

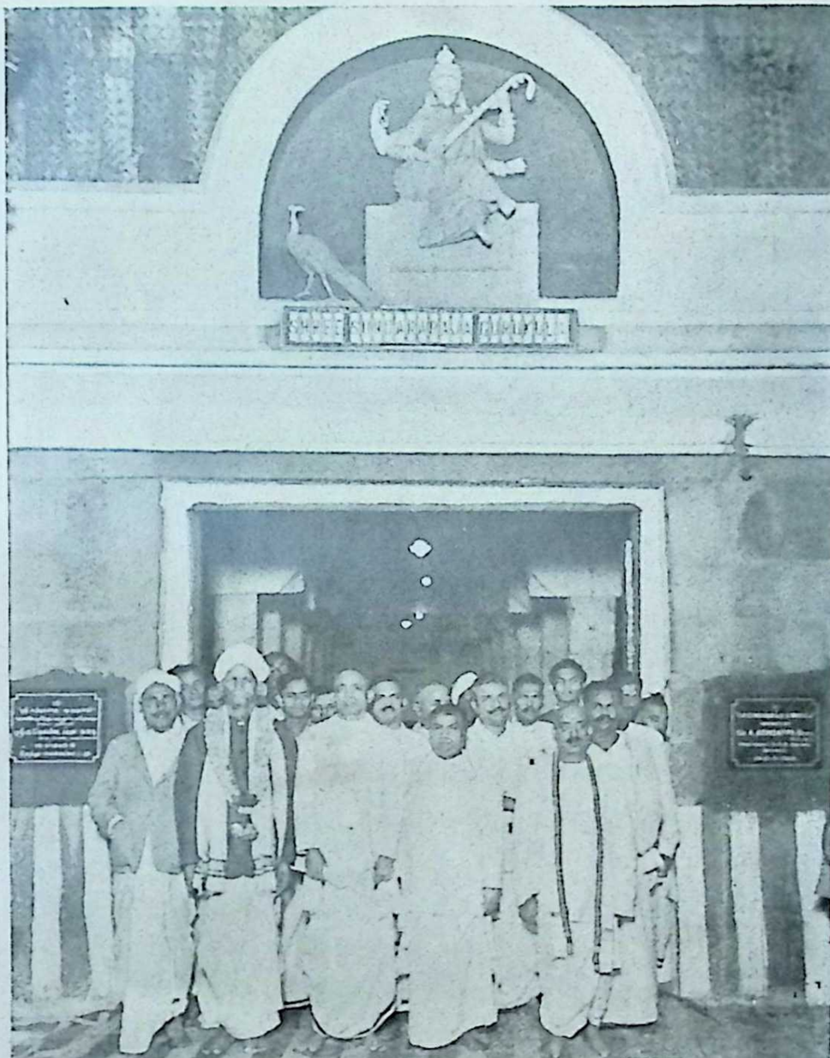
A very ancient Sannadhi, contains a very big representation of Sudarsana rarely to be met with any where else. This is a shrine possessing very great and mystic influence. (p. 176 supra)

Jwala Narasimha.

This unique sannadhi of Yoga Narasimha has already been referred to (p. 178 supra). This Stala is one of the most important for Narasimha worship.

Srirengam and Sri Alagar Hills.

There are some striking similarities between these two ancient stalas which are worthy of note and investigation. Both are Temple Cities protected by forts and battlements. The pairs of Graneries in both are similar in shape and design and structure. Sudarsana worship is in excelsis in both. The important key entrances are known as Aryan Vasal or Aryabatal vasal. Ghee alone has to be used for Neivedyams and lighting purposes in both. Smarthas have been cooking in the Madappalli. Festivals in both are almost identical. There have been "Koil Olugus" in both. Both have treasures of art in ivory. The division of Sibbandhies are almost identical in nature and their designations also such as the following are common: கோவணவர், விண்ணப்பம் செய்வர் (பாடுவார்), தழையிடுவார், திருப்பணி செய்வார் (கொடவர்), நம்பிமார், etc.

29. "SRI SUNDARARAJA GURUKULA"
opened by Sri. A. Kondappa Garu,
Ex-President of the H. R. E. Board. (*To face* Part I. Page 273).

30. "Sri Kallalagar Devastanam Library —opened by Sri E. V. Sundara Reddi Garu, Ex- Commissioner of the H. R. E. Board (*To face* Part I—page 273).

OTHER ITEMS OF INTEREST.

Sri Sundararaja Gurukula.

This Gurukulam was opened on 15-3-1940 by Sri A. Kondappa Garu, President of the H. R. E. Board, Madras. An attempt is being made to impart instructions in Vedas, Prabandhas, Tamil and English.

Spinning, Weaving and Paper making.

Attached to the Gurukula is an Industrial section where pre-vocational training is imparted. With a view to make the education useful and purposeful a system of prevocational education also is being imparted in spinning, weaving and paper-making under qualified instructors.

The Kallalagar Library.

This was opened on 29-12-36 by Sri E. V. Sundara Reddi Garu, Commissioner, H. R. E. Board, Madras. This is attached to the Gurukula and has some rare and valuable books and manuscripts worthy of attention. The volumes number about a thousand in 1941.

Sundararaja Museum.

The small "*Sundararaja Museum*" is an interesting and instructive institution. It houses some ancient and historic collections that are of high archaeological and artistic importance.

The ivory carvings from the Ivory Bedstead wrought during the reign of King Tirumal Nayak (1623–1659 A. D.) are of such exquisite workmanship that connoisseurs of art have pronounced them to be the finest they have ever seen in India or elsewhere. They defy description. They should be seen to be appreciated. The carvings of the dress on the Ivory images are so fine as illustrating the fame of the Indian fabrics so much renowned and praised in Rome and Greece. A close study of these ivory carvings will be extremely valuable. It will reveal

many interesting features of society in Pandya Nad, in the medieval periods. For, the artist in addition to his laying his hand upon themes divine and semi-divine has also extended his art to other social themes as well. One can see in this museum, the Royal personage while seated alone calm, collected and dignified; the king caught between the rival claims of more than one consort struggling for liberation from both and afraid to wound either by any injudicious choice of either of them which might provoke the ire or jealousy of the other; the minister scrupulously attired and wearing looks atonce serene and sedate; the very many danseuse that charm the eyes with their quaint and variegated dresses, poses and dances and engaged with their musical instruments that seem to carry the music of centuries to our modern ears; the warrior or officer with his chest decorated with "Padakkams" of a bygone age, fleeing for his life as it were with his cloth loosened and flowing in a dishevelled manner, his head-dress about to fall, with the eye-balls protruding and nostrils wide opened that he might be enabled to breathe both through his nose and his opened mouth that betrays a parched up tongue and also showing fear depicted in every lineament of his face and frame; the superbly carved 'mithunas' a study by themselves for those versed in the school of Eros; the Cherubs, the Gandharvas and other semi divine forms carved as if they are being borne and are wafted by the clouds whereon they seem to swim and appearing to pulsate with life and energy; transcending all these forms, the images of Sri Andal in the Car, Sri Saraswathi with her Veena, and Lord Sundararaja with his consorts Sri Sridevi and Sri Bhoodevi, all defy description and are all marvellous in execution of even the minutest details. Delicate in very delineation, arousing in us new and further fresh interest with their wealth of attractions in dresses, ornaments, accoutrements, coiffure, musical instruments, manners, customs etc., the assemblage of these

ivory carvings is one that any nation in any age may legitimately be proud of. Interested crictics blurred by partial visions (fortunately their number is small) have no doubt made a futile attempt to suggest that these gems of art were not from Indian hands, but were due to the genius of some Italian atrist. If one but cares to have a peep into our ancient history and the advancement we had in our arts and sciences, these futile suggestions would not have been even dreamt of.

The Numismatics section in the Museum contains some of the rarest of collections. Rare and ancient coins from the time of Raja Raja the Great, coins of the dynasties of the Vijayanagar and the Moghal, Empires and the various coins of the Deccan Kingdoms are all worthy of study. For the young student even modern coins give him attraction in these days of kaleidoscopic changes of histories and geographies.

The grinding stone and its head piece with its inscription noted thereon that it was presented by King Mahabali Banadhi Raja Uranga Villidasan Samarakolahalan (1464 A.D.) is an interesting relic.

The iron lamp excavated from the garden of the Lord in 1938, the quaint copper box, the intrigueing wooden box scooped out of a single block of wood would speak of the ages and the stages of man's evolution of his civilisation.

The sandal fan and Chamaram reputed to have been presented by Thirumal Nayak, and preserved in a modest covering reminds one of the fragrant days of the Nayak dynasty.

The cannon balls now innocuously lying here seem to plead a vicarious guilt and appear to submit their mute and material evidence for the cause of the destruction of this ancient city, the vandalistic destruction of its arts and treasures and the spoliations of its wealth and riches all reminding us of an eternal Kurukshetra warfare between the good and the evil in man in all climes and times.

Kanikkais and offerings of sorts selected and gathered here form an interesting study. It would be worth-while to note the various kinds of offerings and Kanikkais made to the Lord here. A look at them makes one ponder over their aetiology and strive to find out what is the sacrifice or offering the Lord expects us to make.

Unique as have been the Carvings in stones, paintings in colour, and the representation of the dance and the drama in the friezes of the temple, the carvings in wood on the doors of the Thondaman Gopuram and the ivory carvings of the Sayyadesa already referred to, all these are nothing when compared to the designs in the 'Muthu - Padutha' referred to elsewhere.

Next one may see that quaint priestess in bronze with a lamp in one hand and trident in another challenging as it were the visitor to discover the identity of her nationality, but sphinx-like vouchsafing no answer to savants that dare to probe into her closely veiled past history. Scholars are not agreed as to her nationality. Some think her to be a Roman, some a Greek and others a Phoenician, an Assyrian or an Egyptian. This small idol was discovered in a garden of the Lord. What is the reason for the existence of an idol of a Mediterranean lady in the grounds of the Alagar Temple area one may ask. Ancient South Indian history supplies the answer. Just as Hinduism and Budhism and the Indian culture spread once throughout the whole world practically as already noticed, our trade, civilisation and colonisation also flourished in distant lands in those distant times.

Reference to Yavana images holding lamps in their hands are constantly met with in the ancient Tamil Classics also.

"யவனரியற்றிய வினைமாண்பாவை கையேந்தையகல்........."

Manimekalai XIX Ch. 107–9.

"யவனப்பாவையணிவிளக்கு" Perungadai ·I·171-175 (Referred to in "The History of the Tamils" P. 316). The trade which South India carried on in ancient days with the Romans, the Greeks and the Egyptians who were known to us as Yavanas in general and with various other nations as referred to by Sri P. T. S. Iyengar in his "History of the Tamils" was phenominal as noticed below.

The discovery of the Indian teak in the ruins of UR (Mugheir), the Sumerian capital (IV Millennium B. C.), is referred to by Professor Sayce in the "Hibbert Lectures" pages 136-138. In the inscriptions of Harkhuf (B. C. 2600), in the writings of Theophrastus (IV century B. C.) and in Virgil's Georgics (II. 116) reference to the fondness of the Pharaohs and the Egyptians to the Indian ebony is made. While the inscriptions of the great Assyrian monarch Tiglath Pileser III and the inscription in the Obelisk of Shalmeneser III (860 B. C.) speak of various articles of Indian import. Indian rose wood, sandal wood, agil, etc., were great favourites in the west and especially in Rome. Whether in the Babylonian Capital or in the Roman capital our Urayure cloth famous even in those days and known as "Argaru" in Rome or as "Sindhu" or "Sadin" in Babylon or as "Karpas" in Greece (Sanskrit-Karpasa), and various other kinds of Indian cotton fabrics with Indian designs were very highly popular. Historians refer to Sennacheribs's (704-681 B. C.) planting of cotton in his palace gardens; Herodotus (450 B. C.) refers to Indian cotton being imported into his country. The discovery of Egyptian mummies being wrapped up in Indian muslins and the discovery of ancient Indian fabrics in Memphis and other places are now universally known. The Edicts of Diocletian referred to the mattresses and pillows stuffed with Indian cotton. Sebni the royal officer of Pepi II (XXVI century B. C.) records the imports of incense and tusks, clothing and hides from India. Indian ivory was another favourite with those nations; so were the peacock feathers (Hebrew 'Thukki', Tamil "Thogai") etc.

Indian spices of various sorts were indispensable in the Roman, Greecian, Hebrew, and Egyptian house holds. Among the imports into these countries from India were pepper, "Yavana Priya", as it was called, because it was so dear to the Romans or Yavanas or "the Indian Remedy" as Hippocrates (V Century B. C.) would call it, gingelly oil, cocoanut oil, tamarind, rice, millet, and a variety of other articles. Strabo, (25 B. C.) the historian, called our jaggery "Honey obtained from trees in India without the aid of Bees". Our cocoanuts were articles of curiosity to the ancient Greeks which they carefully preserved in the Greek temples. Sophocles speaks of our "rice cakes" or "தோசை". Our Alagar Hill Dosais are stated to have been once preserved for weeks together. The works of Sophocles, Aristophanes and other Hellenese authors disclose many South Indian articles such as Oryza (அரிசி), Karpion (கருவாப்பட்டை) *Ziggiberos* (இஞ்சி), Peperi (பிப்பிலி), Beryllos (வைடூரியம்) of Coimbatore etc. etc. While coming to the luxuries, the elite of the society of these nations above mentioned were fond of the Indian pets such as dogs, monkeys, hounds etc. Indian hunting dogs were one of the most favourite items of import from India. In the procession of Ptolemy I called Philadelphus (B. C. 285-246) a number of Indian articles and curios were made to pass through or carried. While in the battlefield, Indian Elephants were used in European and African Wars, Pyrrhus transported Indian Elephants into Italy in 28 B. C. Hasdrubal at Panormos in 25 B. C. and Hannibal and Hasdrubal in the Second Punic War with Rome were using not only Indian Elephants but also Indian Mahouts. At the battle of Rapia, Ptolemy's Libyan beasts could not stand against the Indian troops of Antiochos."

Needless to mention that they imported also our Diamonds from Muziri and Nilcynda (Golconda) as well as our Agate, Carnelian, Sard, Onyx, Bloodstone, Rock-crystal glasses, Ruby, Sapphire, Beryl etc. The Ptolemies, Metilla, Cleopatra all knew, the worth, value and charms of the Indian pearl.

Indian Papyrus was being used in the west in the 3rd century B. C.

While Indian and especially the Pandya Nad thus exported innumerable articles to these various countries, her needs from other countries were but small and consequently her imports few. From China she imported Chinam or Silk and Chini or sugar showing the Chinese origin of these two articles. Mahabaratha mentions the arrival of Chinese silk from China as one of the tributes to Yudhishtira. From Rome she imported only some Roman wine for the use of the Roman colony settled at Madura and possibly at Alagar Hills and flourishing here to a considerable extent in the many யவனச்சேரிகள் referred to in Jivaka Chintamani, Manimekalai, Perungadai etc. (History of the Tamils 312—317.) The other import being Roman coins of gold and silver and some coins of copper. Gold and Copper coins of Rome are stated to have been found at Sri Alagar Hills also. Consequent upon such a voluminous trade, Imperial Rome in the time of Augustus (30. B. C.) had according to Warmington, from the very start being unable to counter balance the inflow of Indian products by a return of Imperial products had to send out coined money which never returned back to them. Pliny has stated (70 A. D.) that Roman Gold to an extent of one million pounds a year was being drained by India while India sold her wares to Rome at 100 times (?) at their original cost (Pliny Nat. Hist. VI-26) These international trades apart the colonisation of the Indians in other climes was an established fact. Dion Chrysostum's referrence to a colony of Brhmins in Alexandria in 100 A. D. has already been noticed. From these it would be clearly seen that though the Yavana Priestess in the Sundararaja Museum, a holding lamp in her hand, might have been a gift to our Temple by some one of the devout Yavanas from some one of the many Yavana Cheris (cheri was a Roman colony) that might have flourished in or some where near the fort of Alagapuri or some

portions in Madura, it would be too much to say that our arts and sciences were inspired by the Yavanas as some ignorantly surmise.

श्रीः

Pious Reader,

These introductory notes to the study of the history and greatness of this sacred Kshetra have been compiled rather on a superficial survey of the vast and valuable materials which could have afforded ample and splendid opportunities for savants and scholars for writing out regular historical treatises on this famous City, Fort and Temple. These notes put forth no claim to any deep or critical research. Having been noted rather in a hurried manner, when I was hard pressed for time, in an Institution whose day to day administration has been an anxious care and problem of a tremendous magnitude, and where the work involved in the encounter and removal of obstructions not only from various vested interests but even from strange and unexpected quarters has been greater than what was contributed to works of a constructive nature, as those acquainted with the affairs of this institution so well know. I am painfully conscious of many and innumerable mistakes and defects in them. Though there is no originality in these notes, and devoid as it is of any literary merit or embellishment, my chief aim in this compilation

has been to rouse an interest in the reader and the devotee, for a study of the history of these Stalas, the more important of which are more or less miniature kingdoms whose long and continuous histories social, spiritual and political do for aeons and aeons together abound with soul absorbing and thrilling episodes and incidents, which have contributed to the Cultural and Spiritual greatness of Barata Varsha which has been occupying a unique and pre-eminent position ever since the dawn of human knowledge and civilisation. May be, these notes have been rather long and tiresome to a degree. But an urge to have the more salient features of this ancient Stala with the varied references to the same, not only in the hoary Puranas and Ithihasas of yore but also in some of the most ancient classics and inscriptional records thousands of years old, brought to the notice of the earnest student and devotee, has been rather persistent in my mind. For obvious reasons which need no recapitulation here every phase of the pristine glory and greatness of this Divine Sanctuary of Thirumalirunjolai or Alagapuri with its forts, fortresses, and battlements, its mystic, magnetic and soul absorbing shrines and subshrines and its innumerable Sangams, Manrams and Vidhya Pitas or Gurukulas, and various other brilliant institutions flourishing there, have all been fast vanishing into the oblivion. Before we are absolutely deprived of this our precious heritage, does it not therefore behove every one of us to see in this age of National Renaissance, when the whole world is undergoing a change to a New Order and when we are turning over a new page in our history as it were, that Brata Varsha regains once more its proud and privileged place among the comity of Nations as the cultural and spiritual leader *par excellence* in this warring world of crime, chaos and confusion? Has not the Lord assured this anxious world thus?

"For the protection of the Good, for the destruction of the evil doers and for firmly establishing the Dharma or Righteousness in this mortal world from age to age am I born."

परित्राणाय साधूनां विनाशायच दुष्कृतां ।
धर्म संस्थापनार्थाय सम्भवामि युगे युगे ॥

—Bag. Gita. Ch. IV S. 8.

As if in fulfilment of this assurance, the Lord has again reappeared as Sri Rama and Sri Krishna in the new and beautiful edifices recently constructed due to the munificence of certain devotees at the entrance to the main temple, the original shrines for them, much extolled in the classics having disappeared years ago. Darsan of the lord as Sri Rama and Sri Krishna is here afforded to us, His devotees, charming the eyes, gladdening our hearts and maddening our minds, and merging us all in an ocean of bliss as it were, in a soul enthralling manner, the like of which can rarely be met with any where else. Their Darsan seems to remind us also of a duty neglected, a duty atonce supreme and sacred, a duty we owe to God and men, in contributing our quota towards the restoration of things to their pristine spirit and glory by reviving all the shrines and institutions for which Thirumalirunjolaimalai was once so much famed. Pious Reader! towards the discharge of this great and sacred duty, may I in all humility and devotion appeal to you to remember the oft parodied injunction

दानपालनयोर्मध्ये दानात् श्रेयोऽनुपालनम् ।
दानात् स्वर्गमवाप्नोति पालनादच्युतं पदम् ॥

and translate your faith and piety to Lord Alagar in a concrete form by attempting to make this holy Kshetra regain in a measure at least its ancient greatness and pre-eminence and to

kindle such a desire in the reader has been the main object of this introduction ?

May the All Merciful Lord bless us all.

ओं तत् सत्.

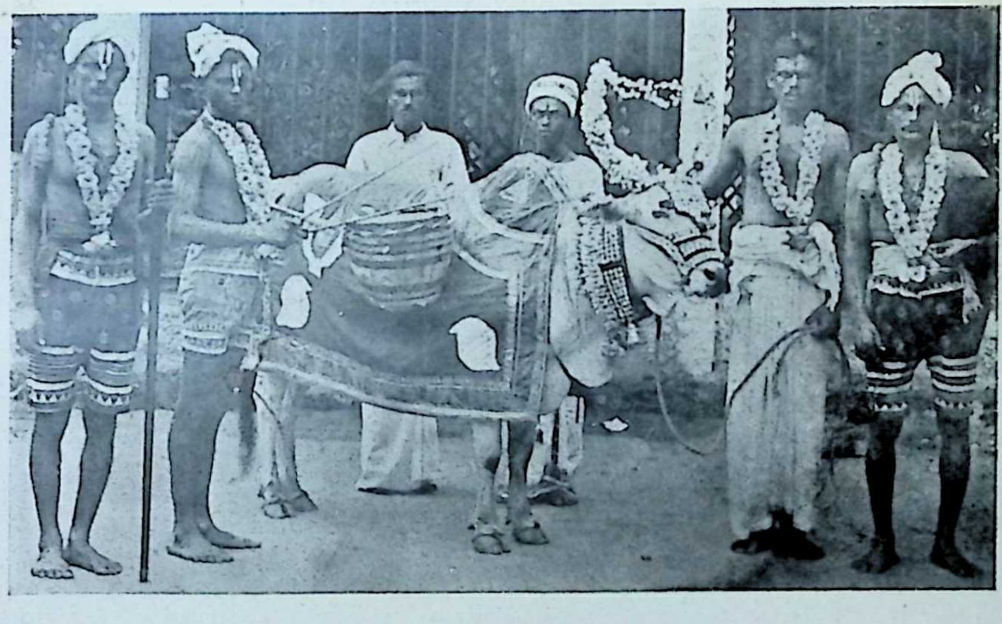
INDEX.

॥ श्रीमत्सुन्दरराजार्पणमस्तु ॥

॥ ओँ ॥

31. Ruins of "Thirumal Nayak Palace" at Alagapuri Fort—A monument protected under the Ancient Monuments Preservation Act. *(To face page 221).*

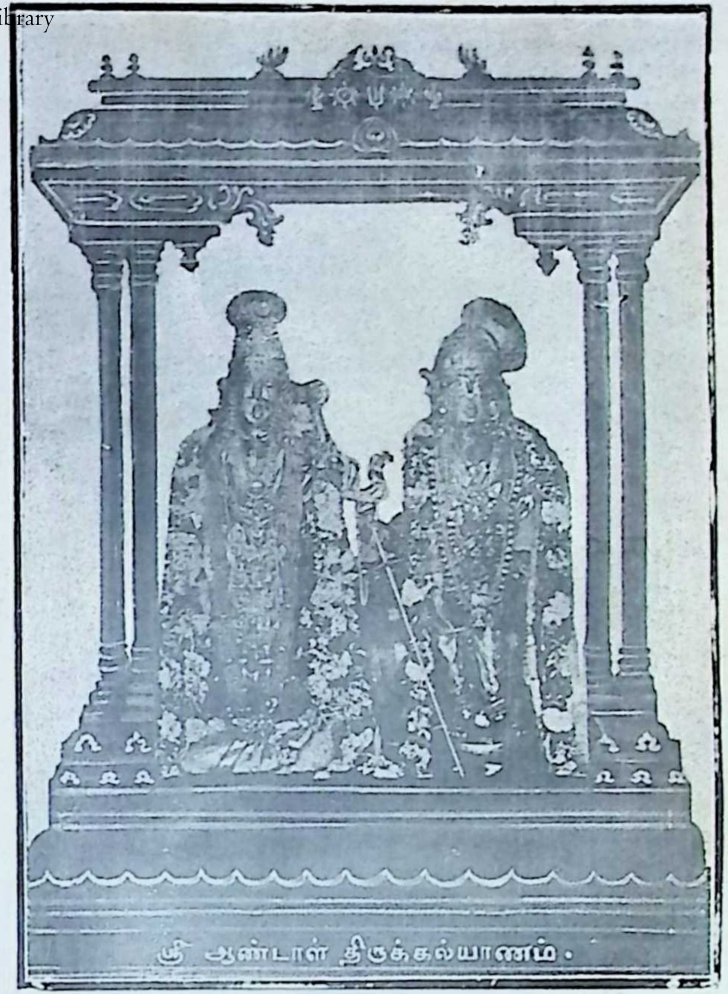

32. A Festival scene-Showing the devotees, one with a Thiree, another with a Coir Whip and another with a bull—all on their march to the temple with "Govinda-nama-Sankirthan". *(To face Part I page 270).*

33. Sri Sundararaja in Horse Vahanam *(To face* Part II — page 35, 85*)*

"सोमच्छन्द विमानस्तं मध्ये तुरगवाहनम्"—Adhy. XII.

श्रीः

THIRUMALIRUNJOLAIMALAI

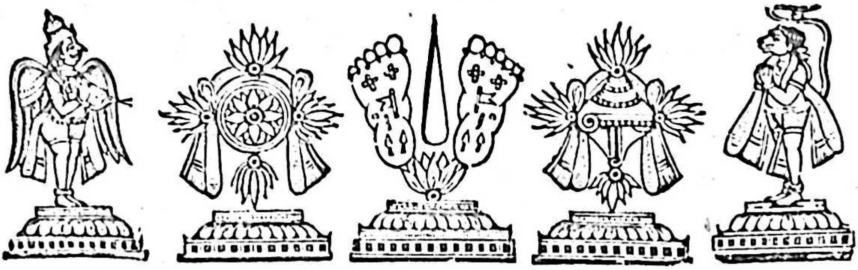
(SRI ALAGAR KOVIL)

STALA PURANA

PART II.

श्री वृषभाद्रि माहात्म्यम्, श्री सुन्दरराज कवचम्,
अष्टोत्तर शतनामस्तोत्रम् & श्री सुन्दरबाहुस्तवः ।

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीमतेरामानुजायनमः ॥

॥ ओं श्रीवृषभाद्रिपतये नमः ॥

श्रीवृषभाद्रिमाहात्म्यन्नाम

॥ प्रसिद्धमिदमितिहासंस्थलपुराणम् ॥

॥ अथ स्तोत्राणि ॥

श्रीशैलेशदयापात्रं धीभक्त्यादिगुणार्णवम् ।
यतीन्द्रप्रवणंवन्दे रम्यजामातरं मुनिं ॥

लक्ष्मीनाथसमारम्भां नाथयामुनमध्यमाम् ।
अस्मदाचार्यपर्यन्तां वन्दे गुरुपरम्पराम् ॥

योनित्यमच्युतपदाम्बुजयुग्मरुक्म-
व्यामोहतस्तदितराणि तृणायमेने ।
अस्मद्गुरोर्भगवतोऽस्य दयैकसिन्धोः
रामानुजस्य चरणौ शरणं प्रपद्ये ॥

भक्तप्रतापाश्रितपारिजातम्
मालाधरं यामुनपादभक्तम् ।
श्रीभाष्यकाराय हितोपदेशम्
श्रीज्ञानपूर्वं शिरसा नमामि ॥

अखण्डप्रतिसिद्धान्तव्याप्तमार्ताण्डरोचिषे ।
नमो यामुनमिश्राय सौम्यराजप्ररोधसे ॥

पितामहस्यापि पितामहाय प्राचेतसादेशफलप्रदाय ।
श्रीभाष्यकारोत्तमदेशिकाय श्रीशैलपुण्याय नमोनमस्तात् ॥

नारायणायभक्तानां निर्वाण फलदायिने ।
वेदवेद्यस्वरूपाय सुन्दराय नमोनमः ॥

वन्दे सुन्दरराजानमिन्दिराभूमिनायकम् ।
वृन्दारकगणैर्वन्द्यं चिन्तिताभीष्टदायकम् ॥

सोमश्छन्दविमानस्थम्मध्ये तुरगवाहनम् ।
मण्डूकवरदं देवं सुन्दरं प्रणतोस्म्यहम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीमतेरामानुजायनमः ॥

अथ श्रीवृषभाद्रिमाहात्म्ये क्षेत्रवैभवे

॥ प्रथमोऽध्यायः ॥

ऋषयः—

मुनयो नैमिपारण्ये प्रातर्दत्तहुताशनाः ।
ब्रह्मासनेसमासीनं व्यासशिष्य मथाऽब्रुवन् ॥ १

सूतमामन्त्र्यतत्वज्ञं पुराणार्थविशारदम् ।
ऊचुर्महर्षयस्तत्र भगवद्भक्ति चोदिताः ॥ २

सङ्गतास्समवेतास्ते श्रोतुकामाः कथां विभोः ।
त्वत्तोऽस्माभिः पुराणानि श्रुतानि सुमहामते ॥ ३

पर्वताश्च समुद्राश्च द्वीपाः सप्तपदाश्रयाः ।
अतिपुण्यानि तीर्थानि महान्ति नगराणिच ॥ ४

धर्माः विशेषधर्माश्च बहवो दुष्करास्तथा ।
ब्रह्म क्षत्रिय विट्छूद्रास्तेषां तत्तत्क्रियास्तथा ॥ ५

गोप्याऽगोप्यतमाश्चान्ये सुकरा दुष्करास्तथा ।
भोगमोक्षप्रदा धर्माः प्रतिलोमानुलोमिनः ॥ ६

अन्यान्यपि च धर्माणि विधीनां फलदाः प्रभोः ।
सात्त्विकेषु पुराणेषु श्रेष्ठेषु परिनिष्ठिताः ॥ ७

प्रोच्यमानेतु वाराहे शेषोऽपि वदतात्वया ।
पाण्ड्यस्य भूपतेर्देशे सोस्त्यसौहिविभात्यहो ॥ ८

वृषभाद्रिः प्रसक्तोऽभूत्क्षेत्रं तत्कुतनो वद ।
सर्वान्वेत्सि पुराणार्थानितिहासाम्श्च सूतज ॥ ९

वृषभाद्रेश्च माहात्म्यं श्रोतुं कौतूहलं हि नः ।
वर्तते सांप्रतं सूत यथावदनुवर्णय ॥ १०

त्वत्कृपासारसेकेन तापं शमय नः प्रभो ।
त्वन्मुखाम्भोजनिष्ठ्यूत कथामृतभुजस्तथा ॥ ११

न तृप्यन्ति मनांस्यस्मिन्कथापीयूषसागरे ।
अवगाहितानान्नोगाढं वद सर्वं विचक्षण ॥ १२

क्षेत्राणामुत्तमं ब्रूहि भोगमोक्ष प्रदायकम् ।
देवानां च मनुष्याणां साधारण शुभास्पदम् ॥ १३

इति पृष्टः शौनकाद्यैर्मुनिभिर्भगवत्परैः ।
सूतः प्रणम्यदेवेशं ऋषीम्श्च पुनरब्रवीत् ॥ १४

स्मारितो भगवानद्य भवद्भिर्लोकमङ्गलैः ।
इत्युक्त्वा स्वगुरुंव्यासं नारायणकलात्मकम् ॥ १५

ऋषीणां प्रवरंनत्वा प्रवक्तुमुपचक्रमे । १६

श्रीसूतः—

शृणुध्वं सावधानेन ऋषयः शौनकादयः ।
वृषाद्रेर्वैभवं वक्ष्ये यथामति यथाश्रुतम् ॥ १७

तस्य प्रभावमतुलं वक्तुं वर्षशतैरपि ।
सूरिभिस्सनकाद्यैश्च न शक्यं मादृशैः किमु ॥ १८

इत्युक्त्वाऽथ मुनीन्सर्वान्स्मृत्वा तु वृषभाचलम् ।
तत्रस्थं सुन्दरं नत्वा सद्गुणाम्बुधिमग्रधीः ॥ १९

पुनः पुनर्महर्षिभिश्चोद्यमानो महात्मभिः ।
तान्समीक्ष्य सदोमध्ये ब्रह्मासनगतोऽब्रवीत् ॥ २०

अहं धन्यतमो विप्रः प्रतिलोमकुलेष्वपि ।
महत्तमानां कृपया दौष्कुल्यमपयाति मे ॥ २१

दत्वा ब्रह्मासनंमेऽद्य यत्पृच्छत कथामिमाम् ।
प्रसादाद्भवतां वक्ष्ये क्षमध्वं मुनिसत्तमाः ॥ २२

मलयाद्रेस्तूत्तरतो योजनानान्दशान्तरे ।
सहजाया दक्षिणतो नद्याष्पञ्चयोजनान्तरे ॥ २३

वराहपर्वतात्पूर्वे तावद्योजनसंमिते ।
पूर्वाम्बुधेश्च पश्चात्तु योजनानान्तु सप्तके ॥ २४

वृषभाद्रिरिति ख्यातो भूमेस्स्तनइवोच्छ्रितः ।
पर्वताः पशवश्चासन्पुराऽसौ पर्वतोवृषः ॥ २५

वृषेतिपूर्वजाश्चाहुस्तस्मा द्वृषइतिस्मृतः ।
श्रैष्ठ्यात्तु पर्वतानां च वृषभाद्रिरिति प्रथाम् ॥ २६

वृषेति धर्मरूपेण पुरस्तपसि तिष्ठति ।
तन्नाम्ना वृषभाद्रीति प्रार्थयामास धर्मराट् ॥ २७

औन्नत्यादपि सर्वस्माद्विधो श्वङ्क्रमणादपि ।
पर्वतानां ककुद्मीति वदन्ति च पुराविदुः ॥ २८

अप्रधृष्यन्त्वयोगाच्च सिंहाद्रिरिति विश्रुतः ।
केशवस्यच सान्निध्या त्केशवाद्रिरिति स्मृतः ॥ २९

अनेकशतसाहस्रैः श्रियोद्यानैः श्रितोह्यसौ ।
तस्मादुद्यानशैलेति मुनयः प्राहु रञ्जसा ॥ ३०

यन्मूर्ध्नि भगवत्पादमणिमञ्जीरनिस्सृता ।
सरित्प्रवर्तते पुण्या सर्वजन्माघनाशिनी ॥ ३१

इष्टसिद्धिरिति ख्याता भुक्तिमुक्तिप्रदायिनी ।
भगवत्पादकमलान्निरन्तरसुवाहिनी ॥ ३२

बभौ हरजटाभ्रष्टा जन्हूच्छिष्टविवर्जिता ।
विरजेवापरा भूमौ भवपांसुमलापहा ॥ ३३

यत्र पुण्यश्रुतिर्नाम तीर्थं पुण्यविवर्धनम् ।
भवहारी नदी यत्र सर्वेषां भवहारिणी ॥ ३४

पापनाशश्च यत्राऽस्ते सवनाद्रिरितिश्रुतः ।
अमुं वृषाद्रिमुनयः नत्वा द्विजगणायुतं ॥ ३५

शिखरैर्ध्यानमभितः शङ्खशुक्तिमिव स्थितम् ।
असौ वृषाद्रि र्मुनिभिः नानाद्विजगणैर्वृतः ॥ ३६

शिखरै धातुमद्भिश्च खमुद्भिद्यइवस्थितः ।
महारजतसंकाशाः केचिद्रजतसन्निभाः ॥ ३७

मांजिष्ठाः पीतवर्णाश्च केचिन्मणिवरास्तथा ।
केचिन्मरकताभाश्च प्रत्यग्रम्मर्कतेजसः ॥ ३८

केचिच्च केतकाभाश्च केचित्ज्योत्स्नासमाःप्रभाः ।
वृषभाद्रेश्च शिखरा नानाधातुभिरावृताः ॥ ३९

भूषितो भूपतिरिव किरीटे राकवर्चसा ।
नानामृगगणैर्युक्ता स्तरवो गुणसंयुताः ॥ ४०

हृष्टै रदुष्टै र्बलिभि रन्योन्यन्नाभिहिंसकैः ।
गजैः सिंहैश्च महिषै रुत्तमैश्च शिखण्डिभिः ॥ ४१

परितो गर्जितैश्चापि हरिणैः शोभते तथा ।
जम्ब्वाम्रपनसैर्लोध्रैः प्रियालैर्वकुलैर्धवैः ॥ ४२

तिमिशै स्तिन्दुकै र्वंशैरङ्कोलै र्भव्यकादिभिः ।
चम्पकारिष्टचरिणैः र्मधूकैस्तिलकै स्तथा ॥ ४३

वदर्यामलकै र्नीपै र्वेष्टयिन्नेव बीजकैः ।
पुष्पवद्भिः फलोन्नद्धै र्मोहयद्भि र्मनोहरैः ॥ ४४

एवमादिभि रन्यैश्च श्रियं पुष्यत्ययं गिरिः ।
शैलप्रस्थेषु रम्येषु काममार्गेण पीडिताः ॥ ४५

किन्नरा द्वन्द्वशोभूय रममाणा मनस्विनः ।
शाखावसक्तपट्टाश्च दुकूलवनराजयः ॥ ४६

विद्याधराणामाक्रीडा देशाश्चापि मनोहराः ।
जलप्रपातनिर्भेदै र्निष्यन्दैश्च क्वचित्क्वचित् ॥ ४७

स्रवद्भि र्भात्यसौ शैलो मुक्ताजालैरिव द्विपः ।
गुहासमीरणो गन्धै र्नानापुष्पफलोद्भवैः ॥ ४८

पूरयत्यनिशं घ्राणप्रीणनैः कन्नहर्षयेत् ।
अनेकशतसाहस्रै रुद्यानै रुपलक्षितः ॥ ४९

अनेकशतसाहस्रै र्निर्झरै रुपलक्षितः ।
वृतश्चोत्पलवापीभिः कल्हारैः कमलैरपि ॥ ५०

शिलाश्च वृषशैलस्थाः विशालाः शतशोज्वलाः ।
पुण्याश्च पुष्यरागाश्च पद्मरागाः सहस्रशः ॥ ५१

गारुत्मतशिलाकाश्चेन्द्रनीलोत्पलास्तथा ।
चन्द्रकान्तमयाः केचित्सूर्यकान्तमया स्तथा ॥ ५२

निशा भान्ति वृषाद्रेश्च हुताशनशिखाइव ।
ओषध्यो निशि भासन्ते स्वप्रभाभि रितस्ततः ॥ ५३

चन्दनागरुमांजिष्ठाः पुष्पिता वनराजिषु ।
केचि द्गृहनिभादेशाः केचिदुद्यानमण्डिताः ॥ ५४

केचिदेकशिला भान्ति केचि त्पर्यन्तपर्वताः ।
कामिनां संस्तराश्चात्र पुष्पसञ्चयसञ्चिताः ॥ ५५

कमलोत्पलकल्हारकुसुमै र्मण्डिता भृशम् ।
वस्वोकसारा मलका मतीत्य बहुसंपदा ॥ ५६

सर्वतोऽसौ विभाति स बहुरत्नधनैरपि ।
विचित्रपुलिनै रम्या हंससारससेविता ॥ ५७

कुसुमै रूपसम्पन्नै स्तरुभिश्चोपशोभिता ।
मञ्जीरतटिनी दिव्या सिद्धगन्धर्वसेविता ॥ ५८

नानाविधैश्च तरुभिः फलपुष्पोपशोभितैः ।
राजन्ती धनदस्येव नलिनीभि स्समंततः ॥ ५९

गजयूथनिपानेन कलुषांभांसि बिभ्रति ।
तीर्थानि रमणीयानि स्नातव्यानि च सर्वशः ॥ ६०

सन्ति तत्रैव मुनयो जटाजिनधरा स्तदा ।
काले कालेऽवगाहन्ते नदीं मञ्जीरसंभवाम् ॥ ६१

क्वचित्पुलिनदेशस्थान्वृक्षान्सेवयती मुदैः ।
क्वचिन्मणिवराभासा क्वचिन्मुक्तामणिच्छविः ॥ ६२

कुत्रचि त्सिद्धसंकीर्णा मुनिभि श्चारुसेविता ।
क्वचित्सिद्धगणाकीर्णा मञ्जीरतटिनी शुभा ॥ ६३

क्वचिन्मन्दारपुष्पैश्च चन्दनैश्चंपकै स्तथा ।
क्वचित्कुरवकाऽशोकपाटलै र्वकुलैरपि ॥ ६४

वासिता सा प्रवहति रम्याऽऽवर्तमनोहरा ।
सुन्दरा संपदाम्भोजमधु पीत्वा मदोत्कटा ॥ ६५

पति माह्वयती चैव प्रसारितकरा यथा ।
क्वचिन्मन्दालसा याति मदमत्तेभभामिनी ॥ ६६

क्वचिच्च कूजती साहि क्वचित्पाण्डरफेनिला ।
क्वचित्तरङ्गहस्तैश्च प्रसारितभुजालवा ॥ ६७

क्वचिच्च क्षिप्तशैवाला प्रसारितकचामुखा ।
क्वचिद्विशदधीरैश्च विस्मिता इव लक्षिता ॥ ६८

अपसाराऽविभ्रतेव भीषणा सा क्वचि द्बभौ ।
क्वचिच्च कूजती साहि गर्विता इव कामिनी ॥ ६९

सा सिद्धैश्च गजेन्द्रैश्च तिर्यग्भि र्मन्दशैरपि ।
क्वचित्स्खलति पाषाणैः क्वचिच्छलति संभ्रमम् ॥ ७०

क्वचिन्मन्दानिलो वाति मदोन्मत्तेव कामिनी ।
क्वचि न्नीलाकृति स्साहि क्वचि त्पाण्डरफेनिला ॥ ७१

सा नदी सिद्धगन्धर्वै र्भजद्भि र्मनुजैरपि ।
अप्सरोभिस्समं देवैरवगाहनतत्परैः ॥ ७२

अत्यन्तनिविडा साहि देवतै र्मनुजै रपि ।
स्नानकाले तु यस्यां वै मनुजै रमरै रपि ॥ ७३

विस्मृतैः स्वस्ववदनं व्यत्ययित्वा दधु र्मुहुः ।
ऋषयोऽपि विमुह्यन्ति स्वस्ववल्कलवाससी ॥ ७४

जलपात्रमजानन्तोप्यन्योन्यं जातसंभ्रमात् ।
देव्याश्च नरनार्यश्च परस्परविभूषणैः ॥ ७५

विवादस्तु महानासी त्परस्परजयैषिणोः ।
विग्रह स्सुमहान्जातः परस्परजयैषिणाम् ॥ ७६

रूपयौवनसंपत्त्या वस्त्रेणाऽभरणेन च ।
भेदं न विविदु स्तत्र जना स्तत्र समागताः ॥ ७७

विस्मिता श्चाऽभवन्सर्वे देवा वैमानिकास्तदा ।
एतस्मि न्पर्वते पूर्वं भगवान्भक्तवत्सलः ॥ ७८

स्वीयया कृपया नित्यं सान्निध्यमकरो त्सदा ।
एनं यस्सर्वदा पश्ये त्सर्वत्र विजयी भवेत् ॥ ७९

इति श्रीवाराहपुराणे क्षेत्रमहाभागे
वृषभगिरिमाहात्म्यन्नामेतिहासे स्थलपुराणे
प्रथमोऽध्यायः
समाप्तः ।

इति शम् ।

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीसुन्दरराजगुरवे नमः ॥

अथ श्रीवृषभगिरिमाहात्म्ये धर्मदेवस्य मनोभीष्टप्रदे

॥ द्वितीयोऽध्यायः ॥

आलिङ्गितो जलधिकन्यकया सलीलं
लग्नः प्रियङ्गुलतयेव तरुस्तमालः ।
देहावसानसमये हृदये मदीये
देवश्चकास्तु भगवानरविन्दनाभः ॥

ऋषयः—

किमर्थमवतीर्णोसौ वैकुण्ठाद्वृषभाचले ।
केनार्चितः पुरा सूत कस्मिन्काले विशेषतः ॥ १

वद सर्वं विशेषेण शृणुता न्नो विभोः कथाम् ।
महर्षिभिश्शौनकाद्यै रंभिप्रष्टो महामतिः ॥ २

अब्रवीत्प्रेमसंहृष्टस्तनूरुहतनु स्तदा ।
व्यासप्रसादाद्वक्ष्यामि वृषाद्रीशस्य वैभवम् ॥ ३

समाहिता भवन्तोऽत्र शृणुध्वं मुनयोऽनधाः ।
कारणादपि वै कृच्छ्रात्[1]क्षीराम्बुधिमुपागमत् ॥ ४

व्यासः—

तत्रैव शेषपर्यङ्के जगद्रक्षणतत्परः ।
शयित्वा देवकार्यार्थो देवतैरपि पूजितः ॥ ५

तेषामपेक्षितां द्राक्ताञ्जाग्रन्निद्रामुपाश्रितः ।
सद्य एवाग्रतश्शैलं लोकानां हितकाम्यया ॥ ६

---

1 वै कृच्छ्रात्.

अस्तीहास्मिन्हरिः शीघ्रं स्वस्थानं प्रतिपद्यते ।
पालनायास्य जगतो यज्ञ[1]त्राणाय वै द्विजान् ॥ ७

दैत्यानान्निधनार्थाय सतां संरक्षणाय च ।
क्षीराब्धिशयनं हित्वा वृषाचल मुपागतः ॥ ८

तत्र गन्तुमशक्तानां विपदां विनिवर्तने ।
संपदाश्च समाहारे भक्तानामनुकम्पया ॥ ९

निवसन्सर्वकालं हि स्वयं व्यक्तो विराजते ।
आदौ कृतयुगे धात्रा पूजितः परमेष्ठिना ॥ १०

महावटतरोः पूर्वे मञ्जीरतटिनीतटे ।
देवैरुपाग्रतस्सर्वै र्वासवाद्यै र्महर्षिभिः ॥ ११

पूजितस्सुन्दरो राजा प्रख्यः पुरुषविद्यया ।
कदाचिद्वृपनामात्वयन्देवो महीमिमाम् ॥ १२

चचार स्वेच्छया विप्रः पुण्यान्यायतनानि च ।
सरितश्च समुद्राश्च पर्वतानि सरांसि च ॥ १३

तीर्थानि रमणीयानि स्नातव्यानि महात्मभिः ।
क्षेत्राणामुत्तमं क्षेत्रम् ज्ञात्वा शीघ्रफलप्रदम् ॥ १४

वृषाद्रिमगमच्छीघ्रं श्रीवैकुण्ठमिवापरम् ।
प्रसन्नमभवच्चित्त मागमेनास्य वैभवात् ॥ १५

तपः कर्तुं मनश्चक्रे प्रसन्नात्मा दृढव्रतः ।
वर्षाण्यष्टसहस्राणि देवानां संख्ययाऽत्र च ॥ १६

तपश्चकार सुमहत्तत्र पञ्चाग्निमध्यगः ॥ १७

---

1 धर्मत्राणाय.

मञ्जीरतटिनीतीरे माधवीमण्टपात्पुरः ।
मन्दारकुसुमस्यन्दमधुसेवितभूतले ॥ १८

वसन्तं सुन्दरेशाख्यं लावण्याम्बुनिधिन्तथा ।
नन्दने राजराजानमुद्यानवनभूषितम् ॥ १९

राजाधिराजं सर्वेषां ददृशे धर्मदेवता ।
गरुडोपरिचासीनं देवदेवैरभिष्टुतम् ॥ २०

प्रणम्य सुन्दरेशाख्यं स्तोत्रयामास धर्मराट् ।
नमोऽस्तु दशकृत्वस्ते शतकृत्वो नमोऽस्तुते ॥ २१

नमस्सहस्रकृत्वस्ते नमो परिमितश्च ते ।
वृषभाद्रिनिवासाय भूयो भूयो नमोऽस्तु ते ॥ २२

इति स्तुत्वा धर्मराजो देवानाञ्च शिखामणिम् ।
पुलकाङ्कितसर्वाङ्गो हर्षपर्याकुलेक्षणः ॥ २३

उत्थायोत्थाय सहसा परिक्रम्य पुनःपुनः ।
उवाच वचनं वाग्मी सुन्दरस्य च सन्निधौ ॥ २४

ममाद्याऽमङ्गलं नष्टं जन्म मे सफलं प्रभो ।
इत्युक्तवन्तं देवेशः प्रीतो वृषमुवाच ह ॥ २५

वरं वरय भद्रन्ते प्रीतोऽस्मि तव सुव्रत ।
सोऽब्रवीद्वृषभाद्रीशं चारुबाहुमनन्यधीः ॥ २६

कृपया ऽश्वत्थमूलस्थः कृपया त्वं सनातनः ।
गृण्हीष्वाऽचरितां पूजां मया तु करुणानिधे ॥ २७

इति तस्य वचः श्रुत्वा पुनस्तां धर्मदेवताम् ।
जगाद परमप्रीतस्तीरेऽस्मिन्धाम मे कुरु ॥ २८

कृत्वा मम प्रियं धाम मामर्चय भवानिह ।
इत्युक्त्वा तं वृषाद्रीशस्तत्रैवान्तरधीयत ॥ २९

धर्मोपि तत्र निवसन्पुनश्च तप आस्थितः ।
दिनान्ते सङ्गते सूर्ये चन्द्रमा उदियाय सः ॥ ३०

पुष्कलो वनशैलाग्रे आरुरोह निशामुखे ।
तं दृष्ट्वा परमप्रीता स्तापनिर्वापणक्षमं ॥ ३१

तं दृष्ट्वा मुदितास्सर्वे वृक्षाश्च वनराजयः ।
तदौषधीनामधिप स्तासां तापहरैः करैः ॥ ३२

दिवाकरकरैः स्तप्तान्वृक्षानाप्याययन्मुदा ।
प्रोपितो दीर्घकालन्तु पिता पुत्रान्यथाकरैः ॥ ३३

अमृतान्प्रियवाग्भिश्च लालयन्नपि चाऽययौ ।
प्रसन्नवदन स्निग्धो प्रियः प्रियतमामिव ॥ ३४

आह्लादयम्श्च स्वरुचा पीयूपरसवत्तया ।
धूसराणि च मुख्यानि नीलौषधिवनस्पतीन् ॥ ३५

यस्योन्नतनगाग्रैश्च तडितश्चन्द्रमा भृशम् ।
मधुधाराप्रवाहेण सेचयन्तं वनाचलम् ॥ ३६

यत्र प्लवङ्गमाश्चापि मधुपानै र्मदोद्धताः ।
उत्प्लुत्योत्प्लुत्य हस्तेन प्रगृह्य शशिनस्सुधाम् ॥ ३७

शिशुभ्यश्च ददु स्सर्वे स्वबन्धुभ्यो विशेषतः ।
धर्मश्चन्द्र मभिप्रेक्ष्य सर्वस्यानन्ददायिनम् ॥ ३८

तन्मण्डलसमाकारं विमानं कर्तु मुद्यतः ।
राज्ञो लावण्यधाम्नोऽथ वासार्थं पुण्यदेवता ॥ ३९

तथैव विश्वकर्माणं सस्मार वृषभाचले ।
मञ्जीरतटिनीतीरे मन्दारवनशोभिते ॥ ४०

पूर्वेणाऽश्वत्थवृक्षस्य स्थित्वा वै धर्मदेवता ।
आगतं विश्वकर्माणं प्रणम्य पुरतः स्थितम् ॥ ४१

अब्रवीद्धर्मराट् तस्मिन्पुण्ये पर्वतमूर्धनि ।
विमानं सोमसदृशं कारयत्वमिहाद्यभो ॥ ४२

सर्वलक्षणसंपन्नं चतुर्व्यूहसमन्वितम् ।
व्याघ्रादिमुनिभिर्जुष्टं भृग्वादिमुनिभिस्तथा ॥ ४३

दिक्पालैर्वसुभिश्चैव ब्रह्माद्यैरप्यधिष्ठितम् ।
सनकादिमुनीन्द्राद्यैर्नारदाद्यैश्च सेवितम् ॥ ४४

कश्यपोत्रिश्च भृग्वाद्या मारीचाद्या महर्षयः ।
तान्त्रिकाश्चापि वर्तन्ते मार्कण्डेयपुरोगमाः ॥ ४५

विचित्रगणनाथाश्च विमाने सूर्यसन्निभे ।
शक्तिं चैव चतुर्दिक्षुः भूतभेताळकास्तथा ॥ ४६

वीरश्रियमथैशान्यां सन्निवेश्य यथाक्रमम् ।
समस्तजगदाधारन्निर्माय स्वयमेव हि ॥ ४७

कृत्वा तत्पुरतो न्यस्य रक्षार्थं मन्दिरस्य च ।
तथा श्रियं तथा कार्यं निर्माय स यथाविधिम् ॥ ४८

विस्मयं परमं प्राप्तः स्वहस्तस्य च कौशले ।
अपूर्वमिदमाश्चर्यं[1] सर्वं चक्रे विलोक्यताम् ॥ ४९

---

1 नोऽभूतं नोभविष्यति.

विस्मयं परमं प्राप्तः स्वयमेव सविश्वकृत् ।
निर्मितं देवदेवस्य विमानस्य च लक्षणम् ॥ ५०

पावनं यत्तु कर्तव्यमाज्ञापय मम प्रभो ।
इत्युक्त्वा विश्वकृद्धर्मं तूष्णीमास तदन्तिके ॥ ५१

विमानं निर्मितं दृष्ट्वा विश्वकर्माणमब्रवीत् ।
धर्मः— तुष्टोऽस्मि तव हस्तस्य कौशलं दृष्टमद्य मे ॥ ५२

तवाऽभीष्टं वद क्षिप्रं दास्ये विश्वकृदीश्वर ।
इत्युक्तो धर्मराजेन विश्वकृत्तमुवाच ह ॥ ५३

मत्कृतेऽस्मिन्विमानेऽत्र वृषाचलपतिः प्रभुः ।
वसत्विह सदाकालं तन्मे फलमनुत्तमम् ॥ ५४

यावत्तिष्ठति भूस्तावद्यावच्चन्द्रदिवाकरौ ।
यावत्तु ब्रह्मणः कल्पं तावन्मत्कृतमित्यसौ ॥ ५५

विमानं विश्रुतं लोके मत्कृतं च वदिष्यति ।
तदेव परमो लाभः नान्यत्किञ्चिन्न मे स्पृहा ॥ ५६

इत्युक्त्वा विश्वकर्मापि प्रययौ स यथा गतः ।
विमानस्य समीपे तु धर्मस्त्वष्टाक्षरं जपन् ॥ ५७

विमाने देवदेवस्य सान्निध्यं प्रार्थयन् स्थितः ।
तस्मिन्काले तु भगवान्लावण्याम्बुनिधिः पुमान् ॥ ५८

धर्मस्यानुग्रहं कर्तुं चारुबाहुर्महामनाः ।
आविरासीद्विमानान्तो श्रिया भूम्या च संयुतः ॥ ५९

तदा देवास्सगन्धर्वा ह्सिद्धचारणगुह्यकाः ।
तुष्टुवुर्देवदेवेशं नृत्याश्चाप्यप्सरोगणाः ॥ ६०

दिव्यदुन्दुभयो नेदुः ऋषयश्चास्तुवंस्तदा ।
धर्मः कोलाहलं दृष्ट्वा रोमहर्षण मद्भुतम् ॥ ६१

सोमच्छन्दविमानस्थं सुन्दरं ददृशे ततः ।
स्फाटिकैः रक्तसङ्घातै रुदपेत्यान्तरस्थितम् ॥ ६२

इन्द्रनीलमिवाऽभाति वनशैलपतिर्हरिः ।
मणिमञ्जुलमाञ्जिष्ठभूषणायतविग्रहः ॥ ६३

चारुबाहुरुदाराङ्गकमनीयकविग्रहः ।
दृष्ट्वा तमद्भुतं राजं पीतकौशेयवाससम् ॥ ६४

श्रीवत्सेन श्रिया सार्धं विकासितभुजान्तरम् ।
स्फाटिकैः स्फुरितं रूपं तरङ्गितविलोचनम् ॥ ६५

दोर्दण्डदण्डमध्यस्थतारहारलताद्युतिम् ।
उद्योगचक्रविलसद्वामेतरकराम्बुजम् ॥ ६६

दक्षिणावर्तविलसच्छङ्खबाहुवरोज्वलम् ।
कौस्तुभाख्यमहारत्नभूषणायतकन्धरम् ॥ ६७

पद्मचन्द्रामृतरसं प्रवृद्धमुखमण्डलम् ।
जपाकुसुमबिम्बाभविद्रुमाधरपल्लवम् ॥ ६८

नितान्तदीर्घललितशफरद्वन्द्वलोचनम् ।
नयनाम्बुधिमध्यस्थसेतुभूतसुनासिकम् ॥ ६९

पुण्डरीकपरिस्फीतमधुपाहितपुण्ड्रकम् ।
मनोभवं महेष्वासं नमितभ्रूयुगाञ्चितम् ॥ ७०

अर्धेन्दुललितोदारफालस्थलमनोहरम् ।
बालार्कशतसाहस्रकिरीटेन विराजितम् ॥ ७१

आपादमौलिपर्यन्तमभिजाताङ्गसंपदम् ।
दृष्ट्वा प्रणम्य चोत्थाय स्तोत्रयामास धर्मराट् ॥ ७२

विष्णोर्नुकेति मन्त्रेण पुंसूक्तेन ततः पराम् ।
स्मृत्वा तमर्चयामास वृषभाद्रिनिवासिनम् ॥ ७३

सोऽपि प्रीतमनाः श्रुत्वा तमुवाच वृषाधिपः ।
अहमत्रैव वत्स्यामि त्वत्प्रियार्थं मिहाचले ॥ ७४

शुद्धे नूपुरनद्यास्तु श्रीवृक्षधरणीतले ।
विमाने विश्वकर्मीये कल्पान्तं निवसाम्यहम् ॥ ७५

मदाराधनकर्माणि कृत्वा चैवोत्सवानि च ।
रमस्वात्र मया सार्धं कल्पान्ते मामवाप्स्यसि ॥ ७६

इति तस्य वचः श्रुत्वा वव्रे वरमनुत्तमम् ।
देवानां सुलभो यत्स्यान्मनुष्याणां तथा भव ॥ ७७

मनुजैरपि सर्वैश्च पूजितस्त्वं वरप्रद ।
धर्मेण प्रार्थितो देवो रम्यबाहु रुवाच तम् ॥ ७८

सर्वान्कामान्ददत्स्वामिन्सत्यं मद्वचनं कुरु ।
इति संप्रार्थितो देवो धर्मेण रमणीयकः ॥ ७९

सोमवंशे तु मद्भक्तो भविष्यति महामते ।
मलयध्वजनामाऽसौ मां पूजयति नित्यशः ॥ ८०

ततः प्रभृति सर्वेषामाराध्योहं भवामि ते ।
वरं दत्तं मया धर्म किमिच्छसि ? ममाग्रतः ॥ ८१

इत्युक्तवन्तं वनशैलनाथं
नत्वा पुनः प्राह स धर्मराजः ।

धृपः कदाऽभेदमपैति चायं
कदातु संज्ञान्तरमाश्रयेताम् ॥ ८२

कृते युगेऽसौ न्यग्रोधो त्रेतायां पिप्पलोऽभवत् ।
द्वापरे बिल्वनामापि पुत्रदीपः कलावभूत् ॥ ८३

पुत्रदीपतरोर्मूले मन्दजास्त्वर्चयन्तु माम् ।
सद्यः प्रीतमनाः सोऽहं मत्पदं प्रददामि भो ॥ ८४

इति श्रीवामनपुराणे दशमोऽध्याये क्षेत्रमाहात्म्यकाण्डे
वृषभगिरिमाहात्म्यन्नामेतिहासे स्थलपुराणे
द्वितीयोऽध्यायः समाप्तिमगात् ।

इति शम् ।

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीपरमगुरवे नमः ॥

अथ श्रीवृषभगिरिमाहात्म्ये मञ्जीरतटिनीवैभवे

॥ तृतीयोऽध्यायः ॥

रामायमाणः श्रीराम स्सीतासीतामनोहरा ।
ममान्तः करणे नित्यं विहरेताञ्जगद्गुरू ॥

यन्मूर्ध्नि मणिमञ्जीरप्रभवा सरितां वरा ।
विरजैवाऽगता भूमौ तं वनाद्रिमुपास्महे ॥ १

शौनकप्रमुखास्सर्वे मुनयश्शंसितव्रताः ।
सूतं प्रशास्य तत्वज्ञं पुराणानां महामतिम् ॥ २

व्यासशिष्यम्महोदारं सर्वात्मगुणसंपदम् ।
ऊचुस्तं परमप्रीताः भगवद्भक्तिशालिनः ॥ ३

वृषाद्रे वैभवं सम्यक्श्रुतं सर्वमशेषतः ।
पुनस्तत्रैव वसतः सुन्दरस्य हरेरपि ॥ ४

मञ्जीरप्रभवायाश्च वैभवेन कुतूहलम् ।
अतुलं विद्यतेऽस्माकं शृण्वताममितद्युते ॥ ५

तव वागमृतासारैः श्रोत्राणि प्लावयस्व नः ।
त्वन्मुखाम्भोजनिष्यन्दिमधु श्रोत्रसुखावहम् ॥ ६

सकृदास्वाद्यमुक्तिस्स्याद्भवार्णवनिमग्नधीः ।
व्यासमेघसुधासारप्लावितस्त्वं समन्ततः ॥ ७

तव वागमृतैः पूर्णाः नद्यः शतसहस्रशः ।
प्रवर्तिताः प्रजानाञ्च तापनिर्वापका मुहुः ॥ ८

संसाराग्निविदीप्तानां प्राणिनां जीवहेतवः ।
भगवत्प्राप्तिकामानां विशेषेण वचांसि ते ॥ ९

जीविकानोभवन्त्यस्मिन्तस्मात्त्वं वद सुव्रत ।
कथं प्रादुरभूत्तत्वं नदीमञ्जीरसंभवा ॥ १०

सर्वकल्याणजननी जनानामुपकारिणी ।
कस्य मुक्तिप्रदा साहि कस्य प्रत्यक्षतां गता ॥ ११

मुक्तिं कः प्राप्तवान्स्नात्वा तस्यान्तु धरणीतले ।
तत्सर्वं विस्तरेणैवाह्यस्माकं वद सांप्रतम् ॥ १२

सूतः श्रुत्वातु तत्सर्वं स्मृत्वा गुरुपदाम्बुजम् ।
प्रणमन् मनसा पूर्वं प्रवक्तु मुपचक्रमे ॥ १३

प्रह्लादस्य सुतः कश्चिद्विरोचन इति श्रुतः ।
तस्य पुत्रो बलिरभूदसुरस्सुमहाबलः ॥ १४

वदान्यस्सत्यसन्धश्च प्रजानाममितद्युतिः ।
तपस्यास्थाय स पुनश्चिरं वरमवाप्तवान् ॥ १५

अवध्यत्वं सुरैस्सर्वैरायुधैरभि लब्धवान् ।
पुरा रणे सुराञ्जित्वा त्रैलोक्यं बुभुजे स्वयम् ॥ १६

इन्द्राद्याश्च सुरास्सर्वे दिशामीशाः पलायिताः ।
स्वाधिकाराद्विमुक्तास्ते तदा प्राणपरीप्सवः ॥ १७

गुहां प्रविश्य न्यवसन्दिवाभीता इवाद्रिषु ।
मेरौ बहुयुगं स्थित्वा सर्वे ते शरणार्थिनः ॥ १८

ब्रह्माणं प्रणिपत्याहु र्वयं विप्रकृताः परैः ।
त्वमेव सर्वभूतानां कर्ता पालयिता प्रभो ॥ १९

त्वया दत्तवरोदीर्णस्त्वसुरो बुभुजे श्रियम् ।
देवानाञ्च मनुष्याणां गन्धर्वाणां सुरोत्तम ॥ २०

वयं हीनाः श्रिया सर्वे स्थानानि दद नः प्रभो ॥ २१

वयं त्वत्पादकमलादन्यत्किञ्चिन्न विद्महे ।
इति देवैस्सुविज्ञप्तः प्रोवाच स पितामहः ॥ २२

मास्म भीर्वो विधास्यामि क्षेमसंपत्पदानि च ।
अचिरेणैव कालेन प्राप्स्यथस्वाम्श्च पुत्रकान् ॥ २३

इति तान्स समाश्वास्य स्तूयति स्म सनातनम् ।
नारायणं जगद्योनिमाद्यादिप्रभवाव्ययम् ॥ २४

सर्गस्थितिव्ययानाञ्च जगतः कारणं परम् ।
स हि वात्सल्यतः श्रीमान्भगवान्भक्तवत्सलः ॥ २५

ततः प्रादुरभूत्तस्य पद्मयोनेर्महात्मनः ।
तं प्रणम्य जगन्नाथं प्रणतक्लेशनाशनम् ॥ २६

सोऽब्रवीत्तं महातेजाः प्रजानां पतिरव्ययः ।
इन्द्राद्यास्सकला देवाः स्थानभ्रष्टा इह प्रभो ॥ २७

वर्तन्ते सांप्रतं तेषामभीष्टं दातुमर्हसि ।
इति तस्य वचः श्रुत्वा ब्रह्माणं हरिरब्रवीत् ॥ २८

ज्ञातं मया पुरैवैतत्तव यन्मनसि स्थितम् ।
कश्यपस्यादितेर्गर्भे भवामीन्द्रानुजोह्यहम् ॥ २९

ब्रह्मचारीवटुर्भूत्वा याच्नाव्याजेन तच्छ्रियम् ।
हरिष्ये पुनरिन्द्राय दास्ये पदमनुत्तमम् ॥ ३०

इति ब्रह्माणमाश्वास्य सर्वेषां प्रभुरीश्वरः ।
इच्छाया काश्यपस्याथ मन आविशदव्ययः ॥ ३१

अदितेर्गर्भमापन्न स्तरसा समजायत ।
उपेन्द्र इति विख्यातो वामनीभूतदेहतः ॥ ३२

तप आस्थाय मनसा स्वकार्यमनुचिन्तयन् ।
कञ्चित्कालं वसन्भूमौ सिद्धानामाश्रमे विभुः ॥ ३३

यज्ञवाटं बलेर्गत्वा पदानि त्रीणि वै प्रभो ।
याचयामास धर्मज्ञ स्सदत्त इति चाऽब्रवीत् ॥ ३४

धरा देया च राजेन्द्र शीघ्रं तपसि तिष्ठतः ।
इति वाचा मोहयित्वा बलि र्बलवतां वरः ॥ ३५

जग्राह पाणिना तोयं तदैव ववृधे पुनः ।
महद्रूपं समास्थाय त्र्यैलोक्यद्विपदाक्रमात् ॥ ३६

त्रिलोकीं स्ववशे कृत्वा पुनः प्राह महाबलिम् ।
पदमेकं प्रदातव्यं त्वया धर्मविदां वर ॥ ३७

सोऽब्रवीद्व्रीडयायुक्तो शिरस्याधत्स्व मे पदम् ।
प्रीतः प्रहस्य बलिनं पाताले प्राक्षिपद्विभुः ॥ ३८

तदाक्रमणकाले तु ब्रह्मणा क्षालितं पदम् ।
तज्जलं दिवि भाति स्म पताकेव जयोच्छ्रिता ॥ ३९

गङ्गा प्रवहती तत्र सिद्धगन्धर्वसेविता ।
व्योम्नि हंसावलिरिव राजतेऽद्यापि सा पुनः ॥ ४०

स्रोतोभि स्तिसृभिश्चापि दिवि भूम्यन्तरिक्षगा ।
त्रिविक्रमपदाश्लिष्टमणिनूपुरपूरितम् ॥ ४१

जलं तद्धूननादत्र गिरिमूर्ध्नि समापतत् ।
निर्झरीभूय शैलेऽस्मिन्निर्झरैरपि सेविता ॥ ४२

रमणीयजला सा हि वज्रोपलसमप्रभा ।
क्वचित्पाण्डरवर्णाभा क्वचिन्नीलोपलोपमा ॥ ४३

क्वचिन्मरकताभासा स्निग्धवैडूर्यसन्निभा ।
क्वचिन्मुक्ताफलाभा च मुक्तानां प्रभवा नदी ॥ ४४

अतिस्निग्धातिविमला माधुर्यगुणशालिनी ।
सिद्धचारणगन्धर्वविद्याधरनिषेविता ॥ ४५

अतुला विकला कोटिसम्भूता त्रिदशापगा ।
भूधरेऽस्मिन्सदोद्यानतरुमूलनिषेचनी ॥ ४६

वर्धयन्ती पयोभिस्तैर्जननीव लतांमुहुः ।
चम्पकाशोकपुन्नागवकुलाम्रवनोत्कटा ॥ ४७

यूथिकाजातिकमलकल्हारवनशालिनी ।
प्रियेव सुन्दरेशस्य वनशैलनिवासिनः ॥ ४८

कन्या पयोनिधेर्भव्या भर्तृपादाश्रया इव ।
कान्ता त्रिलोकपादाब्जसंवाहितकराम्बुजा ॥ ४९

दृश्यते यत्र मुनिभिर्मुक्तादामविभूषिता ।
सा नदीचेष्टसिद्धीति सिद्धिकामैर्निषेविता ॥ ५०

देवासुरमनुष्यैश्च मुनिभिश्चापि सात्विकैः ।
सेविता सिद्धिकामैश्च सा नदी शुशुभेतराम् ॥ ५१

मरीचिमिश्रा मुनयो यस्यामाप्लुत्यनिर्मलाः ।
प्रयान्ति विष्णुसायुज्यं धर्मोऽपि तदनन्तरम् ॥ ५२

प्राप्तवान्विष्णुसालोक्यं सामीप्यं चतुराननः ।
सुतपा नाम सारूप्यं मञ्जीराम्भावगाहनात् ॥ ५३

वृषाद्रिनिलयस्यास्य सुन्दरस्यानुसेवया ।
मुनयः–समाचक्ष्व स को योगी मुक्तिमाप इति श्रुतम् ॥ ५४

इत्युक्तो मुनिभिस्सूत आचचक्षे विचक्षणः ।
सुतपा नाम कश्चित्स भरद्वाजकुलोद्भवः ॥ ५५

मोक्षकामस्तपस्तेपे पर्वतेऽस्मिन्वृषाह्वये ।
मञ्जीरतटिनीमध्ये ह्यघमर्षणतत्परः ॥ ५६

कदाचिदवगाह्यासौ सूक्तानि च जपन्जले ।
निमग्नोऽभूत्तदा सर्वे दुर्वासप्रमुखास्ततः ॥ ५७

आगता मुनयोऽत्रैव दीर्घकालमसौ मुनिः ।
निमग्नोऽस्माननादृत्य मोक्षकामी भवन्स्वयम् ॥ ५८

इति मत्वाऽशपन्सर्वे दुर्वासप्रमुखास्तदा ।
मण्डूको भव दुर्बुद्धे नोऽनवेक्ष्य तटे स्थितान् ॥ ५९

अवमत्याऽम्बुसंवासात्तीर्थभूतानिमान्पुनः ।
अर्घ्यपाद्याद्यर्हणीयानवमत्य चिरं स्थितः ॥ ६०

द्विजः–अवसानं प्रतीक्ष्याऽथ सूक्तस्येव विधानतः ।
विलम्बितं क्षणं तत्र क्षमध्वम्मुनयो मम ॥ ६१

इत्युक्त्वातान्प्रणम्याथ मुनिर्निर्मलचेतसः ।
तेऽब्रुवन्यातनन्तत्र सुन्दरस्य प्रसादनात् ॥ ६२

इष्टसिध्यवगाहाच्च मण्डूकत्वञ्जहास्यसि ।
इत्युक्त्वा मुनयस्सर्वे स्नात्वा मञ्जीरसंभवे ॥ ६३

तीर्थे तु द्वादशाब्दान्वै स्थित्वा सौन्दर्यनामकम् ।
आनर्च्य विधिवद्भक्त्या शैशवं घृपभाद्रिकम् ॥ ६४

प्रणम्य तत्प्रसादेन वाराहक्षेत्र माययुः ।
सुतपा अपि मण्डूकवेपधारी च तान्पुनः ॥ ६५

प्राह प्रणम्य साश्चर्यं कदा? यास्यामि मे कृतिम् ।
इत्यूचिवांसं विप्रेन्द्राः अस्माभिस्सह यास्यसि ॥ ६६

वयन्तत्र वसिष्यामो द्वादशाब्दान्समाहिताः ।
त्वं च तत्र वसाऽस्माभिः त्वन्नाम्ना तत्र भूधरः ॥ ६७

भविष्यति न सन्देहस्तीर्थं च तव नामकम् ।
भविष्यति मुनिश्रेष्ठ मञ्जीरतटिनी स्वयम् ॥ ६८

आयातु देवदेवोऽपि सुन्दराख्यो हरिः पुनः ।
सान्निध्यं तव देवैश्च करोतु स्वयमेव हि ॥ ६९

तत्रैव च समाराध्य मुक्तो भव मुने भवान् ।
इति तेषां वचः श्रुत्वा तैरेव सहसाऽगमत् ॥ ७०

तत्रैव सुमहच्चक्रे ततः परममुत्तमम् ।
तत्र सान्निध्यमकरो द्राजा लावण्यनामवान् ॥ ७१

मञ्जीरतटिनी चापि तत्रैवाऽविरभूत्तदा ।
ततः प्रीतमनास्सोपि सुतपास्तदपूजयत् ॥ ७२

स्नात्वा मञ्जीरसिन्धौ तु प्रयतः परमासने ।
निविष्टं सुन्दरेशाख्यं सम्यगाराध्य वै चिरम् ॥ ७३

सारूप्यमगमत्तस्य सुन्दरेशस्य वै मुनिः ।
अन्येपि मुनिशार्दूलाः बहवो मुक्तिमाययुः ॥ ७४

द्वादश्यां येपि कुर्वन्ति स्नानंमञ्जीरसंभवे ।
हरेः प्रयान्ति विरजां मनुष्यास्तेपि पक्षिणः ॥ ७५

चण्डालाश्चापि निर्मुक्ताः विमलाः पुण्यभाजिनः ।
सकृत्स्नानेन पापानि कोटिजन्मकृतानि च ॥ ७६

प्रयान्ति विलयं यस्मात्तस्मात्को न निषेवितः ।
आश्विजे मासि शुक्लायां द्वादश्यां प्रयतो नरः ॥ ७७

यः स्नाति सकलैः पापै मुच्यते नात्र संशयः ।
विशेषाद्भौमवारेपि इष्टसिद्धिमवाप्नुयात् ॥ ७८

दर्शनाद्धरिमञ्जीरप्रभवाया विशेषतः ।
स्मरणादपि सर्वे वै मुक्तिं यान्ति तपोधनाः ॥ ७९

तद्देशवासिनाम् मुक्तिः करस्थात्किमु सर्वदा ।
इति तत्सर्वमाख्यातं वैभवं सुन्दरेशितुः ॥ ८०

मञ्जीरप्रभवायाश्च नद्यास्तत्स्नायिनामिह ।
मलयध्वजपाण्ड्यस्य विष्णुभक्तस्य धीमतः ॥ ८१

सान्निध्यं पूर्वमेवोक्तं विस्तरेणैव तत्र हि ।
माहात्म्यं वृषशैलस्य तत्र तत्रावधार्यताम् ॥ ८२

माहात्म्यमिदमाश्चर्यं श्राद्धकाले पठेन्नरः ।
स्वपितृन्स्वर्गमुद्धृत्य विष्णुलोके महीयते ॥ ८३

श्रावयेद्वा पठेद्वापि नित्यं प्रयतमानसः ।
वेदवेदाङ्गविज्ञानफलमाप्नोत्यसंशयः ॥ ८४

इति श्रीब्रह्माण्डपुराणे एकोनवतितमोऽध्याये क्षेत्रमाहात्म्यकाण्डे श्री वृषभगिरिमाहात्म्यन्नामेतिहासे स्थलपुराणे मञ्जीरतटिनीवैभवोनाम तृतीयोऽध्यायः समाप्त इति शम् ।

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीवृषभाद्रिनाथाय नमः ॥

अथ श्रीवृषभगिरिमाहात्म्ये कुब्जपाण्ड्यमनोभीष्टप्रदे

॥ चतुर्थोऽध्यायः ॥

सुन्दरं सुन्दरभुजं परमस्वामिनं हरिम् ।
श्रीभूमिनीलारमणं वृषाद्रीशं नमाम्यहम् ॥

श्रीसूतः—

भूयः शृणुध्वं मुनयः पावनं परमाद्भुतम् ।
भाविनीं सोमवंशे तु नृपाणामिह सत्कथाम् ॥ १

पुरूरवसुतः श्रीमानिन्द्रद्युम्नो महाबलः ।
तस्य पुत्रो महाभागो मलयाचलकेतुमान् ॥ २

स विजित्य नृपान्सर्वान्मेरोर्दक्षिणपार्श्वगान् ।
मेरौ स्वनामचिन्हानि लिखित्वा नृपसत्तमः ॥ ३

पुनरागम्य मधुरामगस्त्येन पुरोधसा ।
न्यवसद्वर्षसाहस्रं विनीतस्तेन मन्त्रिणा ॥ ४

कदाचित्तमुवाचेदमगस्त्यं मुनिसत्तमाः ।
विमानं कामगं मेऽद्य दातव्यं मुनिपुङ्गव ॥ ५

इत्युक्तस्समुनिः प्रीतो विमानं कामगं ददौ ।
तद्विमानं समारुह्य गङ्गासागरसङ्गमे ॥ ६

स्नात्वा गयायामभ्यर्च्य माधवञ्च गदाधरम् ।
दिनेदिने महाभागैर्मुनिभिर्वेदपारगैः ॥ ७

ब्राह्मणैर्भगवद्भक्तैः पूजयित्वा तु माधवम् ।
पुनःपुनस्समागम्य मधुरायां महाद्युतिः ॥ ८

न्यवसन्नैकदा विष्णोरर्चनार्थं ययौ गयाम् ।
वृषभाद्रितटेच्छाया विमानस्यापतत्किल ॥ ९

जगृहुस्तां विमानस्य छायां विष्णोस्तु पार्षदाः ।
तेनातिविमनास्तत्र बभ्रामजगतीपतिः ॥ १०

तस्मिन्काले वृषाद्रीशो मेघस्तनितनिस्वनः ।
उवाच मधुरं वाक्यमनभिव्यक्तमूर्तिमान् ॥ ११

मत्पादमणिमञ्जीरप्रभवा सरितांवरा ।
पर्वतेऽस्मिन्प्रवहति गङ्गातोयाधिका शुभा ॥ १२

मत्कलाकोटिसंभूताह्यतुला शुभवारिणी ।
तस्यां स्नानं कुरु क्षिप्रं कोटिजन्मकृतन्त्वघम् ॥ १३

हरत्यशेषं नृपते मत्पादप्रभवानदी ।
शुद्धभक्तोपभोग्या सा सर्वेषाञ्च प्रियङ्करी ॥ १४

त्रैविक्रमे मम पदम् प्रगृह्य विपुलं नृप ।
संक्षाळितं पद्मभुवा धर्मेण द्रवरूपिणा ॥ १५

तदा गङ्गाभवन्म्नोम्नि त्रिपथेति च संश्रुता ।
त्रयाणाञ्जगतां पापं विनाशयति नित्यशः ॥ १६

तां गङ्गां शिरसा शूली दधार स्वात्मशुद्धये ।
मत्पादस्थकलाकोटिप्रभवेयं नदी शुभा ॥ १७

मुक्तिंददाति सर्वेषाम्बहूनां पक्षिणामपि ।
भवानत्रैव संस्नातो मदाराधनमाचर । १८

मत्पादद्वन्द्वमानर्च्य मद्भक्तैश्च पुरस्कृतः ।
मदाराधनकर्माणि कुरुष्व प्रयतात्मवान् ॥ १९

धर्मेण पूर्वं विहितं विमानं सोमसन्निभम् ।
तस्मिन्निह वसिष्यामि ब्रह्मणो यावदायुषम् ॥ २०

अर्चयिष्यन्ति राजानः कालेकाले महामते ।
भूत्वा मद्भक्तभक्तस्त्वं विभवैस्स्वार्जितैरिह ॥ २१

स्थित्वैवं मद्गतिं भूप गमिष्यसि न संशयः ।
इति तस्य वचःश्रुत्वा न्यवसत्समहीपतिः ॥ २२

विभवैस्स समाराध्य वृषाद्रितटवासिनम् ।
लावण्याम्बुनिधिं श्रीशं श्रिया प्रारूढवक्षसम् ॥ २३

सुन्दरं वनशैलस्थं सौम्यबाहुसमाह्वयम् ।
प्रणतार्तिहरं सम्यक्परमस्वामिनं परम् ॥ २४

मां समर्चय राजेन्द्र वेगवत्यास्तु दक्षिणे ।
विमाने विश्वकर्मीये वसामि वसुधातले ॥ २५

तत्राप्यर्चय मां सम्यग्ब्राह्मणै र्वेदपारगैः ।
मद्भक्तैश्चापि सततं मदाराधनतत्परैः ॥ २६

समेत्य प्रयतो भूत्वा विभवै स्वैस्समर्चय ।
इत्युक्तस्सुन्दरांसेन वृषभाद्रिनिवासिना ॥ २७

यथोक्तमकरोत्तत्र सर्वं तन्मलयध्वजः ।
चन्द्रकेतुसुते राज्यं न्यस्य सन्यासमेत्य च ॥ २८

ततः प्रारब्धकर्मान्ते मुक्तिं संप्राप्तवांस्ततः ।
चन्द्रकेतुसुतः कुब्जसुन्दराख्यो महीपतिः ॥ २९

चकार राज्यं धर्मेण पितृवत्पालयन्प्रजाः ।
अपुत्रः पुत्रकामी स वृषाद्रौ तप आस्थितः ॥ ३०

जीर्णपर्णाशनो नित्यमर्चयन्वृषभात्रिकम् ।
सुतं च प्रार्थयन्नित्यं तदाराधनकर्मणि ॥ ३१

प्रार्थितानतकुब्जस्य सुन्दरस्य मनोगतम् ।
दातुकामो वृषाद्रीशः केशवः क्लेशनाशनः ॥ ३२

तमुवाचाग्रतः स्थित्वा प्रसन्नोऽहं ददे वरम् ।
तपसा तव तुष्टोऽहमित्युक्त्वा नृपसत्तमम् ॥ ३३

तस्मिन्काले समायान्तं प्रालेयाद्रितटे स्थितम् ।
धूर्जटिं प्राह सौम्येश किमर्थमुमया सह? ॥ ३४

आगतश्शूलपाणे त्वं कुत्र यास्यसि? मे वद ।
इत्युक्तस्सोऽवदच्छूली तव दर्शनलालसः ॥ ३५

दर्शनं तव देवेश जानतोऽनुग्रहं कुरु ।
इत्यामन्त्र्य तदा शूली यातुकामो व्यतिष्ठत ॥ ३६

तदा वनाद्रिनिलयो तमुवाच महेश्वरम् ।
सोमसुन्दरनामासौ तपस्तपति वै यतः ॥ ३७

तस्य प्रियं कुरुष्वाशु पुत्रत्वं प्राप्य भूतले ।
पुनश्च सोमराजानं समीपस्थमवेक्ष्य सः ॥ ३८

अस्य पुत्रत्वमापद्य मम प्रीतिं कुरुष्व ह ।
इत्युक्तः सौम्यराजेन प्रश्रियाऽवनतोऽब्रवीत् ॥ ३९

तत्र प्रसादो मे भूयादित्यङ्गीकृत्य धूर्जटिम् ।
तन्माता मत्परा भूत्वा मदाराधनतत्परा ॥ ४०

तस्याभिलापमाज्ञाय जनिष्यामि तवान्वये ।
इति पूर्वं मयाप्युक्तमिदं देवी तथाऽवदत् ॥ ४१

तदा प्रहृष्टो राजर्षिस्तमनुज्ञाप्य सुन्दरम् ।
राजातु तदिदं चोक्त्वा भार्यया स्वपुरे स्थितः ॥ ४२

तदा तु कैलासपतिस्समीपस्थां प्रियां प्रियात् ।
ऊचिवानिदमव्यग्रो मधुरं स्स हिमाद्रिजाम् ॥ ४३

भद्रे त्वमस्य राज्ञस्तु पुत्रीभूत्वा स्तनत्रयी ।
भवेति पतिनाऽऽज्ञप्ता सा सती तदजायत ॥ ४४

तस्यां संवर्द्धितायाश्च राज्ञः प्रेमोभ्यवर्द्धत ।
अहन्यहनि तस्यान्तु पुत्रीया प्रीतिरुत्तमा ॥ ४५

राज्ञ स्तस्यां समुत्पन्ना तस्यास्तु नृपतौ तथा ।
तटातकास्तनत्वग्ख्या विश्रुता सा व्यवर्धत ॥ ४६

ततः कालेन महता ज्ञात्वा भार्यां विचिन्तयन् ।
प्रालेयाद्रिपतिः शूली भार्यामेवं व्यभाषत ॥ ४७

त्वं राज्यं पालयस्वेदं चतुरङ्गबलै स्सह ।
अहं विन्ध्यस्य पर्यन्ते कस्मिंश्चिद्भिल्लधामनि ॥ ४८

भिल्लेन पूजितो नित्यं भविष्यामि शुभानने ।
तत्रऽऽयाहि जयार्थी त्वं चतुरङ्गबलैर्युता ॥ ४९

चतुरङ्गबलैर्भूपं जित्वा मां जयकाङ्क्षिणी ।
माञ्जित्वा समरे तस्मिन्हस्तग्राहं कुरुष्व ह ॥ ५०

तदा मद्दर्शनाद्भद्रे स्तनमेकं तिरोहतु ।
मां वीक्ष्य व्रीडिता भूत्वा पतिमेव वृणीष्व ह ॥ ५१

त्वत्पुरीश्च समानीय मया भोगान्बुभुङ्क्ष्व ह ।
सौम्यपाण्ड्य इति ब्रूयुस्सुन्दरस्य निषेवणात् ॥ ५२

अहं वनाद्रौ वत्स्यामि भगवत्प्रीतये शुभे ।
अंशेन क्षेत्रपालाख्यो वनाद्रीशस्य वामतः ॥ ५३

क्षेत्रं तत्पालयन्विष्णोः क्षेत्राणामुत्तमं शुभम् ।
सर्वान्कामान्ददेन्नृणां मद्भक्तानां वरानने ॥ ५४

इत्युक्ता तेन पतिना सा तथैवाऽकरोत्तदा ।
राज्ये निवेश्य तां कन्यां नृपोपि स्वर्गमाययौ ॥ ५५

साऽपि तद्राज्यमकरोद्यावत्भक्तपरिग्रहम् ।
मधुरां पुनरागत्य शूलिना सह साऽवसत् ॥ ५६

विमानस्य पुरस्तात्तु कुर्वन्तीवार्चनं हरेः ।
नित्यं प्रमुदिता चक्रे विष्णोश्च व्यूहसंज्ञकाः ॥ ५७

इत्येवं तस्य तत्वार्थं माख्यातं मुनिसत्तमाः ।
यथाश्रुतमवोचं वो मुनयो यदपृच्छत ॥ ५८

इतः परं भविष्यश्च वदामि मुनयोऽनघाः ॥ ५९

इति श्रीब्रह्माण्डपुराणे क्षेत्रमाहात्म्यकाण्डे द्विनवतितमोऽध्याये
श्रीवृषभगिरिमाहात्म्यन्नामेतिहासे स्थलपुराणे
कुब्जपाण्ड्यमनोभीष्ट प्रदोनाम
चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ।
इति शम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीसुन्दरगुरवेनमः ॥

अथ श्रीवृषभगिरिमाहात्म्ये श्रीसुन्दरराजस्वरूपदर्शनस्तवे

॥ पञ्चमोऽध्यायः ॥

वन्दे सुन्दरराजानमिन्दिराभूमिनायकम् ।
वृन्दारकगणैर्वन्द्यञ्चिन्तितार्थस्य सिद्धये ॥

जनकः—

वामदेव महायोगिन्पुराणार्थविशारद ।
श्रीमन्वृषाद्रिमाहात्म्यं वद सर्वशुभावहम् ॥ १

वामदेव उवाच—

नमस्कृत्वा प्रवक्ष्यामि हरये परमात्मने ।
विष्णवे जिष्णवे तुभ्यं वृषभाद्रिनिवासिने ॥ २

नारायणाय भक्तानान्निर्वाणफलदायिने ।
विशालवक्षसे तस्मै श्रीवत्साङ्कितवक्षसे ॥ ३

अञ्जनाभाय देवाय कृष्णायाऽक्लिष्टकर्मणे ।
वृषभाद्रेश्च माहात्म्यं जनक त्वं निशामय ॥ ४

यत्राऽगच्छन्महाभागाः मार्कण्डेयादयः पुरा ।
मुनीन्द्रा द्रष्टुमीशान मम्बरीषश्च भूपतिः ॥ ५

मुनिं गुणकृतां वासं वेदव्यासमकल्मषम् ।
वेदव्यासं सरस्वत्याऽऽवासं विष्णुम्मुनीश्वरम् ॥ ६

वेदवेदाङ्गतत्वज्ञं पुराणार्थविशारदम् ।
मुनिं स्निग्धाम्बुदाभासमात्मारामम्महामतिम् ॥ ७

अष्टादश पुराणानि पुराणज्ञाः प्रचक्षते ।
आद्यं सर्वपुराणानां पुराणं ब्राह्ममुच्यते ॥ ८

वामनं वैष्णवश्चैव शैवं भागवतं तथा ।
तथाऽद्यन्नारदीयश्च मार्कण्डेयश्च सप्तमम् ॥ ९

आग्नेयमष्टमश्चैव भविष्यन्नवमं स्मृतम् ।
दशमं ब्रह्मकैवर्तं लैङ्ग मेकादशं तथा ॥ १०

वाराहं द्वादशश्चैव स्कान्दश्चैव त्रयोदशम् ।
पाद्मं चतुर्दशं प्रोक्तं कौर्मं पञ्चदशन्तथा ॥ ११

मात्स्यश्च गारुडं वायुपुराणानान्ततःपरम् ।
अष्टादश पुराणानां कर्ता सत्यवतीसुतः ॥ १२

जनकः–मार्कण्डेयादयो ब्रह्मन् तत्रागच्छन् कथं पुरा ? ।
किमकुर्वन्महाभाग ? तस्मिन्पुण्ये नगोत्तमे ॥ १३

एतन्मे कथ्यतां ब्रह्मन् श्रोतुमिच्छा प्रवर्तते ।
वृषभाद्रौ जगन्नाथस्सदा सन्निहितः किल ॥ १४

तत्र देवस्य सान्निध्यं कथमासीन्महामते ।
एतच्चापि महाभाग मम वक्तुं त्वमर्हसि ॥ १५

सर्वपापहरं पुण्यं शंसतां हर्षवर्धनम् ॥ १६

श्रीवेदव्यासः—

एवमुक्तो महातेजाः वामदेवो महामुनिः ।
श्रूयतामित्यथाऽभाष्य जनकन्तं वचोऽब्रवीत् ॥ १७

श्रीवामदेवः—

मार्कण्डेयेन तेनैव मुनिना भावितात्मना ।
पुरा पृष्टेन यत्प्रोक्तं मया तत्कथ्यते तव ॥ १८

मार्कण्डेयश्च भगवान्तस्मिन्काले महामुनिः ।
ऋचीकश्चापि भगवान् गौतमश्च महामुनिः ॥ १९

मैत्रेयश्शौनकाश्चापि पुलस्त्यश्चाङ्गिरा अपि ।
च्यवनश्च महातेजाः शुनश्शेपस्तथैव च ॥ २०

पराशरश्च भगवान्भगवान्शौनक स्तथा ।
शुनकश्च महाराजा चवनश्च महायशाः ॥ २१

नाचिकेतश्च धर्मात्मा वाल्मीकिर्भगवाम्स्तथा ।
एतेचान्ये च मुनयस्समेतास्तत्र भूधरे ॥ २२

समेता द्रष्टुमीशानं नारायणमनामयम् ।
अम्बरीपश्च भूपालो द्रष्टुमद्भुतरूपिणम् ॥ २३

आजगाम गिरौ तस्मिन्वृपभाख्ये महाद्भुते ।
यस्मिन्वसति धर्मात्मा वासुदेवस्सनातनः ॥ २४

नारायणः परो चिन्त्यः पुराणो विष्णुरूपधृत् ।
अम्बरीषश्च भूपालो मार्कण्डेयादयस्तथा ॥ २५

वृषभाद्रिं समारुह्य नानावृक्षौकशोभितम् ।
नानोद्यानशत.कीर्णं पुण्यपुष्पोपशोभितम् ॥ २६

शुभवीरुत्समाकीर्णं नानागुल्मैश्च शोभितम् ।
नानाधातुसमायुक्तं शुभमारुतसेवितम् ॥ २७

नानोद्यानसमाकीर्णं फलपुष्पोपशोभितम्
पुष्पगन्धैः पुष्पफलैः मधुसञ्चयसंयुतैः ॥ २८

तृणवृक्षशतैर्युक्तं सर्वतस्सुमनोहरम् ।
गजसिह्मसृगैर्व्याघ्रवाराहगणशोभितम् ॥ २९

शुभचारुमृगैश्चापि द्योतितं शुभदर्शनम् ।
शुभवापीभिराकीर्णं शुभोदकहृदान्वितम् ॥ ३०

शुभप्रस्रवणैर्युक्तं वैडूर्यविमलोदकैः ।
अनेकशतसाहस्रैः पापहानिफलप्रदैः ॥ ३१

नीलमेघप्रतीकाशं मन्दराद्रिमिवापरम् ।
यद्वैभवन्नवक्ष्यन्ति वक्तुं वर्षशतैरपि ॥ ३२

मुनयो विस्तरेणेह ब्रह्मरुद्रादयोऽपि ते ।
तं वनाद्रिं महापुण्यं सर्वैस्सेव्यैस्सुसेवितम् ॥ ३३

वृषभाद्रिं महापुण्यं देवाश्चापि सवासवाः ।
ददृशुश्च महाश्चर्यं नानापुष्पोपशोभितम् ॥ ३४

वृषभाद्रिं समारुह्य राजन्नद्भुतदर्शनम् ।
सर्वत्र विचरन्तस्ते मुनीन्द्राः पर्वतोत्तमे ॥ ३५

ददृशुश्चामलं दिव्यं विमानं सूर्यसन्निभम् ।
वृषभाद्रिं समारुह्य विचिन्त्य परमाद्भुतम् ॥ ३६

नानाशृङ्गैस्समायुक्तं नानारत्नोपशोभितम् ।
सर्वपापहरं पुण्यं पश्यतां शोकनाशनम् ॥ ३७

अथ ते मुनयस्तस्मिन्विमानेऽद्भुतदर्शने ।
महापुण्ये महाश्चर्ये सर्वकिल्बिषनाशने ॥ ३८

देवगन्धर्वमनुजैश्चारणैश्च निषेविते ।
यक्षकिंपुरुषाद्यैश्च गुह्यविद्याधरैरपि ॥ ३९

ऋषिभिर्वालखिल्यैश्च सिद्धैश्चापि महात्मभिः ।
सनत्कुमारप्रमुखैर्योगीन्द्रैश्च निषेविते ॥ ४०

एतैरन्यैश्च बहुभिर्महाभागै र्महात्मभिः ।
धर्मार्थकाममोक्षाख्यफलाय नियतात्मभिः ॥ ४१

सेविते हरिणा चापि नित्यं सम्यङ्गिपेविते ।
चिन्तयन्तो जगन्नाथं तपश्चक्रु स्सुदारुणम् ॥ ४२

आदिपुंसो मुनीन्द्रास्ते प्रीतये मधुघातिनः ।
पूजयन्ति स्म तन्देवं वृषभाद्रिनिवासिनम् ॥ ४३

चरन्तस्ते तपोघोरं मार्कण्डेयादयो द्विजाः ।
इमं मन्त्रं महाश्चर्यं जेपुरेकाग्रमानसाः ॥ ४४

तस्मिन्नेव मनः कृत्वा परे ब्रह्मणि केशवे ।
विष्णौ समस्तजगतामीश्वरे पुरुपोत्तमे ॥ ४५

द्वादशाक्षरसञ्ज्ञन्तं सर्वे ते सुमहर्पयः ।
तारपूर्वं नमस्कारं पश्चाद्भगवतेऽपि च ॥ ४६

वासुदेवाय चेत्युक्त्वा मन्त्रं सर्वफलप्रदम् ।
(ओन्नमोभगवतेवासुदेवाय)
इति तैः पण्डितैः प्रोक्तं ऋपिभिः प्रोच्यते जनैः ॥ ४७

ब्रह्मज्ञै र्योगिभिश्चापि सनकाद्यै स्तथाऽमरैः ।
मन्त्रज्ञोऽपि नरो जप्त्वा सद्यो मुक्तिमवाप्नुयात् ॥ ४८

सर्वे कामाश्च सिध्यन्ति जपन्वै मन्त्र मुत्तमम् ।
विद्वद्भिः पठ्यते नित्यं यो मन्त्रो मुक्तिकाङ्क्षिभिः ॥ ४९

धनार्थिभि स्तथान्यैश्च सकामै र्वनचारिभिः ।
जजाप परमं मन्त्रं मनुस्स्वारोचिपः पुरा ॥ ५०

पितामहनियोगेन सिसृक्षुर्विविधाः प्रजाः ।
यं जप्त्वा परमं मन्त्रं न यान्ति नरकं नराः ॥ ५१

न यान्ति नरकं चापि जनाः पापकृतोऽपि च ।
न यान्ति दुर्गतिं श्चापि तिर्यक्त्वञ्च न यान्ति वै ॥ ५२

न च शापबलाच्चापि जायन्ते पापयोनिषु ।
सप्तर्षयश्च यन्मन्त्रं जप्त्वा परपुरञ्जयम् ॥ ५३

सुदुर्लभतरं पुण्यं प्राप्ताः पदमनुत्तमम् ।
विजयन्त्रिदशाश्चापि पुरा युद्धे सुदारुणम् ॥ ५४

शङ्खचक्रधरन्देवं चतुर्बाहुं किरीटिनम् ।
यस्य प्रभावमतुलं न शक्यं भुवि मानवैः ॥ ५५

तं वक्तुं समुनीन्द्रैश्च सिद्धैश्चापि सचारणैः ।
सततं परमं मन्त्रं ब्रह्मणः प्रतिपादकम् ॥ ५६

मार्कण्डेयादयस्सर्वे मुनीन्द्रास्ते तपोधनाः ।
अम्बरीषश्च भूपालो तस्मिन्नेव शुभेऽमले ॥ ५७

विमाने महदाश्चर्ये देवसङ्घनिषेविते ।
सार्धकानि शतान्यूषुः वर्षाणि त्रीणि सन्ततम् ॥ ५८

ततस्तुतोष भगवान्वासुदेव स्सनातनः ।
सर्वपापहरो देवस्सर्वभूतमयो हरिः ॥ ५९

शतत्रयेऽव्यतीते तु सार्धके मधुसूदनः ।
अथ तेषां मुनीन्द्राणां ददौ दर्शनमात्मनः ॥ ६०

सर्वयज्ञमयो विष्णुस्सर्वभूतनमस्कृतः ।
परःपराणां पुरुषः साक्षान्नारायणः स्वयम् ॥ ६१

ददृशु स्ते तदा देवं शङ्खचक्रगदाधरम् ।
श्रीवत्सवक्षसं राजन् पद्मपत्रनिभेक्षणम् ॥ ६२

पीताम्बरधरन्दिव्यं रत्नज्वलितकुण्डलम् ।
सविद्युन्मेघसङ्काशं सर्वरत्नविभूषितम् ॥ ६३

नागेन्द्रभोगसदृशै र्बाहुभिर्वलयान्वितैः ।
वैडूर्यमणिरत्नाढ्यैर्भूषणैर्भूषितैश्शुभैः ॥ ६४

भुजैश्चतुर्भिस्संयुक्तमायतैश्शुभदर्शनैः ।
नानामणिगणच्छन्नदीप्यमानं किरीटिनम् ॥ ६५

उद्यदिन्दुप्रतीकाशं वदनेन विराजितम् ।
जाज्वल्यमानतेजोभिर्दिव्यैः कौस्तुभधारिणम् ॥ ६६

हारनूपुरकेयूरै र्हाराद्यैर्भूषणोत्तमैः ।
भूषयन्दिव्यमाल्येन वैजयन्त्या तु मालया ॥ ६७

उदयादित्यसंकाशं गरुडोपरि संस्थितम् ।
गायद्भिः किन्नरैश्चापि गन्धर्वैश्च निषेवितम् ॥ ६८

अनेकशतसाहस्रैर्नृत्यद्भिश्चाप्सरोगणैः ।
स्तुवद्भिर्मुनिसङ्घैश्च वन्द्यमानश्च वन्दिभिः ॥ ६९

श्रुतिभिस्संस्तुवद्भिश्च ब्रह्माद्यैर्देवतागणैः ।
सिद्धविद्याधराद्यैश्च समरुद्भिर्निषेवितम् ॥ ७०

अथ ते प्रेक्षमाणास्तं ब्रह्माद्या देवतागणाः ।
मार्कण्डेयादयश्चापि मुनयोऽमलचेतसः ॥ ७१

अम्बरीषश्च भूपालो येचाऽन्ये तत्र सङ्गताः ।
सर्व एव जगन्नाथं दृष्ट्वा विस्मयमागताः ॥ ७२

35. "Dharma Deva's Penance" (*To face* Part II-pp. 5, 11,19).

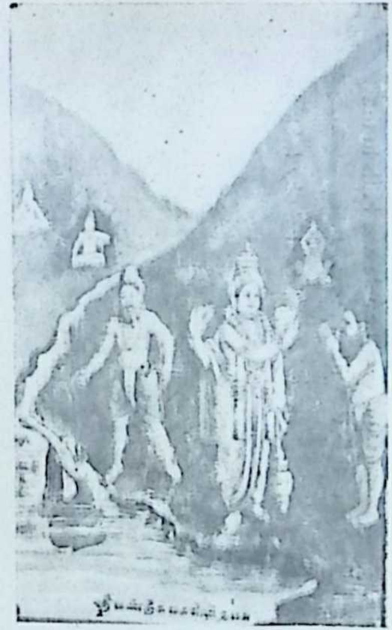
"वृषेति धर्मरूपेन पुरस्तपसितिष्ठति"

Part II — p. 5.

"प्रणम्यसुन्दरेशाख्यं स्तोत्रयमास धर्म राट्"—Part II p. 13.

"वरं वरय भद्रन्ते प्रीतोऽस्मि तव सुव्रत"

—(ibid)

36. "Episode of Mandooka Muni" Dhurvasa's curse and Sutapas, metamorphosis into a Mandooka-Sri Sundararaja's Prathyaksha and Mandooka Muni's Sayujya (*To face Part* I—179, Part II 25, 26, 87).

"मञ्जीरतटिनीमध्ये ह्यघमर्षण तत्परः"—Adhy. III Sl. 56.

37. "Malaya Dwaja Pandya" (*To face* Part II pp 70 & 71.)

"वत्स कल्याण भद्रन्ते प्रसन्नोऽस्मि तवानघ"

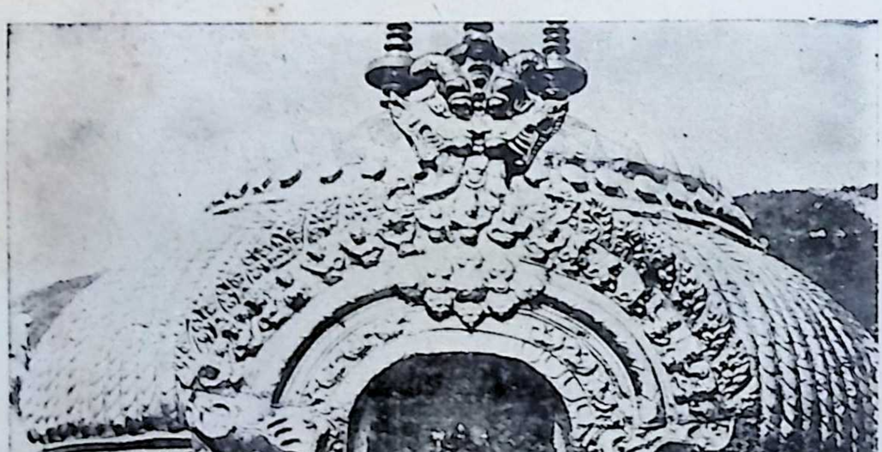

38. "Periyalwar Gardens" with the Temple and Hills in the background *(To face.* Part II p. 5 & Part III—Page 99*)*

वृषभाद्रिरितिख्यातो भूमेस्तन इवोच्छ्रितः—Part II Adhy I, Sl. 25.

" சுகமும் பிகமும் மறையோதும் சோலைமலை "

—அழகர் கலம்பகம் - 101.

39. "Somachchanda Vimanam" (*To face* Part II, pp. 37, 39 and Part III—Page 15.)

" **विमाने महदाश्चर्ये देव सङ्घ निषेविते** "—Adh-V-58.

अस्तुवंस्ते ततो देवं सर्वलोकपरायणम् ।
नारायणञ्जगद्योनिं जगदव्यक्तरूपिणम् ॥ ७३

जनकः—ब्रह्माद्या देवदेवेशमस्तुवन्कथमीश्वरम् ।
सनातनं सुराध्यक्षं वृषभाद्रिनिवासिनम् ॥ ७४

अस्तुवन्भगवन्तन्तं यथा वक्ष्ये निशामय ।
नारायण विभो देव प्रणतार्तिहराव्यय ॥ ७५

सर्वात्मन्सर्वदेवेश नमस्ते विश्वलोचन ।
विश्वात्मन्विबुधाध्यक्ष विश्वमूर्ते जनार्दन ॥ ७६

सनातनवरेण्याय नमस्ते वरदाच्युत ।
नमस्तेऽस्तु विशालाक्ष सर्वलोकपरायण ॥ ७७

सर्वस्याधार गोविन्द सर्वभूतनमस्कृत ।
नतास्त्वाञ्च हृषीकेश विचित्राम्बरधारिणम् ॥ ७८

कृष्ण विष्णो जगत्साक्षिन् दुष्टदैत्यनिबर्हण ।
नमस्ते विश्वरूपाय यदूनां शुभदायिने ॥ ७९

कृष्णाय सर्वदैत्यानां विचित्रवधकारिणे ।
रक्षोऽधिपतिहन्तारं रक्षसां वधकारिणे ॥ ८०

शरण्यं सर्वभूतानां राघवन्तं नमाम्यहम् ।
हिरण्याक्षहिरण्यादिदुष्टदैत्यनिबर्हणम् ॥ ८१

नमस्ते नरसिंहाय कराळवपुषे नमः ।
सर्वस्याधिपते देव सर्वभूतमयामल ॥ ८२

नमामि त्वां सुदुर्दर्शं वृषभाद्रिनिवासिनम् ।
यदेतत्दृश्यते रूपं तव दिव्यं सनातनम् ॥ ८३

एतच्चापि न जानीमः किमु तद्ब्रह्म शाश्वतम् ।
त्वत्प्रसादाद्वयं चैतद्दृष्टवन्तो जनार्दनम् ॥ ८४

त्वत्प्रसादादृतेऽस्माभिरन्यैश्चापि शुभेक्षण ।
द्रष्टुं चैतद्भवन् शक्यं रूपञ्चैतत्तवाद्भुतम् ॥ ८५

त्वत्प्रसादेच्छवश्चैते दृष्टवन्तस्सुराधिपाः ।
रूपं परमनिर्देश्यं वेदवेद्यम्महाद्भुतम् ॥ ८६

एतत्परमनिर्देश्यमचिन्त्यमचिरं ध्रुवम् ।
अव्यक्तं विश्रुतं दान्तमशोकममलं विभुम् ॥ ८७

सर्ववेदोदितं सूक्ष्मं सर्वहेयविवर्जितम् ।
अनिद्रममलं शुद्धं निर्गुणं प्रकृतेः परम् ॥ ८८

मुनीन्द्रममलं शुद्धं वृषभाद्रिनिवासिनम् ।
तंत्वाम्नतोस्म्यहं नित्यं वृषाद्रिनिलयं परम् ॥ ८९

धातारं सर्वभूतानां वरदं सर्वदेहिनाम् ।
त्रिदशैस्तूयमानञ्च निर्गुणं प्रकृतेः परम् ॥ ९०

सर्वदा सदसद्रूपं जगदुत्पत्तिकारणम् ।
ब्रह्म तत्परमन्धाम भवान्वेत्ति नचापरे ॥ ९१

तदानतास्महे नित्यं वृषभाद्रिनिवासिनम् ।
सर्वे वयं प्रपन्नास्त्वां सहस्रादित्यवर्चसम् ॥ ९२

त्राह्यस्मान्पुण्डरीकाक्ष प्रसन्नवदनेक्षण ॥ ९३

नता स्म रूपं वयमेतदाद्य-
न्तवाद्भुतन्नित्यममेयदोषम् ।
जानीम येनैव वयन्नचान्ये
जगत्प्रसूतिस्थितिहेतुभूतम् ॥ ९४

इति श्रीवामनपुराणे क्षेत्रमाहात्म्यकाण्डे त्रिचत्वारिंशोऽध्याये
श्रीवृषभगिरिमाहात्म्यन्नामेतिहासे स्थलपुराणे
श्रीसुन्दरराजस्वरूपदर्शनस्तवोनाम
पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः ।

इति शम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीकल्याणसुन्दरवल्लीसमेत श्रीसुन्दरराजपरब्रह्मणे नमः ॥

अथ श्रीवृषभगिरिमाहात्म्ये मार्कण्डेयस्य नित्यत्ववरप्रदे

॥ षष्ठोऽध्यायः ॥

यो दण्डकारण्यनिशाचरेन्द्रा
न्कोदण्डलीलाविषयीचकार ।
वेतण्डशुण्डायतबाहुदण्डः
कोदण्डपाणिः कुलदैवतं नः ॥

श्रीवामदेवः—

एवं स्तुतोऽत्र भगवान्वासुदेव स्सनातनः ।
तेषाम्मध्ये महीपालः प्रहसन्निव लोककृत् ॥ १

अतिष्ठद्गरुडस्थस्सन्वीक्ष्यमाण श्शनैस्सुरान् ।
अथ भूतमयो देवः परमात्मा प्रजापतिः ॥ २

तेऽपितं परिवार्येशं ब्रह्माद्या देवता गणाः ।
मार्कण्डेयादयो राजन्मुनीन्द्राश्च सहस्रशः ॥ ३

तुष्टुवुस्तं हृषीकेशं प्रणम्य पुरुषोत्तमम् ।
धातारं सर्वभूतानां परं ब्रह्म महौजसम् ॥ ४

स्वं स्वं रूपं समास्थाय विचित्राम्बरधारिणः ।
नानारूपधरा दिव्याः नानाभूषणभूषिताः ॥ ५

जाज्वल्यमाना स्तेजोभिर्दुर्विज्ञेया स्सुरैरपि ।
यान्वेदभगवान्वेदान्ब्रह्मा लोकपितामहः ॥ ६

आगता स्सकला देवाः परिवार्य जनार्दनम् ।
संहृष्टमनसो देवं ग्रहाइव निशाकरम् ॥ ७

तैस्सर्वैस्संवृतः श्रीमान्देवैः स्तत्र सुरेश्वरः ।
विराजति महाबाहुः शङ्खचक्रगदाधरः ॥ ८

अथ देवस्सभगवान्प्रोवाच स महाद्युतिः ।
ओघमेघस्वनः श्रीमान् श्लक्ष्णम्मधुरया गिरा ॥ ९

हर्षयन्निव भूतानि नादयम्श्च दिशो दश ।
मार्कण्डेयम्महात्मानं मुनीन्द्रन्तं तपोधनम् ॥ १०

भक्त्या परमया युक्तं कृताञ्जलिमवस्थितम् ।

श्रीभगवानुवाच—

प्रीयतान्नो महाभाग मत्तो यत्प्रार्थ्यते त्वया ॥ ११

प्रसन्नस्तव विप्रेन्द्र तत्तद्दास्याम्यसंशयम् ।

श्रीवामदेवः—

इत्युक्तो देवदेवेन विष्णुना प्रभविष्णुना ॥ १२

मार्कण्डेयो मुनीन्द्रोऽथ प्रणम्य पुरुषोत्तमम् ।
इदं विज्ञापयामास तस्मै देवाय शार्ङ्गिणे ॥ १३

अञ्जलिं मूर्ध्नि सन्धाय हर्षसंभ्रान्तमानसः ।
शृण्वतां सर्वदेवानां वृषभाद्रिनिवासिनाम् ॥ १४

श्रीमार्कण्डेयः—

कृतार्थोस्मि जगद्योने त्वयि दृष्टे सनातने ।
स्वप्नेऽपि न हि पश्यन्ति त्वामाद्यममरार्चितम् ॥ १५

अपुण्यभागिनो मर्त्यास्त्वया ये विमुखीकृताः ।
जानीषे तत्वमेवाद्य त्वत्तो यत्प्रार्थ्यते मया ॥ १६

नाज्ञातं सर्वभूतैश्च तवास्ति हि जनार्दन ।
तथाऽपि तुभ्यन्देवेश कथयिष्ये निशामय ॥ १७

प्रार्थिते दुर्लभन्नास्ति त्वयि दृष्टे जगत्पते ।
नित्यत्वं प्रार्थ्यते त्वत्तो मया विष्णो सनातन ॥ १८

श्रीवामदेवः—
नान्यं वृणे वरन्त्वत्तो ममैतद्दातुमर्हसि ।
एवमुक्तो जगन्नाथः प्रहसन्निदमब्रवीत् ॥ १९

मार्कण्डेयं महीपालो मेघगम्भीरया गिरा ।
श्रीभगवानुवाच—
मया दत्तं महाभाग नित्यत्वं तद्द्विजोत्तम ॥ २०

मम पार्श्वे सुदुष्प्राप्ये यावत्कालं निवत्स्यसि ।
इत्युक्त्वा भगवान्देवो मार्कण्डेयं महामुनिम् ॥ २१

अम्बरीषमथाऽऽलोक्य प्रोवाच परमेश्वरः ।
श्रीभगवानुवाच—
वरं वरय भूपाल यत्ते मनसि वर्तते ॥ २२

तद्दास्ये तव तुष्टोऽहं मद्भक्ताय विशेषतः ।
एवमुक्तो महीपालो जगादेदं वच स्तदा ॥ २३

अम्बरीषस्तु धर्मात्मा प्रणम्य हरिमीश्वरम् ।
अम्बरीषः—
भगवन्भूतभव्येश स्वयमेव सुरेश्वर ॥ २४

जानीषे यन्मया त्वत्तो प्रार्थ्यते कमलेक्षण ।
तथापि कथयिष्येऽहं यन्मया प्रार्थितो हरे ॥ २५

सर्वात्मन् सर्वभूतेश सर्वलोकपरायण ।
संसारार्णवमग्नोऽहं भृशमार्तोंसि केशव ॥ २६

संसारसागरान्मोक्षं घृणोमि कमलेक्षण ।
एतद्ददस्व गोविन्द केशवाय नमोनमः ॥ २७

संसारार्णवमग्नानां त्वमेवैकस्सनातनः ।
मुक्तिप्रदाता सर्वेषां पुमानन्यो नविद्यते ॥ २८

एवमुक्तस्सभगवानम्बरीषं महीपतिम् ।
विदेहराजन्धर्मात्मा पुनः प्राह जनार्दनः ॥ २९

श्रीभगवानुवाच—

अम्बरीष महीपाल श्रृणु यत्प्रार्थ्यते मया ।
कुरुष्व च तथा सम्यग्यथा ते कथितं मया ॥ ३०

पुरोहितस्ते राजेन्द्र वसिष्ठस्सुमहातपाः ।
यथावदखिलं वेत्ति मुक्त्युपायमनुत्तमम् ॥ ३१

क्रियायोगश्च योगश्च वेत्ति तत्वेन सर्वशः ।
सम्यक् श्रुतं पुरा मत्तः तेन सर्वं महात्मना ॥ ३२

प्राप्नुवन्ति नरा मुक्तिं भुवि पापकृतोऽपि ते ।
आख्यास्यन्ति मुनीन्द्रास्तु न पापं नृपते तव ॥ ३३

प्राप्यसे दुर्लभां मुक्तिमचिराद्दुःखसागरात् ।
आख्यास्यति मुनिश्रेष्ठो यथा धर्मभृतां वरः ॥ ३४

अम्बरीप महाभाग श्रृणु यत्कथ्यते मया ।
कुरुष्व च तथा सम्यग्यथा ते कथितम्मया ॥ ३५

पुरोहितस्ते राजेन्द्र वसिष्ठस्सुमहातपाः ।
यथावदखिलं वेत्ति मुक्त्युपायमनुत्तमम् ॥ ३६

क्रियायोगश्च योगश्च वेत्ति तत्वान्तसुव्रतं ।
सम्यक् शृणु पुरा मत्तो तेन सर्वं महात्मना ॥ ३७

प्राप्नुवन्ति यथा मुक्तिं नराः पापकृतोऽपि ये ।
अध्यस्यति मुनीन्द्रेस्मिन्न पापं भूपते तव ॥ ३८

प्राप्यसे दुर्लभां मुक्तिमचिराद्दुःखसागरात् ।
विज्ञापयामास तदा देवाय जगतां स्थितिम् ॥ ३९

आख्यास्यति मुनिश्रेष्ठो येषां धर्मभृतां वरम् ।
तथाऽकुर्वन्नरेन्द्र त्वं निर्वाणं परमाप्स्यसि ॥ ४०

एतस्मिन्नन्तरे ब्रह्मा देवैस्साधं महाद्युतिः ।
प्रणम्य सर्वधातारं गरुडोपरि संस्थितम् ॥ ४१

अञ्जलिं मूर्ध्नि सन्धाय पद्मयोनिः पितामहः ।
यथा पूर्वमिदं सर्वं जगत्स्थावरजङ्गमम् ॥ ४२

यथा च मनवः सृष्टास्स्वायंभुवमुखास्तथा ।
नाथाश्च मुनयः श्रेष्ठास्स्वायंभुवमुखास्तथा ॥ ४३

तैश्चापि सृष्टं सकलं यथावज्जगदद्भुतम् ॥ ४४

यथा सृष्टा महाभागाः वासवप्रमुखास्सुराः ।
दैत्यदानवगन्धर्वाः यक्षराक्षसपन्नगाः ॥ ४५

गुह्यविद्याधरश्चापि शुभाश्चाप्सरसाङ्गणाः ।
सनत्कुमारप्रमुखाः योगीन्द्राश्च सहस्रशः ॥ ४६

समुद्रास्सप्त सद्वीपा स्तथा सप्तकुलाचलाः ।
मेर्वादयश्च शैलेन्द्राः मुनयश्च महौजसः ॥ ४७

लोकाश्चापि तथा सप्त पातालद्रिस्सनातनः ।
ग्रहनक्षत्रताराश्च नद्यश्च सरितस्तथा ॥ ४८

मनुष्याः पशवश्चापि स्थावराः पक्षिणस्तथा ।
एवमाद्यैस्तथान्यैश्च संयुक्तं परमाद्भुतम् ॥ ४९

विश्वमेतद्यथासृष्टमाज्ञया तव धीमतः ।
नारायणस्य देवस्य विष्णोरमिततेजसः ॥ ५०

यथा विज्ञापयामास तस्मै देवाय शार्ङ्गिणे ।
देवदेवाय देवाय परस्मै ब्रह्मणे नमः ॥ ५१

पितामहो महीपाल तस्य देवस्य सन्निधौ ।
एतस्मिन्नन्तरे देवाः शक्राद्याः पुरुषोत्तमम् ॥ ५२

देवदेवं प्रणम्येशं वैनतेयोपरि स्थितम् ।
कृत्वाऽञ्जलिंमहात्मानमिदमूचुः पुरातनम् ॥ ५३

देवाः—त्राहि त्राहि हृषीकेश वरेण्याधिपते विभो ।
अस्मान्सर्वान्प्रसन्नोसि त्वं हि नः परमा गतिः ॥ ५४

त्वां समाश्रित्य देवेशं सुखं वत्स्यामहे वयम् ।
त्वामेव शरणं देव प्रपन्ना वयमीश्वरम् ॥ ५५

भूयो भूयो नमस्तेऽस्तु त्वामेव शरणं गताः ।
एवमुक्त्वाऽथभगवान्त्रिदशैः प्रणतस्थितः ॥ ५६

देवदेवजगत्पाल भगवन्विश्वभावन ।
आयताभ्यां प्रसन्नाभ्यां लोचनाभ्यां सनातन ॥ ५७

शुभाभ्यान्दर्शनीयाभ्यां कान्तिमद्भ्यां सुरेश्वर ।
सर्वदुःखविनाशाय देवास्तानवलोकयत् ॥ ५८

ययोर्निपाताद्देवत्वं प्राप्नुवन्ति नराअपि ।
तदैव देवदेवेन वीक्षिता स्त्रिदशोत्तमाः ॥ ५९

आसन्कृतार्था दैतेया न्निर्जिता इव मेनिरे ।
लेभिरे दुर्लभां चापि महतीं श्रियमव्ययाम् ॥ ६०

प्रसादात्तस्य देवस्य वृषभाद्रिनिवासिनः ।
ऋषयश्चापि ये तत्र समेता द्रष्टुमीश्वरम् ॥ ६१

ते चापि सर्वे तस्यापि प्रसादाद्देवसत्तमाः ।
स्वान्स्वान्कामानवापुर्वै सर्वानेतान्सुदुर्लभान् ॥ ६२

भगवानपि सर्वात्मा तेषामेव तु पश्यताम् ।
अन्तर्दधे तदा देवस्सहसा मधुसूदनः ॥ ६३

अथ ते विस्मितास्सर्वे ब्रह्माद्या स्त्रिदशोत्तमाः ।
मार्कण्डेयादयो राजन्मुनीन्द्राश्च सहस्रशः ॥ ६४

अन्तर्धानङ्गतन्देवं वृषभाद्रिनिवासिनम् ।
नारायणञ्जगद्योनिं भूयोभूयः प्रणम्य तं ॥ ६५

प्रशशंसुर्महात्मानं परां प्रीतिमुपाययुः ।
वृषभाद्रिविमानञ्च तत्रापि पुरुषोत्तमम् ॥ ६६

श्रीब्रह्मा—

अहो देवस्य माहात्म्यं दृष्टमासीन्नगोत्तमे ।
महापुण्ये महाश्चर्ये देवपादाब्जपीडिते ॥ ६७

न शक्यमस्य माहात्म्यं वक्तुं वर्षशतैरपि ।
वृषभाद्रौ जगद्योनिः यस्मिन्वसति केशवः ॥ ६८

विमानस्यास्य माहात्म्यं सेवितस्य महीयसा ।
हरिणा देवदेवेन यस्मिन्नन्तर्हितेनवै ॥ ६९

श्रीवामदेवः—

तत्रैव भवतां तेषां ब्रह्मादीनां नरेश्वर ।
भगवान्सविता देवः मध्यान्हसमयङ्गतः ॥ ७०

इति श्रीवामनपुराणे क्षेत्रमाहात्म्यकाण्डे चतुश्चत्वारिंशोऽध्याये
श्रीवृषभगिरिमाहात्म्यन्नामेतिहासे स्थलपुराणे
मार्कण्डेयस्य नित्यत्ववरप्रदोनाम
षष्ठोध्यायः समाप्तः ।

इति शम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीसुन्दरराजपरब्रह्मणे नमः ॥

अथ श्रीवृषभगिरिमाहात्म्ये श्रीसुन्दरराजमूर्तिवैभवे

॥ सप्तमोऽध्यायः ॥

करारविन्देन पदारविन्दं मुखारविन्दे विनिवेशयन्तं ।
वटस्य पत्रस्य पुटे शयानं बालं मुकुन्दं मनसा स्मरामि ॥

ततःपरं मुनीन्द्रास्ते ब्रह्माद्याश्च सुरोत्तमाः ।
किमकुर्वन्मुनिश्रेष्ठ? सङ्गतास्तत्र भूधरे ॥ १

एवं पृष्टो नरेन्द्रेण जनकेन महात्मना ।
वामदेव उवाचेदं मुनीन्द्रस्तं महीपतिम् ॥ २

श्रीवामदेवः—

माध्यन्दिनगते सूर्ये देवे चान्तर्हिते तदा ।
ब्रह्माद्यास्ते महीपाल यच्चक्रुस्तन्निशामय ॥ ३

विमानन्तम्महद्दिव्यं देवदेवेन सेवितम् ।
अत्यद्भुततमं पुण्यं सर्वपापप्रणाशनम् ॥ ४

सहस्रशस्ते ब्रह्माद्याः कृत्वा चापि प्रदक्षिणम् ।
मुनयश्चापि ते सर्वे मार्कण्डेयादयो नृप ॥ ५

येचापि सङ्गतास्तत्र गन्धर्वाः किन्नरास्तथा ।
द्रष्टुन्तमीश्वरन्देवं वृषभाद्रिनिवासिनम् ॥ ६

सर्वस्थितं जगन्नाथं विमानस्थं सुरेश्वरम् ।
सर्व एव हृषीकेशं विविशुस्तत्र ते नृप । ७

द्रष्टुन्तत्परमन्दिव्यं विमानमतिशोभनम् ।
पितामहं पुरस्कृत्य ब्रह्माणं कमलासनम् ॥ ८

प्रविश्य तत्र देवाश्च विमानेऽद्भुतरूपिणम् ।
द्रष्टुन्तमद्भुतन्देवं ददृशुर्जनकाव्ययम् ॥ ९

शङ्खचक्रधरं देवमुदयादित्यतेजसम् ।
प्रसन्नचारुवदनं पद्मपत्रायतेक्षणम् ॥ १०

दर्शनीयैस्सुवृत्तैश्च करैः करिकरोपमैः ।
चारुकेयूरवलयैर्भूषणैर्भूषितैश्शुभैः ॥ ११

आयतैः स्निग्धवर्णैश्च शुभरेखानखाञ्चितैः ।
पीनैर्मृदुतरैश्चापि नानाभूषणभूषितैः ॥ १२

दिव्यैश्चतुर्भिस्संयुक्तं सर्वाभरणभूषितम् ।
समस्तजगतान्नाथंव्यालोलायतलोचनम् ॥ १३

शुभनूपुरसंपन्नपादपद्मं शुभोदरम् ।
अनेकरत्नसंछन्नकिरीटेनोपशोभितम् ॥ १४

शोभमानञ्जगद्योनिं श्रीवत्साङ्कितवक्षसम् ।
दिव्याम्बरधरन्दिव्यंदिव्यगन्धानुलेपनम् ॥ १५

सर्ववेदोदितं सूक्ष्मं सर्वपापहरं हरिम् ।
सर्वकामप्रदातारं सर्वदैत्यनिघातिनम् ॥ १६

वरदं सर्वभूतानां शरण्यं सर्वदेहिनाम् ।
वैडूर्यमणिरत्नाढ्यकुण्डलाभ्यामलंकृतम् ॥ १७

शुभोरस्कं सुगण्डाभमंसभागोन्नसं शुभम् ।
ज्वलल्ललाटफलकं सिंहस्कन्धम्महाद्युतिम् ॥ १८

अनेकरत्नसंछन्नहारच्छन्नोरुवक्षसम् ।
एवमत्यद्भुतं दृष्ट्वा हरिं तं कमलेक्षणम् ॥ १९

सर्वलोकविधातारं प्रणम्याच्युतमव्ययम् ।
संस्तूय स्तुतिभिश्चापि प्रसाद्यापि पुनःपुनः ॥ २०

निश्चक्रमुस्तदा तस्माद्विमानाद्विश्वसेवितात् ।
देवा ब्रह्मादयश्चापि मुनयश्च तपोधनाः ॥ २१

अम्बरीषश्च भूपालो ये चाप्यत्र समागताः ।
निष्क्रम्य तस्मात्सहसा विमानात्सिद्धसेवितात् ॥ २२

सर्वं एव महीपाल ब्रह्माद्या मुनयस्तदा ।
निषेदुः पश्चिमे देशे नृपते तत्र भूधरे ॥ २३

ब्रह्माणं परिवार्येशं स्रष्टारं कमलोद्भवम् ।
श्रोतुकामा वयन्तस्य ब्रह्मणोऽव्यक्तजन्मनः ॥ २४

ततो देवस्सभगवान्निषसाद पितामहः ।
तेषाम्मध्ये महाभाग प्रणम्य पुरुषोत्तमम् ॥ २५

समासीने ततस्तस्मिन्निषेदुः सर्व एव ते ।
मार्कण्डेयादयो राजन्ब्रह्मण्यमिततेजसि ॥ २६

स तैः परिवृतो ब्रह्मा त्रिदशैर्मुनिभिस्तदा ।
चकाशे सर्वभूतात्मा नारायण इवापरः ॥ २७

इति श्रीवामनपुराणे क्षेत्रमाहात्म्यकाण्डे पञ्चचत्वारिंशोऽध्याये
श्रीवृषभगिरिमाहात्म्यन्नामेतिहासे स्थलपुराणे
श्रीसुन्दरराजमूर्तिस्वरूपवैभवोनाम
सप्तमोऽध्यायः समाप्तः ।

इति शम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ ओं श्रीवेदव्यासाय नमः ॥

अथ श्रीवृषभगिरिमाहात्म्ये नूपुरगङ्गावैभवे

॥ अष्टमोऽध्यायः ॥

सर्वलक्षणलक्षिण्यं सुशीर्षमकुटोज्वलम् ।
सुन्दरस्य च सौन्दर्यं वन्दे सुन्दरनायकम् ॥

एतद्विमानममलं न दृष्टं सर्वकामदम् ।
गन्धर्वोरगरक्षोभिरन्यैर्वा भक्तिसंयुतैः ॥ १

जङ्गमाश्च[1] तथाऽन्ये च ये च पापकृतो नराः ।
अकामा यदि ते देवाः निर्वाणपदमाप्नुयुः ॥ २

सकामा यदि तान्लोकानखिलान्प्राप्नुवन्ति ते ।
ये नरा भगवद्भक्ताः द्रष्टुमेतन्महाद्भुतम् ॥ ३

आगच्छन्ति महद्दिव्यं विमानं सुरपूजितम् ।
यदि नाशक्नुवन्प्राप्तुं विमानमिदमद्भुतम् ॥ ४

तेन ते सर्वपापेभ्यः विमुक्ताः प्रार्थिताङ्गतिम् ।
प्राप्नुवन्ति शुभं पुण्य मप्राप्यं पापकर्मभिः ॥ ५

प्रसादादस्य देवस्य वृषभाद्रिनिवासिनः ।
शृण्वन्तस्मिन्प्रविष्टोऽसौ विमाने वृषभोत्तमः ॥ ६

---

1 जगामच.

दर्शयित्वाऽर्च्यमाकारं योऽन्तर्धानङ्गतोऽच्युतः ।
प्रविष्टैरपि चास्माभिर्नासौ दृष्टस्सुरेश्वरः ॥ ७

भगवान्भूतभव्येशश्शुभमारुतसेवितम् ।
दृष्टवन्तोथ माम्पूर्वं यमच्युतमधोक्षजम् ॥ ८

स्थावराअपि ये तस्मिन्पुण्ये पर्वतसत्तमे ।
जाता जनिष्यमाणाश्च स्वकर्मवशवर्तिनः ॥ ९

विमुक्तास्सर्वपापैस्ते नरकार्तिप्रदायिभिः ।
पुण्येन कर्मणा युक्तास्स्वर्गलोकप्रदायिना ॥ १०

चिरकालं निवासार्थं स्वर्गलोकं प्रयान्ति ते ।
पिपीलिका विहङ्गाद्याः पशवश्च सरीसृपाः ॥ ११

अन्येप्येवंविधा जाताः येचास्मिन्पर्वतोत्तमे ।
तेचापि पापनिर्मुक्तास्सर्वस्माद्दुःखसागरात् ॥ १२

जन्मान्तरकृताद्दुःखान्नरकार्तिप्रदाद्द्विजाः ।
पुण्यमादाय गच्छन्ति महान्तो दुर्लभास्सुराः ॥ १३

लोकानभीप्सितान्दिव्यान्सेवितान्पुण्यकर्मभिः ।
देवदेवप्रसादेन वृषभाद्रिनिवासिनः ॥ १४

नशक्यमस्यमाहात्म्यं वक्तुं वर्षशतैरपि ।
यस्मिन्वसति धर्मात्मा वासुदेवस्सनातनः ॥ १५

तस्मिन्दिव्ये महाश्चर्ये पुण्ये पर्वतसत्तमे ।
कन्दरेषु च रम्येषु शिखरेषु शुभेषु च ॥ १६

अन्येष्वपि च रम्येषु शुभदेषु रमापतिः ।
स्वेच्छया रमते नित्यं श्रिया सार्धं सुरेश्वरः ॥ १७

भगवान्भूतभव्येशश्शुभमारुतसेवितः ।
शुभेन मनसा ध्यायन् भक्तानां परमं हितम् ॥ १८

हितश्चाप्यस्य लोकस्य मया सृष्टस्य लोकधृत् ।
अदृश्यमानो मनुजैर्देवैश्चापि सचारणैः ॥ १९

सिद्धविद्याधरैश्चापि मुनिभिस्सुरगुह्यकैः ।
सन्ति चास्मिन्महापुण्ये सरितः पर्वते शुभे ॥ २०

तदाकाराणि वारीणि वाप्यश्च विमलोदकाः ।
अन्ये जलाशयाश्चापि ह्यस्मिन्सन्ति सुरोत्तमाः ॥ २१

तेषु सर्वेषु तीर्थेषु शुद्धेषु शुभदायिषु ।
स्नानं कुर्यात्प्रयतेन ध्यायन्सर्वेश्वरं हरिम् ॥ २२

उद्धृत्य च शुभं वारि भूयोभूयःपिबेन्नरः ।
अष्टाक्षरेण मन्त्रेण त्वभिमन्त्र्य समाहितः ॥ २३

एवं कुर्वन्नरस्तेषु तीर्थेषु श्रद्धयाऽन्वितः ।
स्नात्वा पिबंश्च तद्वारि विधिनाऽनेन मन्त्रवित् ॥ २४

विमुक्तस्सर्वपापेभ्यः परमाङ्गतिमाप्नुयात् ।
प्रसादादस्य देवस्य वृषभाद्रिनिवासिनः ॥ २५

तेषाञ्चापि प्रभावेण तीर्थानां शुभदायिनाम् ।
तस्मिन्नागम्य यत्पश्येद्विमानमिदमुत्तमम् ॥ २६

प्राप्नुयात्स नरस्सद्यो वाजपेयफलं सुराः ।
अध्यर्धयोजने तस्य समन्ताद्भूधरस्य ये ॥ २७

वसन्ति मनुजा मर्त्यास्तेऽभियान्ति पराङ्गतिम् ।
भूधरस्यास्यदिव्यस्य छाया यावत्समास्थिता ॥ २८

प्रच्छाद्य भूतलन्दिव्यं पुण्ये तस्मिन्वसन्ति ये ।
पापिनोऽतिशुभे देशे प्राचीनेतु शुभेऽमले ॥ २९

*ते चापि यान्ति तल्लोकं विष्णोरमिततेजसः ।
एतद्दिव्यविमानन्तत्सर्वमेव महीधरम् ॥ ३०

पुरातनैः पुराणज्ञैर्नीयमानं पुरातनम् ।
भक्तियुक्तो नरः पश्येदभिसंहितमात्मनः ॥ ३१

सर्वेणापि प्रयत्नेन यावच्च प्राप्यते स्मृतिः ।
स सर्वभूतस्सर्वात्मा तस्मिंश्च रमतेऽच्युतः ॥ ३२

अस्मिन्दिव्ये महत्पुण्ये तत्पादतलपीडिते ।
देव्या तया श्रिया युक्तो नारायणगिरौ यथा ॥ ३३

एतद्गुह्यतमं प्रोक्तं विशेषेणाऽवधार्यताम् ।
राजन्ति चैनन्नैवान्ये रमन्ते सुरसत्तमाः ॥ ३४

एतत्संक्षेपतः प्रोक्तं मया युष्माकमस्य वै ।
माहात्म्यमिदमाश्चर्यं पर्वतेन्द्रस्य सत्तमम् ॥ ३५

विस्तरन्नैतदाख्यातुं शक्यं वर्षशतैरपि ।
मयाऽपि त्रिदशश्रेष्ठैः किमुतान्यैः कुबुद्धिभिः ॥ ३६

श्रीवामदेवः—

मञ्जीरतटिनीतीरे मन्दारवनशोभिते ।
तिष्ठत्यारामशैलस्य राजा लावण्यनामवान् ॥ ३७

†मातृका सर्वतीर्थानां महापातकनाशिनी ।
सा नूपुरनदी नाम गङ्गा पतति वैष्णवी ॥ ३८

---

* This is not found in some other manuscripts.

† Stanzas 3 to 37½ are not found in some other manuscripts.

सिञ्जानमणिमञ्जीरसुन्दरं पादपङ्कजम् ।
परिगृह्याथ पाणिभ्यां प्रक्षालयति पद्मभूः ॥ ३९

*तत्पादसलिलो जातः नूपुराख्या महानदी ।
तत्र स्नानं प्रशंसन्ति गङ्गास्नानाधिकं हि तत् ॥ ४०

तत्पादभूषामञ्जीरसङ्गिनी तत्र निस्सृता ।
नदीनां प्रवरा श्रेष्ठा ब्रह्मणा पूजिता शुभा ॥ ४१

वृषभाद्रिं समाश्रित्य सन्तता हि प्रवर्तते ।
तत्र दर्शनमात्रेण सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ ४२

स्पर्शनात्प्राशनात्स्नानैः किं पूर्णाः सुरसत्तमाः ।
यस्यास्तीरे कृतं कर्म दानहोमजपादिकम् ॥ ४३

सहस्रगुणितं याति पुण्यं पुण्यतमं नृणाम् ।
तस्यां स्नात्वा स्मरेद्विष्णुं वृषभाद्रिनिवासिनम् ॥ ४४

देवान्पितॄंश्च सन्तर्प्य जपेदष्टाक्षरम्मनुम् ।
चतुः प्रदक्षिणं कृत्वा तद्विमानमनुत्तमम् ॥ ४५

प्रणम्य सौम्यराजन्तं स्मृत्वा देवं समाहितः ।
आपादमौलिपर्यन्तं पश्यन्संहृष्टमानसः ॥ ४६

यः करोति नरो भक्त्या सर्वान्कामानवाप्य च ।
भुक्त्वा भोगान् यथाकामं विष्णुलोकं स गच्छति ॥ ४७

§तत्तरङ्गोत्थितो वायुर्यस्मिन्देशे प्रवर्तते ।
तद्देशवासिनांमुक्तिः किमु ? तत्तीरवासिनाम् ॥ ४८

---

* Not found in other manuscripts.

अन्यक्षेत्रेषु पुण्येषु यत्फलन्दानकर्मणाम् ।
तत्कोटिगुणितं नित्यं क्षेत्रे वृषभपर्वते ॥ ४९

§ एतत्क्षेत्रसमन्नास्ति त्रिषु लोकेषु पार्थिव ।
तथा नूपुरनद्यास्तु समानाऽन्यासरिद्वरा ॥ ५०

§ य एतच्छृणुयात्प्रोक्तं सावधानेन चेतसा ।
सुन्दरेशस्य सदृशो नास्ति देवो महीतले ॥ ५१

वृषभापर्वतङ्गत्वा पाण्ड्येषु सुरपूजितम् ।
यदि देशान्नमस्कुर्याच्चाश्वमेधफलं लभेत् ॥ ५२

एवमुक्त्वाऽथ भगवान्ब्रह्मा लोकपितामहः ।
तेषां स सर्वदेवानां मुनीन्द्राणाञ्चसत्तमः ॥ ५३

§ यदीशानं नमस्कुर्याच्चाश्वमेधफलं भवेत् ।
उदतिष्ठन्महातेजाः गन्तुं कृतमतिस्तदा ॥ ५४

अब्जयोनिस्सुराध्यक्षस्सर्वदेवनमस्कृतः ।
उत्तिष्ठतिततस्तस्मिन्ब्रह्मण्यव्यक्तजन्मनि ॥ ५५

समुत्तस्थुर्मुनीन्द्राश्च सुराश्चापि सवासवाः ।
परिवव्रुश्च तंदेवं ब्रह्माणन्तं सुरादयः ॥ ५६

ते सर्वे सहसा राजन्तदद्भुतमिवाभवत् ।
संवृतस्तैर्महातेजाः प्रणम्य पुरुषोत्तमम् ॥ ५७

कृत्वा प्रदक्षिणञ्चापि तद्विमानमनुत्तमम् ।
लोकन्निजञ्जगामाऽथ ब्रह्मा लोकपितामहः ॥ ५८

---

§ Not found in other manuscripts.

अनुज्ञाप्य निवृत्तास्ते मार्कण्डेयादयस्तथा ।
ब्रह्माणं सर्वदेवेशं वरदं सर्वदेहिनाम् ॥ ५९

एवमेतन्मयाऽऽख्यातं यथावृत्तं पुरातनम् ।
वृषभाद्रौ महापुण्ये देवपादाब्जपीठिते ॥ ६०

कथितं तस्य माहात्म्यंदेवदेवालयस्य वै ।
वृषभाद्रेर्महापुण्यं त्रिदशैरपि विश्रुतम् ॥ ६१

यच्छृणोत्येतदाश्चर्यं माहात्म्यं भूधरस्य वै ।
प्राप्नोति स नर स्सद्यः विष्णुलोकमनुत्तमम् ॥ ६२

सर्वपापहरस्यास्य प्रसादाज्जगतींपतेः ।
कृष्णस्य लोकनाथस्य वृषभाद्रिनिवासिनः ॥ ६३

इति श्रीवामनपुराणे क्षेत्रमाहात्म्यकाण्डे षष्ठ्चत्वारिंशोध्याये
श्रीवृषभगिरिमाहात्म्यन्नामेतिहासे स्थलपुराणे
नूपुरगङ्गावैभवोनामाष्टमोध्यायस्समाप्ति
मगादिति शम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ ओं श्रीवेदव्यासाय नमः ॥

अथ श्रीवृषभगिरिमाहात्म्ये श्रीवृषभाचलछायावैभवे

॥ नवमोऽध्यायः ॥

पीताम्बरं धृततरङ्गितदृष्टिपात-
माजानुलम्बि धृतमायतहस्तपाशम् ।
श्रीमन्महावनगिरीन्द्रनिवासदीक्षम्
लक्ष्मीवरं किमपि वस्तु ममाऽविरस्तु ॥

श्रीवेदव्यासः—

अन्यच्च शृणु देवर्षे पुण्यंश्रुतिमनोहरम् ।
ये श्रुत्वा सर्वपापेभ्यो मुच्यन्ते भुवि मानवाः ॥ १

कश्चित्प्रमत्तो गन्धर्वो व्रजन्गायन्परै स्सह ।
व्योम्नि ततानुगायद्भिः गन्धर्वैरन्वधायिभिः ॥ २

छायामयम्महद्धाम व्यतिचक्राम साहसात् ।
ज्ञात्वाऽनुयायिनोऽथास्य छायान्न व्यतिचक्रमुः ॥ ३

अलङ्घनीयान्तच्छायान्तेत्वेवमनुमेनिरे ।
सोऽपि मोहात्सगन्धर्वस्तच्छायां लङ्घयन्नगात् ॥ ४

छायानिरुद्धगतयस्ते व्यतिष्ठन्त वर्त्मनि ।
तं गृहीत्वाऽथ गन्धर्वं विष्णुपारिषदेश्वराः ॥ ५

चिक्षिपु र्बलवन्तस्ते पश्यतामनुयायिनाम् ।
निपपात बहुद्वीपे गन्धर्वस्सहसा मुने ॥ ६

*सतैर्विकृष्यमाणस्तु पश्यतामनुयायिनाम् ।
निपपात महीदेशे गन्धर्वस्सहसा नृपः ॥ ७

यथा राघवबाणेन मारीचःक्षणदाचरः ।
अथ तेप्यनुगन्तारो गन्धर्वाश्चापि दुद्रुवुः ॥ ८

गन्धर्वो यत्र पतितो निश्चेष्टस्समपद्यत ।
अब्रवीत्सतुतान्दृष्ट्वा केनेदं केनवेति च ॥ ९

इत्युक्तास्तेपि गन्धर्वास्तमूचुस्तद्व्यतिक्रमम् ।
त्वया प्रमत्तेन पुरा गङ्गाभ्याश[1]मुपेयुषा ॥ १०

तस्य छायामयं रूपं लङ्घितं तत्फलन्त्विदम् ।
सोऽपि तेषां वचः श्रुत्वा गन्धर्वस्त्रस्तमानसः ॥ ११

अचिन्तयित्वा तत्सर्वं गन्तुमैच्छत्तदानुगैः ।
न शशाक ततो गन्तुं पादात्पादमपि द्विज ॥ १२

सोऽचिन्तयत्तथावृत्तो गन्धर्वो विह्वलाशयः ।
नूनं वृषाचलछायालङ्घनाज्जनुषै[2]नसा ॥ १३

इमामवस्थां प्राप्तोऽपि न जानाम्यस्य वैभवं ॥
ततो गत्वा वृषाद्रिं तं प्रसाद्य च नमस्य च । १४

यस्यां भूमिगतान्देशान् तत्प्रसादादलङ्घितान् ।
इति संचिन्त्य सहसा गन्धर्वस्स्वानुगैस्सह ॥ १५

---

* This is not found in some other manuscripts.

1 घरा. 2 जनुषैनघा.

आजगामाथ तद्धामत्वशेषक्लेशनाशनम् ।
तत्रागत्य नमस्कृत्वा स्तुत्वा वाचा मनोज्ञया ॥ १६

गायन्पुनःपुनःप्रीत्या प्रासीसरदमुं गिरिम् ।
इति प्रसाद्य तं शैलं तत्रस्थं च रमापतिम् ॥ १७

अनन्तरायसंचारो व्यचरन्भुवनत्रये ।
छायालङ्घनजो दोषः कथितस्ते महामते ॥ १८

तस्मादलङ्घनीयास्याच्छाया सुरगणैरपि ।
प्रमादाद्याऽस्य शैलस्य छायां यो लङ्घयेन्नरः ॥ १९

समञ्जति महाघोरे निरये रौरवादिके ।
अतस्सर्वैनिषेव्येमां गन्तव्याः पृथिवीतले ॥ २०

इति श्रीब्रह्माण्डपुराणे पञ्चपञ्चाशोऽध्याये
श्रीवृषभगिरिमाहात्म्यन्नामेतिहासे स्थलपुराणे
श्रीवृषभगिरिच्छायावैभवन्नाम
नवमोऽध्यायः समाप्तः ।

इति शम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीकल्याणसुन्दरवल्लीसमेत श्रीसुन्दरराजाय नमः ॥

अथ श्रीवृषभगिरिमाहात्म्ये मलयध्वजपाण्ड्यभूपतिमनोभीष्टप्रदे

॥ दशमोध्यायः ॥

शरच्चन्द्रप्रतीकाशं निर्मलं पुरुषोत्तमम् ।
नमामि शिरसा वन्द्यं चतुर्बाहुं वृषेश्वरम् ॥

हृदये पद्मकोशे तं वसन्तं मार्गदर्शिनम् ।
मूर्ध्ना साञ्जलिहस्तेन स्तुवेऽहं ज्ञानदं वरम् ॥

ऋषयः ऊचुः—

श्रुतं भगवतः पूर्वमस्माभिर्मुनिसत्तमाः ।
वृषाचलस्य माहात्म्यमाश्चर्यमतिशोभनम् ॥ १

अतः परं भगवतो माहात्म्यं श्रुतमस्ति नः ।
आश्चर्यमतुलं पुण्यं शृण्वतां पापनाशनम् ॥ २

वृषाद्रेर्वैभवं ब्रह्मन् पुराणेषु च विश्रुतम् ।
सर्वलोकहितश्चापि सर्वप्राणिमनोहरम् ॥ ३

सर्वकामप्रदश्चापि सर्वसंसारमोचनम् ।
इतिहासं वदक्षिप्रमस्माकं ब्रह्मणस्सुत ॥ ४

श्रीनारदः—

ऋषयः श्रुतिसंपन्नाः भवतां भक्तिरीदृशी ।
कथायाः[1] श्रवणे भक्तिः वृषाद्रेरतिमेधसः ॥ ५

---

1 कथावैश्रवणे.

*अस्ति चेद्ब्रह्मणो भक्तिः वृषाचलनिवासिनः ।
प्रवक्ष्यामि यथावृत्तं कुंभयोनेर्मया श्रुतम् ॥ ६

मलयाद्रितटे नित्यं वसतश्चरत स्तपः ।
कदाचित्प्राप्तवानद्रिं मलयं मुनिसेवितम् ॥ ७

अगस्त्यो भगवानस्मिन्वसतीति मया श्रुतम् ।
तं द्रष्टुमथ संप्राप्तंमामालोक्य महामुनिः ॥ ८

आसनादिभिरभ्यर्च्य स्वागतश्चाब्रवीन्मम ।
इत्येवं वदतस्तस्य मुनेर्वचनमब्रुवम् ॥ ९

पूर्वन्तव मुखाद्ब्रह्मन्? वृषाद्रेर्वैभवं श्रुतम् ।
इदानीमपि मे श्रद्धा जाताऽस्य श्रवणे मुने ॥ १०

यथावत्तन्ममाऽचक्ष्व तत्संभवकथाऽस्ति चेत् ।
समनुष्यादितः पूर्वं कथं? प्रत्यक्षतां गतम् ॥ ११

केनोपायेन भगवान्सर्वस्य सुलभो भवेत् ।
भवता विदितं सर्वं भवति ज्ञानचक्षुषा ॥ १२

दृष्टश्चेद्भवतापूर्वं संश्रुतश्चेत्पुरातनम्[1] ।
वृषाद्रौ वसतः पुंसः पुराणस्य मुने वद ॥ १३

अगस्त्यः—

पुरा पुरूरवानाम राजेन्द्रश्चन्द्रवंशजः ।
वेदवेदाङ्गतत्वज्ञस्सर्वशास्त्रविशारदः ॥ १४

---

* This is not found in some other manuscripts.

1 संश्रितम्.

नीतिमान्निजधर्मज्ञस्सर्वशास्त्रभृतां वरः ।
पुरन्दरसमः श्रीमानसुरानजयद्युधि ॥ १५

चतुस्सागरपर्यन्तां जित्वेमां पृथिवीं नृपः ।
चक्रवर्ती इति ख्यातस्सर्वभूपतिभिस्तुतः ॥ १६

सप्तद्वीपपतिश्चासीच्चक्रवर्ती इवापरः ।
वाराणस्यां वसन् राजा शशास पृथिवीमिमाम् ॥ १७

ततःकालेन महता दक्षिणस्यां दिशि प्रभुः ।
शिल्पिभिः कारयामास मणल्लूरुपुरीं[1] शुभाम् ॥ १८

निवासं कृतवांस्तस्यां दीर्घकालमरिन्दमः ।
तस्य पुत्रा बभूवुस्ते चत्वारोऽमितविक्रमाः ॥ १९

तान्पुत्रान्दिक्षुसंस्थाप्य सपुनर्मुक्तिमाप्तवान्
इन्द्रद्युम्नरितिख्यातो तेषां ज्येष्ठो महाद्युतिः ॥ २०

तमभ्यषिञ्चन्प्रकृतयस्तस्यां पुर्यां नृपात्मजम् ।
सोऽपि राजा बभूवाऽथ पाण्ड्यभूमेस्सुधार्मिकः ॥ २१

अपुत्रः पुत्रकामेष्टिमकरोद्वैष्णवीं नृपः ।
तस्य पुत्रोऽभवच्छ्रीमान्श्रीनिवास इवापरः ॥ २२

सर्वलक्षणसंपन्नस्सर्वज्ञो गुणसंयुतः ।
चक्रवर्तिगुणैर्युक्तश्चक्रपाणिसमो युधि ॥ २३

मलयाचलवासीयस्तनयोऽयम्महाबलः ।
भविष्यति गिरेः केतुरस्य नाम पिताऽकरोत् ॥ २४

---

1 मणल्लूरू, मणल्लूर.

मलयध्वजविख्यातः प्रख्यातगुणशीलवान् ।
सर्वास्त्रकुशलश्शूरः सूक्ष्मकार्यविशारदः ॥ २५

चन्द्रसौम्यस्समस्तानां जनानां प्रियदर्शनः ।
सत्यप्रतिज्ञो मेधावी विद्वान्कालविदां वरः ॥ २६

विष्णुभक्तिपरीतात्मा सर्वशास्त्रार्थकोविदः ।
मतिमान् क्षत्र[1]धर्मज्ञस्सुनीतिश्च सुधार्मिकः ॥ २७

स्नानादिनिरतः कर्ता कर्मणां वैदिकात्मनाम् ।
एवं विज्ञाय तद्वृत्तं पितेव सुतमात्मनः ॥ २८

अभिषेकञ्चकाराशु सर्वप्रकृतिभिस्सह ।
राज्यं प्रीतं सुतं मत्वा वृषाचलमगान्नृपः ॥ २९

तत्र तप्त्वा तपस्तीव्रमुपास्य पुरुषोत्तमम् ।
योगेनान्ते तनुं त्यक्त्वा जगाम परमं पदम् ॥ ३०

ततः परं स धर्मात्मा मलयध्वजभूपतिः ।
शशास पृथिवीं सर्वां धर्मेण शशिवंशजः ॥ ३१

दिनेदिने च गङ्गायां स्नात्वा नियतमानसः ।
स्वपुरं पुनरभ्येत्य कृत्यशेषमथाकरोत् ॥ ३२

एकदा स्नानकार्यादि कृत्वा गङ्गानदीजले ।
पुनः पन्थानमासाद्य वृषाद्रेरुपरि स्थितः ॥ ३३

निरुद्धस्तु महातेजास्सहसा विष्णुपार्षदैः ।
[2]रुद्धास्तत्रानुगान्दृष्ट्वा पञ्चक्रोशे नृपोत्तमः ॥ ३४

---

1 क्षेत्र.   2 निरुध्य तत्रानुचरान्.

दिक्षु सर्वासु चक्षुर्भ्यां विलोकनपरोऽभवत् ।
भृत्यवर्गांश्च तज्ज्ञातुं व्यादिशत्सर्वतो दिशम् ॥ ३५

न दृष्टमेतदस्माभिरित्यूचुस्ते नृपोत्तमम् ।
किमेतदिति तान्प्राह दुःखशोकसमन्वितः ॥ ३६

इतः पूर्वं न दृष्टा हि परिभूतिरियं मया ।
* कीर्तितव्यन्त्वया शत्रून्निहनिष्यामि तान्वद ॥ ३७

एवं वदति राजेन्द्रे दिवि प्रादुरभूद्वचः ।
माशोकं कुरु राजेन्द्र मद्बलैस्त्वं निवारितः ॥ ३८

मदन्यस्त्वां निरोधी स्यात्कः पुमान्दिवि वा भुवि ।
मामाराध्य पिता वत्स त्वया पुत्रीत्वमेयिवान् ॥ ३९

त्वं हि मद्भक्तियुक्तोऽथ त्वयि मे प्रीतिरस्ति च ।
अहश्चपुत्र ? शैलेऽस्मिन्वत्स्यामि नियतं नृप ॥ ४०

इत्युक्त्वाऽन्तर्दधे देवस्सुन्दराख्यो हरिः प्रभुः ।
पुनश्च शोकमाप्तस्सस्तद्दर्शनकुतूहलात् ॥ ४१

* हर्षस्य वशमापन्नो नर्तितो भक्तिगौरवात् ।
तत्रैव दर्शनाकाङ्क्षी मतिं चक्रे नृपोत्तमः ॥ ४२

तं दृष्ट्वाऽऽरामशैलेन्द्रमद्भुताकृतिमच्युतम् ।
विरमेयमहन्नैवतपसोऽच्युतदर्शनात् ॥ ४३

निरामयो भविष्यामि नित्यमाराधयन्हरिम् ।
इति संकल्प्य तत्रास्ते राजा पाण्ड्यो महीपतिः ॥ ४४

---

1 हर्षशोक. 2 हरिः * Not found in other manuscripts.

मन्त्रिणाऽदिश्य मतिमान्प्रजानां रक्षणे प्रभुः ।
शाकमूलफलाहारो निनाय कतिचित्समाः ॥ ४५

वायुभक्षस्ततो भूत्वा वासुदेवं समर्चयत् ।
किञ्चित्कालं निराहारो निनाय नियतेन्द्रियः ॥ ४६

अच्युतानन्तगोविन्द नामानि गणयन्बहून् ।
ध्यायन्विधिवदभ्यर्च्य विष्णुं गरुडवाहनम् ॥ ४७

मनसा चरितं सर्वं तस्मै दत्वा मुमोद ह ।
अथ स्तोत्रैर्बहुविधैर्वैदिकैरितिहासिकैः ॥ ४८

स्तुतस्तद्भक्तियुक्तेन राज्ञा वनगिरीश्वरः ।
प्रसन्नस्तस्य तपसा स्तोत्रेण च सपर्यया ॥ ४९

प्रादुरासीत्पुरस्तस्य राजा वनगिरीश्वरः ।
गरुत्मन्तमथाऽरुह्य शङ्खचक्रगदाधरः ॥ ५०

श्रीवत्साङ्कोऽखिलाधारः श्रीमानम्बुजलोचनः ।
सर्वाभरणसंयुक्तस्सर्वभूतमनोहरः ॥ ५१

पीताम्बरधरस्स्रग्वी नीलजीमूतसन्निभः ।
विष्वक्सेनादिदूतैश्च गणैः परिवृतो हरिः ॥ ५२

मेघगम्भीरया वाचा वचनञ्चेदमब्रवीत् ।
श्रीभगवानुवाच—
वत्स कल्याण भद्रन्ते प्रसन्नोऽस्मि तवानघ ॥ ५३

मामालोकय चक्षुर्भ्यां त्वयि प्रीतिरभून्मम ।
एवं वदन्तं देवेशमवलोक्याच्युतं नृपः ॥ ५४

प्राञ्जलिः प्रणतो भूत्वा पुनःपुनरुदैक्षत ।
अतृप्तश्चश्चलाक्षस्सन्पुनरुत्थाय दृष्टवान् ॥ ५५

पुलकाङ्कितसर्वाङ्गो बभूव हरिदर्शनात् ।
* (हर्षस्य वश्यमापन्नस्तद्दर्शनकुतूहलात्)
हर्षगद्गदया वाचा स्तोतुं समुपचक्रमे ॥ ५६

नमस्ते नमस्ते जगन्नाथ विष्णो
नमस्ते नमस्ते गदाचक्रपाणे ।
नमस्ते नमस्ते प्रपन्नार्तिहारि-
न्समस्तापराधं क्षमस्वामरेश ॥ ५७

प्रणतोऽस्मि जगन्नाथ भक्तानामार्तिनाशन ।
वेदास्समस्तास्त्वां वक्तुमशक्ताऽहं कथं? प्रभो ॥ ५८

ब्रह्माद्यैर्देवसङ्घैश्च सदा ऋषिगणैः प्रभो ।
गुणानामेकदेशोपि ज्ञायते न महेश्वर ॥ ५९

निहत्यनिर्हयँल्लोकमकरोः करुणाकर ।
पश्चाद्वामनरूपेण बलिञ्जित्वाऽसुरानपि ॥ ६०

स्थापयामास देवेन्द्रन्दिवि देवनमस्कृतम् ।
मां रक्ष कृपया देव संसारादुस्तरादिह ॥ ६१

त्वामृते भाविकोऽन्योस्ति? देवो देवेश्वरेश्वर ।
गङ्गास्नानफलं कृत्स्नमश्वमेधशतैः कृतम् ॥ ६२

गोभूहिरण्यदानैश्च यत्फलं कुरु सेवया ।
तत्सर्वमद्य संप्राप्तन्त्वयि दृष्टिपथङ्गते ॥ ६३

---

* This is not found in some other manuscripts.

त्वद्दर्शनमपुण्यानांनास्ति मन्ये कदाचन ॥
*अथवाऽकृतपुण्यानान्नास्ति मन्ये कदाचन । ६४

अथवा कृतपुण्यानाम्बहुभिर्जन्मभिर्नृणाम् ।
दृष्टिगोचरमासाद्य चिरं स्थातुमसेहिपे ॥ ६५

तस्मादाश्चर्यमेतत्ते मय्यनुग्रहमात्मनः ।
अचिरेणैव कालेन मां पालयसि केशव ॥ ६६

मयि दृश्यन्नचास्तिक्यमेतदर्थं हरे गुरो ।
केवलं करुणाहेतुस्तव रक्ष्याविधौ मम ॥ ६७

एवं वादिनमालोक्य भगवान् श्रीधरो हरिः ।
तं शुद्धभावं सर्वात्मा ज्ञात्वा ज्ञानाधिकं नृपम् ॥ ६८

उवाच मधुरं वाक्यं माधवो वृषशैलराट् ।

श्रीभगवानुवाच—

पूरुप्रभृतयो[1] राजन्राजानस्सत्यविक्रमाः ॥ ६९

मामुपास्य महीं भुक्त्वा प्रापुरन्ते पदं मम ।
त्वमपि प्राप्तवान्राज्यं मत्प्रसादान्नृपोत्तम ॥ ७०

अभीष्टन्तव दास्यामि निश्शङ्कन्तव सुव्रत ।

श्रीराजा उवाच—

एतदेव वरं मन्ये भगवद्दर्शनम्मम ॥ ७१

इदानीं प्रार्थयन्तीह वपुर्द्रष्टुं सुरास्तव ।
राजर्षयश्च सिद्धाश्च नित्यं दर्शनकाङ्क्षिणः ॥ ७२

---

* This is not found in some other manuscripts. 1 पुरः

अल्पज्ञानाम्मनुष्याणान्नपुनर्दर्शनन्तव ।
वरं प्रदातुमिच्छाचेन्मम सत्यमिहास्ति चेत् ॥ ७३

अनेन वपुषा देव वृषशैलतटे वस ।
श्रीभूमिसहितस्सर्वैस्सेनापतिगणैस्सह ॥ ७४

* शङ्खचक्रं[1] समादाय प्रसन्नो भव सुन्दर ।
एतद्वरमभीष्टम्मे भवान्देहि सुरोत्तम ॥ ७५

* इति राज्ञो वचः श्रुत्वा भगवान्वनशैलराट् ।
प्रत्युवाच ततस्स्निग्धमेघगम्भीरया गिरा ॥ ७६

श्रीभगवानुवाच—

* अत्र शैलतटे नित्यं निवसामि पुरो नृप ।
धर्मो नाम महादेवस्तपसाऽऽराध्य मां पुरा ॥ ७७

* वरं वृणीतवान्राजन्निमं वृषगिरेस्तटे ।
श्रीभूमिसहितो देवसेनापतिगणैस्सह ॥ ७८

सदा सन्निहितस्सम्यगर्च्योवैखानसादिभिः ।
गृहाण वृषशैलेश वरमेतद्द प्रभो ॥ ७९

एतदिच्छाम्यहं विष्णो पुनर्वक्ष्यामि[2] सांप्रतम् ।
मनुष्यास्त्वामुपास्यन्ति भक्तिमन्तो बहुश्रुताः ॥ ८०

ऋषयश्च त्रिकालज्ञाः मार्कण्डेयादयो हरे ।
राजर्षयश्च सिद्धाश्च विधिज्ञाश्च धार्मिकाः ॥ ८१

---

* This is not found in some other manuscripts.

1 मदपान्नित्यमादाय. 2 दासोऽस्मितव.

यथाकालमुपास्यन्ति तेषामिष्टं दद प्रभो ।
तेषां पूजां गृहाण त्वं हविषासह सत्कृताम् ॥ ८२

एतद्वरमभीष्टम्मे वरदोहि दद प्रभो ।
एतद्धर्मवचः श्रुत्वा हर्षपर्याकुलेक्षणः ॥ ८३

मेघगम्भीरया वाचा वचनश्चेदमब्रवीत्[1] ।
श्रीभगवानुवाच—
यत्त्वया प्रार्थितं राजन्मत्तस्सर्वं ददाम्यहम् ॥ ८४

पश्चात्कालेन महता भविष्यति नृपोत्तमः ।
मलयध्वजनामाख्यश्चन्द्रवंशविभूषणः ॥ ८५

मद्भक्तभक्तिमान्शूरश्शुचिर्दक्षस्सदाऽनघः ।
मयि सन्यस्तसर्वाङ्गस्सर्वेन्द्रियसमर्पणः ॥ ८६

तत्प्रीतः प्रीतिमापन्नो भवेयं तस्य धीमतः ।
आविर्भावं करोम्याशु तपसा तस्य तोषितः ॥ ८७

इति दत्तं वरन्तस्मै धर्माय नृपसत्तम ।
तस्मात्तत्कालसमयस्सांप्रतं नृपसत्तम ॥ ८८

तवाभीष्टं प्रदास्यामि नित्यं परिचर प्रभो ।
* इति दत्तंवरं तस्मै धर्माय नृपसत्तम ॥ ८९

शुद्धे नूपुरनद्यास्तु पुत्नदीपतरोरधः[2] ।
तटेऽस्मिन्शैलसंज्ञे तु प्रीतिरस्तु ममानघ ॥ ९०

---

* This is not found in some other manuscripts.

1 अब्रवम्. 2 पुत्रजीवि, पुत्रजीव.

विमाने विश्वकर्मीये देवपूज्येऽर्चिते सदा ।
देवैरिन्द्रपुरोगैश्च यथाकालं मुनीश्वरैः ॥ ९१

तस्य त्वत्प्रीतिवृद्ध्यर्थं निवसिष्ये सदात्विह ।
ब्रह्माचाश्वयुजे मासि मम कुर्याद्य उत्सवम् ॥ ९२

तदर्थं देवसङ्घाश्च त्रिसन्ध्यं समुपासिरे ।
अद्यप्रभृति तत्सर्वं त्वमेव परिकल्पय ॥ ९३

मदीयमालयं राजन् कुरुष्व महितं महत् ।
मण्टपावरणैर्युक्तमुच्चगोपुरसंयुतम् ॥ ९४

औत्सवादीनि सर्वाणि मदीयानि वपूंषि च ।
जातरूपमयैर्लोहैः कुरुष्व पुरुषर्षभ ॥ ९५

महोत्सवं महाराज पश्यतान्नन्दनं महत् ।
कुरु त्वदीयजन्मर्क्षपर्यन्तं नृपसत्तम ॥ ९६

मदीये पर्वते राजन्नित्यं स्नानविधिङ्कुरु ।
तीर्थे नूपुरनद्यास्तु देवगन्धर्वसेविते ॥ ९७

विशेषतो महाराज मम मञ्जीरसंभवे ।
पवित्रे विमले पुण्ये त्रिविक्रमतनोर्मम ॥ ९८

गङ्गास्नानाधिकं पुण्यं ददामि वसुधाधिप ।
ये मनुष्याश्च तीर्थेऽस्मिन्स्नानं कुर्वन्ति भक्तितः ॥ ९९

ते सर्वे कामभोगैश्च मोदन्ते भुवि सर्वदा ।
भौमवारे सदा वाऽपि ग्रहणे चन्द्रसूर्ययोः ॥ १००

नक्षत्रेषु च पुण्येषु स्नानकर्म प्रशस्यते[1] ।
जपस्नानतपोध्यानहोमदानफलानि च ॥ १०१

मदीये पर्वते राजन्नक्षयाणि भवन्ति हि ।
मत्प्रियार्थमिमं शैलं वृषाख्यं पर्वतोत्तमम् ॥ १०२

वपुस्सन्धारयिष्यामि नरनारायणो यथा ।
अधनाधनवन्तश्च भविष्यन्ति न संशयः ॥ १०३

अपुत्राः पुत्रवन्तश्च सुखिनश्चाऽर्तिमत्तराः ।
अकुलीना भविष्यन्ति सुकुलीनाश्च तीर्थतः ॥ १०४

निष्काममुक्तिमापन्नाः प्राप्नुवन्ति पराङ्गतिम् ।
इत्येवं वादिनन्देवं प्रणम्य नृपतिः पुनः ॥ १०५

एतदेव वरं देव प्रसादात्ते भविष्यति ।
यद्यदुक्तं भगवता तत्सर्वं कथयाम्यहम् ॥ १०६

कृतार्थाः पितरो मेऽद्य संप्राप्तं जन्मनः फलम् ।
मनुष्याश्च भविष्यन्ति कृतार्थास्त्वत्प्रसादतः ॥ १०७

आषाढमासे देवेश करोमि च तवोत्सवम् ।
हस्तर्क्षेङ्कुरमारभ्य स्नानमज्जनहेतुके ॥ १०८

उत्तराषाढकेपुण्ये ततः पुष्पोत्सवो भवेत् ।
इत्येवं वादिनं भूपं श्रीमान्वृषगिरीश्वरः ॥ १०९

यथामतिरियं सौम्य तथामेऽस्तु रुचिर्नृप ।
इत ऊर्ध्वं नरेन्द्रास्तु मामाराध्य महामते ॥ ११०

---

1 प्रशंस्यते.

भुक्तिं मुक्तिश्च यास्यन्ति मत्प्रसादान्न संशयः ।
तव पुत्राश्च पौत्राश्च मद्भक्तजनवत्सलाः ॥ १११

चिरकालम्महाभोगान्भुक्त्वा भोगाननेकशः[1] ।
इष्ट्वाऽश्वमेधैर्मां राजन्बहुभिर्भूरिदक्षिणैः ॥ ११२

ततःपरं पदं विष्णोर्मा यास्यन्ति न संशयः ।
त्वमल्पेनापि कालेन मम लोकं प्रयास्यसि ॥ ११३

कृतकृत्यो भवानद्य कर्तव्यं किञ्चिदस्ति ते ।
मदीयकर्म[2] तत्कृत्वा ममोत्सवमिमं कुरु ॥ ११४

इह स्थले च तत्सर्वं कृत्वा पुरमितो व्रज ।
त्वदीयनगरे पुत्रमभिषिच्य स्वकं नृप ॥ ११५

मन्त्रिभिर्ब्राह्मणैश्चैव व्रज जानपदैस्सह ।
संस्थाप्य तुषितः श्रेष्ठ नीत्वा कालञ्च तैस्सह ॥ ११६

तातोस्मच्छैलनिकटे सरितश्च समीपगे ।
शुद्धे वृक्षतले सौम्य वस वन्यफलाशनः ॥ ११७

मामुपास्य यथाकालं नमस्कृत्वाऽद्भुताकृतिम् ।
वानप्रस्थाश्रमो भूत्वा त्यक्त्वा रागादि निर्मलः ॥ ११८

मदीयापारभक्त्या च ज्ञानेन महता नृप ।
मद्गतेनैव चित्तेन मनसा धर्मरूपभृत् ॥ ११९

---

1 न्यथाहितम्. 2 मम यत्कर्म तत्सर्वं.

मत्प्रसादान्महाभाग मम लोकङ्गमिष्यसि ॥ १२०

अगस्त्यः—

इत्येवमुक्त्वा भगवान्वनाचलपतिः प्रभुः ।
अन्तर्धानं गतस्सद्यो विमानमगमद्धरिः ॥ १२१

नमस्कृत्वाऽप्रमेयाय हरये चक्रपाणये ।
तत्रैव वसतिश्चक्रे तदाज्ञापूर्वमेव हि ॥ १२२

ब्राह्मणान्वेदसंपन्नान्शिल्पिनश्च तथाऽपरान् ।
आहूय सर्वानधिपास्तत्तत्कर्मपरायणान् ॥ १२३

तत्सर्वं श्रावयामास कारयामास तैस्सह ।
समस्तजगदाधारं सर्वलोकमहेश्वरम् ॥ १२४

प्रत्यक्षमभवद्रूपं हरेस्सर्वदृशां नृणाम् ।
ततोत्सवम्महत्कृत्वा जनानन्दविवर्धनम् ॥ १२५

तच्छेषमखिलं सम्यक्कृतवान्भक्तितो नृपः ।
तटस्थन्निर्मलं प्राप्य मुक्तिं प्राप्तः स्वयोगतः ॥ १२६

एतन्नारद यस्तौति शृणोति श्रावयेन्नरः ॥ १२७

सर्वपापविनिर्मुक्तस्स याति परमाङ्गतिम् ।
यज्ञेषु ब्रह्मसत्रेषु सन्ध्ययोरुभयोरपि ॥ १२८

पठेद्विष्णुसकाशेषु मद्भक्तजनसन्निधौ ।
वैष्णवं श्रावयेद्विद्वान् ब्राह्मणश्शंसितव्रतः ॥ १२९

श्रावयेत्सर्वकालेषु ग्रहणे चन्द्रसूर्ययोः ।
श्रुत्वेतिहासंपापघ्नं सर्वतीर्थफलप्रदम् ॥ १३०

नारदोक्तं मयैतत्ते यथाश्रुतमहं ब्रुवे ।
नारदोपि महातेजाः ऋपिवाक्यमथाब्रवीत् ॥ १३१

अगस्त्योदितमेतत्ते यूयं शृण्वन्तु सांप्रतम् ।
शुभं पुण्यमिदं सर्वं पापघ्नं सर्वकामदम् ॥ १३२

इति श्रीवाराहपुराणेऽष्टचत्वारिंशोध्याये
श्रीवृषभगिरिमाहात्म्यन्नामेतिहासे स्थलपुराणे
श्रीमलयध्वजपाण्ड्यभूपतिमनोभीष्टप्रदोनाम
दशमोध्यायस्समाप्तः ।

इति शम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीपद्मावतीसमेतश्रीवेङ्कटेशाय नमः ॥

अथ श्रीवृषभाद्रिमाहात्म्यन्नामेतिहासे स्थलपुराणे वाराहक्षेत्रमाहात्म्ये

॥ एकादशोऽध्यायः ॥

गुणजं गुणिनो हि मङ्गलत्वं प्रमितं प्रत्युत यत्स्वरूपमेत्य ।
तमनन्तसुखावबोधरूपं विमलं सुन्दरबाहुमाश्रयामः ॥

अब्जपादमरविन्दलोचनं पद्मपाणितलमञ्जनप्रभम् ।
सुन्दरोरुभुजमिन्दिरापतिं वन्दिषीय वरदं वनाद्रिगम् ॥

वाराहक्षेत्रमाहात्म्यशुश्रूषात्वरयान्विताः ।
पप्रच्छुर्मुनयस्सर्वे ययुस्सूतं महामतिम् ॥ १

पाण्ड्येष्विह विशेषेण कुत्रेदं ? क्षेत्रमुत्तमम् ।
कियद्योजनविस्तीर्णं कियत्तीर्थसमन्वितम् ॥ २

संसिद्धिं समनुप्राप्ताः पुरा केचात्र साधवः ।
इत्येतदखिलं ब्रूहि सर्वज्ञोऽसि महामते ॥ ३

श्रीसूतः—

शृण्वन्तु मुनयस्सर्वे यत्पृष्टन्तदिहोच्यते ।
अयम्मेऽपि पुरा प्रश्नः कृतो नारदसन्निधौ ॥ ४

पाराशर्येण मुनिना विविक्ते स्वतपोवने ।

श्रीव्यासः—

कुत्रत्यं ? परिमाणं किम् ? वाराहक्षेत्रमुच्यते ॥ ५

संसिद्धिं समनुप्राप्ताः कतिवा ? केऽत्र देहिनः ।
कानि तीर्थानि सन्तीह वद सर्वं महामुने ॥ ६

श्रीनारदः—

वक्ष्याम्यहमशेषेण वाराहक्षेत्रसङ्गतम् ।
माहात्म्यम्मुनिशार्दूल श्रूयतामवधानतः ॥ ७

पाण्ड्यानांसीमन[1]:प्रान्तः मलयो नाम पर्वतः ।
सेव्यमानोमुनिश्रेष्ठैर्यत्रागस्त्यो महामुनिः ॥ ८

सदा तपश्चरन्नास्ते लोकानां हितकाम्यया ।
तस्य [2]प्राच्यास्तुदिग्देशे केचित्प्रत्यन्तपर्वताः ॥ ९

मण्डूकपर्वतोनाम तेषु कश्चिन्महीधरः ।
यत्र मण्डूकनामाऽस्ते तपस्वी मुनिभिर्वृतः ॥ १०

तत्प्राचीनार्धमारभ्य ततः प्राच्यां समन्ततः ।
दिशि द्वियोजनायान्तु वाराहं क्षेत्रमुच्यते ॥ ११

तत्र नित्यं सन्निधत्ते श्रीमान्नारायणो हरिः ।
अयत्नेनैव सिध्यन्ति नित्यमत्र तपस्विनः ॥ १२

श्रीव्यासः—

कोऽयं मण्डूकनामाख्यः कांसिद्धिन्दोतुमर्हति ।
यत्राऽस्ते मुनिभिर्ब्रह्मन्येतदाख्याहि मे स्फुटम् ॥ १३

श्रीनारदः—

सुतपानाम धर्मात्मा कौण्डिन्यकुलसंभवः*।
वृषभाद्रौ तपस्तेपे ब्रह्मसायुज्यकाङ्क्षया ॥ १४

तत्र नूपुरनद्यास्तु पुण्ये तस्यास्तपोवने ।
आगता ब्रह्मनिष्णाताः वालखिल्यास्तपोधनाः ॥ १५

---

1 वर्त्मनः. 2 तु प्राच्यदिग्देशे.

*Cf. Ch. III. Sl. 55. Where the Expression is भरद्वाजकुलोद्भवः

मुनयोऽत्रागमन्सर्वे दुर्वासप्रमुखास्तथा ।
तानाऽगतांश्च नाऽभाष्य सुतपास्स्नानकाङ्क्षया ॥ १६

अवतीर्णो महानद्या मघमर्षणमास्थितः ।
अन्तर्जलावगच्छन्तं सुचिरं प्रत्यवैक्षत ॥ १७

अवसन्नाश्रमेतस्य तेन क्रुद्धोऽभवन्मुनिः ।
दुर्वासास्सुतपास्तत्र स्नात्वोत्थाय क्रमात्ततः ॥ १८

आश्रमं समनुप्राप्य तेषां पूजार्थमुद्यतः ।
वहन्नातिथ्यसंभारमृषीणामग्रतो गतः ॥ १९

तदा मुनिस्तु दुर्वासाः शशापैनं समागतम् ।
अजानन्मां महाभागानेतान्स्वगृहमागतान् ॥ २०

अनादृत्य जलाकाङ्क्षिन्मण्डूको भव सर्वदा ।
इति शप्तस्तु सुतपा भीतभीतस्तदा मुने ॥ २१

दण्डवन्निपपाताथ ऋषीणामग्रतो भुवि ।
ते प्रसन्ना महात्मानस्सर्वे तं शरणागतम् ॥ २२

तूर्णमुत्थाप्य विप्रन्तं प्रोचुश्चेत्थं सुसूनृतम् ।
महामुनिस्तु दुर्वासाः यदुवाच तथैव च ॥ २३

तपस्विन्नत्र माभैषीरनुगृण्हामहे वयम् ।
वाराहक्षेत्रपर्यन्ते धर्माद्रिर्नामपर्वतः ॥ २४

तस्य प्राचीनभागे तु निर्झरस्संप्रवर्तते ।
तस्योभयोस्तु तटयोः पुष्पितद्रुमषण्डयोः ॥ २५

पुराऽवसन्महात्मानस्सर्वेनिष्ठास्तपोधनाः ।
वासिष्ठाः काश्यपाः काण्वाःभारद्वाजाश्च गौतमाः ॥ २६

वात्स्यायनश्चाप्यार्षीणाः शाकल्याश्शासिकायनाः ।
इत्येवमादयोऽन्ये च सहस्रमुनयस्तथा ॥ २७

ते तु तत्र तपस्तप्त्वा ब्रह्मसायुज्यमागताः ।
तेषामभिमते तत्र निर्जरत्वं[1] समाप्लुताः ॥ २८

परित्यजसि माण्डूकं रूपमेतन्महामुने ।
मण्डूकमुनिरित्याख्यस्तव यत्र भविष्यति ॥ २९

तत्रैव तपसा तिष्ठ शीघ्रं सिद्धिमवाप्स्यसि ।
एतच्छ्रुत्वा तु सुतपाः प्रसन्नः पुनरब्रवीत् ॥ ३०

सुतपाः—

भगवन्तो यथाहुस्तत्तथा भवति नान्यथा ।
अयन्तु नियमः पूर्वं मया नित्यं समास्थितः ॥ ३१

अत्र नूपुरनद्यान्तु स्नात्वा नियतमानसः ।
यावन्मुक्त्यर्चयिष्यामि सुन्दराख्यं हरिन्त्विति ॥ ३२

तच्छ्रुत्वा मुनयस्सर्वे विस्मिताः प्रतिनन्द्य च ।
पुनरूचुरिदं वाक्यमनुग्रहसमेधितम् ॥ ३३

मुनयः—

मण्डूकपर्वते तत्र सुन्दराख्यो हरिः स्वयम् ।
सन्निधत्ते हरिर्यत्र नूपुरोत्था च निर्झरा ॥ ३४

साक्षो तवेमां संप्राप्तिमातिथ्यं साधयामहे ।
इत्युक्त्वाऽन्तर्हितास्तत्र सर्वे ते मुनयस्तदा ॥ ३५

सुतपाश्चापि मण्डूको विस्मयम्परमङ्गतः ।
मुनिभिस्सह शिष्यैश्च वृषभाद्रें विनिर्गतः ॥ ३६

---

1 निर्झरे त्वम्.

क्षिप्रमाकाशयानेन प्राप्तो मण्डूकपर्वतम् ।
प्राचीने निर्झरे तस्य सवने सुसमाप्लुतः ॥ ३७

मण्डूकरूपमजहन्मानुपश्च समाश्रितः।
तपस्तेपे प्रसन्नात्मा तत्र तस्य मुनिस्तदा ॥ ३८

अचिरेणैव कालेन सुन्दराख्यो हरिः स्वयम् ।
साक्षाद्बभूव कृपया वाराहक्षेत्रवैभवात् ॥ ३९

मण्डूकमुनिरप्यन्यैर्मुनिभिस्सह विस्मितः ।
अपश्यत्पुरुषन्तत्र पीतकौशेयवाससम् ॥ ४०

उत्फुल्लपुण्डरीकाक्षमुद्यन्मार्ताण्डतेजसम् ।
कालमेघनिभश्यामं कौस्तुभोद्भासितोरसम् ॥ ४१

हारकेयूरकटकमकुटाद्यैर्विराजितम् ।
देव्या श्रिया च भूम्या च भूपितोभयपार्श्वकम् ॥ ४२

चामरग्राहिणीभिश्च शक्तिभिस्साधुसेवितम् ।
अनन्तगरुडाद्यैश्च सूरिभिः परिवारितम् ॥ ४३

सनन्दसनकाद्यैश्च स्तूयमानं मुनीश्वरैः ।
ब्रह्माद्यैरखिलै र्देवैस्सेव्यमानमितस्ततः ॥ ४४

दृष्ट्वा ततस्सुन्दरराजनामकम्
नारायणं स्वेन सदा विचिन्तितम् ।
प्रणम्य मण्डूकमुनिः प्रहृष्टधी-
र्जगाद वाचं प्रणवार्थबोधिनीम् ॥ ४५

इति श्रीवृषभगिरिमाहात्म्यन्नामेतिहासे स्थलपुराणे
श्रीवाराहक्षेत्रमाहात्म्यन्नामैकादशोऽध्यायः समाप्तः ।

इति शम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीसुन्दरराजपरब्रह्मणे नमः ॥

अथ श्रीवृषभाद्रिमाहात्म्यन्नामेतिहासे स्थलपुराणे मण्डूकमुनिसायुज्यप्रदे

॥ द्वादशोध्यायः ॥

आम्नायकल्पलतिकोत्थसुगन्धपुष्पम्
योगीन्द्रहार्द्दसरसीरुहराजहंसम् ।
उत्पक्वधर्मसहकारफलप्रकाण्डम्
वन्देय सुन्दरभुजस्य पदारविन्दम् ॥

सोमच्छन्दविमानस्थम्मध्ये तुरगवाहनम् ।
मण्डूकवरदं देवं सुन्दरं प्रणतोस्म्यहम् ॥

॥ श्रियःपतये नमः ॥

श्रीमण्डूकमुनिः—

ओन्नमो ब्रह्मणे तुभ्यं सर्वकारणपूरिणे ।
ब्रह्मवेद्यस्वरूपाय योगिनाम्मुक्तिदायिने ॥ १

अव्यक्ताय स्वरूपाय सर्वभूतान्तरात्मने ।
मनश्शुद्धाय मुक्ताय मुक्तात्ममुनिसङ्गते ॥ २

शुद्धसत्वमयैर्नित्यं सूरिभिस्सेविताय च ।
त्वामामनन्ति मुनयः कारणं जगतामपि ॥ ३

समस्तजगदाधारं चतुरं पालने विभुम् ।
सर्वेषामेव भूतानां प्रलयस्थानमव्ययम् ॥ ४

सर्वेषु भूतेषु लयङ्गतेषु स्वकारणेषु स्थिरताङ्गतेषु ।
प्रधानसंमूर्तिरशेषशेषैरस्पृष्टरूपः परिशिष्यसे त्वम् ॥ ५

शेषे पुनस्त्वं श्रममोचनाय श्रिया च भूम्यासहितस्स्वधाम्नि ।
शेषे महाभोगगुणाभिरामश्शान्तैश्च भक्तैरखिलैःपरीतः ॥ ६

एवं परार्धद्वयसंमितां निशां समुत्थितस्तच्छयनाद्गिरीशः ।
शमीव शून्यं भुवनञ्चराचरं संज्ञाविहीनाखिलचेतनैर्युतम् ॥ ७

समीक्ष्य कर्माणि च सर्वपुंसान्नानाविधानीह पुरातनानि ।
त्वमेव भूतस्थितरूपजातरूपेण पश्चाद्बहुधा भविष्यसि ॥ ८

संक्षोभयस्यात्मधिया प्रधानं विलीननानात्मगणैस्समेतम् ।
तताक्षरन्तद्विशमं समन्तात्तमोविभक्तञ्च महश्च भाति ॥ ९

ततो भवति भूतानामादिभूतोप्यहङ्कृतिः ।
अहङ्कारास्त्रयो देव सत्वादिगुणभेदतः ॥ १०

सात्विकाद्राजसोपेताद्भवत्येकादशेन्द्रियम् ।
तामसात्तु ततोभूततन्मात्रसमपञ्चकम् ॥ ११

तेभ्यः पञ्चकृतेभ्यस्तु महदण्डं समुद्भवत् ।
तस्मिंस्तु भवति ब्रह्मा तेन सर्वमिदञ्जगत् ॥ १२

एवं सर्वजगत्सृष्ट्वा त्वं पालयसि सर्वदा ।
काले प्राप्ते त्वमेवैतत्प्रतिसंहरसि स्वयम् ॥ १३

एवं विश्वं सृजन्रक्षन्संहरन्नपि मोदसे ।
त्वमेव सर्ववेदानां प्रतिपाद्योसि माधव ॥ १४

सर्वयज्ञै र्यजन्ति त्वां सर्वात्मानं सनातनम् ।
त्वमेव सर्वभूतात्मा सर्वेषाञ्च फलप्रदः ॥ १५

त्वमेव कर्मणाऽराध्यो ब्रह्मणा शुद्धतेजसा ।
संसारभयनिर्वाणं त्वत्पदं समुपासते ॥ १६

अनन्यमनसश्शुद्धास्त्वामेव शरणङ्गताः ।
त्वत्सायुज्यमनुप्राप्य मोदन्ते सततं त्वया ॥ १७

संसारतापनिर्विण्णान्ज्ञातात्मा हि हिताम्श्चतान् ।
कृपया परया जन्तूंस्त्वमेव परिपास्यसि ॥ १८

व्याजं किञ्चित्समुत्पाद्य त्वमेव पुरुषोत्तम ।
आत्मज्ञानात्मभक्ताम्श्च तानाऽपादयसि स्वयम् ॥ १९

त्वमेव संयोजयसि ब्रह्मविद्भिश्च तान्पुनः ।
त्वत्प्रसादात्प्रभूतानान्तेषां विघ्नानि सर्वशः ॥ २०

विनाश्य त्वत्पदप्राप्तिं त्वमेव कुरुषे हरे ।
कालदोषेण लोकेऽस्मिन्साधुबाधे समुत्थिते ॥ २१

समुत्पन्नेषु दुष्टेषु सांप्रदायेषु वैदिके ।
समुत्पन्ने त्वमेतेषां शासनायैव जायसे ॥ २२

मनुजादिसजातीयाः बहुधाऽत्र युगेयुगे ।
सर्वेषां प्राणिनामत्र जानतामभिजानताम् ॥ २३

तत्तत्स्थानेषु रक्षार्थं सदा सन्निहितोह्यसि ।
इत्यभिष्टूयमानोयं भगवानार्द्रया दृशा ॥ २४

आलोक्यैनं मुनिं सम्यगाऽबभाषे मिताक्षरम् ।
श्रीभगवानुवाच—
मुने तुभ्यं प्रसन्नोहमिह प्रत्यक्षताङ्गतः ॥ २५

वरं वृणीष्वाभिमतं सर्वं दास्याम्यहन्तव ।
इत्युक्तस्समुनि र्हृष्टः प्राञ्जलिः प्राह गद्गदम् ॥ २६

मुनीनामन्तरात्माऽसि सर्वभूतमनोहर ।
अहन्तु तव सायुज्यमाकाङ्क्षन्तपरि स्थितः ॥ २७

अद्य त्वान्तु समीक्ष्यैव परिपूर्णमनोरथः ।
अत्र वर्ते भवान्यत्र त्वत्पादं पश्यतो मम ॥ २८

सर्वत्र सर्वदा सर्वास्ववस्थासु च मेऽच्युत ।
त्वय्येव भक्तिरेकैवमस्तुभक्तिरचञ्चला ॥ २९

एवं वदन्तम्मुनिमाह देवो वृषाद्रिवासी दययाऽभिरामः ।
सर्वार्थसिद्धिं प्रवदन्निधानः नारायणोऽनन्तगुणाभिनम्रः ॥ ३०

श्रीभगवानुवाच—

मुने ममात्यभिमतं वाराहं क्षेत्रमुत्तमम् ।
वृषाद्रेरपि तेन त्वं मन्त्रसिद्धिं समागतः ॥ ३१

अहमप्यत्र तिष्ठामि त्वमप्याभूतसंप्लवम् ।
इह स्थित्वा त्वदीयैश्च शिष्यैस्सह तपोधनैः ॥ ३२

पश्चाच्च मम सायुज्यं संप्राप्नुहि यथेच्छया ।
इत्युक्त्वा तं मुनिं शौरिस्तत्रैवान्तरधीयत ॥ ३३

तदाप्रभृति तत्रैव वर्तते मुनिपुङ्गवः ।
मण्डूकमुनिरित्याख्यो बहुभिर्मुनिभिस्सह ॥ ३४

इतीदन्नारदेनोक्तं व्यासायामिततेजसे ।
शृण्वताम्भवतामत्र मयोक्तं तत्समासतः ॥ ३५

एतच्छृण्वन्ति मर्त्याश्च श्रद्धाभक्तिसमन्विताः ।
लभेरम्स्तेऽव्ययन्तेन सर्वास्वभिमतं फलम् ॥ ३६

संसिद्धिमेषामितरैरलभ्यामिहाऽशु मण्डूकमहर्षिलब्धाम् ।
श्राद्धेषु संश्राव्य पितॄन्प्रयत्नात्तृप्तिं पराङ्गच्छति मर्त्य एव ॥ ३७

कारुण्यामृतवारिधे वृषपते हे सत्यसंकल्पन
श्रीमन् सुन्दरयोग्यताविरहितानुत्सार्य सर्वान् किल ।
क्षाम्यन्साधुजनैः कृतांस्तु निखिलानेवापचारान् क्षणा-
त्तद्योग्यामनिशं कुरुष्व भगवन् श्रीरङ्गधामश्रियम् ॥

इदं भूयोभूयःपुनरपि च भूयःपुनरपि
स्फुटं विज्ञाप्स्यामीत्यगतिरबुधोनन्यशरणः ।
कृतागा दुष्टात्मा कलुषमतिरसीत्यनवधे-
र्दयायास्ते पात्रं वनगिरिपते सुन्दरभुज ॥

स्वस्तिप्रजाभ्यः परिपालयन्तां न्यायेन मार्गेण महीं महीशाः ।
गोब्राह्मणेभ्यश्शुभमस्तु नित्यं लोकास्समस्तास्सुखिनो भवन्तु ॥ १

काले वर्षतु पर्जन्यः पृथिवी सस्यशालिनी ।
देशोऽयं क्षोभरहितः ब्राह्मणास्सन्तु निर्भयाः ॥ २

इति श्रीवाराहपुराणे श्रीवृषभगिरिमाहात्म्यन्नामेतिहासे स्थलपुराणे मण्डूकमुनिसायुज्यप्रदोनाम द्वादशोऽध्यायस्समाप्तः ।

इति श्रीवृषभाद्रिमाहात्म्यन्नामेतिहासस्थलपुराणं समाप्तिमगादितिशम्

ॐ तत्सत्.

श्रीमत्सुन्दरराजार्पणमस्तु ॥

॥ श्रीरस्तु ॥

श्रीब्रह्मप्रोक्तं

॥ श्रीमत्सुन्दरराजकवचस्तोत्रमहामन्त्रम् ॥

॥ अथ श्रीसुन्दरराजकवचस्तोत्रप्रारम्भः ॥

वन्दे सुन्दरराजानमिन्दिराभूमिनायकम् ।
वृन्दारकगणैर्वन्द्यश्चिन्तिताभीष्टदायकम् ॥ १

सोमच्छन्दविमानस्थम्मध्ये तुरगवाहनम् ।
मण्डूकवरदन्देवं सुन्दरं प्रणतोस्म्यहम् ॥ २

सुन्दरायतभुजं भजामहे वृक्षपण्डमयमद्रिमास्थितम् ।
यत्र सुप्रथितनूपुरापगातीर्थमर्थितफलप्रदं विदुः ॥ ३

॥ अथ श्रीसुन्दरराजकवचमहामन्त्रम् ॥

अस्य श्रीसुन्दरराजकवचस्तोत्रमहामन्त्रस्य, विखनसब्रह्मर्षिः, अनुष्टुप्छन्दः, श्रीसुन्दरराजो देवता, ओं बीजम्, श्रीं शक्तिः, ह्रीं कीलकम्, मम सुन्दरराजप्रसादसिध्यर्थे जपे विनियोगः, ओं नमो भगवते श्रीसुन्दरराजाय अङ्गुष्ठाभ्यान्नमः, ओं नमो भगवते श्रीवृषभाद्रिवासिने तर्जनीभ्यान्नमः, ओं नमो भगवते देवशिखामणये मध्यमाभ्यान्नमः, ओं नमो भगवते परमस्वामिने अनामिकाभ्यान्नमः, ओं नमो भगवते प्रयोगचक्रिणे कनिष्ठिकाभ्यान्नमः, ओं नमो भगवते सर्वसंपत्कराय करतलकरपृष्ठाभ्यान्नमः, ओं नमो भगवते श्रीसुन्दरराजाय हृदयाय नमः, ओं नमो भगवते श्रीवृषभाद्रिवासिने शिरसे स्वाहा, ओं नमो भगवते देवशिखामणये शिखायै वषट्, ओं नमो भगवते श्रीपरमस्वामिने कवचाय हुम्, ओं नमो भगवते प्रयोगचक्रिणे नेत्रत्रयाय वौषट्, ओं नमो भगवते सर्वसंपत्कराय अस्त्राय फट्, भूर्भुवस्सुवरोमितिदिग्बन्धः ॥

॥ अथ ध्यानम् ॥

मञ्जीराभ्यां लसत्पादं काञ्च्या राजत्कटीतटम् ।
श्रीवत्सहारकेयूरैः कौस्तुभेन विराजितम् ॥ १

यज्ञसूत्रश्च तुळसीमालाधृतभुजान्तरम् ।
रत्नकुण्डलशोभाढ्यकर्णद्वन्द्वमनोहरम् ॥ २

सर्वलक्षणलक्षिण्यं सुशीर्षमकुटोज्वलम् ।
सुन्दरस्य च सौन्दर्यं वन्दे सुन्दरनायकम् ॥ ३

पीताम्बरं वरद[1]शीतलदृष्टिपात-
माजानुलम्बि[2]भुजमायत[3]कर्णपाशम् ।
श्रीमन्महावनगिरीन्द्रनिवासदीक्षम्
[4]लक्ष्मीधरं किमपि वस्तु ममाऽविरस्तु ॥ ४

सुन्दरं सुन्दरभुजं परमस्वामिनं हरिम् ।
श्रीभूमिनीळारमणं वृषाद्रीशन्नमाम्यहम् ॥ ५

॥ अथ रक्षाविधिः ॥

प्राच्यां मे सुन्दरः पातुआग्नेय्यां गरुडध्वजः ।
दक्षिणे पातु देवेशो नैऋत्यां पातु विश्वदृक् ॥ १

वारुण्यां वरदः पातु वायव्यां पातु वामनः ।
त्रिविक्रमोत्तरं पातु चैशान्यां पातु केशवः ॥ २

ऊर्ध्वं मे पातु गोविन्दः हृषीकेशस्तथाह्यधः ।
परितः पातु मे शार्ङ्गी चान्तर्नारायणो मम ॥ ३

---

1 धृत तरङ्गित, धरित. 2 धृत. 3 हस्त. 4 वरम्.

शेषशायी शिरः पातु फालं भक्तजनप्रियः ।
नासां रसाधिपः पातु श्रोत्रौ रात्रिचरान्तकः ॥ ४

दृशौ मे पुण्डरीकाक्षश्चिबुकं करुणानिधिः ।
दशनान्पातु दैत्यारिः जिह्वां वाचं शिखास्तथा ॥ ५

परमेष्ठीच पात्वोष्ठौ कपोलौ करिरक्षकः ।
कण्ठं वैकुण्ठवासी मे वक्षौ वृषगिरीश्वरः ॥ ६

भुजौ मे सुन्दरभुजः पाणी मे पार्थसारथिः ।
नखान्पातु महावीरः अमेयात्माऽङ्गुलीर्मम ॥ ७

पक्षीन्द्रवाहनः कक्षौ कुक्षिं त्रैलोक्यरक्षकः ।
क्षीराब्धिशायी पार्श्वौ मे पृष्ठं मे कमठीवपुः ॥ ८

नाभिं मे पद्मनाभश्च कटिं कैटभनाशनः ।
वनाद्रिनिलयो मध्यमूरू दामोदरो मम ॥ ९

जानुनी जन्महा पातु जङ्घे शङ्खासिपद्मधृत् ।
पादौ मे परमस्वामी शुभाङ्गः पातु मेऽङ्गुलीः ॥ १०

पार्ष्णी शतमखस्तोत्री नखरान्मे हिरण्मयः[1] ।
माधवः पातु मेऽङ्गानि सर्वदेवशिखामणिः ॥ ११

चर्माण्यस्थीनि रोमाणि मांसानि रुधिराणि च ।
अनन्तः पातु मे बाह्यं परितोऽभ्यन्तराणि च ॥ १२

शुद्धात्मा दिवसे बुद्धिं मङ्गलाङ्गो मनो मम ।
वाचं वाणीपतिस्तुत्यो[2] प्राणान्सुन्दरवल्लभः ॥ १३

---

1 हिरण्यहा.   2 स्तोता.

इन्द्रियाणि च सर्वाणि शरीराणि हरिर्मम ।
सूर्यात्मा दिवसे पातु सोमात्मा निशि सर्वदा ॥ १४

उभयोस्सन्ध्ययोः पातु चोग्रसिंहोऽसुरासुहृत् ।
वराहः पातु भूमौ मां जले जलचरप्रभुः ॥ १५

विपिने पातु गोपालः शैले दाशरथीपुधृत् ।
आस्थाने कामजनकः यात्रादौ मे जनार्दनः ॥ १६

दिक्षु सर्वासु कार्येषु सर्वभूतहितेरतः ।
मित्रं पातु श्रियं पातु सौमित्रेरग्रजो मम ॥ १७

भूतराक्षसयक्षेभ्यः क्षुद्रेभ्यः पातु मौसली ।
क्षयशूलातिसारेभ्यः कुष्ठेभ्यो भूतमारणः ॥ १८

अपस्मारज्वरादिभ्यः पातु मां भक्तवत्सलः ।
* शार्ङ्गी गदाधरः पातु चक्री पातु महाबलः ॥ १९

बलध्वंसी च मे पातु जागरे शयने सदा ।
इत्याह भगवान्ब्रह्मा नारदाय महात्मने ॥ २०

इदं श्रुत्वा महाप्राज्ञः नारदो मुनिसत्तमः ।
स्वशिष्येभ्यश्च सर्वेभ्योह्युपदेशं करोति सः ॥ २१

बहवो ऋषयश्चेदं जप्त्वा स्वयफलङ्गताः ।
इत्याश्चर्यकरन्दिव्यं कवचं यो जपन्सदा ॥ २२

---

* This is not found in some other manuscripts.

॥ फलश्रुतिः ॥

सर्वान्कामानवाप्नोति विष्णुसायुज्यमाप्नुयात् ।
सुन्दराख्यस्य कवचं यो वा भूतकळेबरे ॥ २३

न रोगो न भयं क्वापि न भूतप्रेतबाधकः ।
न शक्यो बाधितुं लोकैस्सर्वत्र विजयी भवेत् ॥ २४

महारणे सभामध्ये चोरव्याघ्रसमूहके ।
यस्स्मरन्सुन्दरभुजं तक्षणाज्जयमश्नुते ॥ २५

वज्रेणापि न भिद्यन्ते हरेर्नामामृताऽप्लुताः ।
पुत्रार्थी लभते पुत्रान्धर्मार्थी धर्ममश्नुते ॥ २६

कामार्थी काममाप्नोति धनार्थी लभते धनान् ।
जयार्थी जयमाप्नोति वश्यार्थी वश्यमाप्नुयात् ॥ २७

न भयं राक्षसेभ्यश्च रोगार्तो मुच्यते रुजः ।
रात्रौ च कवचं जप्त्वा दुस्स्वप्नादिन्द्रियस्खलात् ॥ २८

श्रीवश्यं शत्रुवश्यञ्च राजवश्यं मृगादिभिः ।
वाक्सिद्धिं कायसिद्धिञ्च मनस्सिद्धिञ्च विन्दति ॥ २९

सप्तकोटिमहामन्त्रं बहुयत्नेन सिद्धिदम् ।
सुन्दरेशस्य कवचं शीघ्रसिद्धिप्रदं शुभम् ॥ ३०

इति श्रीनारदाय ब्रह्मप्रोक्तं
श्रीमत्सुन्दरराजकवचस्तोत्रमहामन्त्रं समाप्तिमगादितिशम् ॥
ॐ तत्सत्.
श्रीमत्सुन्दरराजार्पणमस्तु ॥

॥ श्रीरस्तु ॥

॥ ॐ श्रीसुन्दरराजपरब्रह्मणे नमः ॥

॥ श्रीमत्सुन्दरराजाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रम् ॥

॥ अथ श्रीमत्सुन्दरराजाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रप्रारम्भः ॥

श्रीमद्वृषभशैलेन्द्रनित्यवासकृतादरम् ।
श्रीनिवासाच्युतानन्तगोविन्दाद्ययुताभिधम् ॥ १

दिव्यौषधीवृताऽरामवनाचलनिकेतनम् ।
पारम्यसाम्यविरमपरमस्वामिसंज्ञकम् ॥ २

सर्वलोकैकसौन्दर्यभवनीकृतविग्रहम् ।
वैकर्तनतपोयोगप्रेमपुण्यफलोदयम् ॥ ३

प्रदीपपादपप्रान्तसोमच्छन्दरथस्थितम् ।
सुपर्णद्वयसञ्जुष्टसुपर्णविजयध्वजम् ॥ ४

स्वमञ्जीरगलत्पुण्यमञ्जीरतटिनीस्थितम् ।
सहस्रदलपद्मस्थसहस्रदलपद्युगम् ॥ ५

रमाविश्वंभराश्लिष्टपार्श्वद्वन्द्वमनोहरम् ।
सुतपानामविप्रेन्द्रचातकाम्बुदमण्डलम् ॥ ६

दुर्वासश्शापनिर्मुक्तमण्डूकमुनिपूजितम् ।
पर्वतध्वजपाण्ड्येन्द्रपरार्थपदपङ्कजम् ॥ ७

विमानवामपार्श्वस्थक्षेत्रपालनिषेवितम् ।
श्रीमत्सुन्दरराजाख्ययाथार्थ्यद्योतिताऽऽकृतिम् ॥ ८

तप्तकाञ्चनसंकाशचारुपीताम्बरावृतम् ।
सजीवदिव्यशस्त्रास्त्रसमारूढकटीतटम् ॥ ९

नीलनीरदमध्यस्थतटिदाभोपवीतिनम् ।
भार्गवीभवनाम्भोजभवनीकृतवक्षसम् ॥ १०

भ्रमद्भ्रमरसङ्घुष्टवनमालाविभूषितम् ।
श्रीकौस्तुभमहारत्नपरिशोभितकन्धरम् ॥ ११

मन्दारविटपाकारबाहुदण्डोपशोभितम् ।
शङ्खचक्रगदाखड्गशार्ङ्गचापवरायुधम् ॥ १२

उद्योगचक्रविलसद्वामेतरकराम्बुजम् ।
निनदद्दक्षिणावर्तदक्षिणेतरपाणिनम् ॥ १३

अशेषलोकवरदकटिन्यस्तकरद्वयम् ।
दोर्दण्डषण्डमध्यस्थतारहारलतान्वितम् ॥ १४

पद्मचन्द्रामृतरसप्रवृद्धमुखमण्डलम् ।
जपाकुसुमसंकाशविद्रुमाधरपल्लवम् ॥ १५

नितान्तदीर्घललितशफरद्वन्द्वलोचनम् ।
नयनाम्बुधिमध्यस्थसेतुभूतसुनासिकम् ॥ १६

मनोभवमहेष्वासनमितभ्रूयुगोज्ज्वलम् ।
फुल्लपङ्केरुहासीनमधुपायितपुण्ड्रकम् ॥ १७

अर्धेन्दुललितोदारफालस्थलमनोहरम् ।
अराळनीलतरळमञ्जुलाळकमञ्जुळम् ॥ १८

सितज्योत्स्नापरीवाहमज्जन्नीलाचलद्युतिम् ।
बालार्कशतसाहस्रकिरीटमकुटान्वितम् ॥ १९

देदीप्यमानकटककुण्डलाङ्गदभासुरम् ।
नानामणिगणज्वालाशबळीकृतविग्रहम् ॥ २०

श्रीमत्कल्याणसौन्दर्यवल्लीचित्तानुवर्तिनम् ।
वेदवेदाङ्गतत्वज्ञविशुद्धमतिगोचरम् ॥ २१

शरणागतसन्त्राणकरुणावरुणालयम् ।
दुर्वाराश्रितदारिद्र्यविलेशयखगेश्वरम् ॥ २२

पादाननभुजाक्ष्यादिसर्वावयवसुन्दरम् ।
स्वाराधनासक्तचित्तभक्तसंरक्षणोत्सुकम् ॥ २३

विखनोमुनिसिद्धान्तसमर्चैकप्रियाशयम् ।
प्रणतार्तिप्रणाशैकधुरन्धरवनाद्रिगम् ॥ २४

धाराधरावृताऽरामधराधरधराधरम् ।
अकारादिक्षकारान्तमातृकातारकात्मकम् ॥ २५

ध्रुवचन्द्रदिवानाथमध्यमण्डलवर्तिनम् ।
नारदव्याससनकशुकादिहृदयेशयम् ॥ २६

देवदानवगन्धर्वसिद्धसङ्घाभिवन्दितम् ।
अनुक्षणसमारूढलक्ष्मीसंज्ञाविराजितम् ॥ २७

अनेकाचरसञ्चारभुवनागारशिल्पिनम् ।
ब्रह्मरुद्रेन्द्रसंघुष्टमहाविभवविस्तरम् ॥ २८

पारावारविहारोद्यन्महामत्स्यावतारिणम् ।
मधुकैटभदावाग्निप्रशमप्रवराम्बुदम् ॥ २९

संवर्तसलिलाऽवर्तसमुद्धृतसरस्वतिम् ।
अशेषभुवनाऽधारधरणीधरधारिणम् ॥ ३०

क्षीराब्धिमन्थनीमन्थमन्दराऽधारकच्छपम् ।
सागरोत्पादिताब्जाऽदिगजरामामणिद्रुमम् ॥ ३१

सुधाहेतुकदैत्यारिदैत्योग्रकलहास्पदम् ।
मोहिताशेषभुवनमोहिनीरूपधारिणम् ॥ ३२

सुरासुरसुधादानप्रियविप्रियकारिणम् ।
सूकराकारहुङ्कारनिराकृतपराकृतिम् ॥ ३३

धुतस्कन्धसटालग्ननक्षत्रग्रहमण्डलम् ।
हिरण्याक्षघनध्वान्तकबळीकरभास्करम् ॥ ३४

स्वाङ्कसंस्थापितानन्तानन्ततत्वार्थदर्शिनम् ।
श्रीमदष्टार्णविलसत्प्रह्लादहृदयालयम् ॥ ३५

हिरण्यसदनद्वारनिर्भिन्नस्तम्भसंभवम् ।
कठोरगर्जनध्वानभीतभीतजगत्त्रयम् ॥ ३६

स्वघोरवज्रनखरविभिन्नशरभाकृतिम् ।
दैत्यश्रीहरणासक्तकुहनाब्रह्मचारिणम् ॥ ३७

त्रिविक्रमक्रमाऽक्रान्तसमस्तभुवनक्रमम् ।
सर्वगीर्वाणसामन्तसार्वभौमसहोदरम् ॥ ३८

भार्गवार्णवसंभूतनिष्कळङ्कनिशाकरम् ।
स्वतेजोलवदन्दग्धकार्तवीर्यमहावनम् ॥ ३९

क्षत्रियक्षतजासिक्ततीक्ष्णधारापरश्वधम् ।
सौरवंशसमुत्पन्नहरिन्मणिवरोत्तमम् ॥ ४०

महानटमहेष्वासभग्नप्राप्तजयश्रियम् ।
जानकीचारुवदनचकोरशशलाञ्छनम् ॥ ४१

निर्जितानेकसाहस्रमीनकेतनसुन्दरम् ।
उद्यदुत्फुल्लचन्द्राब्जस्फुरन्नीलाचलोपमम् ॥ ४२

प्रपन्नापन्नसंपन्नकरणैकपरायणम् ।
शरशोपितसर्वस्वसमुद्रतरणोद्यतम् ॥ ४३

दुष्टेष्टाऽशरकीशेशनिग्रहानुग्रहप्रदम् ।
भरताङ्गदभल्लूकसौरवायुसुताऽऽवृतम् ॥ ४४

वसिष्ठवामदेवादिब्रह्मर्षिगणमानितम् ।
क्षमावात्सल्यकारुण्याद्युदारगुणवारिधिम् ॥ ४५

शरदिन्दुसुधाशङ्खशुद्धस्फटिकविग्रहम् ।
कोपाऽऽटोपहलाऽऽकृष्टयमुनाहस्तिनापुरम् ॥ ४६

गान्धारकर्णगाङ्गेयसुयोधनमुखार्चितम् ।
यशोदादेवकीनन्दवसुदेवयशोदयम् ॥ ४७

गोपीगोपालगोवृन्दगोवर्धनधरोद्धरम् ॥
वृन्दावनान्तविहरद्गोपीनयनकिङ्करम् । ४८

चिन्तयन्तीकुचेलादिचिन्तितार्थबहुप्रदम् ।
तृणीकृताश्ववृषभतृणाऽऽवर्तमदोत्कटम् ॥ ४९

काळीयकंसनरकवककबाणेशभञ्जनम् ।
क्रन्दत्पाञ्चालतनयादुःखोन्मूलनसंभ्रमम् ॥ ५०

उद्धवाक्रूरविदुरभीष्मपाण्डवसेवितम् ।
रुक्मिणीसत्यभामादिस्त्रैणदृष्टिमनोहरम् ॥ ५१

महाभारतशार्दूलविजयप्रियसारथिम् ।
धनञ्जयाद्रिगीतार्थसुधावर्षिमहाघनम् ॥ ५२

समस्तविद्याभवनतुरङ्गमवराननम् ।
हेपात्रयीमहाघोपचन्द्रमण्डलमन्दुरम् ॥ ५३

निगमाऽगमशास्त्रादिसर्ववागीश्वरेश्वरम् ।
स्वांशावतारबाहुळ्यसंरक्षितजगत्रयम् ॥ ५४

श्रीमदाऽरामजीमूतप्रख्यातनगपुङ्गवम् ।
अणिमाद्यष्टसंसिद्धयमाद्यष्टाङ्गसिद्धिदम् ॥ ५५

श्रीमद्वृषाद्रिनिलयं श्रीनिवासाभिधानकम् ।
नरनारायणाऽख्यातहंसहंसोत्तमेश्वरम् ॥ ५६

श्रीमद्वृषाद्रिनिलयं श्रीमद्वेङ्कटनायकम् ।
श्रीमत्कुञ्जरराजेन्द्रवरदं प्रणमाम्यहम् ॥ ५७

समस्तजगदाधारं सर्वमङ्गळदायकम् ।
सर्वलोकैकशरणं वरदं प्रणमाम्यहम् ॥ ५८

सर्वारिष्टविनाशार्थं सर्वाऽपद्विनिवृत्तये ।
श्रीविष्णुभक्तिलाभाय मायासन्तारणाय च ॥ ५९

सर्वसंपत्समृध्यर्थमायुरारोग्यवृद्धये ।
सत्कळत्रगृहक्षेत्रपुत्रमित्रादिवृद्धये ॥ ६०

सुन्दरं परमन्देवं देवीं कल्याणसुन्दरीम् ।
नमामि भूयोभूयोऽहंभूयोभूयो नमाम्यहम् ॥ ६१

इति स्तुत्वा दिने रात्रौ सर्वसिद्धिं लभेन्नरः ॥ ६२

इति श्रीमत्सुन्दरराजाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रम्
संपूर्णमितिशम् ॥

॥ श्रीरस्तु ॥

॥ श्रीमत्सुन्दरराजाष्टोत्तरशतनामावळिः ॥

संख्या		नामावळिः	
1	ॐ	श्रीवासुदेवाय नमः	ॐ
2	,,	श्रीविष्णवे नमः	,,
3	,,	श्रीपुरुषाय नमः	,,
4	,,	श्रीसत्याय नमः	,,
5	,,	श्रीविष्णुसर्वधराय नमः	,,
6	,,	श्रीअच्युताय नमः	,,
7	,,	श्रीअनिरुद्धाय नमः	,,
8	,,	श्रीवृषभाचलवासिने नमः	,,
9	,,	श्रीविष्णुसर्वभोक्त्रे नमः	,,
10	,,	श्रीकपिलाय नमः	,,
11	,,	श्रीयज्ञपालकाय नमः	,,
12	,,	श्रीमत्स्याय नमः	,,
13	,,	श्रीकच्छपाय नमः	,,
14	,,	श्रीवराहाय नमः	,,
15	,,	श्रीनारसिंहाय नमः	,,
16	,,	श्रीसुरोत्तमाय नमः	,,
17	,,	श्रीवैकुण्ठाय नमः	,,
18	,,	श्रीपरमस्वामिने नमः	,,
19	,,	श्रीक्षीराब्धिशयनाय नमः	,,
20	,,	श्रीशिवाय नमः	,,
21	,,	श्रीदेवदेवाय नमः	,,
22	,,	श्रीजगन्नाथाय नमः	,,

संख्या		नामावलिः	
23	ॐ	श्रीपापनाशकाय नमः	ॐ
24	,,	श्रीपरञ्ज्योतिषे तमः	,,
25	,,	श्रीदासक्लेशविनाशकाय नमः	,,
26	,,	श्रीनारायणाय नमः	,,
27	,,	श्रीपुण्यनिधये नमः	,,
28	,,	श्री श्रीमते नमः	,,
29	,,	श्रीपुरुषोत्तमाय नमः	,,
30	,,	श्रीअकाराय नमः	,,
31	,,	श्रीअजपारूपाय नमः	,,
32	,,	श्रीओङ्काराय नमः	,,
33	,,	श्रीहंसाय नमः	,,
34	,,	श्रीसत्याय नमः	,,
35	,,	श्रीषाड्गुण्याय नमः	,,
36	,,	श्रीनैर्गुण्याय नमः	,,
37	,,	श्रीमृद्रक्षकाय नमः	,,
38	,,	श्रीवायुवाहनाय नमः	,,
39	,,	श्रीहिरण्यगर्भाय नमः	,,
40	,,	श्रीभूनाथाय नमः	,,
41	,,	श्रीमाधवाय नमः	,,
42	,,	श्रीभक्तवत्सलाय नमः	,,
43	,,	श्री श्रीधराय नमः	,,
44	,,	श्रीसोमच्छन्दरथाऽरूढाय नमः	,,
45	,,	श्रीवामनाय नमः	,,
46	,,	श्रीगरुडध्वजाय नमः	,,
47	,,	श्रीकल्याणगुणसंपन्नाय नमः	,,

संख्या		नामावळिः	
48	ॐ	श्रीदिव्यमङ्गळविग्रहाय नमः	ॐ
49	,,	श्रीरामाय नमः	,,
50	,,	श्रीरावणहन्त्रे नमः	,,
51	,,	श्रीकेशवाय नमः	,,
52	,,	श्रीअदितिनन्दनाय नमः	,,
53	,,	श्रीभुजगाधिरूढाय नमः	,,
54	,,	श्रीकृष्णाय नमः	,,
55	,,	श्री कल्किरूपाय नमः	,,
56	,,	श्रीदयानिधये नमः	,,
57	,,	श्रीगोविन्दाय नमः	,,
58	,,	श्रीपुण्डरीकाक्षाय नमः	,,
59	,,	श्री श्रीनिवासाय नमः	,,
60	,,	श्रीजगत्पतये नमः	,,
61	,,	श्रीविष्वक्सेनाय नमः	,,
62	,,	श्रीजनार्दनाय नमः	,,
63	,,	श्रीविश्वरूपिणे नमः	,,
64	,,	श्रीअनन्ताय नमः	,,
65	,,	श्रीभीमविक्रमाय नमः	,,
66	,,	श्रीसत्यात्मने नमः	,,
67	,,	श्रीसत्यसङ्कल्पाय नमः	,,
68	,,	श्रीब्राह्मणप्रियाय नमः	,,
69	,,	श्रीभूधराय नमः	,,
70	,,	श्रीशिवस्वरूपिणे नमः	,,
71	,,	श्रीधर्मात्मने नमः	,,
72	,,	श्रीधर्मपालकाय ममः	,,

संख्या		नामावळिः	
73	ॐ	श्रीआदित्याय नमः	ॐ
74	,,	श्रीभास्करज्योतिषे नमः	,,
75	,,	श्रीशुभाय नमः	,,
76	,,	श्रीसौम्याय नमः	,,
77	,,	श्रीपरात्पराय नमः	,,
78	,,	श्रीवृन्दावनवासिने नमः	,,
79	,,	श्रीपद्माक्षाय नमः	,,
80	,,	श्रीपद्मपीठसुखाऽऽसनाय नमः	,,
81	,,	श्रीलोकनाथाय नमः	,,
82	,,	श्रीसुरश्रेष्ठाय नमः	,,
83	,,	श्रीमहापातकनाशकाय नमः	,,
84	,,	श्रीसर्वसौभाग्यजनकाय नमः	,,
85	,,	श्रीलोकालोकैकवासिने नमः	,,
86	,,	श्रीपीताम्बरधराय नमः	,,
87	,,	श्री श्रीशाय नमः	,,
88	,,	श्री श्रीवक्षाय नमः	,,
89	,,	श्रीभुजसुन्दराय नमः	,,
90	,,	श्रीइन्द्रादिवन्द्यचरणाय नमः	,,
91	,,	श्रीब्रह्मरुद्रस्वरूपिणे नमः	,,
92	,,	श्रीसूर्यलोकप्रवर्तिने नमः	,,
93	,,	श्रीविश्वनोरूपाय नमः	,,
94	,,	श्रीलोकसाक्षिणे नमः	,,
95	,,	श्रीशङ्खचक्रगदाखड्गशार्ङ्गधराय नमः	,,
96	,,	श्रीसहस्रशीर्षाय नमः	,,
97	,,	श्रीसहस्रपदे नमः	,,

संख्या		नामावळिः	
98	ॐ	श्रीकोटिसूर्यप्रभारूपाय नमः	ॐ
99	,,	श्रीशाळग्रामस्वरूपाय नमः	,,
100	,,	श्रीपाग्नालिक्लेशनाशकाय नमः	,,
101	,,	श्रीगजरक्षकाय नमः	,,
102	,,	श्रीआदिब्रह्मचतुर्वेदिपूजितप्रियसुन्दराय नमः	,,
103	,,	श्रीअष्टादशपुराणस्मृतिप्रत्यक्षसुन्दराय नमः	,,
104	,,	श्रीपर्वतध्वजभूपालाभीष्टफलदायिने नमः	,,
105	,,	श्रीविखनसाऽऽराधनप्रीत्यतिमोहनसुन्दराय नमः	,,
106	,,	श्रीमत्स्वभक्तजनसेवार्थात्यन्तयौवनसुन्दराय नमः	,,
107	,,	श्रीपाण्डववंशपालितचक्रप्रयोगसुन्दराय नमः	,,
108	,,	श्रीभूमिनीळाहृदयकमलवासप्रियसुन्दराय नमः	,,

ओं श्रीकल्याणसुन्दरवल्लीसमेत श्रीमत्सुन्दरराजपरब्रह्मणे नमः ओं

श्रीमत्सुन्दरराजाष्टोत्तरशतनामावळिस्समाप्तिमगादितिशम् ॥

ओं तत्सत्.

॥ श्रीमत्सुन्दरराजार्पणमस्तु ॥

॥ श्रीरस्तु ॥

॥ श्रीसुन्दरगुरवे नमः ॥

श्रीभगवद्रामानुजाऽचार्यशिष्यप्रवरश्रीवत्साङ्कमिश्रविरचितायां

॥ पञ्चस्तव्यां श्रीमत्सुन्दरबाहुस्तवः ॥

॥ श्रीमतेरामानुजाय नमः ॥

॥ अथ श्रीसुन्दरबाहुस्तवप्रारम्भः ॥

श्रीवत्सचिह्नमिश्रेभ्यो नम उक्तिमधीमहि ।
यदुक्तयस्त्रयीकण्ठे यान्ति मङ्गलसूत्रताम् ॥

श्रीमन्तौ हरिचरणौ समाश्रितोहं श्रीरामावरजमुनीन्द्रलब्धबोधः ।
निर्भीकस्तत इह सुन्दरोरुबाहुं स्तोष्ये तच्चरणविलोकनाभिलाषी ॥ १

सुन्दरायतभुजं भजामहे वृक्षषण्डमयमद्रिमास्थितम् ।
यत्र सुप्रथितनूपुरापगातीर्थमर्थितफलप्रदं विदुः ॥ २

क्वचित्त्वरितगामिनी क्वचन मन्द्रमन्दालसा
क्वचित्स्खलितविह्वला क्वचन फेनिला सारवा ।
पतन्त्यपि किल क्वचिद्व्रजति नूपुराह्वा नदी
सुसुन्दरभुजाह्वयं मधु निपीय मत्ता यथा ॥ ३

उदधिगमन्दराद्रिमथिमन्थनलब्धपयो
मधुररसेन्दिराह्वसुधसुन्दरदोःपरिघम् ।
अशरणमाहशात्मशरणं शरणार्थिजन-
प्रवणधियं भजेम तरुषण्डमयाद्रिपतिम् ॥ ४

शशधररिङ्खणाढ्यशिखमुच्छिखरप्रकरं
तिमिरनिभप्रभूततरुषण्डमयभ्रमदम् ।
वनगिरिमावसन्तमुपयामि हरिं शरणं
भिदुरितसप्तलोकसुविश्रृङ्खलशंखरवम् ॥ ५

यत्तुङ्गशृङ्गविनिपङ्क्तिसुराङ्गनानां न्यस्तोर्ध्वपुण्ड्रमुखमण्डनमण्डितानाम् ।
दर्पण्यभूद्गतमपाङ्कशशाङ्कपृष्ठं तद्धाम सुन्दरभुजस्य महान् वनाद्रिः ॥ ६

यदीयशिखराऽगतां शशिकलां तु शाखामृगा
निरीक्ष्य हरशेखरीभवनमामृशन्तस्ततः ।
स्पृशन्ति न हि देवतान्तरसमाश्रितेति स्फुटं
स एष सुमहातरुव्रजगिरिर्गृहं श्रीपतेः ॥ ७

सुन्दरदोर्दिव्याशाऽऽलम्भनकातरवशानुयायिनि करिणि । (दा)
प्रणयजकलहसमाधिर्यत्र वनाद्रिस्स एष सुन्दरदोष्णः ॥ ८

स एष सौन्दर्यनिधेर्धृतश्रियो वनाचलो नाम सुधाम यत्र हि ।
भुजङ्गराजस्य कुलस्य गौरवान्नखण्डिताः कुण्डलिनः शिखण्डिभिः ॥ ९

वृषगिरिरयमच्युतस्य यस्मिन्स्वमतमलङ्घयितुं परस्परेभ्यः ।
खगपतिचरणौ खगाश्शपन्ते भुजगपतेर्भुजगाश्च सर्व एव ॥ १०

हरिकुलमखिलं हनूमदङ्घ्रिं स्वकुलपजाम्बवतस्तथैव भल्लाः ।
निजकुलपजटायुषश्च गृध्रास्स्वकुलपतेस्तु गजा गजेन्द्रनाम्नः ॥ ११

घकुलधरसरस्वती विषक्तस्वररसभावयुतासु किन्नरीषु ।
द्रवति दृषदपि प्रसक्तगानास्विह वनशैलतटीषु सुन्दरस्य ॥ १२

भृङ्गी गायति हंसतालनिभृतं तत्पुण्णती कोकिला-
त्युद्गायत्यथ वल्लितल्लजमुखादास्रम्मधु स्यन्दते ।
निस्पन्दस्तिमिताःकुरङ्गततयश्शीतं शिलासैकतं
सायाह्ने किल यत्र सुन्दरभुजस्तस्मिन्वनक्ष्माधरे ॥ १३

पीताम्बरं वरदशीतलदृष्टिपात-
माजानुलम्बिभुजमायतकर्णपाशम् ।
श्रीमन्महावनगिरीन्द्रनिवासदीक्षं
लक्ष्मीधरं किमपि वस्तुममाऽविरस्तु ॥ १४

जनिजीवनाप्ययविमुक्तयो यतो जगतामिति श्रुतिशिरस्सु गीयते ।
तदिदं समस्तदुरितैकभेषजं वनशैलसम्भवमहं भजे महः ॥ १५

सद्ब्रह्मात्मपदैस्त्रयीशिरसि यो नारायणोक्त्या तथा
व्याख्यातो गतिसाम्यलब्धविषयानन्यत्वबोधोज्ज्वलैः ।
निस्तुल्याधिकमद्वितीयममृतं तं पुण्डरीकेक्षणं
प्रारूढश्रियमाश्रये वनगिरेः कुञ्जोदितं सुन्दरम् ॥ १६

पतिं विश्वस्याऽऽत्मेश्वरमिति परं ब्रह्म पुरुषः
परं ज्योतिस्तत्त्वं परमपि च नारायण इति ।
श्रुतिर्ब्रह्मेशार्दीस्तदितरविभूतीस्तु गृणती
यमाहाऽऽरूढश्रीः स घनगिरिधामा विजयते ॥ १७

पृथिव्याद्यात्मान्तं नियमयति यस्तत्त्वनिकरम्
तदन्तर्यामी तद्वपुरविदितस्तेन भगवान् ।
स एष स्वैश्वर्यं न विजहदशेषं वनगिरिं
समध्यासीनो नो विशतु हृदयं सुन्दरभुजः ॥ १८

प्रत्यगात्मनि कदाप्यसम्भवद्भूमभूमिमभिवक्ति यं श्रुतिः ।
तं वनाद्रिनिलयं सुसुन्दरं सुन्दरायतभुजं भजामहे ॥ १९

वन्देय सुन्दरभुजं भुजगेन्द्रभोगसक्तं महावनगिरिप्रणयप्रवीणम् ॥
यं तं विदुर्दहरमष्टगुणोपजुष्टमाकाशमौपनिषदीषु सरस्वतीषु ॥ २०

यत्स्वायत्तस्वरूपस्थितिकृतिकनिजेच्छानियाम्यस्वशेषा-
नन्ताशेषप्रपञ्चस्तत इह चिदिवाऽचिद्वपुर्वाचिशब्दैः ।
विश्वैश्शब्दैः प्रवाच्यो हतवृजिनतया नित्यमेवानवद्य-
स्तं वन्दे सुन्दराह्वं वनगिरिनिलयं पुण्डरीकायताक्षम् ॥ २१

गुणजं गुणिनो हि मङ्गलत्वं प्रमितं प्रत्युत यत्स्वरूपमेत्य ।
तमनन्तसुखाववोधरूपं विमलं सुन्दरबाहुमाश्रयामः ॥ २२

अतिपतिताघधि स्वमहिमानुभवप्रभव-
त्सुखकृतनिस्तरङ्गजलधीयितनित्यदशाम् ।
प्रतिभटमेवहेयनिकरस्य सदाऽप्रतिमं
हरिमिह सुन्दराह्मुपयामि वनाद्रितटे ॥ २३

सदा षाड्गुण्याढ्यैः पृथुलबलविज्ञानशकुन-
प्रभावीर्यैश्वर्यैरवधिविधुरैरेधितदशाम् ।
द्रुमस्तोमक्ष्माभृत्परिसरमहोद्यानमुदितं
प्रपद्येऽध्यारूढश्रियमिममहं सुन्दरभुजम् ॥ २४

सौशील्याश्रितवत्सलत्वमृदुतासौहार्दसाम्यार्जवै-
र्धैर्यस्थैर्यसुवीर्यशौर्यकृतितागाम्भीर्यचातुर्यकैः ।
सौन्दर्यान्वितसौकुमार्यसमतालावण्यमुख्यैर्गुणै-
र्देवः श्रीतरुषण्डशैलनिलयो नित्यं स्थितस्सुन्दरः ॥ २५

येष्वेकस्य गुणस्य विप्रुडपि वै लोकोत्तरं स्वाश्रयं
कुर्यात्तादृशवैभवैरगणितैर्निस्सीमभूमान्वितैः ।
नित्यैर्दिव्यगुणैस्ततोधिकशुभत्वैकास्पदात्माश्रयै-
रित्थं सुन्दरबाहुमस्मि शरणं यातो वनाद्रीश्वरम् ॥ २६

सदा समस्तं जगदीक्षते हि यः प्रत्यक्षदृष्ट्या युगपद्भुवा स्वतः ।
स ईदृशज्ञाननिधिर्निधिस्तु नः सिम्हाद्रिकुञ्जेषु चकास्ति सुन्दरः ॥ २७

ऐश्वर्यतेजोबलवीर्यशक्तयः कीदृग्विधास्सुन्दरबाहुसंश्रयाः ।
योऽसौ जगज्जन्मलयस्थितिक्रियास्सङ्कल्पतोल्पादुपकल्पयत्यजः ॥ २८

यत्कल्पायुतभोगतोपि कृशतां यायान्नतावत्फलं
येष्वेकस्य तथाविधैस्सततजैरंहोभिरुत्सीमभिः ।
अस्तादाविह संसृतावुपचितैश्छन्नं सुसन्नं जनं
सन्नत्याक्षमते क्षणाद्वनगिरिप्रस्थप्रियस्सुन्दरः ॥ २९

यज्जातीयो यादृशो यत्स्वभावः पादच्छायासंश्रितो योऽपि कोऽपि ।
तज्जातीयस्तादृशस्तत्स्वभावः श्लिष्यत्येनं सुन्दरो वत्सलत्वात् ॥ ३०

निहीनो जात्या वा भृशमकुशलैर्वा स्वचरितैः
पुमान्वै यः कश्चिद्बहुतृणमपि स्यादगुणतः ।
भजन्तं तं पश्येद्भुजगपतिना तुल्यमपि यो
वनाद्रिप्रस्थस्थः स मम शरणं सुन्दरभुजः ॥ ३१

एकैकमङ्गलगुणानुभवाभिनन्द-
मीदृक्क्रियानिति च सुन्दरदोष्णि कृष्णे ।
ते ये शतन्त्विवति नियन्तुमनाः श्रुति र्हि
नैवैष वाङ्मनसगोचर इत्युदाह ॥ ३२

अब्जपादमरविन्दलोचनं पद्मपाणितलमञ्जनप्रभम् ।
सुन्दरोरुभुजमिन्दिरापतिं वन्दिषीय वरदं वनाद्रिगम् ॥ ३३

कनकमरकताञ्जनद्रवाणां मथनसमुत्थितसारमेलनोत्थम् ।
जयति किमपि रूपमस्य तेजो वनगिरिनन्दनसुन्दरोरुबाहोः ॥ ३४

किन्नु स्वयं स्वात्मविभूषणं भवन्नसावलङ्कार इतीरितो जनैः ।
वर्द्धिष्णुबालद्रुमषण्डमण्डितं वनाचलं वा परितः प्रसाधयन् ॥ ३५

सुखस्पर्शैर्नित्यैः कुसुमसुकुमाराङ्गसुखदै-
स्सुसौगन्ध्यैर्दिव्याऽऽभरणगणदिव्यायुधगणैः ।
अलङ्कार्यैः सर्वैर्निगदितमलङ्कार इति य-
स्समाख्यानं धत्ते स वनगिरिनाथोऽस्तु शरणम् ॥ ३६

मकुटमकुटमालोत्तंसचूडाललाम-
स्वलकतिलकमालाकुण्डलैस्सोर्ध्वपुण्ड्रैः ।
मणिवरवनमालाहारकेयूरकण्ठ्यै-
स्तुलसिकटककाञ्चीनूपुराद्यैश्च भूषैः ॥ ३७

असिजलजरथाङ्गैश्शार्ङ्गकौमोदकीभ्या-
मगणितगुणजालैरायुधैरप्यथान्यैः ।
सततविततशोभं पद्मनाभं वनाद्रे-
रुपवनसुखलीलं सुन्दरं वन्दिषीय ॥ ३८

आजानजस्यगतबन्धुरगन्धलुब्ध-
भ्राम्यद्विदग्धमधुपालिसदेशकेशम् ।
विश्वाधिराज्यपरिवर्हकिरीटराजे
हे सुन्दरस्य बत सुन्दरमुत्तमाङ्गम् ॥ ३९

अन्धन्तमस्तिमिरनिर्मितमेवयत्स्या-
त्तत्सारसाधितसुतन्त्वतिवृत्तवार्त्तम् ।
ईशस्य केसरिगिरेरलकालिजालं
तत्तुल्यकुल्यमधुपाढ्यमहावनस्य ॥ ४०

जुषाष्टमीकज्वलदिन्दुसन्निभं धृतोर्द्ध्वपुण्ड्रं विलसद्विशेषकम् ।
भूम्ना ललाटं विपुलं विराजते वनाद्रिनाथस्य समुच्छ्रितश्रियः ॥ ४१

सुचारुचापद्वयविभ्रमं भ्रुवोर्युगं सुनेत्राहसहस्रपत्रयोः ।
उपान्तगं वा मधुपावलीयुगं विराजते सुन्दरबाहुसंश्रयम् ॥ ४२

अदीर्घमप्रेमदुघं क्षणोज्ज्वलं न चोरमन्तःकरणस्य पश्यताम् ।
अनुब्जमब्जन्तु कथं निदर्शनं वनाद्रिनाथस्य विशालयोर्दृशोः ॥ ४३

प्रश्च्योतत्प्रेमसारामृतरसचुलुकप्रक्रमप्रक्रियाभ्यां
विक्षिप्तालोकितोर्मिप्रसरणमुषितस्वान्तकान्ताजनाभ्याम् ।
विश्वोत्पत्तिप्रवृत्तिस्थितिलयकरणैकान्तशान्तक्रियाभ्यां
देवोऽलङ्कारनामा वृषगिरिनिलयो वीक्षतामीक्षणाभ्याम् ॥ ४४

प्रेमामृतौघपरिवाहिमहाक्षिसिन्धु-
मध्यप्रबन्धसमुदञ्चितसेतुकल्पा ।

ऋज्वी सुसुन्दरभुजस्य विभाति नासा
कल्पद्रुमाङ्कुरनिभा वनशैलभर्तुः ॥ ४५

व्याभाषिताभ्यधिकनन्दनभन्दनर्द्धि
मन्दस्मितामृतपरिस्रवसंस्तवाढ्यम् ।
आभाति विद्रुमसमाधरमास्यमस्य
देवस्य सुन्दरभुजस्य वनाद्रिभर्तुः ॥ ४६

यशोदाङ्गुल्यग्रोन्नमितचिबुकाघ्राणमुदितौ
कपोलावद्यापि ह्यनुपरततद्धर्षगमकौ ।
विराजेते विष्वग्विततसहकारासवरस-
प्रमाद्यद्भृङ्गाढ्यद्रुमवनगिरेस्सुन्दरहरेः ॥ ४७

व्यालम्बिकुण्डलमुदग्रसुवर्णपुष्पं
निष्पन्नकल्पलतिकायमलानुकारम् ।
यत्कर्णपाशयुगलं निगडं धियां नः
सोयं सुसुन्दरभुजो वनशैलभूषा ॥ ४८

सदंससंसज्जितकुन्तलान्तिकावतीर्णकर्णाभरणाढ्यकन्धरः ।
सुबन्धुरस्कन्धनिबन्धनो युवा सुसुन्दरस्सुन्दरदोर्विजृम्भते ॥ ४९

व्यूढगूढभुजजत्नुमुल्लसत्कम्बुकन्धरधरं धराधरम् ।
वृक्षषण्डमयभूभृतस्तटे सुन्दरायतभुजं भजामहे ॥ ५०

मन्दरभ्रमणविभ्रमोद्भटाः सुन्दरस्य विलसन्ति बाहवः ।
इन्दिरासमभिनन्दभन्दनाश्चन्दनागरुविलेपभूषिताः ॥ ५१

ज्याकिणाङ्कपरिकर्मधर्मिणो भान्ति सुन्दरभुजस्य बाहवः ।
पारिजातविटपायितर्द्धयः प्रार्थितार्थपरिदानदीक्षिताः ॥ ५२

सागराम्बरतमालकाननश्यामलर्द्धय उदारपीवराः ।
शेषभोगपरिभोगभागिनस्तन्निभावनगिरीशितुर्भुजाः ॥ ५३

अहमहमिकाभाजो गोवर्द्धनोद्धृतिनर्मणि
प्रमथनविधावब्धेर्लङ्घप्रबन्धसमक्रियाः ।
अभिमतबहुभावाः कान्ताभिरम्भणसंभ्रमे
वनगिरिपतेर्बाहाः शुम्भन्ति सुन्दरदोर्हरेः ॥ ५४

श्रीमद्वनाद्रिपतिपाणितलाब्जयुग्म-
मारूढयोर्विमलशङ्खरथाङ्गयोस्तु ।
एकोऽब्जमास्थित इवोत्तमराजहंसः
पद्मप्रियोऽर्क इव तत्समितो द्वितीयः ॥ ५५

लक्ष्म्याःपदं कौस्तुभसंस्कृतं च श्रीवत्सभूमिर्विमलं विशालम् ।
विभाति वक्षो वनमालयाढ्यं वनाद्रिनाथस्य सुसुन्दरस्य ॥ ५६

सौन्दर्यामृतसारपूरपरिवाहावर्त्तगर्त्तायितं
यातःकिन्नुविरिञ्चिसम्भवनभूम्यम्भोजसंभूतिभूः ।
नाभिश्शुम्भति कुम्भिकुम्भनिभनिर्भातस्तनस्वर्वधू-
संभुक्तद्रुमषण्डशैलवसतेरारूढलक्ष्म्या हरेः ॥ ५७

सुन्दरस्य किल सुन्दरबाहोः श्रीमहातरुवनाचलभर्त्तुः ।
हन्त यत्र निवसन्ति जगन्ति प्रापितकृशिम तत्तनुमध्यम् ॥ ५८

पिण्डुग्रमधुकैटभकीटौ हस्तिहस्तयुगलाभसुवृत्तौ ।
राजतः क्रमकृशौ च सदूरू सुन्दरस्य वनभूधरभर्त्तुः ॥ ५९

यौवनवृषककुदोद्भेदनिभं नितरां
भाति विभोरुभयं जानु शुभाकृतिकम् ।
सुन्दरभुजनाम्नो मन्दरमथिताब्धे-
श्चन्दनवनविलसत्कन्दरवृषभपतेः ॥ ६०

अधोमुखं न्यस्तपदारविन्दयोरुदञ्चितोदात्तमृणालसन्निभे ।
विलङ्घ्य जङ्घे कनु रंहतो दृशौ वनाद्रिनाथस्य सुसुन्दरस्य मे ॥ ६१

सुसुन्दरस्यास्य पदारविन्दे पादारविन्दाधिकसौकुमार्ये ।
अतोऽन्यथा ते बिभृयात्कथं नु तदासनन्नाम सहस्रपत्रम् ॥ ६२

सौन्दर्यमार्दवसुगन्धरसप्रवाहै-
रेते हि सुन्दरभुजस्य पदारविन्दे ।
अम्भोजडम्भपरिरम्भणमभ्यजैष्टां
तद्धै पराजितमिमे शिरसा बिभर्त्ति ॥ ६३

एते ते बत सुन्दराह्वयजुषः पादारविन्दे शुभे
यन्निर्णेजसमुत्थितत्रिपथगास्रोतस्सु किञ्चित्किल ।
धत्तेऽसौ शिरसा ध्रुवस्तदपरं स्रोतो भवानीपति-
र्यस्याऽस्यालकनन्दिकेति निजगुर्नामैवमन्वर्थकम् ॥ ६४

आम्नायकल्पलतिकोत्थसुगन्धपुष्पं योगीन्द्रहार्द्दसरसीरुहराजहंसम् ।
उत्पक्कधर्मसहकारफलप्रकाण्डं वन्देय सुन्दरभुजस्य पदारविन्दम् ॥ ६५

सुसुन्दरस्यास्य तु वामनाकृतेः क्रमत्रयप्रार्थिनि मानसे किल ।
इमे पदे तावदिहासहिष्णुनी विचक्रमाते त्रिजगत्पदद्वये ॥ ६६

सौन्दर्यसारामृतसिन्धुवीचीश्रेणीषु पादाङ्गुलिनामिकासु ।
न्यक्कृत्य चन्द्रश्रियमात्मकान्त्या नखावली शुम्भति सुन्दरस्य ॥ ६७

यो जातकृशिमा मली च शिरसा सम्भावितः शम्भुना
सोयं यच्चरणाश्रयी शशधरो नूनं नखव्याजतः ।
पूर्णत्वं विमलत्वमुज्ज्वलतया सार्द्धं बहुत्वं तथा
यातस्तं तरुषण्डशैलनिलयं वन्दामहे सुन्दरम् ॥ ६८

यस्याः कटाक्षणमनुक्षणमीश्वराणा-
मैश्वर्यहेतुरिति सार्वजनीनमेतत् ।
श्रीस्सेति सुन्दरनिषेवणतो निराहु-
स्त्वां हि श्रियः श्रियमुदाहुरुदारवाचः ॥ ६९

दिव्याचिन्त्यमहाद्भुतोत्तमगुणैस्तारुण्यलावण्यक-
प्रायैरद्भुतभावगर्भसततापूर्वप्रियैर्विभ्रमैः ।
रूपाकारविभूतिभिश्च सदृशीं नित्यानपेतां श्रियं
नीलां भूमिमपीदृशीं रमयिता नित्यं वनाद्रीश्वरः ॥ ७०

अन्योऽन्यचेष्टितनिरीक्षणहार्दभावप्रेमानुभावमधुरप्रणयप्रभावः ।
आजस्रनव्यतरदिव्यरसानुभूतिः स्वां प्रेयसीं रमयिता वनशैलनाथः॥७१

सुन्दरस्य वनशैलवासिनो भोगमेव निजभोगमाभजन् ।
शेष एष इति शेषताकृतेः प्रीतिमानहिपतिस्स्वनामनि ॥ ७२

वाहनासनवितानचामराद्याकृतिः खगपतिस्त्रयीमयः ।
नित्यदास्यरतिरेव यस्य वै होष सुन्दरभुजो वनाद्रिगः ॥ ७३

वनाद्रिनाथस्य सुसुन्दरस्य वै प्रभुक्तशिष्टाशयथ सैन्यसत्पतिः ।
समस्तलोकैकधुरन्धरस्सदा कटाक्षवीक्ष्योस्य च सर्वकर्मसु ॥ ७४

छत्रचामरमुखाः परिच्छदास्सूरयः परिजनाश्च नैत्यगाः ।
सुन्दरोरुभुजमिन्धते सदा ज्ञानशक्तिमुखनित्यसद्गुणाः ॥ ७५

द्वारनाथगणनाथतद्भुजाः पारिषद्यपदभागिनस्तथा ।
मामकाश्च गुरवः पुरातनाः सुन्दरं वनमहीध्रगं श्रिताः ॥ ७६

ईदृशैः परिजनैः परिच्छदैर्नित्यसिद्धनिजभोगभूमिगः ।
सुन्दरो वनगिरेस्तटीषु वै रज्यते सकलदृष्टिगोचरः ॥ ७७

आक्रीडभूमिषु सुगन्धिषु पौष्पिकीषु
वैकुण्ठधामनि समृद्धसुवापिकासु ।
श्रीमल्लतागृहवतीषु यथा तथैव
लक्ष्मीधरः सजति सिंहगिरेस्तटीषु ॥ ७८

आनन्दमन्दिरमहामणिमण्डपान्त-
र्लक्ष्म्या भुवाप्यहिपतौ सह नीलया च ।

निःसङ्ख्यनित्यनिजदिव्यजनैकसेव्यो
नित्यं वसन् सजति सुन्दरदोर्वनाद्रौ ॥ ७९

प्रत्यर्थिनि त्रिगुणकप्रकृतेरसीम्नि
वैकुण्ठधामनि पराम्बरनाम्नि नित्ये ।
नित्यं वसन् परमसत्त्वमयेप्यतीत-
योगीन्द्रवाङ्मनस एष हरिर्वनाद्रौ ॥ ८०

लोकांश्चतुर्दश दधत्किल सुन्दरस्य
पङ्क्तीर्गुणोत्तरितसप्तवृतीदमण्डम् ।
अन्यानि चास्य सुसदृशि परश्शतानि
क्रीडाविधेरिह परिच्छदतामगच्छन् ॥ ८१

सुरनरतिर्यगादिबहुभेदकभिन्नमिदं
जगदथ चाण्डमण्डवरणानि च सप्त तथा ।
गुणपुरुषौ च मुक्तपुरुषाश्च वनाद्रिपते-
रुपकरणानि नर्मविधयेऽपि भवन्ति विभोः ॥ ८२

ज्ञानिनस्सततयोगिनस्तु ये सुन्दराङ्घ्रिपदभक्तिभागिनः ।
मुक्तिमाप्य परमां परे पदे नित्यकिङ्करपदं भजन्ति ते ॥ ८३

देवस्य सुन्दरभुजस्य वनाद्रिभर्त्तुर्हि शीलवत्त्वमथवाऽऽश्रितवत्सलत्वम् ।
पेशस्वभावमजहद्भिरिहावतारैर्योऽलञ्चकार जगदाऽऽश्रिततुल्यधर्मा ॥८४

सिह्माद्रिनाथ तव वाङ्मनसातिवृत्तं
रूपं त्वतीन्द्रियमुदाह रहस्यवाणी ।
एवं च न त्वमिह चेत्समवातरिष्य-
स्त्वज्ज्ञानभक्तिविधयोऽद्य मुधाऽभविष्यन् ॥ ८५

ये भक्ता भवदेकभोगमनसोऽनन्यात्मसञ्जीवना-
स्तत्संश्लेषणतद्विरोधिनिधनाद्यर्थं वनाद्रीश्वरः ।

मध्येऽण्डं यदवातरस्सुरनराद्याकारदिव्याकृति-
स्तेनैव त्रिदशैर्नरैश्च सुकरं स्वप्रार्थितप्रार्थनम् ॥ ८६

श्रीमन्महावनगिरीश विधीशयोस्ते
मध्ये तु विष्णुरिति यः प्रथमावतारः ।
तेनैव चेत्तव महिम्नि जनाः किलान्धा-
स्त्वन्मत्स्यभावमवगम्य कथं भवेयुः ॥ ८७

हे देव सुन्दरभुज त्वमिहाण्डमध्ये
सौलभ्यतो विसदृशं चरितं महिम्नः ।
अङ्गीकरोपि यदि तत्र सुरैरमीभिः
साम्याधिकर्षपरिपालनमेव साधु ॥ ८८

इहावतीर्णस्य वनाद्रिनाथ ते निगूहतः स्वं महिमानमैश्वरम् ।
उमापतेः किं विजयः प्रियङ्करः प्रियङ्करी चेन्द्रजिदस्त्रबन्धना ॥ ८९

पुच्छोत्पुच्छनमूर्च्छनोद्धतिधुतव्यावर्त्तितावर्त्तव-
त्संवर्त्तार्णवनीरपूरविलुठत्पाठीनदिव्याकृतेः ।
सिंहाद्रीश न वैभवं तव कथं स्वालक्ष्मालक्ष्यते
पद्माक्षस्य जुघुक्षतोपि विभवं लक्ष्मीधराधोक्षज ॥ ९०

साचलावटतटाकदीर्घिका जाह्नवीजलविवर्द्धितः क्षये ।
श्लक्ष्णसङ्क्रमितनौर्मनोरभूरग्रतोण्डजवपुर्हि सुन्दर ॥ ९१

प्रलयजनीरपूरपरिपूरितस्वनिलयावसन्नवदन-
भ्रमदशरण्यभूतशरणार्थिनाकिशरणं भवन् स्वकृपया ।
चलदुदधीरिताम्बुकलुषीक्रियाढ्यगमनस्वपृष्ठविधृता-
चलकुल एष मीनतनुरत्र सुन्दरभुजो वनाद्रिनिलयः ॥ ९२

स्वपृष्ठे पृष्ठाद्रिभ्रमणकरणैःकिञ्च फणिनो
विकृष्टिव्याकृष्टिव्यतिविधुतदुग्धाब्धिचलितैः ।

अधिस्पन्दोनन्दन्विकसदरविन्देक्षणरुचिः
पुराऽभूस्सिह्याद्रेः प्रियतमहरे कच्छपवपुः ॥ ९३

जगत्प्रलीनं पुनरुद्दिधीर्षतः सिंहक्षितिक्षिन्निलयस्थ सुन्दर ।
पुरा वराहस्य तवेयमुर्वरा दम्ष्ट्राह्वयेन्दोः किल लक्ष्मलक्षिता ॥ ९४

न वायुः पस्पन्दे ययतुरथवाऽस्तं शशिरवी
दिशोऽनश्यन् विश्वाप्यचलदचला साचलकुला ।
नभश्च प्रश्च्योति कथितमपि पाथो नरहरौ
त्वयि स्तम्भे शुम्भद्वपुषि सति हे सुन्दरभुज ॥ ९५

अरालं पातालं त्रिदशनिलयः प्रापितलयो
धरित्री निर्धूता ययुरपि दिशः कामपि दिशम् ।
अजृम्भिष्टाऽम्भोधिर्घुमुघुमिति घूर्णन् सुररिपो-
र्विभिन्दाने वक्षस्त्वयि नरहरौ सुन्दरभुज ॥ ९६

नखक्रकचकप्रथिक्रथितदैत्यवक्षस्स्थली-
समुत्थरुधिरच्छटाछुरितविम्बितं स्वं वपुः ।
विलोक्य रुषितः पुनः प्रतिमृगेन्द्रशङ्कावशा-
द्य एष नरकेसरी स इह दृश्यते सुन्दरः ॥ ९७

क्षितिरियं जनिसंहृतिपालनैर्निगिरणोद्गिरणोद्धरणैरपि ।
वनगिरीश तवैव सती कथं वरद वामन भिक्षणमर्हति ॥ ९८

भार्गवः किल भवन् भवान्पुरा कुन्दसुन्दरवनाचलेश्वर ।
अर्जुनस्य बलदर्पितस्य तु छेत्स्यति स्मरति बाहुकाननम् ॥ ९९

आज्ञा तवात्र भवती विदिता त्रयी सा
धर्मं तदुक्तमखिलेन वनाद्रिनाथ ।
अन्यूनमाचरितुमास्तिकशिक्षणार्थ-
मत्रावतीर्य किल सुन्दर राघवोऽभूः ॥ १००

वनगिरिपतिरीशितेति देवैस्त्रिपुरहरत्रिपुरघ्नचापभङ्गात् ।
व्यगणि परशुरामदर्शितस्य स्वकधनुषः परिमर्शदर्शनाच्च ॥ १०१

अनवाप्तमत्र किल लिप्स्यते जनै र्न च लब्धमेतदिह भोक्तुमिष्यते ।
अनवाप्तमत्र किल नास्ति राम तज्जगती त्वया तृणमवेक्षि सुन्दर ॥ १०२

शिखरिपु विपिनेष्वप्यापगास्वच्छतोया
स्वनुभवसि रसज्ञो दण्डकारण्यवासान् ।
तदिह तदनुभूतौ साभिलाषोऽद्य राम
श्रयसि वनगिरीन्द्रं सुन्दरीभूय भूयः ॥ १०३

उपवनतरुषण्डैर्मण्डिते गण्डशैल-
प्रणयिभवदुदन्तोद्गायिगन्धर्वसिद्धे ।
वनगिरितटभूमिप्रस्तरे सुन्दर त्वं
भजसि नु मृगयानानुद्रवश्रान्तिशान्तिम् ॥ १०४

कूलेऽब्धेः किल दक्षिणस्य निवसन् दूरोत्तराम्भोधिगान्
दैत्यानेकपतत्त्रिणाऽच्छिनदितीयं किंवदन्ती श्रुता। (अच्छिन इतीयं)
तत्रैवेश्वरमम्भसां व्यजयथास्तस्माद्वनाद्रीश्वर
श्रीमन् सुन्दर सेतुबन्धनमुखाःक्रीडास्तवाऽडम्बरम् ॥ १०५

रघुकुलतिलक त्वं जातुचिद्यातुधान-
च्छलमृगमृगयायां सम्प्रसक्तः पुराऽभूः ।
तदुपजनितखेदच्छेदनायाद्य गाय-
न्मधुकरतरुषण्डं रज्यसे किं वनाद्रिम् ॥ १०६

हे सुन्दरैकतरजन्मनि कृष्णभावे
द्वे मातरौ च पितरौ च कुले अपि द्वे ।
एकक्षणादनुगृहीतवतः फलं ते
नीला कुलेन सदृशी किल रुक्मिणी च ॥ १०७

त्वं हि सुन्दर यदा स्तनन्धयः पूतनास्तनमधास्तदा नु किम् ।
जीर्णमेव जठरे पयोविषं दुर्जरं वद तदात्मना सह ॥ १०८

आश्रितेषु सुलभो भवन् भवान् मर्त्यतां यदि जगाम सुन्दर ।
अस्तु नाम तदुलूखले कियद्दामबद्ध इति किं तदाऽरुदः ॥ १०९

सुन्दरोरुभुजनन्दनन्दनस्त्वं भवन् भ्रमरविभ्रमालकः ।
मन्दिरेषु नवनीततल्लजं वल्लवीधियमुत व्यचूचुरः ॥ ११०

कालियस्य फणतां शिरस्तु मे सत्कदम्बशिखरत्वमेव च ।
वष्टि जुष्टवनशैल सुन्दर त्वत्पदाब्जयुगमर्पितं ययोः ॥ १११

गूहितस्वमहिमापि सुन्दर त्वं व्रजे किमिति शक्रमाक्रमीः ।
सप्तरात्रमदधाश्च किं गिरिं पृच्छतश्च सुहृदः किमक्रुधः ॥ ११२

हे नन्दनन्दन सुसुन्दर सुन्दराह्व
वृन्दावने विहरतस्तव वल्लवीभिः ।
वेणुध्वनिश्रवणतस्तरुभिस्तदा वै
सग्रावभिर्जतुविलायमहो विलिल्ये ॥ ११३

गायंगायं वनगिरिपते त्वं हि वृन्दावनान्त-
र्गोपीसङ्घैर्विहरसि यदा सुन्दर व्यूढबाहो ।
रासारम्भोत्सवबहुविधप्रेमसीमन्तिनीनां
चेतश्चेतस्तव च नु तदा कां दशामन्वभूताम् ॥ ११४

इङ्गितं निमिषितं च तावकं रम्यमद्भुतमतिप्रियङ्करम् ।
तेन कंसमुखकीटशासनं सुन्दराल्पकमपि प्रशस्यते ॥ ११५

वाराणसीदहनपौण्ड्रकभौमभङ्ग-
कल्पद्रुमाहरणशङ्करजृम्भणाद्याः ।
अन्याश्च भारतबलकथनादयस्ते
क्रीडास्सुसुन्दरभुज श्रवणामृतानि ॥ ११६

त्वं हि सुन्दर वनाद्रिनाथ हे वेङ्कटाह्वयनगेन्द्रमूर्द्धनि ।
देवसेवितपदाम्बुजद्वयस्संश्रितेभ्य इह तिष्ठसे सदा ॥ ११७

हस्तिशैलनिलयो भवन् भवान् साम्प्रतं वरदराजसाह्वयः ।
इष्टमर्थमनुकम्पया ददद्भिभ्यमेव दयसे हि सुन्दर ॥ ११८

मध्येक्षीरपयोधिशेषशयने शेषे सदा सुन्दर
त्वं तद्वैभवमात्मनो भुवि भवद्भक्तेषु वात्सल्यतः ।
विश्राण्याखिलनेत्रपात्रमिह सन् सह्योद्भवायास्तटे
श्रीरङ्गे निजधाम्नि शेषशयने शेषे वनाद्रीश्वर ॥ ११९

कल्कीभविष्यन् कलिकल्कदूषितान् दुष्टानशेषान् भगवन् हनिष्यसि ।
स एव तस्यावसरः सुसुन्दर प्रशाधि लक्ष्मीश समक्षमेव नः ॥ १२०

ईदृशास्त्ववतारसत्तमास्सर्व एव भवदाश्रिताञ्जनान् ।
त्रातुमेव न कदाचिदन्यथा तेन सुन्दर भवन्तमाश्रये ॥ १२१

त्वामामनन्ति कवयः करुणामृताब्धिं
त्वामेव संश्रितजनिघ्नमुपघ्नमेषाम् ।
येषां व्रजन्निह हि लोचनगोचरत्वं
हे सुन्दराह्व परिचस्करिषे वनाद्रिम् ॥ १२२

अशक्यं नो किञ्चित्तव न च न जानासि निखिलं
दयालुः क्षन्ता चास्यहमपि न चागांसि तरितुम् ।
क्षमोऽतस्त्वच्छेषो ह्यगतिरिति च क्षुद्र इति च
क्षमस्वैतावन्नो बलमिह हरे सुन्दरभुज ॥ १२३

लङ्कायुद्धहतान् हरीन् द्विजसुतं शम्बूकदोषान्मृतं
सान्दीपिन्यभिजं मृतं द्विजसुतान् बालांश्च वैकुण्ठगान् ।
गर्भे चाऽऽर्ज्जुनिसम्भवं व्युदधरः स्वेनैव रूपेण यः
स्वाभीष्टं मम मद्गुरोश्च ददसे नो किं वनाद्रीश्वर ॥ १२४

आयोध्यगान् सपशुकीटतृणांश्च जन्तून्
किङ्कर्मणो नु बत कीदृशवेदनाढ्यान् ।
सायुज्यलभ्यविभवान्निजनित्यलोकान्
सान्तानिकानगमयो वनशैलनाथ ॥ १२५

हरितवारणभृत्यसमाह्वयं करिगिरौ वरदस्त्वमपूर्विकाम् ।
दशमलम्भय एव हि सुन्दर स्फुटमदाश्च परश्शतमीदृशाम् ॥ १२६

इह च देव ददासि वरान् परान् वरद सुन्दर सुन्दरदोर्द्धर ।
वनगिरेरभितस्तटमावसन्निखिललोचनगोचरवैभवः ॥ १२७

इदमिमे शृणुमो मलयध्वजं नृपमिह स्वयमेव हि सुन्दर ।
चरणसात्कृतवानिति तद्वयं वनगिरीश्वर जातमनोरथाः ॥ १२८

विज्ञापनां वनगिरीश्वरसत्यरूपा-
मङ्गीकुरुष्व करुणार्णव मामकीनाम् ।
श्रीरङ्गधामनि यथा पुरमेष सोऽहं
रामानुजार्यवशगः परिवर्त्तिषीय ॥ १२९

किञ्चेदं च विरिञ्चिभावन वनाद्रीश प्रभो सुन्दर
प्रत्याख्यानपराङ्मुखो वरदतां पश्यन्नवश्यं कुरु ।
श्रीरङ्गश्रियमन्वहं प्रगुणयंस्त्वद्भक्तभोग्यां कुरु
प्रत्यक्षं सुनिरस्तमेव विदधत्प्रत्यर्थिनां प्रार्थनम् ॥ १३०

कारुण्यामृतवारिधे वृषपते हे सत्यसङ्कल्पन
श्रीमन् सुन्दर योग्यताविरहितानुत्सार्य सद्वत्सल ।
क्षाम्यन्साधुजनैःकृतांस्तु निखिलानेवापचारान्क्षणा-
त्तद्भोग्यामनिशं कुरुष्व भगवन् श्रीरङ्गधामश्रियम् ॥ १३१

इदं भूयो भूयः पुनरपि च भूयः पुनरपि
स्फुटं विज्ञाप्स्यामीत्यगतिरबुधोऽनन्यशरणः ।

कृतागा दुष्टात्मा कलुषमतिरस्मीत्यनवधे-
र्दयायास्ते पात्रं वनगिरिपते सुन्दरभुज ॥ १३२

इति श्रीमद्रामानुजाऽचार्यशिष्यप्रवरश्रीवत्साङ्कमिश्रविरचितायां
पञ्चस्तव्यां श्रीमत्सुन्दरबाहुस्तवस्समाप्तः ।

॥ इतिशम् ॥

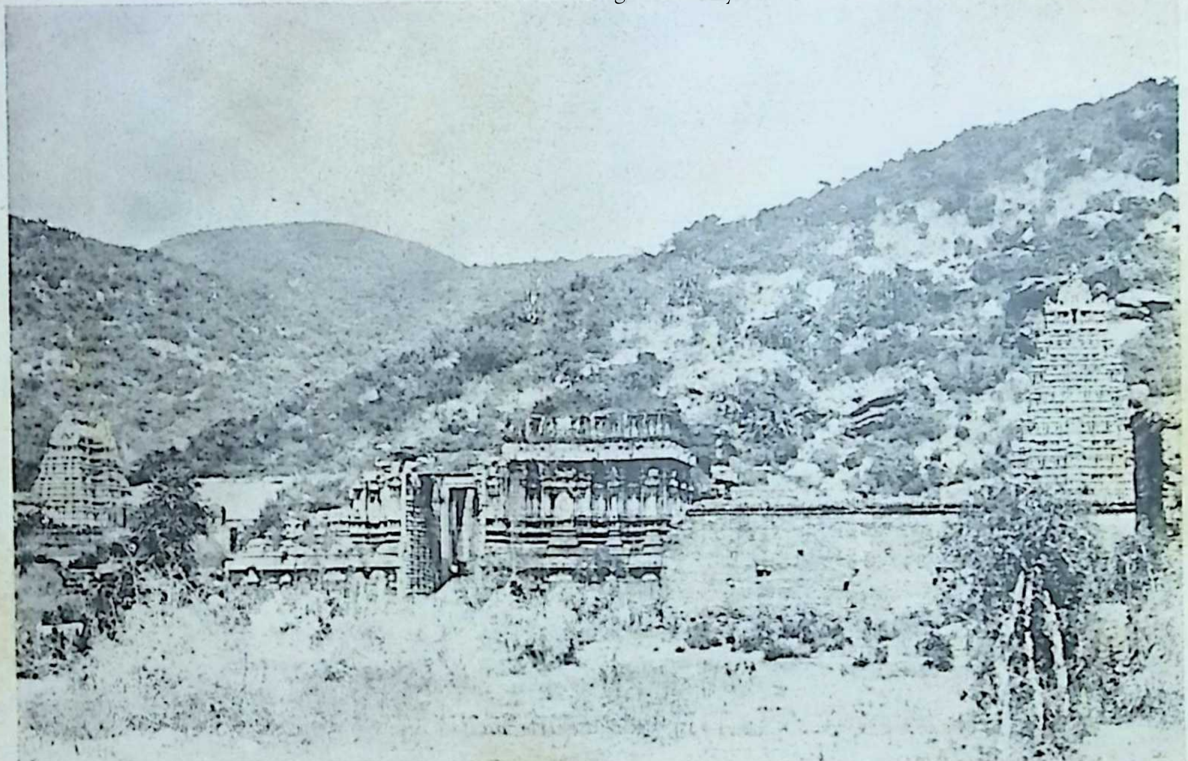
कृष्णो रक्षतु नो जगत्त्रयगुरुः कृष्णं नमस्याम्यहम्
कृष्णेनामरशत्रवो विनिहताः कृष्णाय तस्मै नमः ।
कृष्णादेव समुत्थितं जगदिदं कृष्णस्य दासोऽस्म्यहम्
कृष्णे तिष्ठति सर्वमेतदखिलं हे कृष्ण रक्षस्व माम् ॥

जयतु जयतु देवो देवकीनन्दनोऽयम्
जयतु जयतु कृष्णो वृष्णिवंशप्रदीपः ।
जयतु जयतु मेघश्यामलः कोमलाङ्गः
जयतु जयतु पृथ्वीभारनाशो मुकुन्दः ॥

॥ ॐ तत्सत् ॥

॥ श्रीमत्सुन्दरराजार्पणमस्तु ॥

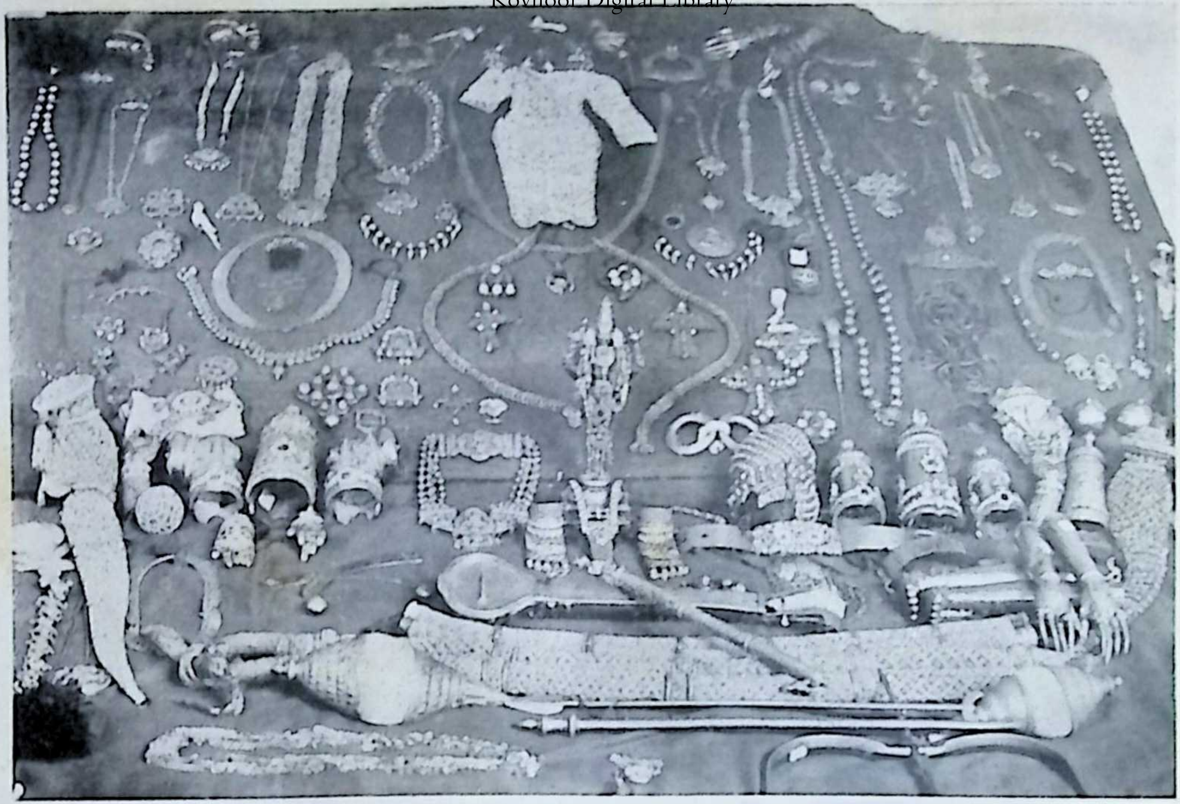
॥ ओँ ॥

பலபலநாழம் சொல்லிப் பழித்தசிசுபாலன் தன்னை — அலவலைமை தவிர்த்த அழகன் அலங்காரன்மலை
குலமலை கோலமலை குளிர்மாமலை கொற்றமலை — நிலமலை நீண்டமலை திருமாலிருந் சோலையதே.

—Periyalwar.

40. The Three Gopurams — "Raya Gopuram"—circa 1500 A. D. (middle), "Padinettambadi Gopuram" —Pre christian era - (Right), "Thondaman Gopuram" (Left) *renovated* 1464 A. D.—with Vrishabagiri (Alagar's Hills) in the Back Ground—(*To face Part I pp* 48, 222, 224, 227 and part III Page 102).

41. "Sri Solaimalaikkarasar" of the Nalayira Divya Prabandam —The idol is of Solid Aparanji gold.—He stands in the centre.—He is adorned with and surrounded by some of the most valuable jewels of the Temple. (*To face* Part I ·169, 247—Part III-99).

"சோலைமலைக்கரசே! கண்ணபுரத்தமுதே! — என்னவலம்களைவாய்! ஆடுக செங்கீரை —
எழுலகமுமுடையாய்! ஆடுக! ஆடுகவே!!

—Periyalwar.

ஸ்ரீ:

THIRUMALIRUNJOLAIMALAI

(SRI ALAGAR KOVIL)

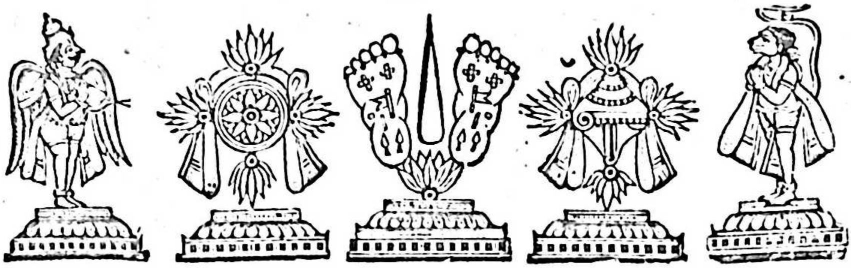
STALA PURANA

PART III.

ஸ்ரீ விருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யம் எனும்
திருமாலிருஞ்சோலைமலை (ஸ்ரீ அழகர் கோவில்) ஸ்தல புராணம்,
ஸ்ரீ ஆழ்வார்கள் ப்ரபந்தங்கள், ஸ்ரீ அழகர் கலம்பகம்,
ஸ்ரீ அழகர் அந்தாதி முதலியன.

ஓம்.

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீகல்யாணசுந்தரவல்லீ ஸமேத ஸ்ரீசுந்தரராஜபரப்ரஹ்மணே நம:

ஸ்ரீவிருஷபாத்ரி மாஹாத்மியம்.

'க்ஷேத்ரவைபவ' மென்னும்

முதல் அத்யாயம்.

நைமிசாரண்யவாஸிகளான மஹரிஷிகளானவர்கள் தாங்கள் காலையில் செய்யவேண்டிய 'ஜப, தப' ஹோமாதிகளைச் செய்தபின் பகவத்பக்தியிலீடுபட்டுள்ளவர்களாய் ஒன்றுகூடி, பதினெண்புராணங்களையும் வெளியிட்டவரான ஸ்ரீவேதவியாஸ மஹாமுனிவரின் சிஷ்யரும், எல்லாப் புராணங்களின் மர்மங்களையும் அறிந்த ஸ்ரீஸூதமஹாமுனிவரை அழைத்து ப்ரஹ்மாஸனத்தில் வீற்றிருக்கச்செய்து, சொல்லுகின்றனர்.

ரிஷிகள்:—"அறிவாளிகளுக்குள் சிறந்த ஸூதமஹாமுனிவரே! இதற்குமுன் பல புராணங்களைத் தங்களிடமிருந்து கேட்டிருக்கிறோம். பர்வதங்களுடையவிசேஷங்களும், ஸமுத்திரங்களின் விபரங்களும், ஏழு ஸ்தானங்களை ஆச்ரயித்த த்வீபங்களின் விஷயங்களும், அதிக புண்யகரமான தீர்த்தங்களின் பெருமைகளும், பெரிய நகரங்களின் அமைப்புகளும், ஸாமான்யதர்மங்களும், மிகவும் சிரமத்தின் பேரில் செய்யக்கூடிய அநேகம் விசேஷ தர்மங்களும், ப்ரஹ்ம, க்ஷத்ரிய, வைச்ய, சூத்ரர்களுடையவும், அநுலோம, ப்ரதிலோமஜர்

களுடைய ஸ்வரூபங்களும், அவரவர்களுடைய தொழிலும், ரஹஸ்யமானதும், ப்ரகாசமானதும், மற்றும் செய்யத்தக்கதும், செய்யத்தகாததும், இகபர சுகங்களைத் தரக்கூடிய தர்மங்களும், நியாய அந்யாயங்களின் ஸ்வரூபமும், மற்றும் செய்கைக்குத்தகுந்த பலனைக் கொடுக்கக்கூடிய தர்மங்களும், "யாவற்றும்" ப்ரபுவான ஸ்ரீபகவானுடைய ச்ரேஷ்டமான ஸாத்வீக புராணங்களிலிருந்து தங்களிடம் கேட்டிருக்கிறோம். 1 to 7

"முன் வராஹபுராண வரலாற்றைச் சொல்லிவருகையில் பெருமைதங்கிய ஸ்ரீபாண்டியநாட்டில் எப்பொழுதும் பகவத் ஸாந்நித்யம் பொருந்திய ஸ்ரீ விருஷபாத்ரியின் பெருமையைச் சுலபமாகச் சொல்லி இருக்கிறீர்கள். அவ்விருஷபாத்ரியின் இருப்பிடமும், அதின் மாஹாத்மியமும் அறிய விரும்புகிற எங்களுக்கு ஸர்வ புராணார்த்தங்களை அறிந்த தாங்கள் உள்ளபடி விபரமாகக் கூறும்படி பிரார்த்திக்கின்றோம். அமுதபானம் செய்பவனுக்குப் போதுமென்ற த்ருப்தி வாராததுபோல், தங்களுடைய முகாரவிந்தத்திலிருந்து பெருகுகிற ஸ்ரீ விஷ்ணு கதாம்ருதபானாஸக்தர்களான எங்களுடைய தாபத்தை உங்களுடைய கருணாம்ருதவர்ஷத்தினால் விலக்கி, போக மோக்ஷங்களைக்கொடுக்கும் க்ஷேத்ரங்களுள் உத்தமமும், தேவர்கட்கும், மனிதர்கட்கும் சுபாஸ்பதமான "ஸ்ரீவிருஷபகிரி" க்ஷேத்திரத்தின் மாஹாத்மியத்தைக் கேட்க ஆவல்கொண்டிருக்கிறோம". 8 to 13

எப்பொழுதும் ஸ்ரீ பகவத்சிந்தாதத்பரர்களான சௌநகாதி மஹாமுனிவர்களால் இவ்விதம் கேட்கப்பட்ட ஸ்ரீ ஸூதமஹாமுனிவர், உலகக்ஷேமங்களை விரும்பும் தங்களால் ஷாட்குண்ய பரிபூர்ணரான "ஸ்ரீஸுந்தரராஜர்" நினைக்கும்படி செய்யப்பட்டார் என்றுசொல்லி, ரிஷிகளுக்குள் தலைவரும், ஸ்ரீமந்நாராயணாம்சபூதரும், தனக்கு பரமாசார்யருமான ஸ்ரீ வேதவியாஸ மஹாமுனிவரை வணங்கி பின்வருமாறு சொல்லுகிறார். 14 to 16

ஸ்ரீ ஸூதர்:—"சௌநகாதி மஹாமுனிவர்களே! நான் கேட்டப்ரகாரமும் எனக்குத் தெரிந்தவரையிலும் ஸ்ரீ விருஷபகிரியின்

பெருமையைச் சொல்லுகிறேன். கவனமாகக் கேளுங்கள். நித்ய ஸூரிகளான ஸ்ரீஸநகாதிகளால் நூற்றுக்கணக்கான வருஷங்களாலும் வர்ணிக்கமுடியாத நிகரற்ற அதன் பெருமையை என்போன்றவர்களால் வர்ணிக்கப்படுவது எவ்விதங்கூடும்? என்று எல்லா மஹரிஷிகளைப் பார்த்துச் சொல்லிவிட்டு, ஸ்ரீவிருஷபாசலத்தை நினைத்து, ஸ்ரீஸுந்தரராஜமூர்த்தியை வணங்கி, நற்குணக்கடலில் ஆழ்ந்த மனதையுள்ளவராய்க்கொண்டு, அடிக்கடி மஹான்களால் தூண்டப்பட்டு, ப்ரஹ்மாஸனத்தில் வீற்றிருந்து, ஸபையின் மத்தியில் அவர்களைப் பார்த்துச் சொல்லுகிறார். 17 to 20

"முனிவர்களே! உயர்குலப்பிறப்பை நான் அடையாமலிருந்த போதிலும், மஹான்களுடைய கருணையினால் பிறப்பினாலுண்டான தோஷம் நீங்கி உயர்வான ப்ராஹ்மண்யத்தை நான் இப்பால் அடைந்திருக்கிறேன். இவ்விதமான எனக்கு ப்ரம்ஹாஸனங் கொடுத்து இந்தக் கதையை நீங்கள் கேட்பதால் உங்களுடைய அனுக்ரஹத்தினாலேயே சொல்லுகிறேன். எவ்வித குற்றங்களிருப்பினும் பொறுத்துக்கொள்ள வேண்டும். 21 to 22

"மலயபர்வதத்திற்கு வடக்கில் பத்து யோஜனை தூரத்திலும், காவேரி என்னும் 'ஸஹ்ஜா' நதிக்குத் தெற்கே ஆறு யோஜனை தூரத்திலும், வராஹ பர்வதத்திற்கு கிழக்கே ஆறு யோஜனை தூரத்திலும், கிழக்கு ஸமுத்திரத்திற்கு மேற்கே எழு யோஜனை தூரத்திலும், பூமிதேவிக்கு ஸ்தனம் போலுயர்ந்த 'ஸ்ரீ விருஷபாத்ரி' என்று ப்ரஸித்தமான மலை உண்டு. இந்த "விருஷபம்" என்ற கிரிக்கு இதர பர்வதங்களை ஒப்பிடுங்கால் அவைகளெல்லாம் கேவலம் பசுக்கள்போலாகின்றன. மேலும், எல்லாப் பர்வதங்களைக் காட்டிலும் இம்மலை விசேஷப்ரக்யாதியை யடைந்திருந்தமையாலும் இந்த மலைக்கு 'விருஷபாத்ரி' என்ற பெயர் முன்னோர்களால் வாய்ந்திட மற்றொரு காரணமும் ஆயிற்று. மேலும், யமதர்மன் 'விருஷ' என்ற தர்மரூபத்தோடு தபசு புரிந்து பகவானிடத்தில் இம்மலைக்கு 'விருஷபாத்ரி' என்று பெயரிடும்படி பிரார்த்தித்தான். மற்ற பர்வதங்களைக் காட்டிலும் உயர்ந்திருப்பதாலும், சந்திரன் ஸஞ்சரிப்பதாலும், இம்மலையைப் பெரியோர்கள் 'பர்வதச்ரேஷ்ட'

மென்று சொல்லுகின்றனர். இம்மலையை இதர பர்வதங்கள், அதனதன் குணவிசேஷங்களால் ஜயிக்கப்படாமலிருப்பதால் 'ஸிம்ஹாத்ரி' என்று ப்ரஸித்தமாயிற்று. மேலும் ஸ்ரீகேசவருடைய ஸாந்நித்யத்தால் இது 'கேசவாத்ரி' என்றும் கருதப்படுகிறது. மிகவும் செழிப்பும் அழகும் வாய்ந்ததான, நூறாயிரக்கணக்கான சோலைகளால் நிறைந்திருப்பதால், இம்மலையைச் "சோலைமலை" (உத்யானசைலம்) என்று முனிவர்கள் அடிக்கடி புகழ்கின்றனர். 23 to 30

"இம்மலையின் சிகரத்தில் ஸ்ரீமந்நாராயணமூர்த்தியின் பாதச் சிலம்பிலிருந்து பெருகியதான நதியொன்றுண்டு. ஜன்மஜன்மாந்தரங்களில் செய்த பாபங்களைப் போக்கடித்து விடுகிறதும், புண்யத்தைத் தருகிறதும், இகபர சுகத்தைத் தருவதாகவும் இருத்தலால் இந்நதிக்கு "இஷ்டஸித்தி" என்று ப்ரஸித்தமுள்ள மற்றொரு பெயரும் உண்டு. பகவத் சரணாரவிந்தத்தினின்று இடைவிடாமல் பெருகுகிறதும், பரமேச்வரன் ஜடாஸம்பந்தமற்றதும், ஜன்ஹுமஹரிஷியினால் உச்சிஷ்டம் செய்யப்படாததும், ஸம்ஸாரபந்தத்தினாலுண்டான அழுக்கைப்போக்கடிக்கிறதும், ஆச்ரயித்தவர்களின் புண்யத்தை அபிவ்ருத்திசெய்வதால் "புண்யச்ருதி" என்ற மற்றோர் பெயருடனும், ஸகல ஜனங்களுடைய ஜனனமரண துக்கத்தை நீக்கக்கூடியதால் "பவஹாரீ நதீ" என்ற மற்றும் ஓர் பெயருடனும், இந்த "நூபுரகங்கா" நதியானது விசேஷ க்யாதியுடன் ப்ரவஹிக்கிறது. 31 to 34

"மேலும், இம்மலையானது ஸகல பாபங்களையும் அடியோடு தொலைப்பதால் "ஸவநாத்ரி" (யக்ஞபர்வதம்) என்று ஒரு பெயரை அடைந்திருக்கிறது. ப்ராஹ்மணக் கூட்டங்களாலும் ஸர்வகாலமும் ஆச்ரயிக்கப்பட்ட இந்த விருஷபாத்ரியானது, முன்னோர்களாலும் விசேஷமாகப் போற்றப்பட்டிருக்கின்றது. நாற்புறங்களிலும் சிகரங்களோடு கூடினதும், சங்குபோன்றும், முத்துச்சிப்பிபோன்றுமுள்ள காந்தியுள்ளதும், நாநாவிதமான பக்ஷிஜாலங்களால் நிறையப்பெற்றதுமாயுமுள்ள இந்த விருஷபாசலத்தை மஹரிஷிகள் நமஸ்கரிக்கின்றனர். ரிஷீச்வரர்களாலும், அநேக ப்ரஹ்மநிஷ்டர்களாலும் நிறைந்ததும், பலவித தாதுக்களால் நிறைந்ததுமான சிகரங்களோடு

கூடிய இம்மலையானது ஆகாசத்தைப் பிளப்பதுபோலுமிருக்கிறது. சிலவிடங்களில் ஸ்வர்ணத்துக்குச் சமானமான ப்ரகாசத்தோடும், மற்றும் சிலவிடங்களில் வெள்ளிக்கு ஒப்பான வர்ணத்தோடும், சிலவிடங்களில் மாஞ்ஜிஷ்டத்தைப்போல் மஞ்சள்நிறத்துடனும், சிலவிடங்களில் இரத்னசிரேஷ்டங்களைப்போலும் சிலவிடங்களில் உயர்ந்த மாணிக்கத்தைப்போலும், சிலவிடங்களில் மரகதத்திற்குச் சமானமான காந்தியுடனும், இவ்விதமாக, மற்றும் அநேக வர்ணங்களால் சூரியனின் பலவித தேஜஸ்ஸுகளையும் விசிறியடித்துக் காட்டுவதுபோல் இம்மலை ப்ரகாசிக்கின்றது. சிலவிடங்களில் தாழம் பூவின் ப்ரகாசத்தைப்போலும், சிலவிடங்களில் சந்திரிகையின் ப்ரகாசத்தைப்போலும், பற்பலவிதமாக வெல்லாம் தன்னிடமாகக் கொண்டு நிறைந்து நின்றுள்ள தாதுவிசேஷங்களால் இவ்விருக்ஷ பாத்ரியின் சிகரங்கள் ப்ரகாசித்து விளங்குகின்றது. மேலும், இக்கிரியானது, அலங்கரிக்கப்பட்டிருக்கிற அரசன்போலக் கொடிமுடியில் ப்ரகாசிக்கும் சந்திரிகையால் அலங்கரிக்கப்பட்டு விளங்குகிறது. 35 to 39½

மேலும், அநேகவித மிருகக்கூட்டங்களாலும், விசேஷ குணங்களுள்ள மரங்களால், நிறைந்ததுமான இம்மலையின் பல ப்ரதேசங்கள், யானைகளாலும், ஸிம்ஹங்களாலும், காட்டு எருமைகளாலும், உத்தமமான மயில்களாலும், மான்களாலும் நிறைந்தும், அவைகளால் செய்யப்பட்ட விசேஷ கர்ஜனைகளினால் பூரித்து இருப்பினும், இம்மிருகங்களெல்லாம் ஸந்தோஷமுள்ளவைகளாயும், க்ரூரமில்லாதவைகளாயும், பலம் பொருந்தியவைகளாயும், ஒன்றை ஒன்று ஹிம்ஸிக்காதவைகளாயுமுள்ள குணநிசயமுள்ளவைகளாக இருந்தமையால் விசேஷ சோபையோடு விளங்குகின்றது. 41½

நாவல், மா, பலா, வேத்ர, ப்ரியாளு, மகிழ், தவம், திமிசம், திந்துகம், மூங்கில், அளிஞ்சி, பவ்யகம், சண்பகம், அரிஷ்டம், சரிணம், மதூகம், மஞ்சிட்டி, இலந்தை, நெல்லி, கடம்பம், எலுமிச்சை, இது முதலிய விருக்ஷ விசேஷங்களின் புஷ்பங்களால் நிறைந்தும், பழங்களோடு கூடியதும், மனதிற்கு இன்பத்தைத் தந்து கவரக்கூடியது

மான மற்றும் பலவிதமான அழகுகளாலும், இம்மலையினது சோபை வ்ருத்தியடைந்து ப்ரகாசிக்கின்றது. காமவழியில் அகப்பட்ட மனஸ்விகளான கின்னரஸ்திரீ புருஷர்களும் இருவரிருவராக இம்மலையின் இரம்யமான தாழ்வரைகளில் த்ருப்தியுடன் க்ரீடிக்கின்றனர். கின்னரமிதுனர்களால் தொங்கவிடப்பட்டிருக்கிற வஸ்திரங்களாலும், வெண்பட்டுகளாலும், வித்தியாதரர்களுடைய நந்தனவனத்தைக் காட்டிலும், இம்மலை ப்ரதேசங்கள் மிகவும் மனதைக் கவருகின்றன. வித்யாதரர்கள் நான்கு பக்கங்களிலும் விளையாடுவதிலிருந்து அப்ரதேசங்கள் மனதைக்கவரக்கூடியதுகளாக இருக்கின்றன. 42 to 46½

சிலவிடங்களில் மேலே இருந்து சப்தத்துடனும், அதிவேகத்துடனும், சிதரிக் கீழே விழக்கூடிய நீர்வீழ்ச்சிகளாலும், ஸாதாரணமாகப் பெருகுகிற அருவிகளாலும், இம்மலையானது முத்துக்களால் அலங்கரிக்கப்பட்ட யானைபோல் விளங்குகிறது. 47½

குகைகளிலிருந்து வரும் காற்றானது நானாவிதமான புஷ்பமென்ன, பழவர்க்கங்களென்ன இவைகளிலிருந்து உண்டாகிறதும், அதனாலேயே கிராணேந்திரியத்திற்கு த்ருப்தி அளிக்கிறதாயுமுள்ள வாஸனையோடு ஸதா வீசுகின்றது. இப்பேர்ப்பட்ட இம்மலைப் பிரதேசமானது யாரைத்தான் ஸந்தோஷிக்கச் செய்யாது? 48½

அனேக நூறாயிரக்கணக்கான உத்யானங்களோடும், அனேகம் நூறாயிரக்கணக்கான மலை அருவிகளோடும், நீலோத்பலம், செங்கழுனீர், தாமரஸம், இவைகளால் நிறைந்த பற்பல தடாகங்களோடுங்கூடியதான இம்மலை எங்கும் ரம்யமான தோற்றத்துடன் கூடி இருக்கிறது. இவ்விருஷபகிரியின் கற்பாறைகளோவென்றால் எல்லாம் விசாலமுள்ளவைகளாகவும், நூற்றுக்கணக்கான வர்ண சோபையுடன் கூடினதாகவுமிருக்கின்றன. மேலும், இம்மலையின் பற்பல ப்ரதேசங்களும், புண்யகரமான புஷ்பராகங்களாலும், சில ப்ரதேசங்கள் ஆயிரக்கணக்கான சிகப்புகளாலும், சில ப்ரதேசங்கள் இந்திரநீலக்கற்களாலும், மற்றும் சில ப்ரதேசங்கள் சந்திரகாந்தக்கற்களாலும், சூரியகாந்தக்கற்களாலும் நிறைந்து பிரகாசிக்கின்றன. 49 to 52

இவ்விருக்ஷபாத்திரியிலுள்ள ஜ்யோதிர்லதாதி ஔஷதிகள் இரவில் இங்குமங்கும் அசைந்தாடிக்கொண்டு தங்களுடைய காந்திகளை வீசுவதால் இராவோடுகூடின அக்னி ஜ்வாலைகளின் ஜ்யோதிஸ்ஸை அடைந்து, ப்ரகாசித்துக்கொண்டிருக்கின்றன.

இவ்வனக்கூட்டங்களில் உள்ள சந்தனம், அகில், மஞ்சாடி, முதலிய விருக்ஷங்கள் பூர்ணமாக புஷ்பித்திருப்பதைப் பார்த்தால் சிலவிடங்களில் வீடுகளைப்போலவும், சிலவிடங்களில் உத்யான வனங்கள்போலவும், அலங்காரமாக ப்ரகாசிக்கின்றன. 54

மேலும், இம்மலைப்பிரதேசமானது, சிலவிடங்களில் ஒற்றைக் கற்பாறைகளாலும், சிலவிடங்களில் விசாலமான ப்ருந்த்யங்களாலும் பொருந்தியிருக்கின்றது. காமிகளுக்கு த்ருப்திகரமான தாமரஸம், நீலோத்பலம், செங்கழுனீர், முதலிய புஷ்பக்கூட்டங்களால் ஆகியதோர் நெருங்கிய விரிப்புகளாலும் இப்பிரதேசங்கள் எங்கும் அலங்கரிக்கப்பட்டு ப்ரகாசிக்கின்றன. மேலும், இப்பருவதமெங்கும் தன் பூஸாரத்தின் விசேஷத்தாலும், அதிகமான ஸம்பத்தாலும், அநேகம் வெள்ளி, தங்கம், இரத்னங்களாலும், நிறைந்து இருப்பதால் குபேரனின் நகரமான அழகாபுரிக்கும் பன்மடங்கு மேலாக விளங்குகின்றது. 55 to 56½

நாநாவர்ணமான மணல் திட்டுகளால் ரம்யமாகவும், ஹம்ஸம், ஜலபக்ஷி (வண்டாழ்வான்பக்ஷி) இவைகளால் நிறைந்தும், நேத்ராநந்தத்தைத் தரக்கூடிய புஷ்பங்களால் நிறைந்த விருக்ஷ சோபையோடு கூடியதாயும், ஸித்தர்களாலும், கந்தர்வர்களாலும், ஸேவிக்கப்பட்டதாயுமுள்ள, 'நூபுரகங்கை' என்ற தேவகங்கை இங்கு விளங்குகிறது. இன்னும் அனேகவித புஷ்பங்கள், பழங்கள், இவைகளால் நிறைந்த பற்பல விருக்ஷ ஜாதிகளாலும், எங்கு பார்த்தாலும் தாமரை ஓடைகளால் நிறையப்பெற்றும் உள்ள 'இம்மஞ்ஜீரதடினீ' குபேரனுடையதுபோல் விளங்குகிறது. 57 to 59

இவ்விடத்திலுள்ள தீர்த்தங்கள் சிலவைகள், யானைக்கூட்டங்களுடைய ஸ்நாநபானாதிகளால் கலங்கினதாக இருக்கின்றன. மேலும் எங்குபார்த்தாலும் ஸ்நாநாதிகள்செய்யக்கூடிய ரமணீயமான தீர்த்

தங்களும், விசேஷமாக இருக்கின்றன. அவ்விடத்திலேயே அநேகம் தபஸ்விகள் ஜடாதாரிகளாகவும், அஜினதாரிகளாகவும் இச்சிலம்பாறில் காலந்தோறும் ஸ்நாநம் செய்து கொண்டிருக்கிறார்கள். இந்நூபுரகங்காநதியானது சிலவிடங்களில் மணல்திட்டுகளிலுள்ள விருக்ஷங்களைத் தன் ஜலப்பெருக்கினால் நனைத்துக்கொண்டோடுகிறது. சிலவிடங்களில் இரத்னங்களின காந்தியை யடைந்தும், சிலவிடங்களில் முத்துக்களின் சோபையை யடைந்தும், இந்நதியானது பிரகாசித்து விளங்குகிறது. சிலவிடத்தில் ஸித்தர்களாலும் தபோதனர்களாலும் மனோஹரமாக ஸேவிக்கப்படுகின்ற இச்சிலம்பாறானது விசேஷ சோபையைக் கொடுத்துக்கொண்டிருக்கிறது. மற்றும் சிலவிடங்களில் ஸித்தகணங்களால் சூழப்பட்டுமிருக்கிறது. 60 to 63

இந்நதியானவள் சிலவிடங்களில் மந்தார, சந்தன, சண்பக, மருதாணி, அசோக, பாதிரி, மகிழ், முதலிய புஷ்பங்களால் வாஸனையுள்ளவளாகச் செய்யப்பட்டும் அழகு வாய்ந்தவளாகவும் தன்பாலுள்ள அநேக சுழல்களால் பார்ப்பவர்கள் மனதைக் கவரும் சக்தியுடனுங்கூடி ப்ரவஹித்தும் செல்கிறாள். மேலும், ஸ்ரீ ஸுந்தர பாஹுவின் திருவடித் தாமரையின் மதுவைப் பருகியதால் இல்லாவண்யவதி அதிக மதத்தை யடைந்து, கையை விரித்து புருஷனை அழைக்கிறவள்போலும். சிலவிடங்களில், மந்தகதியுள்ள வனிதை போலும், சிலவிடங்களில் மதம் பிடித்த யானையின் நடையை யொற்றவள்போலும், கோபமுள்ள பாமினீபோலும், சிலவிடங்களில் கூச்சலிடுபவள் போலும், சிலவிடங்களில் வெண்மையான நுரையை உடையவளாகவும், சிலவிடங்களில் அலைகளாகிற கைகளால் விரிக்கப்பட்ட புஜலதையையுடையவளாகவும், சிலவிடங்களில் சப்தித்துக்கொண்டும் சிலவிடங்களில் ஒதுக்கப்பட்ட பாசிக் கொத்துக்களால் விரிக்கப்பட்ட கூந்தலை உடையவள் போலும், சிலவிடங்களில் தன் வெண்மையான ஜலங்களால் ஆச்சரியத்துடன் சிரிப்பவள் போலும், 'நிர்மலஸ்வரூப' முள்ள மஹான்களால் பார்க்கப்பட்டு ஆச்சரியப்பட்டவள் போலும், அபஸ்மாரத்தால் பீடிக்கப்பட்டு பயப்படுத்துபவள் போலும், சிலவிடங்களில் கர்வமடைந்து கூச்சலிடும் காமினி போலுமுள்ள இந்நூபுரகங்கா நதியானவள்

விளங்காநிற்கிருள். மேலும், இந்நதியானவள் ஸித்தர்களாலும், உயர்ந்த யானைகளாலும், மந்தகதியுள்ள திர்யக் ஜந்துக்களாலும் ஸேவிக்கப்படுவதாலும், கற்களால் மோதப்பட்டு சிலவிடங்களில் மெதுவாகவும், சிலவிடங்களில் அதிக வேகமாகவும், பாய்கிறதினுலும், சிலவிடங்களில் மந்தமாருதங்களால் வீசப்பட்டு ஸேவிக்கப் படுவதாலும், மதோன்மத்தையான காமினிபோல் விளங்குகிருள். சிலவிடங்களில் நீலநிறம் பொருந்தினவளாகவும், சிலவிடங்களில் வெண்ணுரைகளால் வெளுத்துப்போனவளாகவும் காணப்படுகிருள். ஸித்தகந்தர்வர்கள், அப்ஸரஸ்திரீகள், மனுஷ்யர்கள், ஸ்நானதத்பரர்களான தேவர்கள், இவர்களெல்லோராலும், எப்பொழுதும், ஆச்ரயிக்கப்படுகின்ருள். ஆதலால் அத்யந்தம் நெருக்கடியுள்ள ஸாமீப்யத்தையுடையவளாகிவிடுகிருள். 64 to 72½

மேலும், ஸ்நாநகாலங்களில் இவளை ஆச்ரயித்துவருகிற தேவர்களும், மனிதர்களும், ரிஷிகளும், தேவஸ்திரீகளும், மானிடஸ்திரீகளும் அந்தந்த ஸ்நாநகாலங்களில் தங்கள் தங்களை மறந்தும், உயர்ந்தோர் தாழ்ந்தோரென்றும் வித்யாஸமிருந்தும், தன்னுடையது, பிறருடையது என்று தன்னையும் மறந்தும், ஒருவருக்கொருவர் முகங்களைப் பார்த்துக்கொண்டும், திருப்பிக்கொண்டும், அவஸரத்தில் அவரவர்களுடைய ஜலபாத்திரங்களை அடையாமல் ஒருவர் பாத்திரத்தை மற்ருெருவர் எடுத்துக்கொண்டும், அதேவிதம் ரிஷிகளுங்கூட தங்கள் தங்கள் வல்கலங்கள், வஸ்திரங்கள் விஷயத்திலும் தடுமாறுதலடைந்தும், அதுபோல் தேவஸ்திரீகள் மனுஷ்யஸ்திரீகள் இவர்களுக்குள் ஒருவருக்கொருவர் தங்கள் தங்கள் விபூஷணங்களில் எவர் எவர் உயர்ந்தவரென்று விவாதித்துச்சண்டைக்கு ஆரம்பித்த மாத்திரத்தில் ரூபத்தாலும், யௌவனத்தினுலும், ஸம்பத்தினுலும், வஸ்திராபரணங்களினுலும், ஸ்ரீ நூபுரகங்கா ஸாமீப்யத்தை யடைந்த மாத்திரத்தால், தேவர்களென்றும், மனுஷ்யர்களென்றும், ரிஷிகளென்றும், ஸித்தர்களென்றும், இத்யாதிபேதங்களும், உயர்ந்தவர், தாழ்ந்தவர் என்ற பேதங்களும், எனது உனதென்ற பேதங்களும், நீங்கி மறைந்து போய் அபேதபுத்தியுடன் ஸமத்ருஷ்டிசித்தர்களாக ஆகிவிடு

றிருர்கள். ஆகாய மார்க்கத்தில் விமானங்களில் ஸஞ்சரிக்கும் தேவர்கள் இவ்வாச்சரியமாறுதலைப் பார்த்து ஆச்சர்யமடைகின்ருர்கள். 73 to 77½

இம்மலையில் பக்தபராதீனரான ஸ்ரீமந்நாராயணமூர்த்தியானவர் முதன்முதலாகத் தன்னுடைய பரிபூர்ண க்ருபையினுல் நித்யமும் எப்பொழுதும் ஸாந்நித்ய மடைந்திருப்பதால் இம்மலையை எவன் எப்பொழுதும் பார்த்து ஸேவிப்பானே அவன் எவ்விடத்திலும், ஜயசீலனுகவே ஆவன். 79

இவ்விதம் ஸ்ரீவராஹபுராணத்தில்,
க்ஷேத்திரகாண்டத்தில், ஸ்ரீவிருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யமென்ற
இதிஹாஸ ஸ்தலபுராணத்தில் 'க்ஷேத்ரவைபவ'மென்னும்
முதல் அத்தியாயம் முற்றிற்று.

சுபம்.

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீ ஸுந்தரராஜ பரப்ரஹ்மணே நமஹ.

ஸ்ரீவிருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யத்தில் ஸ்ரீதர்மதேவனுக்கு வரமளித்ததென்ற

இரண்டாம் அத்யாயம்.

ரிஷிகள்—

"ஸ்ரீஸூதமஹாமுனிவரே! ஸாக்ஷாத் ஸ்ரீமந்நாராயணரான வர் எக்காரணத்தைப்பற்றி வைகுண்டத்திலிருந்து ஸ்ரீ விருஷப கிரியில் அவதாரஞ் செய்தருளினரென்பதையும், எக்காலத்தில் எவரால் பூஜிக்கப்பட்டாரென்பதையும், கேட்க விரும்புகிற எங்க ளுக்கு ஸமஸ்தமான பகவத் சரித்திரத்தையும், நன்றாகச் சொல்ல வேண்டும்" என்று சௌநகாதி மஹாமுனிவர்களால் கேட்கப்பட்ட மஹாபுத்திமானாகிய ஸ்ரீஸூதமஹாமுனிவர் பகவத் ப்ரேமையினால் புளகாங்கித சரீரமுடையவராய்க்கொண்டு சொல்லலுற்றார்.

"பாபரஹிதர்களான ஹே முனிவர்களே! ஸ்ரீவியாஸமஹரிஷி யின் அநுக்ரஹத்தினால் சோலைமலைக்கரசனின் ப்ரபாவத்தைச் சொல்லுகிறேன்; இச்சரித்திரத்தை ஸாவதான மனதோடு கேட்க வேண்டும். 1 to 3½

(வியாஸர் சொல்லியவாறு ஸ்ரீஸூதமஹாமுனிவர் சொல்லுகிறார்).

"ஸ்ரீ பகவானானவர் ஜகத்ரக்ஷணார்த்தமும், எல்லோருடைய ச்ரேயஸ்ஸின் பொருட்டும், மற்றும் ஏதோ நிமித்தத்துடனும் க்ஷீர ஸமுத்திரத்தையடைந்து அவ்விடத்திலேயே ஆதிசேஷசயனத்தில் உலகத்தைக் காப்பாற்றுவதையே காரியமாகக்கொண்டு சயனித் தும், தேவகாரியத்தின்பொருட்டு தேவதைகளால் பூஜிக்கப்பட்டும், அவர்களின் பிரார்த்தனைகளாலேயே யோகநித்திரையை யடைந்து விளங்குகிறார். அவ்வித சேஷசாயியான ஸ்ரீ பகவான் உலகங்கட்கு ஹிதத்தைச்செய்யும் விருப்பத்தினால் இம்மலையில் சீக்கிரமாகத் தன் வாஸஸ்தானத்தை ஏற்படுத்திக்கொண்டார். யாவர்க்கும் சுலப ராய் நினைத்தமாத்திரத்தில் இவ்வுலகத்திலுள்ள ஸகல பிராணிகளை

யும் பரிபாலனம் பண்ணும் பொருட்டும், கர்மமார்க்க தத்பரர்களாக விருக்கும் யக்ஞசீலர்களான ப்ராஹ்மணர்களைக் காப்பாற்றுவதின் நிமித்தமும், இராக்ஷஸர்களை நாசஞ்செய்வதின் பொருட்டும், ஸாது ஸம்ரக்ஷணத்திற்காகவும், க்ஷீராப்திசயனத்தை விட்டு ஸ்ரீபகவான் சோலைமலையை யடைந்தார். க்ஷீராப்தி சென்று பகவத் தர்சனஞ் செய்ய அசக்தர்களான பக்தர்களுடைய ஆபத்தை நிவர்த்திப்பதற்கும், பாவின ஸம்பத்துக்களை ஓரிடத்தில் சேர்த்துவைப்பதின் நிமித்தம், பக்தர்களிடமுள்ள கருணையினால் ஸர்வகாலமும் இம்மலையில் ஸ்ரீபகவான் ஸர்வாங்க ஸுந்தர பரிபூர்ணராகப் பிரகாசித்துக்கொண்டு வருகிறார். மேலும், ப்ரஸித்தியடைந்த ஸ்ரீஸுந்தராஜமூர்த்தியானவர், முன் க்ருதயுகத்தில், நூபுரகங்காநதிக் கரையில், மஹாவடவிருக்ஷத்தின் கிழக்கு பாகத்தில் ஸ்ருஷ்டி கர்த்தாவான ப்ரஹ்மாவினால் பூஜிக்கப்பட்டு, பிறகு அந்த வடவிருக்ஷத்தினடியிலேயே இந்திராதி ஸமஸ்த தேவதைகளாலும், மஹாரிஷிகளாலும், ஸ்ரீபுருஷஸூக்த மஹாமந்திரத்தினால் பூஜிக்கப்பட்டார். 4 to 11½

"ஒருஸமயத்தில் ஸ்ரீதர்மதேவரானவர் ஸ்வேச்சையாக, ப்ராஹ்மணவடிவத்துடன் இப்பூமியிலுள்ள புனிதமான ஆலயங்களையும், நதிகளையும், ஸமுத்திரங்களையும், பர்வதங்களையும், ஏரிகளையும், மஹான்களால் ஸ்நாநஞ்செய்யத்தகுந்த ரமணியமான புண்யதீர்த்தங்களையும், சுற்றிப் பார்த்துக்கொண்டு வருகையில் பூலோகத்திலுள்ள அபரவைகுண்டம்போல் விளங்கும் 'சோலைமலையை'யடைந்தவுடன் இதன் வைபவத்தால் மனந்தெளிவடைந்து, க்ஷேத்ரங்கட்குள், உத்தமமான க்ஷேத்ரமென்றும், ஸ்ரீபகவானுடைய வைபவத்தினால் சீக்கிரம் சிந்திதபலத்தைக் கொடுக்கக்கூடிய ஸ்தலம் இஃதென்றறிந்து, இவ்விடத்திலேயே தவம் புரிய மனதுகொண்டு, தெளிவை யடைந்த சித்தமுடையவராகவும், த்ருடமான மன உறுதியை யுடையவராகவும், பஞ்சாக்னி மத்தியிலிருந்து தேவவர்ஷத்தில் எண்ணாயிரம் வாஷகாலம மகத்தான தபம் புரிந்தார். அத்தர்மதேவர், ஸ்ரீ நூபுரகங்கைக்கரையில் "மாதவீ" மண்டபமென்னும் வஸந்தமண்டபத்திற்கு முன்னே மந்தாரபுஷ்பத்திலிருந்து

பெருகும் மகரந்தத்தினல் நனைந்த பூப்ரதேசத்தில் வஸிப்பவரும், ஸ்ரீஸுந்தரராஜரென்ற பெயருடையவரும், ஸௌந்தர்யத்திற்கு இருப்பிடமாயும் உத்யானவனங்களால் அலங்கரிக்கப்பட்டவராயும், எல்லோரையும் ஸந்தோஷமடையச் செய்வதில் ராஜாதிராஜனக இருப்பவரும், கருடவாஹனத்தின்மீது வீற்றிருப்பவரும், தேவாதி தேவர்களால் ஸ்தோத்திரஞ் செய்யப்பட்டவருமான ஸ்ரீஸுந்தர ராஜமூர்த்தியை ஸ்தோத்திரஞ் செய்தார். 12 to 20½

"ஸ்ரீ விருஷபாத்ரிநிவாஸனன ஹே ஸ்ரீமந்நாராயணா! உன் பொருட்டு, பத்து, நூறு, ஆயிரம், அளவின்றி அடிக்கடி நமஸ்கரிக்கிறேன்" என்று ரோமாஞ்சபூரித சரீரியாகவும், ஆநந்தபாஷ்பத்தால் வ்யாப்தமான கண்களோடும், அடிக்கடி எழுந்தெழுந்து, வணங்கியும், ப்ரதக்ஷிணம் வந்தும், மதுரமாகப் பேசும் திறமை கொண்ட ஸ்ரீதர்மதேவன் ஸ்ரீஸுந்தரராஜருடைய ஸமுகத்தில் விக்ஞாபித்தார். "ஹே ப்ரபோ! தங்களுடைய தர்சனத்தினல் அசுபம் நீங்கி என் ஜன்மமும் ஸாபல்யத்தை யடைந்தது" இவ்விதஞ் சொல்லிநிற்கின்ற ஸ்ரீதர்மதேவனைப் பார்த்து, தேவதேவனன ஸ்ரீபகவான் ப்ரீதியடைந்து, "ஹே வ்ரதசில! உன்னுடைய தபஸுக்கு மெச்சினேன். உனக்கு மங்களமுண்டாகுக. வேண்டும் வரத்தைக் கேள்" என்று திருவாய்மலர்ந்தருளினர். 21 to 25½

ஏகாக்ரசித்தமுடைய ஸ்ரீ தர்மதேவனும் அச்சமயத்தில் ஸ்ரீ ஸுந்தரபுஜங்களையுடைய ஸ்ரீவிருஷபாத்ரீசரைப் பார்த்து, "ஹே கருணைக்கடலே! புராணபுருஷரான தாங்கள் க்ருபைசெய்து இவ் வஸ்வத்த விருக்ஷத்தினடியிலேயே இருந்து என்னால் செய்யப்பட்ட பூஜைகளை ஏற்றுக்கொள்ளல் வேண்டும்" என்று பிரார்த்தித்தனன். இவ்விதம் பிரார்த்தித்துக்கொண்ட ஸ்ரீதர்மதேவரின் வசனத்தைக் கேட்டு மறுபடியும் ஸ்ரீதர்மதேவனை நோக்கி பரமப்ரீதியை யடைந்தவராய் ஸ்ரீபகவான் திருவாய்மலர்ந்தருளியதாவது:— 26 to 28

"இந்நூபுரகங்கையின் கரையிலேயே எனக்கு ஆலயம் ஒன்றை நிர்மாணஞ் செய்வாயாக. எனக்குப் ப்ரியமுள்ளதாய்க் கட்டப்படும் அவ்வாலயத்தில் என்னை நீ பூஜித்துக்கொண்டிருப்பாயாக" என்று

தர்மதேவனை நோக்கிச் சொல்லிவிட்டு ஸ்ரீ விருஷபாத்ரிநாதன் அவ்விடத்திலேயே அந்தர்தானத்தை யடைந்தார். உடன் தர்ம தேவரும் அவ்விடத்திலேயே வஸித்துக்கொண்டு மறுபடியும் தவம் புரிந்துவரத் தொடங்கினார். 28 to 29½

ஸூர்யன் அஸ்தமித்தபின் சந்திரன் உதித்து இரவில் ஸம்பூர்ண கலாவிசிஷ்டனாகச் சோலைமலையின் சிகரத்தை யடைந்தான். தாபத்தை விலக்கக்கூடிய அச்சந்திரனைப் பார்த்து ஸகல வ்ருக்ஷங்களும், எல்லாச் சோலைகளும், அச்சமயத்தில் பரமப்ரீதியை யடைந்தன. வெகுகாலம் பிரிந்திருந்த புத்திரர்களைக்கண்டு தன் கைகளால் தடவிக் கொடுத்து, அமுதவர்ஷம் போலுள்ள ப்ரியவசனங்களால் லாலனஞ்செய்யும் வியோகமடைந்த பிதா போலும், அதிப்ரேமையால் முகமலர்ச்சியடைந்து, காதலியைக் கண்ணுற்று, பிரியவசனங்களால் லாலனஞ் செய்து கொண்டாடும் காதலன் போலும், இந்த ஒஷதீசனை சந்திரன் 'ஸூரியகிரணங்களால்' வாட்டமடைந்த விருக்ஷாசிகட்கு, ஸந்தோஷத்துடன் தனதமுத கிரணங்களால் திருப்திசெய்து வைக்கிறான். மேலும், நீலவர்ணத்தால் மங்களமுற்ற உன்னதமான வ்ருக்ஷாசிகளையுங்கூட அமுதம் நிரம்பிய தன் கிரணங்களால் மிகவும் உத்ஸாஹத்தை உண்டுபண்ணியவனாகக் காணப்படுகிறான். இம்மலையின் உயர்ந்த சிகரங்களின் அக்ரபாகங்களாலே நன்றாய் உரசப்பட்ட சந்திரனானவன் அவ்வுரசலினாலே தன் அம்ருதப் பெருக்கினால் இச்சோலைமலையை நனைத்துக்கொண்டிருக்கிறான். இங்குள்ள வானரங்கள் மதுபானத்தால் மதித்ததுகளாகி, சந்திரனின் அம்ருதங்களைக் குதித்துக்குதித்துக் கைகளால் ஏந்தி வாங்கி அதிகமாகத் தன் பந்துக்களுக்கும் தன் குழந்தைகளுக்கும் கொடுக்கின்றன. இவ்வைபவத்துடன் சந்திரன் இங்கு பிரகாசித்து வருகிறான். 30 to 37½

தர்மதேவனும், எல்லோருக்கும் ஆனந்தத்தைத் தரும் சந்திரனை நன்கு நோக்கி சௌந்தர்யநிதியான ஸ்ரீஸுந்தரராஜனுக்கு அச்சந்திரமண்டலாகாரமான ஓர் விமானத்தைச் செய்ய ஆவல் கொண்டு அவ்விருஷபாசலத்திலிருந்தபடியே தேவத்தச்சனை விச்வகர்மாவை நினைத்தார். மந்தாரவிருக்ஷங்களால் ப்ரகாசிக்கிற

ஹாபுரகங்காநதிதீரத்தில், அச்வத்த விருக்ஷத்திற்குக் கிழக்கே நின்றுகொண்டு, ஸ்ரீ தர்மதேவரானவர் எதிரில் வந்து வணங்கி நிற்கும் விச்வகர்மாவை நோக்கி சொல்லலுற்றார். "ஹே விச்வகர்மாவே! புண்யமாயுள்ள இம்மலைச்சிகரத்திலேயே இப்போதே சந்திரமண்டலத்துக்கு ஸத்ருசமான விமானத்தை ஸ்ருஷ்டி செய்யவேண்டும். அவ்விமானம் ஸர்வலக்ஷண ஸம்பன்னமாக இருக்கவேண்டும். அவ்விமானம் நான்கு வ்யூகங்களோடுங் கூடியிருக்கவேண்டும். வ்யாக்ரபாதர், ப்ருகு, முதலிய முனிவர்களும், அஷ்டதிக்பாலர்களும், அஷ்டவஸுக்களும், ப்ரஹ்மாதி தேவதைகளும், ஸநகாதி முனீந்த்ரர்களும், நாரதர், கச்யபர், அத்ரி, மாரீசர் முதலிய மஹரிஷிகளும், மார்க்கண்டேயர் முதலான தாந்த்ரிகர்களும் அவ்விமானத்தில் இருக்கவேண்டும். மேலும், இவ்விமானமானது ஸூரியனுடைய ப்ரகாசத்தை ஒத்திருக்கவேண்டும். இவ்விமானத்திலோ அனேகவித கணநாதர்களையும், நான்கு திக்குகளிலும் இருக்கவேண்டிய சக்திகளையும், அதேவிதம் பூதபேதாளங்களையும் ஈசான்ய திக்கில் வீரலக்ஷ்மியையும், யதாக்ரமமாக ஸந்நிவேசம் செய்யப்பட வேண்டும். ஸமஸ்தஜகத்திற்கும் ஆதாரமாக "ஸோமச்சந்த" விமானத்தை நீயே நிர்மாணஞ் செய்யவேண்டும். 38 to 47½

இவ்விதம் தர்மதேவனுடைய ஆக்ஞைப்படியே விமானத்தையும் செய்து முடித்து அதற்கு வேண்டிய ரக்ஷைகளையும் ந்யாஸம் செய்தும் அதேவிதம் "ஸ்ரீ"யையும் விதிப்படி நிர்மாணஞ்செய்து முடிக்கப்பட்டது. விச்வகர்மாவும் தன் ஹஸ்தகௌசலத்தைப் பார்த்துத் தானாகவே பரம ஆச்சரியமடைந்து ஸ்ரீ தர்மதேவனை நோக்கி "தங்கள் சொற்படி அபூர்வமானதும், ஆச்சரியத்தை விளைவிக்கக் கூடியதுமான இவைகளை எல்லாம், செய்து முடித்திருக்கிறேன். தேவதேவரான ஸ்ரீ ஸுந்தரராஜருக்கு நிர்மாணஞ் செய்யப்பட்ட விமான லக்ஷணத்தைத் தாங்கள் பார்வையிடவேண்டும். ஹே ப்ரபோ! மேலும் இவ்விமானத்திற்குப் பாவனமாக எது எது செய்யப்பட வேண்டுமோ அவைகளை எனக்கு ஆக்ஞாபித்தருள வேண்டும்" என்று சொல்லிமுடித்து, ஸ்ரீ தர்மதேவரின் ஸமீபத்தில் வந்து மௌனமாக நின்று கொண்டிருந்தான், நிர்மாணஞ் செய்யப்

பட்ட விமானத்தைப் பார்த்துவிட்டு, விச்வகர்மாவைப் பார்த்து ஸ்ரீ தர்மதேவர் சொல்லுகிறார். 48 to 51½

ஸ்ரீ தர்மதேவர்—"உம்முடைய கைகளின் அபாரகௌசலத்தை இப்பொழுதுதான் நன்கறிந்துகண்டு கொண்டேன். உம்மிடம் பரம ஸந்தோஷமுமடைந்தேன். இச்சிருஷ்டித்தொழிலில் உயர்ந்தவரே! உம்முடைய அபிஷ்டத்தைச் சீக்கிரஞ்சொல்லும், கொடுக்கிறேன்" என்று ஸ்ரீ தர்மதேவரால் கேட்கப்பட்ட விச்வகர்மாவானவர் அவரைப்பார்த்துச் சொல்லுகிறார். ஸ்ரீவிருஷபகிரிநாதரான எம்பெருமான், என்னால் கட்டப்பட்ட இவ்விமானத்தில் எப்பொழுதும் எனக்காக வஸித்து வரவேண்டும். அவ்விதம் ஸ்ரீபகவானனவர் எப்போதும் இங்கு வஸித்துவருவதே எனக்கு ஒப்புயர்வற்ற பலனாகும். மேலும் எதுவரையில் இப்பூமியும் சந்திராதித்யர்களும் இருந்து வருகிறார்களோ அதுவரையும், எதுவரை ப்ரஹ்மகல்பமுண்டோ அதுவரையிலும், இவ்விமானம் என்னால் கட்டப்பட்டதென்று இப்பூவுலகில் எல்லோராலும் விசேஷமாய்ச் சொல்லப்படப் போகிறது. அதே எனக்குப் பரமலாபம். மற்றொன்றிலும் எனக்கு ஆசையில்லை" என்று சொல்லி விச்வகர்மாவும் தான் எப்படித் தோன்றினாரோ; அவ்விதமே அந்தர்த்தானமடைந்தார். 52 to 56½

ஸ்ரீ தர்மதேவரும் இவ்விமானத்தின் ஸமீபத்தில் 'அஷ்டாக்ஷர மஹாமந்திரத்தை ஜபித்துக்கொண்டு தேவாதி தேவனை ஸ்ரீமந் நாராயணமூர்த்தியின் ஸாந்நித்யம் இவ்விமானத்தில் ஏற்படவேண்டுமென்று பிரார்த்தித்துக் கொண்டிருந்தார். அப்பொழுது ஸௌந்தர்யஸாகரனாகவும், ஸுந்தரத்தோளுடையோனும், கருணாநிதியாகவும் உள்ள ஸ்ரீபகவானனவர் தர்மதேவனுக்கு அனுக்ரஹஞ்செய்ய வேண்டுமென்ற ப்ரியத்தோடுகூட ஸ்ரீதேவி, பூதேவி, இவர்களோடு கூட இந்த திவ்யவிமானத்திற்குள் ஆவிர்ப்பவித்தார். அப்பொழுது தேவர்கள், ஸித்தர்கள், கந்தர்வர்கள், சாரணர்கள், குஹ்யகர்கள், தேவந்ருத்யர்களான அப்ஸரஸ்திரீகள் முதலிய எல்லோரும் தேவதேவனான ஸ்ரீஸுந்தரராஜனை ஸ்தோத்திரஞ் செய்தார்கள். தேவதுந்துபிகள் முழங்கின. ரிஷிகணங்களும் அச்சமயம் ஸ்தோத்திரஞ் செய்யலானார்கள். ஸ்ரீதர்மதேவனும், ரோமஹர்ஷண முண்டுபண்

ளக்கூடியதும், அத்புதமுமான இக்கோலாஹலத்தைப் பார்த்து விட்டு ஸ்படிகமயமாயும், இரத்னமயமாயுமுள்ள ஸ்ரீசோமச்சந்த விமானத்தின்மத்தியில் இந்திரநீல இரத்னம்போலுள்ள ஸ்ரீஸுந்தர ராஜரை தரிசித்தார். இரத்னங்களால் அழகாகவும், சிகப்பாயுமுள்ள ஆபரணங்களாலும் அலங்கரிக்கப்பட்ட உயர்ந்த திருமேனியை உடையவராகவும், ஸுந்தரமான தோளுடனும், காம்பீர்யமான அவயவசோபையோடும், ஸ்வர்ணதேஜஸ்ஸோடு கூடிய மனோகரமு மான சரீரத்தோடும், சோலைமலைக்கரசரான ஸ்ரீ ஹரியானவர் விளங் கினார். பீதாம்பரதாரியாயும், ஸ்ரீவத்ஸாங்கிதனாகவும், மஹாலக்ஷ்மி யோடுங்கூட விளங்குகிற வக்ஷஸ்தலத்தையுடையவராயும், ஸ்படிகம் போல் பளபளப்பாய் ஜ்வலித்துக்கொண்டிருக்கும் திருமேனியை யுடையவராகவும், அலைகள்போல் அசைந்துகொண்டிருக்கும் லோசனங்களை யுடையவராகவும், தோள்களின் மத்தியிலுள்ள நக்ஷத்ரஸமூஹம் போன்ற ஹாரங்களின் காந்தியை யுடையவராயும், ப்ரயோக சக்ரத்தினால் (உத்யோக சக்ரம்) பிரகாசிக்கும் தக்ஷிண காரரவிந்தத்தையுடைவராயும், வலம்புரியோடு கூடிய சங்கத்தினால் (பாஞ்சஜன்யம்) ப்ரகாசிக்கிற வாமகாரரவிந்தத்தையுடையவராயும், கௌஸ்துபமென்ற மஹா இரத்னாபரணத்தினால் அலங்கரிக்கப் பட்ட கழுத்தையுடையவ்ராயும், அம்ருதரஸத்தை ப்ரவஹித்துக் கொண்டிருகின்ற தாமரஸம், சந்திரன், இவைகளைப்போல் மலர்ந்த பிரகாசித்த முகமண்டலத்தையுடையவராயும், செம்பரத்தம் பூப் போலும், கொவ்வைக்கனிபோலும், பவளம்போலும், தளிர்போலு முள்ள அதரோஷ்டங்களையுடையவராயும், மிகவும் நீண்டு அழகு பொருந்திய கெண்டைமீன் ஜோடிகள் போன்ற கண்களை யுடையவ ராயும், இருகண்களாகிற இரண்டு ஸமுத்திரங்கட்கும் மத்தியில் போடப்பட்டுள்ள அணைக்கட்டுபோல் பிரகாகிக்கிற அழகுபொருந் திய நாஸிகையை யுடையவராயும், தாமரஸ புஷ்பத்தின் மத்தியி லுள்ள வண்டுகளால் வைக்கப்பட்டதுபோல் தோற்றுகிற ஊர்த்வ புண்டரத்தோடு கூடியவராகவும், மன்மதனுடைய பிரஸித்திபெற்ற வில்போல் வளைந்த இரண்டு புருவங்களால் அலங்கரிக்கப்பட்டவ ராயும், அர்த்தசந்திரன்போல் அழகு பொருந்தி விஸ்தாரமான

நெற்றிப் பிரதேசத்திஞல் மனேகராயும், நூருயிரக்கணக்கான பாலசூர்யோதயத்தைப்போல் ப்ரகாசிக்கிற இரத்னகிரீடத்திஞல் ஜ்வலித்துக்கொண்டிருப்பவராயும், தன் பாதாரவிந்தம்முதல், திருமுகமண்டலமுள்பட ஒவ்வோர் அங்கமும், ஸாமுத்ரிகா சாஸ்த்ர ப்ரகாரமுயர்வான அழிஞாத ஸம்பத்துடன் கூடியவராயுமுள்ள ஸ்ரீஸர்வாங்க ஸுந்தரராஜனைக் கண்ணுல்கண்டு ஸேவித்தும், எழுந்து நமஸ்கரித்து வணங்கியும், அதற்குப்பிறகு ஸ்ரீ தர்மராஜாவானவர் ஸ்ரீ விஷ்ணுஸூக்தந்தாலும் ஸ்ரீபுருஷஸூக்தத்தாலும் சோலைமலைப்பெருமானை தியானித்து பூஜித்தார். 60 to 73

அந்த ஸ்ரீவிருஷபகிரிநாதரும், ஸ்தோத்திரத்தைக்கேட்டு மனமகிழ்ந்து அத்தர்மதேவனைப் பார்த்துச் சொல்லுகிருர். உன்பாலுள்ள ப்ரியத்திற்காகவே இம்மலையில் பரிசுத்தமான ஸ்ரீநூபுர கங்கையினுடைய பக்கத்திலுள்ள, "ஸ்ரீ" விருக்ஷத்தினடிப்ரதேசத்தில் (பில்வமரம், அரசமரம்,) விச்வகர்ம நிர்மிதமான விமானத்தில் கல்பகோடி வரையில் வஸித்து வருகிறேன். என்னுடைய ஆராதனைக் காரியங்களையும், உத்ஸவங்களையும் சிறப்பாகச் செய்து, நீ சௌக்கியமாக இருப்பாயாக. கல்பத்தின் முடிவில் என்னை நீ அடைவாய் என்று சொன்ன ஸ்ரீபகவானின் வார்த்தையைக்கேட்டு ஸ்ரீதர்மதேவரானவர் ஒப்புயர்வற்ற ஓர் வரத்தை வேண்டிக்கொண்டார். 74 to 76½

தாங்கள் தேவர்களுக்கு எப்படிச் சுலபராக இருக்கிறீர்களோ அதுபோல் மனுஷ்யர்களுக்கும் அவ்விதமே சிரமமில்லாமலடையத் தக்கவராக இருக்கவேண்டும். வேண்டிய வரத்தையளிக்கும் "ஹே ப்ரபுவே! தாங்கள் ஸகலவித மனிதர்களாலும், ஸுலபராக பூஜிக்கப் படும்படி இருந்து, எல்லோரும் வேண்டிக்கொள்ளும் வரங்களைக் கொடுத்தருள வேண்டும்; எனது இந்தப் பிரார்த்தனையை நிறைவேற்றி வைக்கவேண்டும்" என்று இவ்வாறு ஸ்ரீ தர்மராஜனுல் பிரார்த்திக்கப்பட்ட ஸுந்தரத்தோளுடையானும், தேவாதிதேவனுமான ஸ்ரீஸுந்தரராஜன் அத்தர்மதேவனைப் பார்த்துச் சொல்லுகிருர். "ஹே மகா புத்திமானே! சந்திரவம்சத்தில் மலயத்துவஜனென்று பெயருடைய என் பக்தன் உண்டாகப்போகிருன். அவன்

என்னை தினந்தோறும் தவறுமல் பூஜித்து வருவான். அதுமுதல் எல்லோருக்கும் பூஜிக்கத் தக்கவனுவேன். நீ கேட்ட வரத்தைக் கொடுத்தேன். ஹே தர்மதேவனே! இன்னும் என் முன்னிலையில் நீ என்ன வரங்களை விரும்புகிருய்" என்று சொன்ன ஸ்ரீவனசைல நாதனை ஸ்ரீ தர்மராஜர் மறுபடியும் வணங்கிப் பிரார்த்திக்கிருர். 77 to 81½

இந்த ஸ்ரீவிருக்ஷமானது, எப்பொழுது மாறுதலையடையும், இதற்கு வேறு பெயர் எப்பொழுது ஏற்படும் என்று கேட்கப்பட்டதிற்கு ஸ்ரீபகவான் கூறுகிருர்.

இந்த ஸ்ரீவிருக்ஷமானது, க்ருதயுகத்தில் ஆலவிருக்ஷமாகவும், த்ரேதாயுகத்தில் அச்வத்த மரமாகவும், த்வாபரயுகத்தில் பில்வ வ்ருக்ஷமாகவும், கலியுகத்தில் ஜ்யோதிர் (ப்ரதீப) விருக்ஷமாகவும் ஆகிறது.

இந்த ஜ்யோதிர் விருக்ஷத்தினடியிலுள்ள என்னை என் பக்தர்களுங்கூட அர்ச்சிக்கக் கடவார்கள். அவர்கள் அர்ச்சனையினல் நானும் உடனே ப்ரீதியடைந்து அவர்களுக்கு என்னுடைய பரம பதத்தை அளித்திடுவேன் என்று ஸ்ரீபகவான் திருவாய்மலர்ந்தருளினர். 82 to 84

இவ்விதம் ஸ்ரீவாமனபுராணத்தின்
பத்தாவது அத்யாயத்தில் க்ஷேத்ரமாஹாத்ம்ய காண்டத்தில்
ஸ்ரீவிருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யமென்னும்
இதிஹாஸ ஸ்தல புராணத்தில்
ஸ்ரீதர்மதேவனுக்கு வரமளித்ததென்னும்
இரண்டாம் அத்தியாயம் முற்றிற்று.

சுபம்.

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீவிருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யத்தில் "சிலம்பாற்றின் வைபவ" மென்னும்

மூன்றும் அத்யாயம்.

எந்த மலையின் சிகரத்தில், ஸ்ரீபகவானுடைய இரத்னபாதச் சிலம்பிலிருந்து உண்டான ஸ்ரீநூபுரகங்கா நதியானது, பூமியில் விரஜாநதியே நேரில் வந்தாற்போல் விளங்குகிறதோ, அந்தச்சோலை மலையை ஸேவிக்கிறோம். 1

வ்ரதநியமங்களை யுடையவர்களாயும், பகவத் பக்தியினால் ப்ரகாசிக்கிறவர்களாயும், பரமப்ரீதியை யடைந்தவர்களாயுமுள்ள சௌநகர் முதலான எல்லா மஹரிஷிகளும், புராணங்களின் உண்மைகளையறிந்தவராயும், மிகவும் புத்திசாலியாயும், வியாஸமஹரிஷிக்குச் சிஷ்யராயும், உதாரசித்தவ்ருத்தியை யுடையவராயும், எல்லாவித உத்தமகுணங்களை யுடையவராயுமுள்ள ஸ்ரீ ஸூதபுராணிகரை ஸ்தோத்திரஞ்செய்து சொல்லுகிறார்கள். ஸ்ரீவிருஷபகிரியினுடைய ஸமஸ்தமான வைபவங்களையும் நன்றாகக் கேட்டோம். மறுபடியும் அங்கு தானே வஸிக்கிற ஸ்ரீஸுந்தரரான ஸ்ரீஹரியினுடைய பெருமையையும், ஸ்ரீநூபுரகங்கையின் பெருமையையும், கேட்க மிகவும் ஆவலுள்ளவர்களாக இருக்கிறோம். அளவில்லாத தேஜோவானான ஸ்ரீஸூதமஹாமுனிவரே! உம்முடைய வாக்காகிற அம்ருத ஸாரங்களால் எங்கள் ச்ரோத்ரங்களை மூழ்கடிக்கச் செய்யுங்கள். உம்முடைய முகாரவிந்தத்தினின்று பெருகுகிற கர்ணஸுககரமான அம்ருதரஸத்தின் ருசியை ஒருதரமேனும் அநுபவிப்பானேயாகில் பவஸாகரத்தில் நன்றாய் முழுகிக்கிடக்கிற சித்தவ்ருத்தியையுடையவனுங்கூட முக்தியையடைகிறான். வியாஸரென்ற மேகத்திலிருந்து பெருகுகிற அம்ருதரஸத்தால் நீங்கள் எங்கும் நனைக்கப்பட்டிருக்கிறீர்கள், உம்முடைய வாக்கம்ருதங்களால் நூறாயிரக்கணக்கான, நதிகள் பூர்ணமாய் நிறையப்பெற்று, ப்ரவஹித்துக்கொண்டு அடிக்கடி ஜனங்களின் தாபத்தைப் போக்கடித்துக்கொண்டும், வருகின்

றன. ஸம்ஸாரமென்கிற அக்னியினால் பொசுக்கப்பட்டவர்களாயும் பகவானை அடையவேண்டுமென்ற விருப்பமுடையவர்களுமான பிராணிகளுக்கு உங்களுடைய வார்த்தைகளே அவர்கள் உஜ்ஜீவித்திருப்பதற்குக் காரணமாய் ஏற்பட்டிருக்கிறது. எங்களுக்கும் இது ஜீவநாடிகளாகவே ஆகுகின்றன. ஆகையால் நியமவானான ஹே முனிவரே! ஸ்ரீ நூபுரகங்கையானது, எல்லோருக்கும் மங்களத்தைச் செய்கிறதாயும், ஜனங்களுக்கு மோக்ஷத்தையளிப்பதில் உபகாரிணியாயும் விளங்குகிறதே! அந்த நதியானது ஆதியில் எப்படி உண்டானது? என்ற உண்மையையும், யாருக்கு முக்தியளித்ததென்ற விவரத்தையும், யாருக்கு நேரில் தர்சனங் கொடுத்ததென்ற விஷயத்தையும், இந்தப் பூவுலகத்தில் அதில் ஸ்நாநம் பண்ணியகாரணத்தால் முக்தியடைந்தவர் யாரென்ற எல்லா விபரத்தையும், இப்பொழுது எங்களுக்கு விஸ்தாரமாகவே சொல்ல வேண்டும். 2 to 12

இவ்விதம் சொன்ன சௌனகாதி முனிவர்களின் எல்லா வார்த்தைகளையுங் கேட்டு, ஸ்ரீஸூதபுராணிகர் முதலில் தனது குருவினது பாதாரவிந்தங்களை மனதினால் தியானித்தும், மானஸீக மாக நமஸ்காரம் செய்துவிட்டும் புராண சரித்திரத்தைச் சொல்ல ஆரம்பித்தார். 13

ப்ரஹ்லாதாழ்வாருக்கு 'விரோசன' னென்ற ப்ரஸித்தனான ஒரு புத்திரனிருந்தான். அவ்விரோசனனுக்கு அசுராம்சம் பொருந்தியவனும், மஹாபலசாலியாயும், எப்பொழுதும் செவ்வையாக வார்த்தை சொல்லுகிறவனும், எதையுங் கொடுக்கக்கூடிய (தாதாவாயும்) வள்ளலாகவும், ஸத்யமான ப்ரதிக்ஞையை யுடையவனாகவும், ஜனங்களுக்குள் அளவற்ற தேஜோவானுமுள்ள "பலி" என்ற ஒரு புத்திரனிருந்தான். அவன் வெகுகாலந் தவம் புரிந்து, தேவர்களாலும், மற்ற எல்லோராலும், எவ்வித ஆயுதங்களாலும், தனக்கு மரணமில்லாமலிருக்குந்தன்மையான வரத்தைப்பெற்றான். அவன் வரத்தைப்பெற்ற ஆரம்பத்தில் யுத்தத்தில் தேவர்களை ஜயித்து பூலோகம், புவர்லோகம், ஸுவர்லோகம் என்ற மூவுலகங்களையும் தன் வசமாக்கிக்கொண்டு அனுபவித்துக்கொண்டும்

வந்தான். இந்திராதிதேவர்கள் எல்லோரும், திக்பாலகர்களும், தங்கள் தங்களதிகாரப்பதவிகளை இழந்தும், தங்கள் தங்கள் உயிரையேனும் காப்பாற்றிக்கொள்வதிலாவலுடையவர்களாகி, மலைகளின் குஹைப்ரதேசங்களுக்குள் ஓடிப்போய் ஆந்தைகளைப்போல் ஒளிந்துகொண்டும், வெகு யுகங்கள் மேருபர்வதத்தில் வஸித்து வந்தும், பிறகு எல்லோருஞ் சேர்ந்து, ப்ரஹ்மாவைச் சரணமடைந்து, நமஸ்கரித்துச் சொல்லுகிறார்கள். "ஹே ப்ரபோ! நாங்கள் சத்ருக்களால் அவமதிக்கப்பட்டோம். தாங்களே சகல பிராணிகளுக்கும் ஸ்ருஷ்டிகர்த்தாவாகவும், ரக்ஷகராகவுமிருக்கிறீர்கள். தங்களால் கொடுக்கப்பட்ட வரச்செருக்கடைந்த அசுரன் தேவர்களுடையவும், மனுஷ்யர்களுடையவும், கந்தர்வர்களுடையவும், ஐச்வர்யங்களையெல்லாம் தானே அநுபவிக்கிறான். தேவாதிதேவனே! ஐச்வர்யமிழந்த எங்களெல்லோருக்கும், எங்கள் ஸ்தானங்களைத் தாங்கள் தானே கொடுக்கவேண்டும். நாங்கள் உங்களுடைய சரணாரவிந்தங்களைத் தவிர மற்றொன்றையுமறியோம்" என்று தேவர்களால் நன்றாய்ப் பிரார்த்தித்துக்கொள்ளப்பட்ட பிதாமகரான ப்ரஹ்மாவும் சொன்னார். "குழந்தைகளே! உங்களுக்குப் பயம் வேண்டாம். உங்களுடைய ஐச்வர்யங்களையும் நீங்களிழந்த ஸ்தானங்களையும் அதிசீக்கிரமாக அடைவீர்கள்" என்று அவர்களை ஆச்வாஸப்படுத்திவிட்டுப் புராணபுருஷராயும், ஜகத்காரணராயும், ஆத்யந்தரஹிதராயும், அழிவற்றவராயும், ஸ்ருஷ்டிஸ்திதி ஸம்ஹாரங்கட்கும் எல்லா உலகங்களுக்கும் முக்யகாரணராயும் உள்ள ஸ்ரீமந்நாராயணனை ஸ்தோத்திரஞ் செய்யலாயினர். 14 to 24½

அப்பொழுது பக்தவத்ஸலரான ஸ்ரீமந்நாராயணமூர்த்தியானவர் அன்பினால் அந்த மஹாத்மாவான பிரஹ்மாவின் முன்பு தோன்றினார். சரணமடைந்தவர்களின் துக்கத்தைப் போக்கடிக்கிறவனும், லோகநாதனுமான ஸ்ரீபகவானை நமஸ்கரித்து, மஹாதேஜஸ்வியாயும், ப்ரஜைகளுக்கு நாதராயும், அழிவற்றவருமான பிரஹ்மாவானவர் ஸ்ரீமந்நாராயணனைப் பார்த்து "ஹே ப்ரபோ! இப்பொழுது இந்திராதி ஸகல தேவர்களும் அவரவர்களுடைய ஸ்தானத்தை இழந்தவர்களாக இருக்கிறார்கள். அவர்களுடைய

மனோபீஷ்டங்களை உடனே பூர்த்தி செய்யவேண்டியவராயிருக்கிறீர்கள்" என்று சொன்னார். இவ்விதம் உரைக்கப்பட்ட ப்ரஹ்மாவின் வார்த்தையைக்கேட்டு ஸ்ரீ மஹாவிஷ்ணுவானவர் ஸ்ரீப்ரஹ்மாவைக் குறித்துச் சொல்லுகிறார். "உம்முடைய மனதின் அபிப்பிராயத்தை நாம் முன்னமேயே அறிந்தோம். கச்யபருக்கும், அதிதிக்கும் புத்திரனாகியும், இந்திரனுக்குத் தம்பியாகியும் உதயமாகி, பிரஹ்மசாரிப் பையன் வடிவமடைந்து, யாசகமென்னும் வியாஜத்தினால் அப்பலிச்சக்ரவர்த்தியின் ஸகல ஐச்வரியங்களையும், அபஹரித்துப் பிறகு மேல்படி உத்தமமான பதவியை இந்திரனுக்கு மறுபடியும் கொடுக்கிறேன்" என்று ப்ரஹ்மாவைச் சமாதானஞ் செய்து . நாசாஹிதரும் எல்லோருக்கும் ப்ரபுவானவருமான ஸர்வேச்வரன் தன் ஸாமர்த்தியத்தினால் காச்யபரின் மனதில் புகுந்தார். உடனே அதிதியின் கர்ப்பத்தை யடைந்து வாமனாவதாரத்துடன் ஆவிர்ப்பவித்து 'உபேந்திர' னென்ற ப்ரஸித்தமான பெயர் வாய்ந்து தபஸ்ஸைச் செய்துகொண்டும், மனதில் தன் கார்யத்தைச் சிந்தனை செய்துகொண்டும், ப்ரபுவான வாமனமூர்த்தியானவர் இப்புவியில் ஸித்தாச்ரமத்தில் சிலகாலம் வஸித்துக்கொண்டிருந்து, பிறகு பலிச்சக்ரவர்த்தியின் யாகசாலையை யடைந்து, மூன்றடியை யாசித்தார். தர்மத்தின் ஸ்வரூபத்தை அறிந்த பலிச்சக்ரவர்த்தியும், "அப்படியே கொடுக்கப்பட்டது" என்று அதற்குப் பதிலளித்தார். "ஹே! அஸுர ராஜேந்திரனே! தபஸ் செய்யப்போகுமெனக்கு மூன்றடி பூமி சீக்கிரம் கொடுக்கப்படவேண்டும்" என்று சொல்லப்பட்ட வார்த்தையினால் பலிச்சக்ரவர்த்தியை மோஹிக்கும்படிசெய்து பலிஷ்டர்களுக்குள் பலவானான எம்பெருமானானவர் தன் கையினால் தான் ஜலத்தை வாங்கின தத்க்ஷணத்திலேயே வளர்ந்து, பெரியதோர் உருவத்தை எடுத்து மூவ்வுலகத்தையும் இரண்டடியால் ஆக்ரமித்து, மூவ்வுலகத்தையும் தனக்கு வசமாக்கிக்கொண்டு மஹாபலியைப் பார்த்து மறுபடியும் சொல்லுகிறார். "தர்மங்களை அறிந்தவர்களுக்குள் சிரேஷ்டனே! உன்னால் இன்னும் ஓரடி இடம் கொடுக்கப்படவேண்டுமே" என்று சொன்னார். வெட்கத்தை அடைந்த பலிச்சக்ரவர்த்தியும் இன்னுமோரடியை என்னுடைய

சிரஸ்ஸின்மேல் வைத்தளந்து எடுத்துக் கொள்ளுங்கள் என்று சொல்ல, ஸகல வைபவங்கட்கும் இருப்பிடமான ஸ்ரீபகவான் அதிக த்ருப்தியடைந்து மந்தஹாஸஞ் செய்துகொண்டு பலிச்சக்ரவர்த்தியைப் பாதாள லோகத்தில் அழுத்தினர். 25 to 38

அந்த த்ரிவிக்ரமாவதார காலத்தில் பிரஹ்மாவினல், ப்ரக்ஷாளனஞ் செய்யப்பட்ட பகவத் சரணாரவிந்த ஜலமானது, ஆகாசத்தில் ஜயக்கொடிபோல் விளங்குகிறது. இப்பொழுதும் அது ஆகாச கங்கையாக ப்ரவஹித்து ஸித்தர்களாலும், கந்தர்வர்களாலும் ஸேவிக்கப்பட்டு ஆகாசத்தில் ஹம்ஸக்கூட்டம் போல் விளங்கி வருகிறது. அக்கங்கை மறுபடியும், மூன்று ப்ரகாரங்களான ப்ரவாஹங்களாக ஸ்வர்க்கத்திலும், பூமியிலும், அந்தரிக்ஷத்திலும் செல்லுகிறது. த்ரிவிக்ரமபகவானுடைய திருவடியிலுள்ள இரத்னப் பொற்சிலம்பு அசையும்பொழுது அந்த ஜலமானது இவ்விருஷப கிரியின் சிகரத்தில்விழுந்தது. அருவியாக ப்ரவஹித்து இம்மலையில் தேவர்களால் ஸேவிக்கப்பட்டு இரமணியமான காந்தியுடனும், வைரத்திற்குச் சமானமான காந்தியோடும், சிலவிடங்களில் வெண்மையான வர்ணத்தோடும், சிலவிடங்களில் இந்திரநீலக்காந்தியோடும், சிலவிடங்களில் மரகதச் சாயையோடும், சிலவிடங்களில் அழகான வைடூர்ய காந்தியோடும், சிலவிடங்களில் முத்துக்குச் சமானமான பளபளப்போடுங்கூடி, முத்துக்களுக்கு உத்பத்தி ஸ்தானமான இந்நதியானது, அதிக அழகோடும், அதிக பரிசுத்தத்தோடும், அதிருசிகரமாயும், ஸித்தர்கள், சாரணர்கள், கந்தர்வர்கள், வித்யாதரர்கள் இவர்களால் ஸேவிக்கப்பட்டும், நிகரற்றதாயும், குறைவற்றதாயும், நூபுரத்திலிருந்து உண்டான இத்தேவகங்கையானது இம்மலையிலுள்ள சோலை விருக்ஷங்களினடியை நனைத்துக் கொண்டும், அவ்விடத்திய கொடிகளையும், அவ்வன ப்ரதேசத்திலுள்ள சண்பக, அசோக, புந்நாக, பகுள, ஆம்ர, விருக்ஷங்களையும், யூதிகா, ஜாதி, கமல, கல்ஹாரம் முதலிய புஷ்பஜாதிகளையும், தாயைப்போல் அடிக்கடி நனைத்து நனைத்து வளரச்செய்துகொண்டும், சோலைமலையிலிருக்கும் ஸ்ரீஸுந்தரராஜமூர்த்திக்கு ப்ரியபத்னியைப்போலவும், எப்பொழுதும், நாதன் திருவடி ஸமீபத்திலிருந்து

மூவுலகமளந்த பாதாரவிந்தங்களுக்கு சிச்ருஷை செய்யும் காரா விந்தங்களையுடைய மங்களகாரிணியாகவுள்ள க்ஷீராப்திகன்யையான மஹாலக்ஷ்மிபோதும், முத்துமாலையினாலலங்கரிக்கப்பட்டும், ரிஷிகளால் ஸேவிக்கப்பட்டும், கார்யஸித்தியை விரும்பும் தேவாஸுர மனுஷ்யர்களாலும் ஸாத்விக குணம் பொருந்திய முனிவர்களாலும் கொண்டாடப்பட்டு 'இஷ்டஸித்தி' என்கிற பெயரோடு இந்நூபுர கங்கை விளங்கிவருகிறது. "மரீசி" முதலிய முனிவர்கள் இந்நூபுர கங்கையில் ஸ்நானஞ் செய்து அழுக்கற்றவர்களாய் ஸ்ரீ விஷ்ணு ஸாயுஜ்யத்தையடைந்திருக்கிறார்கள். அதன்பிறகு "தர்மதேவனும்" ஸ்ரீவிஷ்ணு ஸாலோக்யத்தையும், அதன்பிறகு "ப்ரஹ்மதேவனும்," நூபுரகங்கா ஸ்நானத்தினால் ஸ்ரீ விஷ்ணு ஸாமீப்யத்தையு மடைந்திருக்கிறார்கள். 'ஸுதபஸ்' என்ற ரிஷியும் ஸ்ரீ நூபுரகங்காஸ்நானத்தினாலும், ஸ்ரீவிருஷபகிரி வாஸத்தினாலும், ஸ்ரீஸுந்தரராஜமூர்த்தியின் ஸேவையினாலும் ஸ்ரீ விஷ்ணு ஸாரூப்யத்தை யடைந்திருக்கிறார். 39 to 53½

முனிவர்கள்—" ஸ்ரீஸூதபுராணிகரே! முக்தியடைந்ததாகச் சொல்லப்பட்ட அந்த யோகி என்பவர் யார்?" என்று கேட்ட சௌனகாதிமஹரிஷிகளைப்பார்த்து ஸமர்த்தரான ஸ்ரீஸூதபுராணிகர் சொல்லுகிறார். "முன்னொருஸமயம் பரத்வாஜகுலத்திலுதித்த 'ஸுதபஸ்' என்று பெயருடைய ஒருவர் மோக்ஷத்தை விரும்பி இந்த ஸ்ரீ விருஷபகிரியில் தபஸ் பண்ணிக்கொண்டிருந்தார். ஒருஸமயம் அவர் ஸ்ரீ நூபுரகங்கா மத்தியில் அகமர்ஷண ஸூக்த ஜபஞ் ஜெபித்துக்கொண்டு ஜலத்தினுள் முழுகிக்கொண்டிருக்கும் ஸமயம், அங்கு துர்வாஸர் முதலிய மஹாமுனிவர்கள் எல்லோரும் வந்து சேர்ந்தார்கள். மோக்ஷகாமியாய் அகமர்ஷணஸூக்த ஜபத்தினால் ஜலத்தைவிட்டு வெளிவராமல் வெகுநேரம் வரையில் மூழ்கி இருக்கும் ஸுதபஸ் என்னும் ரிஷியானவர் வந்திருக்கும் பரிசுத்தர்களும் முனிச்ரேஷ்டர்களுமான தங்களை அவமதித்ததாகப்பாவித்து துர்வாஸ ப்ரமுகர்களான ரிஷிகள் எல்லோரும் ஸுதபஸ்ஸை சபிக்கத்தொடங்கினார்கள். "அர்க்யம், பாத்யம் முதலான உபசாரத்திற்கு அர்ஹதையாயுள்ளவர்களாயும், இந்நதிக்கரையில் வெகு

நேரமாக நின்றுகொண்டு இருப்பதாலேயே பரமபாவனர்களான எங்களை இலக்ஷ்யம் செய்யாமலும், ஆதரவு செய்யாமலும், நீ தீர்த்தத்திலேயே மூழ்கிக்கிடந்தமையால் "ஹே! துர்ப்புத்தியுடையவனே! நீ மண்டூகமாகக் கடவாய்!" என்று இவ்விதம் சபித்துக் கூறிய துர்வாஸாதி மஹரிஷிகளைப் பார்த்து, பிராஹ்மணரான ஸுதபஸ் சொல்லுகிறார். "அகமர்ஷண ஸூக்தத்தின் முடிவை எதிர்பார்த்து ஜலத்தில்கொஞ்சக் காமதித்துவிட்டேன். ரிஷிகளாயுள்ள தாங்கள் அபராதத்தை க்ஷமித்துக்கொள்ளல்வேண்டும்" என்று சொல்லி அபூக்சற்ற சித்தவ்ருத்தியுடையவர்களான துர்வாஸாதிகளை நமஸ்கரித்துவிட்டு, நின்றுகொண்டிருந்தார். அப்போது அந்த ஸுதபஸ்ஸைப் பார்த்து துர்வாஸ ப்ரமுகர்கள் சொல்லுகிறார்கள். "நீர் ஸ்ரீஸுந்தரராஜமூர்த்தியின் ஸேவையாலும் 'இஷ்டஸித்தி' என்ற ஸ்ரீ நூபுரகங்காநதியில் ஸ்நானஞ்செய்வதினாலும், இம் மண்டூக சரீரத்தை விடப்போகிறீர்" என்று சாபாவஸானத்தைச் சொல்லிவிட்டு துர்வாஸாதி எல்லா முனிவர்களும், ஸ்ரீ நூபுரகங்கா நதியில் ஸ்நானஞ்செய்துகொண்டும், பாலவடிவுடன் கூடியிருக்கும் ஸ்ரீஸுந்தரனென்ற பெயருடன் விளங்கும் ஸ்ரீவிருஷபாத்ரிநாதனை விதிப்படி பக்தியுடன் அர்ச்சித்துக்கொண்டும், பன்னிரண்டு வருஷம் வரை அவ்விடத்திலேயே வஸித்துக்கொண்டிருந்து அவருடைய அநுக்ரஹத்தினால் ஸ்ரீவாராஹ க்ஷேத்ரத்தை யடைந்தார்கள். மண்டூக வடிவமடைந்த ஸுதபரும், அவர்களை வணங்கி எப்பொழுது என்னுடைய ஸ்வரூபத்தை யடைவேன் என்று ஆச்சரியத்துடன் கேட்க, மண்டூகரைப்பார்த்து, பிராஹ்மணச்ரேஷ்டர்கள் சொல்லுகிறார்கள்.—"நீயும் எங்களோடு கூடவரக் கடவாய்! நாங்கள் எல்லோரும் சேர்ந்து, பன்னிரண்டு வருஷம் ஸ்ரீவாராஹ க்ஷேத்ரத்தில் வஸிக்கப்போகிறோம். எங்களுடன் நீயும் அங்குவந்து வஸிக்கக்கடவாய். நாம் வஸிக்கப்படும் அம்மலையானது உன் பெயரால் 'மண்டூகபர்வதம்' என்று அலங்கரிக்கப்பட்டதாய் விளங்கப் போகிறது. உன் பெயருள்ளதாக 'மண்டூகதீர்த்தம்' என்றும் ஒரு தீர்த்தமும் மேற்பட்டப்போகிறது. இதில் ஸந்தேகமே இல்லை. "ஹே முனிச்ரேஷ்டரே! ஸ்ரீ நூபுரகங்கையும், அங்கே தானே வரப்போகிறாள். தேவாதிதேவனான ஸ்ரீஸுந்தரரென்ற பெயருள்ள

ஸ்ரீ ஹரியும், தேவர்களோடுகூட தானே அங்கு வந்து ஸாந் நித்யம் செய்யப்போகிறார். நீர் அங்கேயே அவரை ஆராதித்து முக்தராவீர்" என்று சொன்ன துர்வாஸாதிகளின் வார்த்தைகளைக் கேட்டு அவர்களோடு கூடவே சென்றார். அங்கேயே மகத்தான உத்தம தவம் புரிந்தார். அங்கேயே "அழகர்" என்ற பெயருடன் கூடிய ஸ்ரீஸுந்தரராஜமூர்த்தியும், ஸாந்நித்யம் செய்தார். ஸ்ரீ நூபுர கங்காநதியும் கூட அங்கேயே தானே உண்டாயினாள். ஸந்தோஷ மடைந்த மனதுடைய ஸுதபரும், அப்போது அந்நூபுரகங்கையைப் பூஜித்தும், அப்பிரவாஹத்தில் ஸ்நானம் செய்தும், பரிசுத்தராகி ஸ்ரீ நூபுரகங்காதீரத்தில் பரமாஸனத்தில் வீற்றிருக்கும் ஸ்ரீஸுந்தர ராஜமூர்த்தியை வெகுகாலம் ஆராதித்து, ஸ்ரீஸுந்தரமூர்த்தியின் ஸாரூப்யத்தை யடைந்தார். இன்னும், பல முனிசிரேஷ்டர்களும், முக்தியை யடைந்திருக்கிறார்கள். 54 to 74

"த்வாதசி தினத்தில்" ஸ்ரீ நூபுரகங்கையில் ஸ்நானஞ் செய்பவர்கள் மனுஷ்யர்களானாலும், பக்ஷிகளானாலும், சண்டாளர்களானாலும், முக்தர்களாகி, ஸகலவித மலமும் நீங்கியவர்களாய் புண்யத்தை யடைந்து, ஸ்ரீவிஷ்ணு ஸாயுஜ்யத்தை யடைவார்கள். ஒரேதடவை ஸ்நானம் செய்த மாத்திரத்தினால் கோடி ஜன்மங்களில் செய்த பாபங்கள் நசித்துவிடுகிறதென்றால் எவன் தான் அதைப்போய் ஸேவிக்காமலிருப்பான்? "ஐப்பிசி மாதம் சுக்லபக்ஷ த்வாதசி"யன்று எவனொருவன் பரிசுத்தமான மனதோடு ஸ்ரீ நூபுரகங்காநதியில் ஸ்நானஞ் செய்கிறானோ அவன் ஸகல பாபங்களிலிருந்தும் விடுபட்டவனாக ஆகிறான். இதில் ஸந்தேகமே இல்லை. விசேஷமாகச் "செவ்வாய்க்கிழமை"யிலுங்கூட இந்நூபுரகங்கையில் ஸ்நானம் செய்வதால் மனுஷ்யன் தன்னிஷ்டஸித்தியை யடைகிறான். 75 to 78

த்ரிவிக்ரமாவதாரஞ்செய்த ஸ்ரீ பகவானுடைய பாதச்சிலம்பிலிருந்து உண்டான ஸ்ரீ நூபுரகங்காதீர்த்தத்தை தர்சனஞ் செய்வதாலும் விசேஷமாக ஸ்மரிப்பதாலும் யாவரும் முக்தியடைகிறார்கள். அதே தேசத்தில் வஸிப்பவர்களுக்கு முக்தி எப்பொழுதும் கையிலேயே இருக்கிறது. 79

இவ்விதம், ஸ்ரீஸுந்தரேசருடைய ஸகல வைபவமுஞ் சொல்லப்பட்டது. ஸ்ரீநூபுரகங்கையின் பெருமையும், அதில் ஸ்நானஞ் செய்கிறவர்களுடைய பலனையும், புத்திமானும், ஸ்ரீவிஷ்ணுபக்தனுமான மலயத்வஜபாண்டியனுக்களிக்கப்பட்ட ஸாந்நித்யமும் விஸ்தாரமாகவே முன்னமேயே சொல்லப்பட்டது. இவ்விருஷபகிரிநாதனுடைய ஆச்சரியகரமான இம்மாஹாத்ம்யத்தை ச்ராத்தகாலத்தில் பாராயணஞ் செய்யும் மனிதன் தன்னுடைய பித்ருக்களை உத்தாரணஞ் செய்து, ஸ்வர்க்கலோகத்திற்கு அனுப்பி, இன்னும், தானும் விஷ்ணு லோகத்தில் கொண்டாடப்படுகிறான். தினந்தோறும், பரிசுத்தமான மனதோடு ச்ரத்தையுடன் ஒருவன் இம்மாஹாத்ம்யத்தைப் படித்தாலும், ச்ரவணஞ் செய்தாலும், வேதவேதாங்கங்களை அப்யஸித்ததினால் ஏற்படும் ஞானத்தின் ஒப்பற்றபலனை யடைவான் என்பதில் கொஞ்சமும் ஸந்தேகமில்லை. 80 to 84

இவ்விதம் ஸ்ரீப்ரஹ்மாண்டபுராணத்தின்
91-வது அத்யாயத்தில் க்ஷேத்ரமாஹாத்ம்ய காண்டத்தில்
ஸ்ரீவிருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யமென்னும்
இதிஹாஸ ஸ்தல புராணத்தில்
"சிலம்பாற்றின் வைபவ" மென்னும்
மூன்றும் அத்தியாயம் முற்றிற்று.

சுபம்.

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீவிருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யத்தில் " குப்ஜபாண்டியனின் மனேபீஷ்டத்தை நிறைவேற்றிவைத்த" தென்னும்

நான்காம் அத்யாயம்.

ஸ்ரீஸூதர்:— சௌநகாதி முனிவர்களே! பரிசுத்தமாயும், பரமாச்சர்யகரமாயுமுள்ள மாஹாத்ம்யத்தையும், சந்திரவம்சத்தி லுதித்த அரசர்களுடைய சொல்லப்போகும் ஸத்கதையையும் இங்கிருந்து மறுபடியுங் கேளுங்கள். புரூரவசக்ரவர்த்தியின் புத்ர னும், மஹா பலசாலியாயுமுள்ள 'இந்திரத்யும்ன' னென்ற ஸ்ரீமான் ஒருவனிருந்தான். அவனுக்குப் புத்திரனுகவும் பெருமைவாய்ந்தவ னுகவுமுள்ள 'மலயத்வஜ'னென்று ஒரு அரசனிருந்தான். இவ்வரச ச்ரேஷ்டன் மேருவின் தெற்கு திக்கிலுள்ள ஸகல அரசர்களையுஞ் ஜயித்து, மேருபர்வதத்தில் தன்னுடைய பெயர் தெரியும்படி அடையாளஞ்செய்து, மறுபடியும் மதுரைக்கு வந்து புரோஹிதரா யுள்ள அகஸ்த்ய மஹாமுனிவரையே மந்திரியாக்கிக்கொண்டு அவர் மூலம் சிக்ஷிதனுகி ஆயிரம் வருஷம் வஸித்து வந்தான். 1 to 4

ஒருஸமயம் அகஸ்த்ய மஹா முனிவரைப் பார்த்து, "ஹே முனிபுங்கவ! எனக்கு நினைத்தவிடமெல்லாம் செல்லக்கூடிய விமானமொன்று தரவேண்டும்" என்று பிரார்த்திக்க, முனிவரும் ஸந்தோஷமடைந்து, நினைத்தவிடமெல்லாம் செல்லும் ஓர் விமா னத்தை. அவ்வரசனுக்குக் கொடுத்தருளினர். அம்மலயத்வஜ பாண்டியன் அவ்விமானத்திலாரோஹணித்து, தினந்தோறும் கங்காநதியும் ஸமுத்திரமும் சேருமிடத்தில் ஸ்நானஞ் செய்வதும், கயா க்ஷேத்திரத்திலுள்ள கதாதரனை ஸ்ரீமாதவனையும் அர்ச்சிப் பதும், வேதத்தின் கரையைக் கண்டவர்களும், பகவத் பக்தர்களு மாகிய பிராஹ்மனேத்தமர்களுடன் கூட ஸ்ரீமாதவனைப் பூஜிப்ப தும், மறுபடியும் மதுரைவருவதும், இவ்விதமாகவே விமானத்தில் ப்ரதிதினமும் போய் வந்துகொண்டு பூஜா கார்யங்களை நடத்தி வந்தான். 5 to 8

ஒருஸமயம் மலயத்வஜபாண்டியன் விஷ்ணுவைப் பூஜிப்பதற்காக கயா க்ஷேத்திரத்திற்குச் சென்றுகொண்டிருந்தான். அதுஸமயம் ஸ்ரீவிருஷபகிரியின் பிரதேசத்தில் அவனுடைய விமானத்தின் நிழலானது விழுந்தது. உடனே எம்பெருமானடியார்களான பார்ஷதர்கள் அவ்விமானத்தை அதனுடைய நிழலைக்கொண்டே பிடித்து இழுத்துக்கொண்டார்கள். அதனால் மிகவுங்கவலையடைந்த அரசனும் அங்கு சஞ்சலசித்தனாக ஆயினன். அதுஸமயம் ஸ்ரீ விருஷபகிரீஸ்வரரும், மேககர்ஜனை போன்ற சப்தமுடையவராய் அசரீரியாக இருந்து இனிமையான வாக்யத்தைச் சொன்னார். "அரசனே! இம்மலையில் என்னுடைய பாதாரத்னச் சிலம்பிலிருந்து உண்டான நதிச்ரேஷ்டமானது கங்காஜலத்திற்கும் அதிகமான பெருமையுடையதாய் இம்மலையில் சுபகரமாய் ப்ரவஹிக்கிறது. என்னுடைய கலாம்சங்களிலிருந்து உண்டானதாயும், சுபஜலமுள்ளதாயும், நிகரற்றதாயுமுள்ள ஸ்ரீநூபுரகங்கையில் ஸ்நானஞ்செய். கோடி ஜன்மங்களில் செய்த பாபங்களையும் பாக்கியில்லாமல் நொடிப்பொழுதில் போக்கிவிடும். என் பாதத்திலிருந்து ப்ரவஹித்த நதியானதால் அது சுத்த பக்தனால் அநுபவிக்கத்தக்கதாயும், எல்லோருக்கும் ப்ரியத்தைச் செய்யக்கூடியதாயும் இருக்கிறது. அரசனே! த்ரிவிக்ரமாவதாரகாலத்தில் என்னுடைய விஸ்தாரமான பாதமானது பிரஹ்மாவினால் ஜலரூபமாயிருந்த தர்மதேவனைக்கொண்டு பாத ப்ரக்ஷாளனஞ்செய்யப்பட்டது. அப்பொழுதுமுதல் அந்த தீர்த்தம் கங்கை என்ற பெயருடன் ஆகாசத்திலிருந்து மூன்றாகப் பிரிந்து மூவுலகங்களிலும் ப்ரவஹித்து மூன்று உலகங்களின் பாபங்களையும் எப்போதும் போக்கடித்துக்கொண்டிருக்கின்றது. அந்த கங்கையைச் சூலபாணியானவர் தன் ஆத்மசுத்தியின்பொருட்டுத் தலையில் தரித்தார். என்னுடைய பாதகலையிலிருந்து உண்டான இந்நதியானது எல்லோருக்கும் பலவகையானவருக்கும் பக்ஷிகளுக்குங்கூட முக்தியைக் கொடுக்கிறது. நீயும் இதிலேயே ஸ்நானஞ் செய்து என் ஆராதனையை ஆசரித்து வருவாயாக. என் பக்தர்களோடு கூட இருந்து பரிசுத்தமான மனதுடன் என்னுடைய சரணகமலத்வந்த்வத்தை அர்ச்சித்து, என் பூஜைகளைச் செய். நான் இங்கு ஸ்ரீதர்மதேவனால் இதற்குமுன் நிர்மாணஞ்செய்யப்பட்ட ஸ்ரீசோமச்

சந்தவிமானத்தில் பிரஹ்மாவின் ஆயுஸ்வரை வஸித்திருக்கப் போகிறேன். புத்திசாலியான ஹே மலயத்வஜனே! ராஜாக்கள் காலந்தோறு மென்னை அர்ச்சிக்கப் போகிறார்கள். நீயும் முன் செய்த ஸ்வார்ஜித புண்ய விசேஷத்தினால் என் பக்தர்களுக்குப் பக்தனாகி இருந்து ஸந்தேகமில்லாமல் என்னிருப்பிடத்தை யடைவாய்" என்று ஸ்ரீஸுந்தரரின் வார்த்தையைக்கேட்டு அரசனுமங்கேயே வஸித்து வந்தான். 9 to 22

"ஸ்ரீவிருஷபாத்ரியின் ப்ரதேசத்தில் வஸிப்பவனும் அழகுக்கிருப்பிடமானவனும், ஸ்ரீகாந்தனும், லக்ஷ்மியினாலலங்கரிக்கப்பட்ட மார்பையுடையவனும், ஸ்ரீஸுந்தரனென்றும், சோலைமலையிலிருப்பவனென்றும், ஸ்ரீஸுந்தரபாஹு என்றும், அண்டினவர்களின் ஆபத்தைப் போக்குபவனென்றும் ஸ்ரீபரமஸ்வாமி என்றும் பெயருடைய உத்தமனான என்னை ஸகல வைபவங்களோடு நன்காராதித்து விசேஷ பூஜையைச் செய்வாயாக. இன்னும் ராஜேந்திரனே!! வேகவதியின் தெற்குக் கரையின் பூப்ரதேசத்தில் விச்வகர்மநிர்மிதமான விமானத்திலும் வஸித்துக்கொண்டிருக்கிறேன். அங்கும் வேதபாரகர்களான பிராஹ்மணர்களைக்கொண்டும், என்னுடைய ஆராதனையையே ப்ரியமாகக்கொண்ட என் பக்தர்களைக்கொண்டும், நீ அங்கும் வந்து பரிசுத்த மனதோடு உன்னுடைய விபவங்களால் என்னை நன்றாகப் பூஜை செய்" என்று ஸ்ரீவிருஷபாத்ரிவாஸியான ஸ்ரீ ஸுந்தரபுஜ மூர்த்தியினால் சொல்லப்பட்ட மலயத்வஜ பாண்டியனும் அவைகளை எல்லாவற்றையும் சொன்னபடியே செய்து வைத்தான். 23 to 27½

அம்மலயத்வஜபாண்டியனும் 'சந்திர கேது' என்ற புத்திரனிடத்தில் இராஜ்ஜியத்தை ஒப்பிவித்து, ஸன்யாஸமடைந்து, ப்ராரப்தகர்மத்தின் முடிவிற்குப்பிறகு முக்தியை யடைந்தான். சந்திரகேதுவின் புதல்வன் 'சுப்ஜஸுந்தர'னென்ற பெயருடைய அரசனும் இராஜ்யத்தைப் பிதாவிற்கு ஸமானமாக, தர்மத்தோடு ப்ரஜைகளை இரக்ஷித்துவருங்காலத்தில் புத்திரனில்லாதவனாக இருந்ததினால் ஸ்ரீவிருஷபாத்ரியை யடைந்து புத்திரன் வேண்டுமென்று தவம் புரிந்தான். உலர்ந்த சருகுகளைச் சாப்பிட்டுக்கொண்டு புத்

திரனை விரும்பி ப்ரதிதினம் ஸ்ரீவிருஷபகிரீஸ்வரனைப் பூஜைசெய்து கொண்டுவரும் நாளில், பக்தர்களுடைய கஷ்டத்தைப்போக்கும் ஸ்ரீவிருஷபகிரீச்வரரான கேசவர், குப்ஜஸுந்தரபாண்டியனுடைய மனோபீஷ்டத்தைக் கொடுக்கும் விருப்பமுடையவராக எதிரில் தோன்றி ச்ரேஷ்டனான அவ்வரசனைப் பார்த்து "நானுனக்கு ப்ரஸன்னனானேன், உன்னுடைய தபஸ்ஸால் ஸந்தோஷமடைந்தேன். வேண்டும் வரங்கொடுக்கிறேன்" என்று சொன்னார். இவ்விதம் குப்ஜஸுந்தரபாண்டியனின் முன்னிலையில் சோலைமலைக்கரசர் வரங் கொடுக்கத் தயாராக எழுந்தருளியிருக்கும் ஸமயம், ஹிமயமலையிலிருந்து ஸ்ரீவிருஷபகிரியின் ஸமீபம் வருகிறவராயுள்ள ஸ்ரீ பரமேஸ்வரனைப் பார்த்து "ஹே சூலபாணே!! தாங்கள் உமாதேவியோடு கூட எதற்காக வந்தீர்? எங்கு செல்லுகிறீர்?" என்று கேட்டஸ்ரீஸுந்தரராஜனைப்பார்த்து கைலாஸபதியானவர், "உம்மை தர்சனஞ்செய்யவே நானிங்குவந்தேன். எனக்கருள்புரியவேண்டும்" என்று சொல்லி அனுமதி பெற்றுக்கொண்டு புறப்படத் தயாராகயிருந்தார். அப்பொழுது ஸ்ரீசோலைமலைக்கரசர் மஹேச்வரனைப் பார்த்து, "இந்த ஸோமஸுந்தரனென்ற பாண்டியச் சக்ரவர்த்தி ஒரு காரணத்தைமுன்னிட்டு தவம்புரிந்து வருகிறான். அபுத்ரனான இவ்வரசனுக்குப் பூமியில் சீக்கிரத்தில் புத்திரனாக அவதரித்து, அவனுடைய பிள்ளைக்கலியை நீக்கி, எனக்கு ஸந்தோஷமுண்டு பண்ணும்" என்று சொன்ன ஸ்ரீஸுந்தரராஜமூர்த்தியைப் பார்த்து, ஸ்ரீபரமேச்வரரானவர் இதை அங்கீகரித்து, "உம்முடைய ஸம்பூர்ண ப்ரஸாதம் எனக்கு எப்பொழுதுமிருக்கவேண்டும்" என்று சொல்லி பின்னும் சொல்லுகிறார். 28 to 39½

"அந்த குப்ஜஸுந்தரபாண்டியனின் தாய் என்னை விரும்பி என் ஆராதனையைச் செய்துவருங்காலத்தில் அவளுடைய விருப்பத்தை அறிந்து, உன்னுடைய வம்சத்தில் நான் அவதரிக்கிறேன்" என்று முன்னமேயே அவளுக்குச் சொல்லியிருக்கிறேன். "ஸ்ரீபார்வதி தேவியும் அப்படியே வாக்களித்திருக்கிறாள்" என்று ஸ்ரீஸுந்தரராஜமூர்த்தியினிடத்தில் ஸ்ரீபரமேஸ்வரர் சொன்னார். அப்பொழுது ஸந்தோஷமடைந்த ராஜருஷ்யான குப்ஜஸுந்தரபாண்டியனும்,

ஸ்ரீஸுந்தரராஜமூர்த்தியினிடம் அநுக்ரஹம் பெற்றுக்கொண்டு, பத்னியோடுகூட மதுரையை யடைந்து சௌக்கியமாக இருந்தான். நிற்க, ஸ்ரீகைலாஸபதியும் அன்போடு ஸமீபத்திலிருக்கும் ஸ்ரீபார்வதிதேவியைப் பார்த்து, கவனத்துடன் இனிமையான இவ்வார்த்தையைச் சொன்னார். "மங்களகாரிணியே! நீ இவ்வரசனுக்கு மூன்று ஸ்தனமுடைய பெண்ணாகப் பிறப்பாய்" என்று பதியான பரமேஸ்வரனால் உத்திரவிடப்பட்ட ஸரீதேவியும் அவ்விதமே ஜனித்தாள். அவ்விதமே குழந்தை பிறந்து வளர்ந்துவரும் நாளில் அரசனுக்கும் நாளுக்குநாள் மகப்பேறு அடைந்த ஸந்தோஷம் வ்ருத்தியாய்க்கொண்டு வந்தது. அவ்வரசனிடத்தில் பிறந்த அப் பெண்குழந்தையும், மூன்று ஸ்தனங்களுடையவளாகஇருந்ததினால் "தடாதகா" என்ற ப்ரஸித்தமான பெயருடன் வளர்ந்து வந்தாள்.
40 to 46

வெகுகாலத்திற்குப் பிறகு, பத்னியினிருப்பை அறிந்த ஹிமாசலவாஸியும் சூலபாணியுமான ஸ்ரீ பரமேஸ்வரனும் ஆலோசித்து, பத்னியைப் பார்த்து இவ்விதமாகச் சொன்னார். "ஹே! சுபாநநே! நீ (ரதகஜ துரக பதாதி) சதுரங்கபலத்தோடு மதுராநகர ராஜ்யத்தைப் பரிபாலித்துக்கொண்டு இரு. நான் விந்த்யமலை ப்ரதேசத்தில் வேடுவர்களினிருப்பிடத்தில், வேடுவர்களால் பூஜிக்கப்பட்டு, எப்பொழுதும் அங்கிருப்பேன். நீ சதுரங்கபலத்தோடு திக்விஜயஞ் செய்துகொண்டு என்னை ஜயிக்க விரும்பி அங்கு வரக்கடவாய். அங்கே என்னை ஜயித்து அவ்விடத்தில் என்னைக் கைப்பிடியாகப் பிடிபடச் செய்; மங்களகாரிணியே! அதுஸமயம் என்னைப் பார்த்தவுடன் உன் மூன்று ஸ்தனங்களில் ஒன்று மறைந்துவிடும்; என்னைப் பார்த்து லஜ்ஜையடைந்து என்னையே பர்த்தாவாக வரிப்பாயாக. உன்னுடைய நகரமான மதுரைக்கு அழைத்துச்சென்று என்னோடு கூட ஸகல போகங்களையனுபவிப்பாய். ஸ்ரீஸுந்தரராஜரின் ஸேவாவிசேஷத்தால் என்னை "சௌம்யபாண்டிய"னென்று சொல்லுவார்கள். ஹே சுபே! நான் பகவத் ப்ரீதியின் நிமித்தம் சோலைமலையில் வஸிக்கப்போகிறேன். அச்சோலைமலைநாதரின் இடதுபுரத்தில் சுபகரமும் க்ஷேத்ரங்கட்குள் உத்தமமுமாகிய அவ்வனாத்ரியில் ஸ்ரீமகாவிஷ்ணுவின் க்ஷேத்ரத்தைப் பரிபாலனஞ் செய்து

கொண்டு, அம்மஹாவிஷ்ணுவின் அம்சம் பெற்றமையால் அங்கு "க்ஷேத்ரபால"னென்னும் பெயரை வஹித்து, அம்மலையில் வஸிக்கப் போகிறேன். ஹே வராஹனே! அங்கு வரும் என் பக்தர்களின் இஷ்டத்தைப் பூர்த்திசெய்துகொண்டிருப்பேன்" என்று ஸ்ரீபரமேஸ்வரன் பார்வதியைப் பார்த்துச் சொன்னார். இவ்விதம் பர்த்தாவான ஸ்ரீபரமேஸ்வரரால் சொல்லப்பட்டு ஸ்ரீ பார்வதீ தேவியும் அப்பொழுது அவ்விதமே செய்தாள். குப்ஜஸுந்தர பாண்டியனும், தடாதகாதேவியை இராஜ்யத்தில் வைத்துவிட்டு ஸுவர்க்கத்தையடைந்தான். அத்தேவியும் பக்தர்களை ஸம்ரக்ஷித்துக்கொண்டு இராஜ்யபாரஞ்செய்து, பிறகு ஸ்ரீபரமேஸ்வரனையடைந்து மதுரைக்குத் திரும்பி வந்து சாக்ஷாத் சூலபாணியுடன் கூட வஸித்து வந்தாள். பிறகு ஸ்ரீவிஷ்ணுவினுடைய வ்யூஹஸம்க்ஞைகள் எப்படி விமானத்தின் முன்னிலையில் பூஜையைச் செய்கின்றனர்களோ அதைப்போலவே, ஸ்ரீ பார்வதிதேவியும் ப்ரதிதினமும் மிக்க ஸந்தோஷத்தோடு ஸ்ரீ ஹரியின் அர்ச்சனத்தைச் செய்துகொண்டு வந்தாள். 47 to 57

"முனிசிரேஷ்டர்களே! இவ்விதம் அவைகளின் தத்வார்த்தங்களை நான் (வியாஸ மஹரிஷியிடமிருந்து) கேட்டுக்கொண்டபடி உங்களுக்குச் சொன்னேன். பாபரகிதர்களான ஹே மஹா முனிவர்களே! இன்னும் மேலும் உள்ளவிசேஷங்களைச் சொல்லுகிறேன்." என்று ஸ்ரீ ஸூதபுராணிகர் திருவாய் மலர்ந்தருளினார். 59

இவ்விதம் ஸ்ரீப்ரஹ்மாண்டபுராணத்தின்
92-வது அத்யாயத்தில் க்ஷேத்ரமாஹாத்ம்ய காண்டத்தில்
ஸ்ரீவிருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யமென்னும்
இதிஹாஸ ஸ்தல புராணத்தில்
ஸ்ரீ குப்ஜபாண்டியனின் மனோபீஷ்டத்தை நிறைவேற்றி
வைத்ததென்னும்
நான்காம் அத்தியாயம் முற்றிற்று.

சுபம்.

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீவிருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யத்தில்

"ஸ்ரீஸுந்தரராஜஸ்வரூபதர்சனஸ்தவ" மென்னும்

ஐந்தாம் அத்யாயம்.

ஸ்ரீஜனகமஹாராஜன் ஸ்ரீவாமதேவரைப் பார்த்துச் சொல்லுகிறார்.–

"புராணார்த்தங்களை உணர்ந்த மஹா யோகியாயும், ஸ்ரீமானுயுமுள்ள ஸ்ரீவாமதேவ மஹரிஷியே! பெருமை தங்கியதும், ஸர்வ மங்களத்தைப் பெற்றதுமான, ஸ்ரீவிருஷபாத்ரியின் மாஹாத்ம்யத்தைச் சொல்லும்படி வேண்டுகிறேன்."

ஸ்ரீவாமதேவர் கூறுகிறார்.—

"ஸர்வபந்தங்களையும் அபகரிக்கிறவராயும், எங்கும் நிறைந்த பரமாத்மாவாயும், ஸ்ரீவிருஷபாத்திரிநிவாஸியாயும், ஜயம் பொருந்திய ஸ்ரீமஹாவிஷ்ணுவாயுமுள்ள உமக்கு நமஸ்காரம். நாராயணரும், பக்தர்களுக்கு மோக்ஷபலத்தைக் கொடுப்பவரும், ஸ்ரீவத்ஸமென்ற மருவினாலலங்கரிக்கப்பட்ட விசாலமான மார்பையுடையவரும், கர்மபந்தமில்லாதவரும், அஞ்சனம்போன்ற காந்தியுள்ளவரும், ஸர்வ தேவருமான ஸ்ரீகிருஷ்ணமூர்த்தியின் பொருட்டு நமஸ்காரஞ் செய்து, ஸ்ரீவிருஷபகிரியின் மாஹாத்ம்யத்தைச் சொல்லுகிறேன். ஹே ஜனகமஹாராஜனே! நீ கேள்பாயாக. 2 to 4

"முன்னொருகாலம் ஸ்ரீமார்க்கண்டேயாதிமஹரிஷிகளும், அம்பரீஷ மஹாராஜனும், ஸ்ரீஸுந்தரராஜ தர்சனத்திற்காகச் செல்லுகையில், அம்மலையில் நற்குணங்களுக்கிருப்பிடமானவரும், குற்றமற்றவரும், வேதங்களைப் பிரித்துப் பகுத்தவரும், ஸரஸ்வதிக்கிருப்பிடமானவரும், ஸ்ரீவிஷ்ணுவின் அம்சபூதரும், வேதவேதாங்கங்களின் உண்மையை அறிந்தவரும், புராணங்களின் அர்த்தங்களை அறிந்தவர்களுக்குள் ஸமர்த்தரும், நீருண்டமேகம் போன்ற காந்தியையுடையவரும், ஆத்மாராமனுக ஆத்மஸ்வரூபமுணர்ந்த

வரும், மஹாபுத்திமானுமான வேதவியாஸ மஹரிஷியைப் பார்த்தார்கள். புராணமறிந்தவர்கள் பதினெட்டு புராணங்களிருப்பதாகச் சொல்லுகிறார்கள். எல்லாப் புராணங்களுக்குள்ளும் முதலாவது "ப்ராஹ்மம்" இரண்டாவது "வாமனம்" மூன்றாவது "வைஷ்ணவம்" நான்காவது "சைவம்" ஐந்தாவது "பாகவதம்" ஆறாவது "நாரதீயம்" ஏழாவது "மார்க்கண்டேயம்" எட்டாவது "ஆக்னேயம்" ஒன்பதாவது "பவிஷ்யத்" பத்தாவது "ப்ரஹ்ம கைவர்த்தம்" பதினொன்றாவது "லிங்கம்" பன்னிரண்டாவது "வாராஹம்" பதின் மூன்றாவது "ஸ்காந்தம்" பதினான்காவது "பாத்மம்" பதினைந்தாவது 'கௌர்மம்" பதினாறாவது "மாத்ஸ்யம்" பதினேழாவது "காருடம்" பதினெட்டாவது "வாயு" என்ற இப்பதினெண்புராணங்களையும் செய்தவர் ஸத்யவதியின் புதல்வரான ஸ்ரீவியாஸர் என்று சொல்லப்படுகின்றது. 5 to 12

ஸ்ரீ ஜனகமஹாராஜன் ஸ்ரீவாமதேவரைப் பார்த்துக் கேட்கிறார்.—

"ஹே ப்ரஹ்மந் ! மார்க்கண்டேயாதிமஹரிஷிகள், புண்யமும், பர்வதச்ரேஷ்டமுமாகிய அச்சோலைமலைக்குச்சென்று அங்கு என்ன செய்தனர்? இதை எனக்குச்சொல்லவேண்டும்; கேட்பதற்கு ஆவல் ஏற்படுகிறது. இத்துடன் அச்சோலைமலையில் எப்பொழுதும் லோக நாதனான ஸ்ரீஸுந்தரராஜன் ஸாந்நித்ய மடைந்திருக்கிறாரே! அங்கு அப்பகவானுடைய ஸாந்நித்யம் எவ்விதம் ஏற்பட்டதென்பதையும் தாங்களெனக்குச் சொல்லவேண்டும். அச்சரித்திரமானது அதைப் போற்றுகிறவர்களுக்குப் பாபத்தைப்போக்கிப் புண்யத்தை யுண்டு பண்ணி ஸந்தோஷத்தை விருத்தி செய்யக்கூடியது." என்று சொன்ன ஜனகரைப் பார்த்து மஹாதேஜஸ்வியான ஸ்ரீவாமதேவ முனிவர் கவனமாகக் கேட்கும்படி சொல்லி மேல்வரும் வார்த்தைகளைச் சொன்னார்." 13 to 17

ஸ்ரீவாமதேவர்:—"ஹே அரசனே ! ஆத்மஸ்வரூபமுணர்ந்த மார்க்கண்டேய மஹரிஷியினால் முன் எது கேட்கப்பட்டு, வேத வியாஸரால் விடை கூறப்பட்டதோ அதை நானுனக்குச் சொல்லுகிறேன். அதுஸமயம் மகாமுனியான ஸ்ரீமார்க்கண்டேய பகவானும், ருசிக பகவானும், கௌதம மஹா முனியும், மைத்ரேயரும்,

சௌநகாதிகளும், புலஸ்த்யரும், அங்கிரஸ்ஸும், மஹா தேஜஸ்வியான ச்யவனரும், சுநச்சேபரும், பகவானான பராசரரும், சௌனகபகவானும், சுனகமஹாராஜாவும், மஹா புகழ் பொருந்திய சவனரும், தர்மாத்மாவான நசிகேதஸ்ஸும், ஸ்ரீ வால்மீகி பகவானும், இவர்களுமின்னும் அனேக முனிவர்களும், அம்மலையில் கூட்டங்கூடி, குறைவற்றவரான ஸ்ரீமந்நாராயணமூர்த்தியைப் பார்ப்பதற்கு வந்திருந்தார்கள். அம்பரீஷ மகாராஜனும், அவ்வத்புத ஸுந்தரரான ஸ்ரீ பகவானை தர்சிப்பதற்கு, அந்த ஆச்சர்யகரமான ஸ்ரீவிருஷபகிரியில் வந்திருந்தார். அம்பரீஷ மஹாராஜாவும் ஸ்ரீ மார்க்கண்டேயாதி மஹரிஷிகளும், தர்மஸ்வரூபியாயும், ஸநாதனராகவும், வாஸுதேவராகவும், உத்க்ருஷ்டராயும், புராண புருஷராயும், மனதிற்கு எட்டாத பரமபுருஷராயுமுள்ள ஸ்ரீமந்நாராயணன் ஸ்ரீவிஷ்ணுரூபந்தரித்து வஸிக்கக்கூடியதும், அனேகம் வ்ருக்ஷக்கூட்டங்களால் விளங்குவதும், அனேக நூற்றுக்கணக்கான உத்யானங்களால் நிறைந்ததும், புனிதமான புஷ்பங்களால் சோபிப்பதும், சுபகரமான கொடிகளால் நன்கு பரவியிருப்பதும், அனேகம் புதர்களால் விளங்குவதாயும், அனேக வர்ணங்களான தாதுக்களால் நிறைந்ததும், சுபகரமான மந்தமாருதம் வீசுவதாயும், அனேகம் நந்தவனங்களால் நன்கு நிறைந்ததும், பழங்களாலும், புஷ்பங்களாலும் ப்ரகாசிப்பதும், புஷ்ப வாஸனைகளோடும், தேனொழுகும் புஷ்பங்களோடும் பழங்களோடுங் கூடியதும், நூற்றுக்கணக்கான அழகிய புல்களாலும் விருக்ஷங்களாலும் நிறைந்ததாயும், எங்கும் மனோஹரமாக விருப்பதாயும், யானை, ஸிம்ஹம், மான்கள், புலிகள், காட்டுப்பன்றிகள் இவைகளின் கூட்டங்களால் ப்ரகாசிப்பதாயும், இன்னும் உத்தமமும் அழகும் பொருந்திய பல மிருகங்களால் நிறைந்து, பார்க்க அழகாகவுள்ள தோற்றத்தை யுடையதும், சுபமான வாபிகளால் நிறைந்ததும், தெளிந்த ஜலம் நிறைந்த மடுக்களோடு கூடியதும், சுபமான மலையினூற்றுக்களால் சேர்ந்திருப்பதும், வைடூரியம்போல் தெளிந்த ஜலமுள்ளதும், பாபத்தைப் போக்குகிறதும், பலத்தைக் கொடுப்பதுமாகிய அனேக நூறுயிரக்கணக்கான அருவிகளோடு கூடியதாயும்,

கருமைநிறம் பொருந்திய நீருண்டமேகம் போலும், அபரமந்தரகிரி போல் விளங்குவதும், முனிவர்களாலும், ப்ரஹ்ம ருத்ராதிகளாலும் கூட நூறு வருஷங்களாலும் விஸ்தாரமாய் வர்ணிக்க முடியாத வைபவத்தோடு கூடியதும், மஹா புண்யம் பொருந்தியதும், பற்பல புஷ்பங்களால் சோபிப்பதும், பரமாச்சர்யகரமானதும், எல்லோராலும் அடிபணிந்து ஸேவிக்கப்படுவதுமாகிய ஸ்ரீவிருஷபாத்ரியை இந்திராதிதேவர்களும் பார்த்தார்கள். ஹே அரசனே! அத்தேவர்கள் அவ்வுத்தம மலையின்மீது அங்குமிங்கும் ஸஞ்சரித்து, ஸூர்ய ப்ரகாசம் பொருந்தியதும், குற்றமற்றதும், தேவநிர்மிதமானதும், பரமாச்சர்யகரமானதும், அனேகம் கொடுமுடிகளோடு கூடியதும், அனேகம் இரத்னங்களால் விளங்குவதும், பார்ப்பவர்களின் சோகத்தையும், ஸர்வ பாபத்தையும் விலக்கிப் புண்யந் தருவதுமான ஸ்ரீ சோமச்சந்தவிமானத்தைக் கண்டார்கள். 18 to 37

"பிறகு அம்முனீச்வரர்கள் பார்க்க அழகாயிருப்பதும், மஹா புண்யகரமாயும், வெகு ஆச்சர்யகரமாயும், எல்லாப் பாபங்களையும் போக்குவதாயும், யக்ஷ, கிம்புருஷர் முதலியவர்களாலும், குஹ்ய, வித்யாதர, தேவ, கந்தர்வ, மனுஷ்ய, சாரணர்களாலும், ரிஷிகளாலும், வாலகில்யர்களென்ற ஸித்தர்களாலும், மஹாத்மாக்களான ஸநத்குமாரர் முதலிய யோகீந்த்ரர்களாலும், இன்னும் தர்மார்த்த காம மோக்ஷங்களை விரும்பி நியமத்துடன் தவம் செய்யும் வெகு மஹாத்மாக்களால் நிறைந்து ஸேவிக்கப்படுவதும், எப்பொழுதும் ஸ்ரீஹரியின் நித்யவாஸமுள்ளதுமான, அந்த ஸ்ரீஸோமச்சந்த விமானத்தில் லோகநாதனை ஸ்ரீபகவானை நினைத்து, கடும்தவம் புரிந்தனர். மேலும் அம்முனிச்ரேஷ்டர்கள் ஆதிபுருஷனையும், மதுசூதனனையும் இருக்கிற ஸ்ரீபகவானுடைய ப்ரீதியின்பொருட்டு, அவ்விருஷபாத்ரிநிவாஸியான ஸ்ரீபகவானைப் பூஜித்தனர். 38 to 43

"அம்மார்க்கண்டேயர் முதலிய ப்ராஹ்மணோத்தமர்கள் ஏகாக்ர சித்தத்தோடு, பரப்ரஹ்மஸ்வரூபியாயும், ஸர்வவ்யாபகராயும் எல்லா உலகங்கட்கும் நாயகராயும், புருஷோத்தமராயுமுள்ள ஸ்ரீ கேசவரிடத்திலேயே மனதை வைத்து, ஸர்வ பலங்களையுங் கொடுக்கக் கூடிய "த்வாதசாக்ஷரம்" என்ற பெயருடைய மஹாமந்திரத்தை

விதிப்படி ஜபஞ் செய்தார்கள். மேலும் ப்ரணவபூர்வகமான "நமச்சப்தத்தை"யுடையதும், பகவச்சப்தபூர்வகமான "வாசுதேவாய" என்பதை யுடையதுமான "த்வாதசாக்ஷர" மாகிற, "ஓம் நமோ பகவதே வாசுதேவாய" என்னும் மஹா மந்த்ரமானது மஹரிஷிகளாலும், ஜனங்களாலும், ஸநகாதி யோகிகளாலும், தேவர்களாலும், ஆத்மஞானிகளாலும், ஸர்வாபீஷ்ட பலப்ரதமென்று புகழப்படுகிறது. மேலும், மந்திரங்களை நன்கறிந்த மனிதனும் இம்மஹா மந்த்ரத்தை ஜபிப்பதால் உடனே முக்தியையடைகிறான். முக்தியை விரும்பும் வித்வான்களால் தினந்தோறும் ஜபஞ் செய்யப்படும் இவ்வுத்தம மந்திரத்தை ஜபிப்பதால் ஸகல அபீஷ்டங்களும் நிறைவேறும். பணத்தை விரும்புகிறவர்களாலும், மற்றும் பல விருப்பத்துடன் வனத்தில் ஸஞ்சரிக்கிறமற்றவர்களாலும் ஜபஞ்செய்யப்பட்டதாயுள்ள உயர்வான இம்மஹாமந்திரத்தை முன் "ஸ்வாரோசிஷர்" என்ற மனுவானவர் ஜபஞ்செய்தார். முன் அம்மனுவானவர் பிரஜைகளை ஸ்ருஷ்டிக்க வேண்டுமென்ற விருப்பத்தினாலே 'இத்வாதசாக்ஷர' மந்திரத்தை ப்ரஹ்மாவினுடைய ஆக்ஞையின் மூலம் ஜபஞ் செய்தார். இம்மகாமந்த்ரத்தை ஜபிப்பதால் நரர்கள் ஒருநாளும் நரகத்தையடையமாட்டார்கள். பாபஞ்செய்த மனிதர்களுங்கூட இம்மந்திரத்தை ஜபித்தால் நரகத்தையடையமாட்டார்கள். அல்ப ஜந்துக்களின் ஜன்மத்தையு மடையமாட்டார்கள். சாபங்களின் பலத்தினாலும் பாப யோனிகளின் பிறப்பை யடையமாட்டார்கள். துர்கதியையு மடையமாட்டார்கள். எதிரிகளை வெல்லக்கூடிய இம் மந்திரத்தை ஜபித்த ஸப்த ரிஷிகளும், கிடைத்தற்கரிய புண்ய மடைந்து எல்லாவற்றிற்கும் மேலான பதவியை யடைந்தார்கள். தேவர்களும், முன் கடுமையான யுத்தத்தில் இம்மந்திரத்தினால் ஜயத்தையடைந்தார்கள். 44 to 54

"சங்குசக்ரதாரியும், நான்கு கைகளோடு கூடியவரும், கிரீடந் தரித்தவரும், முனீந்த்ரர்களாலும், ஸித்தர்களாலும், சாரணர்களாலும், வர்ணிக்கமுடியாததான அந்த ஸ்ரீபகவானுடைய நிகரற்ற பெருமையை இப்புவியிலுள்ள மனிதர்களால் வர்ணிக்க முடியாது. அத்தகைய பரப்ரஹ்மத்தை ப்ரதிபாதிக்கிற பரம மந்த்ரத்தை

ஜபஞ் செய்துகொண்டு, தபஸ்ஸையே பொருளாகக்கொண்ட ஸ்ரீமார்க்கண்டேயாதி ஸமஸ்த முனிவர்களும், அம்பரீஷச் சக்ரவர்த்தியும், மங்களகரமானதும், நிர்மலமானதும், ஆச்சர்யகரமானதும், தேவஸங்கங்களால் ஸேவிக்கப்பட்டதுமான விமானத்தில் முன்னூற்றைம்பது வருஷம் வஸித்தார்கள். இவ்விதம் முன்னூற்றைம்பது வருஷங்கள் ஆயினபின் பரிசுத்தரும், ஸகல பாபநிவாரகரும், ஸர்வ பூதஸ்வரூபரும், ஸர்வயக்ஞஸ்வரூபரும், ஸர்வவ்யாபகரும், எல்லாப் பூதங்களாலும் நமஸ்காரஞ் செய்யப்பட்டவரும் பராத்பரரும், மதுஸூதனரும், ஸநாதனரும், வாஸுதேவரும், பரமபுருஷராயுமுள்ள ஸாக்ஷாத் ஸ்ரீமந்நாராயணர் வெகு ஸந்தோஷமடைந்து, அந்த ரிஷிச்ரேஷ்டர்களுக்குத் தன்னுடைய தர்சனத்தைத் தந்தருளினார். 55 to 61

"ஹே அரசனே! மேலும் கேளும். சங்குசக்ரகதாதரரும், ஸ்ரீவத்ஸாலங்க்ருத மார்பையுடையவரும், தாமரை இதழ்போன்ற கண்களையுடையவரும், திவ்யபீதாம்பரதாரியானவரும், இரத்ன குண்டலங்களால் ஜ்வலிப்பவரும், மின்னலோடு கூடின நீருண்ட மேகம்போன்றவரும், எல்லா இரத்னங்களால் அலங்கரிக்கப்பட்டவரும், நாகேந்த்ரனின் துதிக்கைபோன்றதும் வளையங்களோடு கூடினதும் வைடூர்யமணிகளால்நிறைந்தஆபரணங்களாலலங்கரிக்கப்பட்டதும் நீண்டவைகளுமான இரமணீயமான நான்கு கைகளோடு கூடினவரும், அநேக இரத்னங்களால் இழைக்கப்பட்டு ஜ்வலிக்கின்ற கிரீடத்தையுடையவரும், உதயகால பூர்ண சந்திரனைப்போல் விளங்குகிற முகத்தோடு கூடியவரும், ஜாஜ்வல்யமாக ப்ரகாசிக்கிற ஹார நூபுர கேயூர வனமாலாதிகளான திவ்யபூஷணங்களால் அலங்கரிக்கப்பட்டவரும், கௌஸ்துபதாரியும், 'வைஜயந்தி' என்ற தேவநிர்மிதமான மாலையினால் அலங்கரிக்கப்பட்டு, கருடபகவானின் மீது, "உதயஸூர்யன்போல்" வீற்றிருந்து விளங்குபவரும், கானஞ்செய்யும் கந்தர்வர்களாலும், கிந்நரர்களாலும், ஸேவிக்கப்பட்டவரும், நடனமாடுகின்ற நூறுயிரக்கணக்கான அப்ஸரஸ்திரீகளால் உபசரிக்கப்பட்டவரும், ரிஷிகணங்களாலும், ஸ்துதி பாடகர்களாலும், வேதவாக்யங்களால் ஸ்தோத்திரஞ் செய்கிற பிரஹ்மாதி

தேவதாகணங்களாலும் சூழப்பட்டவரும், அஷ்டமருத்துக்களுடன் கூடிய ஸித்தவித்யாதரர்கள் முதலியவர்களால் ஸேவிக்கப்பட்டவருமான ஸாக்ஷாத் ஸ்ரீமந்நாராயணமூர்த்தியை அவர்கள் கண்ணால் கண்டார்கள். 62 to 70

பிறகு பகவத் ஸேவை செய்கின்ற ப்ரஹ்மாதி தேவதாகணங்களும், அழுக்கற்ற மனமுடைய மார்க்கண்டேயாதி மஹாமுனிவர்களும், அம்பரீஷபூபாலனும், மற்றும் அங்கு கூடியிருப்பவர்களும், எல்லோரும் உலகநாயகனான ஸ்ரீபகவானைப் பார்த்து ஆச்சரியமடைந்து ஸர்வலோக பராயணனும், ஜகத்காரணனும், உலகங்கட்கு அவ்யக்தமான வடிவையுடையவனும், ஸர்வலோகங்களுக்கும் ரக்ஷகனுமான ஸ்ரீமந்நாராயணனை ஸ்தோத்திரம்செய்தனர். 71to73

"ப்ரஹ்மாதி தேவர்கள், தேவதேவேச்வரனும், ஸநாதனனும், தேவநாயகனுயும் விளங்குகிற ஸ்ரீவிருஷபாத்ரிநிவாஸியான ஈச்வரனை எவ்விதம் ஸ்தோத்திரம் செய்தார்களென்பதைச் சொல்லுகிறேன் கேளும்" என்று ஸ்ரீவாமதேவர் துதி செய்து சொல்லலுற்றார். 74½

"ப்ரபந்நர்களின் கஷ்டங்களை நிவர்த்திப்பவரே! அழிவற்றவரே! ஸர்வசக்தராய் நின்று எங்கும் நிறைந்திருப்பவரே! உலகத்தையே கண்ணாகக்கொண்டவரே! ஸர்வ தேவர்கட்கும் தலைவரான ஹே தேவ! ஹே விபோ! ஸ்ரீமந்நாராயண! உமக்கு நமஸ்காரம். யாவும் தானாய் விளங்குபவரே! முப்பத்திமுக்கோடி தேவர்கட்கும் அதிபதியே! எங்கும் வ்யாபகமான சரீரத்தையுடைய ஹே ஸ்ரீ ஜனார்த்தன! உமக்கு நமஸ்காரம். ஆதிபுருஷராயுள்ள ஹே ஸநாதனவரேண்ய! உன் பொருட்டு நமஸ்காரம். அண்டினவர்களை நழுவவிடாமல் ஆதரித்து வேண்டுவதைக் கொடுப்பவரே! ஸர்வலோகபாராயணரும், விசாலமாயுள்ள நேத்ரங்களையுடையவரும், எல்லாவற்றிற்கும் ஆதாரமானவரும், எல்லாப் பிராணிகளாலும் நமஸ்கரிக்கப்பட்டவருமான ஹே ஸ்ரீ கோவிந்த! உமக்கு நமஸ்காரம். ஹே ஹ்ருஷீகேச! நானாவர்ணமான பீதாம்பரத்தை தரித்திருக்கிற உம்மை இத்தேவதாகணங்கள் நமஸ்கரிக்கின்றனர். எங்கும்

வ்யாபியும், உலகத்திற்கு ஸாக்ஷியும், கெட்ட அசுரர்களை வென்றவனுமாகிய ஹே ஸ்ரீகிருஷ்ண! விச்வரூபமெடுத்தவனும், யாதவர்கட்கு மங்களமருளிச்செய்தவனும், ஸமஸ்த தைத்யர்களை விசித்ரமாக ஸம்ஹாரம் செய்தவனுமாகிய உன் பொருட்டு நமஸ்காரம். அரக்கர்களின் தலைவனை ஸம்ஹரித்தவனும், இன்னுமனேக இராக்ஷஸர்களை வதம் செய்தவனும், ஸர்வ ப்ராணிகட்கும் சரண்யனும், ஸ்ரீ ரகுகுலத்தில் உதித்த ஸ்ரீராகவனாகவும் உள்ள உம்மை நமஸ்கரிக்கின்றேன். ஹிரண்யாக்ஷ, ஹிரண்யகசிபு முதலிய துஷ்ட தைத்யர்களை ஸம்ஹரித்தவரும், பயங்கரமான ஸ்வரூபமுடைய ஸ்ரீநரஸிம்ஹமூர்த்தியான உமக்கு நமஸ்காரம். எல்லாவற்றிற்கும் தலைவரே! எல்லாப் பிராணிகளின் ஸ்வரூபமுடையவரே! குற்றமற்றவரே! எளிதில் காணமுடியாதவரும், ஸ்ரீவிருஷபாத்ரிநிவாஸியுமான உம்மை நமஸ்கரிக்கின்றேன். இதோ எதிரில் தோன்றுகிற உம்முடைய திவ்யமும், ஸநாதனமுமாகிய பரிசுத்த ஸ்வரூபத்தையும் எங்களால் கண்டு அறிந்துகொள்ள முடியவில்லை. இவ்விதமிருக்க அழிவற்ற ப்ரஹ்மஸ்வரூபமும், எங்கும் வ்யாபியுமான வடிவத்தை எவ்விதம் காண்போம்; இந்த ஸ்ரீஜனார்த்தன ரூபத்தையும் உங்களுடைய அநுக்ரஹத்தினாலேயே கண்டோம். மங்களந்தரும் பார்வையையுடையவனே! உம்முடைய அநுக்ரஹமில்லாவிடில் எங்களாலும் மற்றவர்களாலும், இவ்வாச்சர்யகரமான உம்முடைய வடிவமானது காணத்தகுந்ததல்ல. உம்முடைய அநுக்ரஹத்தையே விரும்பி வந்தவர்களான இதோ எதிரில் நிற்கும் ஸுராதிபர்கள் உம்முடைய கருணையுடன் கூடிய தர்சனத்திற்குப் பாத்ரபூதர்களாகி இருக்கிறார்கள். மேலானதும், இவ்விதமென்று நிச்சயிக்கமுடியாததும், வேதங்களால் அறியத்தகுந்ததும், பரமாச்சர்யமானதும், இது இவ்விதமென்று சுட்டிக்காட்ட முடியாததும், நினைக்க முடியாததும், சிக்கிரம் மறைவதும், வெகுகாலமிருப்பதும், வ்யக்தமும் அவ்யக்தமுமானதும், ஸர்வ வேதங்களால் சொல்லப்பட்ட ஸூக்ஷ்மமும், இது இல்லை இது இல்லை என்று விலக்கத்தகுந்த பதார்த்தங்களுடன் சேராமல் அப்பால் விளங்குவதும், தூக்கமற்றதும், குற்றமற்றதும், துக்கமற்றதும், ஒரு குறைவுமில்லாததும்,

ஸர்வவ்யாபகமும் ப்ரக்ருதிக்கு அப்பால் சுத்தமும் நிர்க்குணமுமாகிய சுத்தஸ்வரூபந்தரித்தவனும், சாந்தனும், ஸ்ரீவிருஷபாத்ரியையே உயர்வான வீடாகக்கொண்டு நித்யம் வஸிப்பவருமான உம்மை நமஸ்கரிக்கின்றேன். எல்லாப் பூதங்களை ஸ்ருஷ்டிப்பதும், எல்லா ஜீவர்களுக்கும் வரங்கொடுப்பதும், தேவர்களால் ஸ்தோத்திரம் பண்ணப்பட்டதும், ப்ரக்ருதிக்கு அப்பால் நிர்க்குணமும், உலக உத்பத்திக்குக்காரணமும், எப்பொழுதும் ஸதஸத் ஸ்வரூபமுமாகிய அம்மேலான தாமாவைத் தாங்களே அறிவீர்கள். பிறர்கள் அறியார்கள். ஸஹஸ்ராதித்யனின் தேஜஸ்ஸையுடைய ஸ்ரீவிருஷபாத்ரிநிவாஸியான உம்மை நாங்கள் யாவரும் அண்டி சரணமடைந்தோம். ப்ரஸன்னமான முகமலர்ச்சியுடன்பார்க்கும் ஹே ஸ்ரீபுண்டரீகாக்ஷ! எங்களை ரக்ஷிக்கவேண்டும். 75 to 93

ஆதியாயும், அத்புதமாயும், நித்யமாயும், அளவிலடங்காத புஜங்களையுடையதும், உலக உத்பத்திரக்ஷணங்கட்குக் காரணமும், ஸாமான்யர்களால் அறியமுடியாததும், எங்களுக்கு ஸாக்ஷாத்கரித் தருளியதாகிய இந்த ரூபத்தை எவ்வித பாக்யத்தினாலோ நாங்கள் அறிந்து நமஸ்கரிக்கின்றோம். 94

இவ்விதம் ஸ்ரீ வாமன புராணத்தின் க்ஷேத்ரமாஹாத்ம்ய
காண்டத்தில் 43-வது அத்யாயத்தில் ஸ்ரீ விருஷபாத்ரி
மாஹாத்ம்யமெனும் இதிஹாஸ ஸ்தலபுராணத்தில்
ஸ்ரீஸுந்தரராஜஸ்வரூபதர்சனஸ்தவமென்னும்
ஐந்தாம் அத்யாயம் முற்றுப்பெற்றது.

சுபம்.

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீவிருஷபாத்ரிமாஹாத்ம்யத்தில் "ஸ்ரீ மார்க்கண்டேயருக்கு நித்யத்வமேனும் வரத்தைத் தந்தருளிச் செய்ததென்னும்"

ஆறும் அத்யாயம்.

ஸ்ரீவாமதேவர்:—

இவ்விதமிங்கு ஸ்தோத்திரஞ் செய்யப்பட்ட ஸநாதனரும், மஹீபாலனும், உலக ஸ்ருஷ்டியையும் உலக பரிபாலனஞ் செய்யும் பரமாத்மாவுமான ஸ்ரீ வாஸுதேவபகவான் தேவதாகணங்களின் மத்தியில் கருடவாஹநாரூடராயெழுந்தருளி மந்தஹாஸஞ் செய்து கொண்டு, அடிக்கடி தேவர்களைப் பார்த்துக்கொண்டு, அவ்விடத்தில் ஸேவை ஸாதித்தார். 1½

"ஹே அரசே! பிறகு பூதமயனுக்வும் பரமாத்மஸ்வரூபியுமான ஸ்ரீப்ரஹ்மதேவனும், அவரையே தலைமையாகக்கொண்ட ஸகல தேவதாகணங்களும், ஸ்ரீமார்க்கண்டேயர் முதலிய ஆயிரக்கணக்கான மஹரிஷிகளும், ஸர்வேச்வரரான ஸ்ரீ பகவானைச் சூழ்ந்து நின்று ஸகல பூதங்கட்கும் ஸ்ருஷ்டி கர்த்தாவும், மஹாதேஜஸ்வியும், மஹாபலவானும், பரம்ப்ரஹ்மமுமாகிய புருஷோத்தமனுயுள்ள ஸ்ரீஹ்ருஷீகேசனை வணங்கிப் புகழ்ந்தனர். மேலும் விசித்திரமான வஸ்திரங்களை அணிந்தவர்களும், தைவீகமுள்ள பற்பலதான தங்கள் தங்கள் ரூபங்களைத் தரித்தவர்களும், அனேகவித ஆபரணங்களை அணிந்தவர்களும், தேஜோவிசேஷங்களால் ஜாஜ்வல்யமாகப் ப்ரகாசிப்பதால் தேவர்களால் கூட அறியமுடியாத சக்தி வாய்ந்தவர்களும், வேதங்களை நன்கறிந்தவரும், ஷாட்குண்ய பரிபூர்ணரும், உலக பிதாமஹருமான ஸ்ரீ ப்ரஹ்மாவினால் அறியப் பட்டவர்களுமாகிய ஸமஸ்த தேவர்களும், ஸந்தோஷமான மனதையுடையவர்களாய்ச் "சந்திரனை க்ரஹங்கள் சூழ்ந்தால்போல்" [illegible]னைச் சூழ்ந்து நின்றார்கள். அவ்விடத்திலேயே அந்த எல்லா தேவர்களாலும் சூழப்பட்டவனாகவும், ஸ்ரீமானும், அரிய

பெரிய புஜங்களையுடையவருமான ஸ்ரீஸுரேச்வரர் சங்கு, சக்ர, கதாதாரியாய் விசேஷ வைபவத்துடன் விளங்கினர். 2 to 8

பிறகு தேவனும், ஷாட்குண்யம் பொருந்தியவனும், மஹா தேஜோவானுமாகிய ஸ்ரீமந்நாராயணமூர்த்தியானவர் ப்ரவாஹ சப்தத்திற்கும், மேகக்கூட்டங்களின் கர்ஜனைக்கும் ஒப்புடையதுமாகிய சப்தத்தையுடையவராய், இனிமையும் அமைதியும் பொருந்திய ப்ரியமான வார்த்தையினால் பத்து திக்குகளிலும் எதிரொலி ஏற்படும்படிச் செய்துகொண்டும், ஸகல ப்ராணிகளையும் ஸந்தோஷமடையும்படிச் செய்துகொண்டும், அளவில்லாத மேலான பக்தியோடு கூடி கைகூப்பி எதிரில் நிற்கும் தபோதனரும், மஹாத்மாவாயுமுள்ள ஸ்ரீ மார்க்கண்டேய முனீந்த்ரரை நோக்கிச் சொல்லலுற்றார். "ஹே மஹாபாக! எம்மைக்குறித்துத் தவம் புரிந்ததால் நானுமக்கு ப்ரஸன்னனானேன். ஹே ப்ராஹ்மணச்ரேஷ்ட! என்னிடமிருந்து உம்மால் எது எது ப்ரார்த்திக்கப்படுகிறதோ அதனை ஸந்தேகமன்னியில் கொடுக்கின்றேன். ஸந்தோஷமடையும். என்று ஸ்ரீ தேவதேவனும் ப்ரபுவாயுமுள்ள ஸ்ரீமஹாவிஷ்ணுவினால் சொல்லப்பட்ட ஸ்ரீமார்க்கண்டேயமுனீந்த்ரர் அப்புருஷோத்தமனை வணங்கி, சார்ங்கதாரியான அத்தேவனின் பொருட்டுத் தலைமேல் கைகூப்பி, ஸந்தோஷத்தினால் மெய்மறந்த மனதுடையவராய், ஸ்ரீவிருஷபாத்ரியில் வஸிக்கிற எல்லா தேவர்களும் கேட்டுக்கொண்டிருக்க, அடியில் கண்ட விதமாகத் தெரிவித்துக்கொண்டார். என்று ஸ்ரீ ஜனக மஹாராஜனுக்கு ஸ்ரீவாமதேவர் திருவாய்மலர்ந்தருளினர். 9 to 14

ஸ்ரீ மார்க்கண்டேயர் ஸ்துதி செய்து சொல்லுகிறார்:—

உலகத்திற்குக் காரணரும், ஸநாதனருமாகிய நீர் பார்க்கப்பட்ட பொழுதே தன்யனானேன். உம்மால் திரஸ்காரஞ் செய்யப்பட்டவர்களும், புண்யங்களை யடையாதவர்களுமாகிய பிறப்பு இறப்பு முதலிய அவஸ்தைகள் தங்கிய மானிடர்கள், தேவர்களால் பூஜிக்கப்பட்டவனும், ஆதி புருஷனுமாயுமுள்ள உம்மை ஸ்வப்னத்தில் கூட காணமாட்டார்கள். என்னால் எது உம்மிடமிருந்து ப்ரார்த்திக்கப்படுமோ அதை நீரே இப்பொழுதே அறிவீர்.

ஹே ஸ்ரீ ஜனார்த்தன! ஸகல பூதங்களிடத்திலும் உம்மால் அறியப்படாதது ஒன்றும் கிடையாது. ஆனாலும் ஹே தேவேச! உம்பொருட்டு வேண்டியவற்றைத் தெரிவித்துக்கொள்ளுகின்றேன் கேளும். ஜகத்பதியான உம்மைப் பார்த்தபிறகு வேண்டினால் கிடைக்காத வஸ்து ஒன்றுமே இல்லை. ஸர்வவ்யாபகனான ஹே ஸநாதன! உம்மிடமிருந்து என்னால் 'நித்யத்வம்' எனும் வரம் ப்ரார்த்திக்கப்படுகின்றது. (அதாவது எம்பெருமான் பக்கத்தில் எப்பொழுதும் அகலாதிருத்தல்) உம்மிடமிருந்து யான் வேறு வரம் வேண்டேன். எனக்கு இவ்வரத்தைத் தந்தருள நீரே யோக்யதையைப் பெற்றிருக்கின்றீர்" என்று ப்ரார்த்திக்கப்பட்ட ஸ்ரீஜகந்நாதர் மந்தஹாஸத்துடன் மேககர்ஜனைபோன்ற கம்பீரமான வசனத்தினால் ஸ்ரீமார்க்கண்டேயரைப்பார்த்து இவ்விதம் திருவாய் மலர்ந்தருளினார். "மஹா பாகனான ஹே ப்ராஹ்மண ச்ரேஷ்ட! என்னால் உமக்கு "நித்யத்வ" மெனும் வரங் கொடுக்கப்பட்டது. சிரமப்பட்டுமடைதற்கரிய என் பக்கத்தில் எக்காலமும் வஸித்திருக்கப்போகின்றீர்" என்று பரமேச்வரனாகிய ஸ்ரீ பகவான் ஸ்ரீமார்க்கண்டேய மஹாமுனிவரைப்பார்த்துக் கூறிவிட்டு அம்பரீஷ மகாராஜனைச் சற்றுநோக்கிச் சொல்லுகிறார். 15 to 21½

ஸ்ரீபகவான் சொல்லுகிறார்:—

"ஹே பூபால! உன் மனதிலுள்ள வரத்தைக் கேட்பாயாக; உன்னிடம் ஸந்தோஷமடைந்த நான் விசேஷமாக எனது பக்தனுயுள்ள உன் பொருட்டு வேண்டிய வரத்தைக் கொடுப்பேன்" என்று சொல்லும் தருணத்தில் தர்மாத்மாவாயுள்ள அம்பரீஷ பூபாலனும், ஸர்வேச்வரரான ஸ்ரீஹரியை வணங்கி இவ்வார்த்தையைச்சொல்லினன். "சென்றதையும் இனி வருவதையும் தானாகவே அறிந்தவர்களுக்கு ஈசனாக விளங்கும், ஹே பகவந்! உம்மிடமிருந்து என்னால் ப்ரார்த்திக்கப்படுவது என்பது ஹே கமலேக்ஷண! உமக்கே தெரியவரும். ஹே பாபஹாரனே! ஆனாலும் என்னால் ப்ரார்த்திக்கப்படுவதை உம்மிடஞ் சொல்லுகின்றேன். எல்லா ஆத்மாக்களிலும் நிறைந்து, எல்லாப் ப்ராணிகட்கும் நியந்தாவாகி, எல்லா உலகங்களையும் அடையச்செய்விப்பவராகி விளங்

கும் ஹே ஸ்ரீகேசவ! நான் ஸம்ஸாரஸமுத்திரத்தில் முழுகி, மிகவும் கஷ்டமடைகிறேன். ஹே தாமரைக் கண்ணா! அந்த ஸம்ஸார ஸாகரத்தினின்று மோக்ஷத்தையடையும் வரத்தை நான் வேண்டுகின்றேன். ஹே ஸ்ரீ கோவிந்த! இவ்வரத்தையே கொடுத்தருள வேண்டும்; ஸ்ரீகேசவரான உம்பொருட்டுப் பலதடவை நமஸ்காரஞ் செய்து கேட்டுக்கொள்ளுகின்றேன். ஸம்ஸார ஸமுத்திரத்தில் மூழ்கின எல்லோருக்கும் முக்தியைக் கொடுத்தருளுபவர் ஸநாதனரான நீரொருவரே; வேறொரு புருஷனுமில்லை" என்று இவ்விதம் சொன்ன அம்பரீஷமஹீபதியை நோக்கி தர்மாத்மாவாயும், ஷாட்குண்யம் பொருந்தியவராயுமுள்ள ஸ்ரீ ஜனார்த்தனர் மறுபடியும் சொல்லுகிறார். 22 to 29

ஸ்ரீ பகவான் கூறுகிறார்:—

"ஹே அம்பரீஷ மஹீபாலனே! நான் உனக்குச் சொல்லுகிறபடி நீ கேட்டுச் செவ்வையாகச் செய்வாயாக; உன்னுடைய ப்ரார்த்தனை அப்படியே நிறைவேறும். ஹே இராஜேந்திர! உன்னுடைய புரோஹிதரும் மஹாதபஸ்வியுமான வஸிஷ்டர் எல்லாவற்றிற்கும் மேலான முக்தி உபாயத்தையும், மற்றும் எல்லாவற்றையுமுள்ளபடி அறிவார். ஸமஸ்த கர்மயோக ஞானயோகங்களையும் உண்மையாக அறிவார். அம்மஹாத்மாவினாலே இதற்குமுன் ஸகலமும் என்னிடமிருந்து கேட்கப்பட்டிருக்கின்றது. உலகில் பாபஞ்செய்த மனிதர்களுங்கூட முக்தியை யடையும் வழியை முனீந்த்ரர்கள் சொல்லுவார்கள். ஹே அரசனே! உனக்குப் பாபமே இல்லை. முனிச்ரேஷ்டரும், தர்மவான்களுக்குள் மேலானவருமான வஸிஷ்டர் சொல்லுகிறபடி நீ செய்து நொடிப்பொழுதில் இத்துக்க சமுத்திரத்தினின்று விடுபட்டு, ச்ரமப்பட்டு மடைதற்கரிய மேலான முக்தியை அடைவாயாக" என்று ஸ்ரீ பகவான் மறுபடியும் முன்கூறியவைகளெல்லாம் அம்பரீஷ மஹாராஜனுக்கு நினைவில் தங்கும்படி திருவாய்மலர்ந்தருளினார். இவ்விதம் ஸ்ரீதேவதேவன் அம்பரீஷமஹாராஜனுக்கு வரமருளிச்செய்துவருந் தருணத்தில் மஹாகாந்தியோடு கூடியவரும், தாமரஸத்தினின்று உதித்தவரும், பிதாமஹருமான ஸ்ரீ ப்ரஹ்மாவானவர் தேவர்க

ளுடன் தேஜோமயனாக விளங்கி, கருடனின் மீது ஆரோஹணித்து இருக்கிறவரும், ஸர்வகாரணருமான ஸ்ரீ பகவானைத் தலைமேல் அஞ்சலி பந்தஞ்செய்து வணங்கி, ஜகத்தின் நிலைமையைப்பற்றி விக்ஞாபிக்கலானார். 30 to 41½

க்ரமப்படி முன்போலவே ஸ்தாவரஜங்கமாத்மகமாயுள்ள இவ்வுலகமும், ஸ்வாயம்பூ, முதலிய மனுக்களும், இவ்விதம் ஸ்வாயம்பூ முதலியவர்களை முதன்மையாகக்கொண்ட ச்ரேஷ்டர்களான முனிநாதர்களும், ஸ்ருஷ்டிக்கப்பட்டனர். இவர்கள் மூலம் அத்புதமான ஸகல உலகமும் ஸ்ருஷ்டிக்கப்பட்டது. மேலும் க்ரமமாகவே மஹா பாக்யசாலிகளான இந்திராதி ஸகல தேவர்களும், தைத்ய, தானவ, கந்தர்வர்களும், யக்ஷ, இராக்ஷஸ, பந்நகர்களும் குஹ்ய வித்யாதரர்களும், ஸௌபாக்யவதிகளான அப்ஸரோகணங்களும், ஸனத்குமாரர் முதலிய ஆயிரக்கணக்கான யோகீந்த்ரர்களும், த்வீபங்களைப் பெற்ற ஏழு ஸமுத்திரங்களும், பர்வத ச்ரேஷ்டங்களான மேரு முதலிய ஏழு குல பர்வதங்களும், மகா தேஜஸ்விகளான முனிவர்களும், புராதனமாயுள்ள பாதாளாத்ரியும், ஏழு உலகங்களும், க்ரஹங்களும், நக்ஷத்திரங்களும், நல்முத்துக்களும், பெருகுகிற நதிகளும், மனுஷ்யர்களும், பசுக்களும், ஸ்தாவரங்களும், பக்ஷிகளும், இவைகளாலும் இன்னும் அனேகங்களாலும் நிறைந்த பரமாச்சர்யமான இவ்விச்வமானது மேதாவியும், ஸர்வவ்யாபகனும், அளவுக்கடங்காத தேஜோவானும், ஸ்ரீமந் நாராயணனுமாகிய தங்களுடைய கட்டளையினாலே க்ரமமாக ஸ்ருஷ்டிக்கப்பட்டது" என்று பிதாமஹரானவர் நமஸ்கரித்து விக்ஞாபித்தார். இதன்மத்தியில் சார்ங்கபாணியும், ஸ்ரீதேவனும், ஸ்ரீதேவதேவனுமான பரப்ரஹ்மத்தின் ஸந்நிதானத்தில் எவ்விதமாக ப்ரஹ்மாவானவர் விக்ஞாபித்துள்ளாரோ, அவ்விதமாக இந்திரனை முன்னிட்ட ஸகல தேவர்களும் புராண புருஷோத்தமனையும், மஹாத்மாவாயும், கருடவாஹனரூடராயும், ஸ்ரீ தேவதேவனையுமுள்ள லோகநாயகனை வணங்கி அஞ்சலிசெய்து இவ்வார்த்தையைக் கூறினார்கள். 42 to 53

தேவர்கள் கூறுகின்றனர்:—

"ச்ரேஷ்டர்கள் எல்லோரிலும் ச்ரேஷ்டரே! வ்யாபகமாயுள்ளவரே! ஹே ஹ்ருஷீகேச! ஹே ஸ்ரீ தேவதேவ! உலகத்தைக் காப்பாற்றும் ஷாட்குண்யம் பொருந்தியவரே! ஸநாதனரே! ஹே விச்வபாவன! ஹே ஜகத்பாலக! ஸதா ப்ரஸன்னமாகி இருக்கிற ஹே ஸ்ரீ தேவதேவ! எங்களெல்லோரையும், காப்பாற்றும்; காப்பாற்றும்; எங்களுக்கு நீரே மேலான கதி. ஈச்வரரான உம்மையே சரணமடைந்திருக்கின்றோம். நாங்களும் உம்மையே அண்டி சுகமாக வஸிக்கின்றோம். மறுபடியும் மறுபடியும் உமக்கே நமஸ்காரம். உம்மையே சரணமடைந்திருக்கின்றோம்" என்று தேவர்கள் சொன்ன பிறகு அத்தேவர்களால் வணங்கப்பட்டவராயுள்ள ஸ்ரீ பகவான் ஸமஸ்த துக்கங்களைப் போக்குவதின் பொருட்டு நீண்டதும், ப்ரஸன்னமானதும், சுபமாயுள்ளதும், பார்ப்பதற்கு ஸந்தோஷத்தை உண்டுபண்ணக்கூடியதும், காந்தியுள்ளதுமாகிய கண்களால் அத்தேவர்களைப் பார்த்தார். 54 to 58

எந்த த்ருஷ்டி வீக்ஷண்யத்தால் மனிதர்களும், தேவத்வத்தையடைவார்களோ அந்த ஸ்ரீதேவதேவனின் த்ருஷ்டியினால் பார்க்கப்பட்ட அப்பொழுதே அந்த தேவச்ரேஷ்டர்கள் க்ருதார்த்தர்களாக ஆகி தைத்யர்களை ஜயித்துவிட்டதாக எண்ணினார்கள். மேலும் அத்தேவர்கள் ஸ்ரீதேவனான ஸ்ரீ விருஷபாத்ரிநிவாஸியான ஸ்ரீ ஸுந்தரராஜனின் அநுக்ரஹத்தினால் கஷ்டப்பட்டு மடைதற்கரியதும், என்றும் அழியாததுமான பெரும் செல்வத்தை யடைந்தார்கள். அங்கு ஸ்ரீ பகவானை ஸேவிப்பதற்குக் கூடியிருந்த ருஷிகளும், தேவச்ரேஷ்டர்களும், ஸ்ரீவிருஷபாத்ரிநிவாஸியான ஸ்ரீஸுந்தரராஜமூர்த்தியின் ப்ரஸாதத்தினால் கிடைத்தற்கரிய ஸகலமான அவரவர்களின் இஷ்டலாபங்களையடைந்தனர். ஸர்வாத்மஸ்வரூபியான ஸ்ரீபகவான் மதுஸூதனரும், அவர்களெல்லோரும் பார்த்துக் கொண்டிருக்கும்பொழுதே திடீரென்று மறைந்தார். 59 to 63

"ஹே அரசே! பிறகு ஆச்சர்யமடைந்த அங்குள்ள மார்க்கண்டேயாதி முனிச்ரேஷ்டர்களும், ப்ரஹ்மாதி தேவச்ரேஷ்டர்

களும், ஆயிரக்கணக்கான முனிந்த்ரர்களும், அந்தர்த்தானமடைந்த ஸ்ரீ விருஷபாத்ரிநிவாஸியும், ஜகத்காரணனும், மஹாத்மாவாயும், ஸ்ரீ புருஷோத்தமனுமாகிய ஸ்ரீமந்நாராயணனை அடிக்கடி வணங்கிப் பரம ஸந்தோஷத்தை யடைந்து, அந்த ஸ்ரீ விருஷபாத்ரியையும், ஸ்ரீ விமானத்தையும் மஹாத்மாவான ஸ்ரீ புருஷோத்தமனையும் அடிக்கடி புகழ்ந்தனர். 64 to 66

ஸ்ரீ ப்ரஹ்மா சொல்லுகிறார்;—

"அஹோ! மஹா புண்யமானதும், பரமாச்சர்யகரமானதும், பகவத் பாதாரவிந்தயோகம் பெற்றதும், பர்வத ச்ரேஷ்டமுமான இச்சோலைமலையில் ஸ்ரீ பகவந் மாஹாத்ம்யமானது நம்மால் எதிரில் பார்க்கப்பட்டது. ஜகத்காரணனான ஸ்ரீ கேசவன் ஸ்ரீ விருஷ பாத்ரியில் வஸிப்பதால் நூறு வருஷங்களானாலும் இதனது பெருமையைச்சொல்ல நம்மால் முடியாது. பெருமைதங்கியவனும், மறைந்திருப்பவனும், ஸ்ரீ தேவதேவனுமான ஸ்ரீ ஹரியினால் ஸேவிக்கப்படும் இவ்விமானத்தின் பெருமையை வர்ஷசதங்களானாலும் எடுத்துரைக்க முடியாது. 67 to 69

ஸ்ரீ வாமதேவர் கூறுகிறார்:—

"நரேச்வரனான ஹே ஜனகமஹாராஜனே! இவ்விதமாக ப்ரஹ்மாதி தேவர்கள் அம்மலையிலேயே பேசிக்கொண்டு இருக்கும் பொழுது ஸூர்யபகவான் மத்யாந்ஹகாலத்தை யடைந்தார். 70

இவ்விதம் ஸ்ரீ வாமன புராணத்தின்
க்ஷேத்ரமாஹாத்ம்யகாண்டத்தில் 44-வது அத்யாயத்தில்
ஸ்ரீ விருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யமெனும் இதிஹாஸ ஸ்தலபுராணத்தில்
"ஸ்ரீமார்க்கண்டேயருக்கு நித்யத்வமெனும்
வரத்தைத் தந்தருளிச்செய்த"தெனும்
ஆறும் அத்யாயம் முற்றிற்று.

சுபம்.

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீவிருஷபாத்ரிமாஹாத்ம்யத்தில்

"ஸ்ரீஸுந்தரராஜமூர்த்தி ஸ்வரூபவைபவ" மென்னும்

ஏழாம் அத்யாயம்.

முனிச்ரேஷ்டரான ஸ்ரீ வாமதேவரே! இம்மலையில் ப்ரஹ்மா முதலிய தேவச்ரேஷ்டர்களும், ஸ்ரீ மார்க்கண்டேயாதி முனிச்ரேஷ்டர்களும், ஒன்றுகூடி பின்பு என்ன செய்தனர்? என்று நரேந்த்ரனும், மஹாத்மாவுமான ஸ்ரீ ஜனகமஹாராஜாவினால் கேட்கப்பட்ட ஸ்ரீ வாமதேவ முனீந்த்ரரானவர் அரசனைப் பார்த்து இவ்வாறு சொன்னார். 2

ஸ்ரீ வாமதேவர் சொல்லுகிறார்:—

சூரியனும் மத்யாந்ஹகாலத்தை யடைந்து ஸ்ரீமந்நாராயண மூர்த்தியும் அந்தர்த்தானமடைந்த அப்பொழுது, ப்ரஹ்மாதி தேவதைகளென்னசெய்தார்களென்பதைச் சொல்லுகிறேன். ஹே பூபாலனே! கேட்பாயாக; ஆயிரக்கணக்கான ப்ரஹ்மாதி ஸகல தேவதைகளும், மார்க்கண்டேயாதி ஸகல முனிவர்களும், இன்னுமங்கு கூடினவர்களான கந்தர்வ, கின்னரர்களும், ஸ்ரீ தேவதேவனால் ஸேவிக்கப்பட்டதும், தேவநிர்மிதமும், ஸகல பாபங்களையும் நசிக்கச்செய்வதும், மிக்க உகந்த ஆச்சரியம் பொருந்தியதும், அரிய பெரியதும் புண்யகரமுமான இவ்விமானத்தை ஆயிரந் தடவை ப்ரதக்ஷிணஞ் செய்தும், எங்கும் நிறைந்திருப்பவரும், லோகநாயகனும், ஸ்ரீ விமானத்தில் வீற்றிருப்பவரும் ஸ்ரீ தேவதேவனும், ஸ்ரீவிருஷபாத்ரிநிவாஸியுமான ஸ்ரீ ஹ்ருஷீகேசரைப் பார்ப்பதற்கு, எல்லோரும் இவ்விமானத்திற்குள் பிரவேசித்தார்கள். 3to7

"ஹே ஜனகராஜனே! மேலும் கேட்பாயாக:—மிகவும் மங்களகரமும், மேலானதும் திவ்யமுமாகிய இவ்விமானத்தைப் பார்ப்பதற்கு ஸ்ரீ பிதாமஹரும், கமலாஸனருமான ஸ்ரீ ப்ரஹ்மாவைமுன்

விட்டு, ப்ரவேசித்தவர்களான அத்தேவாதிகள், விமானத்தி னுள்ளே, சங்கசக்ரதாரியும், அழிவற்றவரும், ஆச்சர்யம் பொருந் தியவரும், உதயகால சூர்யனின் காந்தியையுடையவரும், தெளிந்து அழகிய முகத்தையுடையவரும், தாமரைமலர்போல் அகன்டு நீண்டகண்களையுடையவரும், பார்ப்பதற்குரியதுகளும், மனதைக் கவருவதுகளும், யானைத்துதிக்கைபோல் உருண்டு திரண்டும், அழகுபொருந்திய தோள்வளைகளாலும், கங்கணங்களாலும், இன் னும் மற்ற சோபனமான ஆபரணங்களாலும் அலங்கரிக்கப்பட் டவைகளும், நீண்டவைகளும், மனோக்ஞமான வர்ணமுடையது களும், சுபமான ரேகைகளாலும் நகங்களாலும் அலங்கரிக்கப்பட் டவைகளும், பெருத்து மிருதுவானவைகளும் அனேகம் ஆபரணங் களால் அலங்கரிக்கப்பட்டவைகளுமாகிய, திவ்யமான நான்குகை களோடுகூடினவரும், இன்னும் அனேக ஆபரணங்கள் பூண்டு விளங் குபவரும், எல்லா உலகங்கட்கு நாதரும், விசேஷமாக நான்கு பக்கங் களிலும் பார்வையைச் செலுத்தும் சக்திவாய்ந்ததுகளும், சஞ்சல முள்ளதுகளும், அகண்டு நீண்டதுகளுமாகிய கண்களையுடையவ ரும், மங்களகரமான பாதச்சிலம்புகளால் அலங்கரிக்கப்பட்ட பாதாரவிந்தங்களையுடையவரும், மங்களகரமான உதரத்தையுடை யவரும், அநேக இரத்னங்களால் அலங்கரிக்கப்பட்டதோர் கிரீடத் தினால் பிரகாசிப்பவரும், ஸ்ரீவத்ஸாங்கித வக்ஷஸ்ஸையுடையவரும், ஜகத்காரணரும், தேஜோமயனாய் விளங்குபவரும், திவ்ய பீதாம் பரம் தரித்தவரும், திவ்யமான சந்தனத்தினால் பூஷிதரும், எல்லா வேதங்களிலும் சூக்ஷ்மமாக வர்ணிக்கப்பட்டவரும், ஸகல பாபங் களைப் போக்குவதால் 'ஹரி' என்று பெயரையடைந்தவரும், எல்லா அபீஷ்டங்களையும் கொடுப்பவரும், எல்லா தைத்யர்களையும் ஸம்ஹரித்தவரும் எல்லா ப்ராணிகளுக்கு சரண்யரும், ஸர்வ பூதங் கட்கும் வரமருளிச்செய்பவரும், வைடூர்ய இரத்தினமயமான இரு குண்டலங்களால் அலங்கரிக்கப்பட்டவரும், சுபமான மார்பையுடை யவரும், அழகிய தோள்பட்டையை யுடையவரும், அழகு பொருந் தியதோர் கழுத்தின் சோபையையுடையவரும், உன்னதசோபன மும் வாய்ந்த நாஸிகையையுடையவரும், ஜ்வலிக்கும் நெற்றிப்ரதே சத்தை யுடையவரும், ஸிம்ஹம்போன்ற உயர்ந்த தோளையுடைய

வரும், மஹா தேஜோவானும், பற்பல இரத்தினஹாரங்களால் மிக வும் மறைந்துள்ள விஸ்தாரமான வக்ஷஸ்தலத்தை யுடையவரும் தாமரைக்கண்ணனும், அத்யத்புதரும், எல்லா உலகங்களையும் ஸ்ருஷ்டிப்பவரும், அண்டினவர்களை யாதரிப்பவரும், அழிவற்ற வருமான ஸ்ரீ பகவானை நமஸ்கரித்துப் பலதடவைகளில் ஸ்தோத் திரங்களால் போற்றித் துதித்தபின்பு ஸ்ரீ ப்ரஹ்மாதி தேவர்களும், ஸ்ரீ மார்க்கண்டேயாதி முனிவர்களான தபோதனர்களும், ஸகல புவனங்களாலும் ஸேவிக்கப்பட்ட அந்த ஸ்ரீ ஸோமச்சந்தவிமானத் திலிருந்து வெளிக்கிளம்பினர். "ஹே அரசே! அம்பரீஷச் சக்ரவர்த் தியும் இன்னும் அங்கு கூடின எல்லோரும், ஸித்த ஸேவிதமான அவ்விமானத்திலிருந்து வெளியே புறப்பட்டவுடன், அம்மலையின் மேல்புறத்தில் ஈசனும் கமலோத்பவனும், ஸ்ருஷ்டி கர்தாவாயுமுள்ள ஸ்ரீப்ரஹ்மாவைச் சூழ்ந்து உட்கார்ந்தார்கள். 8 to 23½

"'போ மஹாபாகனான அரசனே! பிறகு தேவரான பிதாமஹ பகவானும், புருஷோத்தமரான ஸ்ரீபகவானை வணங்கி, அவர்களின் மத்தியில் உட்கார்ந்தார். அப்போது ஸகல தேவர்களும் ப்ரஹ் மாவை நோக்கி அவ்யக்த ஜன்மாவினதாயுள்ள ப்ரஹ்மத்தின் வர லாற்றைக்கேட்க மிக்க ஆவல் கொண்டோம். அருள்புரிவீர்களாக! என்று சொன்னார்கள். அப்போது ஸகலதேவர்களாலும், மார்க்கண் டேயாதி முனிவர்களாலும், சூழப்பட்டவரான அளவுக்கடங்காத தேஜஸ்ஸோடுகூடின ப்ரஹ்மாவும், ஸர்வ பூதாந்தராத்மாவான அபர நாராயணர்போல் இவ்விமானத்தில் வீற்றிருந்து விளங்கினர்" என்று ஸ்ரீவாமதேவர் ஜனகமஹாராஜனைக் குறித்துத் தெரிவித்த ப்ரகாரம் ஸ்ரீ ஸூதபுராணிகர் நைமிசாரண்யவாஸிகட்குத் திருவாய் மலர்ந்தருளினர். 24 to 27

இவ்விதம் ஸ்ரீ வாமனபுராணத்தின் க்ஷேத்ரமாஹாத்ம்ய
காண்டத்தில் 45-வது அத்யாயத்தில்
ஸ்ரீ விருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யமென்னும்
இதிஹாஸ ஸ்தல புராணத்தில்
"ஸ்ரீ ஸுந்தரராஜமூர்த்திஸ்வரூப வைபவ"மென்னும்
ஏழாம் அத்தியாயம் முற்றிற்று.

சுபம்.

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீவிருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யத்தில் "ஸ்ரீநூபுரகங்காவைபவ" மேனும்

எட்டாம் அத்யாயம்.

ஸ்ரீவாமதேவர் கூறுகிறார் :—

"ஹே ஜனக மஹாராஜனே! மேலும் கேட்பீராக; நிர்மல முள்ளதாயும், ஸகல அபீஷ்டங்களையும் நிறைவேற்றிவைப்பதாயு முள்ள ஸ்ரீஸோமச்சந்தவிமானமானது கந்தர்வர்களாலும், உரக, இராக்ஷஸர்களாலும், மற்றுமுள்ள பக்திமான்களாலும் பார்க்கப்பட வில்லை. ஜங்கமங்களும், பாபங்களைச் செய்த மனிதர்களும், இதரர் களும், தேவர்களும் ஆசையற்றவர்களா யிருந்தால் இவ்விமான தர்சனத்தின் மூலம் மோக்ஷபதவியையடைவார்கள். இவர்களே ஆசையுள்ளவர்களாயிருந்தால் ஸ்வர்காதிஸமஸ்த இஷ்டமான உல கங்களை யடைவார்கள். தேவர்களால் பூஜிக்கப்பட்டதும், ஆச்சர்ய கரமானதும், அரியபெரியதும், திவ்யமுமாகிய இவ்விமானத்தை தர்சிக்கவேணுமென்று ஆவலுடன் புறப்பட்டுவரும் பகவத் பக்தி மான்களான மானிடர்கள் இவ்விமானத்தை அடைவதற்கு சக்தியற் றவர்களாய் ஆனபோதிலுங்கூட, அவர்களும் ஸகல பாபங்களினின் றும் விடுதலையடைந்தவர்களாகி, பாபகர்மிகளால் அடையமுடியாத தும், சுபமும் புண்யகரமும், இஷ்டமுமான கதியையடைகின்றனர். ஸ்ரீதேவதேவனும், அச்யுதனும், பகவானும், பூதபவ்யேசனும், வ்ருஷபோத்தமனும், ஸ்ரீவ்ருஷபாத்ரிநிவாஸியுமான எம்பெருமானு டைய பெருமையைக்கேட்டு, அவரை தர்சிக்கவெண்ணி, இவ்விமா னத்தில்ப்ரவேசித்த நமக்கு, இதுகாறும் காணப்படாத அவருடைய திவ்ய மங்களதேஜோரூபமானது, இப்பொழுதுதான் அவர் அனுக் ரஹத்தால் எங்களுடைய திருஷ்டிக்கு அர்ச்சாவதாரமாகக் கோசர மாகி தர்சனம் தந்தருளப்பட்டு அந்தர்தானம் அடையப்பெற்றது. 1 to 7½

"ஹே ஜனகமஹாராஜனே! மேலும் கேட்பாயாக; சுபமான மந்தமாருதத்தினால் ஸேவிக்கப்பட்டவரும், அச்யுதனும்

அதோக்ஷஜனுமான என்னைப்பார்த்தபிறகு புண்யமும்,பர்வதச்ரேஷ்டமுமாகிய இச்சோலைமலையில் தன்தன் கர்மவசத்தால் ஜன்மாவை யடைந்ததும், இனியடையப்போவதுமான ஸ்தாவரங்களும் நரக வேதனையைத்தரும் ஸகல பாபபந்தங்களினின்று விடுதலையடைந்து ஸ்வர்க்கலோகப் பதவியைத் தந்தருளும் புண்யகர்மாவுடன் விரும்பியதாயுள்ள ஸ்வர்க்கலோகத்திற்கே வெகுகாலம் அங்கு வஸிப்பதின் பொருட்டு முன் செல்லுகின்றன. மேலும் எறும்புகள், பக்ஷி ஜாதிகள், பசுவினங்கள், பாம்பு முதலிய ஊரும்பிராணிகள், மேலும் இவ்வுத்தம பர்வதத்திலுதித்த மற்றும் இவ்விதமான ஜந்துக்களும், துக்க ஸமுத்திரமாகிய ஸகல பாபங்களிலிருந்து விடுதலையடைந்து, ஜன்ம ஜன்மாந்தரங்களில் செய்ததாயுள்ளதும், நரக வேதனையைத் தருவதுமாகிய துக்ககரமான செய்கையிலிருந்து விடுபட்டு, மஹான்களான ப்ராஹ்மணர்களும், துர்லபர்களான தேவர்களும், புனிதர்களாகினும் இவ்விருஷபாத்ரிநிவாஸியான ஸ்ரீ தேவதேவனின் ப்ரஸாதத்தின்மூலம் புண்யகர்மாவைச் செய்தவர்களால் அடையக்கூடிய மேலான இஷ்ட திவ்ய லோகங்களை யடைகின்றார்கள். 8 to 14

மேலும், இம்மலையினதுபெருமையை வருஷசதமானாலும் எடுத்துரைக்க முடியாது; ஏனெனில் பெருமை வாய்ந்ததோர் இம்மலையில் தர்மாத்மாவும்,ஸநாதனருமாகிய ஸ்ரீவாஸுதேவபகவான் வஸிக்கின்றார். மேலும் திவ்யமும், மஹாத்புதம் வாய்ந்ததும், புண்யமும் கிரிச்ரேஷ்டமுமாகிய இம்மலையினது இரம்யமான குஹைகளிலும் சுபகரமான சிகரங்களிலும், மற்றுமுள்ள இன்பந்தரும் ப்ரதேசங்களிலும், ஸ்ரீகாந்தனை லோகநாயகன் சென்றதற்கும் இனி வருவதற்கும் ஈசனாகயிருந்தும், மங்களமான காற்றால் ஸேவிக்கப்பட்டு, பக்தர்கட்கு மேலான ஹிதத்தைச் செய்யும் சுபகரமான மனதோடுகூட ஸ்ருஷ்டிக்கப் பட்டதாயுள்ள ஸகல உலகங்கட்கும் ஹிதத்தையுஞ் செய்துகொண்டும், மனுஷ்ய, தேவ, சாரணர்கள் ஸித்தர்கள் வித்யாதரர்கள் முனிவர்கள் குஹ்யகர்கள் முதலியவர்களாலும் காணமுடியாதவராய் தன்னிஷ்டப்படி எப்பொழுதும், ஸ்ரீதேவியோடு லக்ஷ்மீஸமேதனாக ஸதாகாலமும் ரமித்துக்கொண்டிருக்

கிறர். இம்மஹா புண்யம்வாய்ந்த இந்த சோபனமான மலையில் அநேகம் புண்யதீர்த்தங்கள் இருக்கின்றன. 15 to 19½

ஹே ஸுரோத்தமர்களே! மேலும் கேளுங்கள். பகவத்ஸ்வரூபம் பொருந்தியவைகளான தீர்த்தங்களும், நிர்மலமான ஜலங்களைப்பெற்ற வாபிகளும், அனேகம் மடுக்களுமிருக்கின்றன. பரிசுத்தளாயும், மங்களத்தையளிக்கக் கூடியதாயுமுள்ள இத்தீர்த்தங்களிலும், ஸர்வலோகேச்வரரான ஸ்ரீ ஹரியை த்யானஞ்செய்து கொண்டு, ச்ரமத்தைப் பாராட்டாமல் ஸ்நானம் செய்யவேண்டும். மேலும் இப்புண்ய தீர்த்தங்களை இரு கைகளாலுமெடுத்து "அஷ்டாக்ஷர" மஹாமந்த்ரத்தினுல் ஜபஞ் ஜபித்து ச்ரத்தையுடன் அடிக்கடி ப்ராசனம் செய்யவேண்டும். இவ்விதமாக இத்தீர்த்தங்களிலிருந்துகொண்டே ஸ்நானஞ்செய்து, மஹா மந்த்ரத்தை விதிப்படி நன்கறிந்து, தீர்த்தப்ராசனஞ்செய்த மனிதன் ஸகல பாபங்களிலிருந்தும் விடுதலையடைந்து, ஸ்ரீதேவனுன ஸ்ரீவிருஷபாத்ரிநிவாஸியின் ப்ரஸாதத்தினுலும், தீர்த்தங்கட்கு மங்களத்தைத் தந்தருளும் தேவ தீர்த்தங்களின் மஹிமையினுலும் பரமபதத்தை யடைந்திடுவான். இத்தகைய பெருமைவாய்ந்ததோர் சோலைமலைக்கு வந்து உத்தம ஸ்ரீ சோமச்சந்த விமானத்தை ஸேவிக்கும் மனிதன் "வாஜபேய" யாகஞ்செய்வதால் ஏற்படும் பலனுக்குஒப்பான பலனை கொடிப்பொழுதே யடைந்திடுவான். ஹே தேவர்களே! மேலும் கேளுங்கள். இம்மலையைச்சுற்றி அர்த்தயோஜனை தூரத்திற்கப்பாலும் வஸிக்கும் மனிதர்களுங்கூட பரமபதத்தை யடைந்திடுவார்கள். இத்திவ்யமான மலையின் நிழல் திவ்யமான பூதலத்தை எதுவரை மறைத்து வ்யாபித்திருக்கின்றதோ, ப்ராசீனமும், அதிசுபமும், நிர்மலமுமாகிய அத்தலத்தில் வஸிக்கும் பாபிகளுங்கூட அளவுக்கடங்காத தேஜோவானுகிய ஸ்ரீ விஷ்ணுவின் லோகத்தை யடைகின்றனர். மேலுமித்திவ்ய விமானமும், இம்மலையினது எல்லாப்ரதேசமும், ஸகல மஹீதரங்களும், புராதனங்களான புராணங்களை யறிந்த பெரியோர்களால் போற்றப்பட்டு ஸேவிக்கப்பட்டதாயிருக்கின்றன. இவைகளை பக்தியுடன் ஸகலவித ப்ரயத்னங்களாலும் தனக்கு ஹிதமாக எண்ணி ஸேவிக்கும் மனிதன் ஞாபகத்துட

னிருக்கும்பொழுதே பகவத் ஸ்வருபத்தையடைகின்றான். அதே க்ஷணத்தில் ஸர்வ பூதாந்தராத்மாவும், ஸ்ரீ பரமாத்மாவும், அண்டினவர்களையாதரிக்கும் அச்யுதருமான எம்பெருமான் அவன் ஹ்ருதயாகாசத்தில் தோன்றி ஸதாகாலமும் ரமித்துக்கொண்டிருக்கிறார். மேலும், எவ்விதம் ஸ்ரீபகவான் நாராயணகிரியில் ஸ்ரீதேவியை விட்டுப்பிரியாமல் ஸதாகாலமும் ரமித்துக்கொண்டிருக்கிறாரோ அதேவிதம் ஸ்ரீ பகவானுடைய பாதாரவிந்தங்களைத் தாங்குகிற புண்யமான இச்சோலைமலையில் ஸ்ரீகாந்தன் லக்ஷ்மீ ஸமேதராக ரமித்துக்கொண்டு வருகிறார். 20 to 33

"ஹே தேவர்களே! என்னால் சொல்லப்பட்ட அதிரஹஸ்யங்களாயுள்ள இந்த விஷயங்களை விசேஷமாக ஞாபகம் வைத்துக் கொள்வீர்களாக. மேலுமிம்மலையில் ஸுரச்ரேஷ்டர்கள் ஸ்ரீவிஷ்ணு ஸாந்நித்யமடைந்து ஸ்ரீபகவானுடன் ரமித்துக்கொண்டு நன்கு விளங்குகின்றனர். மற்றவர்களுக்கு இப்பாக்யம் கிடைக்கமாட்டாது. உங்களுக்கு இவைகளை மிகச்சுருக்கமாக எடுத்துரைத்தேன். என்னாலும், தேவச்ரேஷ்டர்களான உங்களாலுங்கூட வருஷ சதங்களானாலும், இப்பர்வதேந்த்ரனின் மாஹாத்மியத்தை விரிவாகச் சொல்ல இயலாதென்றால் மற்ற அல்ப புத்தியுள்ளவர்களால் எவ்விதம் வர்ணிக்கமுடியும்" என்று ஸ்ரீப்ரஹ்மா தேவர்களை நோக்கிச்சொல்லலுற்றார். 34 to 36

ஸ்ரீ வாமதேவர் கூறுகிறார்:—

"ஹே ஜனகமஹாராஜனே! இவ்விதம் ஸ்ரீ ப்ரஹ்மா, தேவர்கட்குச் சொன்ன ப்ரகாரம் உனக்குச் சொன்னேன். மேலும் கேட்பாயாக;

"மந்தாரவனங்களால் சோபித்து விளங்குகிற உத்யானசைலத்திலுள்ள ஸ்ரீநூபுரகங்கா நதீதீரத்தில் "ஸ்ரீஸுந்தரராஜர்" என்ற பெயருடன் ஸ்ரீபகவான் வஸித்துவருகிறார். ஸர்வ தீர்த்தங்கட்கும் தாயாகி விளங்குகிறதும், மஹாபாதகங்களை நசிக்கச்செய்கிறதும், ஸ்ரீவிஷ்ணுஸம்பந்தமடைந்திருக்கிறதுமாகிய ஸ்ரீநூபுரகங்காநதியானது இம்மலையில் ப்ரவஹிக்கின்றது. கமலோத்பவரான ஸ்ரீப்ரஹ்

மாவானவர் கலிர்கலிரென்று ஓசையிடும் பாதச்சிலம்பினு லழகு பொருந்தியதோர் த்ரிவிக்ரமாவதார மூர்த்தியின் பாதாரவிந்தங்களைப் பூஜித்து இருகைகளாலும் த்ருடமாகப்பிடித்து பாதப்ரக்ஷாளனஞ் செய்துள்ளார். அப்பாதாரவிந்த ஜலமானது இம்மலையில் பெருகி "ஸ்ரீநூபுரகங்கை" எனும் பெயர் வாய்ந்து மஹாநதியாக விளங்குகின்றது. இத்தீர்த்தத்தில் ஸ்நானஞ் செய்வதை கங்காஸ்நானத்திற்கும் மேலானதாகப் போற்றுகின்றனர். 37 to 40

"பகவத் பாதாரவிந்தச் சிலம்பிலிருந்து பெருகிய இச்சிலம்பாறானது நதிகளுக்கெல்லாம் மேலானதாகி, ஸ்ரீப்ரஹ்மாவினால் பூஜிக்கப்பட்டு, மங்களகாரிணியாய் விளங்காநின்று, ஸ்ரீ விருஷபாத்ரியை நன்காச்ரயித்து இடைவிடாமல் ப்ரவஹிக்கின்றது. எந்த மனிதனும் இந்நதியைத் தர்சித்தமாத்திரத்தில் ஸகல பாபங்களினின்றும் விடுதலையடைகின்றான். 41 to 42

"அப்படிக்கிருக்க, ஏன்! ஸுரோத்தமர்கள் இத்தீர்த்தத்தை ஸ்பர்சிப்பதாலும், ப்ராசனம் செய்வதாலும், அதில் ஸ்னானம் செய்வதாலும், ஸகல ஸித்திகளையும் அடைந்த ஸம்பன்னர்களாக ஆகமாட்டார்கள்? இந்த திவ்ய நதிதீரத்தில் செய்யப்பட்ட தானங்கள், ஹோமாதிகள், ஜபங்கள் முதலிய ஸத்க்ரியைகளெல்லாம், மானிடர்கட்கு ஆயிரம்மடங்கான உகந்த சிறந்த புண்யமாகஆய்விடுகின்றது. இவ்வித விசேஷம் வாய்ந்த ஸ்ரீநூபுரகங்கையில் யாவரும் ஸ்நானம் பண்ணி, ஸ்ரீவிருஷபாத்ரிநிவாஸியான ஸ்ரீவிஷ்ணுவை ஸ்மரித்தல் வேண்டும். பிறகு தேவர்களுக்கும் பித்ருக்களுக்கும் ஸந்தர்ப்பணை மூலம் த்ருப்திசெய்துவிட்டு "ஸ்ரீ அஷ்டாக்ஷர" ப்ரணவமந்த்ரத்தை ஜபிக்கவேண்டும். அதன்பிறகு ஸர்வோத்க்ருஷ்டமான அங்குள்ள ஸ்ரீ ஸோமச்சந்த விமானத்தின் சுற்றிலுமுள்ள நானுப்ராகாரங்களையும் வலம் வருதல் வேண்டும். கடைசியில் அங்குள்ள ஸாக்ஷாத் ஸ்ரீ ஸுந்தரராஜமூர்த்தியை ஆபாத மௌளிபர்யந்தம் ஸமாஹித மனதுடனும், ஸம்பூர்ண பக்தியுடனும், ஸம்ஹ்ருஷ்ட மனதுடனும் தர்சித்தும், நமஸ்கரித்தும், தன் ஹ்ருதயத்தினுள் வைத்து த்யானித்தும், அனுபவிக்கவேண்டியது. அவ்விதம் எந்த மனுஷ்யன் செய்கிறானோ அவன் ஸர்வாபீஷ்டங்களையும் அடைகின்றான்; தான்

கோரிய ஸகலவித போகங்களையும் அனுபவிக்கிறான்; கிடைத்தற் கரிய ஸ்ரீவிஷ்ணுலோகத்தையும், கடைசியில் சேர்கிறான். 43 to 47

"இந்த ஸ்ரீ நூபுரகங்கா நதியின் அலைகளிலிருந்துண்டான காற்றானது எந்தெந்த தேசத்தில் பரவி வீசுகின்றதோ அத்தேசத்தில் வசிப்பவர்களுக் கெல்லாம் முக்தி கிடைக்கிறதென்றால், அந்த ஸ்ரீ நூபுரகங்காநதி தீரத்திலேயே வஸிப்பவர்களுக்கு முக்தி ஸித்தமாக இருக்கிறதென்று சொல்லவும் வேண்டுமோ. இப்பூவுலகிலுள்ள பலான புண்ய க்ஷேத்ரங்களில் செய்யப்படும் தானாதிகர்மாக்களினால் கிடைக்கும். யாதொரு பலன் உண்டோ, அதைக் காட்டிலும் கோடி மடங்கு அதிகமான பலனை இவ்விருஷப பர்வத க்ஷேத்ரத்தில் செய்யப்படும் கர்மாக்கள் நித்யமும் அளித்து வருகின்றன. ஹே பார்த்திவ! இம்மூன்று லோகங்களிலும் இந்த க்ஷேத்ரத்திற்கு ஸமானமான க்ஷேத்ரம் வேறு கிடையாது. அதேவிதம் இந்நூபுர கங்கைக்கு ஸமானமான ச்ரேஷ்டமான நதியும் கிடையாது. இம்மஹீதலத்தில் ஸ்ரீஸுந்தரேசனுக்கு ஸத்ருசமான தேவனும் கிடையாது. என்னால் இவ்விதம் வெளியிடப்பட்ட இந்த ரஹஸ்யங்களை ஸாவதான மனதுடன் கேட்டு க்ரஹித்துக்கொள்ள வேண்டியது. எவனொருவன் பாண்டியதேசத்திலுள்ள ஸுரர்களால் பூஜிக்கப்பட்ட இவ்விருஷப பர்வதத்தையடைந்து, இம்மலைப்ரதேசங்களை தர்சிக்கின்றானோ அவன் அச்வமேதயாகம் செய்வதால் ஏற்படும் பலனையடைகிறான். மேலும் ஸ்ரீஸுந்தரராஜனை நமஸ்கரித்தலால் அச்வமேதாதி பலன்களும் ஏற்படுகின்றன"வென்று சொல்லிவிட்டு உலக பிதாமஹரும், முனீந்த்ரர்களுக்கும் ஸர்வ தேவர்களுக்கும் ச்ரேஷ்டரும், கமலோத்பவரும், ஸுராத்யக்ஷரும், ஸர்வ தேவர்களால் நமஸ்கரிக்கப்பட்டவரும், மஹா தேஜஸ்வியுமான பகவானான ஸ்ரீ ப்ரஹ்மாவானவர், தம்மிருப்பிடமான ப்ரஹ்மலோகத்திற்குப் புறப்பட எண்ணங்கொண்டு எழுந்திருந்தார். 48 to 54½

இந்த்ராதி ஸகல தேவர்களும், முனீந்த்ரர்களும், அவ்யக்த ஜன்மாவைப் பெற்ற ஸாக்ஷாத் ஸ்ரீ ப்ரஹ்மா எழுந்திருந்தவுடன், தங்கள் தங்கள் ஸ்தானங்களைவிட் டெழுந்திருந்து திரளாக ஸ்ரீ ப்ரஹ்மாவைச் சூழ்ந்து நின்றுகொண்டார்கள். அப்போது அவர்கள்

அங்கு குழுமியிருந்தது வெகு அற்புதமாக இருந்தது. அத்தேவக்குழாங்களால் சூழப்பட்ட லோக பிதாமஹரான ஸ்ரீ ப்ரஹ்மாவும், ஸ்ரீபுருஷோத்தமனை ஸ்ரீஸுந்தரராஜனை நமஸ்கரித்தும், ஸர்வோத்க்ருஷ்டமான ஸோமச்சந்தவிமானத்தை வலம் வந்தும், தனதிருப்பிடமாகிய ப்ரஹ்ம லோகத்தை நோக்கிச் சென்றார். 54½ to 58

ஸர்வ ப்ராணிகளுக்கும் வரமளிப்பவரும், ஸர்வதேவேசனுமான ஸ்ரீப்ரஹ்மாவினிடம் விடைபெற்றுக்கொண்ட ஸ்ரீமார்க்கண்டேயாதி மஹரிஷிகளும் ஸ்வஸ்தானங்களை நோக்கித் திரும்பிச் சென்றார்கள். 59

ஸ்ரீ பகவத் பாதாரவிந்தயோகம் பெற்ற மஹா புண்யகரமான ஸ்ரீவிருஷபாத்ரியில் நடந்ததும், புராதனமாகவுள்ள வ்ருத்தாந்தங்கள் இவ்விதமாக என்னால் விரித்துரைக்கப்பட்டது. மேலும் தேவர்களால் நன்குகேட்டு அனுபவிக்கப்பட்ட இந்த ஸ்ரீவ்ருஷபாத்ரியின் க்ஷேத்ர வைபவமும், அங்கு ஸாந்நித்யத்துடன் இருக்கும் பகவானுடையவும், அவரது தேவாலயத்தினுடையவும் மாஹாத்ம்யங்கள் எல்லாம் என்னால் சொல்லப்பட்டது. யாவனொருவன் இம்மலையினது ஆச்சர்யமான மாஹாத்ம்யத்தைக் கேட்கின்றானோ அம்மனிதன் ஸர்வ பாபங்களைப் போக்குகிறவனும், லோகநாதனும், ஜகதீசனும், ஸ்ரீவ்ருஷபாத்ரிநிவாஸியுமான ஸ்ரீக்ருஷ்ணனுடைய உத்தமானுக்ரஹத்தினால், ஸர்வோத்க்ருஷ்டமான ஸ்ரீ விஷ்ணுலோகத்தை நொடிப்பொழுதிலேயே அடைகின்றான். 60 to 63.

இவ்விதம் ஸ்ரீ வாமன புராணத்தின்
க்ஷேத்ரமாஹாத்ம்யகாண்டத்தில் 46-வது அத்யாயத்தில்
ஸ்ரீ விருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யமெனும் இதிஹாஸ ஸ்தலபுராணத்தில்
"ஸ்ரீ நூபுரகங்கா வைபவ"மெனும்
எட்டாம் அத்யாயம் முற்றிற்று.

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீவிருஷபாத்ரிமாஹாத்ம்யத்தில்

"ஸ்ரீவிருஷபாசல நிழலின் வைபவமேனும்"

ஒன்பதாம் அத்யாயம்.

ஸ்ரீ வேதவ்யாஸர் சொல்லுகிறார்:—

"ஹே! தேவரிஷியான நாரதரே! மேலும் கேளும். புண்யம் வாய்ந்ததும் கேட்பதற்கு அதிமனோஹரமாக உள்ளதும் எந்தச்சரித்திரத்தைக் கேட்டமாத்திரத்திலேயே இப்பூலோகத்தில் வஸிக்கும் மனுஷ்யர்கள் தங்கள் தங்களுடைய ஸகலவித பாபங்களினின்றும் உடனே விடுபடுகின்றார்களோ அப்பேர்க்கொற்றதுமான மற்றும் ஓர் சரித்திரத்தைச் சொல்லுகின்றேன். 1

"விசேஷமான கர்வத்தையடைந்த கந்தர்வ ராஜன் ஒருவன் ஆகாசமார்க்கமாகத் தன்னுடன் கூட பின்தொடர்ந்து கானம்செய்து கொண்டுவருகிற இதர பல கந்தர்வர்களுடன் கூட, தானும் பாடிக் கொண்டும் சஞ்சரித்துக்கொண்டும் வருகையில், இவ்விருஷபாசலத்தின் சாயா விசேஷத்தை அறியாமல், அந்த மலையின் சாயாமயமான தாமாவை ஸாஹஸித்தனாய்த் தாண்டிச்செல்ல முயன்றான். ஆனால் இக்கந்தர்வ ராஜனைப் பின்தொடர்ந்து வரும் இதர கந்தர்வர்களோ வென்றால், இம்மலையின் சாயாமயமானதாமாவின் விசேஷங்களை நன்கறிந்தவர்களானதினாலே, எவ்விதத்திலும் இம்மலையின் சாயையானது தாண்டத் தகுந்ததல்லவென்று நினைத்துத் தாண்டாமல் நின்று விட்டார்கள். ஆனால் அந்த கந்தர்வ ராஜனோவென்றால் மோகாக்ராந்தனாய் அந்தச் சாயயைத் தாண்டிச் செல்லலுற்றான். அச்சமயத்தில் அக்கந்தர்வர்கள் அம்மலையின் சாயா விசேஷத்தாலேயே தடுக்கப்பட்ட ஆகாசமார்க்க கமனத்தை யுடையவர்களாக ஆனார்கள். ஆனால் அக்கந்தர்வராஜனோவென்றால், அம்மலையிலுள்ள பலவந்தர்களான ஸ்ரீவிஷ்ணு பாரிஷதேச்வரர்களால் சாயாமார்க்கமாகவே பிடித்திழுக்கப்பட்டவனாய்க்கொண்டு, தன்னுடன்கூட பின்

தொடர்ந்துவந்தவர்கள் எல்லோரும் பார்த்துக்கொண்டு இருக்கும் போதே, தூக்கி எறியப்பட்டவனாக ஆனான். கேளும் நாரதரே! இவ்விதம் எறியப்பட்ட இக்கந்தர்வராஜன், வெகு த்வீபாந்தரத் திற்கு அப்பாலிலேயே போய் அதேக்ஷணம் விழுந்தவனானான். கூடவந்த கந்தர்வர்கள் எல்லோரும் பார்த்துக்கொண்டிருக்கும் அதேக்ஷணத்தில், அதே ஸ்ரீவிஷ்ணுபாரிஷதேச்வரர்களால் மறு படியும் அத்த்வீபாந்திரத்திலிருந்து திரும்ப இழுக்கப்பட்டவனாகக் கொண்டு, இக்கந்தர்வராஜன் இப்பூப்ரதேசத்தில் தள்ளப்பட்ட வனானான். ஸ்ரீராகவனின் பாணத்தினால், ராத்ரிஞ்சரனானமாரீசன் எத்தகையதோர் கோரசம்பவத்தையடைந்தானோ அதே கதியை இக்கந்தர்வ ராஜனும் அடைந்தவனாகக் காணப்பட்டான். கந்தர்வ ராஜன் எந்தவிடத்தில் அசைவற்றவனாக விழுந்துகிடந்தானோ அதேவிடத்திற்கு அவன் கூடவந்த கந்தர்வர்கள் எல்லோரும் ஓடிப்போய் பார்த்தனர். அக்கந்தர்வராஜனும், அங்கு நின்ற கந்தர்வர்களைப்பார்த்து இக்கோர ஸம்பவம் எக்காரணத்தை முன் னிட்டு ஏற்படலாயிற்று? யாரால்தான் இவ்விதம் ஏற்படவும் நேர்ந் தது என்று வினவினன். 2 to 9

இவ்விதமாக வினவப்பட்ட கந்தர்வர்கள், நடந்த இக்கோர ஸம்பவத்தின் விவரங்களை அவனுக்கு விவரித்து எடுத்துச்சொல்ல வாரம்பித்து கங்காஸ்னானத்தை அபேக்ஷித்துச் செல்லுபவனும், ப்ரமத்தனுமாகியிருந்த உன்னால் மிக்கப் பெருமை வாய்ந்த ஸ்ரீ விருஷபாசலத்தின் நிழல்மயமாயுள்ள தாமாவானது உன்னால் தாண்டிச்செல்லப்பட்டதினால் ஏற்பட்டபலனல்லவோ! இது, என்று எடுத்து உரைக்கலாயினர். இவ்வித வரலாற்றைக் கேட்ட அக் கந்தர்வனும், நடுநடுங்கிய மனதையுடையவனாயிருந்தும், புனராலோ சனை செய்யாமல், தன் பரிவாரங்களுடன் மறுபடியும் திரும்பிப் போக ஆசை கொண்டான். ஹே த்விஜச்ரேஷ்டரான நாரதரே! இவ்விதமெண்ணம் கொண்ட இந்த கந்தர்வ ராஜன் அவ்விடம் விட்டு புறப்படமுயன்றும் ஓரடிமேல் ஓர் அடி எடுத்துவைத்து நடப்பதற்குக்கூட சக்தியற்றவனாயினன். கலங்கின மனதுடனும், இக்கோர ஸம்பவத்தின் காரணத்தைக் கண்டுபிடிப்பதில் லக்ஷ

முற்றவனுமான இக்கந்தர்வன், நிச்சயமாக இச்சம்பவம் ஸ்ரீவிருஷ பாசலத்தின் சாயா விசேஷத்தைத் தாண்ட முயன்றதினால் ஏற்பட்ட பலனே தவிர வேறில்லை' என்ற முடிவுக்கு வரலாயினன். இவ்வித கஷ்டங்களையனுபவித்தும் கூட இம்மலையினது பூர்ண வைபவத்தையும் நான் நன்ருக அறிந்துகொள்ளமுடியாதவனுக இருக்கிறேனென்றும் துயரமுற்ருன். பிறகு அந்த கந்தர்வராஜன் இனி நாம் ஸ்ரீ எம்பெருமானுடைய அனுக்ரஹத்தின் மூலம், தாண்டிச்செல்ல முடியாததும், பூகதமாகவுள்ளதுமான ப்ரதேசங்களடங்கிய இந்த ஸ்ரீ விருஷபகிரியை நமஸ்கரித்தும் போற்றியும் தான் போகவேண்டுமென்ற முடிவுக்கு வந்தவனுய்க்கொண்டு உடனே தனது சகலவித பரிவாரங்களுடன் புறப்பட்டு இம்மலை ப்ரதேசத்திற்கு வந்து சேர்ந்தான். 10 to 15

பிறகு, அசேஷவிதமான ஸகல க்லேசங்களையும் நசிக்கச்செய்யும் சக்தி வாய்ந்த இத்திவ்யகிரியின் தாமாவை அடைந்த அக்கந்தர்வராஜனும் மனேக்ஞமான வசனங்களால் அக்கிரியை ஸ்தோத்ரம் செய்தும், மறுபடியும் மறுபடியும், ஆனந்தபரவசனுகவே கானம் செய்து புகழ்ந்தும், ப்ரதக்ஷிணம் செய்து நமஸ்கரிக்கலாயினன். இவ்விதம் அந்த ஸ்ரீ விருஷபகிரியையும் அவ்விடத்தில் ஸாந்நித்யத்துடன் இருக்கும் ரமாபதியையும் போற்றி, அனுக்ரஹிக்கப்பட்டு தடையற்ற ஸஞ்சாரத்தோடு மூன்று லோகங்களிலும் ஸஞ்சரிக்கும் சக்தியையடையும் பாக்யத்தைப் பெற்ருன்.

16 to 17½

இம்மஹிமைதங்கிய மலையின் சாயையையும்கூட தாண்டுவதினால் ஏற்பட்ட தோஷங்களின் விவரமும், 'ஹே மகாமதே! உங்களுக்கு உரைத்தேன். இதிலிருந்து ஸுரகணங்களாலும்கூட இம்மலையினது சாயையானது தாண்டப்படத் தகாதது என்பதை நன்கறிந்து கொள்ளவேண்டும். எந்த நரனுனவன் இம்மலையினது சாயா விசேஷத்தை அஜாக்ரதையினுல் தாண்டிச் செல்வானேயாகில், நிச்சயமாகவே, மகா கோரமயமான ரெளரவாதி நரகங்களில்

மூழ்கி நாசத்தையடைவன். ஆகையினாலே இப்பூலோகத்தில் ஸகல வித ப்ராணிகளும், ஸ்ரீரமாபதியின் ஸான்னித்யத்தையடைந்த இச் சோலைமலையின்தாமாவை ஆச்ரயித்து ஸேவிக்கக்கடவார்கள்".

17½ to 20.

இவ்விதம் ஸ்ரீ ப்ரஹ்மாண்ட புராணத்தின் 55-வது அத்யாயத்தில்
ஸ்ரீ விருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யமென்னும்
இதிஹாஸ ஸ்தல புராணத்தில்
"ஸ்ரீ விருஷபாசல நிழலின் வைபவ"மென்னும்
ஒன்பதாம் அத்தியாயம் முற்றிற்று.

சுபம்.

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீ விருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யத்தில் " ஸ்ரீ மலயத்வஜபாண்டிய பூபதியின் மனோபீஷ்டங்களை நிறைவேற்றி வைத்த"தெனும்

பத்தாம் அத்யாயம்.

ரிஷிகள் சொல்லுகிறார்கள்:—

"ப்ரஹ்ம புத்ரரும், ப்ரஹ்மநிஷ்டரும், முனிச்ரேஷ்டருமான ஹே ஸ்ரீ நாரதமஹாமுனிவரே! மிகவும் ஆச்சர்யகரமும், மங்கள காமுமான ஸ்ரீ விருஷபகிரியினுடைய மாஹாத்ம்யமும், அதன்பிறகு ஸ்ரீ பகவானுடைய பெருமையும் எங்களால் ச்ரவணம் பண்ணப் பட்டது. கேட்பவர்களின் பாபத்தை நசிக்கச் செய்வதும், புண்ய மானதும், நிகறற்றதும், மிக்க ஆச்சர்யம் பொருந்தியதும், புராணங் களில் ப்ரஸிதிவாய்ந்ததும், எல்லா உலகங்கட்கு ஹிதமானதும், ஸகலப்ராணிகளின் மனதைக் கவருவதும், ஸர்வாபீஷ்டங்களைத் தந்தருளுவதும், ஸர்வ ஸம்ஸாரபந்த விமோசனஞ்செய்வதுமான இதஹாஸத்தைச் சீக்கிரமெங்களுக்குச் சொல்லியருள்வீராக", என்று ரிஷிகள் இவ்விதங்கூற ஸ்ரீ நாரதர் பதிலுரைக்கின்றார். 1 to 4

ஸ்ரீ நாரதர் கூறுகிறார்:—

"அதிமேதாவிகளும், ச்ருதிஸம்பந்நர்களுமாகிய ஹே ரிஷிகளே! இவ்விதிஹாஸமாயுள்ள கதையைக்கேட்பதில் இருக்கும் உங்கள் பக்தியோ மிகவும் மெச்சத்தகுந்தது. ஸ்ரீ விருஷபாத்ரியின் வைப வத்தை விவரித்தும் கதைகளைக் கேட்பதிலுங்களுக்கு இருக்கும் பக்தியானது ஸ்ரீ பரப்ரஹ்ம ஸ்வரூபமான இச்சோலைமலைக்கரசன் பால் உள்ள பகதியின் காரணமே தவிர வேறில்லை. ஆனதால் ஸ்ரீ அகஸ்த்ய மஹாமுனிவரான ஸ்ரீ பகவான் எனக்குத் திருவாய் மலர்ந்தருளியபடிக்கும் வ்ருத்தாந்தங்கள் நடந்தேறினபடிக்கும் உங்கட்குச் சிறப்பாகச் சொல்லுகின்றேன்; கேட்பீர்களாக. 5 to 6

"முன்னொரு ஸமயம் நான் மலயபர்வதத்தின் தாழ்வரையில் தவம்புரிந்து கொண்டு வஸித்துவருங்காலத்தில், அகஸ்த்யபகவானனவர் முனிவர்களால் ஸேவிக்கப்பட்ட அம்மலைய பர்வதத்தை யடைந்து வஸித்து வருகிறாரென்றும் செய்தியைக் கேள்விப்பட்டேன். அவரைத் தர்சிப்பதற்காக அங்கு சென்ற என்னைப் பார்த்து, அம்மஹா முனிவர் ஆஸனாதிகளால் என்னைக் கௌரவித்து ஸ்வாகதவசனங்களால் வரவேற்புக் கூறினார். இவ்விதம் நல்வரவு கூறின அகஸ்த்யமஹாமுனிவரை தர்சித்த நான் சொன்னதாவது ஹே "ப்ரஹ்மந்! இதற்குமுன் தங்கள் திருவாக்கிலிருந்து ஸ்ரீ விருஷபாத்ரியின் வைபவமானது என்னால் கேட்கப்பட்டது. ஆயினும் ஹே முனே! இச்சமயத்தில் மறுபடியும் இவ்வைபவத்தைக்கேட்பதில் ச்ரத்தை அதிகம் ஏற்படுகின்றது. அதைச்சேர்ந்த கதைகள் இன்னும்இருக்குமாயில் எனக்கு அக்கதைகள் முழுவதையும் சொல்லுவீர்களாக; இதற்குமுன் எந்த மஹா ஸாதுக்களான மனுஷ்யர்களால் இந்த கிரியினது மாஹாத்ம்யம் ப்ரத்யக்ஷமாக வெளியாயினது. எவ்வித உபாயத்தைக் கைக்கொள்வதால் ஸ்ரீ விருஷபாத்ரி நாதனான பகவான் எல்லோருக்கும் வெகு ஸுலபராக ஏற்படுவார்? ஞானக்கண்கள் படைக்கப்பெற்ற தங்களுக்கு எல்லாம் ப்ரத்யக்ஷமாக காணக்கூடும். அவ்விதமாகத் தங்களால் இதற்கு முன் பார்க்கப்பட்டதாயிருந்தாலும் புராதனமாயுள்ளதைச் செவியுற்றுக் கேட்கப்பட்டிருந்தாலும், ஸ்ரீ விருஷபாத்ரிநிவாஸியான ஸ்ரீ புராண புருஷருடைய புண்ய சரித்திரத்தை ஹே முனே! சொல்வீராக; என்று அகஸ்த்ய மஹாமுனிவரிடம் நான் கேட்ட பிறகு அம்மஹாமுனிவர் திருவாய்மலர்ந்தருளினார். 7 to 13

அகஸ்த்யர் சொல்லுகிறார்:—

"முன் சந்திரவம்சத்திலுதித்தவனும், வேதவேதாங்கங்களினுண்மையை யறிந்தவனும், ஸர்வ சாஸ்திரங்களிலும் ஸமர்த்தனும் நீதியுடையவனும், ஸ்வதர்மமான க்ஷத்ர தர்மத்தை யறிந்தவனும், ஸர்வசாஸ்த்ரங்களில் தேர்ச்சிபெற்றவர்களுக்குள் மிகச்சிறந்தவனும் வில்லாளிகளுக்குள் ச்ரேஷ்டனும், இந்திரனுக்குச் சமானமானவனுமாகிய "புரூரவஸ்" என்ற இராஜேந்த்ர ஸ்ரீமான் போரில் அஸுரர்

களை ஜயித்தான். மேலும் நான்கு ஸமுத்திரங்கட்கும் உள்பட்ட இப்பூமியைத் தனதாதிக்யத்தில் வைத்துக்கொண்டதிலிருந்து ஸகல இராஜமன்னர்களாலும் 'சக்ரவர்த்தி' என்று போற்றப்பட்டும் ஏழு த்வீபங்கட்கும் நியந்தாவாகி, அபரசக்ரவர்த்தி போலும்' விளங்குகிற இவ்வரசன் காசிமாநகரத்தையே தலைநகராக வைத்துக் கொண்டு இப்பூமியை அரசாண்டு வந்தான். 14 to 17

வெகு காலத்திற்குப் பின்பு ப்ரபுவான புரூரவஸ் என்ற சக்ரவர்த்தியானவர் சில்பிகள் மூலம் "மணலூர்" எனும் மங்களகரமான பட்டணத்தைத் தெற்கு திக்கில் நிர்மாணஞ் செய்து, சத்ரு ஸம்ஹாரகரனான இவ்வரசன் வெகுகாலம் இப்பட்டணத்திலேயே வஸித்து வந்தான். இச்சக்ரவர்த்திக்கு அளவுக்கடங்காத மஹா பராக்ரமசாலிகளான நான்கு புத்ரர்கள் உண்டாயினர். இந்நான்கு புத்ரர்களையும் ஒவ்வொவ்வொரு திசைகளிலும், ஸ்தாபனஞ்செய்து வைத்து, "புரூரவஸ்" என்ற இராஜன் முக்தியை யடைந்தான். 18 to 19½

இந்நான்கு இராஜ குமாரர்களுக்குள் மஹா தேஜோவானாகிய ஜ்யேஷ்ட குமாரன் 'இந்திரத்யும்ன' னெனும் பெயர் வாய்ந்து ப்ரஸித்தியடைந்தான். மணலூரிலுள்ள குடிகளனைவரும் இராஜ குமாரனாகிய 'இந்திரத்யும்னனை' அரசனாகப் பட்டாபிஷேகஞ் செய்தனர். பிறகு இந்திரத்யும்னனும் பாண்டிய பூமிக்குப் பரம தார்மிஷ்டனான அரசனாக ஆயினன். இவ்வரசன் புத்ரனில்லாதவனாகி "வைஷ்ணவமான புத்ரகாமேஷ்டி" என்ற யாகத்தைச் செய்தான். அதன்பேரில் அரசனுக்கு 'அபர ஸ்ரீநிவாஸன்' போல் ஸ்ரீமானான புத்ரன் ஒருவன் உண்டாயினன். ஸர்வ லக்ஷணங்களால் நிறைந்தவனும், எல்லாமறிந்தவனும், நற்குணங்கள் வாய்ந்தவனும், சக்ரவர்த்தி லக்ஷணங்களடங்கியவனும், யுத்தத்தில் சக்ர பாணியான ஸ்ரீ மஹா விஷ்ணுவுக்கு ஒப்புடையவனும், மஹா பல சாலியுமான இப்புத்ரன் மலையபர்வதவாஸியாயிருந்து மலைக்கு த்வஜம் போல் விளங்கப்போகின்றான்" என்று பிதாவான இந்திரத்யும்னன் அறிந்து இவனுக்கு 'மலயத்வஜன்' எனும் பெயரை இட்டான். 19½ to 24

"மலயத்வஜனென்று ப்ரஸித்தி வாய்ந்தவனும், எல்லோராலும் போற்றப்பட்ட நற்குணசீலனும், நல்லொழுக்கமுடையவனும், எல்லா அஸ்த்ர வித்தைகளில் ஸமர்த்தனும், சூரனும், ஸூக்ஷ்ம கார்யங்களில் அதிஸமர்த்தனும், சந்திரனைப்போல் ஆஹ்லாதகரனாகவும், அழகு பொருந்தியவனாயிருப்பதால் ஸமஸ்த ஜனங்கட்கும் ப்ரியமான தர்சனத்தைக் கொடுப்பவனும், ஸத்யஸந்தனும், அதிபுத்திமானும், ஸமஸ்த வித்தைகளில் நிபுணனும், த்ரிகால ஞானிகட்குள் மிகச் சிறந்தவனும், ஸ்ரீ விஷ்ணு பக்தி நிறையப் பெற்றவனும், ஸர்வ சாஸ்திரங்களின் அர்த்தங்களை நன்குணர்ந்தவனும், நுண்ணறிவை யுடையவனும், க்ஷத்ரதர்மத்தை யறிந்தவனும், சிறந்த நீதிமானும், மிகவும் தர்மிஷ்டனும், ஸ்நானாதி கார்யங்களில் பற்றுதலுள்ளவனும், வைதிக தர்மாத்மகமாயுள்ள கர்மங்களைச்செய்பவனுமான தனது புத்திரனின் இயற்கையான நன்னடத்தையை நன்கறிந்து, எல்லாக் குடிகளோடுங் கூடவேயிருந்து தனக்குத் தன் தகப்பனாரான 'பூரூரவஸ்' என்ற சக்ரவர்த்தியானவர் எப்படி பட்டாபிஷேகஞ் செய்து வைத்தாரோ அதுபோலவே இந்திரத்யும்னனும், தனது புத்திரனை இம்மலயத்வஜனுக்குக் கால விளம்பமன்னியில் பட்டாபிஷேகத்தைச் செய்து முடித்து விட்டு இனி இம்மலயத்வஜனால் இவ்விராஜ்யம் முழுமையும் த்ருப்தியடைந்துவிடுமென்ற எண்ணங்கொண்டவனாகி உடனே ஸ்ரீ விருஷபாசலத்தை யடைந்தனன். உடனே இம்மலையிலேயே கடுமையான தவம் புரிந்து, ஸ்ரீ புருஷோத்தமனை யுபாஸித்து, யோக மஹிமையின் மூலம் முடிவில் இச்சரீரத்தை த்யாகஞ்செய்து பரமபதத்தை யடைந்தான். 25 to 30

இதன்பிறகு தர்மாத்மாவாயும், சந்திரவம்சத்திலுதித்தவனாயுமுள்ள இம்மலயத்வஜ மஹாராஜன் தர்மவழி தவராமல் ஸகல பூமிகளையும் அரசாக்ஷி செய்துவரும் காலத்தில் பரிசுத்தமான மனதுடன் தினந்தோறும் கங்கையில் ஸ்நானஞ் செய்வதும், பிறகு தன் பட்டணத்திற்குத் திரும்பி வருவதும், செய்யவேண்டிய கார்யங்களை யாவையும் கவனித்துச் செய்துகொண்டு வருவதுமாக இருந்தான். அப்படிக்கு இருந்துவரும் ஓர் நாளில், ஸ்நானாதி கார்யங்

களை கங்காநதி ஜலத்தில் முடித்துக்கொண்டு மறுபடியும் திரும்பி வரும் வழியில் ஸ்ரீ விருஷபாத்ரியின் ஆகாச மார்க்கத்தில் திடீரென்று நின்றான். மிகத் தேஜோவானாயிருந்தாலுங்கூட இவ்வரச ச்ரேஷ்டன் பத்தமையில் தூரத்திற்கு அப்பாலிலேயே ஸ்ரீவிஷ்ணு தூதர்களால் இவ்விதம் தடுக்கப்பட்டவனாகி, தன் பின் தொடர்ந்தவர்களும், தடுக்கப்பட்டார்கள் என்பதையும் தான் சற்றுநோக்கி, பார்வையை நான்கு பக்கங்களிலும் செலுத்தியவண்ணமாகவே இருந்துவந்தனன். உடன் இக்கோரஸம்பவத்தை நன்கறிய வேலைக்காரர்களனைவர்களையும் எல்லா திக்குகளிலும் பார்த்து வரும்படி ஆக்ஞாபிக்கலாயினன். உடன் இவ்வேலைக்காரர்களனைவரும் அங்குமிங்கும் அலைந்து பார்த்துவிட்டு பிறகு அரசனை நோக்கி, இக்கோர ஸம்பவம் எங்களால் அறியமுடியவில்லை என்றிவ்வாறாகஉரைத்தனர். இவ்வாறுரைக்க அரசன் துக்கசோகங்களையடைந்தவனாய்த் தனது கிங்கரர்களைப் பார்த்து, ஆ! இது என்ன ஸம்பவம்! இதற்குமுன் இவ்விதமான அவமானமானது என்னால் அநுபவிக்கப்படவில்லை என்று கூறி, சத்ருவினால் அவமானம் ஏற்பட்டதென்றெண்ணி சத்ருவைச் சற்று நோக்கிச் சொல்வதுபோல் மலயத்வஜபாண்டியன் "எல்லோராலும் போற்றப்படத் தகுந்த என்னை இவ்வித அவமானத்திற்கு உள்படுத்திய சத்ருவானவன் யார்? சொல்வாய்? அவர்களை உடனே ஸம்ஹரிக்கின்றேன்" என்றிவ்வாறாக அரசன் மொழிந்தனன். அரசனால் இவ்விதம் உரைக்கப்பட்டதருணத்திலே ஆகாச வாணி ஒன்று கிளம்பிற்று. "ஹே அரசச்ரேஷ்டனே! துக்கமடைய வேண்டாம். என்னுடைய ஸைந்யப் படைகள் மூலம் தடுக்கப்பட்டாய்; என்னைத்தவிர எந்த புமான் இப்புவியிலாவது, ஸ்வர்க்கத்திலாவது, உன்னைத் தடுக்க யோக்யதையுள்ளவனாக இருக்க முடியும்? ஹே குழந்தாய்! உன்னுடைய பிதா என்னையாராதித்த பின்பே (உன்னால் புத்ரீத்வத்தை) புத்ரபாக்யத்தைப் பெற்றனன். ஹே குழந்தாய்! நீயோ என்னிடம் பக்திவாய்ந்தவனாக யிருக்கின்றாய்; உன்னிடத்தில் எனக்கு அதிப்ரேமை யேற்பட்டிருக்கின்றது. நான் திண்ணமாகவே இம்மலையில் நித்யவாஸஞ்செய்துகொண்டிருக்கிறேன்" என்று திருவாய்மலர்ந்தருளிய ப்ரபுவும், ஸ்ரீதேவனு

மாகிய ஸ்ரீமத் ஸுந்தரராஜமூர்த்தியான ஸ்ரீஹரியானவர் அந்தர்த்தான மடைந்தார். 31 to 40½

பிறகு இராஜச்ரேஷ்டனும், மறுபடியும் ஸ்ரீ பகவானைத் தர்சனம் செய்யவேண்டுமென்ற ஆவலால் சோகத்தை யடைந்தவனும், பக்தியின் மேம்பாட்டால் பரவசனாகித் தன்னை மறந்தவனும், ஸந்தோஷத்துடன் நர்த்தனஞ்செய்துகொண்டும், பகவத் தர்சனத்தையே எதிர்பார்த்துக்கொண்டும், அங்கேயே வஸித்துவர எண்ணங்கொண்டான். இனி நான் அத்புதமான வடிவையுடைய ஸ்ரீ சோலைமலைக்கரசரான அச்யுதரின் திவ்ய தர்சனம் யேற்படும் வரை தவத்திலிருந்து நழுவமாட்டேன் என்றும், ஸ்ரீஹரியான ஸ்ரீ பகவானைத் தினம் ஆராதித்துப் பிறவிப்பிணியற்றவனாகவுமாவேனென்றும், ஸங்கல்பித்துக்கொண்டு பாண்டிய மஹாராஜாவான ஸ்ரீ மலயத்வஜபாண்டியன் ஸ்ரீ விருஷபாத்ரியிலேயே தங்கி நின்றனன். ப்ரபுவாயும், மதிமானுமாகிய இவ்வரசன் ப்ராஜாஸம்ரக்ஷணவிஷயத்தில் மந்திரிகளிடம் இராஜ்யபாரம் முழுமையும் ஒப்புவித்துவிட்டு காய், கிழங்கு, பழங்களையே ஆஹாரமாகக் கொண்டு சில வருஷங்களைக் கழித்து வந்தனன். பிறகு காற்றையே ஆஹாரமாக உட்கொண்டு ஸ்ரீ பகவானை வெகுவாக அர்ச்சித்து வந்தனன். பிறகு கொஞ்சகாலம் ஆஹாரமே இல்லாதவனாய் இந்திரியங்களை யடக்கியவனாகி, "அச்யுதா, அனந்தா, கோவிந்தா" என்ற திவ்ய நாமஸங்கீர்த்தனத்தைப் பல ஆவ்ருத்திகளாகத் த்யானஞ் செய்துகொண்டும், கருடவாஹனாரூடரான ஸ்ரீ மஹாவிஷ்ணுவை விதிப்படி பூஜித்தும், மனதால் ஆசரித்துள்ள யாவையும் இந்த பகவானின் நிமித்தமென்று அர்ப்பணஞ் செய்துகொண்டே பரம ஸந்தோஷித்தனாக இருந்து வந்தான். 41 to 47½

பிறகு வைதிகமாயுள்ளதும், இதிஹாஸ ஸம்பந்தமுள்ளதுமாகிய பற்பல ஸ்தோத்ரங்களால் மிகுதியான தைவபக்தி வாய்ந்தவனான ஸ்ரீ மலயத்வஜபாண்டியனால் துதி செய்யப்பட்ட பிறகு ஸ்ரீ சோலைமலைக்கரசர் மலயத்வஜபாண்டியனின் முன்பு மேற்கண்ட ஸ்தோத்திரத்தினாலும், பூஜையினாலும், தவத்தாலும், ப்ரஸன்னராய் ஸ்ரீ கருடனின் மீது ஆரோஹணித்து, சங்கசக்ர கதாகாரியாக

வும், ஸ்ரீவத்ஸாலங்க்ருதனாகவும், ஸகலத்துக்கும் ஆதாரமானவனாக வும், ஸ்ரீமானாகவும், தாமரைக்கண்ணனாகவும், ஸகல ஆபரணங் களால் அலங்கரிக்கப்பட்டவனாகவும், ஸகல ப்ராணிகட்கு மின்பந் தருபவனாகவும், பீதாம்பரதாரியாயும், உத்தமமான வனமாலையை அணிந்துகொண்டவனாகவும், நீலமேகத்திற்குச் சமானமான காந்தியையுடையவனாகவும், விஷ்வக்ஸேனர் முதலான தூதகணங் களால் சூழப்பட்டவனாகவுமுள்ள ஸ்ரீ ஹரியானவர் இத்யாதி வைபவத்துடன் மலயத்வஜபாண்டியனுக்குக் காக்ஷி தந்தருளி, மேகத்திற்குச் சமானமான கம்பீரம் பொருந்தியதோர் தனது வார்த்தையினால் அடியிற்கண்டவிதமாகத் திருவாய்மலர்ந்தருளி னார். 48 to 52½

ஸ்ரீ பகவான் சொல்லுகிறார்:—

"கல்யாண குணங்கள் நிறைந்த ஹே குழந்தாய்! உனக்கு மங்களம் உண்டாகுக; ஹே குற்றமற்றவனே! உனக்கு நான் ப்ரஸன்னனாயினேன். இருகண்களாலும் என்னை நீ பூர்ணமாகத் தர்சனஞ் செய்வாயாக; உன்னிடத்தில் எனக்கு விசேஷப்ரேமை ஏற்பட்டுவிட்டது" என்றிவ்வாறு திருவாய்மலர்ந்தருளிய ஸ்ரீ தேவேசனும், அண்டினவர்களை ஆதரித்து வேண்டுவதைக் கொடுப் பவனாயுமுள்ள ஸ்ரீ பகவானை நோக்கி ஸ்ரீ மலயத்வஜபாண்டியபூபதி அஞ்சலிபந்தஞ் செய்து, நமஸ்கரித்து, அடிக்கடி திவ்ய தர்சனஞ் செய்தும், த்ருப்தியடையாமல் சஞ்சலாக்ஷனாகவுமிருந்தும், மறு படியும் மறுபடியும் எழுந்திருந்து தர்சிக்கலாயினன். ஸாக்ஷாத் ஸ்ரீ ஹரியின் தர்சனத்தின் மூலம் ரோமாஞ்ச பூரிதசரீரியாகத் தோன்றினன். இந்த ஸ்ரீ பகவானின் திவ்ய தர்சனத்தின் ஆவல் மிகுதியாக யிருந்தமையால் பரமஹர்ஷத்திற்குப் பாத்ரபூதனாகவும் ஆனான். மேலும், ஸ்ரீ பகவானைத் தர்சிப்பதும், கீழே விழுந்து நமஸ்கரிப்பதும், மறுபடியுமெழுந்திருந்து தர்சித்தவண்ணமாகவே இருந்ததின் மூலம் ஏற்பட்ட ஸந்தோஷத்தினால் கத்கதத்தோடு கூடிய வாக்குகளால் அடியிற்கண்டவிதம் ஸ்தோத்ரஞ் செய்யத் தொடங்கினன். 53 to 56

"ஹே ஜகந்நாத! ஹே விஷ்ணோ! உமக்கு நமஸ்காரம், நமஸ்காரம், கதாசக்ரபாணியாய் விளங்காநின்ற உமக்கு நமஸ்காரம், நமஸ்காரம், சரணாகதர்களுடைய துன்பங்களை அபஹரிப்பவரான உமக்கு நமஸ்காரம்; ஹே அமரேச! யான் செய்த ஸகலாபராதங்களையும் பொருத்துக் கொள்வீராக; ஹே ஜகந்நாத! பக்தர்களின் துன்பங்களை நாசஞ்செய்பவரே! உமக்கு நமஸ்காரம், ஸகல வேதங்களும் உம்முடைய பெருமையைச் சொல்ல சக்தியற்றதுகளாகயிருக்கின்றபொழுது ஹே ப்ரபோ! என்னால் உம்முடைய பெருமையை எடுத்துரைக்கவும் இயலுமோ? ஹே ப்ரபோ! ஸ்ரீ ப்ரஹ்மாவை முதன்மையாகக்கொண்ட தேவஸங்கங்களாலும் ரிஷிகணங்களாலும் கூட ஹே மஹேச்வர! உம்முடைய பெருமை தங்கிய குணங்களின் சில பகுதியைக்கூட அறியமுடியவில்லை என்றால் என்னால் எவ்வித மறியமுடியும்? ஹே கருணாகர! இவ்வுலகத்தை சீர்படுத்திய பிறகு வாமனாவதார வடிவுடன் பலிச்சக்ரவர்த்தியையும் அஸுரர்களையும் ஜயித்து, தேவர்களால் நமஸ்கரிக்கத் தகுந்த சக்தி வாய்ந்த தேவராஜனான இந்திரனை ஸ்வர்க்கத்தில் ஸ்தாபனஞ் செய்தருளிய ஹே தேவ! இவ்வுலகில் தாண்டமுடியாத இந்த ஸம்ஸாரத்திலிருந்து என்னைக் கருணையுடன் காப்பாற்றுவீராக; ஹே தேவ! ஹே தேவேச்வரேச்வர! உம்மைத் தவிர மங்களமருளிச் செய்பவர் வேறு ஒருவருமில்லை. கங்காஸ்நானஞ் செய்வதினால் ஏற்படும் பலனுக்கு ஒப்புற்ற பலனும், நூறு அச்வமேத யாகஞ் செய்வதினால் ஏற்படும் பலனுக்கு ஒப்புற்ற பலனும், கோதான, பூதான, ஸ்வர்ணதானங்களைச் செய்வதினால் ஏற்படும் பலனுக்கு ஒப்புடையதான பலனும், யாவும் உம்முடைய ஸேவையினால் கிடைக்கின்றன. தேவரீர் எனது திருஷ்டிக்குக் கோசரமாய் ப்ரத்யக்ஷமான இச்சமயத்தில் அப்புண்யங்கள் யாவும் என்னாலும் கூட அடையப்பட்டிருக்கின்றன. ஒருபொழுதாவது புண்யத்தின் நுட்பத்தை அறியாது புண்யஞ் செய்யாதவர்கட்கு உம்முடைய திவ்ய தர்சனமானது கிடைக்குமென்பதரிது என்றே எண்ணுகின்றேன்; அல்லது புண்யத்தின் நுட்பங்களை அறிந்து புண்யஞ் செய்தவர்கட்குங்கூட எப்பொழுதாவது உமது தர்சனங் கிடைக்குமென்பதுமில்லை என்றும் எண்ணுகின்றேன். ஆனால் புண்யங்களின்

நுட்பங்களை நன்கறிந்து புண்யகர்மாவைச்செய்த நார்களுக்குங் கூட வெகு ஜன்மங்களானபின்பே சில நிமிஷமேதான் உம்முடைய தர்சனம் கிடைக்கலாம். அதுவும் த்ருஷ்டிக்குக்கோசரமாக அடைந்த தத்க்ஷணத்திலிருந்துகூட வெகுகாலம் காக்ஷியைத் தந்தருளுகிறதுமில்லை. ஆகையினல் என்னிடத்தில் தங்கட்கு ஏற்பட்ட அனுக்ரஹ விசேஷமானது பரமாச்சர்யம் வாய்ந்ததாகவே இருக்கின்றதாகக் காணப்படுகின்றது. ஹே கேசவ! அடியேனை நொடிப்பொழுதிலேயே காப்பாற்றி கருணை புரிவீராக. ஹே ஹரே! தங்கள் பேரில் வைக்கக்கூடிய உத்தமமான ஆஸ்திக்யபக்தியோ என்னிடம் இருக்கக்காணேன். அப்படிக்கிருப்பினும் ஹே குரோ! என்னை ரக்ஷிக்கும் விதியைத் தாங்கள் கைக்கொண்டிருப்பதானது கேவலம் தங்களுடைய அபாரகருணை தான் காரணமே தவிர வேறில்லை." என்று இவ்விதம் ப்ரார்த்தித்து ஸ்தோத்திரம் செய்யாநின்ற ஸ்ரீமலயத்வஜபாண்டியனைக் கடாக்ஷித்துப்பார்த்து, ஷாட்குண்ய பரிபூர்ணனும், ஸ்ரீ தரனும், ஸ்ரீ ஹரியும், ஸர்வாந்தர்யாமியும், ஸ்ரீமாதவனும், ஸ்ரீசோலைமலைக்கரசனுமான ஸாக்ஷாத் ஸ்ரீமந்நாராயணன், சுத்த ஹ்ருதயத்துடன் கூடிய விசேஷஞானியாக ஸ்ரீமலயத்வஜன் இருக்கிறனென்றறிந்து, அடியிற்கண்டவிதம் மதுரமான வாக்கியங்களினல் அவ்வரசனை நோக்கித் திருவாய்மலர்ந்தருளினர். 62 to 68½

ஸ்ரீபகவான் சொல்லுகிறர் :—

"ஹே அரசனே! ஸத்யசீலர்களாயும், மஹா பராக்ரமசாலிகளாயும் இருந்துவந்த "பூரு" முதலிய அரசர்கள் என்னையே உபாஸித்து வெகுகாலம் இப்ப்ருதிவியை ஆண்டு, பிறகு கடைசியில் என் பதத்தை யடைந்தார்கள். ஹே அரசர்களுள் ச்ரேஷ்டனே! நீயும் நமது ப்ரஸாதத்தின்பயனாக இவ்விராஜபோகத்தை அடைந்தவனாக இருக்கிறாய். ஹே வ்ரதசீல! ஸந்தேகமனனியில் உனது மனோபீஷ்டங்களை எல்லாம் நிறைவேற்றிவைப்பேன்" என்று அனுக்ரஹிக்க, 69 to 70½

ஸ்ரீ மலயத்வஜபாண்டியன் சொல்லுகிறன் :—

"எனக்கு இந்த ஸ்ரீ பகவத் தர்சனமொன்றே எல்லா வரங்களுக்கும் மேலானவரம். தங்கள் மனோஹரமான திருமேனி தர்சன

த்தை ப்ரார்த்தித்தவர்களான, ஸுரர்களும், ராஜரிஷிகளும், ஸித்தர்களும், தர்சனார்த்தம் இங்கு வந்து இப்பொழுதே காத்துக்கொண்டிருக்கின்றார்கள். அல்ப அறிவையுடைய மானிடர்களுக்குத் தங்களுடைய தர்சனம் கதாசித் ஏற்பட்டாலும் மறுபடியும் அவ்வித தர்சனம் கிடைக்குமென்பது துர்லபம். ஆனதால் நான் ப்ரார்த்தித்துக்கொள்வதும், எனக்கு வேண்டியது மென்னவென்றால் தாங்கள் என்னை அனுக்ரஹிக்க வேண்டுமென்று கருணை தங்களுக்குப் பூர்ணமாக இருந்தும், எனது பக்தியும் தங்கள்பால் ஸத்யமானதாகவும் இருப்பதாகத் தாங்கள் கருதும்பக்ஷத்தில் தாங்கள் இப்போது தர்சனம் தந்தருளும் திருமேனியுடனேயே ஹே ஸ்ரீ தேவதேவ! இந்த ஸ்ரீவ்ருஷபகிரியில் ஸான்னித்யத்துடன் இருந்துவரவேண்டும். ஸ்ரீ ஸ்ரீதேவி, ஸ்ரீ பூதேவி முதலிய ப்ராட்டிகளுடனும், ஸகலவித ஸேனாபதிகணங்களுடனும், சங்கம், சக்ரம் முதலிய சின்ஹங்களோடும், தாங்கள் இங்கு ப்ரஸன்னராகவே இருந்துவரவேண்டுமென்பதுதான் ஹே ஸ்ரீஸுந்தர! எனது ப்ரார்த்தனை. இதுதான் எனது அபீஷ்டம். ஹே ஸுரோத்தம! இவ்வரத்தையேதான் தாங்கள் எனக்கு அனுக்ரஹிக்க வேண்டுகிறேன்" என்று இவ்விதமாக ப்ரார்த்திக்கப்பட்ட அரசனின் வசனங்களை ஸ்ரீ சோலைமலைக்கரசனான ஸ்ரீ பகவான் கேட்டு, தனது மேகத்திற்குச் சமானமான கம்பீரமான வார்த்தைகளினால் அடியிற்கண்டவிதம் அனுக்ரஹம் புரிந்தார். **71 to 76**

ஸ்ரீ பகவான் சொல்லுகிறார்:—

"ஹே அரசனே! இம்மலை ப்ரதேசத்தின் முன்னணியிலேயே நித்யமும் வஸித்துவருகிறேன். ஹே ராஜனே! இதே வ்ருஷகிரியிலேயே முன்பு ஒருஸமயம் மஹாதேவனான தர்மராஜாவும் என்னை விசேஷ தபஸ்ஸால் ஆராதித்து வேண்டிய வரத்தைப் பெற்றான். அவன் நம்மை வேண்டி ப்ரார்த்தித்ததாவது, "ஸ்ரீ ஸ்ரீதேவி, ஸ்ரீபூதேவி முதலிய ப்ராட்டிகளுடனேயும், தேவஸேனாபதிகணங்களோடும், ஸதாகாலமும் ஸான்னியத்துடனும் இருந்து, வைகானஸாதி முனிவர்களால் சிறப்புற்று அர்ச்யராகி இவர்களது பூஜையை ஏற்றுக்கொண்டு இவ்விடத்திலேயே வஸிக்க வேண்டும்.

ஹே ஸ்ரீ வ்ருஷபாசலாதிபதே! ஹே ப்ரபோ! இதுதான் நான் ப்ரார்த்திக்கும் வரம். இவ்வரத்தை எனக்குத் தந்தருளவேண்டும். ஹே விஷ்ணோ! இப்பொழுது மற்றும் ஒன்று தெரிவித்துக் கொள்ள விரும்புகிறேன், பிற்காலத்தில் ப்ரக்யாதிபெற்றவர்களும், பக்திமான்களுமாயுள்ள மானிடர்களும், த்ரிகாலஞானம் உள்ள மார்க்கண்டேயாதி மஹரிஷிகளும், ராஜரிஷிகளும், ஸித்தர்களும், ஸ்ரீ ப்ரஹ்மருத்ராதிதேவர்களும், தார்மிகர்களும், காலாநுஸாரமாக வெல்லாம் ஹே ஸ்ரீ ஹரே! தங்களை உபாஸிக்கப் போகிறார்கள்; ஹே ப்ரபோ! அப்பொழுதெல்லாம் தாங்கள் அவர்களுடைய அன்னாதி நைவேத்தியங்களோடு கூடிய உத்தமமான பூஜைகளை ஏற்றுக் கொண்டு அவர்களுக்கு வேண்டிய வரங்களையளித்திடுவீராக! இதுதான் எனக்கு அபீஷ்டமானவரம்! தேவரீர் வரதரல்லவோ! ஆகையால் இவ்வரத்தையே எனக்குக் கொடுக்கவேண்டும்,'' என்று பரமஹர்ஷத்தினால் கலங்கிய கண்களோடும், மேகத்துக்குச் சமான மான கம்பீரமான வசனங்களோடும் கூடின ஸ்ரீ தர்மதேவனின் வார்த்தைகளைக் கேட்ட நாம் சொல்லியதாவது:

ஸ்ரீ பகவானின் வசனம்:—

''ஹே தர்மராஜனே! என்னிடம் உன்னால் ப்ரார்த்திக்கப் பட்ட எல்லாவரங்களையும் தருகின்றேன். பின்பு ஓர்ஸமயத்தில் மஹாப்ரக்யாதிபெற்ற அரசச்ரேஷ்டன் ஒருவன் உண்டாகப்போகி றான். அவன் சந்த்ரவம்சத்திற்கே ஆபரணமாக விளங்காநின்ற மலையத்வஜன் என்ற பெயருடையவனாக ஆகுவான். எனது பக்த கணங்களுக்குள் அவன் விசேஷ பக்திமானாக இருப்பான். சூரனாக வும், பரிசுத்தனாகவும், ஸாமர்த்யமுள்ளவனாகவும், எப்போதும், பாபரஹிதனாகவுமே இருந்தும், தன் சரீரத்தையே நம்மிடத்தில் பூர்ணமாக ஸன்யஸ்தம் பண்ணியும், ஞானேந்திரியங்களையும் என் னிடம் ஸமர்ப்பணம் செய்துவிடப்போகிறான். அதனால் ஸந்தோ ஷத்தையடைந்து அந்தப் புத்திமானிடத்தில் ப்ரீதியை யடையப் போகின்றேன். அவனுடைய தபஸ்ஸினால் ஸந்தோஷத்தை யடைந்து வெகுசீக்ரத்தில் அங்கு ஆவிர்பாவம் கொள்வேன்'' என்று முன்னமேயே, அரசச்ரேஷ்டனான ஹே மலையத்வஜபாண்டியனே நாம் ஸ்ரீ தர்மராஜனுக்கு வரமளித்து இருக்கிறோம். ஆனதால், நாம்

குறிப்பிட்டுக் கூறிய அக்காலமும் இப்போது நேர்ந்திருக்கின்றது, ஆகையால், உனது அபீஷ்டவரங்களை இப்போதே தந்தருளுகிறோம். ஹே அரசனே! உனது அபீஷ்டப்படிக்கே "நம்மை இங்கு ப்ரதிதினமும் பூஜித்து வருவாயாக" வென்று திருவாய் மலர்ந்தருளிவிட்டு மேலும் அனுக்ரஹித்ததாவது:— 77 to 89

ஹே பாபமற்றவரசனே புனிதம்வாய்ந்த ஸ்ரீநூபுரகங்காநதி தீரத்தில், "புத்ரதீபதருவென்ற" ஜ்யோதிர்விருக்ஷத்தினடியின் சிலாப்ரதேசத்தில், எமக்கு விசேஷ ப்ரீதியுண்டு. அந்த ப்ரதேசத்தில் விச்வகர்மாவினால் நிர்மாணம் பண்ணப்பட்டதான ஸோமச்சந்த விமானம் ஒன்று உண்டு. அது தேவ பூஜ்யமாக உள்ளது. ஸதா காலமும் தேவர்களால் ஆராதிக்கப்பட்டு வருகின்றது. ஸ்ரீ இந்திரன் முதலிய தேவர்களாலும், முனிவரர்களாலும், ஸதாஸார்வகாலமும் ஆச்ரயிக்கப்படுகின்றது. நாமும் ஸ்ரீ தர்மதேவனுடையவும் உன்னுடையவும் ப்ரீதிவிருத்தியின் நிமித்தம், ஸதாகாலமும் இந்த ஸ்ரீ சோமச்சந்தவிமானத்தில் வஸித்து வருகிறோம். "அர்ப்பிசி மாதத்தில்" ஸ்ரீ ப்ரஹ்மதேவரும், ஸ்ரீஸுந்தரராஜமூர்த்தியான எமக்கு உத்ஸவாதிகளைச் செய்து கண்டருளவேண்டுமென்ற நோக்கத்துடன், தேவர்களின் கூட்டங்கள் அனைத்தும், மூன்று ஸந்த்யா காலங்களிலும் விசேஷ தபஸ்ஸுகளைச் செய்தார்கள். அவர்களுடைய ப்ரார்த்தனையை நிறைவேற்றவேண்டியதின் நிமித்தம், ஹே அரசனே, நீயே அந்த ஸகல உத்ஸவாதிகளையும் இப்பொழுது முதல் ஏற்படுத்தி நடத்திவருவாயாக. ஹே அரசனே! அரிய பெரியதோர் பாக்யம் வாய்ந்ததும், பூஜிக்கத் தகுந்ததும், மஹோந்நதமானதும், மண்டபங்கள் ப்ராகாரங்கள் உயர்ந்த கோபுரங்கள் இவைகளோடு கூடிய மதீயமுமான ஓர் ஆலயத்தை எமக்குக் கட்டி முடிப்பாயாக. ஹே புருஷச்ரேஷ்டனே! ஸகலவித உத்ஸவங்களையும் எந்நிமித்தம் நடத்துவாயாக. அவ்வுத்ஸவங்களுக்கு வேண்டிய நமது பற்பல அர்ச்சாபேரங்களையும், ஸ்வர்ணத்தினாலேயே நிர்மாணம் செய்வாயாக. ஹே மஹாராஜனே! பார்ப்பவர்களின் மனதுக்குப் பரம ஆநந்தத்தை விளைவிக்கும் மஹோத்ஸவாதிகளை உனது ஜன்ம நக்ஷத்ரம் முடியும்வரையிலாக செய்வித்து

ஹே ந்ருபச்ரேஷ்டனே நீ ஆனந்திப்பாயாக. ஹே அரசனே! எமது இச்சோலைமலையில், தேவர்களாலும், கந்தர்வர்களாலும் ஸேவிக்கப் பட்டதும், த்ரிவிக்ரமாவதாரம் செய்தகாலத்தில், நமது பாதச் சிலம்பிலிருந்து உற்பத்தியடைந்ததும், மிக விசேஷமுற்றதும், பவித்ரமானதும், நிர்மலமானதும், புண்யமாகவும் விளங்கும் ஸ்ரீ நூபுரகங்காநதிதீர்த்தத்தில் ஹே மஹாராஜ! நீ தினந்தோறும் ஸ்நாநுதிவிதிகளைச் செய்து வருவாயாக. ஹே வஸுதாதிப! அவ்விதம் ஸ்நானம் செய்வதினுல் கங்காஸ்நானத்தினுல் ஏற்படும் பலன்களைக் காட்டிலும், விசேஷ அதிக புண்யத்தைக் கொடுப் போம். மேலும் எந்த நரர்கள் பக்திபூர்வகமாக இந்த தீர்த்தத்தில் ஸ்நானம் செய்வார்களோ அவர்களெல்லோரும் இப்புவியில், ஸதா ஸார்வகாலமும், இஷ்டமான போகங்களை அடைந்து, அனுப வித்து, ஸந்தோஷத்தை யடைவார்கள். மேலும் விசேஷமாகச் செவ்வாய்க்கிழமையிலும், சந்த்ர ஸூர்யக்ரஹண காலங்களிலும், புண்ய நக்ஷத்ர காலங்களிலும், இந்த ஸ்ரீ நூபுரகங்காதீர்த்தத்தில் அனுஷ்டிக்கப்படும் ஸ்நாநகர்மாக்கள் விசேஷமாக போற்றப் படுகின்றது. ஹே அரசனே! மேலும் நமது இச்சோலைமலையில் அனுஷ்டிக்கப்படும் ஜபங்கள், ஸ்நாநுதிகள், தபஸ்ஸுக்கள், த்யானங்கள், ஹோமங்கள், தானங்கள் இவைகளின் பலன் களோவென்றுல் குறைவற்றதாய் அக்ஷயமாக விளங்கு கின்றன. என் பக்தர்களின் பொருட்டு நரநாராயணர்போல் ஸ்ரீ விருஷபகிரி என்று பெயர்வாய்ந்த இப்பர்வதத்தின் ஸ்வரூபத்தை நான் தரித்துக் கொண்டிருப்பேன். இந்நூபுர கங்காதீர்த்தத்தின் ப்ரபாவத்தினுல் எளியோர்கள் தனவந்தர்களாக ஆகவும், பிள்ளையில்லாதவர்கள் மக்கட்பேருடனும், மிக்க கஷ்ட மடைந்தவர்கள் ஸுகமுடையவர்களாகவும், இழிய குலத்திலுதித் தோர்களும், உயர்குலத்துதித்தோர்களாகவும், ஏற்படுவார்கள் என்பதில் யாதொரு ஐயமும் இல்லை. நிஷ்காமனுய் ஸ்நானம் செய்த திலிருந்து முக்தியை யடைந்தவர்களும், உயர்வான பதவியை யடைகிறுர்கள். என்று இவ்விதமாகத் திருவாய் மலர்ந்தருளிய ஸ்ரீதேவாதிதேவனைப்பார்த்து ஸ்ரீ மலையத்வஜபாண்டியனுன அரச னும் மறுபடியும் மறுபடியும் நமஸ்காரங்களைச்செய்து தெரிவித்துக்

கொள்ளலானன் "ஹே தேவ! தங்களனுக்ரஹத்தால் இவ்வளமே எனக்கு ஸித்தமாக யேற்படப்போகின்றது. ஷாட்குண்யம் பொருந்திய தேவரீரால் எது எது எனக்கு இப்பொழுது ஆக்ஞாபிக்கப் பட்டதோ அவைகள் எல்லாவற்றையும் நான் இப்பொழுதே செய்து முடிக்க ஸித்தமாகவிருப்பதையும் விக்ஞாபனம் செய்து கொள்கிறேன். எனது பித்ருக்களும் இப்பொழுதே க்ருதார்த்தர்களாகிவிட்டார்கள். கிடைத்தற்கரிய ஜனனத்தின்பலனையும் இப்போது நான் அடைந்துள்ளேன். தங்களுடைய அனுக்ரஹத்தால் மனுஷ்யர்களும்கூட இனி க்ருதார்த்தர்களாக ஆகப்போகிறார்கள். ஹே தேவேச! தங்களுக்கு'ஆடி மாதத்தில்' விசேஷஉத்ஸவத்தைச் செய்கிறேன். ஹஸ்த நக்ஷத்திரத்தில் அங்குரார்ப்பணத்தை யாரம்பித்து புண்யமான உத்திராடநக்ஷத்திரத்தில் அவப்ருதஸ்னனம் நடத்தி, பிறகு புஷ்போத்ஸவத்தையும் நடத்திவைக்கிறேன்" இவ்விதம் விக்ஞாபனம் செய்துகொண்ட அரசனை நோக்கி, ஸ்ரீமானன வ்ருஷபாத்திரிநாதன் மறுபடியும் திருவாய் மலர்ந்தருளியதாவது "ஹே ஸௌம்யனே! உனது ஆபீஷ்டப்படிச் செய்வதே ஹே அரசனே! எனக்கும் பரமத்ருப்திகரமாக ஆகும். மஹா புத்திமானன ஹேமஶைலத்வஜபாண்டியனே! இதற்குப்பிறகு அனேக இராஜச்ரேஷ்டர்களெல்லாம் என்னை யாராதிக்கப்போகிறார்கள். எனது அனுக்ரஹத்தினல், நிச்சயமாக போகமோக்ஷங்களை யடைந்து அனுபவிக்கப்போகிறார்கள். இதில் ஸந்தேகமே இல்லை. உன்னுடைய புத்திரர்களும், பௌத்ரர்களும், நம்முடைய பக்த ஜனங்களிடத்தில் விசேஷவாத்ஸல்யமுடையவர்களாக இருப்பார்கள். அவ்விதமிருந்து நீடித்தகாலங்கள் அரசாண்டு ஸகல ஸுகபோகங்களையுமனுபவித்துக்கொண்டும், அனேகம் தடவைகள் அச்வமேதாதியாகங்களைச் செய்துகொண்டும், அக்காலங்களில் பகுவிதமாக ஏராளமான தக்ஷிணைகள்முதலியவைகளைக்கொடுத்துக்கொண்டும்இருந்துவந்து, கடைசியில் "ஸ்ரீவிஷ்ணுபதம்" என்று சொல்லப்படுகிற எனது பதவியையடைவார்கள். இதில் ஸந்தேஹமே இல்லை. நீயும் ஸ்வல்ப காலத்தில் நமது லோகத்தையே யடையப்போகின்றாய். நீயும் இப்பொழுது க்ருதக்ருத்யனாக (செய்யவேண்டிய ஸகலகார்யங்களையும் செய்து முடித்தவனாக) ஆய்விட்டாய், என்றாலும், நீ செய்ய

வேண்டிய கார்யம் இன்னும் கொஞ்சமிருக்கின்றது. அதாவது, நமது ஸம்பந்தமாகச் செய்யவேண்டிய காரியங்களைச் செய்வதும், நமது உத்ஸவாதிகளை ஆரம்பித்து நடத்துவதும், இந்த ஸ்தலத்திலேயே அவைகள் எல்லாவற்றையும் செய்துவிட்டு, பிறகு உனது பட்டணத்தைக்குறித்துத் திரும்பிச் செல்வாயாக. உனது பட்டணத்தையடைந்ததும், மந்திரிகளோடும், ப்ராஹ்மணர்களோடும், தேசத்து ஜனங்களோடும் போய் நீயும் கூடவே இருந்து உனது புத்திரனுக்குப் பட்டாபிஷேகத்தைச் செய்துவைத்து, ஹே ச்ரேஷ்டனே! பரமஸந்துஷ்ட சித்தனாக சிலகாலம் அவர்களுடன் கூட வாஸம் செய்துவருவாயாக. பிறகு ஹே குழந்தாய்! எனது சோலைமலையின் ப்ராந்தியத்திலும், ஸ்ரீநூபுரகங்கா நதிதீரத்திலும், சுத்தமான விருக்ஷத்தின் அடியில் வஸித்துக்கொண்டும், ஹே ஸௌம்ய! வனத்திலுண்டாகும் கனிவர்க்கங்களை ஆஹாரமாக உட்கொண்டுவருவாயாக. ஹே அரசனே! வானப்ரஸ்தாச்ரமத்தையடைந்தவனாகக்கொண்டு, ராகாதி தோஷங்களிலிருந்து விடுபட்டவனாகி, நிர்மலசித்தனாகி, நம்மையே ஸதாகாலமும் நமஸ்கரித்தும், நமது அத்புதாக்ருதியையே ஸதாஸார்வகாலமும் உபாஸித்தும் வருவாயாக. ஹே அரசனே! நம்பால் உன்னால் வைக்கப்படும் அபாரபக்தி மேம்பாட்டாலும், மஹத்தான ஞானவிஷேத்தாலும் ஹே அரசனே! நம்பால் செலுத்தப்பட்ட சித்தவிருத்தியையுடையவனாகவே தர்மஸ்வரூபியாக இருந்து, நமது ஸம்பூர்ண ப்ரஸாதத்திற்குப் பாத்ரபூதனாகி நமது லோகத்தை ஹேமஹாபாக! நீ நிச்சயமாய் அடைவாய்" என்று ஸ்ரீவநாசலபதியான ப்ரபுவும் பகவானுமான ஸாக்ஷாத் ஸ்ரீஹரியானவர் திருவாய்மலர்ந்தருளி உடனே விமானத்தினுள் அந்தர்தானத்தையடைந்தார். என்று ஸ்ரீமந்நாரதரிடம் அகஸ்த்ய மஹாமுனிவர் சொல்லிவிட்டு, மறுபடியும் மேற்கண்டவிதம் சொல்லலானார். 90 to 121

அகஸ்த்யர் வசனம்;—

"உடனே மலையத்வஜபாண்டியனும், சக்ரபாணியாயும், அப்ரமேயனுமான ஸ்ரீஹரியின்பொருட்டு நமஸ்காரங்களைச்செய்துவிட்டு, ஸாக்ஷாத் ஸ்ரீமந்நாராயணனுடைய ஆணையின்படிக்கு அங்கு தானே தனது வாஸஸ்தானத்தை யேற்படுத்திக்கொண்டான்.

வேதஸம்பந்நர்களான ப்ராஹ்மணர்களேயும், மேலும் வேண்டிய சிற்பிகளேயும் இன்னும் ஆலய நிர்மாணத்தைத் தொழிலாகக்கொண்ட தந்தந்கர்மபராயணர்களான தொழிலாளத் தலைவர்களேயும், வரவழைத்து, அங்கு நடக்கவேண்டிய எல்லாக்கார்யங்களேயும், அவர்கட்கு எடுத்துச்சொல்லியும், கேட்கும்படிச்செய்தும், கார்யங்களேச் செய்வித்தும், அவர்களோடு தானும் கூடவும் இருந்து, ஆலய நிர்மாணம் முதலிய ஸகலகைங்கர்யங்களேயும் ஸங்கல்பித்தபடி நடத்திவைத்தான்". 122 to 123½

"அகிலஜகத்திற்கும் ஆதாரபூதராகவும், எல்லா உலகங்கட்கும் மஹேச்வரருமான ஸ்ரீமத் ஸுந்தரராஜனின் திவ்யமங்கள விக்ரஹமானது எல்லா மானிடர்களின் த்ருஷ்டிக்குக் கோசரமாகி ப்ரத்யக்ஷமான காக்ஷியைத் தந்தருளியது. பிறகு, அரசனும், ஜனங்களுக்கெல்லாம் ஸந்தோஷத்தை வ்ருத்திசெய்விக்கக்கூடிய அரியபெரியதும், சிறப்புவாய்ந்ததுமான உத்ஸவத்தைச் செய்தும், பாக்கியுள்ள ஸகலவித கார்யங்களேயும் நன்ருகவும், பக்தியுடனும் கூட அவ்வரசன் செய்துமுடித்தான். பிறகு தடஸ்தமான நிர்மலஸ்வரூபத்தையடைந்து தனது யோக மஹிமையின் ப்ரபாவத்தால் மேலான முக்தி பதவியையும் அடைந்தவனுனன்". 124 to 126

"ஹே ஸ்ரீ நாரதமுனிவரே! மேலும் கேட்பீராக, யாவான் ஒருவன் இவ்விதிஹாஸத்தை ஸ்தோத்ரம் செய்கிருனே, எவன் கேட்கின்ருனே, கேட்கும்படிச் செய்கின்ருனே, அத்தகைய மனுஷ்யன் ஸகலவித பாபங்களினின்றும் விடுபட்டவனுகி, மேலான பரமகதியை யடைகின்ருன். மேலும் யக்ஞகாலங்களிலும், ப்ராஹ்ம ஸத்ரகாலங்களிலும், இரண்டு ஸந்த்யா காலங்களிலும், ஸ்ரீ மஹாவிஷ்ணுவின் ஸன்னிதானங்களிலும், ஸ்ரீவிஷ்ணு பக்தர்களின் ஸன்னிதிகளிலும், வித்வானுகவும், வ்ரதசீலனுகவும் உள்ள ப்ராஹ்மணன் ஸ்ரீ விஷ்ணுஸம்பந்தமான இவ்விதிஹாஸ புராணத்தை எல்லோரும் நன்கு கேட்கும்படி படிக்கவேண்டும். ச்ரவணம் பண்ணிய மாத்திரத்திலேயே, பாபங்களே நசிக்கச் செய்வதும், ஸர்வ தீர்த்தங்களிலும் போய் ஸ்நானம் பண்ணுவதனுல் யடையக்கூடிய பலன்களே எல்லாம் தானே யளிப்பதுமாகிய இவ்விதிஹாஸத்தைச்

சந்த்ர ஸூர்ய க்ரஹணகாலங்களிலும் எல்லோராலும் கேட்கப் படும்படி ப்ரவசனம் செய்யவேண்டும்" என்று ஸ்ரீ அகஸ்த்ய மஹாமுனிவர் ஸ்ரீ நாரதரை நோக்கித் திருவாய் மலர்ந்தருளினார். 127 to 130

இவ்வாறாக ஸ்ரீ நாரதரின் ப்ரச்னத்திற்கிணங்கியவண்ணம் ஸ்ரீ அகஸ்த்ய மஹாமுனிவர் விடை விரிவாகக்கூற, உடன் மஹா தேஜஸ்வியான ஸ்ரீநாரதர் ரிஷி வாக்யத்தை ஸ்ரீ ஸூதபுராணிகரான எனக்குச் சொல்ல, நான் உங்கட்கு ஸ்ரீ அகஸ்த்யோதிதமாயுள்ளதும், சுபமும், புண்யமும், பாபத்தைத் துலைப்பதும், ஸகல அபீஷ்டங்களைத் தந்தருளுவதுமாகிய இவ்விதிஹாஸபுராண மஹிமையின் வரலாற்றை உரைத்தேன். ஹே நைமிஷாரண்யவாஸிகளே! இப்பொழுது மேலும் கேட்பீர்களாக; என்று ஸ்ரீ ஸூதபுராணிகர் திருவாய்மலர்ந்தருளினார். 132

இவ்விதம் ஸ்ரீவாராஹ புராணத்தின் 48-வது அத்யாயத்தில் ஸ்ரீ விருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யமெனும் இதிஹாஸ ஸ்தலபுராணத்தில் "ஸ்ரீ மலயத்வஜபாண்டிய பூபதியின் மனோபீஷ்டங்களை நிறைவேற்றிவைத்த" தெனும் பத்தாம் அத்யாயம் முற்றிற்று.

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீ விருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யத்தில்

"ஸ்ரீ வாராஹக்ஷேத்ர மாஹாத்ம்ய" மெனும்

பதினொன்றாம் அத்யாயம்.

ஸ்ரீ வாராஹ க்ஷேத்ரத்தின் மாஹாத்ம்யத்தைச் செவியுற்றுக் கேட்க மிக்க ஆவல்கொண்டவர்களான முனிவர்களனைவரும் மஹா மதியாயுள்ள ஸ்ரீஸூத மஹாமுனிவரின் அருகில் நின்று ப்ரச்னத்துடன் விக்ஞாபிக்கலாயினர். 1

"மஹா புத்திமானான ஹே ஸ்ரீ ஸூதபுராணிகரே! மிகவும் கீர்த்திவாய்ந்த இந்த ஸ்ரீ வாராஹ க்ஷேத்ரமானது இப்பாண்டிய தேசத்திற்குள் எந்தப் பக்கத்தில் விளங்கிவருகின்றது? இந்த க்ஷேத்ரம் எவ்வளவு யோஜனை விஸ்தீர்ணமுள்ளது? எந்த எந்த புண்ய தீர்த்தங்களுடன் கூடினதாக இருக்கின்றது! இத்தகைய வைபவம் பெற்ற இவ்வாராஹ க்ஷேத்திரத்திலேயே முற்காலத்தில் எந்த எந்த ஸாதுக்கள் முக்தியை யடைந்திருக்கின்றார்கள்! யாவற்றையும் அறிந்த தாங்கள் இவைகளனைத்தையும் எங்களுக்குத் திருவாய்மலர்ந்தருள்வீராக; என்று கேட்ட சௌனகாதி மஹரிஷிகளை நோக்கி ஸ்ரீஸூத மஹாமுனிவர் சொல்லுகிறார்." 3

"ஹே முனிவர்களே! இவ்விடத்தில் தாங்கள் எதைக் குறித்துக் கேட்டீர்களோ, அதை நானுரைக்கின்றேன், எல்லோரும் கேட்பீர்களாக; உங்களெல்லோராலும் கேட்கப்பட்ட கேள்வியே முன்னொரு ஸமயம் ஏகாந்தமாயுள்ள தனது தபோவனத்தில் விளங்காநின்ற ஸ்ரீ ஸூத மஹாமுனிவரின் ஸந்நிதானத்தில் பாராசர புத்ரரான ஸ்ரீ வியாஸமஹரிஷியினாலும் கேட்கப்பட்டது." 4

ஸ்ரீவியாஸர் ப்ரச்னஞ்செய்ததாவது:—

"ஹே ஸ்ரீ ஸூத மஹாமுனிவரே! ஸ்ரீ வாராஹமென்று சொல்லப்படும் க்ஷேத்ரமானது எங்கு உளது? அதனது சுற்றளவு

எவ்வளவு? எத்தனை (தேஹிகள்) ஸாதுக்கள் அங்கு உத்தமமான ஸித்தியை அடைந்திருக்கின்றார்கள்? எத்தனை புண்யதீர்த்தங்கள் அங்கு விளங்கிவருகின்றன? இவை எல்லாவற்றையு மெனக்குச் சொல்வீர்களாக" என்று ஸ்ரீ வ்யாஸரால் ப்ரச்னஞ் செய்யப் பட்டது". 6

அதற்கு ஸ்ரீ நாரதர் பதில்தெரிவிக்கின்றார்:—

"ஹே முனிச்ரேஷ்டரே! ஸ்ரீவாராஹ க்ஷேத்ரத்தைச் சேர்ந்த ஸகல மாஹாத்ம்யத்தையும் சற்று எடுத்துரைக்கின்றேன். கவன மாகக் கேட்பீராக. பாண்டிய நாட்டிற்கு மேற்கு திக்கு ஓரத்திற்கு அப்பால் 'மலய'மெனும் பர்வதமொன்றிருக்கின்றது. அம்மலையில் எல்லா மஹரிஷிச்ரேஷ்டர்களால் ஸேவிக்கப்பட்ட ஸ்ரீ அகஸ்த்ய மஹாமுனிவர் எப்பொழுதும் உலக யோகக்ஷேமத்தின் நிமித்தம் தவம்புரிந்துகொண்டு இருக்கின்றார். அம்மலய பர்வதத்திற்கு வட கிழக்குதிசையில் சில மலைக்குன்றுகள் இருக்கின்றன. அவைகளுள் 'மண்டுக பர்வதமெனும்' ஒரு மலை இருக்கின்றது. அம்மலையில் மண்டுகரெனும் பெயர்பெற்ற மஹா தபஸ்வியானவர் அனேக முனி வர்களால் சூழப்பட்டு விளங்கிவருகின்றார். அம்மலையின் கீழ்திசைப் பாதியிலிருந்து ஆரம்பித்து கிழக்கு திசையைச் சுற்றில் இரண்டு யோஜனைக்கு அப்பாலுள்ள ப்ரதேசத்தில் ஸ்ரீ வாராஹ க்ஷேத்ர மிருக்கின்றது. அவ்வாராஹ க்ஷேத்ரத்தில் ஸ்ரீமந்நாராயணமூர்த்தி யானவர் ஸதா ஸாந்நித்யமடைந்திருக்கின்றார். மேலும் அங்கு தவம் புரிந்துவரும் ஸ்ரீ அகஸ்த்ய மஹாமுனிவருக்கும் இதர தபஸ்விகட் கும், அக்ஷேத்ரமஹிமையால் முயர்ச்சியில்லாமலே ஸகல ஸித்தி களும் ஸித்திக்கின்றன" என்று சொன்ன ஸ்ரீ நாரத மஹாமுனி வரை நோக்கி ஸ்ரீ வ்யாஸர் "ஹே ப்ரஹ்மந்! அந்த மண்டுகரென் பவர் யாரென்பதையும், இவருக்கு எத்தகைய காரணத்தினால் ஸித்தி ஏற்பட்டுளது! எந்நிமித்தமாக இம்மஹாமுனிவர் இங்கு வந்துள்ளார்! எவ்விதமான ஸித்தியைக் கொடுப்பதில் இவர் யோக்யதையைப் பெற்றிருக்கின்றாரென்பதையும், ரிஷிகளோடு கூட எங்கு வஸிக்கின்றாரென்பதையும், வெகு வ்யக்தமாக எனக்குச் சொல்வீராக" என்று கேட்டார். 7 to 13.

ஸ்ரீநாரதர் தெரிவிக்கின்றார்:—

"கௌண்டின்ய குலத்திலுதித்தவரும், தர்மாத்மாவுமான "ஸ்ரீ ஸுதபஸ்" என்பவர் ப்ரஹ்மஸாயுஜ்யம் பெறவேண்டுமெனும் விருப்பத்துடன் ஸ்ரீவிருஷபாத்ரியில் தவம் புரிந்துவந்தார். அவ்விருஷபாத்ரியிலுள்ள ஸ்ரீ நூபுரகங்கைக்கு அருகிலுள்ள புனிதமான தபோவனத்தில் ப்ரஹ்மத்யான தத்பரர்களான வாலகில்யாதி தபோதனர்களும், தூர்வாஸர் முதலிய எல்லா முனிவர்களும், இந்நதிக்கு அருகாமையில் வந்து சேர்ந்தனர். வந்தவர்களான இம்மஹாமுனிவர்களை நோக்கி வரவேற்புக்கூறுமல் ஸ்ரீஸுதபஸ் என்ற மேற்கூறிய ரிஷியானவர் ஸ்நாநஞ்செய்ய வேண்டுமென்ற விருப்பத்தினல் அகமர்ஷண ஸூக்தத்தை ஜபித்துக்கொண்டபடியே மஹாநதியின் தீர்த்தத்தில் இரங்கினர்." 14 to 16½

"அச்சமயம் ஜலத்தினுள் மூழ்கின ஸ்ரீஸுதபஸ்ஸின் வருகையை வெகுகாலம் எதிர்பார்த்துக்கொண்டு எல்லா ரிஷிகளும் அருகாமையிலுள்ள இந்த ஸுதபஸ்ஸின் ஆச்ரமத்தில் அமர்ந்திருந்தார்கள். அப்படிக் காத்திருந்தும் ஸ்ரீஸுதபஸ் என்பவர் வெகுகாலமாகியும் வாராமையைக்கண்டு ஸ்ரீ ஸுதபஸ்ஸின்மீது ஸ்ரீ தூர்வாஸர் வெகு கோபங்கொண்டார். உடன் ஸ்ரீ ஸுதபஸ்ஸானவர் க்ரமப்படி ஸ்நாநஞ்செய்து எழுந்திருந்தும், பிறகு செய்யவேண்டிய கர்மானுஷ்டானங்கள் யாவையும் செய்து முடித்துக்கொண்டும், தனது ஆச்ரமத்தை நோக்கித் திரும்பி வந்து சேர்ந்தார். உடனே அம்மஹாமுனிவர்கட்கு அதிதி ஸத்காரஞ் செய்யவேண்டுமெனும் யத்னங்கொண்டு அதிதி பூஜைகளுக்கு வேண்டியதுகளாயுள்ள அதிதி பூஜா ஸம்பாரங்களை யாவையும் எடுத்துக்கொண்டு ரிஷிகளின் முன்னிலையை நோக்கிச் சென்றார்." 17 to 19

"அவ்விதம் வந்து நின்ற ஸ்ரீ ஸுதபஸ் ரிஷியை நோக்கி ஸ்ரீ தூர்வாஸ முனிவரானவர் அடியிற்கண்டவிதம் சபிக்கலானர்."

"உமது ஆச்ரமத்தையே நோக்கித் தேடிவந்தவர்களும், மஹானுபாவாளுமாகிய இம்மஹரிஷிகளையும் என்னையும் அநாதரவுடன் அவமதித்து, ஸ்நாநவிதியையே மேலாகவெண்ணி ஜலத்தை

விரும்பிச் சென்ற ஹே முனியே! எப்பொழுதும் நீ தவளையாகவே ஆகக்கடவாய்" என்று ஸ்ரீ தூர்வாஸரின் சாபவசனத்தைச் செவியுற்ற ஸுதபஸ்ஸும் பயந்து நடுநடுங்கிய சித்தவ்ருத்தியை யுடையவராய் மஹாமுனிவரான ஸ்ரீ தூர்வாஸரின் முன்னிலையிலும், அங்கு வந்திருந்த மஹான்களான ரிஷிகளின் முன்னிலையிலும் தண்டம்போல் அடிபணிந்து பூமியில் விழுந்தார். 21½

உடனேயே மஹாத்மாக்களும் ப்ரஸன்னர்களுமான மஹரிஷிகளனைவரும், சரணமென்றடிபணிந்தவரும், ப்ராஹ்மணருமான ஸ்ரீ ஸுதபஸ்ஸைச் சீக்கிரமாகக் கைதூக்கிவிட்டு அவரை நோக்கிச் சிறப்பும், உண்மையும்வாய்ந்ததோர் இவ்வார்த்தையைத்தெரிவித்தனர். "மஹாமுனிவரான ஸ்ரீ தூர்வாஸர் எவ்விதமாகச் சொன்னாரோ; அது அவ்விதமாகவே வாய்ந்திடும்." ஆனால் ஹே தபஸ்வின்! இது விஷயத்தில் நீர் பயத்தை யடையவேண்டாம். உமக்கு வேண்டிய அநுக்ரஹத்தை நாங்கள் செய்கிறோம். ஸ்ரீவாராஹக்ஷேத்ர ப்ராந்தியத்தில் "தர்மாத்திரி" எனும் பெயர் பெற்ற ஓர் பர்வதம் விளங்கி வருகின்றது. அம்மலையின் கீழ்பாகத்தில் மலையருவி ஒன்று பாய்கின்றது. அம்மலையருவியின் இருபக்கக் கரைகளும் மலர்ந்த புஷ்பங்களோடுகூடிய விருக்ஷங்களால் நிறையப்பெற்று அடர்ந்து ப்ரகாசிக்கின்றன. முன்னொரு ஸமயம் மஹாத்மாக்களும், நியமவான்களும், தபோதனர்களுமாகிய வஸிஷ்ட கோத்திரத்திலுதித்தவர்களும், கச்யப கோத்திரத்திலுண்டானவர்களும், கண்வ வம்சத்தில் ஜனித்தவர்களும், பாத்வாஜ குலோத்பன்னர்களும், கௌதம வம்சத்தில் பிறந்தவர்களும், வாத்ஸ்யாயன ருஷிபரம்பரையிலுண்டானவர்களும், சாகல்ய மஹரிஷிவம்ச ப்ரஸூதர்களும், சாஸிகாயன வம்சஸ்தர்களும், இம்முதலிய மற்ற ஆயிரக்கணக்கான மஹாமுனிவர்களனைவரும், தங்களுக்கு அபிமதமாயுள்ள மலையருவியில் ஸ்நானம் செய்ததால் இழத்தன்மையற்றவர்களாய் வஸித்துவந்து உத்தம தவம் புரிந்துகொண்டு ப்ரஹ்ம ஸாயுஜ்யத்தை யடைந்தார்கள்". 22 to 27½

"ஹே மஹாமுனே! கேட்பீராக; மஹான்களான அவர்களுக்கு த்ருப்திகரமான அத்தகைய பெருமைவாய்ந்த அம்மலையருவியில்

விதிப்படி ஸ்நாநஞ் செய்து, மண்டூக ரூபத்தை விட்டுவிடுவீர். உமக்கு அவ்விடத்தில் "மண்டூகமுனி" எனும் பெயருமுண்டாகப் போகின்றது. அங்கேயே நீர் தவமியற்றவேண்டியது. வெகு சீக்ரத்திலேயே ஸித்தியையும் அடைவீராக" என்று ஸ்ரீ தூர்வாஸமஹரிஷியுடன் வந்தவர்களான மஹான்களின் சாபாவஸானச் சொல்லைச் செவியுற்றவுடனே த்ருப்தியடைந்தவராய் ப்ரஸன்னத்தையடைந்த ஸ்ரீ ஸுதபஸ்ஸானவர் அம்மஹாமுனிவர்களை நோக்கி மறுபடியும் தெரிவித்துக்கொண்டார்". 28 to 30

ஸ்ரீ மண்டூகமுனிவரான ஸ்ரீ ஸுதபஸ் சொல்லுகிறார்:—

"ஷாட்குண்யம் பொருந்திய உங்களால் எவ்விதமாக உரைக்கப்பட்டதோ, அது அவ்விதமே ஏற்படும். வேறுபாடாக இராது. ஆனாலும் ஒன்று தெரிவித்துக்கொள்கிறேன். இந்த ஸ்நாநவிதியானது என்றால் தத்ஸமயம்தான் புதிதாக அநுஷ்டிக்கப்பட்டதென்பதில்லை. முன்னமேயே தினந்தோறும் பக்தி ச்ரத்தை வாய்ந்த மனதுடன் ஸ்ரீ நூபுரகங்கா நதியில் ஸ்நாநஞ்செய்து, முக்தி கிடைக்கும்வரை எப்பொழுதும் ஸ்ரீ ஸுந்தரராஜரென்று பெயர் கொண்ட ஸ்ரீ ஹரியை அர்ச்சிப்பது எனும் நியம வ்ரதமானது தொண்டுதொட்டே என்னால் ஏற்படுத்திக்கொள்ளப்பட்டு அநுஷ்டிக்கப்பட்டுவருகின்றது." என்று இவ்விதம்சொன்ன ஸ்ரீஸுதபஸ்ஸின்வார்த்தையைக் கேட்டுப் பரமாச்சர்யபரிதர்களான முனிவர்களனைவரும் வெகு ஸந்தோஷத்தையடைந்து இம்மஹாமுனிவரைப் போற்றிக்கொண்டே அநுக்ரஹ பரிபூரிதமான இவ்வார்த்தையைச் சொல்லலாயினர். 31 to 33

முனிவர்கள் சொல்லுகிறார்கள்:—

"ஹே ஸாதோ! அம்மண்டூகபர்வதத்தில் "ஸ்ரீஸுந்தரராஜரெனும்" பெயர்பெற்ற ஸ்ரீஹரியானவர் ஸ்வயம் ஸாந்நித்யமடையப்போகின்றார். அவரது பாதச்சிலம்பிலிருந்துஉண்டான அருவியும் அங்கு நித்யஸாந்நித்யத்துடன் விளங்கப்போகின்றது. அச்சமயம் மஹா தபஸ்வியான உமது அதிதி ஸத்காரபூஜையை நாங்கள் அங்கு ஏற்றுக்கொள்ளுகிறோம்" என்று இவ்விதமாகத் திரு

வாய்மலர்ந்தருளி உடனே மஹறிஷிகளனைவரும் அந்தர்தான மடைந்தனர். பிறகு ஸ்ரீ ஸுதபஸ் என்ற ஸ்ரீ மண்டுகமுனிவர் பரமாச்சர்யமடைந்து சிஷ்யர்களாயுள்ள முனிவர்களுடன் கூடவே ஸ்ரீவிருஷபாத்ரியிலிருந்து ஆகாசயானத்தின் மூலமாக வெகு விரைவில் மண்டுகபர்வதத்தை அடைந்தார்". 31 to 37

பிறகு அம்மண்டுக பர்வதத்தின் ப்ராசீனமான மலையருவியில் ஸ்நானஞ் செய்தவரான ஸ்ரீ ஸுதபஸ் என்ற மஹா தபஸ்வியானவர் மண்டுக ரூபத்தைவிட்டு, மானிட உருவத்தையுமடைந்தார். அவ்விடத்திலேயே அப்பொழுதே ப்ரஸன்னாத்மாவாய் இருந்து, தவம் புரிந்து வந்தார். அதிசீக்கிரகாலத்திற்குள் ஸ்ரீஸுந்தரராஜர் எனும் பெயர்பெற்ற ஸ்ரீ ஹரியானவர் பரம கருணையுடன் ஸ்ரீ வாராஹ க்ஷேத்திரத்தின் மஹிமையின்மூலம் ஸ்ரீஸுதபஸ்ஸுக்கு ஸ்வயம் ப்ரத்யக்ஷமான காக்ஷியைக் கருணையுடன் தந்தருளினார். உடனே அம்மண்டுகமுனிவர் இதரமுனிவர்களுடன் பரம ஆச்சர்யமடைந்து, பீதாம்பரதாரியாய் விளங்குபவரும், அலர்ந்த செந்தாமரைக் கண்ணனாக விளங்குபவரும், உதயகால ஸூர்யனின் தேஜஸ்ஸை உடையவரும், நீருண்ட மேகத்திற்குச் சமானமான ச்யாமளவர்ண முடையவரும், கௌஸ்துபமெனும் இரத்னாபரணத்தினால் ப்ரகாசிக்கும் மார்பையுடையவரும், ஹாரங்களாலும், தோள்வளைகளாலும், கங்கணங்களாலும், கிரீடத்தினாலும், இது முதலிய மற்றுமுள்ள ஆபரண விசேஷங்களாலும், ஜாஜ்வல்யமாய் ப்ரகாசிப்பவரும், ஸ்ரீதேவி பூதேவிமார்களால் அலங்கரிக்கப்பட்ட உபய பார்ச்வங்களையுடையவரும், சாமரம் வீசுகின்றவர்களாலும், சக்தி தேவதைகளாலும், நன்கு ஸேவிக்கப்பட்டவரும், அநந்த கருடர் முதலிய பாரிஷதர்களாலும், நித்ய ஸூரிகளான ஸநந்த ஸநகாதி முதலிய முனிச்ரேஷ்டர்களாலும் நன்கு சூழப்பட்டு ஸ்தோத்ரஞ் செய்யப்பட்டவரும், ப்ரஹ்மாதி ஸமஸ்த தேவர்களாலும் மற்றும் நாலாபக்கங்களிலுள்ள இதரர்களாலும் ஸேவிக்கப்பட்டவருமான ஸ்ரீ ஸுந்தரராஜரென்று பெயர்பெற்ற ஸ்ரீ பரமபுருஷனை தர்சித்தார். 38 to 44

இத்தகைய காக்ஷியைத் தந்தருளுகிறவரும், ஸ்ரீ ஸௌந்தர ராஜரென்று பெயர் பெற்றவரும், எப்பொழுதும் ஆத்ம ஸ்வரூப மான ஸ்ரீமந்நாராயண ஸ்வரூபத்தைத் தன் மனோவீதியில் த்யானிக் கப்பட்டவருமான ஸ்ரீ ஸுதபஸ்ஸானவர் ஸ்ரீ சுந்தரராஜ மூர்த்தி யைக் கண்ணாரக்கண்டு, நமஸ்கரித்து, பரம ஸந்துஷ்ட சித்தராக ப்ரணவார்த்தத்தின் உட்பொருளை விளக்கக்கூடிய துதிச்சொல்லை பக்தர்களுடன் கூடவேயிருந்து துதி சொல்லலாயினர். 45

இவ்விதம் ஸ்ரீ வாராஹ சேஷமான இரஹஸ்ய கண்டத்தின்
ஸ்ரீ வாராஹக்ஷேத்ர மாஹாத்ம்யத்தில்
"ஸ்ரீ விருஷபாத்ரி க்ஷேத்ர மாஹாத்ம்யமெனும்
இதிஹாஸ ஸ்தலபுராணத்தில்"
பதினொன்றும் அத்தியாயம்
முற்றிற்று.

ஓம்.
ஸ்ரீ:

ஸ்ரீ விருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யத்தில்
"ஸ்ரீ மண்டுக மஹாமுனிவருக்கு ஸாயுஜ்யத்தைத்
தந்தருளிச்செய்த"தெனும்

பன்னிரண்டாம் அத்யாயம்.

"ஸ்ரீ மண்டுகமுனிவர் துதி செய்கிறார்—

காரணங்கள் யாவையும் நிறையப்பெற்றவரும், (எல்லாவற்றிற்கும் காரணமாயிருப்பவரும்) ஸ்ரீப்ரஹ்மாவினுல் அறியத்தகுந்த சக்தி வாய்ந்ததோர் ப்ரஹ்மஸ்வரூபமுள்ளவரும், யோகிகட்கு முக்தியைத் தந்தருளுபவரும், அவ்யக்த வடிவையுடையவரும், ஸர்வபூதாந்தராத்மாவாக விளங்குபவரும், சுத்தமான மனமுடையவரும், மாயாஸம்பந்தமற்றவரும், மாயாபந்தத்திலிருந்து விடுதலையடைந்துள்ள ஆத்மாவைக்கொண்ட முனிவர்களிடத்தில் ரமித்துக்கொண்டிருப்பதென்ற பற்றுதலையுடையவரும், சுத்தஸத்வஸ்வரூபிகளான நித்யஸூரிகளால் ஸேவிக்கப்பட்டவருமான தங்களின் பொருட்டு ப்ரணவபூர்வகமான நமஸ்காரம். 1 to 2½

12

"மேலும், ஸமஸ்த ஜகத்துக்களுக்குக் காரணப்பொருளாக விளங்குகிறீர் என்று முனிவர்களனைவரும் தங்களையே மனனஞ் செய்து அறிந்து போற்றிப் புகழ்கின்றார்கள். எல்லா உலகங்கட்கும் ஆதாரமாக விளங்காநிற்பவராகவும், உலக ஸம்ரக்ஷணத்தில் திறமை பெற்றவராகவும், ஸர்வ வ்யாபகராகவும், எல்லா ப்ராணிகளுக்குமே ப்ரளயஸ்தானமாக விளங்காநிற்பவராகவும், அழிவற்றவராகவும் விளங்குகிறீர். மேலும் தங்கள் தங்கள் காரணப்பொருள்களுள் பூதங்கள் யாவும் லயத்தை யடைந்து சலனமற்றிருக்குந் தருணத்தில் சேஷிபூதங்களான எல்லாவற்றுடனும், மற்றும் ஒன்றிலும் ஸம்பந்தமற்ற அஸ்ப்ருஷ்ட வடிவுடன் நீரொருவரே சேஷிபூதராகயிருந்து விளங்குகிறீர். மேலும் தாங்கள் ச்ரமநிவ்ருத்தியின் நிமித்தம் மறுபடியும் ஸ்ரீதேவி பூதேவி ஸமேதராய்த் தனது தாமமான இருப்பிடத்தில் ஆதிசேஷதல்பத்தில் மஹாபோக குணாபிராமனாக விளங்கி, பரமசாந்தர்களான ஸமஸ்தபக்தர்களுடன் சூழப்பட்டு சயனித்து இருந்துவருகின்றீர். இவ்விதம் இரண்டு பரார்த்தம் அளவுள்ளதான இரவைக் கழித்து சோலைமலைக்கரசரான நீரே மறுபடியும் யோகநித்ரையைவிட் டெழுந்தருளி ஸர்வ சூன்யமாய் நிற்கின்ற ஸ்தாவர ஜங்கமாத்மகங்களையும் ஸம்ஞாவிஹீனமாக நிற்கின்ற அகில சேதனர்களோடும் கூடிய இப்புவனத்தையும், பரமசாந்தமடைந்தவர்போல், இப்புவியில் ஸர்வ புருஷர்களுடைய பற்பலவிதமான புராதன கர்மாக்களையும், சற்று நன்கு நோக்கி, நீரே பின்னால் அந்தந்த பூதங்கட்கு ஏற்பட்ட ஸ்வரூபம் வாய்ந்தவுடன் பலவிதமான வடிவுகளுடன் ஆவிர்ப்பாவங் கொள்ளுகின்றீர். 3 to 8

"பிறகு தாங்கள் தங்கள் புத்திசக்தியின் மூலம் விசேஷலயம் பெற்ற பலவித ஜீவராசிகளுடன் கூடியதோர் முக்பஸ்தனை நன்கு வெளிக்காட்டுகிறீர். மேலும் வ்யாபிக்கப்பட்ட அகாராதி வர்ணங்

களடங்கியதோர் சாந்தகுணமானது, நாலாபக்கங்களிலும் பரவின (இருள்களிலிருந்து) தமோகுணங்களிலிருந்து பிரிவடைந்து மஹத்தாக விளங்காநிற்கின்றது. அதன்பிறகு அம்மஹத்திலிருந்து எல்லா பூதங்களுக்கும் ஆதிபூதமான அஹங்காரமானது உத்பவிக்கின்றது. ஹே தேவ! அவ்வஹங்காரமானது ஸத்வகுணம், ரஜோகுணம், தமோகுணம் என்றிவ்வாறாக மூன்றுவித பேதங்களை யடைந்து விளங்குகின்றது. இராஜஸ குணத்தோடு கூடிய ஸாத்விக குணத்திலிருந்து ஏகாதச இந்திரியங்களும், (சக்ஷுஸ், ச்ரோத்ர, ஜிஹ்வா, க்ராண, த்வக் இந்த ஞானேந்திரியம் ஐந்தும், வாக், பாணி, பாத, பாயு, உபஸ்தங்களாகிய கர்மேந்திரியங்கள் இந்த ஐந்தும், மனஸ் ஒன்றும் ஆக பதினொன்று இந்திரியங்களும்) உண்டாகின்றன. மேலும், தாமஸ குணத்திலிருந்தோவென்றால், மனது, புத்தி, சித்தம், அஹங்காரம், தமஸ் இவ்வைந்தாகிய 'பஞ்சதன்மாத்திரை, உண்டாகின்றது. இப்பஞ்சதன்மாத்திரையினின்று அரிய பெரிய தான இப் ப்ரஹ்மாண்டமுண்டாயிற்று. இப் ப்ரஹ்மாண்டத்திலோ வென்றால் ப்ரஹ்மா ஆவிர்ப்பாவம் கொள்கிறார். அப்ரஹ்மாவினால் இந்த ஜகத் யாவும் உண்டாகிறது. இவ்விதமாக ஸர்வ ஜகத்தையும் ஸ்ருஷ்டித்துத் தாங்களே ஸார்வகாலமும் பரிபாலித்து வருகின்றீர். முடிவு காலம் ஏற்பட்டபொழுது இஜ்ஜகமனைத்தையும் தாங்களே ஸ்வயமாகவே சுருக்கிக்கொள்ளுகின்றீர்கள். இந்த ப்ரகாரம் இவ்வகிலவிச்வத்தையும், ஸ்ருஷ்டிப்பதிலும், ரக்ஷிப்பதிலும், ஸம்ஹரிப்பதிலும் ஆனந்தத்தை யடைகின்றீர்கள். 9 to 13½

"ஹே மாதவ! நீரே எல்லா வேதங்களுள் உட்பொருளாகவிருந்து ப்ரதிபாதிக்கப்படுகின்றீர். ஸர்வாத்மாவாயும், ஸநாதனருமாகிய உம்மையே ஸகலவித யாகங்களின் மூலம் த்ருப்தி செய்து வைக்கின்றார்கள். உடன் தாங்களே ஸர்வ பூதாந்தராத்மாவாக விளங்காநின்று எல்லாவற்றிற்கும் பலத்தைத் தந்தருளுகின்றீர். 14 to 15

"மேலும், தாங்கள் பரிசுத்தமான தேஜஸ்ஸோடு கூடிய ப்ரஹ்மாவினாலும் ஸகலவித கர்மாக்களினால் ஆராதிக்கத் தக்கவராகயிருக்கிறீர். ஸம்ஸாரபயத்திலிருந்து நிர்வாணபதத்தை அடைவதற்கு உமது சரணகமலத்வந்த்வத்தை மஹான்கள் உபாஸிக்கின்றனர். மேலும் ஏகாக்ரசித்த வ்ருத்தியுடன் கூடிய பரிசுத்தர்களாயுள்ள பக்திமான்கள் உம்மையே சரணமடைந்தவர்களாய் உமது ஸாயுஜ்யத்தையும் பெற்று, உம்முடன் கூடவே ஸதாஸர்வகாலம் பரமஹர்ஷத்துடன் விளங்கி வருகின்றார்கள். மேலும் எல்லாமறிந்த தாங்கள் ஸம்ஸார தாபத்தினால் வெறுப்புற்றவர்களான ஆத்மாவை அறியாதவர்களும், ஹிதமாயுள்ளதையும் அஹிதமாயுள்ளதையும்பற்றி பகுத்தறியாத ப்ராணிகளையும் பரம க்ருபையுடன் தேவரீர் பரிபாலித்து வரப்போகின்றீர். ஏதாவதொன்றை வ்யாஜமாக உண்டுபண்ணி, ஹே புருஷோத்தம! தாங்களே ஆத்மஞானிகளாகவும், உங்கள் பக்தர்களாகவும் உள்ளவர்களையும் பிறப்புள்ளவர்களாகத்தானாகவே செய்கின்றீர்கள். அவர்களையே மறுபடியும் ப்ரஹ்மவித்துக்களுடன் சேர்த்தும் வைக்கின்றீர்கள். ஹே ஹரே!

ஜனனவிசேஷங்களைப்பெற்ற அவர்களுடைய விக்னங்கள் யாவையும் தங்களதனுக்ரஹத்தின் மூலம் தாங்களே அடியோடு தொலைத்தும் தங்கள் சரணாரவிந்தத்தையே மறுபடியும் அடையும்படிச் செய்து கொள்ளுகின்றீர்கள். மேலும் காலதோஷத்தினால் ஸாதுக்களுக்கு இப்புவியில் ஹிம்ஸைகள் யேற்படும் காலங்களிலும், வைதிக ஸம்ப்ரதாய மார்க்கங்களுக்கு விருத்தமாக துன்மார்க்க ப்ரவ்ருத்திகள் உண்டாகும் காலங்களிலும், அவைகளை தத்தத்காலங்களில் நிலை நிறுத்தி பரிபாலனம் செய்து வருவதன்நிமித்தம் வேண்டிய அவதாரங்களையும் எடுக்கிறீர்கள். 16 to 22

"இவ்வுலகில் மனுஷ்யர்களும், அம்மானிடர்கட்கும் ஸமானமானவர்களும் யுகந்தோறு முண்டானபொழுது, சிற்றறிவுற்றதுகளும், அறிவில்லாதவைகளும், முற்றறிவுபெற்றதுகளுமாகிய ப்ராணிகளுடைய பரிபாலனத்தின் பொருட்டு அந்தந்த ஸ்தானங்களில் ஸதா ஸந்நிஹிதராய் நின்று விளங்குகின்றீர். 23

"இவ்விதம் ஸ்ரீ மண்டுக மஹாமுனிவரால் துதிசெய்யப்பட்டவரான ஷாட்குண்ய பரிபூர்ணரான ஸ்ரீ பகவான் தனது கருணாரஸ பரிபூரித கடாக்ஷத்தினால் அம்முனிவரை நோக்கி, இனிமையும் தெளிவுமுள்ள வசனங்களால் அடியிற்கண்டவிதம் திருவாய் மலர்ந்தருளினார். 24

ஸ்ரீ பகவான் சொல்லுகிறார்:—

"ஹே முனே! இவ்விதமாகத் துதிசெய்த உம்பொருட்டு ப்ரஸன்னராகி ப்ரத்யக்ஷமானோம். உமக்கு அபிமதமாயுள்ள வரங்கள் யாவையும் நாம் கொடுக்கின்றோம் கேட்பீராக," என்று ஸ்ரீ பகவான் திருவாய்மலர்ந்தருள உடன் ஸ்ரீ மண்டுக மஹாமுனிவர் பரம ஸந்தோஷத்துடனும் அஞ்சலிஹஸ்தராயும் கத்கதஸ்வரத்துடனும் துதி செய்து சொல்லலுற்றார். ஹே ஸர்வபூத மனோஹர! தேவரீர் முனிவர்களனைவர்கட்கும் அந்தராத்மாவாக விளங்கு

கின்றீர். நானோ தங்கள் ஸாயுஜ்யத்தையே நாடி தவம் புரிந்து வந்துள்ளேன். இப்பொழுது தங்களை நன்கு தர்சித்தமாத்திரத்தி லேயே பரிபூர்ண மனோரதனாக ஆயினேன். மேலும் தாங்கள் எவ்விடத்தில் காக்ஷியைத்தந்தருளிச்செய்தீர்களோ; அவ்விடத்தில் நான் வஸித்து வருகின்றேன். மேலும் உமது சரண கமலத்வந்த் வத்தைத்தர்சித்தவண்ணமாகவேயிருக்கு மெனக்கு ஹே அச்யுத! எங்கும், எப்பொழுதும், எல்லா அவஸ்தைகளிலும், எனக்கு தேவரீ ரிடத்திலேயே அசஞ்சலமாகியதோர் ஏகாக்ர பக்தி விசேஷமானது தங்கியிருக்கும்படித் தாங்கள் அருள்புரிதல் வேண்டும்." என்று ப்ரார்த்தித்த மஹா முனிவரை நோக்கி ஸ்ரீதேவனும், ஸ்ரீ வ்ருஷ பாத்ரிநிவாஸியும், தயாபிராமனும், அனந்தகுணகணங்களால் நிறையப்பெற்றவரும், ஆதிபூத காரணருமான ஸ்ரீமந்நாராயண மூர்த்தியானவர் "தர்மார்த்த காமமோக்ஷ" மெனும் புருஷார்த்த ஸித்திகள் யாவையும் ஸ்ரீ மண்டுக முனிவருக்கு அநுக்ரஹித்துத் திருவாய்மலர்ந்தருளியதாவது. 25 to 30

ஸ்ரீ பகவான் சொல்கிறார்:—

"ஹே மஹாமுனே! இவ்வுத்தமமான வாராஹக்ஷேத்ரமானது ஸ்ரீ வ்ருஷபகிரியைக் காட்டிலும் எனக்கு அதிகம் ப்ரியமுள்ளது. அதனால் நீர் மந்த்ரஸித்தியை யடைந்தீர். நானுமிங்கேயே வஸித்து வருகின்றேன். நீரும் ப்ரளயகாலம்வரை தபோதனர்களான உமது சிஷ்யர்களுடன் கூடவே இங்குயிருந்து பிறகு உமதிஷ்டப்படி நமது ஸாயுஜ்யபதவியை யடைவீராக," என்று ஸ்ரீ மண்டுக மஹாமுனி வரைப்பார்த்துத் திருவாய்மலர்ந்தருளின பிறகு ஸ்ரீ பகவானான ஸ்ரீ சௌரியானவர் அங்கேயே அந்தர்தானமடைந்தார். அது முதல் அம்முனிச்ரேஷ்டரான ஸுதபஸ்ஸானவர் "மண்டுகமுனிவர்" என்று பெயர்பெற்று ப்ரஸித்தியோடுங்கூட பற்பல முனிவர்களு டனுங்கூட அங்கேயே வஸித்து வருகின்றார். 31 to 34

இவ்விதமாக அளவிடமுடியாத தேஜஸ்ஸோடு கூடிய வ்யாஸ மஹரிஷியின் பொருட்டு ஸ்ரீ நாரதரால் சொல்லப்பட்டதாயுள்ள இவ்வாராஹ க்ஷேத்ர மாஹாத்ம்யமானது ஆவலோடு கேட்கும் நைமிஷாரண்யவாஸிகளான உங்களுக்கு ஸ்ரீ ஸூதபுராணிகரான நம்மால் மிகச்சுருக்கமாய் எடுத்துரைக்கப்பட்டது. இப்புரா ணத்தை, பிறப்பு வளர்ப்பு இறப்பு முதலிய அவஸ்தைகள் தங்கிய மானிடர்கள் ச்ரத்தாபக்தி வாய்ந்தவர்களாய்க் கேட்பார்களேயானால் அத்தகைய மானிடர்களே, இம்மாஹாத்ம்யத்தின் மூலம் நிறைவுற்றதும், குறைவற்றதும் எவ்வகைகளிலும் அபிமதமும் வாய்ந்ததோர் பலனை யடைவார்கள். மானிடர்கட்கு உகந்த ஸித்தியாக விளங்குவதும், மற்றவர்களுக்கு எளிதில் கிடைப்பதரிதானதும், ஸ்ரீ மண்டுக மஹரிஷியினால் இங்கு சிக்ரத்தில் அடையப்பட்டதுமாகிய ஸம்ஸித்தியின் வரலாற்றை எம்மனிதன் ச்ராத்தகாலங்களில் ப்ரயத்னத்துடன் பித்ருக்களைக் கேட்கும்படிச் செய்விப்பானேயாகில் அம்மனிதன் மேலான ஆனந்தத்தை யடைகின்றான், என்று ஸ்ரீசௌனகாதி மஹாமுனிவர்கட்கு ஸ்ரீ ஸூதபுராணிகர் திருவாய் மலர்ந்தருளினர்.

இவ்விதம் ஸ்ரீ வாராஹசேஷமான ஸ்ரீ வாராஹ புராணத்தில்

"ஸ்ரீ விருஷபாத்ரி மாஹாத்ம்யமெனும்

இதிஹாஸ ஸ்தலபுராணத்தில்"

"ஸ்ரீ மண்டுக மஹாமுனிவருக்கு ஸாயுஜ்யத்தைத்

தந்தருளிச் செய்ததெனும்

பன்னிரண்டாம் அத்யாயம் முற்றுப்பெற்றது.

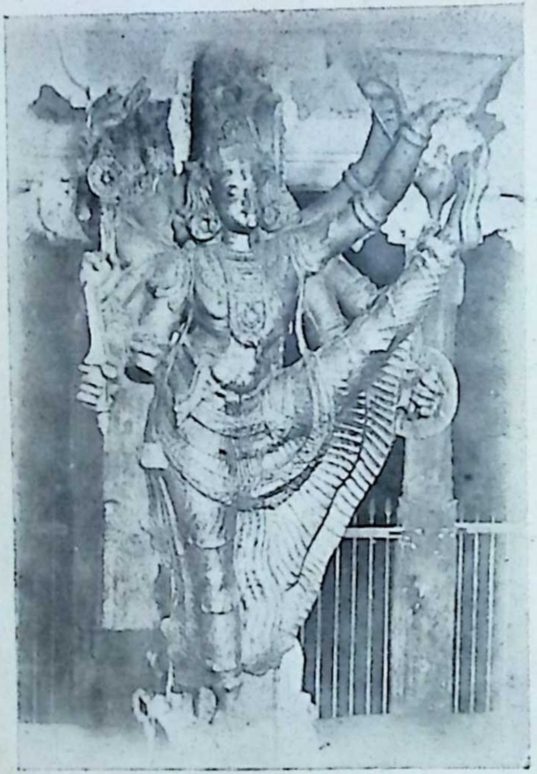
ஸ்ரீ வ்ருஷபாத்ரி க்ஷேத்ர மாஹாத்ம்யம் முற்றுப்பெற்றது,

ஓம் தத் ஸத்.

ஸ்ரீமத் ஸுந்தரராஜார்ப்பணமஸ்து.

சுபம்.

42. "Trivikrama Avatara"

(*To face* Part II p. 23 and Part III—pp 24, 117)

"त्रिविक्रम पदाश्लिष्ट मणिनूपुर पूरितम्"—Adh !!I—Sl. 41.

"வன்மா வையமளந்த எம்வாமனா"—Nammalwar.

43. "South Fort Gate" (*To face* Part III—Page 99)

"மதிள் சூழ் சோலைமலை"—Periyalwar.

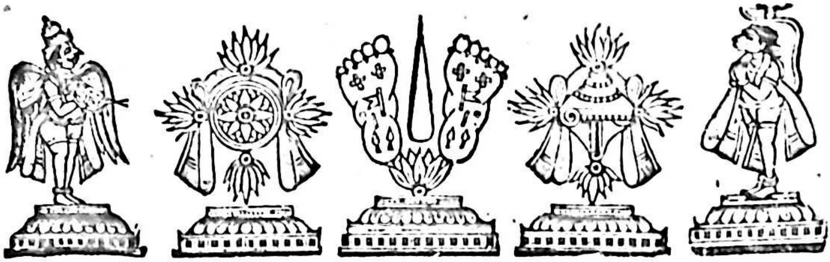
44. Sri Sundararaja in "Kallar Thirukkolam"

"வஞ்சக்கள்வன் மாமாயன்"—Nammalwar,

"நீ ஒருவர்க்கும் மெய்யனல்லை"—Periyalwar.

(*To face* Part III—pp. 103 and 119).

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீஸுந்தரராஜ பரப்ரஹ்மணே நம:

பொதுத்தனியன்கள்

அழகிய மணவாளனருளிச்செய்தது.

ஸ்ரீசைலேசதயாபாத்ரம் தீபக்த்யாதிகுணார்ணவம்-
யதீந்த்ரப்ரவணம் வந்தே ரம்யஜாமாதரம் முனிம்.

கூரத்தாழ்வானருளிச்செய்தது,

லக்ஷ்மீநாதஸமாரம்பாம் நாதயாமுநமத்யமாம்-
அஸ்மதாசார்யபர்யந்தாம் வந்தே குருபரம்பராம்.

யோ நித்யமச்யுத பதாம்புஜயுக்மருக்ம-
வ்யாமோஹதஸ்ததிதராணி த்ருணாய மேநே-
அஸ்மத்குரோர் பகவதோஸ்ய தயைகஸிந்தோ:
ராமாநுஜஸ்ய சரணௌ சரணம் ப்ரபத்யே.

ஆளவந்தாரருளிச்செய்தது.

மாதா பிதா யுவதயஸ்தநயா விபூதிஸ்
ஸர்வம் யதேவ நியமேந மதந்வயாநாம்-
ஆத்யஸ்யந:குலபதேர் வகுளாபிராமம்
ஸ்ரீமத்ததங்க்ரியுகளம் ப்ரணமாமி மூர்த்நா.

பட்டரருளிச்செய்தது.

பூதம்ஸரஶ்ய மஹதாஹ்வய பட்டநாத
ஸ்ரீபக்திஸார குலஶேகர யோகிவாஹாந்-
பக்தாங்க்ரிரேணு பரகாலயதீந்த்ரமிஶ்ராந்
ஸ்ரீமத்பராங்குஶமுநிம் ப்ரணதோஸ்மி நித்யம்.

நாதமுனிகளருளிச்செய்தது.

குருமுகமநதீத்ய ப்ராஹ வேதாநஶேஷாந்
நரபதிபரிக்லுப்தம் ஶுல்கமாதாதுகாமஹ-
ஶ்வஶுரமமரவந்த்யம் ரங்கநாதஸ்யஸாக்ஷாத்
த்விஜகுலதிலகம்தம் விஷ்ணுசித்தம்நமாமி.

பாண்டிய பட்டரருளிச்செய்தது.

நேரிசை வெண்பா

மின்னார் தடமதிள்சூழ் வில்லிபுத்தூரென்றொருகால்
சொன்னார் கழற்கமலம் சூடினோம்—முன்னாள்
கிழியறுத்தானென்றுரைத்தோம் கீழ்மையினில்சேரும்
வழியறுத்தோம் நெஞ்சமே! வந்து.

பாண்டியன் கொண்டாடப் பட்டர்பிரான் வந்தானென்
றீண்டிய சங்க மெடுத்தூத—வேண்டிய
வேதங்களோதி விரைந்து கிழியறுத்தான்
பாதங்கள் யாமுடைய பற்று.

தனியன்கள் முற்றும்.

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமத் ஸுந்தர குரவே நம:

ஆழ்வார் ப்ரபந்தங்கள்.

பெரியாழ்வார் அருளிச்செய்த திருமொழி.

(8-ஆம் பாசுரம், 1-ஆம் பத்து, 5-ஆம் பெ-தி.)

1. *உன்னையும் ஒக்கலையில் கொண்டுதமில் மருவி
உன்னோடு தங்கள் கருத்தாயினசெய்துவரும்
கன்னியரும் மகிழக்கண்டவர் கண்குளிரக்
கற்றவர்தெற்றிவரப் பெற்ற எனக்கு அருளி
மன்னு குறுங்குடியாய்! வெள்ளறையாய்! மதிள்சூழ்
சோலைமலைக்கரசே! கண்ணபுரத்தமுதே!
என்னவலம் களைவாய்! ஆடுகசெங்கீரை
ஏழுலகும்முடையாய்! ஆடுக ஆடுகவே.

(5-ம் பாசுரம், 3-ம் பத்து, 4-ம் பெ-தி.)

2. சுற்றிநின்று ஆயர்தழைகளிடச்
சுருள்பங்கி நேத்திரத்தால் அணிந்து
பற்றி நின்று ஆயர்கடைத்தலையே
பாடவும் ஆடக்கண்டேன் அன்றிப்பின்
மற்றொருவர்க்கு என்னைப்பேசலொட்டேன்
மாலிருஞ்சோலை எம்மாயற்கல்லால்
கொற்றவனுக்கு இவளாமென்றெண்ணிக்
கொடுமின்கள் கொடீராகில் கோழம்பமே.

[திருமாலிருஞ் சோலைமலைச் சிறப்பு.]

(4-ஆம் பத்து, 2-ஆம் திருமொழி)

அடாணா—ராகம். கலிநிலைத்துறை. ஜம்பை—தாளம்.

3. *அலம்பாவெருட்டாக்கொன்று திரியும் அரக்கரை
குலம்பாழ்படுத்துக் குலவிளக்காய்நின்றகோன் மலை
சிலம் பார்க்கவந்து தெய்வமகளிர்களாடும் சீர்
சிலம்பாறுபாயும் தென் திருமாலிருஞ்சோலையே.

4. வல்லாளன்தோளும் வாளரக்கன்முடியும் தங்கை
பொல்லாதமூக்கும் போக்குவித்தான்பொருந்தும்மலை
எல்லாவிடத்திலும் எங்கும் பரந்து பல்லாண்டொலி
செல்லாநிற்கும்சீர்த் தென்திருமாலிருஞ்சோலையே.

5. தக்கார்மிக்கார்களைச் சஞ்சலம்செய்யும் சலவரை
தெக்கா நெறியே போக்குவிக்கும் செல்வன்பொன்மலை
எக்காலமும்சென்று சேவித்திருக்கும் அடியரை
அக்கானெறியைமாற்றும் தண்மாலிருஞ்சோலையே.

6. ஆனாயர்கூடி அமைத்த விழவை அமரர்தம்
கோனார்கொழியக் கோவர்த்தனத்துச்செய்தான்மலை
வானாட்டில்நின்று மாமலர்க்கற்பகத்தொத்திழி
தேனாறுபாயும் தென்திருமாலிருஞ்சோலையே.

7. ஒருவாரணம்பணிகொண்டவன் பொய்கையில்கஞ்சன்தன்
ஒருவாரணம் உயிருண்டவன் சென்றுறையும்மலை
கருவாரணம் தன்பிடி துறந்தோடகடல்வண்ணன்
திருவாணைகூறத்திரியும் தண்திருமாலிருஞ்சோலையே.

8. எவிற்றுச்செய்வான் என்றெதிர்ந்து வந்தமல்லரை
சாவத்தகர்த்த சாந்தணி தோள் சதுரன்மலை
ஆவத்தனமென்று அமரர்களும் நன்முனிவரும்
சேவித்திருக்கும் தென்திருமாலிருஞ்சோலையே.

9. மன்னர்மறுக மைத்துனன்மார்க்கு ஒருதேரின்மேல்
முன்னங்குநின்றுமோழை யெழுவித்தவன்மலை
கொன்னவில்கூர்வேற்கோன் நெடுமாறன்தென்கூடற்கோன்
தென்னன்கொண்டாடும் தென்திருமாலிருஞ்சோலையே.

10. குறுகாதமன்னரைக் கூடுகலக்கி வெங்கானிடைச்
சிறுகால் நெறியே போக்குவிக்கும்செல்வன்பொன்மலை
அறுகால் வரிவண்டுகள் ஆயிரநாமம்சொல்லி
சிறுகாலைப்பாடும்தென்திருமாலிருஞ்சோலையே.

11. சிந்தப்புடைத்துச் செங்குருதிகொண்டு பூதங்கள்
அந்திப்பலிகொடுத்து ஆவத்தனம் செய் அப்பன்மலை

இந்திரகோபங்கள் எம்பெருமான்கனிவாயொப்பான்
சிந்தும் புறவில் தென்திருமாலிருஞ்சோலையே.

12. எட்டுத்திசையும் எண்ணிறந்த பெருந்தேவிமார்
விட்டுவிளங்க வீற்றிருந்த விமலன்மலை
பட்டிப்பிடிகள்பகடுரிஞ்சிச் சென்றுமாலைவாய்த்
தெட்டித்திளைக்கும் தென்திருமாலிருஞ்சோலையே.

13. *மருதப்பொழிலணி மாலிருஞ்சோலைமலைதன்னை
கருதியுறைகின்ற கார்க்கடல் வண்ணனம்மான்தன்னை
விரதம்கொண்டேத்தும் வில்லிபுத்தூர் விட்டுசித்தன்சொல்
கருதியுரைப்பவர் கண்ணன் கழலிணைகாண்பர்களே.

[திருமாலிருஞ்சோலைமலையின் சிறப்பு]

(4-ஆம் பத்து, 3-ஆம் திருமொழி)

ஸஹாநா—ராகம். கலிநிலைத்துறை. ரூபக—தாளம்.

14. *உருப்பிணி நங்கை தன்னை மீட்பான் தொடர்ந்தோடிச்சென்ற
உருப்பனையோட்டிக்கொண்டிட்டு உறைத்திட்ட உறைப்பன்மலை
பொருப்பிடைக்கொன்றை நின்று முறியாழியும் காசும்கொண்டு
விருப்பொடு பொன்வழங்கும் வியன்மாலிருஞ்சோலையதே.

15. கஞ்சனும்காளியனும் களிறும் மருதும்எருதும்
வஞ்சனையில்மடியவளர்ந்த மணிவண்ணன்மலை
நஞ்சுமிழ் நாகமெழுந்தணவி நளிர்மாமதியை
செஞ்சுடர்நாவளைக்கும் திருமாலிருஞ்சோலையதே.

16. மன்னுநரகன்தன்னைச்சூழ்போகி வளைத்தெறிந்து
கன்னி மகளிர்தம்மைக் கவர்ந்த கடல்வண்ணன்மலை
புன்னைசெருந்தியொடு புனவேங்கையும் கோங்கும்நின்று
பொன்னரிமாலைகள்சூழ் பொழில்மாலிருஞ்சோலையதே.

17. மாவலி தன்னுடைய மகன்வாணன் மகளிருந்த
காவலைக்கட்டழித்த தனிக்காளை கருதும்மலை
கோவலர் கோவிந்தனைக் குறமாதர்கள் பண்குறிஞ்சிப்
பாவொலி பாடி நடம்பயில் மாலிருஞ்சோலையதே.

18. *பலபலநாழம் சொல்லிப் பழித்தசிசுபாலன் தன்னை
அலவலைமை தவிர்த்த அழகன் அலங்காரன்மலை
குலமலை கோலமலை குளிர்மாமலை கொற்றமலை
நிலமலை நீண்டமலை திருமாலிருஞ் சோலையதே.

19. பாண்டவர் தம்முடைய பாஞ்சாலிமறுக்கமெல்லாம்
ஆண்டுஅங்குநூற்றுவர்தம் பெண்டிர்மேல்வைத்த அப்பன்மலை
பாண்தகு வண்டினங்கள் பண்கள்பாடி மதுப்பருக
தோண்டலுடையமலை தொல்லைமாலிருஞ்சோலையதே.

20. கனங்குழையாள் பொருட்டாக்கணைபாரித்து அரக்கர்தங்கள்
†இனம்கழுவேற்றுவித்த எழில்தோள் எம்மிராமன்மலை
கனம்கொழிதெள்ளருவிவந்து சூழ்ந்து அகல்ஞாலமெல்லாம்
இனம் குழுவாடும்மலைஎழில் மாலிருஞ்சோலையதே.

21. எரிசிதறும் சரத்தால் இலங்கையினை தன்னுடைய
வரிசிலைவாயில் பெய்து வாய்க்கோட்டம் தவிர்த்துகந்த
அரையனமரும்மலை அமரரொடு கோனும்சென்று
திரிசுடர் சூழும்மலை திருமாலிருஞ்சோலையதே.

22. கோட்டுமண்கொண்டிடந்து குடங்கையில்மண்கொண்டளந்து
மீட்டுமதுண்டுமிழ்ந்து விளையாடுவிமலன்மலை
ஈட்டிய பல்பொருள்கள் எம்பிரானுக்கு அடியுறையென்று
ஓட்டரும்தண் சிலம்பாறுடை மாலிருஞ்சோலையதே.

23. *ஆயிரம்தோள்பரப்பி முடியாயிரம் மின்னிலக
ஆயிரம்பைந்தலைய அனந்தசயனன்ஆளும்மலை
ஆயிரமாறுகளும் சுனைகள்பலவாயிரமும்
ஆயிரம்பூம்பொழிலுமுடை மாலிருஞ்சோலையதே.

24. *மாலிருஞ்சோலையென்னும் மலையையுடையமலையை
நாலிருமூர்த்திதன்னை நால்வேதக்கடலமுதை
மேலிருங்கற்பகத்தை வேதாந்தவிழுப்பொருளின்
மேலிருந்தவிளக்கை விட்டுசித்தன் ‡விரித்தனவே.

---

† "இனம் கழுவேற்றுவித்த" என்றும் பாடம்.
‡ "விரித்தனனே" என்று சிலர் கூறுவர்.

[திருமாலிருஞ்சோலை எம்பெருமானைப்போகவொட்டேனென்றுதடுத்தல்]

(5-ஆம் பத்து, 3-ஆம் திருமொழி)

அறுசீர்க்கழிநெடிலடியாசிரியவிருத்தம்.

[ஸஹாநு ராகம் — அடதாளம்]

25 *தக்கச்சுழலையைச் சூழ்ந்துகிடந்த வலையை அறப்பறித்து
புக்கினில்புக்குன்னைக்கண்டுகொண்டேனினிப்போகவிடுவதுண்டோ!
மக்களறுவரைக்கல்லிடைமோத இழந்தவள் தன்வயிற்றில்
சிக்கெனவந்து பிறந்துநின்றாய்! திருமாலிருஞ்சோலையெந்தாய்!

26 வளைத்துவைத்தேனினிப்போகலொட்டேனுன்தனிந்திரஞாலங்களால்
ஒளித்திடில் நின்திருவாணைகண்டாய் நீ ஒருவர்க்கும் மெய்யனல்லை
அளித்தெங்கும் நாடும்நகரமும் தம்முடைத்தீவினைத்தீர்க்கலுற்று
தெளித்துவலஞ்செய்யும்தீர்த்தமுடைத் திருமாலிருஞ்சோலையெந்தாய்!

27 *உனக்குப் பணிசெய்திருக்கும் தவமுடையேன், இனிப்போய்ஒருவன்
தனக்குப்பணிந்து கடைத்தலை நிற்கைநின்சாயை யழிவுகண்டாய்
புனத்தினைகிள்ளிப் புதுவவிகாட்டி உன்பொன்னடி வாழ்கவென்று
இனக்குறவர் புதியதுண்ணும் எழில்மாலிருஞ்சோலையெந்தாய்!

28 காதம்பலவும் திரிந்துழன்றேற்குஅங்கோர் நிழலில்லைநீருமில்லை—உன்
பாதநிழலல்லால் மற்றோருயிர்ப்பிடம் நான்எங்கும்காண்கின்றிலேன்
தூதுசென்றாய்!குருபாண்டவர்க்காயங்கோர்பொய்ச்சுற்றம்பேசிச்சென்று
பேதஞ்செய்துஎங்கும்பிணம்படுத்தாய்! திருமாலிருஞ்சோலையெந்தாய்!

29 காலுமெழாகண்ண நீரும்நில்லாஉடல் சோர்ந்துநடுங்கிகுரல்
மேலுமெழாமயிர்க்கூச்சுமறா எனத்தோள்களும் வீழ்வொழியா
மாலுகளாநிற்கும் என்மனனே! உன்னைவாழத்தலைப்பெய்திட்டேன்
சேலுகளாநிற்கும் நீள்சுனைசூழ்திருமாலிருஞ்சோலையெந்தாய்!

30 எருத்துக்கொடியுடையானும் பிரமனும் இந்திரனும் மற்றும்
ஒருத்தரும் இப்பிறவியென்னும் நோய்க்கு மருந்தறிவாருமில்லை
மருத்துவனாய்நின்ற மாமணிவண்ணா! மறுபிறவிதவிரத்
திருத்தி உன்கோயிற் கடைப்புகப்பெய் திருமாலிஞ்சோலையெந்தாய்!

31 அக்கரையென்னு மனத்தக்கடலுளழுந்தி உன்பேரருளால்
இக்கரையேறி யிளைத்திருந்தேனை யஞ்சேலென்றுகைகவியாய்

சக்கரமும் தடக்கைகளும் கண்களும் பீதகவாடையொடும்
செக்கர் நிறத்துச்சிவப்புடையாய்! திருமாலிருஞ்சோலையெந்தாய்!

32 எத்தனைகாலமும் எத்தனையூழியும் இன்றொடுநாளையென்றே [டேன்
இத்தனைகாலமும் போய்க்கிறிப்பட்டேன் இனிஉன்னைப் போகலொட்
மைத்துனன்மார்களை வாழ்வித்துமாற்றலர் நூற்றுவரைக் கெடுத்தாய்!
சித்தம் நின்பாலதறிதியன்றே திருமாலிருஞ்சோலையெந்தாய்!

33 அன்றுவயிற்றில் கிடந்திருந்தே அடிமைசெய்யலுற்றிருப்பன்
இன்றுவந்துஇங்குஉன்னைக்கண்டுகொண்டேன் இனிப்போகவிடுவதுண்
சென்றங்குவாணனை ஆயிரந்தோளும் திருச்சக்கரமதனால் [டோ!
தென்றித்திசைதிசைவீழச்செற்றாய்! திருமாலிருஞ்சோலையெந்தாய்!

34 *சென்றுலகம் குடைந்தாடும் சுனைத்திருமாலிருஞ்சோலைதன்னுள்
நின்றபிரான் அடிமேல் அடிமைத்திறம் நேர்படவிண்ணப்பஞ்செய்
பொன்னிகழ்மாடம்பொலிந்துதோன்றும் புதுவைக்கோன்விட்டுசித்தன்
ஒன்றினோடொன்பதும் பாடவல்லார் உலகமளந்தான் தமரே.

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீபரமஸ்வாமி குரவே நம:

நாச்சியார் அருளிச்செய்த திருமொழி.

[திருமாலிருஞ்சோலை யெம்பெருமானை வழிபடுதல்]

(9-ஆம் திருமொழி)

கல்யாணி—ராகம். கலிநிலைத்துறை. ரூபக—தாளம்.

35 *சிந்துரச்செம்பொடிப்போல் திருமாலிருஞ்சோலையெங்கும்
இந்திரகோபங்களே எழுந்தும்பரந்திட்டன வால்
மந்தரம்நாட்டி அன்று மதுரக்கொழுஞ்சாறுகொண்ட
சுந்தரத்தோளுடையான் சுழலையில்நின்று உய்துங்கொலோ!

36 போர்க்களிறுபொரும் மாலிருஞ்சோலையம்பூம்புறவில்
தார்க்கொடிமுல்லைகளும் தவளநகைகாட்டுகின்ற

கார்க்கொள் *பிடாக்கள்நின்று கழறிச்சிரிக்கத்தரியேன்
ஆர்க்கு இடுகோ! தோழீ! அவன்தார்செய்த பூசலையே!

37 கருவிளையொண்மலர்காள்! காயாமலர்காள்! திருமால்
உருவொளிகாட்டுகின்றீர் எனக்கு உய்வழக்கொன்று உரையீர்
திருவிளையாடுதிண்தோள் திருமாலிருஞ்சோலைநம்பி
வரிவளையில்புகுந்துவந்தி பற்றும் வழக்குளதே.

38 பைம்பொழில்வாழ்குயில்காள்! மயில்காள்! ஒண்கருவிளைகாள்!
வம்பக்களங்கனிகாள்! வண்ணப்பூவை நறுமலர்காள்!
ஐம்பெரும்பாதகர்காள்! அணிமாலிருஞ்சோலைநின்ற
எம்பெருமானுடைய நிறம் உங்களுக்கு என்செய்வதே!

39 துங்கமலர்ப்பொழில்சூழ் திருமாலிருஞ்சோலைநின்ற
செங்கண் கருமுகிலின் திருவுருப்போல்மலர்மேல்
தொங்கியவண்டினங்காள்! தொகுபூஞ்சுனைகாள்! சுனையில்
தங்கு செந்தாமரைகாள்! எனக்கு ஓர் சரண்சாற்றுமினே.

40 நாறுநறும்பொழில் மாலிருஞ்சோலைநம்பிக்கு நான்
நூறுதடாவில் வெண்ணெய் வாய்நேர்ந்து பராவிவைத்தேன்
நூறுதடாநிறைந்த அக்காரவடிசில் சொன்னேன்
ஏறுதிருவுடையான் இன்றுவந்துஇவைகொள்ளுங்கொலோ!

41 இன்றுவந்து இத்தனையும் அமுது செய்திடப்பெறில் நான்
ஒன்றுநூறாயிரமாகக் கொடுத்துப்பின்னும் ஆளும்செய்வன்
தென்றல் மணங்கமழும் திருமாலிருஞ்சோலைதன்னுள்
நின்றபிரான் அடியேன் மனத்தேவந்து நேர்படிலே.

42 காலையெழுந்திருந்து கரிய குருவிக்கணங்கள்
மாலின்வரவுசொல்லி மருள்பாடுதல் மெய்ம்மைகொலோ!
சோலைமலைப்பெருமான் துவராபதி யெம்பெருமான்
ஆலினிலைப்பெருமான் அவன்வார்த்தை யுரைக்கின்றதே.

43 கோங்கலரும்பொழில் மாலிருஞ்சோலையில்கொன்றைகள்மேல்
தூங்குபொன்மாலைகளோடு உடனாய்நின்று தூங்குகின்றேன்

* "படாக்கள்" என்று வழங்குவர்.

பூங்கொள் திருமுகத்து மடுத்தூதிய சங்கொலியும்
சார்ங்கவில்நாணொலியும் தலைப்பெய்வதெஞ்ஞான்றுகொலோ.

44 *சங்கொடு காரகிலும் சுமந்து தடங்கள்பொருது
வந்திழியும் சிலம்பாறுடை மாலிருஞ்சோலைநின்ற
சுந்தரனை சுரும்பார்குழல் கோதை தொகுத்துரைத்த
செந்தமிழ் பத்தும்வல்லார் திருமாலடி சேர்வர்களே.

(10-ஆம் திருமொழி, 8-வது பாசுரம்)

45 மழையே! மழையே! மண்புறம்பூசி உள்ளாய்நின்று
மெழுகூற்றினாற்போல் ஊற்றுநல் வேங்கடத்துள்நின்ற
அழகப் பிரானார்தம்மை என்னெஞ்சத்தகப்படத்
தழுவிநின்று என்னைத்ததைத்துக்கொண்டு ஊற்றவும்வல்லையே!

திருமங்கையாழ்வார் அருளிச்செய்த பெரியதிருமொழி.

(7-வது பாசுரம், 2-ஆம் பத்து, 7-ஆம் திருமொழி)

46 உளங்கனிந்திருக்கும் உன்னையே பிதற்றும்
உனக்கன்றி எனக்கு அன்பொன்றிலளால்
வளங்கனி பொழில்சூழ் மாலிருஞ்சோலை
மாயனே! என்றுவாய்வெருவும்
களங்கனி முறுவல் காரிகை பெரிது
கவலையோடு அவலம் சேர்ந்திருந்த
இளங்கனி யிவளுக்கு என் நினைந்திருந்தாய்!
இடவெந்தை எந்தை பிரானே!

(6-வது பாசுரம், 7-ஆம் பத்து, 3-ஆம் திருமொழி)

47 எட்டனைப்பொழுதாகிலும் என்றும்
என்மனத்தகலா திருக்கும்புகழ்
தட்டலர்த்த பொன்னேயலர் கோங்கின்
தாழ்பொழில் திருமாலிருஞ்சோலையங்
கட்டியை கரும்பீன்ற இன்சாற்றைக்
காதலால்மறைநான்கும் முன்னோதிய
பட்டனை பரவைத்துயிலேற்றை என்
பண்பனையன்றிப் பாடல் செய்யேனே.

(7-வது பாசுரம், 7-ஆம் பத்து, 9-ஆம் திருமொழி)

48 சேயோங்கு தண் திருமாலிருஞ்சோலைமலைஉறையும்
மாயா! எனக்குரையாய் இதுமறைநான்கினுளாயோ!
தீயோம்புகை மறையோர் சிறுபுலியூர்ச்சலசயனத்
தாயோ! உனதடியார் மனத்தாயோ! அறியேனே,

(8-வது பாசுரம், 9-ஆம் பத்து, 2-ஆம் திருமொழி)

49 மஞ்சுயர் மாமதி தீண்ட நீண்ட
மாலிருஞ்சோலை மணாளர் வந்து என்
நெஞ்சுள்ளும் கண்ணுள்ளும் நின்று நீங்கார்
நீர்மலையார் கொல்! நினைக்கமாட்டேன்
மஞ்சுயர்பொன் மலைமேலெழுந்த
மாமுகில் போன்றுளர் வந்துகாணீர்
அஞ்சிறைப்புள்ளுமொன்று ஏறிவந்தார்
அச்சோஒருவரழகியவா!

திருமாலிருஞ்சோலை (1)

9-ஆம் பத்து, 8-ஆம் திருமொழி.

சுருட்டி ராகம்] எழுசீர்க்கழிநெடிலடியாசிரியவிருத்தம். [அட தாளம்.

50 *முந்துற உரைக்கேன்விரைக்குழல் மடவார்
கலவியை விடுதடுமாறல்
அந்தரமேழும் அலைகடலேழும்
ஆயஎம்மடிகள் தம்கோயில்
சந்தொடுமணியும் அணிமயில்தழையும்
தழுவிவந்து அருவிகள் நிரந்து
வந்திழிசாரல் மாலிருஞ்சோலை
வணங்குதும் மடநெஞ்சே!

51 இண்டையும் புனலும் கொண்டிடையின்றி
எழுமினோ தொழுதுமென்று இமையோர்
அண்டரும் பரவ அரவணைத்துயின்ற
சுடர்முடிக்கடவுள் தம் கோயில்

விண்டலர் தூளிவேய்வளர் புறவில்
விரைமலர்க் குறிஞ்சியின் நறுந்தேன்
வண்டமர் சாரல் மாலிருஞ்சோலை
வணங்குதும் வா மடநெஞ்சே.

52 பிணிவளராக்கை நீங்க நின்றேத்தப்
பெருநில மருளின் முன்னருளி
அணிவளர் குறளாய் அகலிட முழுதும்
அளந்த எம் அடிகள்தம் கோயில்
கணிவளர்வேங்கை நெடு நில மதனில்
குறவர்தம் கவணிடைத்துரந்த
மணிவளர் சாரல் மாலிருஞ் சோலை
வணங்குதும் வா மடநெஞ்சே!

53 சூர்மையிலாய பேய்முலைசுவைத்துச்
சுடுசரமடுசிலைத்துரந்து
நீர்மையிலாத தாடகைமாள
நினைந்தவர் மனம் கொண்டகோயில்
கார்மலி வேங்கை கோங்கலர் புறவில்
கடிமலர்க் குறிஞ்சியின் நறுந்தேன்
வார்புனல் சூழ்தண் மாலிருஞ்சோலை
வணங்குதும் வா மடநெஞ்சே!

54 வணங்கலி லரக்கன் செருக்களத்தவிய
மணிமுடி ஒருபதும் புரள
அணங்கெழுந்தவன் தன் கவந்தம் நின்றாட
அமர் செய்த அடிகள்தம் கோயில்
பிணங்கலில் நெடுவேய் நுதிமுகம் கிழிப்பப்
பிரசம் வந்திழிதர பெருந்தேன்
மணங்கமழ் சாரல் மாலிருஞ் சோலை
வணங்குதும் வா மடநெஞ்சே!

55 விடங்கலந்தமர்ந்த அரவணைத்துயின்று
விளங்கனிக்கு இளங்கன்று விசிறி
குடங்கலந்தாடிக்குரவைமுன்கோத்த
கூத்தஎம் அடிகள்தம் கோயில்

தடங்கடல் முகந்து விசும்பிடைப் பிளிறத்
தடவரைக் களிறென்று முனிந்து
மடங்கல் நின்றதிரும் மாலிருஞ்சோலை
வணங்குதும் வா மடநெஞ்சே!

56 தேனுகனுவிபோயுக அங்கு ஓர்
செழுந்திரள் பனங்கனியுதிர
தானுகந்தெறிந்த தடங்கடல் வண்ணர்
எண்ணிமுன் இடங்கொண்ட கோயில்
வானகச்சோலை மரகதச்சாயல்
மாமணிக்கல்லதர் கிறைந்து
மானுகர் சாரல் மாலிருஞ்சோலை
வணங்குதும் வா மடநெஞ்சே!

57 புதமிகு விசும்பில் புணரிசென்றணவப்
பொருகடல் அரவணைத் துயின்று
பதமிகு பரியின் மிகுசினம் தவிர்த்த
பனிமுகில் வண்ணர்தம் கோயில்
கதமிகு சினத்தகடதடக்களிற்றின்
கவுள்வழிக்களிவண்டு பருக
மதமிகுசாரல் மாலிருஞ்சோலை
வணங்குதும் வா மடநெஞ்சே!

58 புந்தியில் சமணர் புத்தரென்றிவர்கள்
ஒத்தனபேசவும் உகந்திட்டு
எந்தை பெம்மானுர் இமையவர் தலைவர்
எண்ணிமுன் இடங்கொண்ட கோயில்
சந்தனப்பொழிலின் தாழ்சினை நீழல்
தாழ்வரை மகளிர்கள் நாளும்
மந்திரத்திறைஞ்சும் மாலிருஞ்சோலை
வணங்குதும் வா மடநெஞ்சே!

59 *வண்டமர் சாரல் மாலிருஞ்சோலை
மாமணி வண்ணரை வணங்கும்
தொண்டரைப் பரவும் சுடரொளி நெடுவேல்
சூழ்வயலாலி நன்னுடன்

கண்டல் நல்வேலி மங்கையர் தலைவன்
கலியன்வாயொலி செய்தபனுவல்
கொண்டு இவைபாடும் தவமுடையார்கள்
ஆள்வர் இக்குரை கடலுலகே.

திருமாலிருஞ்சோலை (2)

[பிரிவாற்றது தலைவனை நாடிச்சென்ற தலைவியின் நிலையைக்குறித்துத்
தாய் இரங்கிக்கூறிய பாசுரம்.]

ராகம்—கமாஸ்] கலிநிலைத்துறை. [தாளம்—ரூபகம்

60 * மூவரில் முன்முதல்வன் முழங்கார் கடலுள்கிடந்து
பூவலருந்தி தன்னுள் புவனம் படைத்துண்டுமிழ்ந்த
தேவர்கள் நாயகனைத் திருமாலிருஞ் சோலைநின்ற
கோவலர் கோவிந்தனைக் கொடியேரிடை கூடுங்கொலோ!

61 * புனைவளர் பூம்பொழிலார் பொன்னிசூழரங்க நகருள்
முனைவனை மூவுலகும் படைத்த முதல் மூர்த்திதன்னை
சினைவளர் பூம்பொழில்சூழ் திருமாலிருஞ்சோலை நின்றான்
கனைகழல்காணுங்கொலோ ! கயற்கண்ணி எம்காரிகையே.

62 உண்டுஉலகேழினையும் ஒருபாலகன் ஆலிலைமேல்
கண்துயில் கொண்டுகந்த கருமாணிக்க மாமலையை
திண்திறல் மாகரிசேர் திருமாலிருஞ்சோலை நின்ற
அண்டர்தம் கோவினை இன்று அணுகுங்கொல்! என்னாயிழையே.

63 சிங்கமதாய் அவுணன் திறலாகம் முன்கீண்டுகந்த
பங்கயமாமலர்க்கண் பரனைஎம் பரஞ்சுடரை
திங்கள்நன்மாமுகில்சேர் திருமாலிருஞ் சோலைநின்ற
நங்கள்பிரானை இன்று நணுகுங்கொல் ! என்நன்னுதலே.

64 தானவன் வேள்வி தன்னில் தனியே குறளாய் நிமிர்ந்து
வானமும் மண்ணகமும் அளந்த திரிவிக்கிரமன்
தேனமர் பூம்பொழில்சூழ் திருமாலிருஞ் சோலைநின்ற
வானவர்கோனை இன்று வணங்கித் தொழவல்லள்கொலோ!

65 *நேசமிலாதவர்க்கும் நினையாதவர்க்கும் அரியான்
வாசமலர்ப் பொழில்சூழ் வடமாமதுரைப் பிறந்தான்
தேசமெல்லாம் வணங்கும் திருமாலிருஞ்சோலை நின்ற
கேசவநம்பிதன்னைக் கெண்டையொண் கண்ணிகாணுங்கொலோ.

66 புள்ளினைவாய் பிளந்து பொருமாகரிகொம்பொசித்து
கள்ளச்சகடுதைத்த கருமாணிக்க மாமலையை
தெள்ளருவி கொழிக்கும் திருமாலிருஞ்சோலை நின்ற
வள்ளலை வாணுதலாள் வணங்கித்தொழ வல்லள்கொலோ!

67 *பார்த்தனுக்கு அன்றருளிப் பாரதத்து ஒருதேர்முன்னின்று
காத்தவன்தன்னை விண்ணோர் கருமாணிக்க மாமலையை
தீர்த்தனைப்பூம்பொழில்சூழ் திருமாலிருஞ்சோலை நின்ற
மூர்த்தியைக் கைதொழவும் முடியுங்கொல்! என்மொய்குழற்கே.

68 *வலம்புரியாழியனை வரையார் திரள்தோளன்தன்னை
புலம்புரி நூலவனைப் பொழில் வேங்கடவேதியனை
சிலம்பியலாறுடைய திருமாலிருஞ்சோலை நின்ற
நலந்திகழ் நாரணனை நணுகுங்கொல்! என் நன்னுதலே.

69 *தேடற்கரியவனைத் திருமாலிருஞ்சோலை நின்ற
ஆடற்பறவையனை அணியாயிழை காணுமென்று
மாடக்கொடி மதிள்சூழ் மங்கையார் கலிகன்றிசொன்ன
பாடல் பனுவல் பத்தும் பயில்வார்க்கு இல்லை பாவங்களே.

(1-ஆம் பெரியதிருமொழி, 10-ஆம் பத்து, 8-வது பாசுரம்)

70 பத்தராவியைப்பால் மதியை அணித்
தொத்தைமாலிருஞ்சோலைத் தொழுதுபோய்
முத்தினைமணியை மணிமாணிக்க
வித்தினைசென்று விண்ணகர்க்காண்டுமே.

(11-ஆம் பத்து, 2-ஆம் திருமொழி, 8-வது பாசுரம்).

71 மஞ்சுறு மாலிருஞ்சோலை நின்றமணாளனர்
நெஞ்சம் நிறைகொண்டு போயினர் நினைகின்றிலர்
வெஞ்சுடர்போய் விடியாமல் எவ்விடம்புக்கதோ!
நஞ்சு உடலம் துயின்றால் நமக்கு இனி நல்லதே.

(11-ஆம் பத்து, 7-ஆம் திருமொழி, 9-வது பாசுரம்)

72 தேனொடு வண்டாலும் திருமாலிருஞ்சோலை
தானிடமாக்கொண்டான் தடமலர்க்கண்ணிக்காய்
ஆன்விடையேழன்றடர்த்தாற்கு ஆளானாரல்லாதார்
மானிட வரல்ல ரென்று என்மனத்தே வைத்தேனே.

(திருக்குறுந்தாண்டகம் 3-வது பாசுரம்)

73 பாயிரும் பரவை தன்னுள் பருவரை திரித்துவானோர்க்
காயிருந்து அமுதம்கொண்ட அப்பனை எம்பிரானை
வேயிருஞ்சோலை சூழ்ந்து விரிகதிரிரியநின்ற
மாயிருஞ்சோலை மேய மைந்தனை வணங்கினேனே.

(இயற்பா, சிறியதிருமடல் 74-வது பாசுரம்)

74 சீரார் மாலிருஞ்சோலை திருமோகூர்—
பாரோர் புகழும்வதரி வடமதுரை

(இயற்பா பெரியதிருமடல் 125-வது பாசுரம்)

மன்னனை மாலிருஞ்சோலைமணாளனை
கொல்நவிலும் ஆழிப்படையானை —கோட்டியூர்

பூதத்தாழ்வார் அருளிச்செய்த இயற்பா.

இரண்டாந் திருவந்தாதி.

(இரண்டாந்திருவந்தாதி, இயற்பா 46-வது பாசுரம்)

75 பயின்றது அரங்கம் திருக்கோட்டி பன்னாள்
பயின்றதுவும் வேங்கடமே பன்னாள் பயின்றது
அணிதிகழும்சோலை அணிநீர் மலையே
மணிதிகழும் வண்தடக்கைமால்

(48-வது பாசுரம்)

76 உணர்ந்தாய் மறைநான்கும் ஓதினாய் நீதி
மணந்தாய் மலர்மகள் தோள்மாலே! மணந்தாய்போய்
வேயிருஞ்சாரல் வியலிருஞாலம் சூழ்
மாயிருஞ்சோலைமலை.

(54-வது பாசுரம்)

77 வெற்பென்றிருஞ்சோலை வேங்கடமென்றிவ்விரண்டும்
நிற்பென்று நீமதிக்கும் நீர்மைபோல் — நிற்பென்று
உளங்கோயில் உள்ளம் வைத்துள்ளினேன் வெள்ளத்
திளங்கோயில் கைவிடேலென்று.

பேயாழ்வார் அருளிச்செய்த இயற்பா.

மூன்றாந் திருவந்தாதி.

(61-வது பாசுரம்)

78 *பண்டெல்லாம் வேங்கடம் பாற்கடல் வைகுந்தம்
கொண்டங் குறைவார்க்குக் கோயில்போல்—வண்டு
வளங்கிளரும் நீள்சோலை வண்பூங்கடிகை
இளங்குமரன் தன்விண்ணகர்.

நம்மாழ்வார் அருளிச்செய்த திருவாய்மொழி.

கீழ் நிஷ்கர்ஷித்த புருஷார்த்தத்தைப் பெறும்பொருட்டுத்
திருமாலிருஞ்சோலைமலையை ஆச்ரயிக்கும்படி பரோபதேசஞ் செய்தல்.

பண்—நாட்டம், தாளம்—எழொத்து, கேதாரகௌள ராகம்—ஆதி தாளம்.

கலிவிருத்தம்.

(2-ஆம் பத்து, 10-ஆம் திருவாய்மொழி)

79 *கிளரொளியிளமை கெடுவதன் முன்னம்
வளரொளி மாயோன் மருவியகோயில்
வளரிளம் பொழில்சூழ் மாலிருஞ்சோலை
தளர்விலராகில் சார்வது சதிரே.

80 சதிரிள மடவார் தாழ்ச்சியை மதியாது
அதிர்குரல் சங்கத்து அழகர்தம் கோயில்
மதிதவழ்குடுமி மாலிருஞ்சோலை
பதியதுவேத்தி யெழுவது பயனே.

81 பயனல்ல செய்து பயனில்லை நெஞ்சே!
புயல் மழைவண்ணர் புரிந்துறை கோயில்

மயல்மிகு பொழில்சூழ் மாலிருஞ்சோலை
அயல் மலையடைவது அது கருமமே.

82 கருமவன் பாசம் கழித்துழன் றுய்யவே
பெருமலை யெடுத்தான் பீடுறைகோயில்
வருமழை தவழும் மாலிருஞ்சோலை
திருமலை யதுவே அடைவது திறமே.

83 திறமுடை வலத்தால் தீவினை பெருக்காது
அறமுயலாழிப் படையவன் கோயில்
மறுவில் வண் சுனைசூழ் மாலிருஞ்சோலை
புறமலை சாரப் போவது கிறியே.

84 கிறியென நினைமின் கீழ்மைசெய்யாதே
உறியமர் வெண்ணெய் உண்டவன்கோயில்
மறியொடு பிணைசேர் மாலிருஞ்சோலை
நெறிபட அதுவே நினைவது நலமே.

85 நலமெனநினைமின் நரகழுந்தாதே
நிலமுனமிடந்தான் நீடுறைகோயில்
மலமறு மதிசேர் மாலிருஞ்சோலை
வலமுறை யெய்தி மருவுதல் வலமே,

86 வலஞ்செய்து வைகல் வலங்கழியாதே
வலஞ்செய்யும் ஆயமாயவன் கோயில்
வலஞ்செய்யும் வானோர் மாலிருஞ்சோலை
வலஞ்செய்து நாளும் மருவுதல் வழக்கே.

87 வழக்கென நினைமின் வல்வினை மூழ்காது
அழக்கொடியட்டான் அமர்பெருங்கோயில்
மழக்களிற்றினம் சேர் மாலிருஞ்சோலை
தொழக்கருதுவதே துணிவது சூதே.

88 சூதென்று களவும் சூதும் செய்யாதே
வேதமுன் விரித்தான் விரும்பிய கோயில்
மாதுறு மயில்சேர் மாலிருஞ்சோலை
போதவிழ் மலையே புகுவது பொருளே.

89 பொருளொன்று இவ்வுலகம் படைத்தவன் புகழ்மேல்
மருளில் வண்குருகூர் வண்சடகோபன்
தெருள்கொள்ளச் சொன்ன ஓராயிரத்துள் இப்பத்து
அருளுடையவன்தான் அணைவிக்கும் முடித்தே.

[இப்பதினொன்று பாசுரத்தின் ஸாராம்சமான மணவாளமாமுனிவர்
அருளிச்செய்த திருவாய்மொழி நூற்றந்தாதி.]

90 (ஙளரொளிசேர் கிழுரைத்தபேறுகிடைக்க
வளரொளிமால் சோலைமலைக்கே — தளர்வறவே
நெஞ்சைவைத்துச்சேருமெனும் நீடுபுகழ்மாறன்தாள்
முன்செலுத்துவோம் எம்முடி.—(20)

[திருமாலிருஞ்சோலை அழகரது திவ்யஸௌந்தர்யத்தை அனுபவித்தல்.]

கைங்கர்யஸ்வரூபம், பாகவதசேஷத்வ பர்யந்தமான
பகவத் கைங்கர்ய மென்னுதல்.

தரவுகொச்சகக்கலிப்பா.

பண் இந்தளம், தாளம்-நடையொத்து, குண்டக்கிரியை ராகம் ரூபகதாளம்

(1-ஆம் திருவாய்மொழி, 3-ஆம் பத்து)

91 முடிச்சோதியாய் உனது முகச் சோதி மலர்ந்ததுவோ!
அடிச்சோதி நீநின்ற தாமரையாய் அலர்ந்ததுவோ!
படிச்சோதியாடையொடும் பல்கலனாய் நின்பைம்பொன்
கடிச்சோதி கலந்ததுவோ! திருமாலே! கட்டுரையே.

92 கட்டுரைக்கில் தாமரை நின் கண்பாதம் கையொவ்வா
சுட்டுரைத்த நன்பொன்உன் திருமேனியொளி யொவ்வாது
ஒட்டுரைத்து இவ்வுலகு உன்னைப்புகழ்வெல்லாம் பெரும்பாலும்
பட்டுரையாய்ப் புற்கென்றே காட்டுமால் பரஞ்சோதீ!

93 பரஞ்சோதி நீ பரமாய் நின்னிகழ்ந்து பின்மற்றோர்
பரஞ்சோதி யின்மையின் படியோவி நிகழ்கின்ற
பரஞ்சோதி நின்னுள்ளே படருலகம் படைத்தஎம்
பரஞ்சோதி! கோவிந்தா! பண்புரைக்க மாட்டேனே.

94 மாட்டாதேயாகிலும் இம் மலர்தலைமாஞாலம் நின்
மாட்டாய மலர் புரையும் திருவுருவம் மனம்வைக்க

மாட்டாத பலசமய மதிகொடுத்தாய் மலர்த்துழாய்
மாட்டே நீ மனம் † வைத்தாய் மாஞாலம் வருந்தாதே!

95 வருந்தாத அருந்தவத்த மலர்கதிரின் சுடருடம்பாய்
வருந்தாத ஞானமாய் வரம்பின்றி முழுதியன்றாய்!
வருங்காலம் நிகழ்காலம் கழிகாலமாய் உலகை
ஒருங்காக அளிப்பாய்! சீர்எங்கு உலக்க ஓதுவனே!

96 ஓதுவாரோத்தெல்லாம் எவ்வுலகத்து எவ்வெவையும்
சாதுவாய் நின் புகழின் தகையல்லால் பிறிதில்லை
போதுவாழ் புனந்துழாய் முடியினாய்! பூவின்மேல்
மாது வாழ்மார்பினாய்! என்சொல்லியான் வாழ்த்துவனே!

97 வாழ்த்துவார் பலராக நின்னுள்ளே நான்முகனை
மூழ்த்த நீருலகெல்லாம் படையென்று முதல்படைத்தாய்!
கேழ்த்த சீர்அரன்முதலாக் கிளர்தெய்வ மாய்க்கிளர்ந்து
சூழ்த்தமரர் துதித்தால் உன்தொல் புகழ் மாசூணாதே!

98 மாசூணாச் சுடருடம்பாய் மலராது குவியாது
மாசூணாஞானமாய் முழுதுமாய் முழுதியன்றாய் !
மாசூணா வான்கோலத்து அமரர்கோன் வழிப்பட்டால்
மாசூணா உனபாதம் மலர்ச்சோதிமழுங்காதே !

99 மழுங்காத வைந்நுதிய சக்கரநல்வலத்தையாய்
தொழுங்காதல் களிறளிப் பான் புள்ளூர்ந்து தோன்றினயே
மழுங்காத ஞானமே படையாக மலருலகில்
தொழும் பாயார்க்கு அளித்தால் உன் சுடர்ச்சோதி மறையாதே!

100 மறையாய நால்வேதத்துள் நின்ற மலர்ச்சுடரே!
முறையால் இவ்வுலகெல்லாம் படைத்திடந்துண்டுமிழ்ந் தளந்தாய்!
பிறையேறு சடையானும் நான்முகனும் இந்திரனும்
இறையாதல் அறிந்தேத்த வீற்றிருத்தல் இது வியப்பே!

101 *வியப்பாய வியப்பில்லா மெய்ஞ்ஞான வேதியனை
சயப்புகழார் பலர்வாழும் தடங்குருகூர்ச்சடகோபன்

---

† "வைத்தால் என்று உரையின்பாடம்.

துயக்கின்றித் தொழுதுரைத்த ஆயிரத்துள் இப்பத்தும்
உயக்கொண்டு பிறப்பறுக்கும் ஒலி முந்நீர்ஞாலத்தே.

(இப்பதினொன்று பாசுரத்தின் ஸாராம்சமான நூற்றந்தாதி),

102 (முடியார் திருமலையில் மூண்டுநின்ற மாறன்
அடிவாரந் தன்னில் அழகர்—வடிவழகைப்
பற்றி முடியும் அடியும் படிகலனும்
முற்றும் அனுபவித்தான் முன்.—(21)

[ஆழ்வார் அழகைப் பூர்ணுநுபவம் பண்ணமுடியாமல் வருந்த,
எம்பெருமான் இவரது கலக்கத்தைத் தீர்த்தல்.]

கலிவிருத்தம்.

பண்-சீகாமரம், தாளம்-வெழொத்து, முகாரி ராகம், அடதாளம்

(2—ஆம் திருவாய்மொழி, 3-ஆம் பத்து)

103 முந்நீர் ஞாலம் படைத்த எம்முகில் வண்ணனே!
அந்நாள் நீதந்த ஆக்கையின் வழிஉழல்வேன்
வெந்நாள் நோய் வீய வினைகளை வேரறப்பாய்ந்து
எந்நாள் யான் உன்னை இனிவந்து கூடுவனே!

104 வன்மாவையமளந்த எம் வாமனா! நின்
மன்மாமாயப் பல் பிறவியில் படிகின்றயான்
தொன்மாவல் வினைத் தொடர்களை முதலரிந்து
நின்மாதாள் சேர்ந்து நிற்பது எஞ்ஞான்று கொலோ!

105 கொல்லாமாக்கோல் கொலைசெய்து பாரதப்போர்
எல்லாச் சேனையும் இருநிலத்து அவித்தஎந்தாய்!
பொல்லா வாக்கையின் புணர்வினை யறுக்கலறா
சொல்லாய் யான் உன்னைச் சார்வதோர் சூழ்ச்சியே!

106 சூழ்ச்சிஞானச் சுடரொளியாகி என்றும்
ஏழ்ச்சிக் கேடின்றி எங்கணும் நிறைந்த எந்தாய்!
தாழ்ச்சி மற்றெங்கும் தவிர்ந்து நின்தாளிணைக்கீழ்
வாழ்ச்சியான் சேரும்வகை அருளாய் வந்தே.

107 வந்தாய்போலே வந்தும் என் மனத்தினைநீ
சிந்தாமல் செய்யாய் இதுவே இதுவாகில்

கொந்தார் காயாவின் கொழுமலர்த் திருநிறத்த
எந்தாய்! யான் உன்னை எங்குவந்தணுகிற்பனே.

108 கிற்பன்கில்லே னென்றிலன் முனநாளால்
அற்பசாரங்களவை சுவைத்த கன்றொழிந்தேன்
பற்பல்லாயிரம் உயிர்செய்த பரமா! நின்
நற்பொற்சோதித்தாள் நணுகுவது என்ஞான்றே!

109 என்ஞான்று நாம்இருந்திருந்து இரங்கிநெஞ்சே!
மெய்ஞ்ஞானமின்றி வினையியல் பிறப்பழுந்தி
என்ஞான்று மெங்கும் ஒழிவறநிறைந்து நின்ற
மெய்ஞ்ஞானச் சோதிக்கண்ணனை மேவுதுமே.

110 மேவுதுன்பவினைகளை விடுத்துமிலேன்
ஓவுதலின்றி உன்கழல் வணங்கிற்றிலேன்
பாவுதொல் சீர்க்கண்ணா! என்பரஞ்சுடரே!
கூவுகின்றேன் காண்பான் எங்கெய்தக் கூவுவனே!

111 கூவிக்கூவிக் கொடுவினைத் தூற்றுள் நின்று
பாவியேன் பலகாலம்வழிதிகைத்து அலமர்கின்றேன்
மேவியன்று ஆநிரைகாத்தவன் உலகமெல்லாம்
தாவிய அம்மானை எங்கு இனித்தலைப் பெய்வனே!

112 தலைப்பெய்காலம் நமன்தமர் பாசம்விட்டால்
அலைப்பூணுண்ணும் அவ்வல்லலெல்லாம் அகல
கலைப்பல் ஞானத்து என்கண்ணனைக் கண்டுகொண்டு
நிலைப்பெற்று என்னெஞ்சம் பெற்றது நீடுயிரே.

113 உயிர்களெல்லா வுலகமு முடையவனை
குயில்கொள் சோலைத் தென்குருகூர்ச்சடகோபன்
செயிரில் சொல்லிசைமாலை ஆயிரத்துள் இப்பத்தும்
உயிரின்மேலாக்கை யூனிடையொழிவிக்குமே.

(இப்பதினொன்று பாசுரத்தின் ஸாராம்சமான நூற்றந்தாதி).

114 முன்னமழகலெழில் மூழ்கும் குருகையர்கோன்
இன்னவள வென்ன எனக்கரித்தாய்த்—தென்ன
காணக்குறையின் கலக்கத்தை கண்ணன்
ஒருமைப் படுத்தான் ஒழித்து.—(22)

தம்முடம்பில் எம்பெருமான் மிகுதியாக வைத்துள்ள வாஞ்சையை ஆழ்வார்களால் கட்டி விடுவித்துக்கொண்டு அவனது குணத்தைப் பாராட்டிப் பேசியருளுதல்.

அறுசீர்க்கழி நெடிலடியாசிரிய விருத்தம்.

பண்-தக்கேசி, தாளம்-எழொத்து, தன்யாசி ராகம், ஆதிதாளம்.

(7-ஆம் திருவாய்மொழி, 10-ஆம் பத்து)

115 *செஞ்சொற்கவிகாள்! உயிர்காத்தாட்செய்ம்மின் திருமாலிருஞ்சோலை
வஞ்சக் கள்வன்மாமாயன் மாயக்கவியாய் வந்து என்
நெஞ்சும் உயிரும் உள்கலந்து நின்றார் அறியாவண்ணம் என்
நெஞ்சுமுயிருமவை யுண்டு தானேயாகி நிறைந்தானே.

116 தானேயாகி நிறைந்து எல்லாவுலகும் உயிரும்தானேயாய்
தானேயானென்பானாகித் தன்னைத்தானே துதித்து எனக்குத்
தேனே பாலே கன்னலே யமுதே திருமாலிருஞ்சோலை
கோனேயாகி நின்றொழிந்தான் என்னைமுற்றும் உயிருண்டே.

117 என்னைமுற்றுமுயிருண்டு என்மாயவாக்கையிதனுள்புக்கு
என்னைமுற்றும் தானேயாய் நின்ற மாய அம்மான்சேர்
தென்னன் திருமாலிருஞ்சோலைத் திசை கைகூப்பிச்சேர்ந்தயான்
இன்னும்போவேனே கொலோ! என்கொல் அம்மான்திருவருளே!

118 என்கொல் அம்மான் திருவருள்கள்! உலகும் உயிரும் தானேயாய்
நன்கென்னுடலம் கைவிடான் ஞாலத்தூடே நடந்துழக்கி
தென்கொள் திசைக்குத்திலதமாய் நின்றதிருமாலிருஞ்சோலை
நங்கள் குன்றம் கைவிடான் நண்ணா அசுரர் † நலியவே.

119 நண்ணா அசுரர் ‡ நலிவெய்த நல்ல அமரர் பொலிவெய்த
எண்ணா தனகளெண்ணும் நன்முனிவர் இன்பம் தலைசிறப்ப
பண்ணார் பாடலின் கவிகள் யானாய்த்தன்னைத்தான்பாடி
தென்னாவென்னும் என்னம்மான் திருமாலிருஞ்சோலையானே.

120 திருமாலிருஞ்சோலை யானேயாகிச் செழுமூவுலகும் தன்
ஒருமா வயிற்றினுள்ளே வைத்து ஊழியூழிதலையளிக்கும்

† "நலியவே" என்றும் பாடம், ‡ "நலிவெய்த" என்றும்பாடம்.

திருமால் என்னையாளுமால் சிவனும் பிரமனும் காணாது
அருமாலெய்தி அடிபரவ அருளையீந்த அம்மானே.

121 அருளையீ என்னம்மானே! என்னும்முக்கணம்மானும்
தெருள்கொள் பிரமனம்மானும் தேவர் கோனும் தேவரும்
இருள்கள்கடியும் முனிவரும் ஏத்தும் அம்மான் திருமலை
மருள்கள்கடியும் மணிமலை திருமாலிருஞ்சோலைமலையே.

122 *திருமாலிருஞ்சோலைமலையே திருப்பாற்கடலே என்தலையே
திருமால் வைகுந்தமே தண்திருவேங்கடமே எனதுடலே
அருமாமாயத்து எனதுயிரே மனமே வாக்கே கருமமே
ஒருமா நொடியும் பரியான் என் ஊழிமுதல்வன் ஒருவனே.

123 ஊழிமுதல்வன் ஒருவனேயென்னும் ஒருவன் உலகெல்லாம்
ஊழிதோறும் தன்னுள்ளே படைத்துக்காத்துக் கெடுத்துழலும்
ஆழிவண்ணன் என்னம்மான் அந்தண் திருமாலிருஞ்சோலை
வாழிமனமே! கைவிடேல் உடலும்உயிரும் மங்கவொட்டே.

124 மங்கவொட்டு உன்மாமாயை திருமாலிருஞ்சோலைமேய
நங்கள்கோனே! யானே நீயாகி என்னை யளித்தானே!
பொங்கைம்புலனும் பொறியைந்தும் கருமேந்திரியம் ஐம்பூதம்
இங்கு இவ்வுயிரேய் பிரகிருதி மானாங்காரமனங்களே.

125 *மானாங்கார மனங்கெட ஐவர்வன்கையர் மங்க
தானாங்கார மாய்ப்புக்குத்தானே தானேயானானை
தேனாங்காரப் பொழில் குருகூர்ச்சடகோபன் சொல்லாயிரத்துள்
மானாங்காரத்திவைபத்தும் திருமாலிருஞ்சோலைமலைக்கே.

(இப்பதினொன்று பாசுரத்தின் ஸாராம்சமான நூற்றந்தாதி)

126 செஞ்சொற்பரன் தனது சீராரும் மேனிதனில்
வஞ்சித்துச்செய்கின்ற வாஞ்சைதனின்— விஞ்சு
நிலைக்கண்டவனைக்கால் கட்டிக் கைவிடுவித்துக்கொண்ட
திண்திறல் மாறன் நம் திரு.

தம்மிடத்து எம்பெருமான் விசேஷமாக விருப்பஞ்செய்வதுகண்ட ஆழ்வார், முன்பு தம்மை அகலவிருந்து இப்போது இப்படியிருந்ததற்குக் காரணம் கூறமாட்டாது நிற்கும் அவனது திறத்தை விஸ்மிதமாய்ப்பேசுதல்

கலிவிருத்தம்.

பண்-இந்தளம், தாளம்-ஏழொத்து, மோஹந ராகம், ஆதி-தாளம்.
(8-ஆம் திருவாய்மொழி, 10-ஆம் பத்து)
1-வது பாசுரம்.

127 *திருமாலிருஞ்சோலைமலையென்றேன், என்ன
திருமால்வந்து என்னெஞ்சு நிறையப் புகுந்தான்
குருமாமணியுந்து புனல் பொன்னித் தென்பால்
திருமால் சென்று சேர்விடம் தென்திருப்பேரே.

128 திருப்பேர் நகரான் திருமாலிருஞ்சோலை
பொருப்பேயுறைகின்ற பிரான் இன்றுவந்து
இருப்பேனென்று என்னெஞ்சு நிறையப்புகுந்தான்
விருப்பேபெற்று அமுதமுண்டு களித்தேனே.

இராமாநுச நூற்றந்தாதி.
(மோஹந ராகம்-ரூபக தாளம்)
(106-வது பாசுரம்)

129 *இருப்பிடம் வைகுந்தம் வேங்கடம் மாலிருஞ்சோலையென்னும்
பொருப்பிடம் மாயனுக்கென்பர் நல்லோர் அவைதம்மொடும் வந்து
இருப்பிடம் மாயன் இராமனுசன் மனத்து இன்று அவன் வந்து
இருப்பிடம் என்தனிதயத்துள்ளே தனக்கின்புறவே.

பாசுரங்கள் முற்றுப்பெற்றன.
ஸ்ரீமத் ஸௌந்தரராஜார்ப்பணமஸ்து.

ஹநுமார் துதி.

அஞ்சிலே யொன்று பெற்றான் அஞ்சிலே யொன்றைத்தாவி
அஞ்சிலே யொன்றாக வாரியர்க் காகவேகி
அஞ்சிலே யொன்று பெற்ற வணங்கைகண் டயலாரூரில்
அஞ்சிலே யொன்றைவைத்தானவனெம்மை யளித்துகாப்பான்.

சுபமஸ்து.

---

* "தன்னொடும்" என்று வழங்குவர்.

ஸ்ரீராமஜெயம்.

திருமாலிருஞ்சோலைமலை

அழகர்கலம்பகம்.

பாயிரம்.

காப்பு.

கட்டளைக்கலித்துறை.

ஆனைக்கு முன்செல் விடபா சலத்தி லழகனையெம்
மானை கருதிக் கலம்பகங் கூற வரற்காற்குத்
தானைச் சுரர்க்குச் சடகோபஞ் சித்திகத் தாங்குசெங்கோல்
சேனைத் தலைவர் திருத்தாள் கருத்தொடுஞ் சேவிப்பனே.

அத்தியின் மத்தியி லேவிளங் காலிலம் மாமகிழ
நித்திரை கொள்ளுந்த மாலத் தருவ னிவனென்பதே
சத்திய மென்னைப் புளிக்கீழ் மகிழந் தமிழ்க்கரசே
நித்திய மாலழ கன்றமிழ் கூறமுன் னின்றருளே.

நேரிசை வெண்பா.

முதலாழ்வார் மூவர்தொண்டர் பாதப் பொடியார்
மதுரகவி மாறன்மழி சைக்கோ—இதவார்
குலசே கரன்கோதை பட்டர்பிரான் பாணன்
கலியன் திருவடிகள் காப்பு.

அவையடக்கம்.

அழகர் பதின்ம ருந்தமிழ்கொண் டார்யான்
குழறியபுன் சொற்றமிழுங் கொண்டார்—முழுதும்
கருத்திருத்தி வைத்தவெண்மர் காந்தருமாய்க் கூனி
உருத்திருத்தி கொண்டதுபோ லும்.

நூல்.

மயங்கிசைக் கொச்சகக்கலிப்பா.

எட்டடித்தரவுகள். (உ)

சீர்பூத்த பொற்றகட்டு நெட்டிதழ்ச்செந் தாமரைமான்.
கார்பூத்த முழுநீலக் கண்ணுமன முங்குளிரச்
சுரும்புதுவைத் தோகைமிகச் சூடியதா மமுங்கவியும்
தரும்புதுவைத் தோகைகன தனதடங்கள் புளகரும்பப்
பழமுதிர்நான் மறைகுமுறப் பதின்மர்கண்முத் தமிழ்முழங்கப்
பழமுதிர்பூஞ் சோலைமலை பச்சைமா கதத்திலங்க
வந்தவிமா னத்தமரர் மலர்தூவிப் பணிசோமச்
சந்தவிமா னத்தமருஞ் சௌந்தரிய பரஞ்சோதி.

குறித்தமுகில் பந்தரிட்டுக் குழுந்துளிதூற் றிடவாயர்
தறித்தமா மத்தனையுந் தழைத்தலர்ந்து பழுத்துதவக்
கடும்புலிக ளயர்ந்துசித்திர காயமெனும் பேர்விளக்கக்
கொடும்பணிகண் மாலையதாய்க் குலரத்தின விளக்கேற்றக்
கருங்கற்றூன் வெண்ணெயெனக் கரைந்தோட விரைந்தோடி
வருங்கற்றா விமைப்பொழிய மழவிடையங் கயர்ந்துநிற்ப
மிகவிளங்கோ வியமெழுத வெள்ளியதிரி பங்கியுடன்
சுகவிளங்கோ வியர்மழலை தொனித்தகுழ லிசைத்தோய்கேள்

ஈரடித்தாழிசைகள். (சு)

பலகடலுஞ் செதிலடங்கப் பசுந்துழாய் பரிமளிக்கப்
பலகடமீன் வடிவெடுத்தாய் பார்த்தெம்மைக் காக்கவென்றே.
போகமடங் குலகமுற்றும் பூவெனவன் புறங்கிடக்க
நீகமட வுருக்கொண்டாய் நினைத்தெம்மைப் புரக்கவென்றே. (உ)
நிலக்கினிய தேவகிபா லிபிறந்த சுபயோக
விலக்கினமேற் கடைப்பிடியோ விடபமலை யுவந்தனையே. (ங)
மதித்தகுநம் மிந்துகுல முயர்த்ததுநந் தமையென்றே
பதித்தமலை யத்துவச பாண்டியனை யாண்டனையே. (சா)
தருமகதி யாய்ப்பாடி தனினவநீ தங்கவர்ந்தா
யொருமகதிமுனிமுதலோ ருள்ளமெனக் குறித்தேயோ. (ரு)

ஆரமுத வுததிபொங்க வமரர்குழாம் வாயூற
வாரமுத மதித்தெடுத்தா யடியவர்கட் கென்றேயோ. (அ)

ஈரடி அராகங்கள். (௪)

நிலமுத லியவெயி னிலவுமிழ் கதிர்மதி
குலதெய்வம் வழிபடு குருவென வருளினை. (க)
அரியய னரனென வவனவ ளதுவென
விரியிக பரமிரு வினையென மருவினை. (உ)
அருள்சில வறிபவ னறிவறி தருமொரு
பொருள்பல வெனமறை புகல்சுக வடிவினை, (ஙு)
ஒளியினு ளொளியுல குயிரினு ளுயிர்குகு
களியினுள் களியென மிகமகிழ் கருணையை (௪)

பெயர்த்தும் ஈரடித்தாழிசைகள். (௪)

அடலவுணன் பாற்குறுகி யற்பநிலங் கையேற்றாய்
கடலகிலம் யாவுமுந்தி காட்டுவது கண்டிலையோ. (க)
இலகங்கை யெனத்திரைக ளெறியமுனை துளைந்தாய்வான்
குலகங்கை கால்பிடித்துக் கூப்பிடுதல் கேட்டிலையோ. (உ)
கருதுகளி ரேலமிடக் கலுழனெடும் விண்பறந்தாய்
மருதினூ லொடுதவழ்ந்தாய் மால்விளையாட் டென்றேயோ. (ஙு)
சிறந்தபெரும் பகிரண்டத் திரளெல்லாந் திருவுருவிற்
பிறந்தகுறும் புளகெனினின் பெருமையையா ருரைக்கவல்லார்.

நாற்சீர் ஓரடி அம்போதரங்கம். (உ)

சகலநற் பொருளிநீ தத்து வங்கணீ
புகறரு கரணநீ புவன போகநீ. (க)
மொழியுநீ பொருளுநீ முக்கு ணங்கணீ
விழியுநீ மணியுநீ விந்து நாதநீ. (உ)

முச்சீர் ஓரடி அம்போதரங்கம். (௪)

தயரதர் தவசிலு தித்தனை.
தசமுக னுருளவ தித்தனை.
உயர்சது முகனைவி தித்தனை.
உரனுள சரபமி தித்தனை

இருபீர் ஓர்டி அம்போதரங்கம். (கசு)

செகமி சைந்தனை.
ககமி சைந்தனை
செயல்க டந்தனை.
மயல்க டந்தனை.
சகமு கந்தனை.
மகமு கந்தனை.
துன்பொ ழிந்தனை.
பொன்பொ ழிந்தனை.
கரும மண்டினை.
தரும மண்டினை.
கதம டக்கினை.
மதம டக்கினை.
அருவி ழைந்தனை.
உருவி ழைந்தனை.
அமிழ்த ழைத்தனை.
தமிழ்த ழைத்தனை.

தனிச்சொல்.

எனவாங்கு.

இருபத்துமூன்றடியால் வந்த

ஆசிரியச்சுரிதகம்.

தேறிய வடகலை தென்கலை யெனவிரண்
டாறெழு காங்க வரவிந்த லோசன
குளிர்பத மிடுசட கோபமீ தெனவான்
வெளிமுக டணிவட வேங்கட வாண
அதிர்குரல் வளைசுட ராழியா மெனமதி
கதிர்புடை வரகிமிர் கரிகிரி வாத
வலம்புரி போலயன் வாகனமீண்டிச்
சிலம்புறு தாளச் சிலம்பாற் றிறைவ
எழுமணி யால்கட லீந்தபொன் னுடனொரு
செழுமணி யுரமணி தெய்வ சிகாமணீ
ஊரனுடை மதலையு மிரணிய னுரமொடு
சாபமும் வகிர்தரு நரகரி ரூபா
பூமியி லசுரப் புன்பனிக் கினனெனும்
நேமியம் பரம சாமி வாழி
இரவினி லாடு மிறையணி யொளிக்க
அரவினி லாடுநின் னடிமலர் கியம்புவென்
அண்டகோ டியையு மயனையு முந்திப்
புண்டரீ கத்துப் பொதிந்தரு ளின்னை
செஞ்செலு மலரு ளிறுத்துமெய் யடியர்க்

கஞ்சுற் றஞ்சுற் றுங்கவர் தம்மை
கண்ட விடத்துநுங் காற்றுக ளென்று
தொண்டுபட் டொழுகத் துணைசெய்
தண்டமிழ்ச் சங்கத் தனியிறை யவனே. (க)

நேரிசைவெண்பா.

அவனிவனென் றெண்ணி யலையா திருத்தி
அவனிவனி தைக்கர மழகன்—கவடார்
மருதிடந்தா னேகடவுண் மற்றில்லை நெஞ்சே
ஒருதிடந்தான் சொன்னே னுனக்கு. (உ)

கட்டளைக்கலித்துறை.

உனைக்கண் டகங்குளிர்ந் தன்னுமங் கூற வுனைவணங்க
வினைக்கண் டகரிடஞ் செல்லா திருக்கநல் வீடுபெற
முனைக்கண் டகங்கையை நோக்குங் காந்தி முகுந்தநந்தன்
மனைக்கண் டகணித லீலாதென் சோலை மலைக்கொண்டலே. (ங)

அறுசீர்க்கழிநெடிலாசிரியவிருத்தம்.

கொண்டல்வண் ணவன் றேயுன் குரைகழற் கமலம் பெற்றேன்
மண்டல மளந்த காலை மற்றுநான் புறம்போ சொல்லாய்
அண்டர்தெள் ளமுத முண்ண வாலமுண் டவர்க்கே சோமன்
துண்டமுன் றந்தாய் தந்தாய் சுந்தா ராச மாலே. (ச)

சந்தவிருத்தம்.

மாலைக் கரும்புபிறை புரைவா ளெயிற்றுநமன் வன்பாசம் வீசவுடலம்
ஆலைக் கரும்புபடு முன்னேகண் முன்னேபுள் ளரசோடும் வந்துதவுவாய்
வேலைக் கரும்புனித விந்திராதி யர்க்குநல் விருந்திட்டு வந்துவிதூன்
சாலைக் கரும்புதவி ருந்தா மருந்தே தடஞ்சோலை மலையழகனே. (ரு)

எண்சீர்க்கழிநெடிலாசிரியவிருத்தம்.

மலைக்குமேன் மலைவிளக்கா மழகா வேத
வான்குதலை நான்குதலை மகனூர் வாளா
தலைக்குமே லெழுதுகின்று ளரியென் றெங்கள்
தாலத்தின் மேலெழுதச் சமர்த்தி லாரோ
அலைக்குமே லுடுமலரா மிதக்குங் கால
மாலமொன்று காயாம்பூ வலர்ந்தாற் போற்பச்
சிலைக்குமேற் செங்கண்வள ரனந்தா னந்தா
விருக்கி லிருக்கும் பொருளே யெம்பிரானே. (சா)

கட்டளைக்கலிப்பா.

பிரானெனச் சொன்முராரி புராரிநீ பிரமனீ குணப்பேதநீ பூதநீ
தராதலத் திற்சராசரம் யாவுநீ சச்சிதாநந்த விம்பமுநீ யன்றே
மராமரங் கொலி ராமவிராகவ வாசுதேவ வனகிரி வாசமுன்
கராசலஞ்சொற் பராபர நாதசெங் கஞ்சலோசன வஞ்சன மேருவே. ()

நேரிசை வெண்பா.

அஞ்சார லும்மணிநீ ராறுங் கிடைக்கரிய
மஞ்சிர மாரு வனகிரியே—பஞ்சவர்தம்
பங்கங் களைந்தான் பனிரண்டு கண்ணொருவர்
பங்கம் களைந்தான் பதி. (அ)

கட்டளைக்கலித்துறை.

பதிக்கின்ற கற்பகப் பூஞ்சோலையை யெட்டிப் பார்த்து மந்தி
குதிக்கின்ற மாலிருஞ் சோலைவெற் பாகின் குளிர்வதனம்
உதிக்கின்ற திங்கண்மெய் யுற்பலக் காடங் கொழுகு பைந்தேன்
மதிக்கின்ற கட்டழ கெங்கள்கண் ணூழ்கு மதுகரமே. (சு)

புயவகுப்பு.

ஆசிரியவண்ணவிருத்தம்.

தனதனன தந்ததன தனதனன தந்ததன
தனதனன தந்ததன—தனத்ததனதனந்தன.

மதகயிட வன்சடல மெழுகுபட வெங்குருதி
மதுவினில்வ ழிந்தொழுக இறுக்கிநனிபிழிந்தன
வடிதயிர்மு கந்துரவின் வரியவுமி சைந்துபய
மருதையுமி டந்துபினும் அடுக்குறிநெய்கவர்ந்தன
மகளிர்கக சந்த்ரகலை பதிபிடர்த ழும்பட
மணிகணிரொ லுஞ்சரபி திருப்புகுணில்சுமந்தன
வயிறுகுழை யும்பொழுது சிறுகுமுத மொன்றநிரை
மடிமுலைவி ரைந்துருவி நுரைத்தசுரைகறந்தன

புதுவையின்ம டந்தைகவி பதின்மர்தமிழ் கொண்டினிதி
புளகிதமெ றிந்துமர கதக்கிரியினிமிர்ந்தன
பொதுவர்தரு பெண்கள்முலை திமிர்மிர்கம தங்களொடு
புதியபசு மஞ்சள்குழு குழுக்கவிமிவளர்ந்தன
புவிகிடுகி டென்றதிர வெதிர்தொடைய றைந்துசமர்
பொருமலர்க லங்கமுகம் இடித்துமிகநுழைந்தன
புகையுமொரு கஞ்சன்விழ முரனடுந டுங்கயம
புரநெளிய வும்பர்மலர் இறைக்கவமர்புரிந்தன

மிதிலைமயி லின்புருவ மிகாலதி தென்றானும்
வெருவிடவ வன்சிலையை முறித்தவையிலெறிந்தன
விசையினொடு கொம்பினிளை திருகிமணி சிந்தரண
வெறிகொள்கெச கும்பமது தகர்த்துவிருதணிந்தன
விசையன்ரத வெண்புரவி கருவிகொடு ரிஞ்சிமிக
மெழுகுசெய்து தண்புனலின் மினுக்கியுளைவகிர்ந்தன
விரனுனிசி வந்தபடி யுலவைகள்கொ ழுந்துவிட
வெணெயின்மலை யுங்கரைய இசைத்தகுழல்பயின்றன

அதிர்கனக னெஞ்சமிரு பிளவுசெய்து றுஞ்சமூக
அருகுதிர மொண்டுதவி நிணத்தகுடர்பிடுங்கின
அவைதொடைபு னைந்துரகம் வளைமலையை வென்றுதொழு
வாசிளம கன்குடுமி திருத்தியலர்புனைந்தன
அணிமகர குண்டலநல் விசயமக ளுஞ்சலென
வசையவவள் செம்பொனெயி லெனத்தொடிகள்செறிந்தன
அமுதமதி வந்துதவ ழிடபகிரி நின்றவடி
வழகர்துள வுந்தளவு மணத்ததிரள்புயங்களே.

நேரிசைவெண்பா.

புயங்க சயனு புயல்வண்ணு பூமின்
முயங்கு மணிமார்பா முகுந்தா—மயங்கும்
கருப்பழகா தன்பரையாள் கண்ணுதென் சோலைப்
பொருப்பழகா நீயே புகல். (கக)

வண்டுவிடுதூது.

எண்சீர்க்கழிநெடில் ஆசிரியவிருத்தம்.

நீயாகிலுஞ்சொல் லொணாதோ பிரிந்தேகும்
நிட்டூர ருக்கந்த நெட்டாவி னிலையோர்
பாயாக விழிதுஞ்சு முகில்சோலை வெற்பிற்
பசுந்தேன் விருந்துண் கருந்தேனி னரசே
மீயாகும் வெளிநாகம் வெண்பா லெனுந்தண்
மேகங்க ளுரிபுள்ளி மீனஞ்செவ் வானம்
வாயாகும் ரவிகான்ற மாணிக்க மெயிறே
மதியால மறுமூச்சு வாடைக்கொ ழுந்தே. (கஉ)

இரங்கல்.

அறுசீர்க்கழிநெடி லாசிரியவிருத்தம்.

கொழுநனைவிட் டாய்பூவை நிரைக்கின்றாய் வண்டிசையைக் குறித்தாய் கண்ணீர், விழுவதரு வொன்றுமருந் தாதுகைப்பா யிதழ்புலர்ந்தாய் வினையேன் போன்றாய், எழுவிடையுந் தழுவியொரு விடைமலையில் வாழழக ரிந்திர நீலச், செழுமலையொப் பார்நாட்டில் வெண்டளவே கண்டளவே தேறி னேனே. (கங)

தவம்.

எண்சீர்க்கழிநெடி லாசிரியவிருத்தம்.

தேறாது வனம்போயௌ வனமும் போனீர்
சிறுகிழங்கைக் கொண்டுபெருங் கிழங்கைக் கொண்டீர்
வீறாத பலஞ்சுவைத்தோர் பலமுங் காணீ
ரிலைமேய்ந்தும் பேறிலையே யிதுவோ யோகம்
மாறாது சருகுதின்று சருகு பட்டீர்
வாயுநுகர்ந் தீர்வாயு மௌன மானீர்
ஆறாத தீயினிற்பீர் தீய ரேனும்
மருந்தவமே தவமழகர்க் காட்ப டீரே. (கச)

கட்டளைக்கலித்துறை.

படவர வப்பள்ளி மாலலங் காரர் பழமறையும்
நடவர வச்சிரத் தண்டையு மார்ப்பச் சகடுதைத்த

திடவர வச்சுத ரெல்லா விடுக்கணும் தீர்த்தருளக்
கடவர வற்றைக் கருது மவரைக் கருதுமினே. (கரு)

மேகவிடுதூது.

நேரிசை வெண்பா.

மின்னுமுகி லேசோலை வெற்பழகர் வந்திலார்
உன்னையெதிர் கண்டே னுயிர்தரித்தேன்—ஒன்னார்
வெருவவிரு தூதுமவர் மேனிநிற முற்றும்
மருவவிரு தூதுபோய் வா. (கசு)

இரங்கல்.

எண்சீர்க்கழிநெடி லாசிரியவிருத்தம்.

வாளுந் திகிரிப் படையுங் கதையும்
வளையும் வளையுஞ் சிலையும் புனைவார்
ஆளுங் குலபூ தானர் மலர்மா
னன்னாள் பிரியா ரென்னாள் வருவார்
நீளுங் குழலீர் காமம் படுதீ
நெய்விட் டதுகா ணீர்பெய் பனிநீர்
வேளைக் கணையும் விறகா மவர்தாம்
வேயூ துவதுந் தீயூ துவதே. (கஎ)

வேறு.

வேயினு னிரையழைத்துக் களிறழைக்க வோடி
மென்பிடிக்காய் மான்பின்போய் விடைமலைமேலிருப்பீர்
பேயின்மா முலைபருகு மச்சுதரே கேளீர்
பின்னைக்கு முன்னாளை பின்னைக்கென் னுமல்
போய்வாச வன்றருவை வேரினொடுங் கொணர்ந்தீர்
புதல்வனர் தமக்குமுர்திப் பூவிருப்பென் றளித்தீர்
தூயகோ வியர்க்குமெல்ல விதழ்கொடுத்தீர் நம்புந்
தொண்டன்முடி மேற்றுளைச் சூட்டுவதுன் கடனே. (கஅ)

சந்தவிருத்தம்.

கடதாரை குன்றுத விபாசன் மூன்றுவு
ககராச லுந்தாமு னொடியூடே
வடமேரு வுஞ்சோனெ மழைமேக மும்போல
வருமா லலங்காரர் பதிகேளீர்
சடகோபர் தம்பாட லெனவே பசுந்தேறல்
தவழ்சால் சங்கீனு மணியாலே
திடாாக மஞ்சீர நதியோ விடுந்தூய
திருமா லிருஞ்சோலை மலைதானே. (கக)

வண்டுவிடுதூது.

நேரிசைவெண்பா.

மலையழகர் வண்டினமே வண்டுவரை யார்கண்
நிலைகொள் பொறியளியை நீங்கார்—தலைவரவர்
ஆழியுடை யாருமுக்குண் டாறுகால் பேர்சுமந்தீர்
வாழிசெல லாஞ்சொலலா மால். (உ0)

கட்டளைக் கலித்துறை.

மாலாகும் வேளையி னிலா சலமொத்து மாப்பறவை
மேலாக வந்தருள் வாயெங்கள் கோசலை மெய்வயிறென்
ஆலா னதிவிளஞ் சேயாயுறங்கி யசோதை கண்போல்
சேலா யெழுமழ காகுல பூதரச் சீதரனே. (உக)

அம்மானை.

மடக்குக் கலித்தாழிசை.

சீதராஞ் சோலைமலைச் செல்வரைமுன் சந்ததியா
மாதா சோதை வளர்த்தனள்கா ணம்மானை
மாதாசோதை வளர்த்தனளே யாமாகில்
ஆதாவில் லார்போ லடித்ததே னம்மானை
அடித்ததொரு வன்மத்தா லல்லவோ வம்மானை. (உஉ)

மடக்கு.

பதினான்குசீர்க்கழிநெடி லாசிரியவிருத்தம்.

மானமா லழகர் பதிகனூற் றெட்டே
மற்றவை யாவுநூற்றெட்டே
வனாக நந்த னந்தமா மனையே
வதைத்தது மந்தமா மனையே
எனமா யெடுத்த தெட்டுமா தரையே
யிணங்கிய தெட்டுமா தரையே
யேற்றது கயவர்க் குடையுமை வரையே
யானைகூப் பிடுமுன் புகுமிடங் கரையே
யன்றுகொன் றதுமிடங் கரையே
யன்னையுங் கனகன் கைபொருந் தூணே
யண்டகோ டிகள்பொருந் தூணே
பானமுங் கரும்பேய் வனமுலைப் பாலே
பயிற்சியும் வனமுலைப் பாலே
பாயலு மரவுக் காசனு மிலையே
பரஞ்சுட ரவனலா திலையே. (உ௩)

கட்டளைக் கலித்துறை.

இலையும் பசும்புல்லுஞ் செஞ்சூட்டரவு மிடைச்சி மடித்
தலையுஞ் சயனங்கொண் டாடி யேன்மனத் தாமரையின்
றலையுஞ் செயலொழித் திங்கிருந் தாலென்ன வஞ்சனமா
மலையுங் கடலும் பொருந்திறச் சோலை மலையரசே. (உ௪)

மறம்.

பதினான்குசீர்க்கழிநெடி லாசிரியவிருத்தம்.

அரசர்தூத கவிஞர்தூத ரயனொடுந் துதிக்கவே
யைவர்தூத ராயளித்த வழகர் நாட்டின் மறவர் யாம்
பரசிகால தூதரும் பறப்பரெங்கள் பேர்சொலிற்
பயமிலாது செல்லுமென்று பயமிலோலை வைத்தனை
சாசம்வாசி யென்றுசொல்வை சாணிதேடு காவலர்
தளமிணக்க மென்கிறாய் சரந்தொடுக்க வேண்டுமோ
சிரமிருக்க வேண்டிலுங்க டிருமுகங் கிழித்தெறி
சேர்பெண்ணை யீவர்போ சிறுரினுப் பொருர்களே. (உ௫)

வேறு.

பொறுபொறு தூத பரிபொறாய் முந்திப்
புளாசருட் டோலையைத் தின்று
புரவலர் காதிற் சொருகுசந் திரிகை
புயனிறத் தழகர்சீர் பதியின்
மறவரொன் றறிந்துங் காரிகை கேட்டாய்
மதமலோ வதுபுல வரைக்கேள்
வயலிலே யரிவை சிலையிலே நாரி
மரத்திலு மண்ணிலும் பாவை
குறிதிகழ் தையல் பாணர்பால் வஞ்சி
குடக்கினிற் கோதையு மாங்கே
குன்றின்மேற் குன்றா விளம்பிடி நல்ல
குமரியுண் டடவியி லுடனே
நறுமணங் கூடுஞ் சோறுமுண் டோடு
நங்கையைப் பார்வினை முகத்தில்
ஞாலமே லிங்கள் வாலையே படைத்தா
னரியொடுங் திரிவது திரமே. (உசு)

மடக்கு.

கட்டளைக்கலிப்பா.

திரவி ருப்பணி தாமத் திகிரியே
செங்கை மேலணி தாமத் திகிரியே
வாதர் மொய்ம்பு குலவா விந்தமே
வாய்கண் கால்கை குலவா விந்தமே
உரமி சைக்கும் பன்ன கமலையே
புறையு ளுங்கரும் பன்ன கமலையே
அரச ருக்கிட முத்தமர் சங்கமே
யழகர் சேரிட முத்தமர் சங்கமே. (உஎ)

கட்டளைக் கலித்துறை.

மேகங் கடல்மணி காளிந்தி பூவைமென் காவிகண்மை
மாகந் தொடுபச்சை யின்றுருக்காட்ட மனங்குளிர்ந்தேன்
சோகந் தவிர்ந்தவென் மாலிருஞ் சோலைச் சுரும்புசெய்த
யோகந் திகழு காவவைவாழி யொளிசிறந்தே. (உஅ)

நேரிசைவெண்பா

சிறந்துன் பதந்தொழுவார் சேவடிதொ ழாமல்
இறந்தும் பிறந்து மிரைக்கே—பறந்தும்
மிகவேசற் றேனிடப வெற்பாவ சோதை
மகவேசற் றேகடைக்கண் வை. (உக)

எண்சீர்க்கழிநெடி லாசிரியவிருத்தம்.

வைக்குமிடத் தன்புவையா மாந்தர் காளம்
மறலிகதை யறியீரோ வருமே நாளை
தக்ககதை புகுமேநற் குணமும் போமே
சரமும்போ மேயெடுத்த தநுவும் போமே
திக்கிலைவே றிக்கணமே சோலை வெற்பிற்
சிதாசஞ் சீவிதனைத் தேடிக்கொள்ளும்
துக்கமறு நமனோடத் துரப்பீர் யார்க்குந்
தோற்றிடா ரொருமாலுந் தோற்றிடாரே. (கூ0)

கட்டளைக்கலிப்பா.

தோற்றும் பொய்கை விடாதா ரருவியுந்
துலங்க விட்டவர் சோலைவெற் பார்சந்தச்
சேற்று மொய்ம்ப ரிவர்க்கரி தோநம
திருக்குளக் குறை தீர்ப்பது மாவலி
யூற்று நீரினி தென்றே குடங்கைகொண்
டுற்ற நாளங் கொருகாய்வின் னுச்சிகண்
டுற்ற நீர்தந்த திங்கொரு காலுல
களந்துபோக மனைத்துங் கொடுத்ததே. (கூக)

கட்டளைக்கலித்துறை.

கொடுக்கின்ற செங்கை யழகனென் றோதுங் குழகன் வெய்யோன்
எடுக்கின்ற சக்கரத் தேரோ டிலங்கு மிடபவெற்பில்
அடுக்கின்ற வாயிரம் பேரோ கிரணமஞ் ஞானவிருள்
தடுக்கின் றவருமுண் டோபனி கான்புன் சமயங்களே (கஉ)

அறுசீர்க்கழிநெடில் வண்ணவிருத்தம்.

சமயமென முதுகடவு கடவியுயிர்கவருவிவரு சமனுமொரு திரணமிவனே
அமையுமென வழலும்யம படருமொரு மசகமெழுதயனுமவ னளவுநமர்காள்
கமையுரக கிரியிறைவர் கரிகிரியில் வரதர்வளர் கமலைதன கிரியை யகலார்
இமையகிரி ரசதகிரி கனககிரிபரவுநம திடபகிரி யழகர் துணையே. (௬௩)

அறுசீர்க்கழிநெடில் ஆசிரியவிருத்தம்.

துணையென்று வந்தே மெம்மைத் தொடர்ந்துமா லாக்கிக் கொண்டாய்
அணையென்று நாக மீந்தா யாங்கரு டணைவி டேமால்
இணையொன்று மில்லாய நல்லா யீசசர் வேச முல்லும்
சுணையென்ற வழகா வெண்ணெய்க் களவனே துளவினனே. (௬௪)

மடக்கு.

எண்சீர்க்கழிநெடி லாசிரிய விருத்தம்

துளவழகர் கலக்கவா வஞ்சலிக்குங் காலந்
    தொனித்திடிகள் கலக்கவா வஞ்சலிக்குங் காலம்
வளமலிவெற் பருகுகரு மஞ்சாருங் காலம்
    வாடையுயிர் பருகுகரு மஞ்சாருங் காலம்
களிறுருளச் சிலையருவி யம்புதைக்குங் காலங்
    காயமுறுஞ் சிலையருவி யம்புதைக்குங் காலம்
தளவமளி பாடீரப் பூச்செறியுங் காலந்
    தளவமளிப் பாடீரப் பூச்செலியுங் காலம். (௬௫)

வேறு.

காலமுகந் தானு மோலமுகந் தானுங்
    காமனைவாய்த் தானு மாமனைமாய்த் தானும்
ஞால மடுத்தானுஞ் சூல மெடுத்தானு
    நளின விருப்பானும் புளின விருப்பானும்
நீல மதித்தானுஞ் சீலம் விதித்தானு
    நீதி போதிந்தானுஞ் சோதி வழிந்தானும்
சால நிறைந்தானு மால முறைந்தானுஞ்
    சலமலை வென்றானுங் குலமலை நின்றானே. (௬௬)

கட்டளைக்கலித்துறை.

மலைதாங்கு மாயர் வனகிரிக் கேமழை தாங்கிச்சந்திர
கலைதாங்கி யிந்திர சிலைதாங்கிக் கஞ்சமுந் தாங்கியங்கே
கொலைதாங்கு நீலங் குமிழாம்ப ரூங்கிக் கொடியொன்றின்மேல்
நிலைதாங்கு கோங்கமுந் தாங்கியொர் பூங்கொம்பு நிற்கின்றதே.

அறுசீர்க்கழிநெடி லாசிரியவிருத்தம்.

தேனைப் பழித்த விசைக்குயில்காள் செம்மாந் தழைக்கப் புறப்பட்டீர்
சோனைப் புயல்போ லனங்கனம்பு தொடுத்தானினிமேற் றொடப்போமோ
ஆனைக் கரச னிடுக்கணிருட் கருணோதயம்போ விமைத்த செம்பொற்
றூனைத் திருமா லலங்கார தந்தாரிந்தா தந்தாரே. (கூஅ)

மடக்கு

தாழிசை.

தாரமருங்கா மனப்புள்ளே தைக்கு மருங்கா மனப்புள்ளே
சாக்கோ டங்கங் குலைபடவே தகுமோ வங்கங் குலைபடவே
வேரோ டின்ப வளவனமே விடமோ வின்ப வளவனமே
மேகம் பாவி வருந்திடரே விதிகாண்பாவி வருந்திடரே
மாரனுடைவாட் கேதகையே மயல்கொண் டுடைவாட்கேதகையே
மணாந்த விராவம் போருகமே வந்த விராவம் போருகமே
ஆரங் கடுக்கு மென்னுரையே யாருக் கடுக்கு மென்னுரையே
யலைக வராவெண் ணந்தினமே யழகர் வராவெண் ணந்தினமே. ()

நேரிசை வெண்பா.

தினகானு மப்பால்வெண் டிங்களுங்கா ரென்ன
வனகிரிவாழ் காயாம்பூ வண்ணா—அனகா
அறவேத வித்தேநின் னம்புயத்தால் காணு
தறவேத வித்தே னருள். (சO)

களி.

பன்னிருசீர்க்கழிநெடி லாசிரிய விருத்தம்.

அருணன் பரிபோற் பரியிலக
வமரில் விசயன் றேர்கடவு
மழக ரிணையில் குழகரெமை
யாளும் பெருமாள் வாளரக்கர்

செருவென் றிறுத்தார் மதுவார்க்குஞ்
செயலை முடித்தார் பின்னுமன்பர்
தேறுக்கலையா மற்கருணை
செய்தா ரவர்தந் திருவடிகன்

கருதுங் களியேங் கனமடத்தைக்
கழுவு மினிய வினையடையுங்
கஞ்சாக் கருக்கு வகைநிறையுங்
கற்பத் தயன்வீழ்ந் தனனன்று

குருவி சார மச்சமறுங்
குலவா ரணங்கள் முன்படியுங்
குறும்பாட் டையுமோ திடும்வாருங்
குடியும் படையும் வேண்டியவே. (௬௧)

பறவைவிடுதூது.

எழுசீர்க்கழிநெடில் சந்தவிருத்தம்.

வேண்டலர் நகைக்கவொரு பாங்கியும் வெறுக்கவனை
வேங்கையி னதட்டமதன் வில்லாலே
தூண்டில்படு மச்சமென நான்பதை பதைக்கும்விதி
தூங்கியிரை கொத்திநிமிர் புள்ளீரே
பாண்டவர் துதிக்குமயில் கூந்தல்சொரு கத்தவள
பாஞ்சசனி யத்தொனிசெய் செவ்வாயர்
ஆண்டுதரு வற்குநிழ லீந்தவன வெற்பிலெனை
யாண்டவழ கர்க்கினிது சொல்லீரே. (௬௨)

கட்டளைக்கலித்துறை.

சொல்விட பாசல மாயர்நன் னாட்டிற் சுடர்க் கொதுங்கும்
அல்லிடர் தீர்குழ லாய்நின் படாமுலை யானை கண்டால்
மல்லிட றுந்திண் புயத்தார் கனக வளைநிரைப்பார்
புல்விட வுஞ்செய்வ ரீந்தார் பிடியென்றிப் பூந்தழையே (௬௩)

பாண்.

தாழிசை.

தழைவிருந்த வனத்தர்பூமிசை குழைவிருந்தவ னத்தனை
தந்தசுந்தர ராசகேசவர் தம்பதங்களி னினைவினார்

இழைமருங்குடை வாணியுந்தொழ விங்கொர்பாணரு ளாரவ
ரிசைபுகுந்திடு காதின்மற்றவ ரிசைபுகாதத காதநீ
மழைதொடுங்கொடி மாடவீதியில் வந்ததேபிழை யிறையிவண்
வாத்தைவிட்டனர் ஞானம்வந்து பரத்தைநச்சினர் வீணையும்
பழையபேச்சுரை யுந்தொடுத்தனை புதியபேச்சுரை காணது
பாடினிக்கு மவட்கெழுந்தருள் பாடினிக்கு மணாளனே. (சச)

ஊசல்.

எண்சீர்க்கழிநெடிலாசிரிய விருத்தம்.

மணங்கமிழ்பூ வையுமயிலுந் தமாலக் காடும்
வண்கிளியு நீலவெற்பு மடமான் கன்றும்
இணங்குகடலுந்துகிருங் காரு மின்னும்
யமுனையெனுந் திருநதியு மெகினப் பேடும்
கணங்குழைய கோசலைதே வகிய சோதை
கண்மணியும் பாவையும்போற் கமல வீட்டில்
அணங்காசி னுடன்குலவி யாடி ரூச
லலங்கார மாயவரே யாடி ரூசல். (சரு)

தவம்.

எழுசீர்க்கழிநெடில் சந்தவிருத்தம்.

ஊசிமுனை நின்றுமென தாழ்குகைநு ழைந்துமென
ஆமரிலி ருந்துமென வளைபோலே
காசினிசு ழன்றுமென வானிடைப றந்துமென
காயமிதெ ழுந்துவிழும் வினைபோமோ
நீசரையு மண்டர்செய சோலைமலை யின்கண்முழு
நீலமலை யுண்டுதொழு மியலாதேல்
கேசவமு குந்தமது சூதனவ னந்தகக
கேதனவெ னுந்தளரி னினைவீரே. (சசு)

கட்டளைக் கலித்துறை.

நினையா தவர்தமை யாளலங் காரனை நேர்ந்து நந்தன்
தனையா தவர்கண்ப வென்றிட பாசலச் சாரலிற் போய்
முனையா தவர்தசை தீர்சிலம் பாற்றின் முடை யுடலை
நனையா தவர்சன்ம முஞ்சன்ம மோவிந்த நானிலத்தே. (சஎ)

சந்தவிருத்தம்.

நிலக்குலவு நாபர்பணி லக்குலவு முத்த
நிரைக்குமரு விக்குலவ ரைக்குமரு வியகார்
இலக்கையில்வெவ் வாளிகொடி லக்கையிலிருக்கு
மிராவணவி ராவணவி ராவணம றுத்தோர்
அலக்கலைய ளித்தனர லக்கலைக டற்கு
மந்தமத னுக்குமனை சந்தமத னுக்கும்
கலக்கலெ னெனக்கணிக லக்கலவை தம்மின்
கையிலமனை தாருமுலை சயிலமனை யாரே. (சுஅ)

கொச்சகக் கலிப்பா.

ஆராம வெற்பி லழகர்சுரு திக்குமெட்டா
வாரார் பதந்நீண்ட வெத்தவங்கள் செய்தனவோ
சூரான வன்சிலையுந் துந்துமியென் புஞ்சகடும்
காராய கட்டையும்வெங் காளியப்பேர் நாகமுமே. (சுகூ)

மதங்கி

தாழிசை.

காளமேகமும் வெளிறமின்னிய கண்ணனூர்வன கிரியினில்
காமதஙகம தங்கமாமெழின் மாமதங்கம டந்தைகேள்
தாளநின்முலை யிடைகுறுந்துடி தவளசங்கதிர் களமுகம்
தக்கசந்திர வலயனூபுர சரணமென்பது மத்தளம்
நீளும்யாழின முன்கைகார்குழ னெற்றிவேடன தம்புரு
நிறுத்தினன்றொரு சற்றுடுக்கைநெகிழ்க்கவேண்டுநின்சிந்தையே
நாளுநச்சின னுடகத்தினி நட்டுவாவெனு மதிசயம்
நாட்டவாளினை சுழலுமுன்பல கட்டவாள்சுழல் கின்றவே. ()

நேரிசைவெண்பா.

சுழல்காற்றை மாய்த்துஞ் சுடர்நெருப்பை யுண்டும்
நிழல்பார்த் திடபகிரி நின்றோன் - குழலூதிக்
கற்றுக் குவித்த கடவுளவ னேயனைத்தும்
பெற்றுக்கு வித்த பிரான். (ருக)

௩௩-அடி நேரிசை ஆசிரியம்.

வித்தகர் கருத்துட் பத்தி பாய
நீலம் பழுத்த கோல மேனி
காற்கடன் முகந்த சூற்புய லென்று
கதிரிளங் கொங்கைச் சதிரிள மங்கையர்
இயலுறு கலாப மயினட மாடக்
காயா மலர்விரி காயா வனமென
அரையா வல்லி வரையா மகளிர்
குழலிசை வண்டு குழலிசை பாட
அங்கையிற் றுங்குஞ் சங்கமுந் திகிரியும்
புதையிருள் சீக்கு மதிகதி ரென்ன
கவண்கலா விசைசெய் சிவந்தவாய் மழலைக்
கொடிச்சியர் கண்போ லடிக்கடி சுனைதொறும்
பதுமச் செங்கா டிதழ்குவிந் தலர
இருவகைக் காந்தமும் பெருமுனி வர்க்குப்
புனலும் புகையாக் கனலுங் கொடுப்ப
வனந்திரி மேதி யினஞ்சொரி தீம்பால்
கங்கையிற் பரக்கப் பொங்குதேன் வெள்ளம்
சாம்புன தம்போன் மேம்படு சாரல்
சோலை மாமலை மேவினி தமர்ந்தோய்
அதிர்ந்தவெண் பரிக ளெதிர்ந்தவெண் றஞ்சி
பசும்பரி யேழும் விசும்பிடை மறுக
விரிதிரை கொழிக்கும் பரிபுர நதியோய்
மழுப்படைக் கடவுள் விழிக்குடை யாத
சித்தசர் கோடி யொத்தகட் டழக
சடைகொடு வேட்ட விடையுடை யவற்காப்
புரஞ்செற் றருளிய பரஞ்சுடர் மூர்த்தி
குருகூர் விளங்க வருசட கோபர்
வழுத்தவிர் நான்மறை விழுப்பொருள் பழுத்த
வாக்கெனு மமுதந் தேக்கிய வொருநீ
புவிமேற் சிற்சிலர் கவியுங் கொண்டனை
ஆங்கவை தமக்குப் பாங்கெனும் வளைகாய்ப்
புளியென மகிழ்ந்தனை போலும்
எளியேன் புன்கவி யேற்பதெத் திறமே. (௯௨)

குறம்.

எண்சீர்க்கழிநெடி லாசிரிய விருத்தம்.

வற்றபூங் கோதைகே ளிடபமால் வரையில்வா
ழிளங்குறப் பாவையான் விளங்குறப் பாவையும்
சாற்றுவேன் கண்ணர்முன் வெண்ணெயாக் குவியவே
தானடுக் குறிசொனேன் சயிலமா தினைமுதற்
போற்றினே னுழியின் னெல்லையுஞ் சங்கையும்
பூரியெட் டக்காஞ் சிரினிட் டெம்பிரான்
தோற்றுவார் வாக்குநன் கூழ்பெலங் கஞ்சியச்
சுதர்விடா ரம்பரத் துணிவையா யினியமே. (௩௩)

கைக்கிளை.

மருட்பா.

இனியஞ்ச னெஞ்சே யினியவிசை யேழும்
கனியாறு காலுமிரு காலும்—முனிவர்
தொழுதா ளழகர் சுரும்பில்
எழுபூ வாய்ந்த திவளணங் கலளே. (௩௪)

சித்து.

தாழிசை.

அலகைமாமுலை யுண்டகொண்டல்புள்
ளலகையன்றுப குந்தமா
லழகர்தாள்தெரி சித்தசித்தா
னுக்கிரகம்பெறு சித்தர்யாம்
சலனமேஒரு கடகநற்கரி
தனையழைப்பிமுன் னேகமா
தங்கமாக்குவெ மெய்தராவிடு
சந்தமிக்குபர் பணம்வரும்
இலகிரும்புத னைப்பொன்வெள்ளியொ
டேற்றுவோமுனா குறைபடா
தெடுத்ததாம்பிர மாழை மச்சநம்
மிரதவாதம தன்கையிற்

பலமருந்தறி வொஞ்சொல்வோமதி
பசியவர்க்குப சரியையா
படியளப்பந மக்குமாவடை
பழவனம்பிரிய மப்பனே, (ருரு)

கட்டளைக் கலித்துறை.

அப்போத கத்துறை செந்திரு மார்பத் தழகர்பனைக்
கைப்போத கஞ்சொன்ன மாயரெக்காலங் கருணை செய்வார்
மெய்ப்போ தகநமக் கெந்நாள்வரும் வினை யென்றொழியும்
எப்போ தகமு மமதையும் போம்புக லேழைநெஞ்சே. (ருசு)

சம்பிரதம்

கசு-சீர்க்கழிநெடில் ஆசிரியவிருத்தம்.

ஏழுலோ கமுமிக்க மண்டலத் தூடடைத்
திடுவோங் குணக்கு வெய்யோ
ரெமதிசை புகச்செய்வோ முத்தரத் தூடுபன்
னிருதிங்க ளெண்ணி விடுவோம்

வாழ்குகையு ளண்டரை யரம்பையரை நாரதனை
வரவழைப் போம் படர்கொடி
மருப்பங் கயங்கள்பல் குதிரைகுடை சேனையிலெழு
மாதேரை யடைய நினைவோம்

தாழ்வறும் புல்லையடு புலிசெய்வோந் திரணத்தை
யுந்திருத் தூணுக்கு வோம்
தருமெறும் பிதனைமத கரிசெய்வோந் துவரையைச்
சண்பகா டவியாக்கு வோம்

ஆழிநீர் முன்பொருப் பாக்குவோ மெய்யகலு
மாவிகள் வரப்பண்ணு வோ
மதிரகசி யங்கேளு மழகர்தாட் காளலா
வதிதெய்வ முன்விடுவ மே. (ருஎ)

கலிவிருத்தம்.

விடலரு மறைபினும் விடவ ராவினும்
நடமிடு மழகரெந் நாளி ரங்குவார்
தடமுலை பயிலொரு சாம் விடாமுனம்
அடன்மதன் விடுசர மனந்த கோடியே. (ருஅ)

எண்சீர்க்கழிநெடி லாசிரிய விருத்தம்.

கோடிதவ முயன்முனிவோர்க் கருள்பதத்தா மறையார்
குறியவரா கம்பெரிய நெடியவரா கழுமாய்
ஆடிரண சிங்கமுமா மெம்மான்பல் கலையோ
டம்புலிதாழ் கோட்டிடபத் தணிவரையைக் கண்டால்
மூடிருளைப் பொருதறுகண் மறலிகடா விடிலே
முடுகொருக டாமடங்கு மூன்றுகடா மடங்கா
தோடிவரக் குளிறிவெளி றியகளிறு வந்தே
யுறப்பிடரி னிணைத்தலவும் பிறப்பிடர்மற் றிலையே (ருகூ)

தா ழி சை.

இடர்களென்ற திரைகளாலி டிந்துநீரம் வீழவே
யெழுந்தபாவ சாகரத்தி னிடைமிதந்த திரணநான்
மடமைநெஞ்ச நாவிலே மகிழ்ச்சிகூர்ந்த தெம்பிரான்
மந்த்ரமூல சொருபகாந்தி யிந்த்ரநீல மல்லவோ
உடன்மறந்த மறவிராத னுறவிராத தறுகணு
னெடுங்கவந்த னுவிபோயொ டுங்கவந்த நிருதரும்
திடமலைந்து விடமலைந்து தென்னிலங்கை வென்றவன்
திங்கள்குன்ற முத்திலங்கு நங்கள்குன்ற மாயனே. (சுo)

கட்டளைக் கலித்துறை.

மாய்கின்ற தேவர்க்கெ லாமண வாளர் வடிவழகர்
வேய்கின்றகுல்லையென் றேறுதரு வாரெங்கள் மின்கரும்பு
சாய்கின்ற பூவணை பாலைபொன் னேலையிற் றூவுங்கண்ணீர்
பாய்கின்ற சாறு குறுவேர் பிதுங்கிய பான்முத்தமே, (சுக)

எண்சீர்க்கழிநெடிலாசிரிய விருத்தம்.

பாவிருந்த நீர்பிரிப்பீ ரொருநீ ருங்கள்
பங்கயத்தோன் றன்னுவைப் பாரா னென்கண்
போவிருந்தா ரையமெனை யும்பிரித்தா னிந்தப்
புண்ணியமுங் கனையடையும் போமோ சொல்லீர்
சேவிருந்த கொடியோனைப் பெறுமால் சோலைச்
சிலம்பாற்றி னிறைதெவுட்டித் திரைமுத் தூஞ்சல்
மேவிருந்து விளையாடிக் கமல வீட்டின்
மென்பேட்டி னுடன்செல்செங்கால் வெண்புள்ளீரே. (சுஉ)

பதினான்கு சீர்க்கழிநெடி லாசிரியவிருத்தம்.

புள்ளின்வாய்க் கிழித்தார் மருதிடந் தழித்தார்
பூதனை யாருயிர் கழித்தார்
புறஞ்சுழல் காற்றுண் டுதிரமொண் டிறைத்தார்
புரவியோ டிரவியை மறைந்தார்
துள்ளிய குயிலைப் பூத்ததே மாவைத்
தூற்றுமன் னையைச்சிறு காற்றைச்
சுடுமதி கோர மதியினை விடுத்தார்
தோன்றிய மதியையென் சொல்வேன்
விள்ளரும் பிலத்துட் பணிகளோ வென்று
விகங்க பூபதியெழக் கனகன்
வெங்குடர் பிடுங்கி யெதிர்தறங் கிழித்து
விடாய்க்குவெங் குருதிநீ ருறுஞ்சி
பிள்ளையைப் புரந்த வெள்ளெயிற் றகல்வாய்ப்
பெருங்குரற் சிங்கமெங் கணுந்தேன்
பெருக்கெறி சோலைப் பொருப்பலங் காரர்
பிறர்க்குப காரமொன் றிலரே. (சுங)

கட்டளைக் கலித்துறை.

ஒன்றாகி மூன்று வடிவா யடியவ ருள்ளத்துள்ளே
நின்றாய் புறத்தும்புள் ளேறிவந் தாயெங்கு நீநிறைந்தாய்
நன்றாமுன் னுடல்பொன் னுடர்கை கூப்பிய நங்கள்குன்றிற்
குன்றா மரகதக் குன்றேந்து குணக்குன்றமே. (சுச)

கலிவிருத்தம்.

குணசலதி யாமழகர் குலவரையின் முகில்காள்
மணமலரின் வண்டுநிகர் வன்கணர்பி ரிந்தார்
கணவரவர் நெஞ்சது கருங்கலல வோவென்
புனர் முலையில் வந்தவிளை பொன்னையுரை யீரே. (சுரு)

மடக்கு
கொச்சகக் கலிப்பா.

சாரமதிச் சோலைவரை யிறைவர்மதிச் சோலைவரை
சாரகவி மானமரூர் தாரகவி மானமரூர்
ஆரணந்தா மோதரனா ரயனந்தா மோதரனார்
சீரங்க மொழியாரே தீயரங்க மொழியாரே. (சுசு)

அறுசீர்க்கழிநெடி லாசிரியவிருத்தம்.

மொழியு மினியிர் குழைவார்ந்தீர் முத்த மிழச்செய்யுட்பயின்றீர், வழியு மாசா ரமுஞ்சிறந்தீர் மதுரக் கழைகாளினிக்கேளிர், பொழியுங் கொடையா ரழகர்வெற்பிற் புராரிக் கெதிர்போய்த் தழல்விழியால், அழியுங் காமன் பழிகாரனுக்கே யிணைக்க மாகாதே. (சுஎ)

நேரிசை வெண்பா.

அங்காப் பொழிய வருணனுக்குத் தேனருவி
அங்காப் பொழியேற் றசலமே—பங்கயமேல்
தங்கத் திருப்பிரியான் சுத்தத் தமிழ்ப்புலவர்
சங்கத் திருப்பிரியான் சார்பு. (சுஅ)

வஞ்சித்துறை.

சாரலங் காரமால்
சாரலங் காரமால்
நீரலங் காரமால்
நீரலங் காரமால். (சுகூ)

சந்தவிருத்தம்.

அலங்கார யமனும் புறஞ்சாய விதழ்மென்
றறங்காது பொருகும்ப கனன்வீழா
இலங்கேசன் மகுடந் தகர்ந்தோட முனையம்
பெயுங்கார்மு கமன்முன்பென் மயல்கூறீர்
கலங்காம லரசன்முன் செலுங்காம னுலசங்
கழைங்தேவின் முதல்நின்று மகிழ்வாயே
சிலம்பாறு தனில்வந் திளப்பேடை குமுறும்
சிலம்போசை நறவுண்ட குருகாரே. (எ0)

நேரிசைவெண்பா.

காமனூர் வெள்ளைக் கருப்புவில்லே சிற்றுமதி
தாமவடுச் சிந்து சரக்கனே—ஓமாம்
வளைத்தெய் வசிகா மணிக்கரில் லாவெள்
வளைத்தெய் வசிகா மணி. (எக)

கட்டளைக்கலித்துறை.

மணியுந்தி யான நதிபாய் வனவெற்பன் மண்ணும்விண்ணும்
தணியுந்தி யானலங் காரனெங் கோவெனுந் தாமமென்னும்
பணியுந்தி யானந்த வேளென்று நீலம் பசுங்குரும்பைக்
கணியுந்தி யான மிடுந்திசை பார்க்குமென் னாரணங்கே. (எஉ)

நாரைவிடுதூது.

அறுசீர்க்கழிநெடி லாசிரியவிருத்தம்.

ஆரமா மலையிற் றேன்றி யங்கங்கோ டிச்செய் தீங்கால்
ஈரமே வியதென் காற்று மிந்துவுஞ் சமனே கண்டீர்
வீரமா லலங்காரர்க்கு விடவரா விடவ ராதோ
தீரமே நாரை காணீர் செல்லுவீர் சொல்லுவீரே. (எங)

கட்டளைக் கலித்துறை.

சொல்லா ரணப்பொருண் மாலலங் காரர்தண் சோலைவெற்பில், வல்லா ரிளங்கொங்கை மங்கையெங் கேமனு நூல்வழியிற், செல்லாச் செலுத்தொரு கோல்போன் முடங்கிய திங்கருப்பு, வில்லானைங் கோல் வென்று முக்கோல் விழைந்திட்ட வேதியரே. (எச)

சந்தவிருத்தம்.

வேதாவெ னச்சொல்சுதர் பூமேல்வ ரத்தளரின்
மீதாம்வி சித்ரர்மறை வேரானுர்
வாதாச னச்சயன ராராம வெற்பிறைவர்
வாராம லெய்த்ததுயர் சீராமா
சாதார ணத்ததல வேள்பூச விப்பொழுது
தாரா மடைக்குருகு தூதாமோ
போதா வலைக்கறிவு போதாவெ னிற்பரிவர்
போதாம லர்த்துளவு போதாவே. (எரு)

எண்சீர்க்கழிநெடிலாசிரிய விருத்தம்.

தாவுமன் புள்ளவர் மேவுமன் புள்ளவர்
தக்கதா மலையினர் மிக்கசே மலையின்மேல்
ஆவியுங் கூடுமா வோவியந் தேடுமே
வலகிலா வஞ்சன்முன் னுலகெலாங் கஞ்சமும்

காவியும் மகரமு நாவியுஞ் சிகரமுங்
　　காந்தளுஞ் சங்கமும் பாந்தருளுஞ் சிங்கமும்
கோவையு மாரமும் பூவையுங் கீரமுங்
　　கொஞ்சுமின் சொல்லுநீண் மஞ்சம்மின் வில்லுமே. (எசு)

நேரிசை வெண்பா.

மஞ்சுகா ளுங்களைப்போல் மாரன்பூ மாரிபெய்ய
விஞ்சியது பேராசை வெள்ளங்காண்—தஞ்சம்
வழுத்தீர் மதிச்செங்கண் மாலலங் காரர்க்கு
வழுத்தீர் மதிச்செங்கண் மால். (எஎ)

வஞ்சிவிருத்தம்.

செங்கண் மாயவர் சேபதி
மங்கை யாரிடம் வண்புனம்
கொங்கை யுங்கனுங் குதலையும்
அங் கரும்பிணை யாகுமால். (எஅ)

தாழிசை.

மாலுநான்முகனு மாலுமாமழகர்
　　மால் விடைச் சயில மயிலனீர்
நீலராமிறைவ ரின்னம்வந்திலர்கள்
　　னெஞ்சர்போலு மினியென்செய்வேன்
ஆலகாலம்வட காலதாகவெதி
　　ரம்புகாலவில் வளைத்ததால்
காலகாலர்கள மெனவிருண்டுபல
　　காறிறந்தமழை காலமே. (எகு)

கட்டளைக்கலிப்பா.

மழையுறங்குத டஞ்சோலைமாமலை
　　வாணன்வாணன்க ரங்களைப்பூதங்கள்
விழையும்பாரவெ ழுக்களென்றேபற்றி
　　வீசுமாலும்பர் வேதாமவருக்கே
பழயநான்மறை சிங்காசனமலர்ப்
　　படுக்கைவீடெ டுக்கடல்வெண்ணெய்போல்
குழையுமன்பர்க ருத்தேயுபரிகை
　　குளிர்நிலாமுற்றங் கோகுலங்காணுமே. (அ0)

மடக்கு.

எண்சீர்க்கழிநெடிலாசிரிய விருத்தம்.

குலமலையா யாவாழி கொடியவென்றன் சிந்தா
　　குலமலைமா யாவாழி கொடியமதி விலங்கை
நிலமலைய மாதவரி ஞனெறிந்தாய் மந்தா
　　நிலமலைய மாதவர்கை நின்னுமங் கண்டாய்
பலவருண வாரீச நயனமுழு நீலோற்
　　பலவருண வாரீசன் பயப்படவெற் பெடுத்து
நலவரிசைக் கவிகைபுனை காரேதென் குருகூர்
　　நலவரிசைக் கவிகைவிடா நளினமின்னு யகனே, (அக)

கலிநிலைத்துறை.

நளினவி லோசன ரழகர்பு லோமிசை நாதன்றன்
இளவலு மாயவர் மாயவர் வெற்பினி லிலையோகாண்
தளையவிழ் மல்லிகை புல்லிய வண்டீர் தமியேன்போல்
வளைகலை நாண்மதி தோற்றிட நின்றே மருண்மாலை, (அஉ)

அறுசீர்க்கழிநெடில் லாசிரிய விருத்தம்.

மருதொடித்து விளவெறிந்து குருந்திலேறி
　　வடத்துறங்கிச் சோலைமலை வருமால் வெற்பில்
இருதலைப்புள் ளென்னவிருந் திமைப்புநீங்க
　　வெனைப்பிரிந்த பாதகர்நாட் டில்லைபோலும்
அருவிமத மிக்களமா தளைகடள்ளி
　　யடையலர்மாக் கோட்டையிடந் தாவிதேக்கித்
தெருவுதொறு மால்யானைக் கன்றுபோலத்
　　தென்றலிளங் கன்றோடித் திரியும் வேனில், (அஙு)

கட்டளைக் கலித்துறை.

திரியுங் கிரிக்கெதிர் சென்றே ரழகர் திருமலைமேல்
பரியுங் கொடித்தடந் தேர்வல வாபரி போற்றிரைகள்
விரியும்புனற்கட லுண்டமை யாதநம் மின்கொடிகண்
சொரியும் புனற்கடற் கோடுதல் பார்நுண் டுளிப்புயலே. (அச)

நேரிசை வெண்பா.

புயல்பார்க்குஞ் சாதகமே போன்றேன்பொன் ஞட்டின்
இயல்பார்க்குஞ் சேமலமே லெந்தாய்—தலையின்
நிலையா இருக்கவரு ணேயா மிடிதீர்த்
தலையா திருக்க வருள். (அரு)

வலைச்சியார்.

அறுசீர்க்கழிநெடிலாசிரிய விருத்தம்.

அலைகடலி னடுத்துயிலு மழகர்நாட்டி
லஞ்சொலெலாங் குளமாக வஞ்சனக்கண்
வலையெறிவீர் பொய்கைவிட்டென் ஞவிதாங்கும்
வாலாறு கேளுமச்ச மருங்குநில்லும்
கலைமதியோ டாரலலர் வெளிச்சைமீறுங்
கவலைமுன்னி ரிரையோர்க்குங் கனகருப்பம்
சிலையருவ ரால்மலங்கு படுதல்பாருந்
திருக்கைவையு மழைச்சுறவைத் தேடுவீரே. (அசு)

கோற்றியார்.

எண்சீர்க்கழிநெடி லாசியவிருத்தம்.

தெடுதமிழ் வடிவழகர் நெடியவிடை மலைமேற்
சிறியவிடைப் பெரியவிடைத் திருக்குலத்தி னமுதே
கூடுகின்ற வெண்ணெயொடும் வேனிலா னெய்யுங்
குறைவிலைவிற் போரதிகங் கொண்டதெழு படிகாண்
நாடறிந்த தகிமோக முறையிணக்கம் வையு
நவமணிசேர் பொன்ஞழி நல்குவேன் மெல்ல
ஆடைதனை யொதுக்கிடுமென் பால்வாரு மிச்ச
மாமுழக்கு மோர்போது மகலேனந் தமையே. (அஎ)

தாழிசை.

நந்தனந்தன வென்றுகார்தனை நங்கைசெங்கைமு கிழ்க்குமின்
னனிமாதென விகலுமாரனை நமதுசாபம்வி டாதெனும்
சந்த்ரசூரியர் தங்களைச்செய சங்குசக்ர வெனத்தொழும்
சலதியாடுதல் யமுனைமூழ்குத றவமெனுந்தலை நாளிலே

ஐந்தலைப்பணி யுந்தருப்பையு மாகிலேனெனும் வேனுவா
யமுதமுண்டுயர் வம்சமானத திட்டமேயெனு மாசைநோய்
மந்திரத்தில ருந்தீர்க்குநின் வாசம்வீசிய துளவுகாண்
வாசவன்பதி பரவுசீபதி வாசசுந்தர ராசனே. (அஅ)

சுரம்போக்கு.

கட்டளைக் கலித்துறை.

சுந்தரத் தோள ரழகர்நன் னாட்டன்னத் தூவியந்தாள்
மந்தரத் தீஞ்சொற் கிளிசெல்லு மோசக்ர வாளஞ்சுற்றி
அந்தரப் பானுவு மோடச்செந் தீயுநெட் டாழிவிழக்
கந்தரத் தன்குளக் கண்போற் கொதிக்குங் கடுஞ்சுரமே. (அகூ)

பிச்சியார்.

மடக்கு - எண்சீர்க்கழிநெடி லாசிரியவிருத்தம்.

மேதினிபோற் றழகர்மலைத் திருப்பிச்சி யாரே
வெளிப்பட்டீர் முனிவர்மலைத் திருப்பிச்சியாரே
கோதுபடு குழல்போக விளங்குதலைச் சுகமே
கொள்ளைகொண்டீ ரிங்குவர விளங்குதலைச் சுகமே
காதிலிட்ட செம்பணியு நடுக்காவி யுடையும்
கபாலமுஞ்சூ லமுங்கண்டே நடுக்காவி யுடையும்
ஆதரியு முங்கள்சிவ மதவேடந் திரமே.
யறிவீரே யன்றெதிர்த்த மதவேடந் திரமே. (கூ0)

நேரிசை வெண்பா.

மதுசூத னுமுகுந்தா வாமனு மாயா
அதிருபா ராமா வழகர்—எதுவீரா
வெண்ணந் துளவா விமலா மகலாட்சா
தண்ணந் துளவா சரண். (கூக)

பதினான்குசீர்க்கழிநெடி லாசிரியவிருத்தம்.

சாரணகோ கனகங் கற்பக நாறத்
தண்டுழாய் முடிபரி மளிக்க
சங்குநே மியும்வெண் ணிலாவெயி லெறிக்கத்
தமனியத் துகில்பள பளக்க
மரகத மேனி யெழில்பழுத் தொழுக
மகரகுண் டலம்புயத் தலம்ப
வனசலோ சனங்க ளருண்மழை பொழிய
வந்தநின் கோலநான் மறவேன்
திரண்முலைக் கிராத நறுங்கிடைக் கிராத
சிறுமிகள் முகமதி யெனவாய்
திறந்தவாம் பலையும் பறந்தவண் டையுஞ்செந்
தீயெழு புகையெனப் பதறி
விரனெரித் தடங்கா விழிபுதைத் தோடி
வெண்பளிக் கறைகுடி புகுங்கா
வெற்பலங் காரா வுற்பலங் காரா
மெய்யனே தெய்வநா யகனே. (கூஉ)

அறுசீர்க்கழிநெடி லாசிரிய விருத்தம்.

தெய்வசிகா மணியையெங்கள் சாரசோர
சிகாமணியைக் கண்மணியிற் சிறந்தோன்றன்னை
ஐவர்சகா யனைமுதலுந் தம்பியன்றே
வழைத்ததின்னந் தம்பிகளே யழைத்தவாரும்
கைவருபந் தாடுமணி முற்றமெல்லாங்
கமழ்பனிநீ ரிறைத்திறைத்துக் கழுநீர்போலும்
மைவிழியார் குளமாக்கி விட்டாரென்ன
வன்பகையோ பொருமுதலை வளர்கின்றாரே. (கூங)

எழுசீர்க்கழிநெடில் சந்தவிருத்தம்.

வளக்குலவு தண்டலைநெ டுங்கிரிமு குந்தர்நல்வ
ரந்தினம்வ ழங்கழ கர்தாம்
இளக்குதலை கொஞ்சியப சுங்கிளிகள் கெஞ்சியுமி
ரங்கியினம் வந்தில ரையோ

உளங்கரையு மென்சொலமு னஞ்சமன டுங்கிடவு
 தைந்தவர்வெ குண்டு சுடவே
களங்கமற வெந்தநும தன்சடல மென்றனர்க
 ரும்புகையொ ழிந்த தலவே. (கூச)

(இரங்கல்—மடக்கு)

பன்னிருசீர்க்கழிநெடி லாசிரியவிருத்தம்.

அலமேந் தழகர் பதிச்சுனையே
 யாடு மேமெய்ப் பதிச்சுனையே
யணில்வாற் கதிர்போ மருந்தினையே
 யகன்றே மேய மருந்தினையே
குலவஞ் சுகமே கோகிலமே
 கொம்பிற் புனத்திக் கோகிலமே
கூட வளர்மா தவிப்போதே
 கொடியார்க் கென்மா தவிப்போதே
கலைமுன் பிரியக் கணக்கன்றே
 கரும்பைப் பிரியக் கணக்கன்றே
கணியார் காட்டு மருவலரே
 கணியார் காட்டு மருவலரே
சலதி முகக்கு முகமஞ்சே
 தனித்தே திமிட முகமஞ்சே
தைய லொதுங்கும் வரவழையே
 தையுண் டானல் வரவழையே. (கூரு)

அகவல்.

வரம்பெற் றிடுதலி னருந்தவக் கிழவரும்
கண்டகரை யடர்த்தலின் மண்டலத் தாசருங்
கற்பக மண்டலிற் கனக நாடருங்
கானமு ழக்கலி ஞனகந் திருவரு
மெழுதரு மறைகள்கூ றிடலால் வியாதனும்
போதக மோதலிற் புராணவே தியரும்
சாந்தமுற் றிடுதலிற் றனிஞா னிகளும்
மான்மத மடுத்தலின் வைணவக் குரவரும்
நவமணி விரித்தலி னன்னு வலரும்

அன்னம் வழங்கலி னகவாழ்க் கையரும்
செம்பொ னிட்டலிற் றிருப்பாற் கடலும்
அச்சங் களைதலி னமுதசஞ் சீவியும்
பூமிதந் திடுதலிற் புண்ட ரீகனும்
பொங்க ருரைதலிற் பூவை வண்ணனும்
அம்பிகை கலத்தலி னந்தி வண்ணனும்
பொருமலை யெறிதலிற் புலோமிசை கொழுநனும்
அகிலங் காட்டலி னலர்கதிர் ஞாயிறும்
முத்தமிழ் துதித்தலின் முழுமதிக் கடவுளும்
சிவனுங் கடவுட் சிலம்பாற் றிறைவ
இருபது சிகரத் தெண்ணிலாச் சிகரப்
பொன்மலை வளைத்த செம்மலை யேந்தும்
வெண்குன் றெடுத்த கருங்குன் றொருநாண்
முழைவாய் திறந்து மழைபோ லிடித்து
முடுகுசெங் களத்துக் கொடுமரம் வாங்கி
யடுசம ராட நடுநடு நடுங்கி
கொடுமுடி கவிழ்தலிற் குறுநகை பூத்து
நாளைவா வின்றுன நீள்பதிக் கேகென
விடைகொடுத் தருண்மால் விடைமலை வாண
உந்திக் கமலத் துச்சிவிட் டிறங்கி
கருத்திற் றெளிந்த காகநீ ராட்டிக்
கண்டகண் போற்குளிர் தண்டுழாய் சாத்தி
இசைமக ளுடன்றுதித் தெண்ணில் கோடி
பிரமர் போற்றிய பரம சாமீ
அளவறு பிறைகளுப களனுறு கறைகளுங்
கணக்கிலா மழுக்களும் குணக்கிலாக் கழுக்களும்
உடையார் புலித்தோ லுடையா ரிடையார்
அலகிலா வுமைகளு மிலகுபன் னதிகளும்
பதிகொ ளத்தனார் குதிகொண் மத்தனார்
வீரபத் திரன்முதற் கோபுரத் திரரொடு
மனந்த ருருத்திரர் தினந்தினந் தொழுதிடுந்
திருவடி யுடைய பிரம மூர்த்தி
ஒருவின் னப்பமுன் பெருமுனி பின்னர்
நம்பிரான் விழலிற் றம்பின் தொடரச்

செஞ்சிலை யொடும்போய்க் கருஞ்சிலை மிதித்து
மின்னிள மேகமும் வில்லும் பிறையும்
அரவிந் தமுமாங் கதிற்சில பூவும்
சங்கமுந் திகிரியும் பங்கய முகுளமுங்
காந்தளுங் கொடியும் பாந்தளுங் கதலியும்
மாவிளந் தளிரும் வகுத்தனை மீண்டும்
புன்மதி யுடைய வென்மனப் பாறையை
நற்பதப் படுத்தி யற்புதம் விளைக்கும்
கண்ணநீ யுண்ணக் கவர்ந்த
வெண்ணெய் செய்து விடுவதுன் கடனே. (கசு)

பாண்.

வெண்ணெய்ஞுறை சொண்டகொண்டன் மேனிமாயர் வனகிரி
விறலியென்ற கோகிலத்து மென்பெடைக்கொர் சேவல்கேள்
பண்ணுமிங்கி தங்குடைந்து பாணர்தம்மை வென்றபின்
பாதகற்கு மருமையோவோர் பாணனின்னை வெல்வது
வண்ணமார் பெழுந்தகொங்கை கிண்ணமென்ப துமெயா
வந்துபா னிறைந்ததன்மை மதலைபால னென்பதும்
எண்ணெயீது பசுநரம்பெ னும்கொடிக்கு விட்டநீ
ரேற்குமோ வளர்க்கும் யாழின் வீக்குகாய நிம்பமே. (கஎ)

எழுசீர்க்கழிநெடிலாசிரிய விருத்தம்.

(இரங்கல்)

காயரன் பிரமன்முத லோர்தொழுஞ் சனகர்நிமிர்
காளமஞ் சனவழகர் மா
மாயரம் புவியுநவ நீதமுங் கமழ்பவள
வாயர்கண் டிலர்கொ லளிகாள்
பாயும்வெம் புலிபொருத மாமனென் பவன்விடுமோர்
பாறைநெஞ் சினள் சிகரநேர்
ஆயகொங் கையிலொழுகு பால்பரந் தெனவிரிய
கோர சந்திர கிரணமோ. (கஅ)

சந்தவிருத்தம்.

சந்தன நிழற்குளிரு வந்ததகை நீரச்
சந்த்ரமுநி யேகவியு மிந்த்ரதரு மாலும்
மைந்தலே யாவில்வரு மழகர்பழ மறைதே
டரியமுனே யார்முளரி தெரியமுனே போல
வந்தருணம்வைகையிது பொய்கையிது முத்தின்
வண்டலிது கொண்டறவழ் மண்டபமி தல்லாற்
செந்திருநன் னகரமிது சிகரமிது சோலைச்
சிலம்பிடைசி லம்பியசி லம்புநதி யிதுவே. (கக)

கட்டளைக்கலித்துறை.

நதிபெற்ற பாதர் மலையலங் கார்நன் னுட்டணங்கே
கதிபெற்ற னன்னந்த மீகாமன் காமன் கழைகழையே
பதிபெற்ற வவ்வங்க மிவ்வங்கஞ் சங்கம் பலித்ததங்கே
துதிபெற்ற முத்தங் கிடைத்ததொப் பேதுன் சுகக்கடற்கே. (ங)

அறுசீர்க்கழிநெடிலாசிரியவிருத்தம்.

சுகமும் பிகமும் மறையோதும் சோலை மலையி லலங்காரர்
இகமும் பரமும் வருத்தபிரா னெல்லாப் பதமும் தரவாழ்வீர்
மதகமுந் தவமுஞ் செய்ததொக்கும் மானந தினைக்கும் பிடுவானு
செகமும் பரவுஞ் சிலம்பாற்றுத் திருநீர் படியு மொருநீரே.

அழகர்கலம்பகம்

முற்றுப்பெற்றது.

ஸ்ரீ:

அழகரந்தாதி.

நீராழிவண்ணனைப்பாலாழிநாதனைநின்மலனைச்
சீராழியங்கைத்திருமகள்கேள்வனைத்தெய்வப்புள்ளூர்
கூராழிமாயனைமாலலங்காரனைக்கொற்றவெய்யோ
னோராழித்தேர்மறைத்தானையென்ஞான்றுமுரைநெஞ்சமே. (௧)

உரைமாற்றமுண்டென்பொறியைந்துமுன்னிடத்தன்றியுண்ணு
மிரைமாற்றவேண்டுமிதுவேயென்விண்ணப்பமென்னப்பனே
யுரைமாற்றளவற்றபொன்னுடுத்தாய்வில்லெடுத்திலங்கை
வரைமாற்றலரைச்செற்றாயழகாகருமாணிக்கமே. (௨)

மாணிக்கனகம்புரைமேனிமாலுக்குவார்சடையோன்
பாணிக்கனகம்பலியொழித்தானுக்குப்பச்சைத்துழா
யாணிக்கனகமுடியலங்காரனுக்குக்கண்டமெல்லாம்
பேணிக்கனகனுக்குப்பித்தரானவர்பித்தரன்றே. (௩)

பித்தரும்பாநின்றநெஞ்சனைவஞ்சனைப்பேருலகோர்
கைத்தரும்பாவியெனுங்கடையேனைக்கடைக்கணியாய்
முத்தரும்பாருந்தொழுமழகாவண்டுமுசுந்துழாய்ப்
புத்தரும்பார்முடியாயடியாரைப்புரப்பவனே. (௪)

புரந்தரனுமெனப்பூபதியாகிப்புகர்முகமா
துரந்தரசாளிலென்னல்குரவாகிலென்றொல்புவிக்கு
வரந்தரமாலிருஞ்சோலைநின்றார்க்கென்மனத்தினுள்ளே
நிரந்தரமாயலங்காரர்க்கிங்காட்டப்பட்டுநின்றபின்னே. (௫)

நின்றபிராணன்கழலுமுன்னே நெஞ்சமே நினையாய்
சென்றபிராயம்வம்பேசென்றேதாற்றிருமங்கைகொங்கை
துன்றபிராமனைசசுந்தரத்தோளனைத்தோளின்மல்லைக்
கொன்றபிரானையடைந்தடியாரொடுங்கூடுகைக்கே. (௬)

கூடுகைக்குஞ்சமாத்தடியேற்குக்கொடியவஞ்சனுஞ்
சாடுகைக்குஞ்சரணந்தாவென்றுந்தடத்தழுந்தி
வாடுகைக்குஞ்சரங்காத்திர்ளின்வாழ்க்கைக்கும்வாளகக்கர்
விடுகைக்குஞ்சரங்கோத்தீர்விடைவெற்பின்வித்தகரே. (எ)

வித்தகரும்பர்க்காசானவனும்விதியுங்கங்கை
மத்தகரும்பரவும்மலங்காரர்மழைகொண்டகா
ரொத்தகரும்பரஞ்சோதியர்நாமமுரைத்தன்னைமீ
ரித்தகரும்பரதெய்வமுங்கூத்தும்விட்டேத்துமினே. (அ)

ஏத்துமின்பத்தியினாலெட்டெழுத்துமிணையடிக்கே
சாத்துமின்பத்திரத்தண்ணந்துழாய்மதிதாங்கிக்கஞ்சம்
பூத்துமின்பத்திசெய்யும்பச்சைமாமுகில்போலழகர்
காத்துமின்பத்திவிருத்தியும்வைப்பர்கருணைசெய்தே. (கூ)

செய்தவராகவருந்தியுந்தீர்த்தத்துறைபடிந்துங்
கைதவராகமங்கற்றுமென்னாங்கடற்பார்மருப்பிற்
பெய்தவராகனைமாலலங்காரனைப்பேரிலங்கை
யெய்தவராகவனென்றேத்தநீங்குமிருவினையே. (க0)

வினைக்குமருந்தரிக்கும்பிணிமூப்புக்கும்வீவின்றவே
தனைக்குமருந்தன்னதாளழகாசெய்யதாமரையங்
கனைக்குமருந்தமுதேயருளாய்நின்னைக்காதலித்து
நினைக்குமருந்ததிதன்னுயிர்வாழ்க்கைநிலைபெறவே. (கக)

நிலையாமையானவுடலுமுயிருநினைவுந்தம்மிற்
கலையாமையானங்கலக்குமுன்னேகங்கைவைத்தசடைத்
தலையாமையானனன்றுமரையான்றொழுந்தாளழக
னலையாமையானவன்மாலிருஞ்சோலையடைநெஞ்சமே. (கஉ)

நெஞ்சமுருக்குமுயிருக்குந்தொல்லைநீள்வினையின்
வஞ்சமுருக்கும்பவமுருக்கும்வண்டுழாயழகர்
கஞ்சமுருக்குமலர்வாய்த்திருநண்பர்கஞ்சனுக்கு
நஞ்சமுருக்குவளையாழியன்னவர்நாமங்களே. (கங)

நாமங்களாவிருமூவுந்தலையுகவின் றவரைத்
தாமங்களாவிமனத்துள்வைப்பார்தண்டலையினிற்
றாமங்களாவிமணநாறுமாலிருஞ்சோலையன்பர்
சேமங்களாவின்கனியனையார்பதஞ்சேருவரே. (௧௪)

சேராதகாதநரேகேழ்தலைமுறைசேர்ந்தவர்க்கும்
வாராதகாதம்வசைபிணிபாவமறிகடன்முன்
றாராதகாதங்கடேர்த்தானைமாலிருஞ்சோலையிற்போ
யாராதகாதலுடன்பணிவீரென்னழகனையே. (௧௫)

அழக்கன்றியகருங்கண்ணிக்குக்கண்ணியளித்திலரேல்
வழக்கன்றிமுன்கொண்டவால்வளைகேளுமறுத்ததுண்டேற்
குழக்கன்றின்பின்குழலூதலங்காரர்க்குக்கோதைநல்கீர்
சழக்கன்றில்வாய்பிளந்தானுய்யலாமென்றுசாற்றுமினே. (௧௬)

சாற்றுக்கரும்பனைக்கூற்றென்னுமாசைத்தமிழ்மலயக்
காற்றுக்கரும்பனையுங்கண்படாளலங்காரற்கண்ட
சேற்றுக்கரும்பனையக்கொங்கையாள்கொண்டவின்னலுக்கு
மாற்றுக்கரும்பனையல்லாதுவேறுமருந்தில்லையே. (௧௭)

மருந்துவந்தார்தொழுமாலிருஞ்சோலைமலையழக
ரருந்துவந்தாரணியென்றயின்றாடலாயிரவாய்
பொருந்துவந்தார்பணிப்பாயார்விருந்தபுதுமனையில்
விருந்துவந்தாரடியார்க்கில்லைநோயும்வெறுமையுமே. (௧௮)

வெறுத்தவரைக்கஞ்சனைச்செற்றுளார்விடைவெற்பற்வெங்கட்
கறுத்தவரைக்கஞ்சலென்றுவந்தார்கனகாம்பரத்தைப்
பொறுத்தவரைக்கஞ்சனமேனிக்காவிபுலர்ந்துருகிச்
சிறுத்தவரைக்கஞ்சங்கூப்புமென்பேதைக்கென்செப்புவதே. (௧௯)

செப்போதனஞ்செழுந்துப்போசெவ்வாயென்றுசேயிழையார்க்
கொப்போதனஞ்சுருகித்திரிவீர்கனலூதைமண்வி
ணப்போதனமென்றமுதுசெய்தாரலங்காரர்பொற்று
ளெப்போதனந்தறவிர்ந்தேதத்தீங்களிருக்கின்றதே. (௨0)

இருக்கந்தாத்தனைமேவார்களுமோதியிடபகிரி
நெருக்கந்தாத்தனையேத்தநின்றானைநிறத்ததுப்பி
னுருக்கந்தாத்தனைத்துன்பொழித்தானையுலகமுண்ட
திருக்கந்தாத்தனையல்லாதெண்ணேனொருதெய்வத்தையே. (உக)

தெய்வம்பலவவர்நூலும்பலவவைதேர்பொழுதிற்
பொய்வம்பலவென்றுதோன்றும்புல்லோர்கட்குப்போதநல்லோ
ருய்வம்பலனுமவனேயென்றோதியுணர்வர்நெஞ்சே
கொய்வம்பலர்சொரியுஞ்சோலைமாமலைக்கொண்டலையே. (உஉ)

கொண்டலையாநிற்குமைம்புலக்கோண்மகரங்களினீர்ப்
புண்டலையார்பிறவிக்கடன்மூழ்குவருத்தமனைத்
தண்டலையார்திருமாலிருஞ்சோலைத்தனிச்சுடரைப்
புண்டலையால்வணங்காரணங்கார்வினைபோகவென்றே. (உங)

என்றுதரங்கலந்தேனற்றைநான்றுதொட்டிற்றைவரை
நின்றுதரங்கிக்கின்றேற்கருள்வாய்நெடுங்கான்கடந்து
சென்றுதரங்கக்கடறூர்த்திலங்கையிற்றீயரைக்
கொன்றுதாங்குவித்தாய்சோலைமாமலைக்கோவலனே. (உச)

கோவலன்பார்ப்புடன்கேகயஞ்சூழ்குளிர்சோலைமலைக்
காவலன்பாற்கடற்கண்டுயின்மாமலங்காரனென்றே
பாவலன்பாற்பணிவாரணிவானவராகிமறை
நாவலன்பார்ப்பதிநாதனன்னுப்பதநண்ணுவரே. (உரு)

நன்னினனுகமுடிமேனடித்தென்னைநாசமறப்
பண்ணினனுகமும்பாருமளந்தனபண்டுதம்பி
மண்ணினனுகவனம்போயினவளர்சோலைமலைக்
கண்ணினனுகங்கரியான்சிவந்தகழலிணையே. (உசா)

கழலப்புகுந்தவினையறியாரென்கருத்தறியா
ரழலப்புகன்றெறுப்பாரன்னைமாறுகாற்சுரும்பு
சுழலப்புனைந்ததுழாய்மார்பர்மாலிருஞ்சோலையென்னார்
தழலப்புவரென்றனங்களிலேசந்தனங்களென்றே. (உஎ)

தனத்துக்காவியவேல்விழிக்கேக்கற்றுத்தையலாற்
றினத்துக்காகித்திரிவார்பலர்சிலர்செங்கமல
வனத்துக்காசலங்காத்தாற்குச்சோலைமலையினின்ற
கனத்துக்காவணையாற்கெம்பிராற்குள்ளங்காதலரே. (உஅ)

காதலைப்பத்தினிமேல்வைத்தநீசக்கருநிருதன்
மாதலைப்பத்தியைமண்ணிலிட்டாய்நின்னைவாழ்த்தித்தொண்டர்க்
கேதலைப்பத்தியைச்செய்வோர்கள்வாழுமிடபவெற்பா
நீதலைப்பத்தியங்கித்திரிவேற்கருள்செய்தருளே. (உகூ)

அருடருமங்கைவிடாதேத்துமன்பருக்கன்பரெல்வி
லிருடருமங்கையெறியாழியாரிசைக்கின்னாருங்
கெருடருமங்கைபரும்வாழிடபகிரியிற்கல்லா
முருடருமங்கையலெய்திலன்றேயவர்முத்தான்றே. (௩0)

முத்தான்றேநின்கழலொருசாற்கைமுகிழ்க்கப்பெற்றோர்
பித்தான்றேநினக்கேபித்தாகிற்பிரமன்கங்கை
வைத்தான்றேய்துயர்தீர்த்தாய்நின்சோலைமலைமருவும்
பத்தான்றேபரிவாலென்னையாளும்பரமர்களே. (௩க)

பரந்தாமரைத்திருமாலிருஞ்சோலைப்பரமரைக்கால்
கரந்தாமரையன்னகார்நிறத்தாரைக்கடல்கடக்குஞ்
சரந்தாமரைதிரிகான்போயிலங்கைத்தலைவன்பத்துச்
சிரந்தாமரைக்கணத்தெய்தாரையெய்தற்குத்தேர்மனமே. (௩உ)

தேராயிரவுபகலிரைதேடுவைதீமைநன்மை
பாராயிரங்குவைபாவையராற்பண்டுமாவலிபாற்
சோராயிருந்தவனைத்திருமாலிருஞ்சோலைநின்ற
பேராயிரமுடையானைநெஞ்சேயென்றுபேணுவையே. (௩௩)

பேணிக்கவித்தவரைக்குடையாய்பெரியோர்பதின்ம
ராணிக்கவித்ததமிழ்மாலைகொண்டாயழகாகரிய
மாணிக்கவித்தகமாமலையேவண்டுளவுக்கல்லாற்
பாணிக்கவித்தடங்காதுவெங்காமப்படர்கனலே. (௩௪)

படாகுவால்குவியக்குழலூறியபாலலைய
மடாகுவாகனன்றுதைக்கிட்டாலங்காரர்துழாய்க்
கிடாகுவார்பலர்காண்டமியேனையெரிப்பதென்னி
விடாகுவாய்க்கொண்டுடல்சுட்டுக்கான்றிட்டவெண்டிங்களே (௩௫)

திங்களப்பாநின்றசெந்தீக்கொழுந்திற்செழுஞ்சங்குபோ
லங்களைப்பானையுருகுவதோர்கிலரும்பரெல்லா
மெங்களப்பாவெமைக்காவாயெனவுலகீரடியா
லங்களப்பான்வளர்ந்தார்சோலைமாமலையாதிபரே. (௩௬)

ஆதியராவிற்றுயிலலங்காரழகரன்பாம்
வேதியராவுதிவீற்றிருப்பாரண்டமீதிருக்குஞ்
சோதியராவின்பின்போந்தாரையன்றித்தொழேனுடலைக்
காதியராவினும்பொன்மாமகுடங்கவிக்கினுமே. (௩௭)

கவித்தானைமன்னற்குநாட்பாய்முடிகவித்தானையன்று
புவித்தானைவற்றப்பொழிசாத்தானைப்பொருதிலங்கை
யவித்தானைமாலிருஞ்சோலைநின்றானையழகனைமுன்
றவித்தானைவாவெனவந்தானைப்பற்றினென்றஞ்சமென்றே. (௩௮)

தஞ்சந்தனமென்றுதேடிப்புல்லோர்தையலார்கடைக்கண்
வஞ்சந்தனங்கொள்ளவாளாவிழப்பர்மதியுடையோர்
செஞ்சந்தனப்பொழின்மாலிருஞ்சோலைத்திருநெடுமா
னெஞ்சந்தனக்குவப்பாகநல்காநிற்பர்நேர்படினே. (௩௯)

நேராயவேதனைநெஞ்சிடந்தாய்நெடுஞ்சோலைமலைக்
காராயவேதனைமுன்படைத்தாய்நின்கழற்குத்தொண்டேன்
றாராயவேதனைப்புன்பிறப்போயுமவாவழியிற்
போராயவேதனையில்லுழைப்போரும்பிழைப்பர்களே. (௪௦)

பிழைத்தலையானெண்ணிப்பேசுகின்றேனிப்பிணிமற்றொன்றுன்
மழைத்தலைவார்குழலீர்தணியாதுவருணனைமு
வழைத்ததலைபங்கடைத்தாரலங்கனலகிர்
முழைத்தலைநின்றுமலயாநிலம்வந்துமோதுமுன்னே. (௪௧)

மோதாகவந்தனைமுட்டி லங்கேசன்முடிந்துவிண்ணின்
மீதாகவந்தனைவில்லெடுத்தேவிடைவெற்பினின்ற
நாதாகவந்தனைச்செற்றாயுனையன்றிநான்மறந்துந்
தீதாகவந்தனைசெய்யேன்புறஞ்சிலதேவரையே. (௪௨)

தேவரையாதன்மனிதரையாதல்செழுங்கவிதை
நாவரையாமனவிலுகிற்பீர்நம்மையாளுஞ்செம்பொன்
மேவரையானையிருஞ்சோலைவேங்கடமெய்யமென்று
மாவரையானையொருவனையேசொல்லிவாழுமினே. (௪௩)

வாழுமின்பங்கயச்சுந்தரவல்லிமணாளன்வெற்பைச்
சூழுமின்பந்தித்ததொல்வினைதீர்ந்துய்யத்தொங்கல்சுற்றுந்
தாழுமின்பஞ்சணைமேன்மடவார்தடமாமுலைக்கே
வீழுமின்பங்கருதித்துன்பயோனியில்வீழ்பவரே. (௪௪)

வீழமராமரமெய்தார்மதிதவழ்வெற்பைநெஞ்சே
தாழமராடச்சமன்குறுகானிச்சரீரமென்னும்
பாழமராமற்பரகதியேற்றுவர்பார்க்கில்விண்ணோர்
வாழமராவதியுந்நரகாமந்தமாநகர்க்கே. (௪௫)

நகரமுனாடும்புரந்தவர்நண்ணலரால்வனமுஞ்
சிகரமுனாடுஞ்சிறுமைகண்டோமஞ்ஞைதேனிசைகள்
பகரமுனாடும்பனிச்சோலைவெற்பினிற்பார்க்குக்கஞ்சன்
றகரமுனாடுகைத்தார்க்கறிந்தீர்கள்சரண்புகுமே. (௪௬)

சரணியனாகத்தனைநினைந்தாரைத்தன்போலவைக்கு
மரணியனாகத்தனையானரங்கனழகனெங்கோ
னிரணியனாகமிடந்தான்கதையன்றியினர்தங்கண்
முரணியனாகத்தும்புன்குரலோரிமுதுக்குரலே. (௪௭)

முதுவிருந்தாவனத்தானிரைமேய்த்தவர்முன்விதுரன்
புதுவிருந்தானவர்மாலலங்காரர்பொலங்கழலா
மதுவிருந்தாமரைக்களாயிரார்க்குமதிநுட்பரா
லெதுவிருந்தாலுமதனால்விடாவிங்கிருவினையே. (௪௮)

வினையாட்டியேன்கொண்டவெங்காமநோய்வெறியாட்டினுமிச்
சினையாட்டினுந்தணியாதன்னைமீர்செய்யபூங்கமல
மனையாட்டிநாயகன்மாலிருஞ்சோலைமலைச்சிலம்பாற்
றனையாட்டிவாருஞ்சொன்னேனெந்தநோயுமெனக்கில்லையே. (௪௯)

எனக்காவியங்குமுடலிங்குமாகியிருப்பதைச்சந்
தனக்காவியங்குந்தமரவன்மீர்சொல்லுந்தத்துவநூல்
கனக்காவியங்கவிவல்லோர்புகழலங்காரனுக்கு
வனக்காவியங்கண்ணிமாமலராண்மணவாளனுக்கே. (௫௦)

மணவாளராவிநிகர்திருமாதுக்குமாலழகர்
பணவாளராவிற்கண்பள்ளிகொள்வார்திருப்பாதமெண்ணாக்
குணவாளராவிரின்யேபுயிர்காளும்மைக்கூற்றுவனார்
நிணவாளராவியறுக்குமப்போதுநினைப்பரிதே. (௫௧)

நினைப்பரியாயெளியாயும்பர்யார்க்குநின்னன்பருக்கும்
வினைப்பரியானவன்வாய்பிளந்தாய்வியன்சோலைமலை
தனைப்பரியாநின்றதாளழகாமுற்சனனத்துள்ளு
முனைப்பரியாமலன்றேபரித்தேனிவ்வுடலத்தையே. (௫௨)

உடலம்புயங்கத்துரிபோல்விடுமன்றுவணப்புள்ளி
னடலம்புயமிசைநீவரவேண்டுமையானனற்கு
மடலம்புயற்கும்வரந்தருஞ்சோலைமலைக்கரசே
கடலம்புயர்வரையாலடைத்தாயென்னைக்காப்பதற்கே. (௫௩)

காப்பவனந்தமலரோனையுங்கறைக்கண்டனையும்
பூப்பவனந்தாம்போக்கவைப்பான்புனல்பார்விசும்பு
தீப்பவனந்தருந்தெய்வசிகாமணிசேவடியை
நாப்பவனந்தப்புகழ்வார்க்கொப்பில்லைநவகண்டத்தே. (௫௪)

கண்டாகனன்கண்ணனல்லாற்கதியின்மைகண்டடைந்த
துண்டாகனம்பவொட்டாதுங்களூழ்வினையுண்மையறிந்
தண்டாகனவண்ணனேயருளாயென்றழகனுக்கே
தொண்டாகனன்னெஞ்சிறுவுரைப்பீர்பிறர்தொண்டர்களே (௫௫)

தொண்டுபடார்திருமாலிருஞ்சோலையிற்சோதிக்கன்பு
கொண்டுபடாமலரிட்டிறைஞ்சார்மடக்கோதையரைக்
கண்டுபடாமுலைதோயனுராகங்கருதியிரா
வுண்டுபடாநிற்கும்போதுனைவாரெங்ஙனுய்வதுவே, (௯௬)

உய்வந்தொழும்புசெய்தென்றிருப்போமையுய்யாமலைவர்
பெய்வந்தொழுவினைக்கேயென்பபாற்பெருந்தேன்சிகரந்
தைவந்தொழுகுமலையலங்காரசதுமுகத்துத்
தெய்வந்தொழுந்தெய்வமேயென்கொலோவுன்றிருவுளமே. (௯௭)

திருவிளையாடுதிண்டோட்செங்கண்மால்பலதேவருடன்
மருவிளையான்றிருமாலிருஞ்சோலைமலையெனவோ
ருருவிளையாமற்பிறப்பார்பலர்புகழோதிச்சிலர்
கருவிளையாநிற்கவித்தாவர்முத்தியிற்காமமற்றே (௯௮)

காமத்தனைப்பொய்யழுக்காறுகோபங்களவுகொலை
யாமத்தனையுமுடையேனையாளுங்கொலான்பொருப்பாந்
தாமத்தனைவரும்போற்றநின்றான்பண்டுதாமரையோன்
பூமத்தனைச்செய்தநோய்துடைத்தானடிப்போதுகளே. (௯௯)

போதகத்தானும்வெண்போதகத்தானும்புராந்தகனுந்
தீதகத்தானதுதீர்தருங்காலைத்திருவரைசேர்
பீதகத்தாயழகாவருளாயென்பர்பின்னையென்ன
பாதகத்தான்மறந்தோதனிநாயகம்பாவிப்பரே. (௱)

பாவிக்கமலவிரிஞ்சற்கிறையவர்பத்தர்தங்க
ளாவிக்கமலத்துவீற்றிருப்பாரளிப்பாடல்கொண்ட
வாவிக்கமலமணநாறுஞ்சோலைமலையைக்கண்ணுற்
சேவிக்கமலமறுமனமேயெழுசெல்லுதற்கே. (௱௧)

செல்லுக்குவளைகுழனுட்டமென்றுதெரிவையர்பாற்
பல்லுக்குவளைமுதுகாந்தனையுப்புன்பாட்டுரைப்பீ
ரல்லுக்குவளையுழும்பாண்டிநாட்டையடைந்துநங்கள்
சொல்லுக்குவளையுண்டார்க்கலங்காரர்க்குக்கூட்டுவினே. (௱௨)

கூட்டோதிமஞ்சென்றுசொல்லாதென்காதலைத்தும்பியிசைப்
பாட்டோதிமங்கையரும்பணியார்பண்டுகன்மழைக்காக்
கோட்டோதிமமெடுத்தார்சோலைமாமலைக்கோவலனூர்
மாட்டோதிமஞ்சினங்காளுரைப்பீர்மறுவாசகமே. (௬௩)

வாசம்பரந்ததுழாயுமென்பாடலுமாலையொளி
வீசம்பரம்பசும்பொன்னுமென்வேட்கையும்விற்றிருக்குந்
தேசம்பரமபதமுமென்சிந்தையுந்தீவளியா
காசம்பரவைமண்கண்டுண்டமாலலங்காரனுக்கே. (௬௪)

அலங்காரன்சுந்தரத்தோளனழகனணிமுடியி
விலங்காரனேறுதிருவுடையானெட்டெழுத்துங்கற்றூர்
கலங்காரனங்கன்கணையாலெச்செல்வமுங்காதலியார்
மலங்காருந்துயர்மேவினுமாகுவர்வானவரே (௬௫)

வானவதாரலரிசுந்தரத்தோளன்முன்மாவலியைத்
தானவதாரணிதாவென்றமாயன்றபாதலத்து
மீனவதாரமுதலானவைவினையின்றியிச்சை
யானவதாரறிவாரவரேமுத்தாமவரே. (௬௬)

ஆமவரைப்பணித்தாள்வாரழகரயனுமையாள்
வாமவரைப்பணியான்பணிபாதத்தைவாழ்த்துங்கொங்கை
யேமவரைப்பணிபூணுள்சந்தேந்திழையாளுரைத்தால்
வேமவரைப்பணியாதேயெனுமெங்கண்மெல்லியலே. (௬௭)

மெல்லியலைப்பரியங்கனையாரும்வெறுத்துவசை
சொல்லியலைப்பரியங்கவொட்டார்சுடர்மாமலையைப்
புல்லியலைப்பரியங்கத்திலேறும்புயல்பதின்மர்
நல்லியலைப்பரியங்கழற்றுமயக்தபின்னே. (௬௮)

பின்னிறப்பும்பிறப்புந்நரைமூப்பும்பிணியுமனை
முன்னிறப்பும்பிரித்தானிருந்தானவர்மூதிலங்கை
மன்னிறப்புக்கக்கணைதொட்டசோலைமலையழகன்
பொன்னிறப்புண்டரிகத்திருத்தாளன்றிப்போற்றிலமே. (௬௯)

போற்றியிராமவென்ஞர்சோலைமாமலைபோதவிடார்
மாற்றியிராவைப்பகலாக்கிலார்வணடுமுரய்குழன்மே
லேற்றியிராசதமாகவையாரென்னிடைவயெல்லா
மாற்றிபிராரன்னைமாரென்னைவாய்வம்பளக்கின்றதே. (எ0)

அளப்பதுமங்கையினீரேற்பதுந்தந்தளிப்பதும்பின்
பிளப்பதுமங்கையில்வெண்கோட்டிற்கொள்வதும்பெருணவாக்
கிளப்பதுமங்கையெனத்தோள்புணர்வதுங்கேட்கில்வையம்
வளப்பதுமங்கையஞ்சேர்சோலைமாமலைமாதவரே (எக)

மாதவராலும்பாலறியார்மதுரைப்பிறந்த
யாதவராலிலைமேற்றுயின்றாரிருந்தாழ்சுனையிற்
போதவராலுகண்மாலிருஞ்சோலையிற்போம்பிறவித்
தீதவராலன்றியெத்தேவராலுந்தெறலரிதே. (எஉ)

அரியவரந்தந்தயன்முதலோர்க்கருள்செய்தவரைப்
பெரியவரந்தமில்வாழ்வினராக்கித்தம்பேரருளாற்
கரியவரந்தணர்கைதொழுமாலலங்காரர்வையத்
துரியவரந்தரங்கத்துயர்தீர்க்கவுலாவுவரே. (எ௩)

உலகுதிக்கும்படிசிந்தித்துத்தந்திவ்வுலகிலுறு
நலகுதிக்கும்படிநின்றபிரானிடமானிலமு
மிலகுதிக்கும்விசும்புந்தொழுமேவோங்கியிருள்வருடை
பலகுதிக்குந்தோறுந்தேன்பாயுஞ்சோலைப்பருப்பதமே. (எச)

பருப்பதந்தாமன்னிநிற்பதுபாற்கடல்பள்ளிகொள்வ
திருப்பதந்தாமம்பண்டிப்பேரதெலாமிளஞாயிறன்ன
வுருப்பதந்தாமதர்க்கியோமலன்பர்க்குதவழகர்
திருப்பதந்தாமரைபோல்வாருகப்பதென்சிந்தனையே. (எரு)

சிந்திக்கலாரங்கொழிக்குந்திருச்சிலம்பாற்றழகும்
பந்திக்கலாபமயிலாடுஞ்சாரலும்பங்கயனே
டந்திக்கலாமதியாற்கரியாருறையான்பொருப்பும்
வந்திக்கலாமெனிற்சந்திக்கலாமுயர்வைகுந்தமே (எசு)

வைதாரையுமுன்மலைந்தாரையுமலர்த்தாளில்வைத்தாய்
மொய்தாரையத்தனைத்தீங்கிழைத்தேனையுமுழுதுலகிற்
பெய்தாரைவானிற்புரப்பாளிடபப்பெருங்கிரியாய்
கொய்தாரைவேய்ந்ததிருவடிக்கீழ்த்தொண்டுகொண்டருளே. (எஎ)

கொண்டமருந்துங்கடைவாயவழியுகக்கோழைவந்து
கண்டமருந்துயாம்போதுன்பாதங்கருதறியேன்
வண்டமருந்துளவோனேதென்சோலைமலைக்கரசே
யண்டமருந்தும்பிரானேயின்றேயுன்னடைக்கலமே. (எஅ)

அடைக்கலந்தானையிரந்தாள்புகலவவள்பொருட்டாற்
படைக்கலந்தானைத்தருமன்கெடாமல்வெம்பாரதப்போ
ரிடைக்கலந்தானையலங்காரனைச்சரணென்றடைந்தேன்
முடைக்கலந்தானையுமப்போதயர்ப்பினுமுத்தியுண்டே. (எகூ)

உண்டிறக்கும்புவனங்களைமீளவுமிழ்ந்திலையேற்
பண்டிறக்கும்பதுமத்தோன்புரந்தரன்பைந்தழல்போற்
கண்டிறக்குஞ்சங்கரன்முதலோர்களைக்கண்டவரார்
திண்டிறக்குஞ்சரஞ்சேர்சோலைமாமலைச்சீதரனே. (அ0)

சீரரிதாழ்பொழின்மாவிருஞ்சோலையிற்செல்வர்செங்கட்
பேரரிதாள்புனைதாரரிதாகிற்றண்பூந்துளவின்
றாரரிதாவுந்தழையரிதாகிற்றழைதொடுத்த
நாரரிதாகிற்பிழைப்பதரிதாமெங்கணன்னுதற்கே. (அக)

நன்னுதலைப்பணிபூண்மார்பில்வைத்துவிண்ணாட்டிருப்பார்
மின்னுதலைப்பணிமேற்றுயில்வார்விடைவெற்பினிற்பார்
மன்னுதலைப்பணியன்பரைவைக்குமலரடிக்கீழ்த்
துன்னுதலைப்பணிசெய்வதென்ஞான்றென்றுயர்தொலைந்தே. (அஉ)

தொலைந்தானையோதுந்தொலையானையன்னைசொல்லான்மகுடம்
கலைந்தானைஞானக்கலையானையாய்ச்சிகலைத்தொட்டிலோ
டலைந்தானைப்பாலினலையானைவாணன்கையற்றுவிழ
மலைந்தானைச்சோலைமலையானைவாழ்த்தென்மடநெஞ்சமே. (அங)

நெஞ்சிலம்பாற்றமுடியாதுவேளெய்துநீளிரவுந்
துஞ்சிலம்பாற்றுளியுங்கஞ்சமாஞ்சொரிகன்மழையை
யஞ்சிலம்பாற்றடுத்தாரலங்காரரடிவிளக்குஞ்
செஞ்சிலம்பாற்றருகேகிடத்தீருயிர்தேற்றுதற்கே. (அச)

தேற்றுவித்தாற்புனறேற்றுநர்போற்றிருவெட்டெழுத்தான்
மாற்றுவித்தானென்மயக்கமெல்லாமண்ணும்விண்ணுமுய்யப்
போற்றுவித்தாரப்புயலலங்காரன்பொன்மேருவைப்போற்
றேற்றுவித்தாரணியுஞ்சுந்தரத்திருத்தோளண்ணலே. (அரு)

அண்ணலைவான்மதிதோய்சோலைமாமலையச்சுதனைத்
தண்ணலைவானவனைத்தெய்வநாதனைத்தாளடைவா
னெண்ணலைவான்பகையாமைவரோடிசைந்தின்னமுடற்
புண்ணலைவானென்னிளுய்மனமேயுன்புலமைநன்றே. (அசு)

புலமையிலேநிமிர்ந்தற்பரைப்போற்றிப்பொதுமகளைக்
குலமையிலேகுயிலேகொடியேயென்றுங்கூர்விழியாம்
பலமையிலேயென்றும்பாடாமற்பாடுமின்பாவலர்கா
ணலமையிலேய்முத்தமார்சோலைமாமலைநம்பனையே. (அஎ)

நம்பிநின்றேனுன்சரணாரவிந்தத்தைநன்னெஞ்சென்றுஞ்
செம்பிநின்றேபொறித்தேனுனக்காளென்றுதெய்வக்குழாம்
பம்பிநின்றேசெறிக்கும்பதங்காணப்பதறுகின்றேன்
கொம்பிநின்றேன்சொரியுஞ்சோலைமாமலைக்கொற்றவனே. (அஅ)

கொற்றவிராவணன்பொன்முடிவீழக்கொடுங்கண்டுஞ்ச
லுற்றவிராவணன்மாளவெய்தோனெண்பரதனிக்குச்
சொற்றவிராவணன்மாலிருஞ்சோலைதொழுதவினை
முற்றவிராவணனற்றமிழ்மாலைமொழிந்தனனே. (அகூ)

மொழித்தத்தைகொஞ்சுமலையலங்காரமுன்னூற்றுவரை
யழித்தத்தைமைந்தர்க்கரசளித்தோனடிநாட்டொடர்ந்தென்
னுழித்தத்தைச்செய்தன்றிப்போகாவினையையொருநொடியிற்
கழித்தத்தையென்சொல்லுகேன்றனக்காட்பட்டகாலத்திலே. (கூ0)

காலமலைக்கும்புவனங்களைக்காந்தாயுதிரங்
காலமலைக்குமைத்தாயழகாகமலத்துப்பஞ்சார்
காலமலைக்கும்புலிக்குமன்பாவுயிர்காயம்விடுங்
காலவலைக்குங்கடுங்கூற்றைக்காய்ந்தென்னைக்காத்தருளே. (௬௧)

அருளக்கொடியிடைப்பூமாதுமீயும்வந்தாளினுமா
மிருளக்கொடியகமன்வருங்காலத்திகழினுமாங்
கருளக்கொடியழகாவலங்காரவன்கஞ்சனெஞ்சத்
துருளக்கொடியவுதைத்தாயெனதுயிருன்னுயிரே. (௬௨)

உயிர்க்கும்படிக்குமுன்னாயிரம்பேரென்றெடுத்தன்னைமார்
செயிர்க்கும்படிக்குநின்றேனென்செய்கேன்செழுந்தேவர்களு
மயிர்க்கும்படிக்குறளாமழகாவலங்காரநெய்க்குந்
தயிர்க்கும்படிக்குஞ்செவ்வாய்மலர்ந்தாய்நின்னைத்தாள்பணிந்தே. (௬௩)

பணிபதிவாடநின்றாடினநூற்றுவர்பாற்சென்றன
பணிபதினாலுபுவனமுந்தாயினபாப்பதின்மர்
பணிபதியெங்குமுவந்தனபங்கயப்பாவையுடன்
பணிபதிமார்பனலங்காரன்பொற்றிருப்பாதங்களே. (௬௪)

பாதகரத்தனைபேருங்கனகனும்பன்னகத்தா
லேதகரத்தனையற்கருளாளியையெட்டெழுத்து
ளோதகரத்தனைச்சுந்தரத்தோளுடையானைநவ
நீதகரத்தனைச்சேர்ந்தார்க்குத்தேவருநேரல்லரே. (௬௫)

அல்லலங்காரையுஞ்சேர்விக்குமைம்புலவாசையென்றும்
பல்லலங்காரைந்துகோளூன்றியுப்பற்றறுதுகண்டாய்
மல்லலங்காரிகையார்மருடீர்ந்துவணங்குநெஞ்சே
தொல்லலங்காரனைத்தென்றிருமாலிருஞ்சோலையிலே. (௬௬)

சோலையிலாமையில்சேர்திருமாலிருஞ்சோலைநின்றான்
வேலையிலாமையில்வேடங்கொண்டான்புயமேவாப்பெருஞ்
சேலையிலாமையிலங்குகண்ணாளவன்றெய்வத்துழாய்
மாலையிலாமையின்மாலையுற்றாளந்திமாலையிலே. (௬௭)

மாலைக்கரும்புசிறுகாறுகைக்கவருந்துமெங்க
ளாலைக்கரும்புதன்றுசையெல்லாஞ்சொல்லிலாயிரந்தோட்
டோலைக்கரும்புண்டொடமுடமாமதியூர்குடுமிச்
சோலைக்கரும்புயலேயருளாயுன்றுளவினையே. (௯௮)

துளவிலையார்பொன்னடிமுடிசூட்டித்தொண்டாக்கியென்னை
வளவிலையாக்கொண்டனைகைவிடேன்மங்கலகுணங்க
ளளவிலையாவலங்காரசமயிகளாய்ந்தவண்ண
முளவிலையாயுருவாயருவாயவொருமுதலே. (௯௯)

ஒருபாலமரரொருபான்முனிவருடனிருந்தெ
னிருபார்வையுங்கொண்டுவப்பதென்றேவிடபக்கிரிக்கும்
பொருபாற்கடற்குமயோத்திக்கும்பொற்றுவராபதிக்கு
நிருபாவைகுந்தமுநீவீற்றிருக்கின்றநீர்மையுமே. (௧௦௦)

அலங்காரருக்குப்பரமச்சுவாமிக்கழகருக்குக்
கலங்காப்பெருநகரங்காட்டுவார்க்கருத்தன்பிறு
னலங்காதசொற்றொடையந்தாதியைப்பற்பநாபப்பட்டன்
விலங்காதகீர்த்திமணவாளதாசன்விளம்பினனே. (௧௦௧)

அழகரந்தாதி

முற்றுப்பெற்றது.

ஸ்ரீ:

சிலப்பதிகாரம்

இரண்டாவது

மதுரைக் காண்டம்

11. காடுகாண் காதை.

திருமால் குன்றத்துச் செல்கு வீராயிற்
பெருமால் கெடுக்கும் பிலமுண்டாங்கு
விண்ணோரேத்தும் வியத்தகுமரபிற்
புண்ணிய சரவணம் பவகாரணியோ
டிட்டசித்தியெனும் பெயர் போகிய
விட்டு நீங்கா விளங்கிய பொய்கை
முட்டாச் சிறப்பின் மூன்றுளவாங்குப்
புண்ணிய சரவணம் பொருந்து வீராயின்
விண்ணவர் கோமான் விழுநூலெய்துவிர்
பவகாரணிபடிந்தாடு வீராயிற்
பவகாரணத்திற் பழம் பிறப்பெய்துவிர்
இட்டசித்தி யெய்து வீராயின்
இட்டசித்தி யெய்து விர் நீரே
ஆங்குப்பிலம்புக வேண்டு திராயின்
ஓங்குயர் மலையத்துயர்ந் தோற் றொழுது
சிந்தை யிலவன்றன் சேவடிவைத்து
வந்தனை மும்முறை மலைவலஞ் செய்தால்
நிலம்பக விழ்ந்த சிலம் பாற்றகன்றலைப்
பொலங்கொடி மின்னிற் புயலைங்கூந்தற்
கடிமலர விழ்ந்த கன்னிகாரத்துத்
தொடி வளைத்தோளி பொருந்தி தோன்றி
யிம்மைக்கின்பமு மறுமைக்கின்பமும்
இம்மையு மறுமையுமிரண்டு மின்றியோர்
செம்மையினிற்பதுஞ் செப்புமினியிரிவ்

வரைத்தாள் வாழ்வேன் வரோத்தமையென்பேன்
உரைத்தார்க்குரியேனுரைத் தீராயின்
திருத்தக்கீர்க்குத் திறந்தேன் கதவெனும்
கதவந்திறந்தவள் காட்டிய நன்னெறிப்
புதவம் பலவுள போகிடை கழியன
வொட்டுப் புதவமொன் றுண்டதனும்பர்
வட்டிகைப் பூங்கொடி வந்து தோன்றி
இறுதியிலின்ப மெனக்கீங்குரைத்தாற்
பெறுதிர் போலு நீர் பேணிய பொருளெனும்
உரை யீராயினு முறுகண் செய்யேன்
நெடுவழிப்புறத்து நீக்குவனும் மெனும்
உரைத்தாருளரெனி னுரைத்த மூன்றின்
கரைப்படுத்தாங்குக் காட்டினள் பெயரும்
அருமறை மருங்கினைந்தினு மெட்டினும்
வருமுறை யெழுத்தின் மந்திரமிரண்டும்
ஒரு முறையாக வுளங்கொண்டோதி
வேண்டிய தொன்றின் விரும்பினீராடிற்
காண்டகுமரபின வல்ல மற்றவை
மற்றவை நினையாது மலைமிசை நின்றோன்
பொற்றாமரைத் தாளுள்ளம் பொருந்துமின்
உள்ளம் பொருந்து வீராயின் மற்றவன்
புள்ளணி நீள் கொடிப்புணர் நிலைதோன்றுந்
தோன்றிய பின்னவன் றுணை மலர்த்தாளிணை
யேன்று துயர்கெடுக்கு மின்ப மெய்தி
மாண்புடை மரபின் மதுரைக்கேகுமின்.

ll. 91—139.

ஸ்ரீ:

திருமுருகாற்றுப்படை

ஆறாவது

பழமுதிர்சோலை.

சிறுதினை மலரொடு விரைஇ மறியறுத்து
வாரணக் கொடியொடு வயிற்பட நிறீஇ
ஊரூர் கொண்ட சீர்கெழு விழவினு
மார்வல ரேத்த மேவரு நிலையினும்
வேலன் றைஇய வெறியயர் களனுங்
காடுங் காவுங் கவின்பெறு துருத்தியும்
யாறுங் குளனும் வேறுபல் வைப்புஞ்
சதுக்கமுஞ் சந்தியும் புதுப்பூங் கடம்பு
மன்றமும் பொதியினுங் கந்துடை நிலையினு
மாண்டலைக் கொடியொடு மண்ணிய மைவர
நெய்யோ டையவி யப்பியை துரைத்துக்
குடந்தம் பட்டுக் கொழுமலர் சிதறி
முரண்கொ ளுருவி னிரண்டுடை யுடீஇச்
செந்நூல் யாத்து வெண்பொரி சிதறி
மதவலி நிலைஇய மாத்தாட் கொழுவிடைக்
குருதியொடு விரைஇத் தூவெள் ளரிசி
சில்பலிச் செய்து பல்பிரப் பிரீஇச்
சிறுபசு மஞ்சளொடு நறுவிரை தெளித்துப்
பெருந்தண் கணவீர நறுந்தண் மாலை
துணையுற வறுத்துத் தூங்க நாற்றி
நளிமலைச் சிலம்பி னன்னகர் வாழ்த்தி
நறும்புகை யெடுத்துக் குறிஞ்சி பாடி
இமிழிசை யருவியோ டின்னியங் கறங்க
உருவப் பல்பூத் தூஉய் வெருவரக்
குருதிச் செந்தினை பரப்பிக் குறமகள்
முருகிய நிறுத்து முரணின ருட்க
முருகாற்றுப் படுத்த வுருகெழு வியனக

ராடுகளஞ் சிலம்பப் பாடிப் பலவுடன்
கோடுவாய் வைத்துக் கொடுமணி யியக்கி
ஓடாப் பூட்கைப் பிணிமுகம் வாழ்த்தி
வேண்டுநர் வேண்டியாங் கெய்தினர் வழிபட
ஆண்டாண் டுறைதலு மறிந்த வாறே
ஆண்டாண் டாயினு மாகக் காண்டக
முந்துநீ கண்டுழி * முகனமர்ந் தேத்தி
கைதொழூஉப் பரவிக் காலுற வணங்கி
நெடும்பெருஞ் சிமயத்து நீலப் பைஞ்சுனை
ஐவரு ளொருவ னங்கை யேற்ப
அறுவர் பயந்த வாறமர் செல்வ
ஆல்கெழு கடவுட் புதல்வ மால்வரை
மலைமகண் மகனே மாற்றோர் கூற்றே
வெற்றி வெல்போர்க் கொற்றவை சிறுவ
இழையணி சிறப்பிற் பழையோள் குழவி
வானோர் வணங்குவிற் றானைத் தலைவ
மாலை மார்ப நூலறி புலவ
செருவி லொருவ பொருவிறன் மள்ள
அந்தணர் வெறுக்கை யறிந்தோர் சொன்மலை
மங்கையர் கணவ மைந்த ரேறே
வேல்கெழு தடக்கைச் சால்பெருஞ் செல்வ
குன்றங் கொன்ற குன்றாக் கொற்றத்து
விண்பொரு நெடுவரைக் குறிஞ்சிக் கிழவ
பலர்புகழ் நன்மொழிப் புலவ ரேறே
அரும்பெறன் மரபிற் பெரும்பெயர் முருக
நசையினர்க் கார்த்து மிசைபே ராளா
அலந்தோர்க் களிக்கும் பொலம்பூட் சேஎய்
மண்டமர் கடந்தநின் வென்றா டகலத்துப்
பரிசிலர்த் தாங்கு முருகெழு நெடுவேள்
பெரியோ ரேத்தும் பெரும்பெய ரியவுள்

---

* முகமலர்ந்தேத்தி என்றும் பாடம்.

சூர்மருங் கறுத்த மொய்ம்பின் மதவலி
போர்மிகு பொருந குரிசி லெனப்பல
யானறி யளவையி னேத்தி யானாது
நின்னளந் தறிதன் மன்னுயிர்க் கருமையி
னின்னடி யுள்ளி வந்தன னின்னொடு
புரையுந ரில்லாப் புலமை யோயெனக்
குறித்தது மொழியா வளவையிற் குறித்துடன்
வேறுபல் லுருவிற் குறும்பல் கூளியர்
சாறயர் களத்து வீறுபெறத் தோன்றி
அளியன் றானே முதுவா யிரவலன்
வந்தோன் பெருமநின் வண்புகழ் நயந்தென
இனியவு நல்லவு நனிபல வேத்தித்
தெய்வஞ் சான்ற திறல்விளங் குருவின்
வான்றோய் நிவப்பிற் றான்வந் தெய்தி
அணங்குசா லுயர்நிலை தழீஇப் பண்டைத்தன்
மணங்கமழ் தெய்வத் திளநலங் காட்டி
அஞ்ச லோம்புமதி யறிவனின் வரவென
அன்புடை நன்மொழி யளைஇ விளிவின்
றிருணிற முந்நீர் வளைஇய வுலகத்
* தொருநீ யாகத் தோன்ற விழுமிய
பெறலரும் பரிசி னல்குமதி பலவுடன்
வேறுபஃ றுகிலி னுடங்கி யகில்சுமந்
தார முழுமுத லுருட்டி வேரற்
பூவுடை யலங்குசினை புலம்பவேர் கீண்டு
விண்பொரு நெடுவரைப் பரிதியிற் றொடுத்த
தண்கமழ் மலரிறால் சிதைய நன்பல
ஆசினி முதுசுளை கலாவ மீமிசை
நாக நறுமல ருதிர யூகமொடு
மாமுக முசுக்கலை பனிப்பப் பூநுத
லிரும்பிடி குளிர்ப்ப வீசிப் பெருங்களிற்று

* ஒருநீயாகி என்றும் பாடம்.

முத்துடை வான்கோடு தழீஇத் தத்துற்று
நன்பொன்மணிநிறங் கிளரப்பொன்கொழியா
வாழை முழுமுத றுமியத் தாழை
இளநீர் விழுக்குலை யுதிரத் தாங்கிக்
கறிக்கொடிக் கருந்துணர் சாயப் பொறிப்புற
மடநடை மஞ்ஞை பலவுடன் வெரீஇக்
கோழி வயப்பெடை யிரியக் கேழலோ
டிரும்பனை வெளிற்றின் புன்சா யன்ன
குரூஉமயி ரியாக்கைக் குடாவடி யுளியம்
பெருங்கல் விடரளைச் செறியக்கருங்கோட்
டாமா நல்லேறு சிலைப்பச் சேணின்
றிழுமென விழிதரு மருவிப்
பழமுதிர் சோலை மலைகிழ வோனே.

முற்றிற்று.

ஸ்ரீ:

பரிபாடல்

பதினைந்தாம் பாடல்

திருமால்.

புலவரை யறியாப் புகழொடு பொலிந்து
நிலவரை தாங்கிய நிலைமையிற் பெயராத்
தொலையாநேமி முதற் றொல்லிசை யமையும்
புலவராய்ப் புரைத்த புனை நெடுங்குன்றம்
பலவெனி னுங்கவை பலவே பலவினும்
நிலவரை யாற்றி நிறைபயனொருங்குடன்
நின்றுபெற நிகழுங் குன்றவை சிலவே
சிலவினுஞ் சிறந்தன தெய்வம் பெட்புறு
மலரகன் மார்பின் மைபடி குடுமிய
குலவரை சிலவே குலவரைசி லவினும்
சிறந்தது, கல்லறை கடலுங் கானலும் போலவும்
புல்லிய சொல்லும் பொருளும் போலவும்
எல்லாம், வேறு வேறுருவினொரு தொழி லிருவர்த்
தாங்குநீணிலை யோங்கிருங்குன்றம்
நாறிணர்த்துழாயோ னல்கி னல்லதை
ஏறுதலெளிதோ வீறுபெறு துறக்கம்
அரிதிற் பெறு துறக்க மாலிருங்குன்றம்
எளிதிற் பெறலுரிமை யேத்துக ஞ்சிலம்ப
அராவணர் கயந்தலைத் தம்முன் மார்பின்
மராமலர்த்தாரின் மாண்வரத்தோன்றி
அலங்குமருவியார்த்திமிழ் பிழியச்
சிலம்பாறணிந்த சீர்கெழு திருவிற்
சோலையொடு தொடர்மொழி மாலிருங்குன்றந்
தாம்வீழ் காமம் வித்துபு விளைக்கு
நாமத்தன்மை நன்கனம் படியெழ
யாமத்தன்மை யிவ்வை யிருங்குன்றத்து
மன்புனலிளவெயில் வளாவிருள் வளர்வெனப்
பொன்புனை யுடுக்கையோன் புணர்ந்தமர் நிலையே
நினைமின் மாந்திர் கேண்மின் கமழ்சீர்

சுனையெலா நீலமலரச் சுனைசூழ்
சினையெலாஞ் செயலை மலரக்காய்கனி
உறழநனை வேங்கை யொள்ளிணர் மலர
மாயோ ளொத்தவின் னிலைத்தே
சென்று தொழு கல்லீர் கண்டு பணிமினமே
இருங்குன்றென்னும் பெயர் பரந்ததுவே
பெருங்கலி ஞாலத்துத் தொன்றியல் புகழது
கண்டு மயரறுக்குங் காமக் கடவுள்
மகமுயங்கு மந்திவரை வரை பாய
முகிழ் மயங்குமுல்லை முறை நிகழ்வு காட்ட
மணி மருணன்னீர்ச்சினை மடமயிலகவக்
குருகிலை யுதிரக்கு யிலினங் கூவப்
பகர்குழல் பாண்டிலியம்பவகவுநர்
நாநவில் பாடன் முழு வெதிர்ந்தன்ன
சிலம்பிற்சிலம் பிசை யோவாதொன்னார்க்
கடந்தட்டான் கேழிருங்குன்று
தையல வரொடுந் தந்தாரவரொடும்
கைம் மகவோடுங் காதலவரொடும்
தெய்வம் பேணித் திசை தொழுதனிர் சென்மின்
புவ்வத்தாமரை புரையுங் கண்ணன்
வெளவற் காரிருண் மயங்குமணி மேனியன்
எவ்வயி னுலகத்துந்தோன்றி யவ்வயின்
மன்மது மறுக்கத் துன்பங்களைவோன்
அன்பதுமேஎ யிருங்குன்றத்தான்
கள்ளணி பசுந்துளவினவை கருங்குன்றனையவை
ஒள்ளொளியவை யொரு குழையவை
புள்ளணிபொலங் கொடியவை
வள்ளணி வளைநாஞ்சிலவை
சலம்புரி தண்டேந்தினவை
வலம்புரி வயநேமியவை
வரிசிலை வயவம்பினவை
புகரிணர்சூழ் வட்டத்தவை புகர்வாளவை
எனவாங்கு
நலம்புரி இயஞ்சீர் நாம வாய்மொழி
இதுவென வுரைத்த னெமுள்ளமர்ந்திசைத்திறை
இருங்குன்றத்தடியுறை யியைகெனப்
பெரும்பெய ரிருவரைப் பரவுதுந்தொழுதே.

பரிபாடல் பதினைந்தாம்பாடல் முற்றுப்பெற்றது.

ஸ்ரீ:

திருப்புகழ்

பழமுதிர்சோலை.

தன தன தான தான தன தன தான தான
தன தன தான தான தன தான.

510. இலகிதழ் கோதி * நேதி மதகலை ஆர வார
இளகைக ஆட வாடி மிகவாதுற்
றெதிர்பொரு கோர பார ம்ருகமத கோல கால
இணைமுலை மார்பி லேற மதராஜன்
கலவியி லோடி நீடு வெகுவித தாக போக
காரணப்ர தாப பாப மடமாதர்
கலவியின் மூழ்கி யாழு மிழிதொழி லேனு மீது
கருதிய ஞான போதம் அடைவேனோ
கொலைபுரி காளி சூலி வயிரவி நீலி மோடி
குலிசகு டாரி ஆயி மகமாயி
குமரிவ ராகி மோகி பகவதி ஆதி சோதி
குணவதி † ஆல வூணி அபிராமி
பலிகொள்க பாலி யோகி பாமகல் யாணி லோல
பதிவ்ரதை வேத ஞானி புதல்வோனே
படையொடு சூரன் மாள முடுகிய சூர தீர
பழமுதிர் சோலை மேவு பெருமாளே.

தான தன தான தந்த தான தன தான தந்த
தான தன தான தந்த தன தான.

511. சீலமுள தாயர் தந்தை மாதுமனை யான மைந்தர்
சேருபொரு ளாசை நெஞ்சு தடுமாறித்
தீமையுறு மாயை கொண்டு வாழ்வுசத மாமிதென்று
தேடினது போகவென்று தெருவூடே
வாலவய தான கொங்கை மேருநுத லான திங்கள்
மாதர்மய லோடு சிந்தை மெலியாமல்

வாழுமயில் மீது வந்து தாளிணைகள் தாழுமென்றன்
மாயவினை தீர அன்பு புரிவாயே
சேலவள நாட னங்கள் ஆரவயல் சூழு * மிஞ்சி
சேணிலவு தாவு செம்பொன் மணிமேடை
சேருமம ரேசர் தங்கள் ஊரிதென வாழ்வு கந்த
தீரமிகு சூரரை வென்ற திறல்வீரா
ஆலவிட மேவு கண்டர் கோலமுட னீடு மன்று
ளாடல்புரி ஈசர் தந்தை களிகூர
ஆனமொழி யேப கர்ந்து சோலைமலை மேவு கந்த
ஆதிமுத லாக வந்த பெருமாளே. (உ)

---

512. வீரமத னூல்வி ளம்பு போகமட மாதர் தங்கள்
வேல்விழியி னல்ம யங்கி நிலமீதே
வீசுகையி னலி தங்கள் பேசுமவர் வாயி தஞ்சொல்
வேலைசெய்து மால்மி குந்து விரகாகிப்
† பாரவச மான வங்க ணீடுபொருள் போன பின்பு
பாதகனு மாகி நின்று பதையாமல்
† பாகம்வர மேவ அன்பு நீபமலர் சூடு கின்ற
பாதமலர் நாடியென்று பணிவேனே
* பூரணம தான திங்கள் சூடுமர னரிடங்கொள்
பூவையருள் ளால்வ ளர்ந்த முருகோனே
பூவுலகெ லாமடங்க ஓரடியி னல ளந்த
‡ பூவைவடி வானுகந்த மருகோனே
சூரர்கிளை யேத டிந்து பாரமுடி யேய ரிந்து
தூள்கள்பட நீறு கண்ட வடிவேலா
சோலைதனி லேப றந்து லாவுமயி லேறி வந்து
சோலைமலை மேல மர்ந்த பெருமாளே.

தான தன தந்த தந்த தான தன தந்த தந்த
தான தன தந்த தந்த தன தான.

513. வாரணமு கங்கி ழிந்து வீழவும் ரும்ப லர்ந்து
மால்வரைய சைந்தனங்கன் முடிசாய
வாளகிரி அண்ட ரண்ட கோளமுற நின்றெ ழுந்து
மாதவம றந்து றந்து நிலைபேறப்
பூரணகு டங்க டிந்து சீதகள பம்பு னைந்து
பூசலைவி ரும்பு கொங்கை மடவார்தம்
போகசய னந்த விர்ந்து னடிபத தம்ப ணிந்து
பூசனைசெய் தொண்ட னென்ப தொருநாளே
ஆரணமு ழங்கு கின்ற ஆயிரம டந்த வங்கள்
ஆகுதியி டங்கள் பொங்கு நிறைவீதி
ஆயிரமு கங்கள் கொண்ட நூபுரமி ரங்கு கங்கை
யாரமர வந்த லம்பு துறைசேரத்
தோரணம லங்கு துங்க கோபுரநெ ருங்கு கின்ற
சூழ்மணிபொன் மண்டபங்கள் ரவிபோலச்
சோதியின்மி குந்த செம்பொன் மாளிகைவி ளங்கு கின்ற
சோலைமலை வந்து கந்த பெருமாளே.

தான தன தத்த தான தன தத்த
தான தன தத்த தன தான.

514. வார்குழையை எட்டி வேளினைம ருட்டி
மாயகம னுக்கும் உறவாகி
மாதவம ழித்து லீலைகள் மிகுத்து
மாவடுவை ஒத்த விழிமாதர்
சேருடன ழைத்து வாய்கனிவு வைத்த
தேனிதழ ளித்து அநுபோக
சேர்வைதனை உற்று மோசம்விளை வித்து
சீர்மைகெட வைப்பர் உறவாமோ
வாரிதனை அறுத்து மேருவை மறித்து
மாகனக மொத்த குடமாகி

வாரவணி வைத்து மாலளித முற்று
மாலைகளு மொய்த்த நனமாது
* தோரணி புயத்தி யோகினி சமர்த்தி
தோகையுமை பெற்ற புதல்வோனே
சூர்கிளை மடித்து வேல்கர மெடுத்து
சோலைமலை உற்ற பெருமாளே.

தான தான தன தத்ததன தத்ததன
தான தான தன தத்ததன தத்ததன
தான தான தன தத்ததன தத்ததன தனதான.

515. ஆசை நாலுசது ரக்கமல முத்திநொளி
வீசி ஒடியிரு பக்கமொடு றச்செல் வளி
ஆவல் கூர மண்மு தற்சலச பொற்சபையும் இந்துவாகு
ஆர முணுபதி யிற்கொளநி றுத்திவெளி
யாரு சோதி நுறுபத்திறுட னெட்டுவித
முாகி யேழுமள விட்டருணை விற்பதியின் விந்துநாத
ஓசை சாலுமொரு சத்தமதி கப்படிக
'மோடு கூடியொரு மித் தமுத சித்தியொடு
மோது வேத சர சத்தியடி உற்றதிரு நதியூடே
ஊமை யோனையொளிர் வித்தனது முத்திபெற
மூல வாசல்வெளி விட்டுனது ரத்திலொளிர்
யோக பேதவகை எட்டுமிதி லொட்டும்வகை இன்றுதாராய்
வாசி வாணிகனெ னக்குதிரை விற்றுமகிழ்
வாத வூரனடி மைக்கொள்கிரு பைக்கடவுள்
மாழைரூபன்முக மத்திகைவி தத்தருண செங்கையாளி
வாகு பாதியுறை சத்திகவு ரிக்குதலை
வாயின் மாதுதுகிற் பச்சைவடி விச்சிவையென்
மாசு சேரெழுபி றப்பையும றுத்தவுமை தந்தவாழ்வே
காசி ராமெசுரம் ரத்நகிரி சர்ப்பகிரி
ஆரூர் வேலூர் தெவுர் கச்சிமது ரைப்பறியல்
காவை மூதூருரு ணக்கிரிதி ருத்தணியல் செந்தில்நாகை

காழி வேளூர்பழ நிக்கிரிகு றுக்கைதிரு
நாவ லூர்திருவெ ணெய்ப்பதியின் மிக்க திகழ்
காதல் சோலைவளர் வெற்பிலுறை முத்தர்புகழ் தம்பிரானே.

தன தானன தானன தந்தன
தன தானன தானன தந்தன
தன தானன தானன தந்தன தன தான.

516. கருவாகியெ தாயுத ரத்தினி
லுருவாகவெ கால்கையு றுப்பொடு
கனிவாய்விழி நாசியு டற்செவி நகைமாதர்
கையிலேவிழ வேகிய ணைத்துயி
லெனவேமிக மீதுது யிற்றிய
கருதாய்முலை யாரமு கத்தினில் இனிதாகித்
தருதா ரமு மாகிய சுற்றமு
நலவாழ்வுநி லாதபொ ருட்பதி
சதமாமிது தானென உற்றுனை நினையாத
சதுராயுன தாளிணை யைத்தொழ
அறியாத நிர்முடனை நிற்புகழ்
தனையோதிமெய் ஞானமு நச்செய்வ தொருநாளே
செருவாயெதி ராமசு ரத்திரள்
தலைமூளைக ளோடுநி ணத்தசை
திமிர்தாதுள பூதக ணத்தொடு வருபேய்கள்
திருகாவுண வாயுதி ரத்தினை
பலநாய்நரி யோடுகு டித்திட
சிலகூகைகள் தாமுந டித்திட அடுதீரா
அருமாமறை யோர்கள்து தித்திடு
புசர்வாரண மாதுத னைத்திக
மளிசேர்குழல் மேவுகு றத்தியை அணைவோனே
அழகானபொன் மேடையு யர்த்திடு
முகில்தாவிய சோலைவி யப்புறு
அலையாமலை மேவிய பத்தர்கள் பெருமாளே.

தான தன தான தந்த தன தான.

517. காரணமதாக வந்து புவிமீதே
காலனணுகா திசைந்து கதிகாண
நாரணனும் வேதன் முன்பு தெரியாத
ஞான நடமே புரிந்து வருவாயே
ஆரமுத மானதந்தி மணவாளா
ஆறுமுக மாறிரண்டு விழியோனே
சூரர்கிளை மாள வென்ற கதிர்வேலா
சோலைமலை மேவிநின்ற பெருமாளே.

தான தத்த தான தனா தனாதன
தான தத்த தான தனா தனாதன
தான தத்த தான தனா தனாதன தன தான.

518. சீர்சிறக்குமேனி பசேல் பசேலென
நூபுரத்தினோசை கலீர் கலீரென
சேரவிட்டதாள்கள் செவேல் செவேலன வருமானார்
சேகரத்தின் வாலை சிலோர் சிலோர்களும்
நூறுலக்ஷ கோடி மயால் மயால்கொடு
தேடி ஒக்கவாடி ஐயோ ஐயோவென மடமாதர்
மார்படைத்த கோடு பளீர் பளீரென
ஏமலித்தெனுவி பகீர் பகீரென
மாமசக்கிலாசை உளோமுளோமென நினைவோடி
வாடைபற்றுவேளை அடா அடாவென
நீமயக்கமேது சொலாய் சொலாயென
வாரம்வைத்த பாதமிதோ இதோவென அருள்வாயே
பாரதத்தை மேரு வெளீ வெளீதிகழ்
கோடொடித்தநாளில் வரை வரைபவர்
பானிறக் கணேசர்குவாகு வானகர் இளையோனே
பாடன்முக்ய மாது தமிழ் தமிழிரை
மாமுநிக்கு காதிலுணர் உணர்விடு
பாசமற்ற வேதகுரு குருபா குமரேசா

போர்மிகுத்த சூரன் விடோம் விடோமென
நேரெதிர்க்கவேலை படீர் படீரென
போயறுத்தபோது குபீர் குபீரென வெகுசோரி
பூமிடைக்க வீசுகுகா குகாதிகழ்
சோலைவெற்பின் மேவு தெய்வா தெய்வானை தோள்
பூணி இச்சை ஆறுபுயா புயறுள பெருமாளே.

தானத் தானன தத்தன தத்தன
தானத் தானன தத்தன தத்தன
தானத் தானன தத்தன தத்தன தன தான.

519. பாசத்தால் விலை கட்டிய பொட்டிகள்
நேசித் தாரவர் சித்தமருட்டிகள்
பாரப்பூதர மொத்த தனத்திகள் மிகவேதான்
பாவத்தால் மெயெடுத்திடு பட்டிகள்
சீவிக்கோதி முடித்தளகத்திகள்
பார்வைக்கே மயலைத்தரு துட்டிகள் ஒழியாத
மாசற்றேறிய பித்தளையிற்பணி
மீறிட்டே யொளிபற்ற விளக்கிகள்
மார்பிற்காதினி லிட்டபி லுக்கிகள் அதிமோக
வாய்வித் தாரமுரைக்குமபத்திகள்
நேசித்தாரையு மெத்தியடிப்பவர்
மாயைக்கே மனம்வைத்த தனுட்டினம் அலைவேனோ
தேசிக்கானக முற்றதினைப்புன
மேவிக்காவல் கவட்கல் சுழற்றுவள்
சீதப்பாதகுறப் பெண் மகிழ்ச்சிகொள் மணவாளா
தேடிப்பாடிய சொற்புலவர்க்கித
மாகத்தூது செலத்தரில் கற்பக
தேவர்க்காதி திருப்புக லிப்பதி வருவோனே
ஆசித்தார் மனதிற் புகுமுத்தம
கூடற்கேவைகையிற் கரைகட்டிட
ஆளொப்பாயுதிர் பிட்டமுதுக்கடி படுவோனே
டாரத்தோடகி லுற்றத ருக்குல
மேகத்தோடொருமித்து நெருக்கிய
ஆதிச் சோலைமலைப் பதியிற்றிகழ் பெருமாளே.

தனன தனதன தனத்தத் தாத்த
தனன தனதன தனத்தத் தாத்த
தனன தனதன தனத்தத் தாத்த தன தான.

520. அழகுதவழ் குழல்விரித்துக் காட்டி
விழிகள் கடையிணை புரட்டிக் காட்டி
அணிபொ னணி குழை புரித்துக்காட்டி அநுராக
அவச இதமொழி படித்துக் காட்டி
அதர மளிதுவர் வெளுப்பைக் காட்டி
அமர்செய் நகநுதி அழுத்திக் காட்டி அணியாரம்
ஒழுகு மிருதன மசைத்துக் காட்டி
எழுத அரியிடை வளைத்துக் காட்டி
உலவு முடைதனை நெகிழ்த்துக் காட்டி உறவாடி
உருகு மவயவ மொளித்துக் காட்டி
உபய நூபுர பதத்தைக் காட்டி
உயிரை விலை கொளுமவர்க்குத் தேட்டம் ஒழிவேனோ
முழுகுமருமறை முகத்துப் பாட்டி
கொழுநர் குடுமியை அறுத்துப் போட்ட
முதல்வ குகைபடு திருப்பொற் கோட்டு முனிநாடா
முடுகு முதலையை வரித்துக் கோட்டி
அடியர் தொழமக வழைத்துக் கூட்டி
முறைசெய் தமிழினை விரித்துக்கேட்ட முதுநீதர்
பழைய கடதட முகத்துக் கோட்டு
வழுமை உரியணிமறைச் சொற்கூட்டு
பரமர் பகிரதி சடைக்குட் சூட்டு பரமேசர்
பணிய அருள் சிவமயத்தைக் காட்டு
குமர குலமலை உயர்த்திக் காட்டு
பரிவொடணி மயில் நடத்திக் காட்டு பெருமாளே

தனதன தத்தத் தத்தன தத்தத்
தனதன தத்தத் தத்தன தத்தத்
தனதன தத்தத் தத்தன தத்தத் தனதான.

521 தலைமயிர் கொக்குக் கொக்கந ரைத்துக்
கலகலெனப் பற்கட்டது விட்டுத்
தளர்நடை பட்டு தத்தடி இட்டு தடுமாறி

தடிகொடு தத்திக் கக்கல் பெருத்திட்
டசனமும் விக்கிச் சத்தியெடுத்துச்
சளியுமி குத்துப் பித்தமு முற்றிப் பலகாலும்
திலதயி லத்திட் டொக்க வெரிக்கத்
திரிபலை சுக்குத் திப்பிலி இட்டுத்
தெளிய வடித்துற் றுய்த்துடல் செத்துட்டுயிர் போமுன்
திகழ் தமிழ் கற்றுச் சொற்கள் பயிற்றித்
திருவடியைப் பற்றித்தொழு துற்றுச்
செனன மறுக்கைக் குப்பமுத்திக் கருள்தாராய்
கலணைவி சித்துப் பக்கரை இட்டுப்
புடவிசெ லுத்திக் கைக்கொடு வெற்பைக்
கடுகநடத்தித் திட்டென எட்டிப் பொருசூரன்
கனபடை கெட்டுத் தட்டற விட்டுத்
திரைகடலுக்குட் புக்கிட எற்றிக்
களிமயிலைச் சித்ரத்தில் நடத்திப் பொருகோவே
குலிசன்ம கட்குத் தப்பியு மற்றக்
குறவர்ம கட்கு சித்தமும் வைத்துக்
குளிர்திணை மெத்தத் தத்துபுனத்திற் றிரிவோனே
கொடிய பொருப்பைக் குத்தி முறித்துச்
சமரம் விளைத்துதற்பர முற்றுக்
குலகிரி யிற்புக்குற் றுறை உக்ரப் பெருமாளே

தனதன தனந்த தான தனதன தனந்த தான
தனதன தனந்த தான தன தான.

522 மலரணை ததும்ப மேக குழல்முடி சரிந்து வீழ
மணபரி மளங்கள் வேர்வை அதனோடே
வழிபட இடங்கணுட பிறைநுதல் புரண்டு மாழ்க
வனகலை நெகிழ்ந்துபோக இளநீரின்
முலையிணை ததும்ப நூலின் வரிகிடை சுழன்றுவாட
முகமுக மொடொன்றுபாயல் அதனாலே,
முதுமயல் கலந்து மூழ்கி மகிழ்கினும் அலங்கலாடு
முடிவடி வொடங்கை வேலு மறவேனே
சிலைநுத லிளம்பெண் மோகி சடையளகியெந்தை பாதி
திகழ்மர கதம்பொன்மேனி உமைபாலா

சிறுநகை புரிந்து சூரர்கிரிகட லெரிந்துபோக
திகழயி லெறிந்த ஞான முருகோனே
கொலை மிகை பயின்ற வேடர்மகள் வள்ளி மணந்ததோளா
குணவலர் கடம்பமாலை அணிமார்பா
கொடிமின லடைந்த சோதிமழ கதிர்தவழ்ந்தஞான
குலகிரி மகிழ்ந்து மேவு பெருமாளே

தான தன தந்த தான தன தந்த
தான தன தந்த தனதான.

523 வாதினையடர்ந்த வேல்விழியர் தங்கள்
மாயம தொழிந்து தெளியேனே
மாமலர்கள் கொண்டு மாலைகள் புனைந்து
மாபத மணிந்து பணியேனே
ஆதியொடு மந்தமாகியந லங்கள்
ஆறுமுக மென்று தெரியேனே
ஆனதனி மந்த்ர ரூபநிலை கொண்ட
தாடுமயிலென்ப தறியேனே
நாதமொடு விந்து வானவுடல் கொண்டு
நானிலமலைந்து திரிவேனே
நாகமணிகின்ற நாத நிலை கண்டு
நாடியதில் நின்று தொழுகேனே
சோதியுணர் கின்ற வாழ்வு சிவமென்ற
சோகமதுதந்து எனையாள்வாய்
சூரர்குலம் வென்று வாகையொடு சென்று
சோலைமலை நின்ற பெருமாளே

தானதனத் தானதனத் தானதனத் தானதனத்
தானதனத் தானதனத் தன தான.

524 சோலையடர்த் தாலமிகுத் தேயுமையை சீறிவிதிர்த்
தூறுசிவப் பேறுவிழிக் கடையாலே
தேனிரதத் தேமுழுகிப் பாகுநிகர்த் தாரமுதத்
தேறலெனக் கூறுமொழிச் செயலாலே

ஆலிலையைப்போலும் வயிற்றுள ளகத் தாரமுதத்
தாலிரத்தாலும் வளைப் பிடுவோர் மேல்
ஆசையினைத் தாரவிடுத்தே புகழ்வுற்றேப்பரியநற்
றாளிணையைச் சேரவெனக் கருள்வாயே
காலனை மெய்ப் பாத மெடுத்தே யுதையிட்டேமதனைக்
காயவெரித்தே விதியிற் றலையூடே
காசினியிற் காணவிரப்போன் மதியை சூடியெருத்
தேறிவிரித்தூருதிசைக் கடல்மீதில்
ஆலமிடற் றனையிபத் தோலையுடுத் தீமமதுற்
றாடியிடத்தே யுமைபெற் றருள்வாழ்வே
ஆழியினைச் சூரனைவெற் பேழயில் தொட்டாளிதுணித்
தாதிதிருச் சோலைமலைப் பெருமாளே

தனனதந்த தத்தான தனனதந்த தத்தான
தனனதந்த தத்தான தனதான.

525 களவுகொண்டு கைக்காசி னளவறிந்து கர்ப்பூர
களபதுங்க வித்தார முலைமீதே
கலவியின்பம் விற்பார்க ளவயவங்களைப்பாடு
கவிதெரிந்து கற்பார்கள் சிலர்தாமே
உளநெகிழ்ந்த சத்தான உரைமறந்து சத்தான
உனையுணர்ந்து கத்தூரி மணநாறும்
உபயபங்க யத்தாளி லபயமென் றனைப்பாடி
உருகிநெஞ்சுகற் றேறுதில் இழிவாமோ
அளவில்வன்க விச்சேனைபரவ வந்த சுக்ரீவ
அரசுடன்க டற்றாளி எழுவேபோய்
அடலிலங்கை சுட்டாடி நிசிசரன்த சக்ரீவ
மறவொரம்பு தொட்டார்த மருகோனே
வளரும்நதரச் சோலை மலையுகந்த முற்பால
வனவர் கொம்பினைத் தேடி ஒருவேட
வரவுகொண்டு பித்தாகி உருகிவெந்த மூற்கானில்
மறவர் குன்றி னிற்போன பெருமாளே

போகமுனிவர்

அருளிச்செய்த

ஜெனன சாகரம்.

காணப்பா வழுகன்னிச் சித்தருண்டு
கமண்டலநீர் தொட்டியிலே வந்து பாயும்
தோணப்பா பிள்ளைகளொன்பது பேருண்டு
துலங்கிடவே கன்னியொன்றுவவர் பாலுண்டு.

பூணப்பா வதனடியிற் றெப்பமுண்டு
புகழான திரவியங்களேகமுண்டு
மாணப்பா வழகர்மலையென்று பேருமாச்சரியம்
நீலகிரிக்கதிகம்பாரே.

அழகர் மலைவளங் கூறல்.

1. பாரென் றேனம்மலையினுயரஞ் சென்றால்
பதிவான கருப்பானுட கோவிலொன்று
நீரென்றேன் கோவிலுக்குத் தெற்கேசென்றால்
நெடியதொரு பாறையொன்றுஞ் சுனையொன்றுண்டு
பேரென்றேன்வனம் வொன்றுபெருந்துக்கானும்
பெரிதாக குகையொன்று கதவுந்தோனும்
சேரென்றே குகையுள்ளே சென்றுயானைச்
செயமானவைகப்பாசித்த ரிருப்பார்தானே.

2. தானென்ற சப்தரிஷி சப்தகன்னி
தற்பரமாந் திருமாலும் மதனிலுண்டாம்
கோனென்ற பச்சைவர்ணக் குதிரையுண்டு
கோடிதான வாகரசப் புரவியுண்டு
மானென்ற நீலவர்ணக் கல்லுமுண்டு
மாணிக்கமேவுமடா சுனையிலப்பா
தேனென்ற தேவைகளநேகமுண்டு
ஜெயமான கமண்டல நீராருண்டாமே.

3. உண்டடா நீலஞ்சோதி மரமுமுண்டு
வுயர்ந்ததொரு மூலிகையு மதிலேயுண்டு.

“ தனங்களிருக்குந்தலம் அழகர்மலை ”
என்ற தலையங்கம் (39 பக்கம்)

1. பண்ணையிலே தனங்கிடைக்கும் தலங்கள் சொல்லேன்
உரைக்கின்றேன் அழகர்மலை யுயரத்தாலும்
உன்னியதோர் மதுரைக்கு வடமேற்காகப்
பாரிலே மலையாதே பாங்கு கேளாய்
நன்னியிலே சுனையருகில் விருட்சமொன்று
நலமாக அதின்கீழே சுனைதானொன்று
உண்மையிலே அருவியுட னூறலப்பா
உலகத்தோ ரெலார் தீர்த்தமென்றே.

2. தீர்த்த மென்ற அச்சுனைமா கிடார மொன்று
செயமான ஆயகலில் தன்னில் தூங்கும்
தீத்தமென்ற ஓரா லுக்குள்ளேயப்பா
கோரான சித்தர் வைப்பு நெடுங்காலமாச்சு
காத்தமென்ற காயசித்தி செய்ய வேண்டில்
காசினியில் அதை யெடுத்துச் செலவு செய்து
போத மென்ற கற்பமுண்டு வாழ்வோர்க் காகும்
வையகத்தோர் கை வைத்தால் வாயா தென்னே.

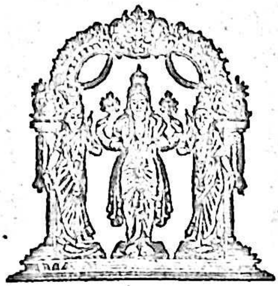
நவரத்தின சிந்தாமணி சுருக்கம் ‘ 100 ’
(39 பக்கம்)

ஸ்ரீ:

ஆழ்வார்கள் அருளிச்செய்த பாசுரங்களும் அவர்கள் காலமும்.

கிர.	ஆழ்வார்கள்.		காலம்	நக்ஷத்திரம்	திதி	பாசுரம் எண்	திருமாலிருஞ்சோலைமலையைப் பற்றிய பாசுரம்.
1	பொய்கையாழ்வார்	த்வாபரயுகம்	861902௵ B. C. 4202	திருவோணம்	சு. அஷ்டமி	100	—
2	பூதத்தாழ்வார்	ஷை	ஷை · ஷை	அவிட்டம்	சு. நவமி	100	2
3	பேயாழ்வார்	ஷை	ஷை ஷை	சதயம்	சு. தசமி	100	1
4	திருமழிசையாழ்வார்	ஷை	862982௵ B, C, 3122	மகம்	கி. பிரதமை	216	—
5	மதுரகவியாழ்வார்	ஷை	863879௵ B, C. 2225	சித்திரை	பௌர்ணமி	11	—
6	நம்மாழ்வார்	கலியுகம்	43-ம் நாள் B. C. 3102	விசாகம்	ஷை	1296	46
7	குலசேகராழ்வார்	ஷை	28௵ B. C. 3074	புனர்பூசம்	சு. த்வாதசி	105	—
8	பெரியாழ்வார்	ஷை	47௵ B. C. 3055	சுவாதி	சு. ஏகாதசி	473	34
9	ஆண்டாள்	ஷை	97௵ B. C. 3005	பூரம்	சு. சதுர்த்தி	173	10
10	தொண்டரடிப்பொடியாழ்வார்	ஷை	289௵ B. C. 2813	கேட்டை	கி. சதுர்த்தசி	55	—
11	திருப்பாணாழ்வார்	ஷை	342௵ B. C. 2760	ரோகணி	கி. த்விதியை	10	—
12	திருமங்கையாழ்வார்	ஷை	397௵ B. C. 2705	கார்த்திகை	பௌர்ணமி	1361	30

श्रीः

உனக்குப் பணிசெய்திருக்கும் தவமுடையேன், இனிப்போய்ஒருவன்
தனக்குப்பணிந்து கடைத்தலை நிற்கை நின்சாயை யழிவுகண்டாய்
புனத்தினைக்கிள்ளிப் புதுவவி காட்டி உன்பொன்னடி வாழ்கவென்று
இனக்குறவர் புதியதுண்ணும் எழில்மாலிருஞ்சோலையெந்தாய்!

—ஸ்ரீ பெரியாழ்வார்.

॥ ओं तत्सत् ॥

॥ श्रीसुन्दरराजार्पणमस्तु ॥